

TEVRAT – PETOKNJIŽJE

– Torah – Pentateuh – Petoknjižje po hebrejskoj masoretskoj tradiciji, prijevod na bosanski jezik

Izvori:

Biblia Hebraica Stuttgartensia / Elliger, Rudolph, Schenker ©1967, 1977, 1984, 1997 Deutsche Bibelgesellschaft, Stuttgart;

Rita Maria Steurer: Das Alte Testament, Interlinearübersetzung Hebräisch-Deutsch und Transkription der hebräischen Grundtextes, © 2010 SCM R. Brockhaus im SCM-Verlag GmbH & Co. KG, Witten;

The Hebrew-English Interlinear ESV Old Testament: Biblia Hebraica Stuttgartensia and English Standart Version © 2014 by Crossway

Priredivač i urednik: Antti Tepponen

Prijevod na bosanski jezik: Edi Bokun

Lektor: Hasnija Muratagić-Tuna

Izdavač: Krstjanska zajednica u Bosni i Hercegovini, Tuzla, 2016.

Za izdavača: Antti Tepponen

Tiskat: PrintCom, Tuzla 2016.

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Nacionalna i univerzitetska biblioteka
Bosne i Hercegovine, Sarajevo

27-242.4

TEVRAT – Petoknjižje / [priredivač i urednik Antti Tepponen] ; [prijevod na bosanski jezik Edi Bokun]. – Tuzla : Krstjanska zajednica u Bosni i Hercegovini, 2016. – 363 str. ; 20 cm

Izv. stv. nasl.: Torah-Pentateuh.

ISBN 978-9958-9565-6-0

COBISS.BH-ID 22734342

TEVRAT

PETOKNJIŽJE

Tuzla 2016

Sadržaj

TEVRAT – PETOKNJIŽJE

POSTANAK.....	1
IZLAZAK.....	93
LEVITSKI ZAKONIK.....	167
BROJEVI.....	217
PONOVLJENI ZAKON.....	294

POSTANAK

1

Stvaranje svijeta

¹ U po etku Bog stvori nebo i zemlju. ² Zemlja bijaše bezobli na i pusta, tama se prostirala nad bezdanima; duh Božiji lebdio je nad vodama.

³ I Bog re e: "Neka bude svjetlost!" I bi svjetlost. ⁴ I vidje Bog da je svjetlost dobra; tad Bog odvoji svjetlost od tame. ⁵ I Bog svjetlost nazva dan a tamu no . Tako bude ve er, pa jutro: prvi dan.

⁶ I Bog re e: "Neka bude svod posred voda, nek brana bude me u vodama!" ⁷ I Bog na ini svod i razdvoji vode ispod svoda od voda iznad. I bi tako. ⁸ I Bog nazva svod nebom. Tako do e ve er, pa jutro: drugi dan.

⁹ I Bog re e: "Neka se skupe vode pod nebom na jedno mjesto, da se kopno ukaže! I bi tako. ¹⁰ I Bog nazva kopno zemljom, a skupljene vode morem. I vidje Bog da je dobro.

¹¹ I Bog re e: "Neka iz zemlje niknu biljke i trava, što sjeme donose, blagorodna stabla na zemlji i neka svako po svojoj vrsti plod donosi što u sebi sadrži sjeme!" I bi tako. ¹² I nikne iz zemlje trava i bilje što sjeme donose po svojoj vrsti; stabala što plodove ra aju i sjemena daju po vrsti svojoj. I Bog vidje da je dobro. ¹³ Tako do e ve er, pa jutro: tre i dan.

¹⁴ I Bog re e: "Neka budu svjetla na svodu nebeskom da se razlikuju dan i no te neka služe kao znakovi za odre ivanje vremena, dana i godina, ¹⁵ i neka bude svjetlost na svodu nebeskom da zemlju obasjava!" I bi tako. ¹⁶ I Bog stvori dva velika svjetla, ve e da vlada danju i manje da vlada no u: uz njih i zvijezde. ¹⁷ I Bog ih postavi na svod nebeski da zemlju obasjavaju ¹⁸ i da danju i no u vladaju i dijele svjetlost od tame.

Postanak

I Bog vidje da je dobro. ¹⁹ Tako do e ve er, pa jutro: etvrti dan.

²⁰ I Bog re e: "Neka u vodama vrvi mnoštvu živih bi a i neka ptice lete iznad zemlje, svodom nebeskim." ²¹ I Bog stvori velike životinje morske i sva živa bi a što se kre u, kojih je mnoštvu u vodi, po njihovoj vrsti, uz to stvori svakojakih ptica krilatih po vrsti njihovoj. I Bog vidje da je dobro. ²² I Bog ih blagoslovi govore i: "Plodite se i napunite vode morske i neka se ptice na zemlji množe!". ²³ Tako do e ve er, pa jutro: peti dan.

²⁴ I Bog re e: "Neka zemlja ra a živa bi a po vrsti njihovoj, stoku, gmazove i životinje zemaljske, po vrsti njihovoj!" I bi tako. ²⁵ I Bog stvori životinje zemaljske po njihovoj vrsti i stoku po njihovoj vrsti i sve gmazove po njihovoj vrsti. I Bog vidje da je dobro.

Stvaranje ovjeka

²⁶ I Bog re e: "Stvorimo ovjeka po svojoj slici, nama sli nog. Neka vlada ribama morskim i pticama nebeskim, i nad stokom, zemljom cijelom te svim gmazovima što zemljom puze."

²⁷ *Tako Bog stvori ovjeka
po svojoj prilici,
po slici Božjoj On ga stvori;
stvori ih kao muško i žensko.*

²⁸ I Bog ih blagoslovi, i re e: "Plodite se i množite, zemlju napunite, sebi je pot inite; i vladajte ribama morskim i pticama nebeskim, i svim živim što se mi e na zemlji!" ²⁹ Zatim Bog re e: "Gle, dao sam vam sve bilje što sjeme nosi, što raste na cijeloj površini zemaljskoj, sva stabla koja nose plodove pune sjemenja. Neka vam to služi kao hrana. ³⁰ Svim životinjama zemaljskim, svim pticama nebeskim i svim gmazovima, svemu u emu je dašak života, dadoh kao hranu bilje zeleno!" I bi tako. ³¹ I Bog vidje sve što je stvorio i gle, bijaše veoma dobro. Tako do e ve er, pa jutro: šesti dan.

2

Sedmi dan, Bog se odmara

¹ Tako budu dovršena nebesa i zemlja sa svom svojom vojskom. ² I sedmog dana Bog dovrši djelo koje na ini. I sedmog se dana odmarao od cijelog djela koje je stvorio. ³ I Bog blagoslovi sedmi dan i posveti, jer se tad odmarao od sveg svoga djela koje u ini.

⁴ *Ovo je povijest nebesa i zemlje,
što postaše u vremenima
kad ih je Gospod Bog na inio.*

⁵ Kad još ne bijaše izrasla ni jedna slamka na zemlji, niti bilo koja biljka na polju, jer Gospod Bog još ne bijaše pustio da kiša padne na zemlju, niti je bilo ljudi da zemlju obra uju, ⁶ a magla se nadvijala nad zemljom i vlažila svu površinu zemaljsku. ⁷ Tad Gospod Bog stvori ovjeka od praha zemaljskog i dah života mu udahnu u nozdrve, i tako ovjek posta živo bi e. ⁸ I Gospod Bog zasadi jednu baš u u Edenu, na istoku, i ovjeka kojeg je stvorio postavi tamo. ⁹ I Gospod Bog na ini da izraste mnoštvo stabala iz zemlje, ljupka izgleda a dobra za hranu, i stablo života usred baš e i stablo spoznaje dobra i zla.

¹⁰ Rijeka je izvirala iz Edena da navodnjava baš u; tu se dijelila na etiri glavna toka. ¹¹ Prvi se zove Pišon; to je onaj što te e oko itave zemlje havilske u kojoj ima zlata. ¹² I zlato ove zemlje je dobro; odatle dolaze bdelija i oniks. ¹³ Drugi tok se zove Gihon, on te e oko cijele zemlje Kuš. ¹⁴ Tre i tok se zove Tigris, to je onaj što te e isto no od Ašura. A etvrti tok je Eufrat.

¹⁵ I Gospod Bog uze ovjeka i postavi ga u baš u Eden da bi je obra ivao i uvaoo. ¹⁶ I Gospod Bog naredi ovjeku: "Sa svakog stabla smiješ jesti, ¹⁷ ali sa stabla spoznaje dobra i zla ti je zabranjeno jesti; jer onog dana kada okusiš njegov plod zasigurno eš umrijeti!"

Postanak

¹⁸ I Gospod Bog re e: "Nije dobro da ovjek bude sam: želim mu stvoriti odgovaraju u pomo nicu!" ¹⁹ I Gospod Bog dovede sve životinje polja i sve ptice nebeske koje je od zemlje stvorio, ovjeku, da vidi kako e ih zvati. I onako kako ovjek nazove živa bi a, tako e se zvati. ²⁰ Tad ovjek svoj stoci i svakoj ptici nebeskoj te životinjama polja nadjene ime; ali za ovjeka se ne na e pomo nice koja e mu odgovarati. ²¹ Tad Gospod Bog pusti da dubok san padne na ovjeka i dok je spavao mu izvadi jedno rebro a ranu zatvori mesom. ²² I Gospod Bog oblikova rebro, što ga je ovjeku izvadio, te od njega na ini ženu i dovede je njemu. ²³ Tad re e ovjek:

*"To je napokon kost moje kosti
i meso moga mesa!
Neka se zove žena;
jer od ovjeka je uzeta!"*

²⁴ Zbog toga e ovjek napuštati majku svoju i oca da prione uz ženu i budu jedno tijelo. ²⁵ I oboje bijahu goli, ovjek i žena njegova, i ne stidješe se.

3

Pad

¹ Ali zmija bijaše prepredenija no sve životinje što ih stvori Gospod Bog. Ona re e ženi: "Zar je Bog stvarno rekao da ne smijete jesti plodove sa stabala u baš i?" ² Tada žena odgovori zmiji: "Plodove sa stabala u baš i smijemo jesti; ³ ali za plod stabla usred baš e Bog kaza: 'Ne jedite ga i ne dirajte da ne biste umrli!'" ⁴ Tada zmija re e ženi: "Nipošto ne ete umrijeti! ⁵ Nego Bog zna da e vam se onoga dana kada ga budete jeli o i otvoriti i da ete postati poput Boga te spoznati šta je dobro a šta zlo!"

⁶ I žena vidje da je stablo dobro za jelo, da mami o i da je primamljivo jer mudrost daruje, uze plod sa njega i pojede ga, te dade ploda i mužu, koji je bio s njom, i on je jeo. ⁷ Tad im se

Postanak

otvoriše o i i oni shvatiše da su goli. Spletu liš a smokve i naprave sebi prega e.

⁸ I uše glas Gospoda Boga, koji je šetao baš om u hladovini dana. I ovjek i žena se sakriše pred licem Božijim izme u stabala u baš i. ⁹ Tad Gospod Bog pozva ovjeka i upita: "Gdje si?" ¹⁰ A on odgovori: " uo sam tvoj glas u baš i te se prepadoher jer sam go, zato sam se sakrio!" ¹¹ A On re e: "Ko ti je rekao da si go? Jesi li to jeo sa stabla s kojeg sam ti zabranio da jedeš!" ¹² Tada ovjek odvrati: "Žena koju si postavio do mene dade mi ploda sa stabla pa sam jeo!" ¹³ Tad Gospod Bog re e ženi: "Zašto si to uradila?" Žena odgovori: "Zmija me zavela i ja sam jela!" ¹⁴ Tada Gospod Bog re e zmiji:

*"Pošto si to u inila,
bit eš prokleta više no
sva stoka i životinje polja!
Na stomaku eš puzati
prašinu jesti itavog života!
¹⁵ I neprijateljstvo u posijati
izme u tebe i žene,
tvoga sjemena
i sjemena njenoga!
On e ti glavu razdrobiti
a ti eš ga u petu ujedati!"*

¹⁶ A ženi re e:

*"Muke trudno e tvoje
groznima u u initi;
u mukama eš djecu ra ati.
Žudnja e te mužu tjerati
a on e vladati nad tobom!"*

¹⁷ A ovjeku On re e:
*"Zato što si se pokorio
glasu žene svoje
i jeo sa stabla,*

Postanak

*iako sam ti naredio:
'Ne smiješ jesti sa njega!'
Neka je prokleta
zemlja zbog tebe!
Mu no eš se hraniti
od nje život cijeli.
¹⁸ Trnje i korov e ti ra ati
a ti eš jesti bilje polja.
¹⁹ U znoju lica svoga
hljeb svoj eš jesti,
dok se opet prahu
zemaljskom ne vratiš,
jer iz njega si uzet,
jer prah si
i prahu eš se vratiti."*

²⁰ I ovjek svojoj ženi dade ime Eva; zato što je ona majka svih živih. ²¹ I Gospod Bog na ini Adamu i njegovoj ženi odje u od koža i obu e ih.

²² I Gospod Bog re e: "Evo, ovjek je postao poput nas jer je spoznao zlo i dobro; ali bi on sada mogao ruku ispružiti i jesti sa stabla života i vje no živjeti!" ²³ Zato ga Gospod Bog istjera iz baš e Eden, i posla da obra uje zemlju iz koje je uzet.

²⁴ I On protjera ovjeka i pusti da isto no od baš e Eden logoruju kerubini i plameni ma koji se okretao k svakoj strani, kako bi uvali put k stablu života.

4

Kajin i Abel

¹ I Adam spozna svoju ženu Evu a ona zatrudnje i rodi Kajina, pa re e: "Dobila sam muško dijete s Božjom pomo i!"

² Zatim rodi njegovog brata Abela. Abel posta pastir a Kajin zemljoradnik. ³ I desi se nakon odre enog vremena, da Kajin Gospodu prinese žrtvu od plodova zemlje. ⁴ A i Abel prinese žrtvu od prvine svojih ovaca i njihova loja. I Gospod pogleda

Postanak

Abela i njegovu žrtvu; ⁵ ali ne skrenu pogleda na Kajina i njegovu žrtvu. Tada se Kajin strašno naljuti i pognu svoje elo. ⁶ I Gospod re e Kajinu: "Zašto si tako ljut i zašto je spušteno elo tvoje? ⁷ Zar nije ovako: Kad dobro iniš onda smiješ uzdignuti lice svoje? Ako li ne iniš dobro, onda grijeh vreba pred tvojim vratima i njegova požuda je uperena protiv tebe; ali ti treba da nad njim vladaš!"

⁸ I Kajin je razgovarao sa svojim bratom Abelom, ali desi se kada su bili na polju, da Kajin sko i na brata svoga Abela te ga ubi. ⁹ Tada Gospod upita Kajina: "Gdje je tvoj brat Abel?" A on odgovori: "Ne znam! Zar sam ja uvar brata svoga?" ¹⁰ Ali On nastavi: "Šta si u inio? Slušaj! Krv brata tvoga iz zemlje me doziva! ¹¹ I neka si sada proklet na zemlji, koja usta svoja otvori da primi krv tvoga brata iz ruke tvoje! ¹² Kada zemlju budeš obra ivao, ona ti ne e davati svoj plod; latalica i skitalica eš na zemlji biti!" ¹³ I Kajin odvrati Gospodu: "Moja kazna je preteška za me! ¹⁴ Gle, danas me tjeraš sa zemlje i moram se od tebe skrivati, latalica i skitalica na zemlji biti, i ko god me na e može me ubiti" ¹⁵ Tada progovori Gospod: "Ne! Ko ubije Kajina sedam e puta težom kaznom biti kažnjen!" I Gospod stavi znak na Kajina da ga ko, našavši ga, ne ubije. ¹⁶ I Kajin se udalji od lica Gospodnjeg te se nastani u zemlji Nod isto no od Edena.

¹⁷ I Kajin spozna svoju ženu te ona zatrudnje i rodi Henoka. I on podiže grad i nazva ga po imenu svoga sina Henok. ¹⁸ Henoku se pak rodi Irad, a Iradu se rodi Mehujael; Mehujael za e Metušaela, a od Metušaela pote e Lamek. ¹⁹ Lamek pak uze dvije žene. Jedna se zvala Ada a druga Sila. ²⁰ Ada rodi Jabala; on posta otac onih što stanuju u šatorima i pastira. ²¹ A brat mu se zvao Jubal. On posta otac svih što sviraju liru i sviralu. ²² Sila rodi Tubal-Kajina, praoča svih zanatlija što rade s bakrom i željezom. Tubal-Kajinova sestra zvaše se Naama.

²³ I Lamek re e svojim ženama:

*"Ada i Sila, po ujte moj glas!
Vi žene Lamekove, ujte mi besedu!"*

Postanak

*Jednog ovjeka ja ubih,
jer me ranio,
mladog ovjeka,
jer me udario!*

24 *Jer za Kajina je osveta sedmerostruka
a za Lameka sedamdeset i sedam puta!"*

25 I Adam ponovo spozna svoju ženu te ona rodi sina i nazva ga Šet. Ona re e: "Bog mi umjesto Abela dade drugo dijete, jer ga je Kajin ubio." **26** I Šetu se rodi sin koga on nazva Enoš. Tada se po elo zazivati ime Gospodnje.

5

Adamovi nasljednici do Noe

1 Ovo je povijest Adamova roda. Kada je Bog stvorio ovjeka, On u ini da bude Njemu sli an; **2** kao muško i žensko ih stvori; blagoslovio ih i dao im ime " ovjek", na dan kada ih je na inio. **3** Adamu je bilo stotinu i trideset godina kada je dobio sina, sebi sli nog, po svojoj prilici, i nazvao ga Šet. **4** Nakon što mu se rodio Šet, Adam je živio još osam stotina godina i imao još sinova i k eri. **5** itav Adamov životni vijek iznosio je devet stotina i trideset godina, a potom je umro.

6 Šetu je bilo stotinu i pet godina kada mu se rodio Enoš; **7** Nakon što mu se rodio Enoš, Šet je živio još osam stotina i sedam godina i imao još sinova i k eri. **8** Šetov životni vijek iznosio je devet stotina i dvanaest godina, a potom je umro.

9 Enošu je bilo devedeset godina kada mu se rodio Kenan; **10** Nakon što mu se rodio Kenan, Enoš je živio još osam stotina i petnaest godina i imao još sinova i k eri, **11** i Enošov životni vijek je iznosio devet stotina i pet godina. Potom je umro.

12 Kenanu je bilo sedamdeset godina kada mu se rodi Mahalel; **13** Nakon što mu se rodio Mahelel, Kenan je živio još osam stotina i etrdeset godina i imao je još sinova i k eri. **14** Kenanov životni vijek iznosio je devet stotina i deset godina. Potom je umro.

Postanak

¹⁵ Maheelu je bilo šezdeset i pet godina kada mu se rodi Jered. ¹⁶ Nakon što mu se rodio Jered, Mahelel je živio još osam stotina i trideset godina i imao još sinova i k eri. ¹⁷ Mahalelov životni vijek je iznosio osam stotina devedeset i pet godina. Potom je umro.

¹⁸ Jeredu je bilo stotinu šezdeset i dvije godine kada mu se rodi Henok. ¹⁹ Nakon što mu se rodio Henok, Jered je živio još osam stotina godina i imao još sinova i k eri. ²⁰ Životni vijek Jeredov je iznosio devet stotina šezdeset i dvije godine. Potom je umro.

²¹ Henoku je bilo šezdeset i pet godina kada mu se rodi Metušalah; ²² Nakon što mu se rodio Metušalah, Henok je hodio s Bogom tri stotine godina i imao još sinova i k eri. ²³ Životni vijek Henokov iznosio je tri stotine šezdeset i pet godina. ²⁴ I Henok je hodio s Bogom. Onda ga ne bijaše više, jer ga Bog uzeo.

²⁵ Metušalahu je bilo stotinu osamdeset i sedam godina kada mu se rodi Lamek. ²⁶ Nakon što mu se rodio Lamek, Metušalah je živio još sedam stotina osamdeset i dvije godine i imao još sinova i k eri. ²⁷ Životni vijek Metušalahov je iznosio devet stotina šezdeset i devet godina. Potom je umro.

²⁸ Lameku je bilo stotinu osamdeset i dvije godine kada mu se rodi sin. ²⁹ On mu dade ime Noa, govore i: "Ovaj e nam utjehu stvarati od posla i muke ruku naših što izvire iz zemlje koju je Gospod prokleo!" ³⁰ Nakon što mu se rodio Noa, Lamek je živio još pet stotina devedeset i pet godina i imao još sinova i k eri. ³¹ Životni vijek Lamekov je iznosio sedam stotina sedamdeset i sedam godina. Potom je umro.

³² Noa je imao pet stotina godina kada mu se rodiše sinovi Šem, Ham i Jafet.

6

ovjekova pokvarenost i Božiji sud

¹ Kada se ljudi po eše razmnožavati po zemlji i kad im se rodiše k eri, ² tad opaze sinovi Božiji da su k eri ljudske lijepe,

Postanak

i za žene uzeše one koje su im se dopadale. ³ Onda re e Gospod: "Moj duh ne e vje no ostati u ovjeku, jer on je samo meso, neka mu životni vijek bude stotinu i dvadeset godina!" ⁴Tih dana su Nefilimi bili na zemlji, i kasnije, sve dok su sinovi Božiji odlazili k erima ljudskim i dok su im one ra ale djecu. To su oni od davnina po mo i znameniti ljudi.

⁵ Ali kada je Gospod vidio da je ovje ija zloba na zemlji ogromna i da mu je sva žudnja u mislima i u srcu vazda samo zlo, ⁶ Gospod se pokaja što je ovjeka stvorio na zemlji i rastuži mu se srce. ⁷ I Gospod re e: "Želim ljudi koje stvorih izbrisati sa lica zemlje, sve od ovjeka do stoke, preko gmazova do ptica nebeskih: jer se pokajah što ih stvorih!" ⁸ Ali Noa pak na e milost u o ima Gospoda.

Noa i potop

⁹ Ovo je povijest Noina: Noa, pravednik, bijaše bezgrešan me u svojim suvremenicima: Noa je hodio s Bogom. ¹⁰ Noi su se rodila tri sina: Šem, Ham i Jafet.

¹¹ Ali zemlja bijaše iskvarena pred Bogom i ispunjena nepravdom. ¹² I Bog pogleda zemlju i vidje da je bila iskvarena: jer sve živo na zemlji bijaše izopa ilo svoje puteve. ¹³ Tad Gospod re e Noi: "Odlu io sam da na inim kraj svim bi ima; jer kroz njih je zemlja ispunjena nepravdom, i gle, zajedno sa zemljom Ja u ih uništiti! ¹⁴ Napravi sebi la u od smolastog drveta; podijeli je na pregrade i obloži smolom s vanjske i unutarnje strane. ¹⁵ A ovako eš je praviti: neka la a bude trista lakata duga ka, pedeset široka, a trideset visoka. ¹⁶Otvor na ini na la i za svjetlo, neka bude jedan lakat od vrha. Vrata la e izradi bo no; neka ima donji, srednji i gornji sprat. ¹⁷ Jer gle, ja u pustiti vodenu bujicu na zemlju kako bi sve živo, što dašak života u sebi ima, uništio pod cijelim nebom; sve što je na zemlji mora nestati. ¹⁸ Ali s tobom u sklopiti savez; a ti eš i i u la u, ti, tvoji sinovi i tvoja žena, te žene tvojih sinova. ¹⁹ A od svega što živi, od svih bi a, po dvoje uvedi u la u, da s tobom ostanu u životu, i to neka budu po jedan mužjak i jedna ženka; ²⁰ od svih vrsta ptica i svake vrste

Postanak

životinja i od svih glista zemaljskih po njihovoј vrsti, od svih stvorenja neka po dvije krene s tobom, kako bi u životu ostali.

21 Ti pak uzmi svakojake hrane i uvaj je kod sebe, da tebi i njima služi kao hrana!" **22** I Noa u ini tako; on u ini sve onako kako mu je Bog naredio.

7

1 Onda Gospod re e Noi : "U i u la u sa cijelom svojom porodicom! Jer tebe jedinog na oh pravednog u ovom vremenu. **2** Uzmi od svih istih životinja po sedam parova, ženki i mužjaka; a od ne istih životinja uzmi samo po jedan par, mužjaka i njegovu ženku; **3** I od ptica nebeskih uzmi po sedam parova, mužjaka i ženku, da na cijeloј zemlji potomci prežive. **4** Jer u za sedam dana pustiti kiše da padaju po zemlji, etrdeset dana i etrdeset no i, i sve što postoji, sve što stvorih, izbrisat u sa lica zemlje." **5** I Noa u ini sve što mu je Gospod naredio. **6** Noi je bilo šest stotina godina kad vode potopa navališe na zemlju. **7** Tad se Noa sa svojim sinovima i ženom, i sa ženama svojih sinova, skloni u la u pred vodama potopa. **8** Od istih životinja i od onih ne istih, od ptica i od svega što puže zemljom, **9** mužjaci i ženke u oše u Noinu la u, onako kako Bog bijaše naredio Noi. **10** I nakon sedam dana vode potopa stigoše na zemlju. **11** U šeststotoј godini Noina života, na sedamnaesti dan drugog mjeseca, izliše se svi izvori bezdana i prozori nebesa se otvoriše. **12** I kiša je lila po zemlji etrdeset dana i etrdeset no i. **13** Istog dana Noa u e u la u sa Šemom, Hamom i Jafetom, svojim sinovima, sa svojom ženom i s tri žene njegovih sinova, **14** s njima i svim divljim životinjama, po svojim vrstama, i sa stokom, po svojim vrstama, s gmazovima i svime što puže zemljom, po svojim vrstama, pticama nebeskim, po svojim vrstama, svim pernatim pticama. **15** I u oše u la u s Noom, dvoje po dvoje, sve živo što je u sebi imalo dašak života. **16** I oni što u oše, mužjaci i ženke, od svih bi a, do oše kako im je Bog naredio. I Gospod zatvori za njima vrata.

Postanak

¹⁷ I potop ostade etrdeset dana na zemlji, i vode nad oše i podigoše la u visoko iznad zemlje. ¹⁸ I vode postaše tako silne i toliko nabujaše da je la a zaplovila po površini. ¹⁹ Vode toliko navališe da sva visoka brda pod cijelim nebesima prekriše, ²⁰ i vode se popeše još petnaest lakata iznad poplavljениh planina. ²¹ Tad uginu sve što živi, sve što se micalo na zemlji: ptice, stoka i divlje životinje, sve što se kretalo po zemlji, i svi ljudi: ²² i umrije sve što je imalo dašak životni na zemlji suhoj. ²³ On istrijebi sve što je postojalo na zemlji: ovjeka, stoku, gmazove i ptice nebeske – sve sa zemlje izbrisala; samo Noa ostade i ono što je bilo s njim u la i. ²⁴ I vode stajahu nad zemljom još stotinu i pedeset dana.

8

Prestanak potopa

¹ Onda se Bog sjeti Noe, svih životinja i stoke što bijaše u njegovoj la i i pokrenu vjetar nad zemljom i vode se povukoše. ² I izvori bezdana se zatvorili uz prozore nebesa, i kiša sa nebesa prestade. ³ I vode se po eše povla iti sa zemlje i nakon stotinu i pedeset dana opadoše.

⁴ I la a se spusti na brdo Ararat, sedamnaestog dana sedmog mjeseca. ⁵ I vode se sve više povla iše do desetog mjeseca; prvog dana desetog mjeseca se nazreše vrhovi planina. ⁶ I nakon etrdeset dana Noa otvoril prozor koji je napravio na la i, ⁷ i posla gavrana, a on je odlijetao i dolijetao sve dok se nije isušila voda na zemlji. ⁸ Zatim posla golubicu da ispita da li se voda povukla sa zemlje. ⁹ Ali golubica ne na e mjesto nogama te se vrati njemu u la u; jer bijaše još voda na cijeloj površini zemlje. Tad on pruži ruku te uhvati golubicu i vrati je kod sebe u la u. ¹⁰ I ekao je još sedam dana te ponovo pusti golubicu sa la e. ¹¹ I golubica se predve er vrati i gle, u kljunu je nosila svjež maslinov list! Tad Noa dozna da su se vode povukle sa zemlje. ¹² I sa eka još sedam dana pa ponovo pusti golubicu, a ona mu se više ne vrati.

Postanak

¹³ I šest stotina i prve godine, prvog dana prvog mjeseca, vode se sa zemlje potpuno isušiše. I Noa skloni krov sa la e i pogleda, kad gle, površina zemaljska bijaše suha! ¹⁴ I drugog mjeseca, dvadeset i sedmog dana, bijaše zemlja sasvim suha. ¹⁵ Tad Gospod re e Noi:" ¹⁶ Iza i iz la e, ti i tvoja žena, sinovi tvoji i žene njihove s tobom! ¹⁷ Sve životinje koje su kod tebe, sva živa bi a: ptice, stoka i svi gmazovi što zemljom pužu - neka iza u s tobom i neka zemljom vrve i neka se plode, neka se zemljom šire!" ¹⁸ Tako Noa iza e sa svojim sinovima i ženom te ženama njegovih sinova. ¹⁹ Sve životinje, svi gmazovi i ptice, sve što se kretalo na zemlji, po svojoj vrsti, napusti la u.

Božiji savez

²⁰ A Noa tad izgradi Gospodu altar, uze od svih istih životinja i ptica, te žrtvova paljenice pred njim. ²¹ I Gospod osjeti prijatan miris i re e u svome srcu: "Nikada više ne u zemlju proklinjati zbog ovjeka, iako je žudnja ovjekova srca zla ve od njegove mladosti: niti u ikada više uništiti sva živa stvorenja, kako sam u inio. ²² Sve dok zemlja postoji, sjetva i žetva, studen i vru ina, dan i no , prestajati ne e."

9

¹ I Bog blagoslovi Nou i njegove sinove te im re e: "Plodite se i množite i zemlju napunite! ² Strah i trepet pred vama neka obuzima sve životinje zemaljske i ptice nebeske, sve što gmiže zemljom i sve ribe morske: vašim rukama ih predajem! ³ Sve što se mi e i živi, neka vam bude hrana: poput zelenog bilja što sam vam darovao. ⁴ Samo ne smijete jesti meso dok je njegov život, krv njegova, još u njemu! ⁵ Za vašu u krv tražiti ra un, od svake zvijeri i od ovjeka u ga zahtijevati, pa i od brata njegova u tražiti ra un za život ljudski.

⁶ Ko krv ovjekovu prolije,
njegova e krv od ljudi biti

Postanak

*prolivena:
jer je na sliku Božiju stvoren ovjek.*

⁷ Vi se ra ajte, množite se i širite zemljom, da brojni postanete na njoj!" ⁸ I Bog re e Noi i sinovima njegovim: ⁹"Gle, savez ja sklapam s vama i s potomcima vašim poslije vas, ¹⁰ sa svim živim bi ima kod vas: s pticama, stokom i svim životinjama zemaljskim kraj vas, sa svime što izla e, sa svim stvorenjima na zemlji. ¹¹ I utemeljit u svoj savez s vama, da ubudu e nikada više živa bi a ne budu istrijebljena od voda potopa, i da nikad više ne e potop zemlju opustošiti." ¹² I Bog re e: "Ovo je znak saveza koji uspostavljam izme u mene i vas, svih živih bi a uz vas, za sva budu a pokoljenja: ¹³ Svoju dugu ja postavljam u oblake, neka je ona znak saveza izme u mene i zemlje. ¹⁴ Kada oblake skupim nad zemljom i duga se pojavi u njima, ¹⁵ tada u se prisjetiti svoga saveza, izme u mene i vas, i svega živog, da ubudu e vode ne prerastu u potop. ¹⁶ Neka zato duga bude u oblacima, da je vidim i da se prisjetim vje nogu saveza izme u Boga i svih živih bi a na zemlji!" ¹⁷ I Bog poru i Noi: "To je znak saveza koji sam sklopio izme u mene i svega živog što je na zemlji."

Noini potomci

¹⁸ Tri Noina sina koja izla e bijahu, Šem, Ham i Jafet. Ham je praočac Kanaanaca. ¹⁹ Ovo su trojica Noinih sinova. Od njih je sva zemlja naseljena. ²⁰ Noa posta zemljoradnik i zasadi vinograd. ²¹ Ali kada je kušao vina, opio se i razgolitio u svome šatoru. ²² I Ham, praočac Kanaanaca video je razgoli enog oca svoga te to ispri a svojoj bra i vani. ²³ Tada Šem i Jafet prebace haljine preko svojih ramena, i natraške se približe ocu i prekriju njegovu golotinju. Skretali su svoj pogled da oca svoga ne vide golog.

²⁴ Kada se Noa probudi i od vina otriježni, sazna što mu je uradio najmla i sin, ²⁵ pa re e:

Postanak

"Neka je proklet Kanaan!
sluga slugama
nek bude bra i svojoj!"

²⁶ Zatim nastavi:

"Neka je blagoslovljen Gospod, Bog Šemov,
neka je Kanaan njegov sluga!"

²⁷ Neka Bog razmnoži Jafeta
neka stanuje u šatorima Šemovim,
Kanaan neka mu bude sluga."

²⁸ Noa je poslije potopa živio još tri stotine i pedeset godina. ²⁹
Noin životni vijek je iznosio devet stotina i pedeset godina.
Potom je umro.

10

Potomstvo tri Noina sina

¹ Ovo je povijest Noinih sinova: Šema, Hama i Jafeta, kojima se poslije potopa rodiše sinovi.

² Jafetovi sinovi bijahu: Gomer, Magog, Madaj, Javan, Tubal, Mešak i Tiras. ³ Gomeru se rodiše: Aškenaz, Rifat i Togarma. ⁴ Javanovi su sinovi: Eliša, Taršiš, Kitijci i Dodanci. ⁵ Od ovih se raširiše narodi po otocima u zemljama svojim – svaki po svom jeziku, po plemenu svome i narodu.

⁶ A ovo su sinovi Hamovi: Kuš, Misrajim, Put i Kanaan. ⁷ I sinovi Kuša: Seba, Havila, Sabta, Rama i Sabteka, te sinovi Ramini: Šeba i Dedan. ⁸ A Kuš za e i Nimroda; taj bijaše prvi mo nik na zemlji. ⁹ On je bio silni lovac pred Gospodom; zato se kaže: "Silan lovac pred Gospodom kao Nimrod". ¹⁰ I po etak njegova kraljevstva bijaše Babilon, Erek, Akad i Kalne, u zemlji Šinear. ¹¹ Iz ove on zemlje po e u Ašur i izgradi Ninivu, Rehobot Ir i Kalah, ¹² i Resen izme u Ninive i Kalaha – velikog grada. ¹³ Misrajim pak za e Ludijce, Anamijce, Lehabijce, Naftuhijce, ¹⁴ i Patrušane i Kasluhijce – od kojih potekoše Filistinci – i Kaftorce.

Postanak

¹⁵ Od Kanaana potje e Sidon, njegov prvorodni sin i Het.
¹⁶ Potekoše dalje i Jebusejci, Amorejci i Girgašani, ¹⁷ pa Hivijci, Arkijci, Sinijci, ¹⁸ Arva ani, Semarjani i Hama ani. Kasnije se raširiše plemena Kanaanska. ¹⁹ I podru ije Kanaansko se prostiralo od Sidona u pravcu Gerara, sve do Gaze, te prema Sodomu i Gomori, Admi i Sebojimu, sve do Leše. ²⁰ To su sinovi Hamovi, po plemenima svojim i jezicima, po svojim zemljama i narodima.

²¹ I Šemu se rodiše sinovi, njemu, ocu svih sinova Eberovih, Jafetovu starijem bratu. ²² Šemovi sinovi bijahu Elam, Ašur, Arpakšad, Lud i Aram. ²³ A Aramovi sinovi: Us, Hul, Geter i Maš. ²⁴ Arpakšad pak dobi Šelaha, i Šelahu se rodi Eber. ²⁵ Eberu se pak rodiše dva sina: jedan se zvao Peleg, jer se zemlja razdijelila za vrijeme njegovog života: Njegov brat se zvao Joktan. ²⁶ Joktanu se rodiše sinovi: Almodad, Šelef, Hasarmavet, Jerah, ²⁷ te Hadoram, Uzal i Dikla, ²⁸ Obal, Abimael i Šeba, ²⁹ pa Ofir, Havila i Jobab. Sve su ovo sinovi Joktanovi. ³⁰ I njihova se naselja rasprostirahu od Meše sve do Sefara, do isto nih planina. ³¹ To su sinovi Šemovi, po plemenima i jezicima svojim, po svojim zemljama i narodima.

³² To su plemena sinova Nojnih po porijeklu u svojim narodima. Od njih se poslije potopa raširiše narodi po zemlji.

11

Babilonska kula

¹ I itava je zemlja imala jedan jezik i rije i iste. ² A kad ljudi po oše na istok, na oše ravnicu u zemlji Šinear i tu se nasele. ³ I rekoše jedni drugima: "Hajdemo da pravimo opeku i da je dobro ispe smo!" I koristiše opeku umjesto kamena i katran namjesto žbuke. ⁴ Zatim rekoše: "Hajde da sagradimo grad i kulu, iji e vrh doticati sama nebesa, da ime za se steknemo i da se ne raspršimo po zemlji cijeloj!"

⁵ Tad Gospod si e da vidi grad i kulu koju gradiše sinovi ovje iji. ⁶ I Gospod re e: "Gle, oni su jedan narod, i svi govore jednim jezikom. To je tek po etak njihova nastojanja!

Postanak

Sad ih ništa ne e sprje avati da ine sve što naume.⁷ Hajde, da si emo dolje i da pomutimo njihove jezike da jedan drugog više ne razumije."⁸ Tako ih Gospod raštrka s tog mjesta po zemlji cijeloj i prestadoše graditi grad.⁹ Zato mu dadoše ime Babilon, jer tamo Gospod zamrsi jezike zemlje cijele, te ih raštrka svud po zemlji.

Povijest Šemovih potomaka

¹⁰ Ovo je povijest Šemovih potomaka. Kada je Šemu bilo stotinu godina, a to bijaše dvije godine nakon potopa, rodi mu se Arpakšad.¹¹ Poslije ro enja Arpakšadova, Šem je živio još pet stotina godina i imao još sinova i k eri.

¹² Arpakšadu je bilo trideset i pet godina kada mu se rodio Šelah.¹³ Poslije ro enja Šelaha, Arpakšad je živio još etiri stotine i tri godine i imao još sinova i k eri.

¹⁴ Šelah je imao trideset godina kada mu se rodio Eber.¹⁵ Poslije ro enja Eberova, Šelah je živio još etiri stotine i imao još sinova i k eri.

¹⁶ Eber je imao trideset i etiri godine kada mu se rodio Peleg.¹⁷ Poslije ro enja Pelegova, Eber je živio još etiri stotine i trideset godina i imao još sinova i k eri.

¹⁸ Peleg je imao trideset godina kada mu se rodi Reu.¹⁹ Poslije ro enja Reuova, Peleg je živio još dvije stotine i devet godina i imao još sinova i k eri.

²⁰ Reu je imao trideset i dvije godine kada mu se rodi Serug.²¹ Poslije ro enja Serugova, Reu je živio još dvije stotine i sedam godina i imao još sinova i k eri.

²² Serug je imao trideset godina kada mu se rodi Nahor.²³ Poslije ro enja Nahorova, Serug je živio još dvjesto godina i imao još sinova i k eri.

²⁴ Nahor je imao dvadeset i devet godina kada mu se rodi Terah.²⁵ Poslije ro enja Terahova, Nahor je živio još stotinu i devetnaest godina i imao još sinova i k eri.

²⁶ Terah je imao sedamdeset godina kada mu se rodiše Abram, Nahor i Haran.²⁷ I ovo je povijest Terahova. Terahu su se rodili Abram, Nahor i Haran. Haranu se pak rodio Lot.²⁸ I

Postanak

Haran umre još za života svoga oca u zemlji u kojoj se rodio, u Uru Kaldejskome.²⁹ Abram i Nahor uzeše žene. Abramova žena se zvala Saraja, a Nahorova Milka. Ona bijaše k erka Harana, oca Milkinog i Jiskinog.³⁰ Saraja je bila nerotkinja. Nije imala djece.

³¹ I Terah povede sina svoga Abrama, uz to Lota sina Haranova, unuka svoga, te Saraju, snahu svoju, i zajedno po oše u zemlju Kanaan iz Ura Kaldejskog. Ali kada do oše do Harana, ostaše тамо.³² I životni vijek Terahov bijaše dvjesto pet godina. Potom umrije u Haranu.

12

Bog šalje Abrama u Kanaan

¹ I re e Gospod Abramu: "Napusti zemlju svoju i rod svoj, te iza i iz doma oca svoga, i po i u zemlju koju u ti pokazati!

² Veliki u narod od tebe u initi, blagoslovit u te i uživiti ime tvoje, i ti sam eš biti blagoslov.³ Blagoslovit u one koji tebe blagosiljaju i prokljinat u one što tebe proklinju; i neka u tebi budu blaženi svi rodovi na zemljini!"

⁴ Tad po e Abram kako mu je Gospod naredio, i Lot po e s njim. Abram je imao sedamdeset i pet godina kada je napustio Haran.⁵ I Abram povede svoju ženu Saraju i Lota, brati a svoga, uze svu imovinu koju stekoše, i sve ljude koje pridobiše u Haranu; i krenuše u zemlju Kanaan. Naposljetku stigoše u zemlju Kanaansku.⁶ I Abram pro e zemljom sve do mjesta Šekema, sve do hrasta More. Ali tad bijahu Kanaanci u zemlji.⁷ Tad se Gospod ukaza pred Abramom i re e: "Tvom u potomstvu ovu zemlju darovati!" I on, Gospodu što mu se ukazao, тамо izgradi jedan altar.

⁸ Odatle on po e u gore isto no od Betela i šator svoj razape tako da je Betel bio zapadno, a Aj je ležao isto no od njega. I tu izgradi Gospodu jedan altar te je zazivao ime Gospodnje.⁹ Poslije toga Abram je putovao sve dalje k Negebu.

Abram u Egiptu

¹⁰ A kako je glad harala zemljom, Abram po e dolje u Egipat, da tamо boravi. A glad je gorko vladala zemljom. ¹¹ I kada se približio Egiptu re e ženi svojoj Saraji: "Gle, ja znam da si žena ljupka izgleda. ¹² Kada te sada spaze Egip ani, oni e re i: 'To je njegova žena!', te e mene ubiti, a tebe u životu ostaviti. ¹³ Zato ti kaži da si mi sestra, da me dobro sna e zbog tebe i da mi tebe radi život poštede." ¹⁴ I kada je Abram stigao u Egipat, tad Egip ani vidješe da je žena jako lijepa. ¹⁵ I kada je vidješe faraonovi plemi i, hvališe je pred faraonom. Tad ženu uvedoše u dvore faraonove. ¹⁶ I Abrama dobro sna e zbog nje: on dobi ovce, goveda i magarce, sluge i služavke, magarice i kamile.

¹⁷ Ali Gospod sru i na faraona i dom njegov nevolje goleme zbog Saraje, Abramove žene. ¹⁸ Tad faraon pozva Abrama i re e: "Što si mi u inio! Zašto mi nisi rekao da je to tvoja žena? ¹⁹ Zašto si kazao: 'To je sestra moja', kako bi je ja za ženu uzeo! I gle sada, ovo je tvoja žena: povedi je i odlazi!" ²⁰ I faraon posla ljude, koji otpratiše njega, ženu njegovu i sav njegov imetak.

13

Abram i Lot se rastaju

¹ I Abram sa ženom svojom i sa svime što je posjedovao po e iz Egipta gore u Negeb. I Lot je bio s njim.

² A Abram je bio vrlo bogat stokom, srebrom i zlatom. ³ I on po e dalje od Negeba do Betela, do onog mjesta gdje je prije razapeo šator, izme u Betela i Aja, ⁴ na mjesto svoga altara, kojeg tamo ranije izgradili; i Abram je tu zazivao ime Gospodnje. ⁵ Ali je i Lot, koji je hodio s Abramom, tako er imao ovce, goveda i šatore. ⁶ I zemљa nije izdržala da borave zajedno, jer njihova baština bijaše prevelika, i nisu mogli ostati jedan kraj drugog. ⁷ Dolazilo je do sva e izme u pastira Abramove stoke i pastira Lotove stoke. U to vrijeme u zemljji

Postanak

stanovahu i Kanaanci i Perižani.⁸ Abram re e Lotu: "Neka ne bude sva e izme u mene i tebe, izme u mojih i tvojih pastira! Jer mi smo bra a!⁹ Zar nije za te otvorena sva zemlja prostrana? Odvoji se od mene! Odeš li lijevo, ja u pak desno; a ako odeš desno, ja u po i lijevo!"¹⁰ Potom Lot podigne pogled te ugleda dolinu Jordansku, svuda dobro natopljenu, poput baš e Gospodnje, poput zemlje egipatske u pravcu Soara. Ovo bijaše prije no što Gospod uništi Sodomu i Gomoru.¹¹ Zato Lot za se izabra svu dolinu Jordana i po e na istok. Tako se bra a odvojiše.¹² Abram je stanovao u zemlji Kanaan, a Lot je živio po gradovima u dolini i šatore svoje razapinjao sve do Sodome.¹³ Ali ljudi Sodome bijahu opaki i grozno grješni spram Gospoda.

¹⁴ Nakon rastanka od Lota Gospod poru i Abramu; "Podigni pogled svoj i pogledaj, s mjesta na kojem sada stojiš, na sjever i na jug, na istok i na zapad,¹⁵ jer svu zemlju koju vidiš zauvijek u darovati tebi i potomcima tvojim.¹⁶ Potomstvo u tvoje u initi kao prah zemaljski, tako ako ko mogne prebrojiti prah zemljani i tvoje e potomstvo mo i prebrojiti.¹⁷ Ustaj, po i zemljom uzduž i poprijeko, jer tebi u je darovati!"¹⁸ Tako Abram izmjesti šator svoj i do e kod hrasta Mamre, što je kraj Hebrona, i tamo Gospodu podigne altar.

14

Abram spašava Lota

¹ Za vrijeme Amrafela, kralja Šinearskog, Arioka, kralja Elasara, Kedor-Laomera, kralja Elama, te Tidala, kralja Gojima,² dogodi se da oni povedu rat protiv Bere, kralja Sodome, te protiv Birše, kralja Gomore, i protiv Šinaba, kralja Adme, Šemebera, kralja Seboima i kralja Bele, to jest Soara.³ I ovi udruže snage u dolini Sidim, gdje je sada Slano more.⁴ Bijahu dvanaest godina poslužni Kedor-Laomeru, ali u trinaestoj godini postaše otpadnici.⁵ Zato se u etrnaestoj godini diže Kedor-Laomer i kraljevi što ostaše uz njega i

Postanak

potukoše Refaimce u Ašterot-Karnajimu, i Zuzijce u Hamu, Emijce u dolini Kirjatajimu,⁶ i Horijce na uzvišici Seira, sve do El-Parana, koji leži uz pustinju.⁷ Poslije toga se vratиše i do oše u En-Mišpat, to jest Kadeš, te poharaše i porobiše sve krajeve Amale ana i Amorejce što življahu u Haseson-Tamaru.

⁸ Tad po oše kraljevi Sodome, Gomore, Adme, Seboima i Bele, to jest Soara u boj, i postrojiše se za bitku u dolini Sidim,⁹ protiv Kedor-Laomera, kralja Elama, Tidala, kralja Gojima, Amrafela, kralja Šinearskog, te Arioka, kralja Elasara – etiri kralja protiv pet.¹⁰ Dolina Sidam je bila prekrivena jamama punim prirodnog katrana; i kraljevi Sodome i Gomore bijahu tu potu eni i tu ih sna e smrt, a preostali pobjegoše u brda.¹¹ I ovi uzeše svu imovinu Sodome i Gomore, svu njihovu hranu i otputovaše.¹² I Lota povedoše sa sobom, sina brata Abramovog – jer je živio u Sodomi – i oti oše.

¹³ Me utim, tad stиže jedan odbjegli, ro ak Eškolov i Anerov, a oni bijahu saveznici Abramovi, i donese vijest Abramu Hebrejcu, koji je živio kod hrastova Amorejske Mamre.¹⁴ Kada je Abram uo da su mu brata zarobili, naoruža svojih tri stotine i osamnaest iskušanih sluga, ro enih u njegovu domu, i krene u potjeru, sve do Dana.¹⁵ U no i razdijeli svoje snage i napadne ih sa svojim slugama te ih potu e i protjera sve do Hobe, što leži sjeverno od Damaska.¹⁶ I svu imovinu povrati, i Lota brata svoga i imetak njegov, zajedno sa ženama i ostalim ljudima.

Melkisedek blagoslovi Abrama

¹⁷ Pri povratku, nakon poraza Kedor-Laomera i kraljeva koji bijahu uz njega, u susret mu po e kralj Sodome, u dolinu Šaveh, to jeste, kraljevsku dolinu.¹⁸ Ali Melkisedek, kralj Salema, donese hljeba i vina. Bio je sve enik Boga, Svevišnjeg.¹⁹ I on ga blagoslovi govore i:

"Neka Bog, Svevišnji,
onaj ija su nebesa i zemlja,
blagoslovi Abrama!"

²⁰ Neka je hvaljen Svevišnji Bog,

Postanak

*koji ti neprijatelje predade
u ruke tvoje!"*

I Abram mu dade desetinu od svega. ²¹ I kralj Sodome re e Abram: "Ljude mi daj, a imovinu ostavi za se!" ²² Ali Abram odgovori kralju Sodome: "Ruku ja svoju uzdižem Gospodu Bogu, Svevišnjem, onom ija su nebesa i zemlja, ²³ da ne u uzeti ni konca ni kaiša sandale od onoga što je tvoje, da ne kažeš: Ja sam Abrama obogatio!" ²⁴ Ništa za me! Samo za ono što su mladi i jeli i dio što pripada Aneru, Eškolu i Mamreu, koji po oše sa mnom – neka imaju svoj udio!"

15

Bog obe ava Abramu sina i sklapa savez s njim

¹ Poslije ovih zbivanja rije Gospodnja se ukaza Abramu: "Ne boj se Abrame, ja sam tvoj štit; nagrada e tvoja biti velika!" ² Abram odgovori: "O Gospode Bože, ho eš li dopustiti da bez potomaka iš eznam? Da je nasljednik ku e moje Eliezer Damaš anin?" ³ I Abram nastavi govoriti: "Gle, nisi mi podario potomke i nasljednik mi treba biti sluga, ro en u domu mome!" ⁴ Ali rije Gospodnja mu stiže: "Taj ne e biti tvoj nasljednik, ve onaj što je od tijela tvoga potekao, on e biti nasljednik." ⁵ I On ga izvede te mu kaza: "Gle, pogledaj nebesa i izbroj zvijezde ako možeš!" I tad mu re e: "Takvo e ti potomstvo biti!" ⁶ I Abram je vjerovao Gospodu, i to mu On kao pravednost zara una.

⁷ I On mu re e: "Ja sam Gospod, koji te iz Ura Kaldejskog poveo da ovu zemlju svojim vlasništvom u iniš." ⁸ Abram odgovori: "Gospode, o Bože, kako da prepoznam da u je ja zaposjeti?" ⁹ I on re e: "Dovedi mi trogodišnju kravu, kozu od tri godine, ovna starog tri godine, grlicu i jednog golubi a!" ¹⁰ I on sve donese, raspolovi, i svaki dio položi jedan prema drugom. Ali ptice nije raspolovio. ¹¹ Tad ptice grabljivice navališe na leševe, ali ih Abram rastjera.

Postanak

¹² I dogodi se, kad je sunce po elo zalaziti, da dubok san obori Abramom, a onda ga grozota i tmina spopadnu. ¹³ Tad On progovori Abramu: "Sigurno znaj da e ti potomci biti tu inci u zemlji koja im ne pripada, tamo e ih slugama u initi i ponižavati etiri stotine godina. ¹⁴ Ali ja u ukoriti i narod kojem budu služili: nakon toga e se s imovinom velikom iseliti. ¹⁵ A ti eš se u miru sjediniti sa o evima svojim, i bit eš pokopan u lijepoj starosti. ¹⁶ Oni e se u etvrtom koljenu ovdje ponovo vratiti, jer mjera grijeha amorejskih još nije prevršila."

¹⁷ I dogodi se kada je sunce zašlo i kad pade no – gle, pojavi se zadimljena pe užarena i baklja goru a koja je prolazila izme u dijelova. ¹⁸ I tog dana Gospod sklopi savez s Abramom i re e: "Tvom potomstvu poklanjam ovu zemlju, sve od Rijeke u Egiptu do velike rijeke Eufrata; ¹⁹ Kenijce, Kenižane, Kadmonce, ²⁰ Hetite, Perižane, Refaimce, ²¹ Amorejce, Kanaance, Girgapšane, Jebusejce."

16

Hagara i Išmael

¹ I Saraja, žena Abramova, mu nije rodila djecu. Imala je sluškinju iz Egipta koja se zvala Hagara. ² I Saraja re e Abramu: "Gle, Bog mi nije dao da ra am. Idi mojoj sluškinji, možda mi se kroz nju daruju potomci!" I Abram posluša rije Sarajinu. ³ Tako, nakon što je Abram živio deset godina u zemlji Kanaanskoj, Saraja, žena njegova darova mu za ženu Hagaru, Egip anku, sluškinju svoju. ⁴ I on uze Hagaru, te ona osta trudna. Kada je vidjela da je trudna, s prezicom po e gledati gospodaricu. ⁵ Tad Saraja re e Abramu: "Neka nepravda koja mi se nanosi pogodi tebe! Sluškinju sam prepustila tvome zagrljaju. Ali sada, kada osjeti da je trudna, s prezicom na mene gleda. Neka Gospod sudi i meni i tebi!" ⁶ Abram odgovori Saraji: "Gle, sluškinja je u rukama tvojim, postupaj s njom kako ho eš!" I Saraja je s njom postupila oštro tako da ova od nje pobježe.

Postanak

⁷ Ali an eo Gospodnji je na e kraj bunara u pustinji, na putu k Šuru, ⁸ te je upita: "Hagaro, sluškinjo Sarajina, odakle dolaziš i gdje ideš?" Ona odgovori: "Pobjegla sam od svoje gospodarice Saraje!" ⁹ I an eo Gospodnji joj re e: "Vrati se gospodarici i pokori joj se!" ¹⁰ I an eo Gospodnji nastavi: "Gle, potomstvo tvoje u toliko raširiti da se ne e mo i izbrojiti." ¹¹ Dalje joj an eo Gospodnji poru i:

*"Gle, trudna si
i sina eš roditi,
daj mu ime Išmael,
jer je Gospod po uo tvoje vapaje.
¹² On e biti ovjek neobuzdan,
poput magareta divljeg,
ruk u e dizati na svakog
i sva ija ruka dizat e se na njega:
i pred licem bra e svoje
stan e sebi podi i."*

¹³ I ona zazva ime Gospoda, koji je s njom zborio i re e: "Ti si Bog koji me vidi"! I još kaza: "Zaista, vidjela sam onog koji pazi na me." ¹⁴ Zato nazva bunar "bunar živu eg koji me vidi". Eno ga izme u Kadeša i Baredu.

¹⁵ I Hagara rodi Abramu sina. I Abram svom sinu, koga rodi Hagara, dade ime Išmael. ¹⁶ Abram je imao osamdeset i šest godina kada mu je Hagara rodila Išmaela.

17

Božiji savez s Abramom, obrezivanje

¹ Kada je Abram imao devedeset i devet godina, ukaza mu se Gospod i re e: "Ja sam Bog, Svemogu i. Kora aj ispred Mene i budi bespriječoran!" ² Da savez sklopim s tobom i razmnožim te preko mjera svih." ³ Abram pade ni ice dok je Gospod govorio dalje: ⁴ "Gle, Ja sam taj koji je u savezu s tobom; i postat eš otac naroda mnogih." ⁵ Zato se više ne eš zvati Abram nego neka je Abraham ime tvoje; jer sam te u inio

Postanak

ocem mnogih naroda.⁶ I u init u te jako plodnim i narodima u te na initi, i kraljevi e od tebe pote i.⁷ I savez Svoj u sklopiti izme u tebe i Mene, i s potomcima tvojim, s koljena na koljeno kao savez vje an, da budem Bog tvoj i tvoga potomstva poslije tebe.⁸ I tebi i potomcima tvojim za sva vremena dajem zemlju u koju si se doselio, naime onu u kojoj si tu inac, svu zemlju Kanaan, i Ja u biti njen Bog."

⁹ I Bog je dalje govorio Abrahamu: "Zato sada uvaj Moj savez, ti i potomci tvoji s tobom, s koljena na koljeno!¹⁰ Ovo je Moj zavjet koji trebate uvati, izme u Mene i vas i potomstva vašeg poslije vas: Svako muško me u vama treba biti obrezano.¹¹ I obrezujte meso vaših kožica. To neka je znak saveza izme u Mene i vas.¹² Neka se obrezuje svaki vaš muški potomak kad navrši osam dana, bez obzira da li je u domu ro en ili za novac kupljen od tu inca koji nije tvoj potomak.¹³ Ko se u domu tvome rodi ili bude novcem kupljen, neka se obavezno obreže. Neka je tako Moj savez na vašem mesu, savez vje iti.¹⁴ A neobrezan ovjek, ovjek koji nije obrezan na mesu svoje kožice, neka se odstrani iz svoga roda, jer je prekršio Moj savez!"

Obe anje Isakova ro enja

¹⁵ I Bog poru i Abrahamu: "Ženu svoju više ne zovi Saraja. Zovi je imenom Sara.¹⁶ Blagosloviti je želim i od nje ti želim pokloniti sina. Blagoslovit u je, i od nje e narodi postati i kraljevi nad narodima e od nje pote i."¹⁷ Tad Abraham pade ni ice te se nasmija u svome srcu: "Zar stogodišnjaku da se rodi dijete? Zar da Sara, kojoj je devedeset godina, rodi?¹⁸ I Abraham re e Bogu: "Ah, da Išmael živi ispred tebe!"¹⁹ Tad Bog re e: "Ne, nego e ti Sara, tvoja žena, roditi sina i nadjenut eš mu ime Isak: jer s njim želim sklopiti savez, kao vje ni savez, za potomstvo njegovo.²⁰ A za Išmaela sam te tako er uslišio. Gle, silno sam ga blagoslovio. Plodnim u ga u initi i mnogo razmnožiti. On e za eti dvanaest plemi a, i na init u ga narodom velikim.²¹ Ali savez svoj u sa Isakom sklopiti, njega e ti Sara roditi sljede e godine u ovo vrijeme!"

Postanak

²² I kada je završio besedu Gospod odstupi od Abrahama.
²³ Tada Abraham uze svoga sina Išmaela i sve u domu ro ene sluge, i sve koje je za novac kupio, sve što bijaše muško u domu njegovom, i istog dana obreza meso njihovih kožica, kako mu je Gospod naredio. ²⁴ I Abrahamu je bilo devedeset i devet godina kada obreza meso svoje kožice. ²⁵ Išmael, sin njegov, imao je trinaest godina kada ga obrezaše. ²⁶ Istoga dana se obrezaše Abraham i Išmael; ²⁷ i s njim se obreza sve što je bilo muško u njegovoj kući, ro eno u domu ili novcem kupljeno.

18

¹ I Gospod mu se ukaza kod hrasta Mamre, dok je sjedio na ulazu svoga šatora, dok dan bijaše najtoplji. ² I on podiže pogled, i pred sobom spazi tri ovjeka. A kada ih je vido, on jurnu sa ulaza svoga šatora te pade pred njima na zemlju, ³ pa re e: "Gospode, ako li sam milost našao u Tvojim oima, onda ne pro i kraj sluge svoga. ⁴ Neka donesu malo vode da noge saperete, pa se odmorite ispod stabla, ⁵ te u donijeti zalogaj hljeba da srce svoje okrijepite: poslije toga možete putovati dalje, zato do oste do svoga sluge." Oni rekoše: " in i kako si kazao." ⁶ I Abraham hitro po e u šator Sari i re e: "Brzo uzmi tri mjere finog brašna, zamjesi ih i ispeci poga e." ⁷ Abraham odjuri govedima, izabra tele mlado i blago, i dade slugi da ga brzo pripremi. ⁸ Zatim uzme masla i mlijeka, te gotovo tele, i stavi pred njih. I stajao je do njih, ispod stabla, dok su jeli.

⁹ Tad ga oni upitaše: "Gdje ti je žena Sara?" A on odgovori: "Unutra u šatoru." ¹⁰ Tad Gospod re e: "Zaista u sljedeće godine u ovo vrijeme ponovo do i. Tvoja e žena Sara imati sina." Sara je prisluškivala kraj ulaza u šator koji bijaše iza nje. ¹¹ Ali Abraham i Sara bijahu stari, u poodmaklim godinama. U Sare ne bijaše više onoga što biva kod žena. ¹² Zato se nasmijala u svome srcu i rekla: "Nakon što sam uvehnula da me sna e blaženstvo? Moj gospodar je tako er starac!"

Postanak

¹³ Tad Gospod re e Abrahamu: "Zašto se Sara smije i govori: Zar da zaista ja rodim, ovako stara?" ¹⁴ Zar je za Gospoda nešto isuviše teško? U odre eno vrijeme u ponovo tebi do i, i Sara e imati sina!" ¹⁵ A Sara je odbijala: "Ne, nisam se smijala!", jer se uplašila. Ali Gospod re e: "Ne, smijala si se!"

¹⁶ Tad krenuše muževi i odoše k Sodomi. I Abraham po e s njima da ih otparti. ¹⁷ Tad progovori Gospod: "Zar da pred Abramom krijem što sam naumio u initi? ¹⁸ Od Abrahama e zaista postati narod silni i veliki, i svi narodi na zemlji trebaju biti blagoslovljeni njegovim blagoslovom. ¹⁹ Jer njega sam predvidio da pou i djecu svoju i dom svoj da poslige njega uvaju Gospodnje staze tako što e pravi nast i pravdu initi, kako bih u inio Abrahamu ono što sam mu obeao." ²⁰ I Gospod re e: "Vika nad Sodomom i Gomorom je velika, i grijeh je njihov pretežak. ²¹ Zato želim si i i pogledati da li su se zaista svi povodili tako kako veli tužba koja stiže do mene. A ako nisu: Ja u to saznati."

Abraham se zauzima za Sodomu

²² I muževi okrenuše svoja lica odatle te po oše Sodomi; ali Abraham još stajaše pred Gospodom. ²³ I Abraham pri e bliže te re e: "Zar i pravednike želiš uništiti sa bezbožnicima? ²⁴ Možda ima pedeset pravednika u gradu, zar njih želiš uništiti a ne poštediti mjesto zbog njih pedeset u njemu? ²⁵ Neka je to daleko od Tebe da takvu stvar u iniš i da pogubiš pravednika zajedno sa bezbožnikom, da pravednika izjedna iš sa bezbožnikom. Daleko bilo od Tebe! Zar ne treba Sudija cijele zemlje pravedno suditi?" ²⁶ A Gospod odgovori: "Ako na em pedeset pravednika u Sodomi, itav grad u poštediti zbog njih!" ²⁷ A Abraham odgovori: "Ali gle, usudio sam se govoriti sa Gospodom iako sam samo prah i pepeo!" ²⁸ Možda ima pet manje od pedeset pravednika, zar eš zbog tih pet grad uništiti?" A Gospod odgovori: "Ako u gradu na em etrdeset i pet, ne u ga uništiti!" ²⁹ A Abraham nastavi s Njim razgovarati te re e: "Možda ih se na e etrdeset." A Gospod odvrati: "Ako

Postanak

ih na em etrdeset, ne u ga zbog tih etrdeset uništiti." ³⁰ A onda Abraham re e: "Ne srdi se, Gospode moj, što dalje besjedim! Možda ih se na e trideset." A Gospod re e: "Ako ih na em trideset, ništa im nažao ne u u initi!" ³¹ Tad Abraham dodade: "Ah gle, usudio sam se govoriti sa Gospodom: Možda ih se na e dvadeset u gradu." A Gospod kaza: "Ne u ga uništiti zbog tih dvadeset!" ³² A Abraham e opet: "Ah, ne srdi se, Gospode moj, zbog toga što u još samo ovaj put govoriti: Možda ih se na e deset." A Gospod odgovori: "Ne u ga uništiti zbog tih deset!" ³³ I Gospod ode kad dovrši govor s Abrahamom, a Abraham se vrati na svoje mjesto.

19

Bog spašava Lota

¹ I dva an ela stigoše predve er u Sodomu. Lot je pak sjedio u Sodomi ispod kapija. Kada ih je spazio, po e im u susret te im se nakloni licem k zemlji ² pa re e: "Gle, gospodo! Svatite u ku u sluge svoga, ostanite da no ite i noge operete: potom možete ujutro rano ustati i po i svojim putem!" A oni rekoše: "Ne! No emo provesti vani." ³ A on ih je uporno navra ao. Tad svratiše k njemu i u oše u ku u. On im je spremio jelo, ispekaao poga u, te oni jedoše.

⁴ Ali prije no što legoše, opkoliše muškarci grada ku u, svi ljudi Sodome, mladi i stari, iz svih dijelova grada, ⁵ te povikaše Lotu: "Gdje su muškarci koji do oše ve eras tebi? Izvedi ih da s njima op imo!" ⁶ Tad Lot iza e k njima i zatvori vrata za sobom, ⁷ pa im re e: "Ah, bra o, ne grijesite! ⁸ Gle, ja imam dvije k eri koje još nisu poznale muškarca, njih u vam izvesti da s njima inite ono što smatraste dobrim u o ima svojim; samo ovim muškarcima ne inite ništa, jer oni do oše pod zaklon moga krova!" ⁹ A oni odvrate: "Odstupi! Jedini tu inac ovdje i želi izigravati sudiju! Sad emo s tobom postupiti gore nego s njima!" I oni silno navalile na Lota i pokušaše vrata razbiti. ¹⁰ Tad ona dvojica ispružiše ruke te uvukoše Lota u

Postanak

ku u i zatvoriše vrata. ¹¹ A ljude pred ku om zasljenište, stare i mlade, tako da se umoriše traže i vrata.

¹² A ova dvojica upitaše Lota: "Imaš li još koga ovdje? Sinove ili k eri? Sve ih izvedi iz grada! ¹³ Jer emo ovo mjesto uništiti, jer je tužba i povika o njima velika pred Gospodom; i Gospod nas je poslao da uništimo ovo mjesto!" ¹⁴ Tad Lot iza e i kaza svojim budu im zetovima: "Ustajte, po ite iz ovog mjeseta; jer e Gospod ovaj grad uništiti!" Ali u o ima svojih zetova izgledaše da on zbijja šalu.

¹⁵ Kada se pojavi jutarnja rumen, navalije an eli na Lota i rekoše: "Po i, uzmi ženu svoju i obje k eri koje su ovdje, da ne stradaš u kazni ovog grada!" ¹⁶ A on po e oklijevati. Oni ga uzeše za ruke, njegovu ženu i k eri njegove, jer ih je Gospod naumio poštediti. Izvedoše ih i ostaviše ispred grada. ¹⁷ Kad ih izvedoše jedan re e: "Spasi svoju dušu! I ne gledaj natrag, ne zadržavaj se okolo! Bježi u brda da ne nastradaš!" ¹⁸ Ali Lot odgovori: "Ah ne, Gospode! ¹⁹ Gle, tvoj sluga u o ima tvojim na e milost i veliko si mi milosr e pružio time što si mi dušu sa uvaoo u životu. Ali se u brdima ne mogu spasiti; nevolja bi me mogla sti i da poginem. ²⁰ Gle, onaj grad tamo je tako blizu i tako mali, mogao bih tamo pobje i. Ah, dopusti da tamo pobjegnem! Zbilja je malen? Samo da mi duša ostane u životu!" ²¹ Tad mu On odgovori: "Gle, i u ovoj sam te stvari poslušao, i ne u uništiti grad o kojem govorиш. ²² Požuri, tamo se spasi: jer ništa ne mogu u initi dok tamo ne stigneš!" - Zbog toga se taj grad zove Soar.

Bog uništava Sodomu

²³ I sunce iza e nad zemljom kad Lot stiže u Soar. ²⁴ Tad Gospod pusti sa nebesa da plamen i sumpor padaju na Sodomu i Gomoru, ²⁵ i On uništi gradove i itavu okolinu, sve stanovnike i sve što je na zemlji raslo. ²⁶ A Lotova žena išavši iza njega pogleda unazad, tad se pretvori u stup soli.

²⁷ A Abraham po e u rano jutro na mjesto gdje je stajao pred Gospodom. ²⁸ I on pogleda nadolje, na Sodomu i Gomoru

Postanak

i na svu zemlju u okolini, te dobro razgleda i vidje kako se dim diže sa zemlje kao iz kakve pe i.

29 Kada je Gospod uništavao gradove u dolini, prisjetio se Abrahama i izveo Lota prije propasti iz mjesta u kojim je živio.

Lot i njegove k eri

30 I Lot ode iz Soara naviše i osta sa k erima u brdima, jer se plašio ostati u Soaru. Živio je sa svojim k erima u pe ini.

31 Tad starija re e mla oj: "Naš otac je star i nema više muškaraca na zemlji da legnu s nama, kao što je obi aj u svijetu cijelom. **32** Hajde onda, da ocu damo vina da se napije pa da uz njega legnemo, kako bismo sa uvale njegovo potomstvo!" **33** Tako iste no i dadoše ocu da piće vina. I starija leže sa ocem svojim, i on je ne prepozna, ne znade ni kada je legla ni kada je ustala.

34 Ujutro starija re e mla oj: "Gle, ju er sam ležala sa našim ocem; napijmo ga i no as vinom, pa da ti po eš i legneš s njime, kako bi imale njegovo potomstvo." **35** Tako i te no i oca napiše vinom. I mla a po e i leže s njim, i on je ne prepozna, ne znade ni kada je legla ni kada je ustala.

36 Tako obje Lotove k eri ostanu trudne s ocem. **37** I starija rodi sina, nazva ga Moab. On je praočac današnjih Moabaca.

38 Mla a tako er rodi sina, nazva ga Ben-Ami. On je praočac današnjih Amonaca.

20

Abraham i Abimelek

1 Odatle Abraham po e k Negebu te se nastani izme u Kadeša i Šura. Dok je boravio u Geraru kao stranac **2** za svoju ženu Saru re e: "Ona je moja sestra." Tad Abimelek, kralj Gerara, posla po Saru. **3** Ali Gospod se ukaza Abimeleku u snu te mu re e: "Vidi, valja ti mrijet zbog žene koju si sebi uzeo, jer je ona žena drugog ovjeka!" **4** Abimelek joj se još nije bio približio te re e: "Gospode, zar eš i pravedne ljude pogubiti? **5** Zar mi nije kazao: 'Ona je moja sestra?' i ak je i ona sama

Postanak

rekla: 'On je moj brat!' Ovo sam u inio pravedna srca i nevinih ruku!" ⁶ I Gospod mu u snu re e: "Znam, da si sve ovo u inio ista srca; zato sam te i sa uvao kako ne bi protiv mene grijeošio i zato ti nisam dopustio da je dodirneš." ⁷ Sad ovjeku vrati njegovu ženu, jer je on vjerovjesnik; i neka se za tebe moli, tako eš ostati u životu. A ako li je ne vratiš, onda znaj da eš sigurno umrijeti, sa svima svojima!"

⁸ Tad Abimelek ustade rano, pozove sve svoje sluge i ispri a im sve ovo. Oni se prepadoše. ⁹ I Abimelek pozva Abrahama te mu re e: "Zašto si nam ovo u inio, šta smo ti skrivili pa da izložiš mene i moje kraljevstvo tako velikom grijehu? Nisi se prema meni odnosio kako valja!" ¹⁰ I Abimelek upita Abrahama: "Koja ti je bila namjera kad si tako u inio?"

¹¹ Tad Abraham odgovori: "Mislio sam da nema straha Božijeg u ovome mjestu, zato mišljah da e me zbog moje žene ubiti!

¹² A ona zaista i jeste moja sestra, jer je k er moga oca, ali nije k erka moje majke, tako je postala moja žena. ¹³ I kada me Gospod izveo iz doma moga oca, rekoh joj: 'To moraš u initi zbog mene – da svugdje gdje stignemo kažeš za mene: 'on je moj brat!'"

¹⁴ Tad Abimelek uzme ovaca i goveda, služavki i sluga te ih sve pokloni Abrahamu, i vrati mu njegovu ženu Saru. ¹⁵ I Abimelek re e: "Evo, moja ti zemљa stoji na raspolaganju, gdje ti se svidi tu se naseli." ¹⁶ Ali Sari on re e: "Vidi, tvome bratu dadow hiljadu srebrenjaka, to je koprena na o ima svih. Pred svima si opravdana." ¹⁷ Abraham se tad pomoli Bogu i On izlije i Abimeleka, ženu njegovu i služavke, tako da su nanovo mogle ra ati. ¹⁸ Jer Gospod je bio zatvorio sve utrobe maj inske u ku i Abimelekovoj zbog Sare, žene Abrahamove.

21

Ro enje Isakovo

¹ I Gospod posjeti Saru kako je i obe ao te u ini Sari onako kako je kazao. ² I Sara osta trudna, rodi Abrahamu sina, u kasnim godinama, u vrijeme odre eno, kako mu je Bog i

Postanak

obe ao.³ I Abraham svom sinu, kojeg mu rodi Sara, dade ime Isak.⁴ I Abraham obreže Isaka kada imaše osam dana, kako mu je Bog zapovjedio.⁵ Abrahamu bijaše stotinu godina kada mu se rodi Isak.⁶ I Sara re e: "Gospod mi je poklonio osmijeh; svako ko uje e se nasmijati!"⁷ I ona re e: "Ko bi rekao Abrahamu da e Sara djecu dojiti? Ipak mu rodih sina u njegovoj starosti."

Bog uva Hagaru i Išmaela

⁸ A dijete naraste i prestade dojiti. Kada ga prestaše dojiti, Abraham napravi veliku gozbu.⁹ A Sara vidje da se sin Hagare, egipatske služavke, kojeg rodi Abrahamu, podrugljivo smije.¹⁰ Tad re e Abrahamu: "Otjeraj ovu služavku zajedno s njenim sinom, jer sin ove služavke ne e biti naslijednik zajedno s mojim sinom Isakom!"¹¹ Ove rije i ne bijahu drage Abrahamu sina njegovoga radi.¹² Ali Bog re e Abrahamu: "Ne žali zbog služavke i dje aka! U svemu slušaj što ti Sara kaže, na glas njen pazi! Jer e kroz Isaka biti nazvano tvoje potomstvo.¹³ Ali i sina služavkina želim u initi narodom, jer je tvoj potomak."¹⁴ Tad Abraham ustade rano ujutro, uze hljeba i mješinicu vode te dade Hagari i spusti je na njeno rame; dade joj dje aka i otprati je. I ona ode, lutala je u pustinji Beer Šebe.

¹⁵ Kada joj nesta vode, dje aka ostavi pod jedan grm,¹⁶ i ode te sjede naspram njega, toliko koliko luk može dobaciti, te re e: "Ne mogu gledati kako mi dijete umire!" I jaukala je i plakala sjede i naspram njega.¹⁷ Tad Gospod u pla dje aka, i an eo Gospodnji pozva Hagaru sa neba i re e: "Što je s tobom Hagaro? Ne boj se, Bog je uo glas dje aka, otud, gdje leži.¹⁸ Ustani, uzmi dje aka i vrsto ga drži rukama svojim, jer od njega želim u initi narod ogromni!"¹⁹ I Gospod joj otvori o i, tako da spazi bunar. Ona pri e i napuni mješinu vodom i dade djetetu da piye.²⁰ I Bog bijaše uz dje aka; on naraste u pustinji i postade izvrstan strijelac.²¹ Živio je u pustinji Paran, i majka za njega izabra ženu iz Egipta.

Savez s Abimelekom

²² I dogodi se u isto vrijeme da je Abimelek u pratinji svog vojskovo e Fikola pri ao s Abrahamom i rekao: "Bog je s tobom u svemu što radiš." ²³ Zato se sada Bogom zakuni da ne eš ni mene, ni djecu moju ni unu ad moju varati. Da eš se prema meni i prema zemlji u kojoj kao stranac živiš, prijateljski odnositi kao što sam se ja odnosio prema tebi." ²⁴ Tad Abraham re e: "Kunem se!"

²⁵ Tad Abraham ispita Abimeleka oko bunara kojeg Abimelekove sluge uzeše na silu. ²⁶ Abimelek odgovori: "Ništa ne znam o tome; ne znam ko je to u inio? Nisi mi ništa kazao, i nisam ništa o tome uo, sve do danas." ²⁷ Tad Abraham uze ovce i goveda te ih dade Abimeleku, i njih dvojica sklopiše savez. ²⁸ Zatim Abraham izdvoji sedam janjaca. ²⁹ Tad Abimelek upita Abrahama: "Što e ovih sedam janjaca koje si ovdje izdvojio?" ³⁰ A Abraham mu odgovori: "Sedam janjaca trebaš uzeti iz mojih ruku da posvjedo e da sam ja iskopao ovaj bunar!"

³¹ Zbog toga se to mjesto zove Beer Šeba, jer se njih dvojica tu zakleše. ³² Kada sklopiše savez u Beer Šebi, odoše Abimelek i Fikol, njegov vojskovo a, te se vратиše nazad u zemlju Filistejaca. ³³ U Beer Šebi Abraham zasadi jednu tamarisku i tamo zazove ime Gospoda, Boga Vje noga. ³⁴ I Abraham je dugo boravio kao tu inac u zemlji Filistejaca.

22

Abrahamova žrtva

¹ Poslije ovih doga aja je Bog kušao Abrahama. Zovnu ga: "Abrahame!" On odgovori: "Ovdje sam." ² A Gospod naredi: "Uzmi svoga sina jedinca, Isaka kojeg ljubiš, i po i u zemlju Moriju pa ga prinesi kao žrtvu paljenicu na jednom od vrhova kojeg u ti pokazati!" ³ Abraham usta u rano jutro te osedla magarca; i sa sobom povede dvojicu sluga i sina Isaka. Nasje e drva za paljenicu, te po e na mjesto koje mu je Bog pokazao.

Postanak

⁴Tre eg dana Abraham podiže pogled te iz daljine ugleda mjesto. ⁵Tad Abraham re e svojim slugama: "Ostanite ovdje s magarcem, ja i dje ak emo po i tamo da se molimo i onda emo se opet vama vratiti." ⁶I Abraham uze drva za paljenicu i natovari ih na svoga sina Isaka. I on uze u svoje ruke kremen i nož te tako po oše zajedno. ⁷Tad Isak prozbori ocu svome: "O e!" A Abraham odgovori: "Ovdje sam, sine moj!" Pa Isak upita: "Gle, ovdje su vatra i drva a gdje je janje za paljenicu?" ⁸Na to mu Abraham odvrati: "Sine moj, Bog e providjeti za janje!" I obojica po oše dalje.

⁹A kad stigoše na mjesto koje mu je Bog obznanio, Abraham tamo podiže altar, složi drva na njega, sveza svoga sina Isaka i položi ga na altar, po dryvima. ¹⁰I Abraham ispruži ruku i dohvati nož da zakolje sina. ¹¹Tad povi e an eo Gospodnji sa neba: "Abrahame! Abrahame!" I on se odazva: "Tu sam!" ¹²On re e: "Ne spuštaj ruku na dje aka i ništa mu nažao ne ini, sada znam da se Boga bojiš, jer jedinoga sina nisi poštadio zbog mene!" ¹³Tad Abraham podiže pogled i gle, iza njega bijaše ovan koji se rogovima sapleo u grm. I Abraham ode i uzme ovna te ga prinese kao paljenicu umjesto sina svoga. ¹⁴I Abraham nazva to mjesto: "Gospod provi a" tako da se i danas govori: "Na brdu Gospodova provi enja."

¹⁵I an eo Gospodnji sa nebesa pozva Abrahama po drugi put, ¹⁶te re e: "Sobom se zaklinjem, kaza Gospod: pošto si ovo u inio i sina jedinca nisi poštadio, ¹⁷želim te obilato blagosloviti i potomke tvoje silno razmnožiti, poput zvijezda na nebu i pjeska na pu ini morskoj, neka potomci tvoji zauzmu kapije svojih neprijatelja, ¹⁸i u potomstvu tvome neka su blagoslovljeni svi narodi na zemlji, jer si me poslušao." ¹⁹Zatim se Abraham vrati svojim slugama pa se zajedno uputiše do Beer Šebe; i Abraham se nastanio u Beer Šebi.

²⁰Poslije ovih zbivanja obavijestiše Abrahama: "Vidi, i Milka je tvome bratu Nahoru rodila sinove: ²¹Usa, prvoro enoga i Buza, brata njegova, te Kemuela, oca Aramova, ²²Keseda, Haza, Pildaša, Jidlafa i Betuela." ²³Betuel bijaše otac Rebekin. Njih je osam rodila Milka Nahoru, bratu

Postanak

Abrahamovu.²⁴ Prilježnica njegova, Reuma, rodila je Tebaha, Gahama, Tahaša i Maaku.

23

Sarina smrt i pogreb

¹ I Sara napuni stotinu dvadeset i sedam godina, to bijaše njen životni vijek. ² I Sara umre u Kirjat Arbi, to jest u Hebronu, u zemlji Kanaan. Tamo Abraham po e da nari e zbog Sare i da je oplakuje. ³ Potom se Abraham digne od svoje mrtve žene, te se obrati sinovima Hetovim: ⁴ "Iako sam kod vas stranac i bespravni useljenik: podajte mi zemlje za grob, da ženu svoju mogu sahraniti daleko od lica moga."

⁵ A Hetiti odgovoriše Abrahamu: ⁶ "Poslušaj nas, gospodine. Ti si plemi Božiji me u nama! Pokopaj svoju pokojnicu u najboljem od naših grobova. Niko ti od nas ne e uskratiti svoj grob kako bi umrlu ženu svoju pokopao unutra!" ⁷ Tad se Abraham diže te se pokloni narodu te zemlje, pred Hetitima. ⁸ Razgovarao je s njima i kazao: "Ako je vaša volja da svoju pokojnicu pokopam daleko od svoga lica, onda me saslušajte i za me zamolite Efrona, sina Soharova, ⁹ da mi ustupi pe inu Makpelu, koja njemu pripada i koja se nalazi na kraju njegove njive; neka mi je u prisustvu vašem za punu cijenu proda, u vlasništvo za sahranjivanje!"

¹⁰ A Efron je sjedio usred Hetita. Tad odgovori Hefron, Hetit, Abrahamu pred sinovima Hetovim, pred onima, koji kroz kapiju njegova grada ulaziše i izlaziše, govore i: ¹¹ "Ne, gospodine, poslušaj me! Poklanjam ti njivu a uz nju i pe inu, i poklanjam ti je pred mojim narodom: pokopaj svoju pokojnicu!" ¹² Tad se Abraham pokloni narodu ovom, ¹³ i obrati se Efronu ispred naroda i govore i: "Ako ho eš, saslušaj, dajem ti novac za polje, primi ga kako bih pokopao svoju pokojnicu tamo." ¹⁴ Efron odgovori Abrahamu: ¹⁵ "Gospodine, uj me: polje vrijedi etiri stotine srebrenjaka: što je to ve tebi i meni? Slobodno sahrani svoju ženu!" ¹⁶ I Abraham posluša

Postanak

Efrona, izmjeri toliko srebra koliko Efron bijaše kazao pred Hetitima, to jest etiri stotine srebrenjaka po mjerama trgovaca.

¹⁷ Tako polje Efronovo kraj Makpela, što leži nasuprot Mamre, dakle, polje sa pe inom koja leži na njemu, kao i sva stabla unutar njegovih granica, ¹⁸ potvrдиše Abrahamu kao vlasništvo pred oima Hetita i sviju koji u oše na kapiju njihova grada. ¹⁹ Poslije toga Abraham sahrani svoju ženu Saru u pe ini Makpel, naspram Mamre u Hebronu, u zemlji Kanaan. ²⁰ Tako polje i pe ina budu potvr eni Abrahamu od Hetita kao vlasništvo za sahranjivanje.

24

Rebeka i Isak

¹ I Abraham bijaše star i bogat danima, Bog ga je blagoslovio u svemu. ² Abraham re e najstarijem slugi njegova doma, što bijaše upravitelj njegove imovine: "Ruku svoju stavi ispod moga bedra, ³ da se zakuneš Gospodom, Bogom neba i zemlje da mome sinu ne eš uzeti ženu od k eri Kanaanaca, me u kojim živim, ⁴ nego da eš oti i u moju domovinu, rodbini mojoj, i da eš odatle mom sinu Isaku izabratи ženu!"

⁵ Tad mu sluga odgovori: "Možda žena ne e po i za mnom u ovu zemlju – da li da ti onda sina vratim u zemlju iz koje iselismo?" ⁶ A Abraham mu odvrati: "Dobro pripazi da moga sina ne odvedeš ponovo tamo! ⁷ Gospod, Bog nebesa, koji me izveo iz doma moga oca i iz zemlje moga ro enja, koji je govorio sa mnom i koji mi se zakleo i kazao: 'Tvojim potomcima u ovu zemlju dati!' On e poslati svoga an elu ispred tebe kako bi sinu mome ženu doveo odatle. ⁸ Ali ako žena ne želi po i s tobom, onda te oslobo am zakletve kojom si mi se zakleo; samo sina moga ne vra aj ponovo tamo!" ⁹ Tad sluga stavi ruku na bedro Abrahama, njegovog gospodara, i zakle mu se oko ovih stvari.

¹⁰ I sluga uzme deset kamila i svakojakih dobara svoga gospodara i po e u Mezopotamiju, k Nahorovom gradu. ¹¹ Tad ostavi kamile ispred grada kraj jednog bunara, u vrijeme kada

Postanak

su djevice obi no išle po vodu. ¹² I on re e: "O Gospode, Bože moga gospodara Abrahama, podari mi uspjeh danas i milost iskaži mome gospodaru Abrahamu!" ¹³ Gle, ja stojim ovdje kod bunara, i k erke ljudi ovoga grada e izlaziti po vodu. ¹⁴ Kada do e djevojka pa joj kažem: "De, spusti svoj kr ag da se napijem!" a ona odgovori: "Pij! A i tvoje kamile želim napojiti!" – neka je to onda ona koju si odredio svome slugi Isaku. Po tome u znati da si mome gospodaru iskazao milost!",

¹⁵ I prije no što izre e ovo pojavi se Rebeka, k erka Betuelova, Milkinog sina, žene Nahorove, što bijaše brat Abrahamov. Nosila je kr ag na ramenu. ¹⁶ Ona bijaše izuzetno lijepa djevojka, djevica, koju još nije dotaklo muško; i ona si e do bunara, napuni kr ag pa krenu uzbrdo. ¹⁷ Tad joj sluga po e u susret i re e: "Daj da se napijem vode iz tvoga kr aga!" ¹⁸ I ona re e: "Pij, gospodine! I spusti kr ag na ruke i dade mu da pije." ¹⁹ A kada mu je dopustila da se napije, re e: "I tvojim u kamilama vodu zahvatati, sve dok se dobro ne napoje!" ²⁰ Hitala je i sipala vodu u korito, tr ala k bunaru te je nanijela vode za sve kamile. ²¹ I ovjek joj se udio, ali je šutio da bi saznao da li je Gospod u inio njegovo putovanje uspješnim.

²² Onda, kada su kamile napile, ovjek uzme zlatni prsten, težak pola šekela, i dvije narukvice za njene ruke, teške po deset šekela zlata, ²³ te re e: "Reci mi, ija si k er? Da li ima mjesta u domu tvoga oca da preno imo?" ²⁴ A ona mu odvrati: "Ja sam k erka Betuelova, sina Milkinog, kojeg je rodila Nahoru." ²⁵ Te dodade: "Puno je sijena i hrane kod nas te dovoljno mjesta da se preno i!" ²⁶ Tad se ovjek saže i pred Gospodom pomoli, ²⁷ govore i: "Neka je hvaljen Gospod, Bog moga gospodara Abrahama, koji nije uskratio milosti i vjernost svoju mome gospodaru, jer Gospod me vodio putem do doma bra e moga gospodara!" ²⁸ I k erka otr a i sve ovo ispri a u ku i svoje majke.

²⁹ Rebeka je imala brata koji se zvao Laban. I Laban brzo otr a ovjeku kraj bunara. ³⁰ Jer, kad je video prsten i narukvice na rukama svoje sestre te još uo rije i svoje sestre Rebeke,

Postanak

koja re e: "Tako mi je ovjek kazao!", po e ovjeku i gle, stajao je kod kamila kraj bunara.³¹ I on re e: "U i, ti što si blagoslovjen od Gospoda, zašto stojiš vani? Ku u sam raš istio i za kamile napravio mjesta!"³² Tako ovjeka povede u svoj dom, rastovari kamile i dade im sijena i hrane, te vode kako bi noge svoje oprao i noge onih što bijahu s njim,³³ i pred njih stavi hrane da jedu. Ali sluga re e: "Ne želim jesti dok ne iznesem svoju stvar." A ovaj odvratи: "Govori onda!"³⁴

³⁴ A on re e: "Ja sam sluga Abrahamov.³⁵ Gospod je moga gospodara obilato blagoslovio tako da je postao velik, jer mu je podario ovce i goveda, srebro i zlato, sluge i služavke, kamile i magarce.³⁶ Uz to je Sara, žena moga gospodara, u svojoj starosti gospodaru rodila jednog sina; njemu je sve podario što je imao.³⁷ I gospodar moj me zakleo, re e mi: 'Sinu mome nemoj uzeti ženu Kanaanaca, u ijoj zemlji ja živim³⁸ nego idi u dom oca moga i mome rodu: odatle mome sinu dovedi ženu!'³⁹

Me utim, ja odgovorih gospodaru: 'Šta ako žena ne želi po i sa mnom?'⁴⁰ Tad mi on re e: 'Gospod, pred kojim hodim, poslat e svoje an ele s tobom i tvoj e put u initi uspješnim, kako bi mome sinu izabrao ženu iz roda moga i iz doma oca moga.⁴¹ Zakletve eš biti oslobo en samo u slu aju da do eš u moju rodbinu a oni ti je ne dadnu; tad si oslobo en zakletve kojom si mi se kleo.'

⁴² Tako danas do oh na bunar i rekoh: 'O Gospode, Bože moga gospodara Abrahama, u ini uspješnim putovanje, na kojem se nalazim!⁴³ Gle, stojim ovdje kraj bunara kada jedna djevica iza e, a ja joj rekoh: 'Daj mi da se napijem vode iz tvoga kr aga!'⁴⁴ Ona mi odgovori: 'Pij, i tvojim kamilama u vode nanijeti! Neka je to žena koju je Gospod odredio za sina moga gospodara!'

⁴⁵ Prije no što sam rije i ove izgovorio u srcu svome, do e Rebeka sa kr agom na ramenu i po e vaditi vodu iz bunara. Tad joj rekoh: 'Daj mi da se napijem!'⁴⁶ A ona odmah spusti kr ag sa ramena i re e: 'Pij, i tvoje u kamile napojiti!' I tako sam se napiio, a napojila je i moje kamile.⁴⁷ I ja je upitah: 'ija si k erka?' Ona odgovori: 'Ja sam k erka Betuelova, sina

Postanak

Nahorova, kojeg mu rodi Milka.' Tad prsten položih na njen nos i narukvice na ruke. ⁴⁸ Zatim sam kleknuo i pomolio se pred Gospodom, i slavio sam Gospoda, Boga moga gospodara Abrahama, koji me vodio putem pravim da sinu njegovom uzmem k'er brata moga gospodara. ⁴⁹ Ako li sada mome gospodaru želite pružiti ljubav i vjernost, to recite; a ako ne želite, isto kažite, da mogu krenuti desno ili lijevo!"

⁵⁰ Tad Laban i Betuel odgovoriše: "Ova stvar je došla od Gospoda, zato ne možemo ništa protiv tebe reći, niti loše niti dobro! ⁵¹ Gle, Rebeka je pred tobom! Uzmi je i idi, kako bi mogla postati žena sina tvoga gospodara, onako kako je Gospod rekao!"

⁵² Kada je sluga Abrahamov pouo njihove riječi, ni ice je pao na zemlju pred Gospodom. ⁵³ I sluga izvadi srebrenе i zlatne darove i haljine te ih dade Rebeki; i bratu i majci njenoj on pokloni vrijedne darove. ⁵⁴ Poslije su jeli i pili, on i ljudi koji bijahu s njim, i ostaše tamo noćit. A ujutro, pošto ustadoše on reče: "Pustite da poem svome gospodaru!" ⁵⁵ Ali brat i majka njena rekoše: "Daj, ostavi djevojku još nekoliko dana kod nas, barem deset, pa onda poi!" ⁵⁶ Tad im on odgovori: "Ne zadržavajte me, jer je Gospod uinio put moj uspješnim; pustite da odem svome gospodaru!" ⁵⁷ Tad mu oni odvrate: "Pozovimo djevojku i pitajmo šta ona misli!" ⁵⁸ I pozvaše Rebeku te je upitaše: "Želiš li poi s ovim ovjekom? A ona odvrati: 'Da, želim poi s njim!'"

⁵⁹ I tako puste Rebeku, sestru svoju, da poe sa svojom dojiljom, Abrahamovim slugom i njegovim ljudima.

⁶⁰ Blagosloviše Rebeku te joj kazaše:

*"Sestro naša,
postani hiljadama hiljada,
neka tvoji potomci zauzmu
kapije neprijatelja!"*

⁶¹ Tako Rebeka i sluškinje njene zajašu kamile te poe za ovjekom. I sluga uze Rebeku i odvede je. ⁶² I Isak poe od "bunara živu eg koji me vidi" – jer je živio u Negebu.

Postanak

⁶³Predve er iza e na polje da se pomoli i on podiže pogled – i gle: kamile dolaze. ⁶⁴I Rebeka podiže o i i ugleda Isaka. Tad si e s kamile ⁶⁵i re e: "Ko je onaj ovjek na polju koji nam ide u susret?" A sluga odgovori: "To je moj gospodar!" Tad ona uze veo te se pokri. ⁶⁶I sluga ispri a Isaku sve što je u inio. ⁶⁷Tad je Isak odvede u šator svoje majke Sare i uze sebi za ženu, te je zavoli. Tako se Isak utješi nakon smrti svoje majke.

25

Abrahamov drugi brak, smrt njegova i sahrana

¹I Abraham je uzeo još jednu ženu, zvala se Ketura. ²Ona mu rodi Zimrana, Jokšana, Medana, Midjana, Jišbaka i Šuaha. ³A od Jokšana se rodiše Šeba i Dedan. Dedanovi potomci bijahu: Ašurci, Letušci i Leumci. ⁴Sinovi Midjanovi su: Efa, Efer, Hanok, Abida i Eldaa. Sve su to potomci Keturini. ⁵I Abraham sav svoj imetak dade Isaku. ⁶A sinovima koje je imao od prilježnica dade poklone i posla ih, dok je još bio živ, od svoga sina Isaka u istok u zemlju Kedem.

⁷Ovo je broj Abrahamovih godina koje je proživio: stotinu sedamdeset i pet godina. ⁸I Abraham preminu u dubokoj starosti, star i nauživši se života, i bude pridružen precima svojim. ⁹I sinovi njegovi Isak i Išmael, sahrane ga u pe ini Makpel, na njivi Efronovojoj, sina Soara Hetita, naspram Mamre, ¹⁰na polju, koje je Abraham kupio od Hetita. Tamo budu pokopani Abraham i njegova žena Sara. ¹¹I nakon smrti Abrahamove, Bog blagoslovi njegova sina Isaka. I Isak je živio pokraj "bunara živu eg koji me vidi."

¹²Ovo je povijest roda Išmaelova, sina Abrahamova, koga Hagara, Sarina egipatska služavka rodi Abrahamu. ¹³I ovo su imena sinova Išmaelovih, po redu ro enja njihova: Prvoro eni Išmaelov Nebajot, Kedar, Adbeel, Mibsam, ¹⁴Mišma, Duma, Masa, ¹⁵Hedad, Tema, Jetur, Nafiš i Kedma. ¹⁶To su sinovi Išmaelovi sa svojim imenima, u naseljima svojim i taborištima, dvanaest plemi a po svojim rodovima. ¹⁷I Išmael napuni stotinu trideset i sedam godina. Umrije i bude pridružen svojim

Postanak

precima.¹⁸ Potomstvo mu se naselilo od Havile sve do Šura, koji je isto no od Egipta, idu i prema Ašuru, te se nastaniše naspram bra e svoje.

Ro enje Jakova i Ezava

¹⁹ Ovo je povijest Isaka, sina Abrahamovog. Abrahamu se rodio Isak.²⁰ I Isaku bijaše etrdeset godina kada je Rebeku uzeo za ženu, k er Betuelovu, Aramejca iz Padan Arama, sestru Aramejca Labana.²¹ Isak je molio Gospoda za svoju ženu, jer je bila neplodna. Gospod je uslišio njegove molitve i njegova žena Rebeka zatrudni.²² No, djeca su se u njenoj utrobi gurkala. Tad ona re e: "Ako je tako, zašto da živim?" Te ode da pita Gospoda.²³ I Gospod joj re e:

*"Dva naroda su u utrobi twojoi,
i dva plemena e iz tvoga krila pote i;
i jedan e narod biti mo niji no drugi,
i stariji e služiti mla em."*

²⁴ Kada do e vrijeme da se trebala poroditi, kad gle – blizanci bijahu u njenoj utrobi.²⁵ Prvi koji se pojavio bijaše crven, sav prekriven dlakom kao ogrt em, i dadoše mu ime Ezav.²⁶ Poslije mu se pojavi brat i rukom držaše Ezava za petu. Zato mu dadoše ime Jakov. I Isak imaše šezdeset godina kada mu se rodiše.²⁷ I kada dje aci odrastoše, Ezav postade vješt lovac, ovjek polja; A Jakov bijaše ovjek krotak, koji je ostajao kraj šatora.²⁸ I Isak je volio Ezava jer se gozbio njegovim ulovom, a Rebeka je voljela Jakova.

Ezav prodaje svoje prvorodstvo

²⁹ Jakov je spremao obrok, tad Ezav do e sa polja umoran.³⁰ I Ezav re e Jakovu: "Daj mi da jedem tog crvenog jela jer sam izgladnio!" Zato ga prozvaše Edom.³¹ Tad mu Jakov odvrati: "Prodaj mi najprije tvoje prvorodstvo!"³² I Ezav odgovori: "Gle, ja umirem, što e mi prvorodstvo?"³³ A Jakov na to dodade: "Zakuni mi se prije!" I on se zakle, i tako Jakovu prodade prvorodstvo.³⁴ Tad Jakov dade Ezavu hljeba i orbe

Postanak

od so ivice. A on je jeo i pio te ustao i otišao. Tako Ezav prezre svoje prvorodstvo.

26

Božije obe anje Isaku

¹ Ali glad zavlada u zemlji, pored ranije gladi koja je vladala za vrijeme Abrahama. I Isak se odseli u Gerar Abimeleku, kralju Filistejaca. ² Tad mu se ukaza Gospod i re e: "Ne silazi u Egipat, nego ostani u zemlji koju u ti ja pokazati!" ³ Stranac budi u toj zemlji, i Ja u biti s tobom i blagosloviti te: jer tebi i tvome pokoljenju želim pokloniti sve ove zemlje, i želim ispuniti zavjet koji sam obe ao tvome ocu Abrahamu. ⁴ I potomstvo tvoje želim umnožiti poput zvijezda na nebu, i njima u darovati svu zemlju, i potomstvom tvojim blagosiljati sve narode na zemlji, ⁵ jer je Abraham bio poslušan glasu mome, uvao je Moje pravo, zapovijedi, zavjete i zakone!"

Isak i Abimelek

⁶ Tako je Isak živio u Geraru. ⁷ A kada ga ljudi toga mjesta upitaše za njegovu ženu, on re e: "To je moja sestra." Jer se plašio da kaže: "To mi je žena". Jer je mislio da ga mještani zbog Rebeke mogu ubiti, zato što je jako lijepa. ⁸ I kada se duže tu zadržao Abimelek, kralj Filistejaca, pogleda kroz prozor i primijeti kako se Isak sa svojom ženom Rebekom prisno šali. ⁹ Tad Abimelek pozva Isaka i re e: "Gle, to je tvoja žena! Kako si mogao re i: To je moja sestra?" Isak odvrati: "Mislio sam da e me možda ubiti zbog nje." ¹⁰ A Abimelek na to doda: "Zašto si nam to u inio? Lahko je neko od naroda mogao le i s tvojom ženom; tada bi krivnju na nas svalio!" ¹¹ Tad Abimelek naredi cijelom narodu rekavši: "Ko ovoga ovjeka ili ženu dodirne, sigurno e umrijeti."

¹² I Isak je sijao u zemlji i iste godine požnjeo stostruko, jer ga je Gospod blagoslovio. ¹³ I on postajaše sve bogatiji i bogatiji, dok nije postao izuzetno imu an. ¹⁴ Imao je velika stada ovaca i goveda te puno sluga. Zato su mu zavidjeli

Postanak

Filistejci. ¹⁵ Zbog toga Filistejci zatrpuju i napune zemljom sve bunare što iskopaše sluge oca njegova, u vrijeme Abrahamovo.

¹⁶ Onda Abimelek poru i Isaku: "Odseli se od nas, postao si suviše mo an!"

¹⁷ Tada Isak ode odatle i šator svoj postavi u gerarskoj dolini, i tu se nastani. ¹⁸ I Isak naredi da se bunari, koji bijahu iskopani za vrijeme njegova oca i koje Filistejci zatrpase nakon smrti Abrahamove, ponovo raskopaju. Zvao ih je imenima koje im je dao njegov otac. ¹⁹ A Isakove sluge su kopale u dolini i tamo na oše bunar sa živom vodom. ²⁰ Ali se pastiri gerarski posva aše sa Isakovim pastirima te rekoše: "Ova voda je naša!" Tada on nazva bunar Esek, jer su se tamo sva ali. ²¹ Tad iskopaše još jedan bunar te su se i oko njega sva ali. Zato ga nazva Sitna. ²² Ode odatle i iskopa još jedan bunar. Oko njega nije bilo sva e, zato ga nazva Rehobot i re e: "Sad nam je Gospod podario prostranstvo da se na zemlji umnožimo!"

²³ Odande po e gore u Beer Šebu. ²⁴ I Gospod mu se ukaza te no i i re e: "Ja sam Bog tvoga oca Abrahama. Ne boj se, jer Ja sam uz tebe, blagosloviti te želim i potomstvo tvoje umnožiti, zbog Abrahama, sluge moga!" ²⁵ Tad on izgradi altar i zazva ime Gospodnje. I tamo raširi svoj šator, a Isakove sluge tu iskopaju jedan bunar.

²⁶ I Abimelek mu do e iz Gerara s Ahuzatom, njegovim prijateljem, te s Fikolom, vojskovo om. ²⁷ A Isak im re e: "Zašto mi dolazite kada me prezirete i kada ste me otjerali od sebe?" ²⁸ A oni odgovorile: "Jasno smo vidjeli da je Gospod s tobom, zato smo sebi rekli: Neka bude zakletva izme u nas i tebe, i savez jedan želimo sklopiti s tobom, ²⁹ da nam nepravdu ne u iniš, kako i mi tebe nismo dirali, i kako smo ti samo dobro inili i pustili te da se u miru iseliš. Jer ti si blaženik Gospodnji!" ³⁰ Tad im on spremi obrok pa su jeli i pili. ³¹ I ujutro ustadoše rano i zakleše se. Tad ih Isak pusti da po u, i oni u miru otputovaše. ³² Istoga dana do oše Isakove sluge i rekoše mu za bunar koji su iskopali: "Našli smo vodu!" ³³ I on ga nazva Šeba. Zato se mjesto to mjesto do dana današnjeg zove Beer Šeba.

Postanak

³⁴ Kad Ezavu bijaše etrdeset godina, on uze Juditu za ženu, k er Berija Hetita, i Basematu, k er Hetita Elona, ³⁵ i one Isaku i Rebeki doniješe mnogo jada.

27

Jakov i blagoslov

¹ I kada je Isak ve bio ostario i kad mu se o i pomutiše, tako da nije više video, tad pozove Ezava, svoga starijeg sina, i re e mu: "Sine moj!" A on odgovori: "Tu sam!" ² I Isak re e: "Gle, star sam i ne znam dan svoje smrti. ³ Zato uzmi svoju opremu, tobolac svoj i luk, te po i u polje i ulovi divlja , ⁴ i spremi mi ukusno jelo, kao što ja volim, i donesi mi da jedem, da te duša moja blagoslovi prije no što umrem!"

⁵ Rebeka je slušala dok je Isak ovo govorio Ezavu. I Ezav iza e na polje da bi ulovio divlja i donio ocu. ⁶ Tad Rebeka re e svome sinu Jakovu: "Gle, ja sam ula kako tvoj otac kaza bratu tvome Ezavu: ⁷ Donesi mi divlja i spremi ukusno jelo da jedem i kako bi te blagoslovio pred licem Gospoda prije nego što umrem!" ⁸ Poslušaj me sada, sine moj, pažljivo me slušaj i uradi kako ti kažem: ⁹ Oti i do stada i dovedi mi dva dobra jareta da ocu tvome napravim jelo ukusno, onako kako on voli. ¹⁰ To eš ocu svome odnijeti; kako bi jeo i kako bi te blagoslovio prije svoje smrti!" ¹¹ A Jakov odgovori svojoj majci Rebeki: "Vidi, moj brat Ezav je ovjek dlakav, a ja sam bez dlaka! ¹² Možda me moj otac dotakne. Tada bi u o ima njegovim ispaša lažov; tako bi prokletstvo na sebe navukao, a ne blagoslov!" ¹³ Tad mu majka re e: "Neka tvoje prokletstvo na mene padne, sine! Samo se pokori mome glasu, oti i i dovedi mi ih!"

¹⁴ Tad on ode i dovede ih majci svojoj i ona spremi ukusno jelo, onako kako otac voli. ¹⁵ Rebeka uzme i najbolje haljine svoga starijeg sina Ezava, koje je imala u ku i svojoj, i odjene u njih Jakova, svoga mla eg sina. ¹⁶ A kože jare e mu obavi oko ruku i oko golog djela vrata. ¹⁷ Zatim dade u ruke svoga sina Jakova ukusno jelo i hljeb koji je spravila.

Postanak

¹⁸ I on ode svome ocu i re e: "O e moj!" A on odgovori: "Ovdje sam! Koji si ti, sine?" ¹⁹ A Jakov re e ocu svome: "Ja sam Ezav, tvoj prvoro eni sin; u inio sam kako si rekao. Sad ustani, pa sjedi i jedi od mog ulova da bi me duša tvoja blagoslovila!" ²⁰ Ali Isak re e sinu svome: "Sine, kako si tako brzo uspio?" A on odgovori: "Gospod, tvoj Bog, bio je milostiv!" ²¹ Ali Isak re e Jakovu: "Pri i bliže sine, da te dotaknem, da vidim jesи li stvarno moj sin Ezav, ili nisi!" ²² I Jakov pri e svome ocu Isaku, i kada ga dota e re e Isak: "Glas je Jakovov, ali su ruke Ezavove!" ²³ Ali on ga ne prepozna, jer mu ruke bijahu dlakave kao ruke brata njegova Ezava. ²⁴ I on ga upita: "Da li si stvarno moj sin Ezav?" A Jakov odgovori: "Jesam!" ²⁵ Tad re e: "De, donesi mi divlja da jedem, pa da te duša moja blagoslovi!" A on mu prinese jelo i vino te on pi.

²⁶ I Isak, otac njegov, mu re e: "Pri i, sine moj, i poljubi me!" ²⁷ I on pri e te ga poljubi. I kada osjeti miris njegove odje e, blagoslovi ga te re e:

*"Gle, miris sina moga
je miris polja
koje Gospod blagoslovi!
Neka ti Bog podari rosu nebesku
i svu plodnost zemlje,
žita obilato i vina.
Neka ti narodi služe,
i narodi neka se klanjaju
pred tobom.
Gospodar budi bra i svojoj,
i neka se sinovi majke tvoje
klanjaju pred tobom.
Neka su prokleti oni
koji te proklinju,
a blagoslovljeni oni
koji te blagosiljavu!"*

³⁰ I samo što je Isak blagoslovio Jakova, a Jakov tek izašao od oca svoga, vrati se njegov brat Ezav iz lova. ³¹ I on spremi

Postanak

jelo ukusno i odnese ocu te re e: "Ustani, moj o e, i jedi od divlja i sina tvoga, kako bi me duša tvoja blagoslovila." ³² Tad mu odgovori otac njegov Isak: "Ko si ti?" A on re e: "Ja sam tvoj prvoro eni sin, Ezav." ³³ Tad se Isak silno užasnu i re e: "Ko je onda lovac koji je divlja ulovio i meni ve donio? Jeo sam prije no što si došao, onoga sam blagoslovio i blagoslovljen e ostati." ³⁴ I kad Ezav u rije i oca svoga, vrisnu te gorko zaplaka, i re e: "Blagoslovi i mene, moj o e!" ³⁵ Ali on re e: "Tvoj brat je došao s prevarom i oteo ti blagoslov!" ³⁶ Tad on re e: "S pravom se on zove Jakov, jer me do sada dva puta prevario! Moje prvorodstvo mi je oduzeo i gle, sada mi uze i blagoslov. Zar nisi i za me sa uvao blagoslov?"

³⁷ Tad odvrati Isak Ezavu: "Gle, u inio sam ga tvojim gospodarem i svu mu bra u kao sluge darovao; blagoslovio sam ga žitom i vinom. Šta sad mogu u initi za tebe, sine moj?" ³⁸ A Ezav re e ocu: "Zar samo jedan blagoslov imаш, o e?" I Ezav jeknu i zaplaka. ³⁹ Tad mu Isak, otac njegov, re e:

*"Gle, daleko od plodne zemlje
dom e tvoj biti
i daleko od rose
odozgo s neba.
⁴⁰ Od ma a svoga eš živjeti
i bratu svome služiti;
Ali kada se pobuniš
jaram eš njegov
s vrata svoga zbaciti."*

⁴¹ I Ezav po e mrzjeti Jakova zbog blagoslova kojim ga otac blagoslovi; i Ezav pomisli u srcu svome: "Nije daleko vrijeme, kada e oca moga oplakivati, tad u Jakova, brata svoga, ubiti." ⁴² Tad Rebeki to jave. I ona pozva Jakova, svoga mla ega sina, te mu re e: "Pazi, tvoj ti se brat Ezav želi osvetiti i ubiti te!" ⁴³ A sada poslušaj mene, sine moj: "Po i i bježi mome bratu Labanu u Haran, ⁴⁴ i ostani tamo neko vrijeme dok se srdžba tvoga brata smiri, ⁴⁵ i dok se gnjev njegov skine s

Postanak

tebe i on zaboravi što si mu u inio. Tada u poslati po tebe i odande te dovesti. Zašto da vas u jednom danu obojicu izgubim?"

⁴⁶ I Rebeka re e Isaku: "Meni je život dojadio zbog ovih Hetitkinja. Ako se i Jakov oženi od k eri Heta, kao što su ove mještanke, što e mi onda život!"

28

Jakov bježi u Padan Aram

¹ Tad Isak pozva Jakova, blagoslovi ga te mu naredi: "Ne uzimaj ženu od k eri Kanaanaca! ² Idi i odseli se u Padam Aram u dom Betuelov, oca majke tvoje, i odatle uzmi ženu od k eri Labanovih, brata tvoje majke! ³ I Bog Svetog i neka te blagoslovi i plodnim u ini, da postaneš mnoštvo naroda, ⁴ i neka ti da blagoslov Abrahamov, tebi i potomcima tvojim, da zemlju, u kojoj sada živiš kao stranac, u posjed uzmeš; zemlju koju je Bog podario Abrahamu!" ⁵ Tako je Isak pustio Jakova da se odseli u Padan Aram Labanu, sinu Betuelovom, Aramejcu, bratu Rebekinom, majke Jakova i Ezava.

Ezav si uzima za ženu k er Išmaelovu

⁶ Kad je Ezav vido kako je Isak blagoslovio Jakova i poslao ga u Pada Aram, da odande za sebe uzme ženu i da mu je dok ga je blagoslovio naredio: "Ne uzimaj ženu od k eri kanaanskih!", ⁷ te da je Jakov bio poslušan ocu i majci svojoj i oputovao u Padan Aram, ⁸ pa kada Ezav tako er vidje da su Isaku, njegovu ocu, mrske k eri kanaanske, ⁹ tad Ezav po e Išmaelu i uzme za ženu, pored žena koje je ve imao, k erku Išmaelovu, sina Abrahamova, sestru Nebajotovu.

Jakovov san

¹⁰ Jakov napusti Beer Šebu i po e prema Haranu. ¹¹ I do e u jedno mjesto gdje preno i, jer sunce bijaše ve zašlo. I uze kamen s toga mjesta, položi pod glavu i leže. ¹² Tad usni san, i gle, jedne ljestve stajahu na zemlji a vrhom dopirahu do samog

Postanak

neba. I gle, po njima su an eli Gospodnji penju i silaze. ¹³ A gle, Gospod je stajao nad njim i govorio: "Ja sam Gospod, Bog tvoga oca Abrahama i Bog Isakov, zemlju na kojoj ležiš želim tebi i potomcima tvojim darovati. ¹⁴ I potomaka eš imati koliko ima praha ma zemlji i širit eš se na zapad, istok, sjever i jug; i kroz tebe i tvoje potomstvo bi e blagoslovljeni svi narodi na zemlji. ¹⁵ I gle, Ja sam uz tebe i uvat u te kud god odeš i ponovo u te vratiti u ovu zemlju. Jer ja te ne u napustiti dok ne dovršim ono što sam ti obe ao!" ¹⁶ Kada se Jakov probudi iz sna, re e: "Zaista, Gospod je na ovom mjestu i ja to nisam znao!" ¹⁷ Uplaši se pa nastavi: "Kako je divno ovo mjesto! Ovdje nije ništa drugo ve dom Božiji, ovo su nebeske kapije!"

¹⁸ I Jakov ustade rano ujutro i uze kamen koji je stavio pod glavu i postavi ga kao spomenik i posu uljem, ¹⁹ i ovo mjesto nazva Betel, me utim, prije se ovaj grad zvao Luz. ²⁰ I Jakov se tada zakle: "Ako e Bog biti sa mnom i uvati me na putu kojim idem, ako e mi hljeb davati i haljine da obla im, ²¹ te ako e me ponovo u miru dovesti ku i ocu mome, neka je onda Gospod moj Bog; ²² i ovaj kamen, koji postavih kao spomenik, neka postane dom Božiji, i od svega što mi daruješ zasigurno u Ti davati desetinu!"

29

Jakov kod Labana

¹ Tad Jakov ponovo krenu na put i stiže u zemlju sinova istoka. ² On razgleda oko sebe, i na polju ugleda bunar; kraj njega se odmarahu tri stada ovaca jer se tu napajaju. I veliki je kamen ležao na otvoru bunara. ³ Obi avali su da skupe sva stada na tom mjestu, te da maknu kamen sa otvora i da tu napoje ovce. Zatim bi kamen vra ali na svoje mjesto, na otvor bunara. ⁴ I Jakov im re e: "Bra o moja, odakle ste?" A oni odgovoriše: "Mi smo iz Harana." ⁵ Tada im on odvrati: "Poznajete li i Labana, sina Nahorova?" A oni rekoše: "Dobro ga poznajemo;" ⁶ A on ih opet upita: "Da li je dobro?" Ovi

Postanak

odvratiše: "Dobro je; i gle, evo dolazi njegova kerkra Rahela sa ovcama!"⁷ On re e: "Gle, još se vidi vani i nije vrijeme da se stoka utjerava; napojite ovce i oterajte ih na pašu!"⁸ A oni odgovoriše: "Ne možemo prije no što se sva stada skupe i dok ne maknu kamen sa bunara. Tek tada možemo ovce napojiti."⁹ Dok je još tako s njima razgovarao, do e Rahela sa ovcama svoga oca; jer ona bješe obanica.¹⁰ A kada je Jakov vidio Rahelu, kerkra Labanovu, brata majke svoje i ovce Labanove, brata majke svoje, prima e se i odgura kamen sa bunara i napoji ovce Labanove, brata majke svoje.¹¹ I Jakov poljubi Rahelu i udari u pla.¹² Jakov re e Raheli da je brat njenog oca i sin Rebekin. Tad ona otrai i ispri a to svome ocu.

¹³ I kada je Laban uočio vijest o Jakovu, pritr a mu, zagrli ga i poljubi, te ga odvede u svoj dom. Tad sve ispri a Labanu.
¹⁴ Tad mu Laban re e: "Zaista, ti si krv moja i meso moje!" I on osta kod njega mjesec dana.

¹⁵ Tada Laban re e Jakovu: "Zar da mi besplatno služiš samo zato što si mi rođak? Reci mi što je tvoja nagrada?"
¹⁶ Laban je imao dvije kćeri, starija se zvala Lea, a mlađa Rahela.¹⁷ A oni Leine bijahu slabe, a Rahela bijaše lijepa stasa i krasna lica.¹⁸ I Jakov je volio Rahelu te mu re e: "Želim ti sedam godina služiti za Rahelu, twoju mlađu u kerkru!"¹⁹ Tad Laban odgovori: "Bolje da je tebi dam nego drugom ovjeku, ostani kod mene!"²⁰ Tako je Jakov služio sedam godina zbog Rahele, ali mu se zbog velike ljubavi u inio kao nekoliko dana.

²¹ I Jakov re e Labanu: "Daj mi ženu moju da legnem s njom, jer se vrijeme moje navršilo."²² Tad Laban pozove sve ljude ovoga mjesta i napravi gozbu.²³ A nave er uzme svoju kćer Leu i dovede njemu, te Jakov legne s njom.²⁴ I Laban dade svoju služavku Zilpu kćeri svojoj Lei da joj služi.²⁵ A ujutro, gle, to bijaše Lea! I on re e Labanu: "Zašto si mi ovo u inio? Zar ti nisam služio za Rahelu? Zašto si me prevario?"²⁶ A Laban odgovori: "U našem mjestu nije običaj da se mlađa udaje prije starije."²⁷ Dovrši svadbenu sedmicu s ovom, onda u ti dati i onu drugu za službu koju će vršiti narednih sedam

Postanak

godina kod mene." ²⁸ I Jakov u ini tako i dovrši svadbenu sedmicu s ovom. Onda mu dade Rahelu, k erku svoju za ženu. ²⁹ I Laban dade k eri svojoj Raheli služavku Bilhu. ³⁰ Tako on leže i s Rahelom. Volio ju je više no Leu. I služio je Labanu još sedam godina.

Jakovova djeca

³¹ A kada je Gospod video da Jakov ne mari za Leu, On otvori krilo njeno maj insko, dok Rahela bijaše neplodna. ³² I Lea zatrudni i rodi sina, dade mu ime Ruben. Jer ona re e: "Gospod je video moju nevolju, sada e me muž moj voljeti!"

³³ I ona ponovo zatrudni i rodi sina pa re e: "Gospod je uo da nisam voljena, zato mi je darovao ovoga sina!" I ona mu dade ime Simeon. ³⁴ I opet zatrudni te rodi sina pa re e: "Sad e se muž moj priljubiti uza me, jer mu rodih tri sina!" Zato mu dade ime Levi. ³⁵ I ona još jednom zatrudni i rodi sina, tad re e: "Sada želim Gospoda slaviti!" Zato sinu dade ime Juda. Poslije toga nije više ra ala.

30

¹ A kad Rahela vidje da ne može Jakovu djecu roditi, postade ljubomorna na svoju sestru pa re e Jakovu: "Djecu mi daj! Ako ne, onda u umrijeti!" ² A Jakov se jako rasrdi na nju i re e: "Zar sam ja na mjesto Boga, koji ti ne daruje poroda?" ³ A ona re e: "Gle, tamo je moja služavka Bilha, lezi s njom, da u moje krilo rodi i da kroz nju dobijem potomstva!"

⁴ I dade mu svoju služavku Bilhu za ženu, i Jakov leže s njom.

⁵ Bilha zatrudni i rodi Jakovu sina. ⁶ Tad Rahela re e: "Bog mi je dodijelio pravdu i uslišio glas moj te mi je sina darovao!" Zato mu nadjenu ime Dan. ⁷ I Bilha, služavka Rahelina, ponovo zatrudni i rodi Jakovu drugoga sina. ⁸ Tad re e Rahela: "Tešku borbu sam vodila sa sestrom svojom i pobijedila! Zato mu dade ime Naftali."

⁹ Ali kad Lea vidje da je prestala ra ati, uzme služavku svoju Zilpu i dadne je Jakovu za ženu. ¹⁰ I Zilpa, Leina služavka, rodi Jakovu sina. ¹¹ Tad Lea re e: "Imam sre e!" I

Postanak

dade mu ime Gad. ¹² Poslije toga Zilpa, Leina služavka, rodi Jakovu i drugoga sina. ¹³ Tad Lea re e: "Blago meni! Žene e me sretnom smatrati!" I nadjenu mu ime Ašer.

¹⁴ Ruben iza e u vrijeme pšeni ne žetve, na e mandragoru na polju i odnese je ku i majci Lei. Tad Rahela re e Lei: "Daj mi dio mandagore sina tvoga!" ¹⁵ A ona joj odgovori: "Zar nije dovoljno što si mi muža moga uzela? Zar želiš još i mandragoru sina moga oteti?" Rahela odgovori: "Neka no as spava kraj tebe za mandragoru sina tvoga." ¹⁶ Kad uve er Jakov stiže sa polja, pri e mu Lea i re e: "Meni do i, jer sam te unajmila za mandragoru sina moga!" I on te no i spava s njom. ¹⁷ I Bog usliši Leu, ona zatrudni i rodi Jakovu petoga sina. ¹⁸ Tad Lea re e: "Bog me je nagradio zato što sam muža svoga služavki svojoj dala!" I dade mu ime Jisakar.

¹⁹ I Lea još jednom zatrudni i rodi Jakovu šestoga sina. ²⁰ I Lea re e: "Bog mi je dao dar vrijedan! Sad e me moj muž poštovati jer mu rodih šest sinova!" I dade mu ime Zebulon.

²¹ Poslije toga rodi k er i dade joj ime Dina.

²² Ali Bog se sjetio Rahele, i Bog je uslišio i otvorio krilo njeno maj insko. ²³ I ona zatrudni i rodi sina pa re e: "Bog je otklonio moju sramotu!" ²⁴ Dade mu ime Josip i re e: "Neka mi Gospod podari još jednog sina!"

Jakovovo blagostanje

²⁵ I desi se kada je Rahela rodila Josipa, da Jakov re e Labanu: "Pusti me da idem u svoje mjesto i zemlju svoju!

²⁶ Daj mi žene moje i djecu moju, za koje sam ti služio, da mogu oti i! Jer ti znaš koje sam službe za tebe obavljaо." ²⁷ A Laban odgovori: "Ah, da u tvojim oima na em milosti! Znam da me Gospod zbog tebe blagoslovio." ²⁸ I on dodade: "Odredi svoju pla u i ja u ti je dati!" ²⁹ A Jakov re e: "Ti znaš kako sam ti služio i šta se desilo sa stokom tvojom dok sam je uvao.

³⁰ Jer malo si toga imao prije mog dolaska; a sada se to silno umnožilo i Gospod te blagosilja od kada sam ja došao ovamo; kada u da brinem i za svoj dom?" ³¹ A on upita: "Šta da ti dadnem?" A Jakov odgovori: "Ne moraš mi ništa dati! Ako

Postanak

samo uradiš ono što ti sada kažem, onda u stada tvoja ponovo napasati i uvati.³² Dopusti da danas pro em kroz sva tvoja stada i odvojim svaku garavu ovcu i svaku šarenu ili prugastu kozu; i to neka mi bude nagrada.³³ Neka e se moje poštenje potvr ivati, budeš li provjeravao moju pla u; sve što nije šareno, prugasto ili crno me u ovcama i kozama; ako se na e kod mene neka se ra una kao ukradeno."³⁴ Tad re e Laban: "Dobro, neka je tako kako kažeš!"³⁵ A toga dana Laban odvoji sve prugaste i šarene jarce, i sve ri e i šarene koze, svaku koja je na sebi imala bijelog, i sve crne ovce pa ih predade sinovima.³⁶ I on napravi rastojanje od tri dana hoda izme u sebe i Jakova; a Jakov je napasao ostatak Labanovog stada.

³⁷ Tad Jakov uzme zelenih mladica od topola, ljeska i kestena, na njima izreže bijele pruge, otkrivši bijelo na mladicama.³⁸ Pru e s prugama postavi u korita, u pojila iz kojih se stoka napajala. A kako se stoka parila kada je dolazila na vodu,³⁹ to su se jarci parili kraj prua pa su koze kozile prugaste, ri e i šarene jari e.⁴⁰ Tako je i janjce Jakov izlui, ovčama je glave okrenuo prema prugastima ili posve crnim što su bile u Labanovu stadu.⁴¹ I dešavalо se svaki put kada su se krupne životinje parile da Jakov stavi prua u korita, pred o i životinja, tako da se pare pred pru em.⁴² A kada su se slabašne parile nije stavljao prua pred njih. Tako je Laban dobio slabašne a Jakov jake.⁴³ I on posta veoma bogat i ste e mnoga stada, služavke i sluge, kamile i magarce.

31

Jakov bježi od Labana

¹ Ali Jakov je uo besjede Labanovih sinova, koji rekoše: "Jakov je uzeo sve što je pripadalo našem ocu, i sa svime što je pripadalo njemu on ste e sve ono bogatstvo!"² I Jakov vidje da mu Laban nije naklonjen kao prije.³ Tad Gospod re e Jakovu: "Vrati se u zemlji o eva svojih i rodu svome i Ja u biti s tobom!"

Postanak

⁴ I Jakov pozove Rahelu i Leu na polje gdje mu je bilo stado ⁵ te im re e: "Vidim, da otac vaš ne gleda na mene blagonaklono kao prije, ali Bog moga oca je bio uz mene. ⁶ I vi znate da sam ocu vašem služio svom svojom snagom. ⁷ Vaš otac me je me utim varao, i moju pla u deset puta mijenjao; ali Bog nije dopustio da mi naškodi. ⁸ Kada je rekao: 'šareni mladunci neka budu tvoji, itavo je stado ra alo šarene; kada je rekao: neka su tvoji mladunci prugasti tad itavo stado rodi prugaste.' ⁹ Tako je Bog oduzeo vašem ocu stado i meni ga davao. ¹⁰ A desi se u vrijeme kada su se životinje parile, da sam u snu video kako su jar evi što pare ženke prugasti, šareni i s biljegom. ¹¹ I an eo Gospodnji me u snu dozva: 'Jakove!' I ja odvratih: 'Evo me!' ¹² A on re e: 'Pogled svoj podigni i vidi: svu su ovnovi što pare ovce prugasti, šareni i s biljegom. Sve sam video šta ti je Laban u inio. ¹³ Ja sam Bog Betela, u kojem si stup pomazao i pred mnom se zakleo. Sada idi, iseli se iz ove zemlje i vrati u zemlju ro enja svoga!' ¹⁴ Tad mu odgovore Rahela i Lea: "Da li imamo još udjela u domu našega oca? ¹⁵ Zar ne gleda na nas kao da smo tu inke? Jer on nas je prodao i još dobijeni novac pojeo! ¹⁶ Zato nama i djeci našoj pripada sve bogatstvo koje je Bog oduzeo ocu našem. Sada ini sve kako ti je Bog rekao!"

¹⁷ Tad Jakov po e i natovari djecu svoju i žene svoje na kamile, ¹⁸ i odvede svu djecu svoju i imovinu, koju je stekao, i stado, koje je uve ao u Padan Aramu, i odseli ocu svome Isaku, u zemlju Kanaan. ¹⁹ Laban bijaše otisao da ovce svoje striže, a Rahela ukrade idole ocu svome. ²⁰ A Jakov obmanu Labana, Aramejca, tako što mu nije kazao da namjerava bježati. ²¹ I on po e i pobegne sa svime što je imao, pre e Eufrat i okrene se prema brdu Gileada.

²² Tre eg dana jave Labanu da je Jakov pobjegao. ²³ Tad on pozove bra u svoju i krene da ga goni, i za sedam dana ga stiže na brdu Gilead. ²⁴ Ali Bog tu no do e Labanu Aramejcu, u snu, te mu re e: " uvaj se toga da Jakovu išta kažeš, ni lijepo nit ružno!"

Postanak

²⁵ Kada je Laban stigao Jakova, on bješe razapeo šator na brdu. Tad i Laban s bra om svojom podigne šator na brdu Gilead. ²⁶ I Laban re e Jakovu: "Šta si u inio? Što si me obmanuo i k erke moje oteo kao da su ratni zarobljenici? ²⁷ Zašto si me prevario i zašto si krišom pobjegao, a da mi ništa nisi rekao? Veseljem bi bio ispra en, sa pjesmom, bubenjima i lirom! ²⁸ Nisi mi ak ni dopustio da unuke svoje i k eri poljubim. Loše si se ponio! ²⁹ U mojoj je mo i da vam zla nanesem, ali Bog tvoga oca mi sino re e: ' uvaj se toga da Jakovu išta kažeš, ni lijepo ni ružno!' ³⁰ Dobro, sada si otišao jer si se mnogo zaželio doma oca svoga, ali zašto si ukrao moje bogove? ³¹ Tad Jakov odgovori Labanu: "Plašio sam se, mislio sam da bi mi mogao oteti svoje k eri! ³² A što se ti e tvojih bogova – onaj kod koga ih na eš neka umre! U prisustvu naše bra e sve pregledaj i što je tvoje kod mene uzmi!" Jakov naime nije znao da je Rahela ukrala idole.

³³ Tad Laban po e u Jakovov šator, pa u šator Lein, i onda u šatore dvije Leine služavke, ali ništa ne na e. Zatim iz Leinog šatora ode u Rahelin. ³⁴ A Rahela bijaše uzela idole te ih sakrila pod samar kamile i sjela odozgo. I Laban pretraži itav šator te ništa ne na e. ³⁵ Tad ona re e ocu svome: "Ne srdi se gospodaru što ne mogu ustati, jer mi je što u žena biva." A on je pažljivo tražio, ali ipak, idola ne na e.

³⁶ Tad se Jakov naljuti i posva a s Labanom. Jakov mu re e: "Šta sam to u inio i šta sam zgrijeoš da me proganjaš? ³⁷ Sve si stvari moje pretražio i šta si našao od svojih stvari? Stavi to pred moju i tvoju bra u, pa neka nam oni sude!" ³⁸ Za ovih dvadeset godina što sam kod tebe bio, ovce i koze tvoje se ne jaloviše i ne jedoh ovnove iz tvoga stada. ³⁹ Što bi zvijeri rastrgale nisam ti donosio, morao sam nadoknaditi – ti si to tražio od mene, bez obzira nato da li je bilo ukradeno danju ili no u. ⁴⁰ Ovako mi je bilo: danju me vru ina morila a no u studen, i san mi nije dolazio na o i. ⁴¹ Tih dvadeset godina sam služio tebi u dome tvome, eternaest godina za tvoje dvije k eri i šest godina za tvoje ovce, a ti si pla u moju mijenjaš deset puta! ⁴² Da nije bilo Boga oca moga, Boga Abrahamova i

Postanak

straha Isakova, ti bi me spustio da odem praznih ruku, ali Gospod je vidio moj jad, i trud ruku mojih, i sino je dosudio pravo!"

⁴³ Tad Laban odgovori Jakovu: "K eri su moje k eri, djeca su moja djeca, i stada su moja stada, sve što vidiš moje je! Ali šta danas mogu u initi ovim mojim k erima i djeci koju su rodile? ⁴⁴ Hajde, da sada jedan savez sklopimo, ja i ti; neka bude svjedok me u nama!" ⁴⁵ Tad Jakov uzme jedan kamen i postavi ga kao spomenik. ⁴⁶ I Jakov re e bra i svojoj: "Kupite kamenja!" Tad uzmu kamenja i nagomilaju hrpu i kraj nje su jeli. ⁴⁷ I Laban je nazva Jegar-sahadut, a Jakov je nazva Galed.

⁴⁸ Tad Laban re e: "Ova hrpa kamenja neka je svjedok izme u mene i tebe! Neka se zato zove Galed, ⁴⁹ i Mispa, jer je kazao: 'Gospod neka stražari izme u mene i tebe, kada se više ne budemo vi ali!' ⁵⁰ Ako se prema k erima mojim budeš loše odnosio, i ako uz moje k eri uzmeš još žena, te ako nijedan ovjek nije s nama, znaj da je Bog svjedok izme u mene i tebe!"

⁵¹ I Laban još re e Jakovu: "Gle, ovu hrpu kamenja i ovaj spomenik koji sam podigao izme u mene i tebe, ⁵² neka je ova hrpa kamenja i ovaj spomenik svjedo e da nikada ne u po i tebi dalje od ove hrpe sa zlom namjerom, a i da ti dalje od ovog spomenika po eš meni sa zlom namjerom ⁵³ Neka je Bog Abrahamov i Nahorov sudija izme u nas, Bog oca njihova!" Jakov se zakleo Bogom – onim koga se plašio Isak. ⁵⁴ I Jakov prinese žrtvu na brdu i pozove bra u da jedu. Poslije jela preno iše na brdu.

32

Jakov se sprema za susret sa Ezavom

¹ I Laban ustade ranom zorom, poljubi unuke svoje i k eri, te ih blagoslovi; onda ode i vrati se u svoje mjesto. ² Jakov pak po e svojim putem: tad ga sretoše an eli Gospodnji. ³ I kada ih Jakov ugleda re e: "Ovo je Božiji tabor!" I dade tom mjestu ime Mahanajim.

Postanak

⁴ I Jakov posla svoje glasnike bratu svome Ezavu u zemlji Seir, u podru je Edom. ⁵ Naredi im: "Ovako ete re i mom gospodaru Ezavu: 'Ovako re e tvoj sluga Jakov: Bio sam kod Labana u tu ini i do sada sam boravio kod njega, ⁶ i stekao sam goveda, magarce i ovce, služavke i sluge; i sada šaljem glasnike da obavijeste moga gospodara, da milost na em u o ima njegovim!'"

⁷ I glasnici se vrate Jakovu i kažu mu: "Došli smo bratu tvome Ezavu; on ti je ve pošao u susret i sa sobom vodi etiri stotine muškaraca!" ⁸ Tad se Jakov silno uplaši i zabrinu. I on razdvoji ljude što su bili kod njega, i ovce, goveda i kamile u dva tabora, ⁹ jer on pomisli: Ako Ezav napadne jedan tabor te ga razruši, onaj drugi bi se mogao spasiti!

¹⁰ I Jakov re e: "O Bože moga oca Abrahama i Bože oca mog Isaka, Gospode, koji si mi kazao: 'Vrati se ponovo u svoju zemlju, porodici svojoj, Ja u ti milost initi!' ¹¹ Suvše sam mali za svu milost i vjernost koju si darovao slugi svome. Jer imao sam samo štap kada sam prešao Jordan, a sada sam postao dva tabora. ¹² Izbavi me iz ruku brata moga, iz ruke Ezava, jer se bojim, mogao bi do i i pogubiti mene, i majke zajedno sa djecom! ¹³ A Ti si rekao: Zaista ti želim dobro initi i tvoje potomstvo u initi kao pijesak morski, koji se izbrojiti ne može zbog množine."

¹⁴ I on no proveđe tamo, i uze od onoga što je stekao te spremi poklon za brata Ezava: ¹⁵ dvjesta koza, dvadeset jaraca, dvjesta ovaca, dvadeset ovnova, ¹⁶ trideset kamila dojlja s mladuncima, etrdeset krava sa deset teladi, dvadeset magarica s deset magaraca. ¹⁷ I on ih preda u ruke svojih sluga, svako stado posebno, te im re e: "Po ite ispred mene i ostavite mjesta izme u stada." ¹⁸ I on naredi prvom: "Kada sretneš brata moga Ezava i kada te upita: 'Kome pripadaš i gdje si krenuo? I ija je stoka koju goniš?' ¹⁹ ti reci: 'Tvome slugi Jakovu! To je poklon koji šalje svome gospodaru Ezavu. Evo, on sam dolazi za nama!'"

²⁰ Isto tako naredi drugom, tre em, i svima ostalim koji su išli za stadom, i re e: "Tako ete pri ati sa Ezavom, kada ga

Postanak

sretnete; ²¹ i trebate re i: 'Gle, tvoj sluga Jakov dolazi za nama!' Jakov je mislio: "Blagim u ga u initi poklonima koji idu ispred mene, onda u mu lice vidjeti. Možda me pogleda blagonaklono!" ²² I pokloni po oše ispred njega, a on ostade te no i u taboru.

Borba s Bogom

²³ Još iste no i ustade i uze svoje dvije žene i služavke, i svojih jedanaestero djece, i prevede ih preko pli aka Jabok. ²⁴ On ih povede i prevede preko rijeke i prenese i ostalo što je imao. ²⁵ Jakov ostade sam. Tad se jedan ovjek hrvarao s njim sve do jutarnjeg rumenila. ²⁶ I kada je ovaj shvatio da ga ne može svladati, ugane mu bedro kraj zglobova. Tako Jakov iš aši kuk dok su se hrvali. ²⁷ I ovjek re e: "Pusti me, jer svи e!" Jakov odvrati: "Ne u te pustiti dok me ne blagoslovio!" ²⁸ Tad ga upita: "Kako se zoveš?" On odgovori: "Jakov!" ²⁹ Tad mu on odvrati: "Neka ime twoje nije više Jakov nego Izrael, jer si se borio s Bogom i ljudima, te pobijedio!" ³⁰ Jakov ga pak upita govore i: "Kako je Twoje ime?" Ali on odgovori: "Zašto pitaš za moje ime?" I tu ga blagoslovi. ³¹ Jakov to mjesto nazove Penuel, jer re e: "Boga vidjeh licem u lice, i živ ostadoh." ³² I sunce bijaše ogranulo kada je prolazio kraj Penuela, hramaju i zbog kuka. ³³ Zato sinovi Izraela još ni danas ne jedu tetivu kuka koja se nalazi na bedrenom zglobu, budu i da je Jakovljev zglob bedreni bio iš ašen u kuku.

33

Jakov se miri sa Ezavom

¹ I Jakov diže pogled i vidje da Ezav prilazi sa etiri stotine muškaraca. Tad on podijeli djecu Lei i Raheli i dvjema služavkama. ² I on služavke s djecom isturi naprijed, iza Leu s drugom djecom, a zadnju ostavi Rahelu sa Josipom. ³ On sam po e naprijed, pokloni se sedam puta do zemlje dok pri e svome bratu.

Postanak

⁴ Tad mu Ezav pritr a, zagrli ga i poljubi, pa obojica zaplakaše. ⁵ Ali kad je Ezav podigao glavu ugleda djecu i žene te ga upita: "Ko su ovi s tobom?" A on odgovori: "To su djeca koju Bog podari tvome slugi!" ⁶ Tad služavke pri oše s djecom te se pokloniše. ⁷ I Lea pri e s djecom i pokloni se. Poslije do e i Josip s Rahelom te se i oni pokloniše. ⁸ I on upita: "Šta eš s ovom povorkom koju sretoh? A Jakov odgovori: "Htio sam milost na i u o ima moga gospodara." ⁹ A Ezav re e: "Imam dovoljno brate, zadrži ono što imаш!" ¹⁰ Jakov odvrati: "O ne! Ako li sam milost našao u tvojim oima, onda primi poklone iz moje ruke; jer lice twoje vidjeh kao Božije, bio si tako blag prema meni. ¹¹ Te primi poklon koji ti donesoh. Bog me pomilova i svega mi dade!" Tako ga je molio i on primi poklone. ¹² A Ezav re e: "Hajde da krenemo, pored tebe u i i!" ¹³ A on odvrati: "Moj gospodar zna da su djeca još nejaka, a i moje krave i ovce dojilje. Kad bi se tjerale prebrzo samo jedan dan, sve bi počrkale. ¹⁴ Neka moj gospodar krene ispred svoga sluge, a ja u i i polako za njim, kako stoka i dje ica mogu i i, dok ne stignem svome gospodaru u Seir."

¹⁵ Tad Ezav re e: "Ja u nekoliko svojih ljudi kod tebe ostaviti!" A on odgovori: "Zašto to? Pusti da samo milost na em u o ima svoga gospodara!" ¹⁶ Tako se Ezav istoga dana vrati u Seir. ¹⁷ A Jakov po e u Sukot i tamo sagradi ku u i kolibe za svoju stoku. Zato to mjesto nazvaše Sukot.

¹⁸ I Jakov sretno stigne do grada Šekema, koji leži u zemljii Kanaan, nakon što je otisao iz Padam Arama, i on se utabori ispred grada. ¹⁹ I on kupi zemlju na kojoj je razapeo svoj šator, iz ruku sinova Hamora, oca Šekemova, za stotinu kesita. ²⁰ I tamo on sagradi altar, i nazva ga "El-Elohe Izrael".

34

Osramo ena Dina

¹ Ali Dina, Leina k er, koju je rodila Jakovu izi e da vidi k erke ove zemlje. ² A kada je video Šekem, sin hevitskog plemi a Hamora, on silom leže s njom. ³ I duša mu se priljubila

Postanak

uz Dinu, k erku Jakovovu, zaljubio se nju i nastojao je pridobiti.⁴ I Šekem re e ocu svome Hamoru: "Ovu mi djevojku uzmi za ženu!"

⁵ Jakov je pak spoznao da su mu k er Dinu obeš astili. Ali šutio je sve dok mu se sinovi ne vratiše s polja sa stokom.⁶ I Hamor, otac Šekemov, do e Jakovu kako bi s njim razgovarao.⁷ Ali kad se Jakovovi sinovi sa polja vratiše i za ovo uše, bijahu jako ljutiti i bijesni jer je nepravda u injena Izraelu time što su legli s Jakovljevom k eri, i što smjeli u initi.⁸ Hamor je razgovarao s njima te im rekao: "Mom sinu Šekemu je stalo do vaše k eri, dajte mu je za ženu.⁹ Brakove s nama sklapajte. Dajite nam vaše k eri, a i vi uzmите naše k eri!¹⁰ Ostanite kod nas, neka je zemlja za vas otvorena, naselite se, trgujte i stje ite imovinu!"¹¹ I Šekem re e njenom ocu i bra i njenoj: "Pustite da milost na em u vašim o ima, dat u vam sve što od mene tražite!¹² Od mene možete tražiti vjen anih darova koliko vam volja, ja u vam dati koliko zatražite, samo mi dajte djevojku za ženu!"

¹³ Tad Jakovljevi sinovi lukavo odgovoriše Šekemu i ocu njegovom, jer su sestru njihovu Dinu obeš astili.¹⁴ "Ne možemo to u initi, ne možemo svoju sestru dati neobrezanom ovjeku, jer bi to za nas bila sramota.¹⁵ Samo bismo vam pod jednim uvjetom mogli ispuniti želju, da budete kao mi, tako što ete sve muškarce obrezati!¹⁶ Tada emo vam dati svoje k eri i tada emo uzimati vaše k eri, i s vama živjeti kao jedan narod.¹⁷ Ako nas ne želite poslušati, i ako se ne ete obrezati, onda emo uzeti naše k eri i oti i!"

¹⁸ Ponuda se njihova dopade Hamoru i sinu njegovom Šekemu.¹⁹ I mladi nije oklijevao da ovo u ini, jer mu se dopala Jakovljeva k i, a bio je najugledniji u domu oca svoga.²⁰ Kada Hamor i njegov sin Šekem do oše na kapije svoga grada, poru iše stanovnicima:²¹ "Ovi nam ljudi žele dobro, neka žive u zemlji i neka trguju! Jer u zemlji ima dovoljno mjesta za njih. Želimo k eri njihove za žene uzimati i njima davati naše k eri.²² Samo traže od nas, da bi živjeli s nama i bili jedan narod, da sve muške obrezujemo, onako kako su oni

Postanak

obrezani. ²³ Stada njihova, njihova imovina, i stoka sva je naša biti. Hajdemo da im ispunimo zahtjev kako bi kod nas ostali!"

²⁴ Tada svi koji su na kapijama grada ulazili i izlazili poslušaju Hamora i sina njegova Šekema, i svi se obrežu, svi koji na kapijama grada ulaziše i izlaziše.

²⁵ Desi se, me utim, tre ega dana, dok su još bili u bolovima, da ma eve uzmu dva sina Jakovljeva, Simeon i Levi, Dinina braća, i iznenada jurnu u grad i poubijaju sve muškarce.

²⁶ Pogube Hamora i njegova sina Šekema oštrinom svojih maceva i povedu Dinu iz doma Šekemova i odu. ²⁷ Sinovi Jakovljevi dođu na pobijene i oplja kaju grad, jer su im sestru obeš astili. ²⁸ Uzmu ovce njihove, goveda i magarce i sve što je bilo u gradu i na poljima, ²⁹ itavo njihovo bogatstvo; svu im djecu i žene zarobe i oplja kaju sve što je bilo po kuama.

³⁰ A Jakov reče Simeonu i Leviju: "Nesreće mi donijeste time i omrznuće me me u narodima zemlje ove, Kanaanacima i Perižanima. Imam malo muškaraca; mogu se protiv mene ujediniti i pobijediti me, pa me uništiti s domom mojim!" ³¹ A oni odgovore: "Zar da sa sestrom našom postupaju kao s kakvom bludnicom?"

35

Bog blagoslovi Jakova u Betelu

¹ I Bog reče Jakovu: "Spremi se i poj u Betel, gore ostani te altar sagradi Bogu koji ti se obznanio, kad si bježao od svog brata Ezava!" ² Tad Jakov doma ima i svima koji su bili uz njega: "Odbacite tuće bogove, koji su kod vas, o istite se i promijenite odje u svoju." ³ Tako smo po i gore u Betel, da altar tamo sagradim za Boga, koji me uočio u vrijeme moje nevolje, i koji je bio sa mnom na putu kojim sam išao!" ⁴ Tad Jakovu predaju sva tuće božanstva, koja bijahu u njihovim rukama, i naušnice koje su nosili u ušima, a Jakov ih sakri ispod hrasta kod Šekema.

⁵ Poslije toga počeo, a strah Božiji padne na okolna mjesta, tako odustaše od progona sinova Jakovljevih. ⁶ A kada su

Postanak

Jakov i narod koji je bio s njim stigli u Luz, to jest Betel, što leži u zemlji kanaanskoj,⁷ tad tamo sagradi altar i mjesto nazva "El-Betel", jer mu se Bog tamo javio, kada je bježao od brata svoga.⁸ Tad umre Debora, dojilja Rebekina i bude sahranjena ispod Betela, pod hrastom koji od tada zovu Žalosni hrast.

⁹ I Bog se ukaza Jakovu po drugi put od kada je došao iz Padam Arama, pa ga blagoslovi.¹⁰ I Bog mu re e: "Tvoje ime je Jakov, ali ne eš se više zvati Jakov nego e Izrael biti tvoje ime!" I tako mu dade ime Izrael.¹¹ Zatim mu Bog re e: "Ja sam Bog, Svemo ni, plodi se i množi! Jedan narod i mnoštvo naroda neka od tebe pote e i neka kraljevi poteknu iz tvoga krila.¹² Zemlju pak, koju dадох Abrahamu i Isaku, želim podariti tebi i potomstvu tvome!"¹³ Potom se Bog, s mjestu na kojem je s njim razgovarao, nad njim uzdiže.¹⁴ A Jakov podiže jedan kameni stup, spomenik, na tom mjestu na kojem je s Njim razgovarao, i pospe po njemu ljevanicu i polije ulja.¹⁵ Jakov mjestu gdje je s Njim razgovarao dade ime Betel.

Smrt Rahelina i Isakova

¹⁶ Poslije toga odu iz Betela. Kada im je ostao tek komadi do Eframa, porodi se Rahela s teškom mukom.¹⁷ A kada je bila u najtežim mukama re e babica: "Ne boj se, i ovaj put si dobila sina!"¹⁸ I dok je dušu izdisala, jer je umirala, djetetu dadne ime Ben Oni, ali mu otac da ime Benjamin.¹⁹ I Rahela umre i bude sahranjena na putu k Efratu, to jeste Betlehemu.²⁰ I Jakov podigne spomenik na njenom grobu; onaj koji je tamo i danas.²¹ I Izrael po e dalje i razape svoj šator s one strane Migdal-Edera.

²² I dok je Izrael boravio u zemlji, do e Ruben i legne s Bilhom, prilježnicom oca svoga. A Izrael za to dozna.

Jakov je imao dvanaest sinova.²³ Leini sinovi bijahu: Ruben, prvoro eni Jakovov, Simeon, Levi, Juda, Jisakar i Zebulon;²⁴ Rahelini sinovi bijahu: Josip i Benjamin.²⁵ Sinovi Bilhe, služavke Raheline: Dan i Naftali.²⁶ Sinovi Zilpe, služavke Leine, bijahu: Gad i Aser. Ovo su sinovi Jakovljevi koji se rodiše u Padam Aramu.

Postanak

²⁷ I Jakov do e ocu svome Isaku u Mamru, u Kirjat Arbu, to jest Hebron, gdje su Abraham i Isak živjeli kao stranci. ²⁸ I Isak napuni stotinu i osamdeset godina. ²⁹ I umre Isak, i bude sjedinjen sa svojim precima, star i nauživši se života. A sinovi njegovi, Ezav i Jakov, ga pokopaju.

36

Ezavovi potomci

¹ Ovo je povijest Ezava, to jest Edoma. ² Ezav se ženio k erima Kamaanaca, sebi je doveo: Adu, k er Hetita Elona, Oholibamu, k er Aninu, k er Sibeona Horijca, ³ zatim Basematu, k er Išmaelovu, sestruru Nebajatovu. ⁴ I Ezavu Ada rodi Elifasa, a Basemata rodi Reuela. ⁵ Oholibama pak rodi Jeuša, Jalama i Koraha. Ovo su sinovi Ezavovi koji se rodiše u zemlji kanaanskoj.

⁶ Onda Ezav uzme svoje žene, svoje sinove i k eri, i sve duše doma svoga, svu imovinu, svu stoku i sve što je stekao u zemlji kanaanskoj, i odseli se od svoga brata Jakova u drugu zemlju. ⁷ Jer dobra njihova bijahu prevelika, tako da nisu mogli živjeti jedan pored drugog; i zemlja, u kojoj bijahu stranci, nije mogla izdržavati ih zbog stada njihovih. ⁸ Tako se Ezav, zvani Edom, naseli na brdskoj zemlji seirskoj.

⁹ Ovo su potomci Ezava, praoča Edomaca, na brdovitom Seiru. ¹⁰ I ovo su imena Ezavovih sinova: Elifaz, sin Ezavove žene Ade, Reuel, sin Basemate, žene Ezavove. ¹¹ Elifazu se pak rodiše sinovi: Teman, Omar, Sefo, Gatam i Kenaz. ¹² Timna je bila priježnica Ezavova sina Elifaza; ona Elifazu rodi Amaleka. Oni su potomci Ezavove žene Ade. ¹³ A ovo su sinovi Reuelovi: Nahat, Zerah, Šama i Miza. Oni su sinovi Ezavove žene Basemate.

¹⁴ Ovo su sinovi Ezavove žene Oholibame, Aninine k eri, Sibeonove unuke. Ona Ezavu rodi Jeuša, Jalama i Koraha.

¹⁵ A ovo su poglavari me u sinovima Ezavovim. Sinovi Elifaza, prvorodni sin Ezavova: poglavari Teman, poglavari Omar, poglavari Sefo, poglavari Kenaz, ¹⁶ poglavari Korah,

Postanak

poglavar Gatam i poglavari Amalek. Poglavar Ezavovi u zemlji edomskoj, to su Adini sinovi. ¹⁷ A ovo bijahu potomci Ezavova sina Reuela, poglavari Nahat, poglavari Zerah, poglavari Šama i poglavari Miza. To su poglavari Reuelovi u zemlji edomskoj, potomci Ezavove žene Basemate. ¹⁸ A ovo su potomci Ezavove žene Oholibame: poglavari Jeuš, poglavari Jalam i poglavari Korah. To su poglavari Ezavove žene Oholibame, k eri Anine. ¹⁹ Oni su sinovi Ezavovi, to jest Edomovi i njegovi poglavari.

²⁰ A sinovu Seira Horijca, žitelji ove zemlje, bijahu: Lotan, Šobal, Sibeon, Ana, ²¹ Dišon, Eser i Dišan. Oni su poglavari Horijaca, sinovi Seira u zemlji edomskoj.

²² Lotanovi sinovi pak bijahu: Hori i Hemam; a sestra Lotanova bila je Timna. ²³ A ovo su sinovi Šobalovi: Alvan, Manahat, Ebal, Šefo i Onam. ²⁴ A sinovi Sibeonovi bijahu: Aja i Ana. Ana je onaj koji je pronašao tople izvore u pustinji dok je uvao magarad oca svoga Sibeona. ²⁵ Anina djeca bijahu: sin Dišon i k i Oholibama. ²⁶ A sinovi Dišonovi: Hemdan, Ešban, Jitran i Keran. ²⁷ Sinovi Eserovi bijahu: Bilhan, Zaavan i Akan.

²⁸ A Dišanovi sinovi bijahu: Uz i Aran. ²⁹ A ovo bijahu poglavari Horijaca: poglavari Šobal, poglavari Simeon, poglavari Ana, ³⁰ poglavari Dišon, poglavari Eser i poglavari Dišan. To su poglavari Horijaca, po baštinama svojim u zemlji seirskoj.

³¹ A kraljevi koji su vladali u zemlji edomskoj prije no što je jedan kralj vladao nad sinovima Izraela bijahu: ³² Bela, sin Beorov, koji je vladao u Edomu; njegov se grad zvao Dinhaba.

³³ Kada je Bela umro, na njegovo mjesto do e Jobab, sin Zeraha iz Bosre. ³⁴ Kad umrije Jobab, na njegov prijestol do e Hušam iz zemlje temanske. ³⁵ Kad umrije Hušam, kralj postade Hadad, Bedadov sin, koji je potukao Midjance na moapskom polju. Grad mu se zvao Avit. ³⁶ Kad je umro Hadad, na njegovo mjesto do e Samla iz Masreke. ³⁷ Kad umrije i Samla, kralj postade Šaul iz Rehobota na Rijeci. ³⁸ Kad umrije Šaul, zavlada Baal Hanan, sin Akborov. ³⁹ Kad Baal Hanan umrije, sin Akborov, Hadar postade kralj; a ime njegovog grada bijaše Pai. Žena mu se zvala Mehetabela. Bila je k i Matredova iz Me Zehaba.

⁴⁰ A ovu su imena Ezavovih poglavara po njihovim rodovima, mjestima i imenima: poglavar Timna, poglavar Alva, poglavar Jetet, ⁴¹ poglavar Oholibama, poglavar Ela, poglavar Pinon, ⁴² poglavar Kenaz, poglavar Teman, poglavar Mibzar, ⁴³ poglavar Magdiel i poglavar Iram. To su poglavari edomski, kako živješe u zemlji koju posjedovaše. A Ezav je bio otac Edomcima.

37

Josip izabranik me u svojom bra om

¹ A Jakov se nastani u zemlji u kojoj je otac njegov bio došljak, u zemlji Kanaan. ² Ovo je Jakovljeva povijest:

Josipu je bilo sedamnaest godina kada je s bra om svojom uvao stoku, sinovima Bilhinim i Zilpinim, koje su bile žene njegovog oca; i Josip je ocu svome javljaо loše stvari o njima. ³ A Izrael je volio Josipa više nego sve ostale sinove, jer ga je dobio u kasnim godinama, i šarene mu haljine skrojio. ⁴ Kada bra a njegova vidješe da ga otac voli više no svu bra u, po eše ga prezirati, i nisu više s njim mogli ni mirno razgovarati.

⁵ Josip je usnio san i ispri ao ga svojoj bra i. Otad ga po eše prezirat još više. ⁶ On im naime re e: "De ujte kakav sam san usnio; ⁷ Slušajte, vezali smo snopove na polju, odjednom se moj snop uzdiže a vaši se snopovi poredaše okolo i padoše ni ice pred mojim snopom!" ⁸ Tad mu bra a rekoše: "Ho eš li to postati naš kralj? Želiš li nad nama vladati?" Zbog sna njegova i besjede njegove, oni ga zamrziše još više.

⁹ A on usni još jedan san, koji tako er ispri a bra i. "ujte," re e, "sanjao sam Sunce, Mjesec i jedanaest zvijezda kako mi se klanjavu!" ¹⁰ A kada je ocu svome i bra i svojoj ispri ao san, otac ga ukori te mu re e: "Kakav je to san koji si sanjao? Zar da do emo ja, mati tvoja i bra a da se pred tobom klanjam do zemlje?" ¹¹ I bra a njegova bijahu ljubomorna. A njegov otac je rije i ove sa uvao u sjе anju.

Bra a prodaju Josipa

¹² A kad njegova bra a odoše u Šekem da napasaju ovce oca svoga, ¹³ Izrael re e Josipu: "Zar tvoja bra a ne napasaju stado u Šekemu? Hajde da te pošaljem njima!" A on odgovori: "Evo me!" ¹⁴ Tad mu on re e: "Oti i i pogledaj da li je sve kod tvoje bra e dobro i da li je sve uredu sa stadom, pa mi javi!" Tako ga posla iz doline hebronske i on po e k Šekemu. ¹⁵ Potom ga sretne jedan ovjek dok je lutao poljem, i upita: "Šta tražiš?" ¹⁶ A on odgovori: "Tražim bra u svoju, reci mi gdje napasaju stado?" ¹⁷ A ovjek na to odvrati: "Otišli su odavde; uo sam ih kako kažu: po imo u Dotan." Tako Josip po e za njima i na e ih u Dotanu.

¹⁸ A oni ga iz daljine ugledaše, prije no što je prišao, pa dogovoriše da ga potajno ubiju. ¹⁹ I rekoše jedni drugima: "Gle, evo stiže sanjalica!" ²⁰ Hajdemo sada da ga ubijemo i da ga bacimo u cisternu i da reknemo da ga je ljuta zvijer rastrgla, pa emo onda vidjeti što e biti od snova njegovih! ²¹ Kada je to Ruben uo, spasi ga iz njihovih ruku time što re e: "Nemojmo mu oduzimati život!" ²² Te doda na to: "Ne prolijevajte krv! Bacite ga u jamu tamo u pustinji ali ne doti ite ga!" A on ga je htio spasiti iz ruku njihovih i vratiti ocu. ²³ Kada Josip stiže bra i svojoj skidoše mu šarene haljine koje je nosio, ²⁴ zgrabiše ga i bacise u cisternu. A cisterna je bila prazna; u njoj nije bilo vode.

²⁵ Poslije toga sjednu da jedu. Ali kada su digli poglede spaziše da im prilazi karavana Išmaelaca iz Gileada. Kamile njihove su bile natovarene mirodijom, balzamom i mirisavom smolom i putovali su i prenosili ih dolje u Egipat. ²⁶ Tad Juda re e svojoj bra i: "Što dobijamo mi time ako brata svoga ubijemo i njegovu krv prolijemo?" ²⁷ Hajdemo da ga prodamo Išmaelcima i da sami ne dižemo ruke na njega; jer je on brat naš, krv naša!" I bra a se s njim slože. ²⁸ Kad nai oše midjanski trgovci, izvuku Josipa iz cisterne i prodaju Išmaelcima za dvadeset šekela; i oni odvedu Josipa u Egipat.

²⁹ Kada se Ruben vratio cisternoj, gle, Josip više nije bio unutra. Tad on podera odje u na sebi, ³⁰ vradi se bra i svojoj te re e: "Dje ak je nestao! Gdje sad da po em?" ³¹ A oni uzmu Josipove haljine i zakolju jarca, te haljine umo e u krv; ³² i pošalju ocu šarene haljine i poru e mu: "Pogledaj, da li su to haljine sina tvoga ili nisu!" ³³ A on ih prepozna i re e: "To jesu haljine sina moga! Divlja zvijer ga je proždrila! Josipa je zasigurno rastrgla!" ³⁴ I Jakov podere haljine na sebi i vre u navu e oko bokova. Dugo ju je nosio žale i sina svoga. ³⁵ Tad do u svi sinovi njegovi i k eri da ga utješe, ali ga ne utješiše. On im re e: "Ne u prestati tugovati dok ne po em svome sinu u carstvo mrtvih!" Tako ga je oplakivao otac. ³⁶ Ali ga Midjanci prodaju u Egipat, Potifarju, dvorjaninu faraonovom, zapovjedniku straže.

38

Juda i njegovi potomci

¹ I dogodi se u to vrijeme da se Juda odseli od svoje bra e i ode ovjeku iz Adulama koji se zvao Hira. ² I Juda tamo zapazi k er jednog Kanaanca koji se zvao Šua, i uzme je za ženu i legne s njom. ³ Ona ostane trudna i rodi jednog sina, i on mu nadjene ime Er. ⁴ I ona ponovo zatrudni i rodi sina, i on mu dadne ime Onan. ⁵ I rodi još jednog sina, i ona mu dadne ime Šela. Juda se, me utim, nalazio u Kesibu kada je ovoga rodila.

⁶ I Juda svoga prvoro enog sina Eru oženi ženom koja se zvala se Tamara. ⁷ Ali Er, prvoro eni sin Judin, bijaše loš u o ima Gospoda, zato ga Gospod usmrti. ⁸ Tad Juda re e Onanu: "Po i ženi svoga brata i izvrši djeversku dužnost da sa uvaš lozu bratovu." ⁹ A kako je Onan znao da potomak ne e biti njegov; svoje je sjeme na zemlju ispuštao kad god bi prišao bratovoj udovici, tako da joj ne dade potomstva. ¹⁰ To što je inio nije bilo Gospodu milo te je i njega usmrtio. ¹¹ Tad Juda re e Tamari, ženi svoga sina: "Ostani kao udovica u domu svoga oca, dok ne odraste moj sin Šela!" Jer se bojao da bi i on

Postanak

mogao umrijeti kao i njegova bra a. Tako Tamara osta u domu oca svoga.

¹² Poslije duže vremena umre k erka Šuina, žena Judina. Nakon što je Juda oplakao, po e gore jednom pastiru u Timnu, s njim po e i Hira, njegov prijatelj iz Adulama.¹³ Tad javiše Tamari: "Gle, tvoj svekar ide gore u Timnu da striže ovce!"¹⁴ Tad skine udovi ke haljine, pokrije se koprenom i sjedne na kapiju Enajima, na putu k Timni. Jer je vidjela da je Šela odrastao i da je ne e darovati njemu kao ženu.¹⁵ Kada je Juda vidio, mislio je da je bludnica; jer je lice svoje prekrila.¹⁶ I on svrati njoj i re e: "Daj da ti pri em!" Jer nije znao da je to žena njegova sina. Ona odgovori: "Šta eš mi dati da mi pri eš?"¹⁷ A on re e: "Darovat u ti jarca iz stada!" A ona odvratiti: "Jamstvo mi daj dok ga ne dovedeš?"¹⁸ A on re e: "ime da ti zajam im?" A ona kaza: "Svoj prsten pe atrjak, vrpcu svoju i štap koji držiš u ruci!" On joj dade što je tražila te leže s njom i ona zatrudni.¹⁹ I ona ode, skine koprenu svoju, i ponovo obu e haljine udovi ke.

²⁰ Juda preko prijatelja iz Adulama posla jarca kako bi vratio jamstvo: ali on je ne na e.²¹ Tad on ljude onoga mjesata upita: "Gdje je hramska bludnica, koja je sjedjela na putu kod Enajima?" A oni odgovore: "Ovdje nije bilo nikakve bludnice!"²² I on ponovo do e Judi i re e: "Nisam je pronašao; još mi mještani rekoše da tamo nije bilo nikakve hramske bludnice."²³

A Juda re e: "Neka onda zadrži jamstvo za se, da nam se ne podsmijavaju! Gle, poslao sam jarca, ali je ti nisi našao."

²⁴ I poslije otprilike tri mjeseca Judi javiše: "Nevjesta tvoja Tamara je bludni ila i još je od bluda trudna ostala!" Tad naredi Juda: "Izvedite je da je spalimo!"²⁵ A kada su je izvodili pozove svekra svoga i re e mu: "Ostala sam trudna sa ovjekom kojem ovo pripada!" I još re e: "Gle, prepoznaj kome pripada ovaj prsten pe atrjak, vrpca ova i štap?"²⁶ Tad ih prepozna Juda i kaza: "Gle, ona je pravednija od mene; jer je nisam dao svome sinu Šeli!" I od tada više nije legao s njom.

²⁷ I kada do e vrijeme da je trebala roditi, gle, bijahu blizanci u njenoj utrobi.²⁸ Kada je ra ala prvo se pojavi ru ica,

i babica uzme crven konac i obveže oko ruke, pa re e: "Ovaj se prvi rodio!" ²⁹ Ali kada je ovaj povukao svoju ruku, gle, tad iza e njegov brat. I ona re e: "Kakav li prodir napravi!" I dadoše mu ime Peres. ³⁰ Poslije iza e i njegov brat koji je oko ruke imao crven konac i njemu dadoše ime Zerah.

39

Josip u Egiptu

¹ Josipa odvedoše u Egipat i Egip anin Potifar, dvorjanin faraonov i zapovjednik straže ga kupi iz ruku Išmaelovaca koji ga tamo dovedoše. ² I Gospod je bio uz Josipa pa mu je sve uspijevalo. Boravio je u domu svoga egipatskog gospodara. ³ I kada je gospodar njegov vidio da je Gospod uz njega i da mu Gospod dopušta da sve u njegovim rukama uspijeva, što god naumi, ⁴ tad Josip na e milost u o ima njegovim i mogaše ga usluživati; postavi ga za upravnika ku e svoje i povjeri mu sve što je imao. ⁵ I od kada ga je postavio za upravitelja svoje ku e i imanja svoga, Gospod zbog Josipa blagoslovi dom Egip aninov, i blagoslov Gospodov bio je u svemu što je imao u ku i na polju. ⁶ Tad prepusti Josipu sve što je imao i nizašta se nije brinuo osim za hljeb koji je jeo.

Josip pak bijaše lijepa stasa i izgleda. ⁷ I nakon ovih zbijanja žena se gospodara zagleda u Josipa i re e: "Lezi sa mnom!"

⁸ On je odbijao i govore i ženi svoga gospodara: "Vidi, moj gospodar se oslanja na mene i ne brine se ni oko ega što se zbiva u ku i, i sve što ima, meni je predao. ⁹ Niko nije ve i u ovoj ku i od mene i ništa mi nije uskra eno osim tebe, jer si ti žena njegova! Kako da sada u inim toliko nedjelo i zgriješim pred Bogom?" ¹⁰ Iako ga je svaki dan nagovarala, on je ne posluša i ne leže s njom, niti je bilo kako dodirnu.

¹¹ Desi se, me utim, jednoga dana, kada je došao u ku u da posao svoj obavlja i nikoga u ku i nije bilo, ¹² da ga ona uhvati za ogrta i re e: "Lezi sa mnom!" A on se istrgne iz njenih ruku te pobegne van, a ogrta osta u njenim rukama.

Postanak

¹³ Kada ona vidje da je njegov ogpta ostao u njenoj ruci i da je pobjegao, ¹⁴ tad pozove uku ane svoje i re e: "Gle, doveo nam je ovog Hebrejca u ku u da nam nevolje nanosi! Ušao je ovdje da sa mnom legne, ali sam ja iz sveg glasa vrismula! ¹⁵ A kada je uo kako vrištim, ostavi svoj ogpta kraj mene i pobježe." ¹⁶ I ona ostavi ogpta njegov do sebe sve dok mu gospodar ne do e ku i. ¹⁷ Ona njemu ispri a istu pri u i re e: "Hebrejski sluga, kojeg si nam doveo, u e meni da me osramoti; ¹⁸ ali kada sam vrismula i zavikala, on ostavi svoj ogpta kraj mene i pobježe van!"

¹⁹ A kada je gospodar uo pri u žene svoje i kako re e: "Ovako se tvoj sluga prema meni ponio!", tad se raspali srdžba njegova. ²⁰ I Josipov ga gospodar da baciti u tamnicu, tamo, gdje su zatvoreni kraljevi sužnjevi; tamo je amio u tamnici. ²¹ Ali je Gospod bio uz Josipa i smilova mu se, te mu darova milost u o ima tamni ara. ²² I tamni ar povjeruje sve zarobljenike Josipovu, i sve se tamo odvijalo preko njega. ²³ Tamni ar se nije ni najmanje brinuo o onome što je predao u ruke Josipu; jer Gospod je bio uz njega i inio da u svemu što naumi uspije.

40

Snovi faraonovih inovnika

¹ Nakon ovih doga aja desi se da se peharnik egipatskog kralja i pekar urote protiv svoga gospodara, kralja Egipta. ² Tad se faraon rasrdi zbog svoja dva inovnika, peharnika i pekara, ³ te ih stavi u zatvor u ku u zapovjednika straže, u tamnicu gdje su držali i Josipa. ⁴ I zapovjednik straže zaduži Josipa da brine o njima. On ih je služio neko vrijeme u tamnici.

⁵ I obojica zarobljenih u tamnici, peharnik i pekar kralja egipatskog, jedne no i usniju san, svaki san izrazita zna aja.

⁶ Kada im Josip do e ujutro vidje da su snuždeni. ⁷ Tad upita inovnike faraonove, koji bijahu u tamnici njegova gospodara s njim, i re e: "Zašto ste toliko zabrinuti?" ⁸ A oni mu odgovore: "Usnili smo snove i nema nikoga ko bi ih mogao

Postanak

protuma iti!" Josip im re e: "Zar tuma enje nije od Boga? De, ispri ajte ih meni!"

⁹ Tad peharnik ispri a Josipu svoj san i re e: "U mom je snu ispred mene bila jedna vinova loza, ¹⁰ na lozi bijahu tri mladice; i tek što je propupala, procvjeta, i na grozdovima sazrije grož e. ¹¹ Ja sam pak držao faraonov pehar, iscijedio grož e u njega i predao ga faraonu u ruke." ¹² Tad mu Josip re e: "Ovo ti je zna enje: tri mladice su tri dana. ¹³ Za tri dana e te faraon pomilovati i ponovo ti dodijeliti tvoje mjesto, tako da eš faraonu dodati pehar kako si prije obi avao dok si mu bio peharnik. ¹⁴ Prisjeti se tada mene, kada te dobro sna e, pruži mi milost i spomeni me pred faraonom i izbavi iz ove ku e! ¹⁵ Jer su me ukrali iz zemlje hebrejske i ništa nisam u inio zbog ega bi me zato ili!" ¹⁶ A kada je pekar vidio da je Josipovo tuma enje dobro, re e: "Gle, u mome sam snu nosio tri korpe peciva na glavi, ¹⁷ u gornjoj je bilo raznog peciva, hrana za faraona, ali su ptice jele iz korpe na mojoj glavi." ¹⁸ Tad Josip odgovori: "Ovo ti je zna enje: tri korpe su tri dana. ¹⁹ Za tri dana e faraon podignuti glavu tvoju i objesiti te o drvo da ptice jedu meso tvoje."

²⁰ I desi se tre ega dana, na faraonov ro endan, da za sve njegove sluge bude prire ena gozba i da je uzdigao peharnika i pekara me u svim svojim slugama. ²¹ Peharnika on vrati u službu, tako da je ponovo smio faraonu dodavati pehar; ²² ali pekara objesi – kako je tuma io Josip. ²³ Ali se peharnik ne sjeti Josipa, ve ga bijaše zaboravio.

41

Faraonovi snovi

¹ Nakon dvije godine faraon usnije jedan san i gle, stajao je kraj Nila. ² I iz Nila iza e sedam lijepih i debelih krava, pasoše travu nilsku. ³ Kad gle, poslije njih iza e sedam drugih krava iz Nila. One bijahu ružne i mršave, i stadoše pored onih prvih sedam. ⁴ I onih sedam mršavih i ružnih krava požderu one lijepe i debele, i tad se faraon probudi. ⁵ On opet zaspa i usnije

Postanak

drugi san: sedam klasova, lijepih i jedrih izraste iz jedne stabljike; ⁶ a iza njih isklijia sedam klasova mršavih, i suhih od isto nog vjetra. ⁷ I tih sedam mršavih klasova prožderu onih sedam lijepih i jedrih. Tad se faraon probudi i gle, to bijaše san! ⁸ Ujutro duša faraonova bijaše uzinemirena pa on posla po sve vra eve i mudrace Egipatske. I faraon im ispri a svoj san, ali nemaše nikoga ko bi ga mogao protuma iti.

⁹ Tad peharnik re e faraonu: "Danas se prisjetih svoga grijeha! ¹⁰ Kada je faraon bio gnjevan na sluge svoje i kada me zatvorio u ku i zapovjednika straže, mene i glavnog pekara, ¹¹ tada smo obojica u istoj no i usnili snove – snove vrlo važne. ¹² A tamo bijaše mladi Hebrej, sluga zapovjednika straže. Njemu ispri asmo svoje snove i on ih protuma i, svakom pojedinu no. ¹³ I onako kako je kazao tako se i desilo; mene vratiše u službu a pekara objesiše."

¹⁴ Tad faraon posla po Josipa. I brzo ga izvedoše iz tamnice. On se ošiša i presvu e te po e faraonu. ¹⁵ I faraon re e Josipu: "Usnio sam san ali ga нико не може protuma iti. ¹⁶ Uo sam za tebe da umiješ snove rastuma iti im ih uješ." ¹⁷ A Josip re e faraonu: "To nije moja zasluga. Bog e obznaniti ono što je dobro za faraona!" ¹⁸ Tad faraon ispri a Josipu: "Gle, u mom snu sam stajao kraj Nila. ¹⁹ I gle, iza e iz Nila sedam lijepih i debelih krava i stanu pasti travu nilsku. ²⁰ Kad poslije njih iza e sedam mršavih i jako ružnih krava. U itavoj zemlji egipatskoj nisam vidio onako ružne krave. ²¹ I te ružne pojedu onih prvih sedam debelih krava. ²² A kada to u iniše, na njima se ništa ne primijeti, i dalje bijahu ružne i mršave kao prije. Tad se probudih. ²³ Tako er vidjeh u svome snu kako sedam lijepih i jedrih klasova izraste iz jedne stabljike; ²⁴ kad gle, poslije njih izraste sedam suhih klasova, osušenih vjetrom isto nim. ²⁵ I tanki klasovi pojedu one lijepe i jedre. I to ispri ah vra evima, ali mi ne znadoše protuma iti!"

²⁵ Tad Josip re e faraonu: "Ono što je faraon vidio ima isto zna enje: Bog je objavio faraonu šta je naumio u initi.

²⁶ Sedam lijepih krava je sedam godina i onih sedam lijepih klasova je tako er sedam godina; to je jedan te isti san.

Postanak

²⁷Sedam ružnih i mršavih krava, što iza oše poslije onih prvih, ozna ava sedam godina kako i onih sedam suhih klasova, osušenih vjetrom isto nim; što zna i sedam gladnih godina." ²⁸Zato rekok faraonu: "Bog je objavio faraonu što je naumio initi. ²⁹Gle, dolazi sedam godina kada e vladati blagostanje u itavoj zemlji egipatskoj. ³⁰Ali poslije njih e do i sedam godina gladi, i sve blagostanje e biti zaboravljen u zemlji egipatskoj, i nevolja e zemlju iscrpiti. ³¹A prijašnje se blagostanje više ne e spominjati zbog nadolaze e gladi. ³²A to što je faraon dva puta usnio isto zna i da je Bog tako vrsto odlu io i da e to ubrzo u initi. ³³I neka faraon sada potraži ovjeka mudra i razumna te neka ga postavi da upravlja zemljom egipatskom. ³⁴Te neka faraon postavi nadzornike u zemlji da u godinama blagostanja izdvoje petine žetve u zemlji egipatskoj. ³⁵Neka se sva hrana i žito skuplja u ovih sedam rodnih godina, s faraonovim dopuštenjem, i neka se uva u gradovima. ³⁶I ta hrana neka bude zemlji zaliha za sedam gladnih godina koje e sna i Egipat, da zemlja ne propadne zbog gladi!"

Josipov uspon

³⁷Ovo se objašnjenje dopade faraonu i njegovim slugama. ³⁸I faraon poru i slugama svojim: "Zar možemo na i ovjeka poput ovog, u kome je duh Božiji?" ³⁹I faraon re e Josipu: "Pošto ti je Bog sve ovo obznanio, nema ni jednog mudrog i razumnog poput tebe. ⁴⁰Ti eš biti upravitelj moga doma, i itav narod nek se pokorava tvojoj zapovijedi. Samo za visinu prijestolja u biti viši od tebe!" ⁴¹I faraon re e Josipu: "Evo, postavljam te da upravljaš zemljom egipatskom!" ⁴²I faraon skide sa svoje ruke pe atnjak i stavi ga Josipu na ruku, te ga obu e u bijele haljine i stavi mu zlatni lanac oko vrata. ⁴³I pustio je da ga voze u njegovim drugim kolima. A pred njim su uzvikivali: "Na koljena!" I tako bude postavljen za upravitelja cijele zemlje egipatske. ⁴⁴I faraon re e Josipu: "Ja sam faraon, ali bez tebe neka niko u Egiptu ne podiže ni ruku ni nogu!" ⁴⁵I faraon dade Josipu ime Safenat Paneah i za ženu mu dade

Postanak

Asenatu, k i Poti-Fere, sve enika u Onu. I Josip posta poznat u zemlji egipatskoj.

⁴⁶ Josip je imao trideset godina kada stupi u službu kod faraona, kralja Egipta. I Josip ode od faraona i proputova itavom zemljom egipatskom. ⁴⁷ Zemlja u tih sedam godina doživi blagostanje. ⁴⁸ Sabirao je tih sedam godina svu hranu koja bijaše u zemlji Egipat i odvla io u gradove. Rod sa okolnih polja smještao je u svakom gradu. ⁴⁹ I Josip nagomila mnoštvo žita, kao pijeska morskog, više ga nisu mogli ni mjeriti. Bijaše ga toliko puno.

⁵⁰ Ali prije no što nastupi godina gladi Josipu se rodiše dva sina; njih rodi Asenata, k i Poti-Fera, sve enika u Onu. ⁵¹ I Josip prvoro enome dadne ime Manaše. Re e: "Bog je dao da zaboravim sve svoje nevolje i dom o inski". ⁵² Drugom dade ime Efrajim. Re e: "Bog me razmnožio u zemlji moje nevolje."

⁵³ Kad pro e sedam godina blagostanja u zemlji egipatskoj, ⁵⁴ tad nastupi onih sedam godina gladi, kako je Josip i predskazao. I nastupi glad u svim zemljama, ali u zemlji egipatskoj bijaše hljeba. ⁵⁵ I kada je egipatski narod osjetio glad, moljaše za hljeb faraona. Tad im faraon re e : "Oti ite Josipu i radite kako vam on kaže!"

⁵⁶ I kada u itavoj zemlji zavlada glad, Josip otvori žitnice i po e Egip anima prodavati žito, jer glad bijaše nepodnošljiva u zemlji egipatskoj. ⁵⁷ I sav je svijet dolazio Josipu u Egipat da kupuje žita, jer je svud na svijetu vladala velika glad.

42

Prvo putovanje Jakovljevih sinova u Egipat

¹ Kad je Jakov saznao da u Egiptu ima žita, re e svojim sinovima: "Što zurite jedan u drugoga? ² Gle, ujem da u Egiptu ima žita. Idite dolje i kupite nam žita da preživimo i ne umremo. ³ Tako po e desetero Josipove bra e na put kako bi u Egiptu kupili žita. ⁴ Benjamina pak, brata Josipova, ne posla Jakov s bra om. Re e: "Mogla bi ga kakva nesre a sna i!" ⁵ Tako po oše sinovi Izraela na put zajedno s drugima, koji su

Postanak

tako er putovali da bi žita kupili, jer je u zemlji Kanaan vladala glad.

⁶ Josip je bio upravnik zemlje. On je bio onaj koji je prodavao žito svim ljudima u zemlji. Zato bra a Josipova do oše njemu i pokloniše se pred njim, licem k zemlji. ⁷ A kada je Josip vidio bra u svoju, prepozna ih, ali se pretvarao da ih ne zna i oštros razgovarao s njima. Upita ih: "Odakle dolazite?" A oni odvrate: "Iz zemlje Kanaan. Došli smo da bismo hrane kupili!" ⁸ Josip prepozna svoju bra u, ali oni ne prepoznaše njega. ⁹ I Josip se sjeti snova koje je o njima sanjao te im re e: "Vi ste uhode: došli ste da vidite gdje je zemlja slaba!" ¹⁰ A oni mu odgovore: "Nismo, gospodaru! Tvoje sluge do oše da hrane kupe!" ¹¹ Mi smo svi sinovi jednog ovjeka; pošteni smo; sluge tvoje nikad nisu bili uhode!"

¹² Ali on im re e: "Ne, nego ste došli da vidite gdje je zemlja slaba!" ¹³ A oni na to kažu: "Mi, sluge tvoje, smo dvanaestero bra e, djeca jednog oca u zemlji Kanaan. Najmla i je trenutno kad našeg oca, a jednoga više nema." ¹⁴ Ali Josip im re e: "Tako je kako sam vam rekao: vi ste uhode!" ¹⁵ Zato u vas iskušati. Tako mi faraonova života ne ete odavde odstupiti dok ne do e vaš najmla i brat! ¹⁶ Pošljite jednog od vas, da dovede brata vašeg, a vi ete ostati zarobljeni. Tako emo spoznati jeste li pošteni. Ako niste, onda ste uhode, faraonova mi života!" ¹⁷ I sve ih zajedno zatvorili, na tri dana.

¹⁸ Trećeg dana im Josip re e: "Ako želite ostati živi, u inite sljede e – jer se ja Boga plašim: ¹⁹ Ako li ste pošteni, ostavite jednog od vas ovdje, a vi ostali po ite i odnesite žita ku i da smirite glad porodica svojih. ²⁰ Najmla ega brata dovedite meni, kako bi se rije i vaše pokazale istinitim, i onda ne ete umrijeti!" I oni postupe tako. ²¹ Ali rekoše jedan drugome: "Zaista, grešni smo zbog našeg brata! Jer smo gledali patnju duše njegove dok nas je za milost molio: ali mi ga ne slušasmo. Zato nas je snašla ova nevolja!" ²² Ruben im odgovori: "Zar vam nisam rekao: Nemojte se ogriješiti o dje aka? Ali vi niste htjeli slušati! Zato gledajte, sada se potražuje krv njegova!" ²³ Ali nisu znali da ih Josip razumije,

Postanak

jer je razgovarao s njima preko prevodioca.²⁴ I on se okrene od njih te zapla e, zatim se ipak vrati i razgovara s njima. Na to odvoji Simeona od njih i sveže ga pred njima.²⁵ I Josip naredi da im se napune vre e žitom i da se svakom u vre u stavi i novac koji je dao, i da im se dadne hrane za puta. Tako i u ine.

²⁶ Tad natovare žito na svoje magarce i krenu.²⁷ A kada jedan od njih otvori svoju vre u da u skloništu svome magarcu dadne hrane, vidje novac kako leži na vrhu.²⁸ I on re e bra i svojoj: "Novac mi je vra en, gle, u mojoj je vre i!" Tad se prepadoše i drhte i rekoše: "Šta nam je to Bog u inio!"

²⁹ Ali kada do oše svome ocu Jakovu u zemlju Kanaan, ispri aju mu sve što se dogodilo i rekoše:³⁰ " ovjek, gospodar te zemlje je s nama oštro razgovarao i odnosio se prema nama kao prema uhodama.³¹ A mi rekosmo: 'Iskreni smo i nismo uhode!'³² Nas je bilo dvanaestero bra e, sinova oca našeg, ali jednoga nema više, a najmla i je trenutno kod oca našeg u zemlji Kanaan.'³³ Tad nam re e ovjek, gospodar te zemlje: 'Ovako u ispitati da li ste iskreni: Ostavite jednog od vaše bra e ovdje i oti ite i uzmite što vam je potrebno za vašu porodicu;³⁴ i dovedite svog najmla eg brata meni, kako bih video da niste uhode i da ste iskreni! Tada u vam brata otpustiti i možete nesmetano u zemlji boraviti.'

³⁵ I kada su ispraznili sve vre e, vidješe da je svaki u svojoj vre i imao novac! Kada oni i otac njihov vidješe novac, prepadoše se.³⁶ I njihov otac Jakov im re e: "Djecu ste mi moju ukrali! Josipa više nema, Simeona tako er, a i Benjamina mi ho ete uzeti. Sve me to sna e!"³⁷ Tad Ruben re e ocu svome: "Možeš ubiti moja oba sina ako ti ga ne vratim! Predaj ga sada u moje ruke, vratit u ti ga!"³⁸ Ali on odvrati: "Neka moj sin ne ide dolje, jer brat je njegov mrtav. On mi jedini osta. Desi li mu se nesre a na putu na koji idete, od tuge biste moje sijede kose poslali u carstvo mrtvih."

43

Drugo putovanje Jakovljevih sinova u Egipat

¹ Ali glad je morila zemљу. ² I kada su pojeli sve žito što donešoše iz Egipta, tad im otac re e: "Po ite i kupite nam opet malo hrane!" ³ A Juda mu odgovori: "Onaj ovjek nam se zarekao i kazao: 'Ne ete vidjeti lica moga ako brat ne bude s vama!'" ⁴ Ako brata našeg pošalješ s nama, onda emo po i dolje i kupiti hrane. ⁵ A ako ga ne pustiš, onda ne emo ni po i dolje, jer nam je ovjek poru io: 'Ne ete vidjeti moga lica ako brat vaš ne bude s vama!'" ⁶ Tad re e Izrael: "Zašto ste mi nanijeli tu muku i ovjeku rekli da imate još jednog brata?" ⁷ A oni odvrate: " ovjek se podrobno raspitivao za našu rodbinu i pitao nas: 'Da li vam je otac živ? Imate li još jednog brata?' A mi mu objasnismo kako je bilo. Zar smo mogli znati da e re i: 'Dovedite ovamo brata svoga'" ⁸ I Juda re e ocu svome Izraelu: "Daj mi dje aka da možemo po i na put, da preživimo i da ne umremo, mi, ti i djeca naša! ⁹ Ja u za njega jam iti, od moje eš ga ruke tražiti. Ako ga ne vratim i ne dovedem pred twoje lice, onda u krivicu nositi pred tobom itav život svoj. ¹⁰ Da nismo okljevali sigurno bi se do sada dva puta vratili!"

¹¹ Tad im re e otac njihov Izrael: "Ako tako mora biti, onda uradite ovako: u svoje vre e stavite najbolje proizvode ove zemlje i odnesite ovjeku na poklon: malo tamjana, malo meda, korijena i smirne mirisne, urmi i badema. ¹² I novaca ponesite duplo više da novac koji vam bijaše na vrhu vre a vratite: Možda je došlo do zabune. ¹³ I uzmite brata svoga, idite natrag onom ovjeku! ¹⁴ Bog, Svemogu i, neka vam podari milost pred tim ovjekom, da vam vrati brata vašeg i Benjamina. A ako je meni ostati bez djece, neka ostanem!"

¹⁵ Tad uzeše poklone i duplo više novca i povedoše Benjamina sa sobom. Otputuju dolje k Egipatu te stanu pred Josipom.

¹⁶ Kad Josip ugleda Benjamina s njima, re e svome upravniku: "Povedi ljudе u ku u, zakolji živin e i pripremi obrok, jer e sa mnom ru ati!" ¹⁷ I ovjek u ini onako kako je

Postanak

Josip naredio i odvede ljude u dom Josipov.¹⁸ Kad ih uvedoše u Josipovu ku u, oni se uplaše i rekoše: "Uvode nas zbog novca koji je prvi put završio u našim vre ama, kako bi nas napali i savladali te nas zajedno s našim magarcima u inili robovima!"¹⁹ Zato se pred ulazom u ku u obrate ovjeku koji upravljaše u domu Josipovu²⁰ te rekoše: "Molim te, gospodaru, ve smo jednom bili ovdje da kupimo hrane.²¹ A kada se vratismo u svoje sklonište i otvorismo vre e gle, novac je ležao kod svakog na vrhu vre e, po vrijednosti isti naš novac.²² Sada smo ga vratili i drugi novac donijeli kako bismo kupili hrane; ne znamo ko je naš novac stavio u vre e!"²³ A on im odgovori: "Neka je mir s vama! Ne plašite se! Vaš Bog i Bog vašeg oca je vaše blago stavio u vre e. Novci vaši su bili kod mene!" I on izvede Simeona k njima.²⁴ I ovjek odvede ljude u ku u Josipovu i dade im vode da noge svoje operu i nahrani magarce njihove.²⁵ Oni pak spremiše darove, za dolazak Josipov u podne, jer su uli da e tu ru ati.

²⁶ Kad Josip do e ku i, oni mu darove koje su donijeli sa sobom dadoše te se pokloniše pred njim do zemlje.²⁷ On ih upita za zdravlje i re e: "Da li je dobro vaš stari otac o kojem ste mi pri ali? Da li je još živ?"²⁸ A oni odgovore: "Tvoj sluga, naš otac, dobro je i još je živ!" I poklone se i ni ice, iskazuju i mu poštovanje.²⁹ Ali kada Josip podiže pogled svoj i ugleda brata Benjamina, sina majke svoje, upita: "Da li je to vaš najmla i brat, o kojem ste mi pri ali?" I on doda: "Neka prema tebi Bog bude milostiv, sine!"³⁰ Poslije toga se Josip povu e, jer se bio uz nemirio zbog brata svoga i potraži mjesto gdje je mogao plakati. Ode u svoje odaje i tamo zaplaka.³¹ Zatim opralice svoje i iza e, savlada se pa re e: "Iznesite jelo!"³² I njemu doneše posebno, bra i posebno, te posebno doneše i Egip anima koji su s njima ru ali, jer Egip ani nisu mogli jesti zajedno s Hebrejcima, jer to njima bijaše odvratno.³³ I sjedjeli su pred njim po starini, najstariji a zatim najmla i, i oni su se zbungeno zgledali.³⁴ I naredi da jela ispred njega nose njima, i Benjamina zapadne pet puta više nego ostale. I pili su i veselili se s njim.

44

Josip kuša svoju bra u

¹ I Josip naredi svome upravitelju i re e: "Napuni ovim ljudima vre e hranom, toliko koliko mogu ponijeti, i sva iji novac položi u vre u njegovu. ² Moj srebreni pehar stavi u vre u najmla eg, zajedno s hranom i novcem za žito!" ³ I on postupi tako kako mu je re eno.

³ Kad do e jutro, puste ljude da otpisuju zajedno sa svojim magarcima. ⁴ Kad iza oše iz grada i ne pre oše previše puta, re e Josip svome upravitelju: "Spremi se i po i za njima. Kada ih stigneš, upitaj ih: 'Žašto ste na dobro zlom uzvratili? ⁵ Zar nije ovo pehar iz kojeg moj gospodar piye i budu nost predvi a? Tu ste zlo napravili.'"

⁶ A kada ih je stigao, ponovi im te rije i. ⁷ A oni mu rekoše: "Žašto naš gospodar govori tako? Daleko bilo od tvojih sluga da takvo nešto u ine! ⁸ Gle, novac što ga na osmo u svojim vre ama vratismo nazad iz zemlje Kanaan. Kako bismo mogli ukrasti iz tvoga doma srebra ili zlata? ⁹ Ali, ako kod kojeg od tvojih sluga bude na eno nešto, neka umre, a mi ostali bit emo sluge tvoga gospodara." ¹⁰ A on re e: "Neka bude kako vi kažete! Kod koga bude na en neka bude moj sluga a vi ostali ete pro i nekažnjeno!" ¹¹ Tad svaki spusti svoju vre u na zemlju te je otvori. ¹² A on po e tražiti od najstarijeg pa do e do najmla eg. Tad na e pehar u Benjaminovoj vre i. ¹³ Tad poderu haljine na sebi i svaki stavi tovar svoj na magarca te se vrate u grad.

¹⁴ I Juda po e s bra om svojom u dom Josipov – on još bijaše tamo – i padnu pred njim ni ice na zemlju. ¹⁵ Josip im re e: "Kakvo ste to djelo po inili? Zar niste znali da ovjek poput mene umije budu nost predvi ati?" ¹⁶ A Juda odgovori: "Što da kažemo gospodaru? Šta da kažemo i kako da se opravdamo? Bog je otkrio krivicu sluga tvojih! Evo nas, sluge smo našeg gospodara, mi i ovaj u ijoj je ruci prona en pehar!" ¹⁷ A on odgovori: "Daleko bilo od mene da takvo nešto u inim!

Postanak

ovjek u ijoj je ruci prona en pehar neka bude moj sluga, a vi u miru po ite gore k ocu svome!"

¹⁸ Tad mu Juda pri e bliže i re e: "Molim te, gospodaru, dopusti slugi svome da progovori rije svojemu gospodaru, i neka se srdžba twoja ne rasplamsa zbog sluga twojih, jer ti si poput faraona!

¹⁹ Gospodar moj je zapitao sluge govore i: 'Imate li još oca i bra e?' ²⁰ Tad odgovorimo gospodaru mome: 'Mi imamo starog oca i malog brata, koji mu se rodi u starosti njegovoj, a njegov brat je mrtav. On jedini osta od majke njegove i otac ga mnogo voli.' ²¹ Tad si progovorio slugama svojim: 'Povedite ga dolje meni da ga vidim!' ²² Tad kažemo gospodaru mome: 'Dje ak ne može napustiti oca svoga; kada bi oca svoga napustio on bi umro!' ²³ Tad si ti poru io slugama svojim: 'Ako vaš najmla i brat ne si e ovamo s vama, onda lica moga više ne ete vidjeti!'

²⁴ A kad do osmo k sluzi tvome, našem ocu, tad mu prenesemo rije i našeg gospodara. ²⁵ Tada naš otac re e: 'Po ite i opet nam kupite hrane!' ²⁶ Tad odgovorismo: 'Ne možemo po i dolje, jer ne smijemo ovjeka u o i pogledati ako naš najmla i brat nije s nama!' ²⁷ Tad nam re e sluga twoj, otac naš: 'Vi znate da mi je žena rodila dva sina. ²⁸ Jeden je nestao i pomislih u sebi: Zasigurno ga je rastrgla zvijer!' I nisam ga do dana današnjeg vidio. ²⁹ Ako mi sada uzmete i ovoga i ako ga sna e nesre a, onda biste moje sijede kose poslali u carstvo mrtvih.'

³⁰ Kada bi sada došao slugi tvome, ocu mome, i kada dje ak, uz iju dušu je prionula duša njegova ne bi bio sa mnom, ³¹ on bi umro im bi video da dje ak nije tu. Tako bismo mi, sluge twoje, sijede kose tvoga sluge, a našega oca, od tuge poslali u carstvo mrtvih! ³² Jer twoj sluga je zajam io kod oca svoga za dje aka i obe ao: 'Ako li ga ne vratim, onda u pred ocem svojim krivicu nositi život cijeli!', ³³ Zato sada twoj sluga moli da ostane kao rob gospodara moga umjesto dje aka. Neka dje ak sa svojom bra om otputuje. ³⁴ Jer kako da odem ocu svome bez dje aka? Ne želim vidjeti tugu koja bi obuzela oca moga!"

45

Josip se otkriva svojoj bra i

¹ Tad se Josip više nije mogao zauzdavati pred onima koji su stajali oko njega, i vikne: "Neka svi iza u vani!" I nikog ne bijaše kraj Josipa kada se bra i svojoj otkri. ² I on glasno zapla e tako da Egip ani i dom faraonov to uju. ³ I Josip re e bra i svojoj: "Ja sam Josip! Da li mi je otac još živ?" Ali bra a mu ništa nisu mogla odgovoriti, jer su toliko bila potresena pred njim.

⁴ Tad Josip re e bra i svojoj: "Pri ite mi!" Kada mu pri oše on im re e: "Ja sam Josip, vaš brat kojeg ste prodali u Egipat! ⁵ A sada se ne uz nemiravajte i ne prebacujte sebi zbog toga što ste me prodali ovamo, jer Bog me ovamo poslao prije vas da vam živote sa uvam! ⁶ Jer ovo je druga godina kako glad vlada u zemlji, a još pet e godina pro i bez žetve i berbe.

⁷ Ali Bog me ispred vas poslao, da bi vam dio vaš na zemlji osigurao, i da vas u životu održi izbavljenjem velikim. ⁸ Znajte, niste me vi ovdje poslali, ve Bog. On me postavio ocem faraonu i gospodarom njegovog cijelog doma i vladarom nad itavom zemljom egipatskom. ⁹ Požurite sad ocu mome i recite mu: 'Ovako ti govorи tvoj sin Josip: Bog me postavio gospodarom nad cijelim Egiptom. Do i dolje i ne oklijevaj!

¹⁰ Živje eš u zemlji gošenskoj i biti blizu mene, ti, djeca tvoja i unu ad twoja, ovce, goveda i sve što imaš! ¹¹ Tamo u te hranom opskrbiti – jer e biti još pet godina gladi – pa da ne bi oskudijevao, ti i dom tvoj.' ¹² I evo, vaše su to o i vidjele i o i brata moga Benjamina, da su to moja usta koja vam govore.

¹³ Zato ispri ajte ocu mome svu moju divotu i sve što ste vidjeli u Egiptu, i brzo ga dovedite ovamo!" ¹⁴ I on zagrlj brata svoga Benjamina i obojica zaplakaše. ¹⁵ Tad on izljubi svu bra u svoju i suznih o iju ih sve izgrli a poslije toga bra a njegova razgovaraše s njim. ¹⁶ Kada se u domu faraonovom pro uše vijesti da su stigla Josipova bra a, to se faraonu i slugama njegovim dopade. ¹⁷ I faraon re e Josipu: "Reci bra i svojoj ovako: 'Uradite sljede e: natovarite stoku svoju i po ite u

Postanak

zemlju Kanaan. ¹⁸ Uzmite oca svoga i porodice svoje te do ite meni. Ja u vam pružiti sve najbolje što nudi zemlja Egipat. U obilju zemlje ete uživati!" ¹⁹ I ovo kaži, Josipe: "Uradite ovako: kola uzmite iz zemlje egipatske za djecu svoju i žene svoje, te dovedite oca svoga sa sobom. ²⁰ A neka vas poku stvo vaše ne brine, sve najbolje u cijelom Egiptu vaše e biti!"

²¹ Izraelovi sinovi i u ine tako: Josip im da kola, po zapovijedi faraonovoj, te im dade i hrane za puta, ²² i svima pokloni nove sve ane haljine, svakom pojedina no; Benjaminu pak pokloni tri stotine šekela srebra i pet sve anih haljina. ²³ I ocu svome posla: deset magaraca natovarenih svim najboljim stvarima iz Egipta i deset magarica natovarenih žitom, hljebom i hranom za puta ocu svome. ²⁴ Tako isprati bra u svoju, a pri odlasku im poru i: "Ne sva ajte se na putu!"

²⁵ Tako otpuštu iz Egipta u zemlju Kanaan, ocu svome Jakovu. ²⁶ Oni mu rekoše: "Josip je živ i vladar je nad cijelom zemljom egipatskom!" Ali mu srce osta hladno jer im nije vjerovao. ²⁷ Tad mu prenesu sve što im je Josip kazao. A kada je video kola koje je Josip poslao da ga prevezu, oživje duh oca njihova Jakova. ²⁸ Tada Izrael re e: "Dovoljno je. Moj sin Josip je živ! Oti i u da ga vidim prije no što umrem!"

46

Jakov i njegova porodica odlaze u Egipat

¹ I Izrael po e sa svime što je imao. A kad do e do Beer Šebe prinese tamо žrtvu Bogu oca svoga Isaka. ² I Bog se te no i kao privi enje javi Izraelu: "Jakove, Jakove!" A on odvratи: "Evo me!" ³ Tad On re e: "Ja sam Bog, Bog oca tvoga; ne plaši se da odeš u Egipat; jer tamo te želim u initi narodom silnim! ⁴ S tobom u po i dolje u Egipat i sigurno u te opet gore vratiti, a Josip e ti rukom svojom o i sklopiti!"

⁵ Tad krene Jakov iz Beer Šebe. Sinovi njegovi povedoše oca svoga Jakova s djecom svojom i ženama na kolima koja faraon posla da ga prevezu. ⁶ Oni uzeše i stoku svoju i imovinu, koju stekoše u zemlji Kanaan, a Jakov i svi njegovi potomci s

Postanak

njim stigoše u Egipat. ⁷ Sinovi njegovi i unu ad, k eri i unuke i svi potomci do oše u Egipat s njim.

⁸ Ovo su pak sinovi Izraelovi što do oše u Egipat: Jakov i sinovi njegovi. Prvoro eni sin Jakovljev: Ruben. ⁹ Sinovi Rubenovi: Henok, Falu, Hesron i Karmi. ¹⁰ Sinovi Simeonovi: Jemuel, Jamin Ohad, Jakin, Sohar i Šaul, sin Kanaanke. ¹¹ Sinovi Levijevi: Geršon, Kehat i Merari.

¹² Sinovi Judini: Er, Onan, Šela, Peres i Zerah. Er i Onan umriješe u zemlji kanaanskoj. ¹³ Sinovi Jisakarovi: Tola, Fuva, Jašub i Šimron. ¹⁴ Sinovi Zebulonovi: Sered, Elon i Jahleel. ¹⁵ To bijahu sinovi koje je Lea imala s Jakovom u Padam Aramu, te k er Dina. Svega trideset i tri sina i k eri.

¹⁶ Sinovi Gadovi: Sifjon, Hagi, Šuni, Esbon, Eri, Arodi i Areli. ¹⁷ Sinovi Ašerovi: Jimna, Jišva, Jišvi, Berija i sestra Serah. Sinovi Berijini: Heber i Malkiel. ¹⁸ To bijahu potomci Zilpini, koju Laban darovaše svojoj k eri Lei. Ona rodi Jakovu šesnaest duša.

¹⁹ Sinovi Jakovljeve žene Rahele: Josip i Benjamin. ²⁰ Josipu se u zemlji egipatskoj rodiše Manaše i Efrajim. Rodi mu ih k er onskog sve enika Poti-Fere. ²¹ Sinovi Benjaminovi: Bela, Beker, Ašbel, Gera, Naaman, Ehi, Roš, Mupim, Hupim i Ard. ²² To bijahu potomci Rahelini koje je rodila Jakovu: ukupno etrnaest duša. ²³ Dan je imao sina Hušima. ²⁴ A sinovi Naftalijevi bijahu: Jahseel, Guni, Jeser i Šilem. ²⁵ To bijahu potomci Bilhini koju je Laban dodijelio svojoj k eri Raheli. Ona Jakovu rodi sedam potomaka.

²⁶ Svih duša, što do oše s Jakovom u Egipat, koji potekoše iz njegova krila, izuzimaju i žene sinova Jakovljevih, ukupno bijaše šezdeset i šest. ²⁷ I još dva sina Josipova što mu se rodiše u Egiptu. Tako da svih duša doma Jakovljevog koji do oše u Egipat bijaše sedamdeset.

Jakov i Josip

²⁸ Izrael posla Judu pred sobom k Josipu, kako bi se prije njega našao u Gošenu. ²⁹ Tad Josip upregne svoja kola i po e svome ocu ususret ka Gošenu. I kada ga je video, zagrlji ga i

Postanak

dugo mu je za vratom plakao.³⁰ Izrael re e Josipu: "Sada mogu mirno umrijeti, jer sam ti lice vidio i saznao da si još živ!"³¹ A Josip re e bra i svojoj i uku anima oca svoga: "Oti i u da obavijestim faraona i da mu kažem: 'Bra a moja i dom oca moga, što bijahu u Kanaanu, do oše meni.'³² Oni su pastiri, uvijek se baviše sto arstvom; dotjeraše stada svoja i krda i sve što imaju,³³ a kada vas faraon pozove i pita: 'ime se bavite?,'³⁴ vi recite: 'Sluge tvoje su pastiri od mladosti svoje do danas, i mi i o evi naši', onda ete smjeti naseliti u zemlji Gošen, jer su sto ari i ov ari Egip anima mrski."

47

Jakov pred faraonom

¹ I Josip ode pa obavijesti faraona govore i: "Moj otac i bra a moja do oše iz zemlje Kanaan s ovcama, govedima i cijelom imovinom svojom; i eno ih u zemlji Gošen!"² I uzevši petericu izme u svoje bra e predstavi ih faraonu.³ I faraon upita bra u njegovu: "ime se bavite? A oni odgovoriše faraonu: 'Tvoje sluge su sto ari, kako bijahu i o evi naši.'⁴ I još rekoše faraonu: 'Došli smo da u ovoj zemlji boravimo, jer sluge tvoje nemaju pašnjaka za stoku; tako teško glad mori zemlju kanaansku. Sada bi sluge tvoje rado ostale u zemlji gošenskoj.'"⁵ Tad faraon re e Josipu: "Bra a tvoja i otac tvoj do oše tebi;⁶ zemlja egipatska je za te otvorena. Smjesti oca svoga i bra u svoju na najbolja mjesta u zemlji! Neka žive u zemlji Gošen. A ako znaš me u njima ljude estite, onda im povjeri moja stada!"⁷

⁷ I Josip uvede oca svoga Jakova i predstavi ga faraonu. I Jakov blagoslovski faraona.⁸ A faraon ga upita: "Koliko ti je godina?"⁹ A Jakov re e faraonu: "Sto i trideset godina je života mog hoda na zemljici; teške su mi bile godine života i malo ih je, ni blizu nisu brojne kao godine o eva mojih, u danima njihovog zemaljskog hoda."¹⁰ I Jakov blagoslovski faraona i udalji od njega.¹¹ I Josip dodijeli ocu svome i bra i svojoj ognjišta, dade im zemlje u Egiptu, u najboljem dijelu, u

Postanak

podru ju Ramzesovu, kako je faraon naredio. ¹² I Josip je hranom snabdijevao oca svoga, bra u i sve uku ane, sve do najmla eg.

Josip i glad

¹³ Ali u itavoj zemlji ne bijaše hljeba, jer glad bijaše vrlo velika. I zemlja Egipat bijaše napa ena gla u isto koliko i zemlja Kanaan. ¹⁴ Josip skupi sav novac koji se na e u zemljama Egipat i Kanaan, za žito koje je valjalo kupiti. I potom Josip odnese novac u ku u faraonovu. ¹⁵ A kad nestade novca u zemlji egipatskoj i zemlji kanaanskoj do oše svi Egip ani Josipu te mu rekoše: "Daj nam hljeba! Zašto da umiremo na tvoje o i zato što nema novca?" ¹⁶ I Josip im odvratи: "Dovedite stoku svoju, pa u vam ga dati u zamjenu za stoku, kad novaca više nema!" ¹⁷ Tad dovedoše stoku svoju Josipu. I Josip im je davao hljeba za konje, ovce, goveda i magarce i tako ih izdržavao hljebom te godine u zamjenu za svu stoku njihovu. ¹⁸ Kad minu ova godina, oni druge godine opet do u njemu pa kažu: "Ne emo da krijemo od gospodara. Novaca više nemamo, a sva je stoka kod gospodara, ništa ne preostade za tebe osim tijela naših i njiva!" ¹⁹ Zašto da umiremo pred o ima tvojim? Kupi nas i polja naša za hljeb, da mi i polja naša budemo faraonu na raspolaganju! I žita nam daj da živimo i da ne umremo, te da zemlja ne ostane pusta!"

²⁰ Tako Josip kupi svu obradivu zemlju egipatsku za faraona, jer su svi Egip ani prodali svoja polja zbog ljute gladi što ih je morila; i tako zemlja postade faraonovo vlasništvo. ²¹ A narod u ini slugama od jednog kraja Egipta do drugoga. ²² Samo polja od sve enika nije kupovao; jer su sve enici primali redovne pla e od faraona te su se hranili od pla a koji im je faraon davao. Zato nisu morali prodavati svoja imanja.

²³ I Josip re e narodu: "Danas sam vas i zemlju vašu kupio u ime faraonovo; evo vam sjemena, pa obra ujte zemlju!" ²⁴ Ali ete od žetve petinu davati faraonu, a etiri dijela neka ostaju vama da polja svoja sijete i da izdržavate sebe i svoje porodice;

Postanak

da hrana bude djeci vašoj." ²⁵ Tad oni rekoše: "Živote si nam spasio! Zahvalni smo što možemo biti sluge faraonove!" ²⁶ Tad Josip to uredi zakon za obradivu zemlju, koji je takav do dana-današnjeg: da petina žetve pripada faraonu; samo polja sve enika nisu vlasništvo faraona.

²⁷ I Izrael je živio u zemlji Egipat, u pokrajini gošenskoj, i uzmu je u vlasništvo svoje, plodni bijahu pa se silno razmnožiše. ²⁸ I Jakov je živio još sedamnaest godina u zemlji egipatskoj. I životni vijek Jakovov je iznosio stotinu etrdeset i sedam godina.

²⁹ Ali kad do e vrijeme i Izrael predosjeti smrt svoju, pozva svoga sina Josipa i re e mu: "Ako sam milost stekao u o ima tvojim, onda ruku položi pod bedro moje i iskaži mi ljubav i odanost. Ne sahranjuj me u zemlji egipatskoj!" ³⁰ Htio bih kod o eva svojih po ivati. Zato me odnesi iz Egipta i sahrani u njihovoj grobnici!" A on odgovori: "U init u kako kaže!" ³¹ Ali ovaj re e: "Zakuni se!" Tad mu se zakle. I Izrael se previ preko uzglavlja kreveta svoga.

48

Jakovljevo posljednje nare enje

¹ Poslije ovih doga aja Josipu javiše: "Gle, tvoj otac je bolestan!" I on povede sa sobom dvojicu sinova svojih, Manašeа i Efrajima. ² I Jakovu rekoše: "Evo ti sin stiže!" I Izrael skupi snagu i sjede na svoj krevet. ³ I Jakov re e Josipu: "Bog Svetog i, mi se prikaza u Luzu, u zemlji kanaanskoj, blagoslovi me ⁴ i potom mi re e: 'Gle, želim te plodnim u initi i razmnožiti u puno naroda, i potomstvu tvome, nakon tebe, ovu zemlju dati u posjed dovijeka!'" ⁵ Neka sada tvoja dva sina, koja se rodiše u zemlji Egipat, prije no što ti do oh u zemlju egipatsku, Efrajim i Manaše, budu moji kao što su Ruben i Simeon! ⁶ Ali djeca koja ti se rode poslije njih neka tebi pripadaju, i neka se po imenu bra e svoje zovu u nasljedstvu svome. ⁷ I kada se iz Padama vra ah umrije Rahela u zemlji

Postanak

Kanaan, na putu nedaleko od Efrata, i tu je ukopam kraj puta k Eframu, to jeste Betlehemu."

⁸ Ali kada Izrael vidje sinove Josipove, upita: "Ko su ovi?" ⁹ A Josip odgovori: "To su moji sinovi koje mi je Bog darovao!" A on odvrati: "Dovedi ih meni da ih blagoslovim!"

¹⁰ Jer Izraelov vid od starosti oslabi, tako da nije više dobro video. A kada mu ih prima e, on ih poljubi i zagrli. ¹¹ I Izrael re e Josipu: "Nisam o ekivao da u ikada više vidjeti tvoje lice, a gle, Bog mi je dopusti da vidim i tvoje potomke!" ¹² I Josip ih skide sa svojih koljena te pade ni ice na zemlju.

¹³ Poslije ih Josip uze obojicu, Efrajima desnicom, lijevo od Izraela, a Manašea ljevicom, desno od Izraela, i dovede mu ih.

¹⁴ Tad Izrael pruži desnicu svoju i stavi je na glavu Efrajimovu, iako je bio mla i, a ljevicu pak stavi na Manašeovu glavu, i tako ukrsti svoje ruke, iako Manaše bijaše prvoro eni. ¹⁵ I on blagoslovi Josipa govore i:

*"Bog, pred ijim licem hodiše
o evi moji Abraham i Isak;
Bog, koji me uvao otkada sam postao
do dana današnjega;
¹⁶ an eo, koji me od svakog zla izbavio,
neka blagoslovi dje ake!
Kroz njih e se moje ime
spominjati i imena o eva mojih
Abrahama i Isaka,
i neka postanu mnoštвom na zemljи!"*

¹⁷ Ali kada Josip vidje da je njegov otac desnicu stavio na Efrajima, to mu se ne dopade; zato uhvati o evu desnicu da je položi na glavu Manašeovu. ¹⁸ Tad Josip re e ocu svome: "Nemoj tako o e, jer ovaj je prvoro eni; desnicu na njega stavi!" ¹⁹ Ali otac ne htjede, re e: "Znam, sine, znam to jako dobro! Ali i on e postati narodom velikim i on neka bude mo an; ali e brat njegov mlja i biti ve i i potomstvo njegovo e biti mnoštvo naroda!" ²⁰ On ih blagoslovi taj dan rije ima:

Postanak

'S tobom e se u Izraelu
blagosloviti i govoriti:
Neka te Bog u ini poput
Manašeа i Efrajima!

Tako on postavi Efrajima pred Manašeа.²¹ I Izrael re e Josipu: "Gle, ja umirem, ali Bog e biti s vama i vratit e vas u zemlju o eva vaših.²² I ja ti dajem jedan gorski klanac, više no bra i tvojoj; uzeх ga Amori anima iz ruku ma em svojim i lukom."

49

Jakovljevi blagoslovi

¹ I Jakov pozove svoje sinove sebi i re e: "Do ite k meni da vam kažem šta e vas sna i u danima budu im!"

² Skupite se i slušajte, o sinovi
Jakovljevi,
Izrael vi po ujte, oca svoga!

³ Rubene, sine prvoro eni,
snago moja, prvjenac si snage moje muškosti
izvrsne si asti, mo i divne!

⁴ Poput vode klju ale si bio,
prvenstvo imati ne eš!
Jer se na ležaj oca svoga pope
i krevet moј oskrnavi tako.

⁵ Simeon i Levi su bra a;
oružje nasilni ko ljuto,
ma evi su njihovi.

⁶ Duša mi ne pri e savjetu tajnom
nit' mi ast prista sa skupom tim.
Jer ljude pogubiše u srdžbi svojoj,
i bikove osakatiše u nemaru tome;
⁷ neka je prokleta srdžba njihova

Postanak

*jer nagla je kako i gnjev taj,
oštar što je i ljut.*

*Razdijelit u ih pod Jakovom
i rasut po Izraelu!*

8 *Tebe Juda, hvalit e bra a tvoja!*

*Ruka e tvoja za vratom biti
neprijatelja svih tvojih;
pred tobom e se klanjati
sinovi oca tvoga!*

9 *Juda je lav mladi;
obdaren plijenom se uzdižeš
o sine moj.*

*On je vrebao i ležao
poput lavice;
ko se usu uje da ga budi?*

10 *Žezlo ne e odmicati od Jude
nit' palica vladarska mu od nogu,
dok ne stigne Onaj kome pripada
kome e se narodi pokoravati;*

11 *magarce e svoje
za lozu vinovu vezati
i mlado magarice njegove
za lozu plemenitu;
haljine e svoje u vinu
on sapirati,
i ogrti svoj utapati
u grož a krv.*

12 *O i su mu tamnije
no vino,
a zubi bjelji
no mlijeko.*

13 *Zebulon e na pu ini morskoj
živjeti,
tamo gdje brodovi pristaju
i uz Sidon e me iti.*

Postanak

¹⁴ *Jisakar je magarac,
kostiju jakih
što u tor liježe.*

¹⁵ *I kad vidi da je mir
i zemlja blaga,
ramena svoja spušta
da teret nosi i sluga
postane – rada prisilna.*

¹⁶ *Dan e narodu svome suditi,
kao jedan od plemena
Izraelova,*

¹⁷ *Dan e zmija kraj puta biti,
guja na stazi,
što konja za zglob ujeda,
i jaha e pozadi pasti!*

¹⁸ *O Gospode, ekam spas tvoj!*

¹⁹ *Jer Gada mnoštvo goni
ali on e ih potisnuti.*

²⁰ *iz Ašera, masna hljeba
i kraljevskih poslastica e darovati.*

²¹ *Naftali je košuta lakonoga
on stvara rije i divne.*

²² *Josip je vo ka mlada,
vo ka kraj izvora blaga
što grane svoje
preko zidova širi.*

²³ *Iako ga strijelci draže,*

²⁴ *ga aju ga i boj mu name u,
luk njegov ostaje postojan
i ruke mu se oja aše
od dlanova Mo noga Jakova
od imena Pastira,
Stijene izraelske,*

Postanak

25 *od Boga oca tvoga
koji e uz tebe biti,
od Svemogu eg koji e te blagosiljati
miloš u sa nebesa,
blagoslovom dubina
što dolje po ivaju,
blaženstvom grudi
i krila maj inskoga!*

26 *Blagoslovi oca tvoga
mo niji su no blaženstva
prao eva mojih
što domi u do gora vje nih,
neka do u elu Josipovom
nad tjeme izabranog
me u bra om svojom!*

27 *Benjamin je vuk grabljivi
što jutrom ulov jede
a na ve eri plijen dijeli!*

28 Ovo je svih dvanaest plemena Izraelovih; i ovo je to što im otac re e i ime ih blagoslovi; i blagosilja svakog posebnim blagoslovom.

Jakovljeva sahrana

29 I on im naredi govore i: "Pridružit u se precima svojim, Ukopajte me kod o eva mojih u pe ini na polju Efrona, Hetita, **30** u pe ini na Makpeli, nasuprot Mamre, u zemlji kanaanskoj, gdje Abraham kupi polje za groblje od Efrona, Hetita. **31** Tamo pokopaše Abrahama i ženu njegovu Saru, i Isaka i ženu mu Rebeku, i tamo ja pokopah Leu; **32** i polje bi otkupljeno od Hetita."

33 A kada Jakov naredbu svoju izre e sinovima, povu e noge svoje nazad na krevet, izdahne i pridruži se precima svojim.

50

¹ Tad Josip pla u i pade na lice oca svoga te ga poljubi.
²Zatim Josip naredi svojim slugama lije nicima, da mu oca balzamiraju. I lije nici balzamiraše Izraela. ³ I navrši mu se etrdeset dana, jer toliko traje balzamiranje, ali su Egipani sedamdeset dana za njim plakali.

⁴ Ali kad pro oše dani tuge za njim, poru i Josip domu faraonovom: "Ako sam milost stekao vašim oima, u moje ime prenesite faraonu i recite: ⁵'Otac moj me zakleo, re e mi: 'Vidi, kad umirem, ukopaj me u grob koji iskopah sebi u zemlji Kanaan.' Zato mi dopusti da otputujem i sahranim oca svoga, onda u se vratiti.'" ⁶ I faraon re e: "Po i gore i sahrani oca svoga onako kako si mu se zakleo!" ⁷ Tad Josip otputova gore da oca svoga sahrani i s njim po oše sve sluge faraonove, sve starješine ku e njegove i zemlje egipatske. ⁸ Uz njih sav dom Josipov, bra a njegova i uku ani njegova oca: samo djecu, ovce i goveda ostaviše u zemlji Gošen. ⁹ S njim po oše ko ije i jaha i i bijaše to velika povorka.

¹⁰ Kad do oše u Goren Haatad, koji leži s onu stranu Jordana, tamo su za njim naricali i gorko plakali. Josip održa sedmodnevnu žalost za ocem. ¹¹ Kad stanovnici zemlje, Kanaanci, vidješe žalost kod Goren Haatada, rekoše: "Egipani su u velikoj žalosti!" Zato to mjesto, s one strane Jordana, nazovu "Žalost Egipatska". ¹² I sinovi njegovi postupe onako kako im je naredio: ¹³ odnesoše ga u zemlju kanaansku i sahrane na njivi u pe ini Makperah, naspram Mamre, koju Abraham zajedno sa poljem kupi od Efrona, Hetita. ¹⁴ Josip se pak nakon sahrane vrati u Egipat; on i bra a njegova i svi koji s njim po oše da sahrane oca njegova.

¹⁵ A kada Josipova bra a vidješe kako im je otac umro, rekoše: "Josip bi se mogao dignuti protiv nas i osvetit nam se za sve зло koje smo mu nanijeli." ¹⁶ Zato poru iše Josipu: "Tvoj otac je naredio prije smrti svoje i rekao: ¹⁷ 'Ovako kažite Josipu: Molim te, oprosti bra i svojoj greške i grijehe njihove i зло koje su ti nanijeli! Te oprosti slugama Boga oca tvoga

Postanak

njihovu krivicu! Josip zaplaka kada mu to rekoše. ¹⁸ Tad i njegova bra a do oše njemu te padoše na koljena govore i: "Evo, mi smo sluge tvoje!" ¹⁹ Ali Josip im odvrati: "Ne plašite se! Zar sam ja na Božijem mjestu? ²⁰ Vi ste mi htjeli nanijeti zlo, ali ga Bog okrenu na dobro, da se danas ovako završi, da se veliki narod održi u životu. ²¹ Zato se sada ne bojte: ja u hraniti vas i vašu djecu."

Josipova smrt

²² I Josip osta u Egiptu, on i dom oca njegova. Josip je živio stotinu i deset godina. ²³ I Josip do eka djecu Efrajimovu do tre eg koljena, a i djeca Makirova, sina Manašeaina ra ahu se na Josipovim koljenima. ²⁴ I Josip re e bra i svojoj: "Ja umirem; ali Bog e vas sigurno na i i odvesti odavde u zemlju koju je obe ao Abrahamu, Isaku i Jakovu." ²⁵ I Josip zakune sinove Izraelove, rekavši: "Sigurno e vas Bog na i, a onda moje kosti odavde prenesite gore!" ²⁶ I Josip umrije u sto i desetoj godini; balzamiraše ga i u Egiptu polože u sanduk.

IZLAZAK

1

Izraelovo ropstvo u Egiptu

¹ Ovo su imena Izraelovih sinova koji do oše s Jakovom u Egipt, svaki sa svojim domom:

² Ruben, Simeon, Levi, Juda; ³ Jisakar, Zebulon, Benjamin;

⁴ Dan, Naftali, Gad i Ašer. ⁵ I u svemu Jakovovih potomaka bijaše sedamdeset duša. A Josip je ve bio u Egiptu. ⁶ I umre Josip, sva bra a njegova i sav onaj naraštaj. ⁷ Ali Izraelovi sinovi bijahu plodni, raširiše se i namnožiše tako da postaše toliko brojni da ih se zemљa napuni.

Faraon tla i Izraelce

⁸ Tad Egiptom zavlada novi kralj, koji nije ništa znao o Josipu. ⁹ I on re e narodu svome: "Gle, narod Izraelov je brojniji i mo niji od nas. ¹⁰ Dajte da mudro postupimo s njima, dok ih nema previše, ina e bi mogli, ako do e do rata, pre i na stranu naših neprijatelja, boriti se protiv nas i iseliti se iz zemlje!" ¹¹ Zato im postaviše upravitelje da ih mu e teškim radom; oni izgradиše faraonu gradove-skladišta: Pitom i Ramses. ¹² Ali što su više mu ili narod, on je bivao sve brojniji i sve se više širio, tako da Egip ani bijahu u strahu od Izraelovih sinova.

¹³ Zato Egip ani silom tjerahu Izraelove sinove na rad, ¹⁴ i život su im zagor avali priljubljenim teškim radovima: sa ciglama, glinom i sa svim radovima poljskim, mnoštvom poslova na koje ih primoravaju.

¹⁵ I kralj egipatski je razgovarao s hebrejskim babicama, jedna se zvala Šifra, a druga Pua, ¹⁶ te im re e: "Kad pri ra anju pomažete Hebrejkama, odmah pogledajte da li je muško, ako jeste, na mjestu ga ubijte, ako li je pak žensko, neka živi!" ¹⁷ Ali babice se plašiše Boga i ne u iniše kako im

je egipatski kralj naredio, nego ostaviše mušku djecu u životu.

18 Tad egipatski kralj pozove babice pa ih upita: "Zašto to radite, zašto ostavljate mušku djecu živu?" **19** A njemu odgovore babice: "Hebrejke nisu kao egipatske žene; one su življe; prije no što im babica do e, one ve rode!" **20** I Bog je blagoslovio babice, a narod se množio i silno porastao. **21** I babice su se bojale Boga, zato im On darova potomstvo. **22** Tad faraon naredi cijelom svom narodu: "Svako muško dijete koje se rodi bacite u rijeku, a svako žensko dijete ostavite živo!"

2

Mojsijevo ro enje

1 Jedan ovjek od Levijeva koljena ode i uzme za ženu Leviju. **2** I žena ostane trudna i rodi sina. I vidjevši kako je lijep, krila ga je tri mjeseca. **3** Ali kada ga nije mogla više skrивati, uzme korpu od papirusove trstike i premaže je katranom i smolom, položi dijete u nju i ostavi korpu u trsku na obali Nila. **4** A njegova sestra stade podalje da vidi šta e s njim biti. **5** U tom do e k i faraonova da se u Nilu kupa, a njene su služavke prišle obali. Kad je vidjela korpu me u trskom, pošalje svoje služavke po nju. **6** Kada je otvoriti, ugleda dijete, i gle, bijaše to uplakani dje a i ! Tad se sažali nad njim i re e: "Ovo je hebrejsko dijete!" **7** Tad njegova sestra re e faraonovoj k eri: "Ho eš li da odem i potražim hebrejsku dojilju, da dijete doji?" **8** A faraonova k i odgovori: "Idi!" Tad djevojka oti e i doveđe majku djetetovu. **9** Faraonova k i joj re e: "Vodi dijete sa sobom i hrani ga za me, a ja u ti pla ati!" Tako žena uzme dijete sebi i othraniti ga. **10** I kada dijete odraste odvede ga faraonovoj k eri i ono posta njen sin; i ona mu dade ime Mojsije rekavši: "Jer sam ga iz vode izvadila."

Mojsije bježi u zemlju Midjan

11 A jednom, kada je Mojsije ve bio odrastao, ode vani bra i svojoj i vidje njihovu nevolju; i tada vidje da jedan Egip anin tu e jednoga Hebrejca, jednog od bra e njegove.

¹²Tad dobro razgleda na sve strane, da siguran bude da nikog nema, ubije Egip ana te ga zatrpa u pijesak. ¹³ Sutradan tako er iza e i vidje kako se dva Hebrejca tuku. "Zašto tu eš brata svoga?" rekne onome što je krv. ¹⁴ A ovaj odvrati: "Ko je tebe postavio za starješinu i suca nad nama? Ho eš li i mene ubiti kao onog Egip ana?" Tad se Mojsije uplaši i pomisli: "Zaista, saznao se!" ¹⁵ Kada je faraon za to uo, htjede Mojsija pogubiti. Ali Mojsije pobježe od faraona i skloni se u zemlju midjansku. Tamo sjedne kraj jednog izvora.

¹⁶ Midjanski je sve enik imao sedam k eri; one do oše po vodu da napune pojila i napoje stado oca svoga. ¹⁷ Tad do u drugi obani i rastjeraju ih. Ali Mojsije ustane, odbrani ih i napoji njihovo stado. ¹⁸ A kada se vratiše ocu svome Reuelu, on ih upita: "Zašto ste se tako brzo vratile?" ¹⁹ A one govoriše: "Jedan nas Egip anin spasi od obana i on nam vode zahvati i ovce napoji!" ²⁰ A on upita k eri svoje: "Gdje je? Zašto ste ovjeka tamo ostavile? Zovite ga da s nama jede!" ²¹ I Mojsije pristane da ostane kod ovjeka, a on mu dade svoju k er Siporu za ženu. ²² I ona mu rodi sina, a on mu dade ime Geršon rekavši: "Bio sam stranac u tu oj zemlji!"

Bog uje vapaje Izraela

²³ Poslije dugo vremena umre kralj egipatski, a Izraelovi sinovi vapiše i stenjaše u ropstvu. I vapaj njihov za spas od ropstva stiže do Boga. ²⁴ I Bog je uo zapomaganje njihovo i prisjeti se svog saveza s Abrahamom, Isakom i Jakovom. ²⁵ I Bog pogleda djecu Izraela i obrati pažnju na njih.

3

Goru i grm

¹ Mojsije je napasao ovce svoga punca Jitra, sve enika midjanskog. Tjeraju i ovce kroz pustaru, do e do brda Božijeg, Horeba. ² I an eo Gospodnji mu se prikaza u rasplamsaloj vatri jednoga grma. On pogleda, kad gle, grm bijaše obavijen plamenom ali ipak nije izgarao. ³ Tad Mojsije re e: "Moram

pri i i vidjeti ovo udno dešavanje, zašto grm ne izgara!"

⁴Kada Gospod vidje da je prišao da promatra, progovori iz grma: "Mojsije, Mojsije!" A on se javi: "Ovdje sam!" ⁵Tad On re e: "Ne prilazi bliže! Obu u izuj s nogu svojih; jer mjesto na kojem stojiš je sveto!" ⁶I On nastavi: "Ja sam Bog tvoga oca, Bog Abrahamov, Bog Isakov i Bog Jakovov!" Tad Mojsije zaklomi lice svoje, jer se uplaši u Boga gledati.

⁷I Gospod re e: "Vidio sam patnju naroda svoga u Egiptu i uo sam kako kukaju na one što ga tla e; zaista, poznate su mi nevolje njihove. ⁸I si oh da ih iz ruku Egip ana izbavim i da ih povedem odatle u dobru i prostranu zemlju, u zemlju u kojoj teku med i mljek, u zemlju Kanaanaca, Hetita, Amorejaca, Perižana, Hivijaca i Jebusejaca. ⁹Evo, jauci Izraelovih sinova dopriješe do mene, i sam vidjeh njihovu nevolju i kako ih Egip ani tla e. ¹⁰I sada idi! Šaljem te faraonu da Moj narod, Izraelove sinove, izvedeš iz Egipta!" ¹¹A Mojsije odgovori Bogu: "Ko sam to ja da odem faraonu i Izraelove sinove izvedem iz Egipta?" ¹²Tad On re e: "Ja u biti s tobom, a neka ti je ovo znak da sam te poslao. Kada izvedeš narod iz Egipta, Bogu ete služiti na ovom brdu!"

¹³I Mojsije re e Bogu: "Gle, kada do em Izraelovim sinovima i kada im kažem: 'Bog vaših o eva me vama poslao!', a oni me upitaju: 'Kako je njegovo ime?', što da im kažem?" ¹⁴I Bog odgovori Mojsiju: "*Ja sam taj koji jesam*" Onda nastavi: "Tako eš re i sinovima Izraelovim, '*Ja jesam*', taj me poslao k vama. ¹⁵I Gospod još re e Mojsiju: "Ovako eš Izraelovim sinovima re i: 'Gospod, Bog vaših o eva, Bog Abrahamov, Bog Isakov i Bog Jakovov, poslao me vama'; to je ime Moje dovijeka, zaista, to je ime kojim e me spominjati, s koljena na koljeno. ¹⁶Idi i skupi starještine Izraelove i reci im: 'Gospod, Bog vaših o eva, Bog Abrahamov, Jakovov i Isakov mi se javio i rekao, Podrobno sam motrio ono što vas je snašlo u Egiptu, ¹⁷i obe ah da u vas izbaviti iz nevolje vaše u Egiptu i odvesti u zemlju Kanaanaca, Hetita, Amorejaca, Perižana, Hivijaca i Jebusejaca, u zemlju u kojoj te e med i mljek.' ¹⁸I oni e te poslušati, i tako ete ti i starještine Izraelove ot i

kralju Egipta i re i: 'Gospod, Bog Hebreja nam se ukazao. Zato nas pusti da otputujemo tri dana hoda u pustinju, da Gospodu, našem Bogu, prinesemo žrtve!' ¹⁹ Ali znam da vas egipatski kralj ne e pustiti ako ga ne pritisne silna ruka. ²⁰ Zato u ruku svoju ispružiti i pritisnuti Egipat sa svim svojim udima, koje u na initi u njihovoj sredini; poslije toga on e vas pustiti. ²¹ I u init u da prema ovom narodu Egipati budu naklonjeni, tako da ne ete po i praznih ruku kada krenete; ²² nego e žena svakoga od vas od komšinice svoje i svake žene koja živi u njenoj kući, potražiti nakit zlatni, srebreni i odje u. I to ete darovati sinovima i kćerima svojim. I tako ete oplja kati Egipatane."

4

Znaci Mojsijeva poslanstva

¹ A Mojsije uzvrati: "Ali mi oni ne e vjerovati niti e me slušati, nego e re i, 'Gospod ti se nije ukazao!'" ² Tad ga Gospod upita: "Što imaš u svojoj ruci?" A Mojsije odvrati: "Štap!" ³ Tad On re e: "Baci ga na zemlju!" On ga baci na zemlju i štap se pretvori u zmiju, te Mojsije pobiježe pred njom. ⁴ Ali Gospod re e Mojsiju: "Ruku svoju pruži i uhvati je za rep!" Tad on pruži ruku i uhvati je i zmija se pretvori u štap u njegovoj ruci. ⁵ "Zato e morati vjerovati da ti se ukazao Gospod, Bog njihovih očeva, Bog Abrahamov, Bog Isakov i Bog Jakovov." ⁶ I Gospod nastavi govoriti: "Ruku svoju uvuci u njedra!" I on stavi ruku u svoja njedra. Kada je izvukao, gle, ruka mu bijela poput snijega. ⁷ I Gospod mu ponovo naredi: "Stavi opet ruku u njedra!" I on ponovo uvu e ruku u njedra i kada je izvu e, gle, bila je kao i ostali dijelovi tijela. ⁸ "Ako ne povjeruju i ne po uju poruku prvoga znaka, onda e vjerovati poruci drugoga znaka. ⁹ Ako pak ne povjeruju u ova dva znaka i ne po uju tvoga glasa, onda zahvati vode iz Nila i prospri je na suhu zemlju; tako e voda koju si zahvatil iz Nila na zemlji suhoj krv postati."

¹⁰ Ali Mojsije re e Gospodu: "Ah Gospode, ja nisam ovjek rje it; nikada nisam ni bio pa nisam ni sada, ni otkad si ti sa slugom svojim govorio. Jer imam usta troma i jezik težak!" ¹¹ Tad mu Gospod odvrati: "Ko je stvorio ovjeku usta? Ko ga ini nijemim ili gluhim, slijepim ili mu poklanja vid? Zar to nisam Ja, Gospod?" ¹² Te kreni sada, Ja u biti uz usta tvoja i nau it u te šta trebaš re i!" ¹³ Tad Mojsije zamoli: "Molim te Gospode, pošalji nekoga drugog" ¹⁴ Tad se Gospod silno rasrdi na Mojsija pa re e: "Zar ja ne znam da tvoj brat Aron, Levijac, umije lijepo govoriti? I gle, on ti ide ususret i kada te vidi, od srca e se obradovati. ¹⁵ Njemu eš govoriti i rije i eš mu stavljati u usta; tako u biti uz usta tvoja i njegova i podu avati vas šta vam je initi. ¹⁶ Neka on umjesto tebe govari narodu i neka bude glas tvoj, a ti eš njemu umjesto Boga biti. ¹⁷ I štap svoj uzmi u ruke i njime pokazuj znamenja."

Mojsije se vra a u Egipat

¹⁸ Tad se Mojsije vrati Jitru, puncu svome, te re e: "Pusti me da se vratim bra i u Egipat da vidim jesu li živi!" A Jitro mu odvrati: "Idi, neka je mir s tobom!" ¹⁹ A Gospod re e Mojsiju u Midjanu: "Vrati se u Egipat jer su pomrli svi ljudi koji ti htjedoše život uzeti!" ²⁰ Tako Mojsije uzme ženu svoju i sinove, uzjaše ih na magarca i otputova u zemlju Egipat. I Mojsije u ruke uze štap Božiji.

²¹ I Gospod re e Mojsiju: "Kada stigneš u Egipat, dobro pazi na to da pred faraonom u iniš sva uda koja sam ti položio u ruke. A Ja u mu srce skameniti, tako da ne pusti narod tvoj.

²² Tada reci faraonu: 'Ovako kaže Gospod: Izrael je Moj prvoro eni sin, ²³ zato ti poru ujem, pusti sina Moga da ide kako bi Mi služio, ako se pak usprotiviš tome, gle, pogubit u tvoga prvoro enog sina!'

²⁴ I kad se Mojsije zaustavi da preno i dogodi se to da Gospod stane pred njega i htjede da ga ubije. ²⁵ Tad Sipora uze oštar kamen, obreza sina svoga i kožicu Mojsiju baci pred noge i re e: "Zaista si mi krvav muž!" ²⁶ Tad ga On pusti. Ona je pak zbog obrezivanja rekla "krav muž".

27 I Gospod re e Aronu: "Idi u pustinju i sretni Mojsija!" On ode i sretne ga kod brda Božijeg te ga poljubi. **28** I Mojsije kaza Aronu sve rije i Gospodnje koje je poslao i sva znamenja za koja mu je naredio da ih pokazuje. **29** Tad po u Mojsije i Aron i skupe sve starješine Izraelovih sinova. **30** I Aron je govorio sve što je Gospod kazao Mojsiju, a Mojsije je inio uda pred o imma naroda. **31** Tad narod povjerova. I kada su uli da se Gospod zauzeo za Izraelove sinove i da je vidio njihove jade, tad padoše ni ice i moliše se.

5

Mojsije i Aron pred faraonom

1 Poslije toga Mojsije i Aron odu faraonu i kažu mu: "Ovako veli Gospod, Bog Izraela: Pusti narod Moj da ode i da u Moju ast svetkuje u pustinji!" **2** A faraon odvrati: "Ko je taj Gospod da ga moram slušati i da mu se moram pokoriti te pustiti Izraelce? Ja ne poznajem Gospoda i ne u pustiti Izraelce da odu!" **3** A oni rekoše: "Sreli smo Boga Hebreja, tri dana hoda daleko želimo ot i u pustinju i tamo Gospodu, našem Bogu, prinijeti žrtve, da nas ne sna e boleš u ili ma em!" **4** Tad im kralj Egipta re e: "Mojsije i Arone, zašto narod odvra ate od svojih obaveza? Vratite se na svoje poslove!" **5** I faraon na to doda: "Pogledajte, koliko ih je u zemlji i još biste da ih pustum da ne rade i da slave?" **6** I faraon istoga dana izda naredbu upraviteljima i poslovo ama nad narodom: **7** "Narodu više ne dajte slame da prave opeku kao prije, neka sami idu i neka je skupljaju! **8** I tražite istu koli inu opeke koju moraju napraviti, jer lijeni su. Zato vi u: Želimo po i i Bogu svome žrtvu prinijeti!" **9** A na ljudе navalite posao da ih gorko tla i ne obra ajte pažnju na rije i lažne!"

10 I iza u upravitelji i poslovo e pred narod te im poru e: "Ovako kaže faraon: Ne u vam više davati slame, **11** sami po ite i kupite je gdje znate i umijete, a u poslu vam se ne e popustiti!" **12** Tad se rasprši narod po itavom Egiptu da skuplja strnjiku umjesto slame.

¹³ I upravitelji su ih tjerali govore i: "Dovršavajte posao kao i prije kad ste imali slame! ¹⁴ A poslovo e Izraelovih sinova koje nad njih postaviše upravitelji faraonovi tukli su i pitali: "Zašto ni ju er ni danas niste na inili onoliko opeka koliko vam je odranije odre eno?"

¹⁵ Tad po u poslovo e Izraelovih sinova faraonu i kažu: "Zašto tako postupaš prema svojim slugama? ¹⁶ Tvojim slugama ne daju slame, a govore: 'Pravite opeku!' I gle, tuku sluge tvoje, a tvoj je narod kriv." ¹⁷ A on im odvrati: "Lijeni ste! Zato gorovite: Pusti nas, ho emo Gospodu žrtvu prinijeti!"

¹⁸ Sada idite i radite, slamu ne ete dobiti, a odre enu koli inu opeke morate napraviti!" ¹⁹ Tad uvidješe poslovo e Izraelovih sinova da su u nevolji jer su im rekli: 'Ne emo smanjiti koli inu opeke koju morate svakodnevno napraviti!' ²⁰ A kad odoše od faraona, sretoše Mojsija i Arona, koji su tamo stajali i ekali. ²¹ Tad im rekoše: "Neka vas Gospod pogleda i neka vam sudi zato što nas omrznuše faraonu i njegovim slugama i što mu pružiste ma u ruke da nas pobije!"

²² Tad se Mojsije obrati Gospodu: "Gospode, zašto dopuštaš da ti narod tako mu e? Zašto si me poslao ovamo? ²³Otkada do oh faraonu i pri ah u Tvoje ime, on se prema narodu po e ophoditi grozno, a ti Svoj narod ne spašavaš!"

6

Bog obe ava spasenje

¹ Tad Gospod re e Mojsiju: "Sada eš vidjeti kako u postupiti s faraonom! Pritisnut rukom silnom pustit e ih da odu, natjeran silnom rukom, on e ih otjerati iz zemlje svoje."

² I Bog još re e Mojsiju: "Ja sam Gospod. ³ Ja sam se pokazao Abrahamu Isaku i Jakovu kao 'Bog, Svemo ni' ali svoje ime 'Gospod' im nisam obznamio. ⁴ I Savez sam s njima sklopio da u im darovati zemlju Kanaan, zemlju u kojoj bijahu došljaci. ⁵ I uo sam jade Izraelovih sinova koje Egip ani u iniše slugama i sjetio sam se Saveza svoga." ⁶ "Zato reci narodu Izraelovu: Ja sam Gospod i Ja u vas iz ropstva

egipatskog izvesti i izbavit u vas rukom ispruženom i sudom velikim.⁷ I primit u vas kao narod Svoj i bit u vaš Bog; i vi ete prepoznati da sam Ja, Gospod, Bog vaš, koji e vas izvesti iz ropstva egipatskog.⁸ I povest u vas u zemlju za koju sam se zakleo da u je dati Abrahamu, Isaku i Jakovu. To u vam u nasljedstvo dati. Ja sam Gospod."⁹ I Mojsije prenese ovo narodu Izraelovu ali ga oni nisu slušali zbog potištena duha i rada teška.

¹⁰ Tad Gospod re e Mojsiju: ¹¹ "Idi i reci faraonu da Izraelove sinove pusti da odu! ¹² Ali Mojsije odgovori Gospodu: "Gle, Izraelovi sinovi me ne slušaju, kako da me onda posluša faraon, kralj egipatski, kad sam nevješt u govoru?" ¹³ Tako je Gospod zborio s Mojsijem i Aronom i naredi da odu Izraelovim sinovima i faraonu, egipatskom kralju; da narod izvedu iz egipatske zemlje.

Rodoslov Mojsija i Arona

¹⁴ Ovo su glave njihova doma. Sinovi Izraelova prvoro enog sina Rubena: Henok, Palu, Hesron i Karmi. Ovo su potomci Rubenovi. ¹⁵ Sinovi Simeonovi su: Jemuel, Jamin, Ohad, Jakin, Sohar i Šaul, sin Kanaanke. Oni potekoše od Simeona. ¹⁶ Ovo su imena sinova Levijevih sa svojim porodicama: Geršon, Kehat i Merari. Levi je živio sto trideset i sedam godina.

¹⁷ Sinovi Geršonovi su: Libni i Šimi sa svojim porodicama. ¹⁸ Kehatovi su sinovi: Amram, Jishar, Hebron i Uziel. Kehat je živio stotinu trideset i tri godine. ¹⁹ Merarijevi sinovi su: Mahli i Muši. To su potomci Levijevi po svojim lozama. ²⁰ Amram uze za ženu Jokebu, sestru svoga oca. Ona mu rodi Mojsija i Arona. I Amram je živio stotinu trideset i sedam godina. ²¹ Sinovi Jisharovi su: Korah, Nefeg i Zikri.

²² A sinovi Uzielovi su: Mišael, Elsafan i Sitri. ²³ A Aron se oženi Elišebom, kerkom Aminadabovom, a sestrom Nahšonovom, koja mu rodi: Nadaba, Abihu, Eleazar i Itamara. ²⁴ A Korahovi sinovi bijahu: Asir, Elkana i Abiasaf. To su porodice Korahovaca. ²⁵ Eleazar, sin Aronov za ženu uze

jednu od kćeri Putielovih; ona mu rodi Pinhasa. To su poglavari oeva Levijaca po svojim porodicama.

²⁶ To su onaj Aron i Mojsije kojim je Gospod rekao: "Izvedite Izraelove sinove po etama njihovim iz zemlje egipatske!" ²⁷ Oni su ti koji su priali s faraonom, kraljem egipatskim, da Izraelove sinove iz Egipta izvedu; taj Aron i taj Mojsije.

²⁸ I desi se istoga dana kada se Gospod obratio Mojsiju u zemlji egipatskoj, ²⁹ da Gospod kaže Mojsiju: "Ja sam Gospod! Prenesi faraonu, kralju egipatskom, sve što ti kažem!" ³⁰ I Mojsije reče pred Gospodom: "Gle, nevješt sam u govoru, zašto bi me faraon poslušao?"

7

Druga posjeta Mojsija i Arona faraonu

¹ I Gospod reče Mojsiju: "Gle, postavio sam te za Boga faraonu, a Aron će biti tvoj glasnik. ² Re i eš sve što ti naredim, i neka tvoj brat Aron faraonu kaže da Izraelove sinove pusti iz njegove zemlje. ³ Ali ja u otvrđnuti srce faraonu, premda u znamenja i uđa svoja u zemlji egipatskoj u inicijalnim, ⁴ faraon vas neće poslušati, pa u ja ruku svoju položiti na Egipat, i vojsku svoju, narod svoj, sinove Izraelove sudovima velikim izvesti iz Egipta. ⁵ I Egipatani će shvatiti da sam Ja Gospod, kada ruku svoju uperim protiv Egipata i kada narod Svoj odvedem od njih." ⁶ Mojsije i Aron uine kako im je Gospod naredio. ⁷ I Mojsije je imao osamdeset, a Aron osamdeset i tri godine kada razgovarahu s faraonom.

⁸ I Gospod reče Mojsiju i Aronu: ⁹ "Kada vam faraon kaže: 'Uinite kakvo uđo', tad kaži Aronu: 'Štap svoj uzmi i baci ga pred faraona!' – tad će se u zmiju pretvoriti. ¹⁰ Tad Mojsije i Aron do u faraonu i uine kako im je Gospod naredio. Aron baci štap pred faraona i njegove sluge, i on se pretvori u zmiju. ¹¹ Tad faraon pozove mudrake i arobnjake, i oni uine isto svojim vraanjem. ¹² I svaki baci svoj štap, i oni se pretvore u zmije, ali Aronov štap proguta njihove štapove. ¹³ Ali srce

faraonovo kameno bješe i on ih ne posluša; kako je Gospod i kazao.

Voda pretvorena u krv

¹⁴ I Gospod re e Mojsiju: "Srce faraona je skamenjeno, on ne e pustiti narod." ¹⁵ Ujutro po i faraonu; gle, on e po i k vodi, stani ispred njega na obali Nila i uzmi u svoje ruke štap koji se u zmiju pretvorio, ¹⁶ pa mu kaži: 'Gospod, Bog Hebreja poslao me tebi s porukom: "Pusti narod Moj da po e, da Mi služi u pustinji!" Ali, gle, ti me do sada nisi htio poslušati.' ¹⁷ Zato veli Gospod: 'Ovako eš se uvjeriti da sam Ja Gospod'. Gle, sa štapom što mi je u ruci u po vodi što je u Nilu udariti, i ona e se u krv pretvoriti, ¹⁸ i ribe e u Nilu pocrkat i vode e se usmrđeti, pa e se Egip anima gaditi da piju vodu iz Nila.' ¹⁹ I Gospod re e Mojsiju: "Poru i Aronu: Štap svoj uzmi i ruku ispruži nad vodama u Egiptu, nad rukavce Nila, nad kanale, mo vare i sva zborišta voda, da krv postanu i da u cijeloj zemlji egipatskoj bude krvi, ak i u drvenim i kamenim posudama."

²⁰ I Mojsije i Aron urade kako im je Gospod naredio. I on diže štap i udari po vodi Nilskoj pred faraonom i njegovim slugama, tad se sva voda u Nilu pretvori u krv. ²¹ I pocrkaše ribe u Nilu, i voda se usmrđe tako da Egip ani nisu više mogli piti iz Nila. U itavoj zemlji bijaše krv. ²² Ali arobnjaci Egipatski u iniše isto svojim vraanjem, ali faraonovo srce ostade tvrdo, i on ih ne posluša, kako je Gospod i kazao. ²³ I faraon se okrenu i ode ku i; ni ovo ne uzimaju i k srcu. ²⁴ Ali svi Egip ani po eše kopati kraj Nila da na u pitku vodu, jer se voda iz Nila nije mogla piti. ²⁵ I pro e sedam dana otkad je Gospod udario po vodi Nila.

8

Najezda žaba

¹ Tad Gospod re e Mojsiju: "Po i faraonu i kaži mu ovo: 'Ovako poru uje Gospod: Pusti Moj narod kako bi Mi služio,

²ali ako ih ne pustiš, gle, svu u ti zemlju žabama moriti, ³ i Nil e biti pun žaba, i one e se penjati u ku u tvoju i na ležaj tvoj; ulaziti e i u domove sluga tvojih, me u tvoj narod, po pe ima tvojim i na vama, ⁴ i neka pužu po tebi i svim tvojim slugama."

⁵ I Gospod re e Mojsiju: "Reci Aronu: 'Ruku svoju pruži nad rukavce nilske, nad mo vare i kanale i neka žabe navale na zemlju egipatsku!' ⁶ I Aron pruži svoju ruku nad vode u Egiptu i žabe izi oše i prekriše svu zemlju, ⁷ a arobnjaci urade isto svojim vraanjem i u iniše da žabe iza u na zemlju egipatsku.

⁸ Tad pozove faraon Mojsija i Arona pa kaže: "Zamolite Gospoda da ukloni žabe od mene i moga naroda, onda u vaš narod pustiti da Gospodu prinese žrtvu!" ⁹ Tad Mojsije re e faraonu: " ast je tvoja da odrediš kada u za tebe, za sluge i narod tvoj moliti da se žabe uklone od tebe, i ku a tvojih, i da ostanu u Nilu." ¹⁰ A on odgovori: "Sutra!" Tad Mojsije odvrati: "Neka bude kako si kazao, da spoznaš da niko nije kao Gospod, naš Bog! ¹¹ Žabe e ot i od tebe i iz ku a tvojih, od sluge i naroda tvoga, i ostat e u Nilu." ¹² Tada se Mojsije i Aron udalje od faraona, a Mojsije zavapi Gospodu zbog žaba kojim je morio faraona. ¹³ I Gospod postupi onako kako je Mojsije zamolio i žabe pocrkaše po ku ama, dvorištima i na poljima. ¹⁴ I na gomile ih skupljahu, a zemlja se bijaše usmrđjela. ¹⁵ Ali kada je faraon odahnuo, srce mu se opet skamenilo i nije ih poslušao, kako je Gospod i kazao.

Najezda vaši

¹⁶ Onda se Gospod obrati Mojsiju: "Reci Aronu: 'Štapom svojim udari prah na zemlji da vašima postane u zemlji egipatskoj!'" ¹⁷ I oni urade tako; i Aron ispruži ruku svoju te udari prah na zemlji i vaši spopadoše ljude i stoku. Sav prah se pretvori u vaši u cijeloj zemlji egipatskoj. ¹⁸ A arobnjaci pokušavaše svojim vraanjem dozvati vaši ali nisu mogli. I vaši napadahu ljude i stoku. ¹⁹ Tada arobnjaci rekoše faraonu: "Ovo je prst Božiji!" Ali faraonovo srce bijaše tvrdo, tako da ih ne posluša, kako je Gospod i rekao.

Najezda muha

²⁰ Potom Gospod re e Mojsiju: "Sutra porani i stani pred faraona, kad on kreni k vodi, te mu kaži: 'Pusti Moj narod da ide da bi Mi mogao služiti!' ²¹ Jer ako narod Moj ne pustiš, gle, na tebe i na sluge tvoje, na narod tvoj i ku e, pustit u muhe da domove Egip ana i polja na kojim borave prekrivena njima budu. ²² I istoga dana u odijeliti zemlju Gošen, gdje narod Moj živi, a tamo ne e biti muha, tako da spoznaš da sam Ja Gospod, usred zemlje ove. ²³ Tako u granicu postaviti izme u tvog i Mog naroda, neka se sutra ovo znamenje desi!" ²⁴ I Gospod postupi tako, i roj muha uleti u ku u faraonovu i u domove sluga njegovih, na svu zemlju egipatsku i sve se u zemlji zagadi muhamama.

²⁵ Tad faraon pozove Mojsija i Arona pa im re e: "Idite i prinesite žrtve svome Bogu u zemlji ovoj!" ²⁶ Ali Mojsije odgovori: "Ne bi bilo ispravno da tako nešto u inimo, jer bismo Gospodu, našem Bogu, žrtvovali ono što je mrsko Egip anima. Gle, kada bismo pred oima Egip ana žrtvovali ono što je njima mrsko, zar nas ne bi kamenovali? ²⁷ Tri dana hoda trebamo oti i u pustinju i Gospodu, našem Bogu, prinijeti žrtvu onako kako nam je nare eno." ²⁸ Tad re e faraon: "Ja u vas pustit da Gospodu, vašem Bogu, u pustinji prinesete žrtve; ali nemojte oti i predaleko! Molite i za me! ²⁹ A Mojsije odvrati: "Gle, ja odlazim od tebe i Gospoda u zamoliti da sutra od faraona, sluga i naroda njegovog otjera muhe, neka nas, me utim, faraon više ne zavarava tako što narod ne e pustiti da Gospodu prinese žrtve!" ³⁰ I Mojsije ode od faraona i pomoli se Gospodu. ³¹ I Gospod postupi onako kako je Mojsije zamolio, i otjera muhe od faraona, sluga i naroda njegova tako da nijedna ne ostade. ³² Ali faraonovo srce se i ovaj put skameni te on ne pusti narod da otputuje.

9

Pomor stoke

¹ I Gospod re e Mojsiju: "Po i faraonu i reci mu: 'Ovako ti poru uje Gospod, Bog Hebreja: Pusti narod Moj da ide da Mi može služiti! ² Jer ako ih ne budeš htio pustiti i ako ih i dalje budeš zadržavao, ³ gle, ruka Gospodnja e se di i na tvoju stoku na poljima, na konje, magarce, kamile, krave i ovce, i udariti ih pomorom velikim. ⁴ I Gospod e razlikovati stoku Izraelovih sinova od stoke Egip ana, tako da od stoke Izraelove ne e stradati nijedna životinja!' ⁵ I Gospod odredi vrijeme, te re e: "Sutra e sve to u zemlji u initi Gospod!" ⁶ I Gospod to u ini ujutro, i pomrije sva stoka Egip ana, ali od stoke izraelske ne strada nijedna životinja. ⁷ Kad to faraon sazna, gle, od stoke Izraelske nije umrlo ništa. Ali ipak faraonovo srce ostade tvrdo i on ne pusti narod.

irevi

⁸ Tad Gospod re e Mojsiju i Aronu: "Ruke napunite pepelom iz pe i i neka ga Mojsije baci pred faraonom u zrak! ⁹ Tad e se nad zemljom itavom stvoriti prah, i on e se pretvoriti u ireve koji e izbjijati kao kraste gnojne na ljudima i stoci u cijeloj zemlji egipatskoj. ¹⁰ Tad uzmu pepeo i stanu pred faraona. Onda ga Mojsije baci prema nebu. Od praha nastadoše irevi koji kao kraste izbiše na stoci i ljudima. ¹¹ Tako da ni arobnjaci od ireva nisu mogli stati pred Mojsija. ¹² Ali Gospod otvrđnu srce faraonovo tako da ih ovaj ne posluša, kako je Gospod i kazao Mojsiju.

Tu a

¹³ Tad Gospod re e Mojsiju: "Ujutro idi rano i stani pred faraona pa mu kaži: 'Ovako govori Gospod, Bog Hebreja: Pusti Moj narod da Mi služi! ¹⁴ Ina e u ovaj put sve Svoje poštasti usmjeriti k tvome srcu, slugama i narodu tvome, da shvatiš da na zemlji cijeloj nema sli nog Meni. ¹⁵ Jer mogao sam ve ruku Svoju ispružiti i boleš u pomoriti tebe i narod tvoj, zbrisati vas

sa lica zemljinog, ¹⁶ ali sam te ostavio zato da na tebi mogu pokazati Svoju mo i da se Moje ime obznani na cijelom svijetu. ¹⁷ Ali budeš li se i dalje suprotstavljao narodu mome i budeš li i dalje sprje avao njihov odlazak, ¹⁸ gle, onda u sutra u ovo doba pustiti da padne grozna tu a kakve u Egipcu nije bilo otkad postoji pa do danas. ¹⁹ I sada stoku svu svoju i sve što imaš na poljima odvedi na sigurno, jer e padati takva tu a da e stradati svi ljudi, sva stoka i sve što ne bude u ku e sklonjeno!" ²⁰ Faraonovi službenici koji se plašiše rije i Gospodnje, narede da se sluge i stoka sklone u ku e, ²¹ a oni pak koji nisu uzimali k srcu rije Gospodnju, ostave sluge i stoku na poljima.

²² Tad Gospod re e Mojsiju: "Ruku svoju pruži k nebu da tu a udari po cijeloj zemlji egipatskoj, po ljudima i stoci i svemu što raste na poljima zemlje egipatske!" ²³ Tad Mojsije pruži štap svoj k nebu i Gospod pusti da grmi i sijeva i plamen se spusti sa neba. I Gospod pusti da tu a pada po zemlji egipatskoj. ²⁴ Bijaše tu a i neprestana grmljavina usred Egipta tako jaka da se ne pamti ništa sli no u Egipcu otkad je naseljen. ²⁵ I tu a u zemlji itavoj pobi sve što je bilo na poljima, od ovjeka do stoke, te uništi sve što je raslo na poljima i sva stabla polomi. ²⁶ Tu e samo nije bilo u zemlji Gošen, u kojoj su živjeli Izraelovi sinovi.

²⁷ Tad posla faraon po Mojsiju i Arona te im re e: "Ovaj put sam zgriješio! Gospod je pravedan, ali smo krivi ja i narod moj. ²⁸ Molite Gospoda, jer dosta je bilo grmljavine Božije i tu e, a ja u vas pustiti i ne ete više ovdje biti! ²⁹ Tad mu Mojsije odgovori: "Kada iza em iz grada, ruke u svoje ka Gospodu podignuti i onda e grmljavina prestati, i ne e više biti tu e da spoznaš da je zemlja Gospodnja!" ³⁰ Ali znam da se ti i sluge tvoje još ne bojite Gospoda." ³¹ I propadoše lan i je am, jer je am ve bješe klasao a lan propupao. ³² Pšenica i raž ne propadoše jer rastu kasnije. ³³ Tad Mojsije ode od faraona i podiže ruke svoje ka Gospodu, i grmljavina i tu a prestaše, ni kiša više nije padala na zemlju. ³⁴ Ali kada faraon vidje da su kiša, tu a i grmljavina prestali, zgriješi ponovo i

stegnu srce svoje, i on i sluge njegove.³⁵ Tako se srce faraonovo skameni i ne pusti Izraelove sinove da odu, onako kako je Gospod govorio kroz Mojsija.

10

Najezda skakavaca

¹ Tada Gospod re e Mojsiju: "Po i faraonu jer sam otvrdnuo srce njegovo i sluga njegovih kako bih znamenja Svoja me u njima u inio,² kako bi ti pred ušima djece svoje i unu adi pri ao šta sam radio u Egiptu i kakva sam znamenja izvodio me u Egip anima, da znate da sam ja Gospod!"

³ Tako Mojsije i Aron odu faraonu pa mu kažu: "Ovako govorи Gospod, Bog Hebreja: 'Koliko eš se još opirati tome da se preda mnom poniziš? Pusti Moj narod da ode, da bi Mi služio!'⁴ A ako ga i dalje ne budeš htio pustiti, gle, sutra u skakavce uputiti u twoju zemlju.⁵ I oni e prekriti površinu zemlje da se ona više ne e vidjeti i pojesti što je spašeno od tu e i sva stabla.⁶ I napunit e twoju ku u, ku e sluga twojih i svih Egip ana, kako nikada nisu vidjeli twoji o evi i djedovi twoji otkada borave u ovoj zemlji pa do dana današnjega!" I on se okrenu i ode od faraona.

⁷ Tad sluge rekoše faraonu: "Dokle e nam ovaj ovjek nevolje stvarati? Pusti narod, neka ide da Gospodu, svome Bogu, može služiti! Zar ne vidiš da Egipat propada?"⁸ Tad ponovo pozovu Mojsija i Arona i faraon im re e: "Idite i služite Gospodu, svome Bogu! A ko treba po i?"⁹ Mojsije odgovori: "Moramo mladi i stari, sa sinovima i k erima svojim, s ovcama i govedima, jer imamo slavlje Božije!"¹⁰ Tad im on odgovori: "Neka je Gospod s vama toliko koliko u vas i ja pustiti da idite s djecom svojom! Gle, zlo spremate!¹¹ Ne može tako, neka muškarci po u i služe Gospodu, jer ste to i tražili!" I otjeraju ih od faraona.

¹² Tad Gospod re e Mojsiju: "Ispruži ruku svoju nad zemljom egipatskom da skakavci navale na zemlju cijelu i pojedu sve što raste zajedno s onim što spasiš od tu e!"¹³ Tad

Mojsije pruži svoj štap nad Egiptom i Gospod pusti vjetar isto ni po zemlji cijeloj. Puhao je cijeli dan i cijelu noč, i ujutro nanese skakavce.¹⁴ I skakavci spopadoše cijeli Egipat, i raširiše se po cijeloj zemlji toliko gusto da tako nešto nikada nije bilo niti je ikada više biti.¹⁵ Prekriše sve tlo i zemlja se pomračila, i pojedoše sve biljke i plodove stabala koji opstaše pred tjom, i ne ostaviše ništa zeleno na stablima i poljima u cijelom Egiptu.¹⁶ Faraon odmah pozva Mojsija i Arona pa re e: "Ogriješio sam se o Gospoda, o vašeg Boga i vas!¹⁷ A sada mi grijeh moj oprosti još ovaj puta, i molite se Gospodu, vašem Bogu, da ovu smrt od mene odagnat!"¹⁸ I on ode od faraona i pomoli se Gospodu.¹⁹ Tad Gospod podiže tako jak vjetar sa zapada da pokupi sve skakavce i baci ih u Crveno more. Nijedan skakavac ne ostade na zemlji egipatskoj.²⁰ Ali Gospod stegnu srce faraonovo tako da ne pusti Izraelove sinove da pođu.

Tama

²¹ I Gospod re e Mojsiju: "Ruku svoju pruži prema nebu tako da tama toliko obavije zemlju Egipat da se rukom može dohvatiti."²² I Mojsije pruži ruku svoju prema nebu i gusta tama tri dana pokrije zemlju egipatsku.²³ Niko nikoga nije mogao vidjeti niti je ko mogao ustati sa svoga mjesta. Ali u domovima svih Izraelovih sinova sijaše svjetlost.²⁴ Tad faraon pozove Mojsija i re e: "Idite i služite Gospodu; djeca i žene vaše neka pođu s vama, samo neka ovce vaše i goveda ostanu ovdje!"²⁵ A Mojsije odvrati: "Moraš nam i žrtve i paljenice dati da ih Gospodu, Bogu našem prinesemo.²⁶ Neka i naša vlastita stoka pođe s nama, ni papka da ne ostane, jer od toga moramo uzeti da Gospodu, Bogu našem, služimo. Mi ne znamo ime i kako smo služiti Gospoda dok ne dođemo tamо!"²⁷ Ali Gospod skameni srce faraonovo tako da ih nije pustio.²⁸ I faraon mu re e: "Idi, i pazi se da ne stupiš pred mne opet. Onoga dana kada opet dođe ispred mene će umrijeti!"²⁹ A Mojsije odvrati: "Dobro si rekao! Ne u ti više dolaziti!"

11

Prijetnja zadnjom patnjom

¹ I Gospod re e Mojsiju: "Još u jednim zlom udariti na faraona i Egipat, poslije njega e vas pustiti, a kada vas pusti, onda e vas posve otjerati. ² Te razgovoraj sada s narodom i kaži da svaki ovjek od bližnjega svoga i svaka žena od svoje komšinice zatraži nakita srebrenog i zlatnog." ³ I Gospod u ini da Egip ani blagonaklono gledaju na narod. A i Mojsije bijaše cijenjen ovjek u zemlji egipatskoj, u oima faraonovog naroda i sluga.

⁴ I Mojsije re e: "Ovako kaza Gospod: 'U pono u pro i kroz sred Egipta, ⁵ i sva prvoro en ad u Egiptu e umrijeti, od prvoro enog faraonovog, koji sjedi na prijestolju, do prvoro en eta služavkinog što stoji za žrvnjem, i sva prvina od stoke. ⁶ I velika e vika nastati u zemlji egipatskoj, kakva nikada do sada nije bila niti e ikada biti. ⁷ Ali kod djece Izraelove ne e nijedan pas lajati, ni na ovjeka ni na stoku, da shvatite da Gospod razlikuje Egipat i Izrael.

⁸ Tada e sve tvoje sluge pasti pred moje noge vase i: "Po ite, ti i sav narod za tobom! I tada u oti i!" I on ode od faraona srdžbom obuzet. ⁹ A Gospod re e Mojsiju: "Faraon vas ne e poslušati zato da bi Moja uđa bila brojnija u ovoj zemlji."

¹⁰ Tako Mojsije i Aron izvedu sva uđa pred faraonom, ali Gospod stegnu srce njegovo tako da on ne pusti Izraelove sinove iz zemlje.

12

Izrael pošte en pred sudom, Pasha

¹ I Gospod poru i Mojsiju i Aronu u zemlji egipatskoj: ²"Neka vam je ovaj mjesec po etak mjesecima, neka je prvi mjesec godine za vas. ³ Recite itavoj zajednici izraelskoj da desetoga dana ovoga mjeseca svaki doma in uzme janje ili

jare, jedno po ku i,⁴ ako li je pak porodica premala za janje ili jare neka ga uzme zajedno s komšijom koji mu je najблиži ku i, s onoliko duša koliko mogu pojesti janje ili jare.⁵ A janje ili jare neka vam bude zdravo i muško; staro godinu dana; od ovaca ili koza ga uzmite.⁶ Morate ga uvati do etrnaestog dana ovoga mjeseca, kada e uve er itava zajednica izraelska zaklati svoje žrtve.

⁷ "I neka uzmuh krvi i neka premažu pragove svoje i dovratnike na ku ama u kojima e jesti.⁸ I meso neka pojedu istu no sa beskvasnim hljebom i s gorkim zeljem.⁹ Ništa od toga ne jedite sirovo ni kuhanovo, nego samo pe eno na vatri, glavu njegovu, udove i iznutrice.¹⁰ I neka ništa od toga ne ostane do jutra. Ako li pak nešto ostane, onda to spalite.¹¹ A ovako trebate jesti, opasani, s obu om na nogama i štapom u ruci. Brzo jedite, jer je to Pasha Božija.¹² Jer te no i u pro i kroz Egipat i svu prvoronju ad u zemlji pogubiti, od ovjeka i od stoke, i sva božanstva egipatska u ljuto kazniti, Ja, Gospod.¹³ I neka krv služi kao znak na ku ama u kojim vi živite, jer kada krv vidim, onda u vas poštuj i tu ku u zaobi i, i ne e vas nikakvo zlo sna i kada udarim na zemlju egipatsku.

¹⁴ "I pamtite taj dan i slavite ga Bogu u ast. I sva pokoljenja neka ga vje no slave.¹⁵ Sedam dana jedite beskvasni hljeb; zato ve prvog dana iz ku e sklonite kvasac. Jer, ko bude jeo hljeb s kvascem od prvoga do sedmoga dana, duša e mu biti iskorijenjena iz Izraela!¹⁶ A prvog i sedmog dana održite sveti skup. Nikakvog posla taj dan nemojte obavljati; samo ono što ete jesti taj dan – to smijete spremi.

¹⁷ I održavajte dan beskvasnih hljebova! Jer baš na taj dan izbavih vaše ete iz Egipta; zato ete ovaj dan obilježavati; i to je vje na zapovijed pokoljenjima što dolaze.¹⁸ Od no i etrnaestog dana prvog mjeseca, sve do dvadeset i prvog dana uve er, hljeb ete beskvasni jesti.¹⁹ Sedam dana vam se u ku i ne smije na i kvasac. Jer ko jede hljeb sa kvascem njegova e duša biti iz Izraela iskorijenjena, bio tu inac ili

ro en u zemlji. ²⁰ Ne jedite hljeb sa kvascem, gdje god da ste, ima da jedete hljeb beskvasni!"

²¹ I Mojsije pozva sve starješine izraelske pa im re e: "Idite i uzmite si janje ili jare po porodicama vašim i zakoljite pashu!

²² I uzmite busen kitopa i umo ite ga u krv te krvlju namažite nadvratnik i oba dovratka, i neka niko ne prelazi ku ni prag do jutra. ²³ Jer Gospod e obilaziti i udarati na Egip ane, a kada primijeti krv na pragu i na dovratnicima, tada e Gospod pro i kraj vrata i ne e dopustiti zlotvoru da ubija u vašim ku ama.

²⁴ I ove se zapovijedi držite kao naredbe koja vrijedi za vas i djecu vašu dovijeka! ²⁵ I kada stignete u zemlju koju e vam Gospod dati, kako je i kazao, izvršavajte ovu zapovijed. ²⁶ I kada vas djeca vaša upitaju: "Kakvu to službu vršite?", ²⁷ onda kažite: "To je žrtva za Pashu Gospodnju, koji pro e kraj ku a Izraelovih sinova u Egiptu, kada je na Egip ane udario, a naš poštudio." Tad narod pade ni ice i pomoli se.

²⁸ I Izraelovi sinovi po oše i uradiše baš kako je Gospod zapovjedio Mojsiju i Aronu.

Deseta počast: smrt prvoro en adi

²⁹ I u pono Gospod pomori svu prvoro en ad u Egiptu. Od prvoro enca faraonova, koji je sjedio na prijestolju, do prvoro enog zarobljenika, koji je bđio u tamnici – pomori i sve prvine od stoke. ³⁰ I faraon ustane iste no i; on i sve sluge njegove i svi Egip ani jer je velika jeka odlijegala Egiptom; ne bijaše ku e u kojoj nije bilo mrtvaca. ³¹ I on pozva Mojsija i Arona te no i i re e: "Dizite se i idite od moga naroda, vi i Izraelovi sinovi, po ite i služite Gospodu, kako ste tražili! ³² Ovce i goveda svoja vodite sa sobom kako ste iskali, oti ite pa i mene blagoslovite!"

Izlazak

³³ I Egip ani navale na narod da ga što prije istjeraju iz zemlje, i govorahu: "Svi smo osu eni na smrt!" ³⁴ I narod je nosio svoje tijesto, prije no što je skislo; na ve uvijene u haljine ponesoše na ramenima.

³⁵ I djeca Izraelova postupiše kako Mojsije re e, i tražiše od Egip ana srebreni i zlatni nakit, i haljine. ³⁶ A Gospod Egip ane u ini blagonaklonim pa im dadoše sve što tražiše. Tako Egip ane oplja kaše.

³⁷ Tako Izraelovi sinovi iseliše iz Ramzesa prema Sukotu. Bijaše ih šest stotina hiljada pješaka, ne ra unaju i žene i djecu. ³⁸ A i mnogo drugih ljudi po e s njima; mnogo stoke, ovaca i goveda. ³⁹ I napraviše beskvasne poga e od tijesta koje donešoše iz Egipta, beskvasna hljeba, jer nije bilo skislo. Protjerani iz Egipta nisu imali vremena sebi druge hrane spremiti.

⁴⁰ I narod izraelski provede u Egiptu ukupno etiri stotine i trideset godina. ⁴¹ I desi se baš toga dana kada se navrši tih etiri stotine i trideset godina, da itava vojska Gospodnja iza e iz Egipta. ⁴² To je bila no bdijenja za Gospoda, kada ih izvede iz zemlje egipatske. To je no koju u ast Gospodu bdiju svi Izraelovi sinovi od koljena na koljeno.

Propisi o Pashi

⁴³ I Gospod re e Mojsiju i Aronu: "Ovo su propisi za Pashu: Nijedan stranac ne smije jesti od žrtve. ⁴⁴ Ali svaki sluga, kupljen novcem, smije je okusiti im ga obrežete.

⁴⁵ Došljaci i najamnici je ne smiju jesti. ⁴⁶ U jednoj ku i da se jede; mesa od nje ne iznosite van, niti njene kosti lomite.

⁴⁷ Neka itava zajednica Izraelova slavi. ⁴⁸ I ako se kod tebe na e stranac i poželi slaviti Pashu, Gospodu u ast, svi se njegovi muški najprije moraju obrezati, da bi bio isti kao doma i, onda mogu slaviti. Ali nijedan neobrezani je ne smije jesti. ⁴⁹ Neka isti zakon važi za doma e i tu ince koji živi me u vama."

⁵⁰ I sav narod Izraela u ini onako kako je Gospod naredio Mojsiju i Aronu. ⁵¹ I toga dana Gospod izvede Izraelove sinove, po njihovim etama, iz egipatske zemlje.

13

Posve ivanje prvoro en adi Izraelovih sinova

¹ I Gospod re e Mojsiju: ² "Posveti mi svu prvoro en ad! Sve što iz krila maj inskoga iza e prvo me u Izraelovim sinovima, od ovjeka i stoke, pripada meni!"

Slavlje beskvasnog hljeba

³ Tad Mojsije re e narodu: "Sjetite se ovoga dana u kojem iza oste iz Egipta, iz ku e ropstva, kada vas je Gospod mo nom rukom izveo odatle, zato ne jedite ništa sa kvascem!

⁴ Na današnji dan iza oste, u mjesecu Abibu. ⁵ Gospod vas uvede u zemlju Kanaanaca, Hetita, Amorejaca, Hivijaca i Jebusejaca, kako se zakleo o evima vašim, da vam zemlju daruje u kojoj teku med i mljek. Stoga ete služiti službu mjeseca ovog. ⁶ Sedam dana ete jesti beskvasni hljeb, a sedmoga dana e biti slavlje Gospodnje. ⁷ Neka se ovih sedam dana jede beskvasni hljeb i neka se ne na e kod vas hljeba sa kvascem, i neka ne bude tijesta s kvascem u cijelom kraju vašem. ⁸ I sinu eš svome u taj dan objasnitи, govore i: 'Zbog onoga je što je za me Gospod u inio kada iza oh iz Egipta'. ⁹ I neka bude kao znak u tvojim rukama i spomenik o ima tvojim, da Gospodnji zakon bude u ustima tvojim, jer te Gospod rukom mo nom izveo iz Egipta. ¹⁰ Zato ispunjavajte ovu zapovijed, u odre eno vrijeme iz godine u godinu.

¹¹ A kada vas Gospod dovede u zemlju Kanaanaca, kako je obe ao tebi i tvojim o evima, i kada vam je daruje, ¹² onda ete sve što se prvo iza e iz krila maj inskoga izdvojiti za Gospoda, i od stoke tvoje sav prvjenac; sve što je muško neka bude Gospodnje. ¹³ A svako prvo magare otkupit ete janjetom ili jaretom, ako ga ne otkupite, onda mu vrat slomite. A svakog prvoro enog me u sinovima vašim iskupite. ¹⁴ A kada te ubudu e sin upita: 'Šta to zna i?' Onda mu reci: 'Gospod nas je rukom mo nom izveo iz Egipta, iz ku e ropstva. ¹⁵ Jer dogodi se, kada nas faraon uporno ne htjede pustiti, da Gospod pogubi sve prvoro eno u Egipcu, od ovjeka i stoke; zato Gospodu

žrtvujem sva muško što prvo iza e iz krila maj inskoga; svu prvoro en ad sinova mojih u iskupiti.¹⁶ I neka je ovo znak u tvojim rukama i spomen pred o ima tvojim, da nas je Gospod rukom mo nom izveo iz Egipta."

Stup od oblaka i vatre

¹⁷ Kada je faraon dopustio da narod ode, Gospod ih ne povede kroz zemlju Filistejaca, iako bijaše najbliža, jer Bog re e: "Mogao bi se narod predomisliti kada bi rat pred sobom video i vratiti se u Egipat." ¹⁸ Zato Gospod povede narod kroz pustinju zaobilaznim putem kraj Crvenog mora. I Izraelovi sinovi po oše iz zemlje opremljeni za boj. ¹⁹ I Mojsije uze kosti Josipove sa sobom jer je zakleo Izraelove sinove rekavši: "Sigurno e vas Bog na i, a onda moje kosti odavde ponesite gore!" ²⁰ Tako po oše od Sukota i utabore se u Etamu, na rubu pustinje. ²¹ I Gospod po e ispred njih, danju kao stup oblaka da ih povede putem pravim, a no u kao stup vatre da im svijetli, kako bi mogli proputovati dan i no . ²² I stup oblaka se nije odmicao od naroda danju ni stup vatre no u.

14

Propast Egip ana u Crvenom moru

¹ I Gospod re e Mojsiju: ² "Izraelovom narodu poru i da se vrate i utabore pred Pa-Hahirotom, izme u Migdola i mora. Nasuprot Baal Sefona se kod mora utaborite. ³ Faraon e za Izraelove sinove re i: Lutaju po zemlji, pustinja ih je okružila!" ⁴ I Ja u mu srce otvrđnuti da ih goni i slavu u ste i nad cijelom vojskom faraonovom, a Egip ani e shvatiti da sam Gospod!" I oni tako u ine.

⁵ Kada javiše kralju egipatskom da je narod pobjegao tad se srce faraonovo i sluga njegovih okrene protiv naroda, i oni rekoše: "Šta u inismo pa Izraelce pustismo, oni nam više ne e služiti!" ⁶ I on upregne svoje ko ije i povede ratnike sa sobom. ⁷ Povede šest stotina izabranih bojnih kola i sve druge ko ije i vojnike na njima. ⁸ I Gospod stegnu srce faraonu, kralju Egipta,

tako krenu za Izraelovim sinovima, koji su izašli uzdignute pesnice.⁹ Tako ih Egipani goniše sa svim konjima, ko i jama i konjanicima, svom vojskom faraonovom te ih stigoše kad se ovi utaboriše kraj mora, kod Pa-Hahirota naspram Baal Sefona.

¹⁰ A kada im se faraon približi Izraelovi sinovi dignu pogled, kad gle, Egipani u potjeri za njima! Tad se Izraelovi sinovi jako uplaše i zavapiše Gospodu.¹¹ Te rekoše Mojsiju: "Zar to nema grobova u Egiptu pa si nas doveo u pustinju da umremo? Što si nam to u inio, što si nas izveo iz Egipta?¹² Zar nismo ve u Egiptu rekli: 'Na miru nas ostavi, želimo Egip anima služiti?' Jer za nas bi bilo bolje da Egip anima služimo nego da u pustinji umremo!"¹³ Mojsije pak reče narodu: "Ne plašite se! vrsto stajte i gledajte spas Gospodnjeg, koji e vam danas darovati, jer ove Egipane koje danas vidite, nikada više neete vidjeti!¹⁴ Gospod e se za vas boriti, a vi budite mirni!"

¹⁵ Tad Gospod reče Mojsiju: "Zašto mi kukate? Reci Izraelovim sinovima da krenu!¹⁶ A ti podigni štap svoj i ruku pruži iznad mora pa ga razdijeli tako da Izraelovi sinovi prođu posred mora suhim tlom.¹⁷ A Ja u srca Egipa ana otvrđnuti da pođu za njima; onda u proslaviti nad faraonom i vojskom njegovom cijelom, nad kojima njegovim bojnim i konjanicima.¹⁸ I Egipani će shvatiti da sam Ja Gospod, kad se nad faraonom, vojskom njegovom nad kojima i konjanicima njegovim proslavim!"

¹⁹ Tad se podigne ane eo Gospodnji koji je hodio pred Izraelovom etom i stane iza njih; i stup se oblaka pred njima otvori i stade iza njih.²⁰ Tako se postavi između vojske egipatske i izraelske, i jednima bijaše oblak i tmina, a drugima osvijetli no tako da se itave no i ne susretoše jedni s drugima.

²¹ Kada Mojsije pruži ruku nad more, tad Gospod uini da more oti e itave no i kroz jak vjetar isto ni, i on more isuši i vode razdijeli.²² I Izraelovi sinovi po oše posred mora preko suhog tla a vode bijahu poput zida sa njihove lijeve i desne strane.²³ Ali Egipani ih po nu tjerati pa pođu za njima; svi

konji faraonovi, ko ije njegovi i konjanici.²⁴ Kada do e jutarnja straža, tad Gospod pogleda na vojsku egipatsku iz stupa plamenog i oblaka te zbuni ete Egipatske.²⁵ I on olabavi to kove na njihovim ko ijama da se jedva kretahu. Tad rekoše Egip ani: "Hajdemo da bježimo od Izraelaca jer Gospod se borii za njih protiv Egip ana!"²⁶

²⁶ Tad Gospod re e Mojsiju: "Ruku svoju pruži nad more da se vode vrate na Egip ane, na ko ije njihove i konjanike!"²⁷

²⁷ Tad Mojsije pruži ruku svoju nad more i ono se do zore vrati na svoje mjesto, a Egip ani su bježe i srljali prema moru. Gospod sunovrati Egip ane usred voda.²⁸ Vode se vratiše i potopiše ko ije, konjanike i svu snagu faraonovu koja ih je gonila, tako da ne osta nijedan.²⁹ Ali narod Izraelov pro e suhim tlom sred mora, a voda im bijaše kao zid sa lijeve i desne strane.

³⁰ Tako Gospod toga dana spasi Izraelce iz ruku Egip ana. I Izrael vidje Egip ane mrtve na obalama mora.³¹ Tad Izrael vidje mo nu ruku kojom je Gospod postupao s Egip anima, i narod se plašio Gospoda i povjerovaše u Gospoda i njegovog slugu Mojsija.

15

Mojsijeva pjesma

¹ Tad Mojsije i narod zapjevaju ovu pjesmu Gospodu:

*"Gospodu u pjevati
jer je slavno nadvladao
konja i jaha a
u more sunovratio.
² Gospod snaga je
i pjesma moja,
spasenjem mojim
postade On!
To je moj Bog
i ja u Ga slaviti;*

*Bog o eva mojih
veli ati Ga ho u.*

3 *Gospod je ratnik silni,
ime mu je Gospod.*

4 *Faraonove ko ije
i vojsku njegovu
On u more baci
i njegove asnike
izabranike,
u more sunovrati.*

5 *Vode ih prekriše
i u dubine padoše
kamenu sli ni.*

6 *Desnica Tvoja, o Gospode,
pobjedonosna u ratu
desnica Tvoja, o Gospode,
neprijatelja satra.*

7 *U uzvišenosti sjaja Svoga
neprijatelje Svoje urušavaš
srdžbu Svoju šalješ
proždire ih kao slamu.*

8 *Od daha nozdrva Tvojih
gomilaju se vode
bujice se skupiše
vali se stisnuše usred mora.*

9 *Neprijatelj re e, 'Gonit u
stignut u i plijen u dijeliti;
nasitit e ih se duša moja,
ma u svoj izvu i
ruka moja e ih istrijebiti'*

10 *Vjetrom si Svojim zapuhao
i more ih je prekrilo
potonuše poput olova
u vodama mo nim.*

11 *Ko je me u bogovima,
poput Tebe, o Gospode?*

*Ko je poput Tebe, di an
u svetosti Svojoj,
divan u djelima slavnim
ine i udesa.*

12 *Desnicu Ti Svoju pruži
i zemlja ih proguta.*

13 *Vodio si ljubavlju vjernom,
narod Svoj koji si iskupio.
Silom Svojom ih vodio
u Svetište Svoje.*

14 *Narod je po uo i tresao se;
muka spopade žitelje
zemlje filistejske.*

15 *Nezadovoljni su sada
plemi i Edoma;
trepet obuze vo e Moaba,
stanovnici Kanaana se istopiše.*

16 *Strah i trepet pade na njih
zbog sile desnice Tvoje,
mirni su poput kamena
dok narod Tvoj, o Gospode,
koji si zadobio - ne pro e.*

17 *Uvest eš ih
i postaviti na Svoju planinu
mjesto, o Gospode,
koje si na inio
svetištem Svojim,
sklonište, o Gospode,
što ruke Tvoje stvoriše.*

18 *Gospod e vladati,
dovijeka."*

19 Jer kada konji faraonovi zajedno sa ko ijama i konjanicima njegovim u oše u more, Gospod sunovrati vode na njih, dok je narod izraelski prešao po suhu sred voda. **20** Tad Aronova sestra, vjerovjesnica Mirjam, uze bubanj u ruke, a sve

žene po oše za njom nose i bubnjeve i plešu i. ²¹ I Mirjam im je pjevala:

*"Pjevajte Gospodu,
Jer slavno je nadvladao
konja je i konjanika
u more pobacao."*

Gorka voda pretvorena u slatku

²² Tad Mojsije pokrene Izraelce od Crvenog mora i oni se uputiše k pustinji Šur. Tri dana lutaše kroz pustinju i ne na oše vode. ²³ Tad stigoše u Maru, ali nisu mogli pitи vodu marsku jer bijaše gorka. ²⁴ Tad narod po ne gun ati protiv Mojsija govore i: "Šta emo pitи?" ²⁵ A on zavapi Gospodu te mu Gospod pokaza jedno drvo. On baci drvo u vodu i ona postane slatka.

Tamo im Gospod dade zakon i pravo; tamo ih je kušao ²⁶ i On re e: "Ako eš glas Gospoda, Boga svoga, dobro slušati, initi što je pravo u Njegovim oima, pokoravati se Njegovim zapovijedima i ispunjavati Njegove uredbe, onda ne u puštati nikakve bolesti na tebe, kao što ih pustih na Egip ane, jer Ja sam Gospod, tvoj lije nik!" ²⁷ Do oše u Elim, tamo bijaše dvanaest izvora i sedamdeset stabala palmi, i tamo se utabore kraj voda.

16

Prepelice i mana

¹ Potom odu iz Elima i sva zajednica Izraelovih sinova stigne u pustinju Sin, koja je izme u Elima i Sinaja, petnaestog dana drugog mjeseca nakon što su napustili Egipat. ² I sva zajednica Izraelovih sinova po ne u pustinji gun ati protiv Mojsija i Arona. ³ I Izraelovi sinovi im rekoše: "Oh, da smo pomrli od ruke Gospodnje kad smo sjedjeli kraj lonaca s mesom i jeli hljeba koliko nam volja! Jer vi nas izvedoste u ovu pustinju da svi pomremo od gladi!"

⁴ Tad Gospod re e Mojsiju: "Gle, pustit u da vam hljeb sa neba pada a neka narod izlazi i dnevno skuplja koliko mu treba da iskušam da li e slijediti Moj zakon ili ne.⁵ Šestog dana e pripremiti ono što su skupili i biti e dvaput onoliko koliko dnevno skupe."⁶ Tad Mojsije i Aron poru e svim Izraelovim sinovima: "Ove ve eri ete spoznati da je Gospod bio taj koji vas je izveo iz zemlje egipatske,⁷ a ujutro ete vidjeti slavu Gospodnju jer je uo kako gun ate protiv Njega. Jer ko smo mi da na nas gun ate?"⁸ I Mojsije još re e: "Gospod e vam nave er dati mesa da jedete, a ujutro hljeba napretek, jer On, Gospod, u vaše gun anje protiv Njega. Jer ko smo mi? Ne gun ate vi protiv nas, nego protiv Gospoda!"

⁹ I Mojsije re e Aronu: "Poru i itavoj zajednici izraelskoj: Do ite pred Gospoda jer je On uo vaše gun anje!"¹⁰ I desi se dok je Aron govorio zajednici sinova Izraelovih, da se ovi okrenu k pustinji, kad gle, slava se Gospodnja pojavi u oblaku.¹¹ I Gospod progovori Mojsiju pa re e:¹² " uo sam gun anje Izraelovih sinova. Kaži im: 'Nave er ete jesti meso, a ujutro se nasitite hljebom, da shvatite da sam Ja Gospod, vaš Bog!'"

¹³ I desi se te ve eri da prepelice prekriju logor, a ujutro rosa pade na tabor.¹⁴ A kada je rosa isparila, gle, nešto je ležalo u pustinji, poput pahuljica, tanko poput leda na zemlji.¹⁵ A kada su to Izraelovi sinovi ugledali pitali su jedni druge: "Šta je ovo?" Jer nisu znali šta je. Mojsije im pak re e: "To je hljeb koji vam je Gospod dao za hranu!"¹⁶ Ali ovo je zapovijed koju je dao Gospod: 'Svaki neka nakupi koliko mu treba za jelo, po gomor po glavi, po broju duša vaših, neka svaki uzme za one što su mu u šatoru."¹⁷ I Izraelovi sinovi u iniše tako. Neki pokupiše puno, neki malo.¹⁸ Ali kad izmjeriše gomerom, vidješe da oni koji su nakupili puno nemaju viška, niti oni koji pokupiše malo nemaju manjka, ve je svako uzeo koliko mu treba za jelo.¹⁹ I Mojsije re e narodu: "Neka nikom ništa ne ostane do jutra!"

²⁰ Ali oni ne poslušaše Mojsija; mnogi ostaviše ostatke do jutra. Tad se crvi pojaviše u hrani i ona po e smrdjeti. I Mojsije se naljuti na njih. ²¹ Tako kupiše svakog jutra onoliko koliko im je trebalo za jelo, ali kada bi sunce jako sijalo, istopilo bi se sve.

²² I desi se šestoga dana da nakupe dva puta više hljeba, dva gomera po ovjeku. Tad do u sve starještine zajednice i obavijeste Mojsija. ²³ I on im re e: "To je ono što je Gospod kazao! Sutra je mirovanje, sveta subota Gospodnja! Što želite spremati, spremajte, što želite kuhati, skuhajte, ali ono što ostane sa strane, pri uvajte! ²⁴ I ostaviše za sutra, kako je Mojsije zapovjedio, i to se ne usmrdi niti se crvi unutra pojaviše. ²⁵ Tad re e Mojsije: "Jedite to danas! Jer danas je subota Gospodnja, ne ete danas ništa na i na poljima. ²⁶ Šest dana ete sakupljati ali sedmog dana je subota, tada ne ete ništa na i."

²⁷ I desi se sedmoga dana da neki iza u na polja da traže, ali ne na u ništa. ²⁸ Tad Gospod re e Mojsiju: "Dokle ete se protiviti zapovijedima i uputama Mojim? ²⁹ Gle, Gospod vam je darovao subotu zato vam šestog dana daje hljeba za dva dana, neka zato svako ostane na svome mjestu i neka niko dana sedmog ne napušta mjesto svoje!" ³⁰ Tako se narod odmarao sedmoga dana.

³¹ I dom Izraelov taj hljeb prozva manom. Ali bijaše kao sjeme korijandrovo, bijel i sladak kao medeni kola i. ³² I Mojsije re e: "To je ono što je Gospod zapovjedio, jedan gomer ete sa uvati za vaše potomke da vide ime sam vas hranio u pustinji kada vas izvedoh iz zemlje egipatske!" ³³ I Mojsije re e Aronu: "Uzmi jedan vr , napuni ga manom i stavi pred Gospoda, neka se uva za naše potomke!" ³⁴ I Aron ga ostavi pred Svjedo anstvom na uvanje, kako je zapovjedio Gospod Mojsiju. ³⁵ I Izraelovi sinovi su jeli manu etrdeset godina, sve dok ne do oše u plodnu zemlju. Sve dok ne do oše na granicu Kanaana, hrana im bijaše mana. ³⁶ Jedan gomer je pak desetina efe.

17

Voda iz stijene

¹ I sva zajednica Izraelovih sinova, po Božjoj zapovijedi, ode iz pustinje Sin putem svojim, postepeno po zapovijedi Gospoda, te se utabori u Rafidimu. Ali tamo narod nije imao vode za piće.² Zato se prepričaše s Mojsijem i rekoše: "Vode nam daj da pijemo!" A Mojsije im odvrati: "Zašto se sva ate sa mnom? Zašto kušate Gospoda?"³ I narod žedan gun aše protiv Mojsija, govore i: "Zašto si nas izveo iz Egipta? Zar samo da bi djecu našu i stoku pustio da pomru od že i?"⁴ Tad Mojsije zavapi Gospodu govore i: "Šta da radim s ovim narodom? Ne treba mu mnogo pa će me još i kamenovati!"⁵ A Gospod odvrati Mojsiju: "Stani pred narod i uzmi sa sobom starješine izraelske i štap uzmi u ruke kojim si udario Nil i po i.⁶ Gle, tamo u stajati pred tobom na stijeni Horeb. Udari po stijeni, i voda će iz nje poteći, i narod će imati što da pije. I Mojsije to uini pred očima starješina izraelskih.⁷ Tad tom mjestu dadoše ime Masa i Meriba, zato što su se prepirali sinovi Izraelovi i što su kušali Gospoda govore i: "Da li je Gospod me u nama ili nije?"

Izraelova borba protiv Amaleka

⁸ Tad doček Amalek i zametne borbu s Izraelcima u Refidimu.⁹ A Mojsije reče Jošui: "Izabereti ljudi i po i u boj protiv Amaleka! Sutra u stajati na vrhu brda sa štapom Božnjim u ruci.¹⁰ I Jošua uini kako mu je rekao Mojsije i borio se protiv Amaleka. Mojsije, Aron i Hur pak iza oše na vrh brda.¹¹ I dok bi Mojsije dizao svoju ruku Izrael bi nadvladavao, a im bi ruku spustio, Amalek bi imao prednost.¹² Ali Mojsiju otežaše ruke, zato uzeše kamen i staviše ga pod njega da sjedne. Aron i Hur mu pridržavaju ruke, jedan s jedne druge s druge strane, i tako mu ruke ostadoše uzdignute sve do sunca evog zalaska.¹³ I Jošua savlada Amaleka i narod njegov oštrinom ma a svoga.

¹⁴ Tad Gospod re e Mojsiju: "Za sje anje to zapiši u jednu knjigu i Jošui kaži da pamti, jer u potpuno izbrisati spomen na Amaleka ispod neba!" ¹⁵ I Mojsije sagradi altar pa ga nazva "Gospod je zastava moja", ¹⁶ i on re e: "Ruka je na prijestolju Gospodnjem; rat Gospodnji e se voditi protiv Amaleka od koljena do koljena!"

18

Jitrova posjeta Mojsiju

¹ I kada je Jitro, sve enik Midjanski, Mojsijev punac, uo sve što je Bog u inio Mojsiju i njegovom narodu, i kako Gospod izvede Izraelce iz Egipta, ² tad Jitro, punac Mojsijev, povede Siporu, Mojsijevu ženu, nakon što je on poslao natrag, ³ i oba njena sina; jedan se zvao Geršon, jer on re e: "Postadoh došljak u zemlji tu oj" a ⁴ drugom bijaše ime Eliezer, jer "Bog oca moga mi je pomogao i spasio me od ma a faraonova." ⁵ A Jitro, Mojsijev punac, žena njegova i sinovi do oše Mojsiju u pustinju kada se utaborio kraj brda Božijeg. ⁶ I poru i Mojsiju: "Ja, Jitro, punac tvoj, dolazim ti i dovodim ženu tvoju i oba njezina sina." ⁷ Tad Mojsije ode da punca svoga sretne; duboko se pokloni i poljubi ga. I kada se pozdraviše, u oše u šator. ⁸ Tad Mojsije ispri a svome puncu sve što je Gospod uradio Egip anima zbog Izraelaca, sve nevolje koje ih sna oše na putu, i kako ih je Gospod izbavio. ⁹ Jitro se pak radovao svemu dobrom što Gospod uradi za Izraelce i što ih otrže iz ruku Egip ana.

¹⁰ I Jitro re e: "Neka je blagoslovjen Gospod koji vas je izbavio iz ruku Egip ana i ruku faraonovih, koji je spasio narod svoj od nasilja Egip ana!" ¹¹ Sada znam da je Gospod silniji no božanstva sva, jer se to pokaza kada su s narodom okrutno postupali!" ¹² I Jitro, punac Mojsijev, uze paljenica i druge žrtve da Gospodu prinese. Tad do oše Aron i sve starještine Izraelaca da s Mojsijevim puncem jedu pred Bogom.

¹³ I desi se sljede eg dana da Mojsije sjedne kako bi narodu studio: i narod je stajao oko Mojsija od jutra do mraka.

¹⁴ Ali kad Mojsijev punac vidje šta sve ini za narod, on re e: "Zašto sjediš sam i narod cijeli stoji oko tebe od jutra do mraka?" ¹⁵ Tad Mojsije odgovori puncu: "Narod dolazi meni da Boga pita." ¹⁶ Jer kada se spore do u meni da odlu im koji je od njih u pravu i da im obznam Božije zakone i zapovijedi." ¹⁷ Ali punac mu na to odvrti: "Nije dobro to što radiš!" ¹⁸ Umaraš se i ostaješ bez snage, ti i narod sav koji je kraj tebe, jer teška je ova stvar za tebe samog, ne eš mo i izdržati. ¹⁹ Te onda me poslušaj: ja te savjetujem, a i Bog e biti s tobom. Ti u ime naroda stani pred Boga i sporenja njihova iznesi Bogu, ²⁰ objasni im zakone i zapovijedi kako bi im pokazao put kojim trebaju i i djela koja im valja initi. ²¹ U narodu itavom potraži ljudе poštene i bogobojazne, ljudе pravedne, koji preziru nepoštenu dobit, te postavi kao poglavare nad hiljadе, stotine, nad njih pedeset i deset, ²² da narodu u svako doba pravdu dijele! Me utim, neka sve važne stvari donose tebi, a neka sami rješavaju sitnice, tako e ti biti lakše kad i oni nose teret s tobom. ²³ Ako to u iniš i ako tako Bog zapovijedi, onda eš izdržati i narod cijeli u miru e oti i domu svome!"

²⁴ Tad Mojsije posluša svoga punca i u ini sve kako mu ovaj re e. ²⁵ I izabere poštene ljudе iz cijelog Izraelа i u ini ih poglavarima nad narodom, nad hiljadama, stotinama, nad njih pedeset i deset. ²⁶ I narodu su pravdu dijelili u svako doba, teže slu ajeve su donosili Mojsiju, sitne rješavali sami. ²⁷ Tad Mojsije pusti punca svoga da otputuje i on se vrati u svoju zemlju.

19

Izrael na Sinaju

¹ Tri mjeseca nakon izlaska Izraelovih sinova iz Egipta, na isti dan, stigoše u pustinju Sinaj. ² Krenuše iz Refidima i stigoše u pustinju Sinaj te se utaboriše u pustinji, i tabor na iniše ondje pod brdom. ³ Mojsije se pak pope k Bogu, jer ga Gospod dozvao s brda: "Ovako reci domu Jakovljevom i ovo kaži Izraelovim sinovima: ⁴ Vidjeli ste šta sam u inio

Egip anima; kako sam vas na krilima sokolovim k Sebi donio.

⁵ Ako sada uistinu poslušate Moj glas i pokorite mu se, i ako uvate Moj savez onda ete od naroda svih biti Moja posebna svojina, jer itava je zemљa Moja. ⁶ Vi ete pak biti kraljevstvo sve enika i narod sveti! To su rije i koje eš prenijeti Izraelovim sinovima."

⁷ I Mojsije sazove starještine naroda i prenese im rije i koje mu je Gospod kazao. ⁸ Tad mu cijeli narod odgovori: "Sve što je Gospod rekao želimo initi!" I Mojsije prenese odgovor naroda Bogu. ⁹ Tad Gospod re e Mojsiju: "Gle, u gustom oblaku u do i k tebi da narod uje Moje rije i, koje u s tobom razmjenjivati, i da ti povjeruje za sva vremena."¹⁰

Kada je Mojsije prenio rije i Gospodnje narodu, ¹⁰ tad mu Gospod poru i: "Po i narodu i posveti ih danas i sutra; neka odje u svoju operu, ¹¹ i neka budu spremni za tre i dan, jer tre eg e dana Gospod nao igled naroda cijelog si i sa brda Sinaj. ¹² I povuci granicu oko naroda i naredi: 'Dobro se uvajte da se ne penjete na brdo i da ne dotaknete podnožje, jer ko brdo dotakne mora umrijeti.' ¹³ Neka ga ni ija ruka ne doti e, jer e biti ustrijeljen ili kamenovan, svejedno da li je ovjek ili životinja, ne e ostati u životu. Ali kada se rog oglasi, neka pri u brdu!' ¹⁴ Tad Mojsije si e s brda narodu te ga posveti, i on opa haljine svoje. ¹⁵ I Mojsije re e narodu: "Spremni budite za tre i dan, neka nijedan ne prilazi svojoj ženi!"

¹⁶ I desi se tre eg dana rano da se prolome gromovi i munje zasijevaju i gusti se oblak nadvio nad brdo, i oglasi se truba glasno i sav se narod u taboru uplaši.

¹⁷ I Mojsije povede narod iz tabora Bogu na susret i postrojiše se ispod brda. ¹⁸ I dim se uzdizao sa cijelog brda Sinajskog jer je Gospod u plamenu sišao. I dim njegov se uzdizao kao dim iz pe i i itavo se brdo treslo. ¹⁹ I glas trube je postajao sve ja i. Mojsije je govorio i Bog mu je odvra ao grmljavnom. ²⁰ I Gospod je sišao na vrh Sinaja. Tad pozove Mojsija na vrh brda, i Mojsije se pope.

²¹ Tad Gospod re e Mojsiju: "Si i i upozori narod da se ne probijaju ka Gospodu da ga vide, da mnogi od njih ne stradaju!"

²² I sami sve enici što Gospodu pristupaju neka se posvete da ih Gospod ne bi uništio." ²³ A Mojsije odgovori Gospodu: "Narod se ne može popeti na Sinaj jer ti si nas upozorio i kazao: 'Me u postavi oko brda i posveti je'". ²⁴ A Gospod mu odvrati: Si i! Poslije toga se popni s Aronom, ali naredi sve enicima i narodu da ne prilaze i neka se ne penju Gospodu da ne bi stradali!" ²⁵ I Mojsije si e k narodu te im to re e.

20

Deset zapovijedi

¹ I Bog izgovori sve ove rije i:

² "Ja sam Gospod, vaš Bog koji vas je iz Egipta, iz ku e ropstva izveo.

³ Nemoj imati drugih bogova uza me.

⁴ Nemoj sebi praviti lika rezana niti slike kakve, bilo onoga što je na nebu ili onoga što je na zemlji, niti onoga što je u vodama ili pod zemljom. ⁵ Ne moli im se i ne služi im! Jer Ja, Gospod, Bog tvoj, Bog sam ljubomoran. Grijeha o eva ispaštaju sinovi onih što me preziru, do tre eg i etvrtog koljena, ⁶ a milost pružam hiljadama koji me ljube i drže zapovijedi Moje.

⁷ Ne uzimaj zalud ime Gospodnje, ime Boga tvoga, jer Gospod ne e ostaviti nekažnjena onoga ko Mu ime uzalud izgovara.

⁸ Dana se subotnjeg prisje aj i svetim ga drži. ⁹ Šest dana radi i poslove svoje obavlja, ¹⁰ ali sedmog dana je subota Gospodnja, Boga tvoga, tada se posla ostavi, ne radite ni ti, ni sinovi tvoji, ni k eri, ni sluge, ni služavke, ni stoka nit stranac koji živi unutar kapija tvojih. ¹¹ Jer za šest dana Gospod stvori nebesa i zemlju, more i sve što je u njemu, a odmarao se dana sedmog, zato je Gospod posvetio i blagoslovio subotu.

¹² Poštuj majku i oca svoga da dugo živiš u zemlji koju ti je Gospod, Bog tvoj, darovao!

¹³ Ne ubij!

¹⁴ Ne ini preljubu!

15 Ne kradи!

16 Ne svjedo i laжno o bliжnjem svome!

17 Ne priжeljkuj dom bliжnjega svoga! Ne ţudi za ţenom njegovom, ne priжeljkuj slugu njegovoga, ni služavku, nit stoku, nit magare njegovo, niti išta što njemu pripada!

18 I sav narod vidje sijevanje i plamen, glas trube i brdo koje se dimilo. I narod obuze strah. Vidjevši to oni uzmakoše i gledaše iz daljine **19** pa rekoše Mojsiju: "Ti nam govori a mi emo slušati; neka pak Gospod ne besjedi s nama jer nam valja umrijeti!" **20** A Mojsije odvrati narodu: "Ne bojte se, Bog je došao da vas iskuša, da je strah Njegov pred oima vašim da ne griešite!" **21** I narod je stajao udaljen dok je Mojsije prilazio tami u kojoj bijaše Gospod.

Zakoni o altarima

22 I Gospod re e Mojsiju: "Ovako reci Izraelovim sinovima: 'Vidjeli ste da sam sa nebesa s vama razgovarao.

23 Zato uz Mene ne ete izra ivati bogove u srebru niti bogove od zlata. **24** Altar Mi od zemlje napravite i na njemu prinosite paljenice i pomirnice, ovce vaše i goveda; na svakom mjestu koje odredim da se spominje ime Moje, tu u do i i blagosloviti vas. **25** A ako Mi izgradite altar kameni, onda ga ne gradite od kamena tesana, jer kad bi po njemu dlijetom povukli oskrnavili bi ga. **26** Nemojte se ni stepenicama penjati k Mome altaru da nagost svoju ne bi otkrili pred njim."

21

Zakoni

1 A ovo su zakoni koje eš postaviti:

2 Ako kupiš sebi roba Hebreja, neka ti služi šest godina. Sedme godine ga oslobodi bez otkupa. **3** Ako li je sam došao, samoga ga i otpusti, a ako je došao oženjen, onda neka i ţena po e s njim. **4** Ali, ako mu je gospodar dao ženu, i ona mu rodi sinove ili k eri, onda neka žena s djecom svojom pripadne gospodaru, neka njega pak otpusti samog. **5** A ako rob bude

tvrdio: "Ja volim gospodara, ženu svoju i djecu svoju, ne u da me oslobole!",⁶ neka ga onda njegov gospodar odvede pred Gospoda i postavi na vratima ili kod dovratka, i neka mu ondje uho probuši šilom, pa neka mu služi dovjeka.⁷

⁸ A ako neko ker svoju proda u ropstvo neka se ne otpušta kao muški rob.⁸ Ako li se gospodaru kome je odre ena ne svidi, neka pusti da je otkupe; ali on je ne smije prodati strancima zbog nevjerstva svoga.⁹ Ako li je pak odredi za sina, onda neka se prema njoj odnosi kao prema kćeri svojoj.¹⁰ A ako uzme drugu ženu, neka ovoj ne nedostaje hrane, haljina i bra nih prava.¹¹ Ako ne uini ove tri stvari, neka se ona osloboди bez otkupa.

¹² Ko udari ovjeka i ovaj umre, neka se pogubi.¹³ A ako ga nije uhodio i nije vrebao, nego je Gospod dopustio da mu ovaj dopadne šaka, odredit u mu mjesto gdje e pobje i.¹⁴ A ako neko namjerno napadne ovjeka pa ga ubije, odvucite ga od moga altara i pogubite ga!

¹⁵ Ko oca svoga ili majku udari, taj mora umrijeti.

¹⁶ Ko god ovjeka otme i proda ga, ili se na e u njegovim rukama, ima da se pogubi.

¹⁷ Neka bude pogubljen i onaj što proklinje oca ili majku svoju.

¹⁸ Kada se ljudi sva aju, i jedan udari drugog kamenom ili pesnicom, a on ne umre, nego padne u postelju,¹⁹ pa se oporavi toliko da može iza i sa štapom, neka onda onaj što ga je udario ostane nekažnen, osim što za vrijeme izgubljeno mora platiti odštetu i brinuti se o tome da se ovaj potpuno oporavi.

²⁰ A ko udari roba ili robinju svoju štapom tako da poginu od ruku njegovih neka se obavezno kazni,²¹ ali ako se pridignu nakon dan-dva neka se ne kazni, jer je njegova šteta.

²² Ako se zavade ljudi pa koji od njih udari trudnu ženu, pa se dijete bez posljedica rodi, onda krivac mora platiti nov anu kaznu u onoj visini koliko odredi muž trudnice i platit e koliko sudije odrede.²³ Ako li bude posljedica onda eš platiti, život za život,²⁴ oko za oko, Zub za Zub, ruku za ruku, nogu za

nogu, ²⁵ opeketinu za opeketinu, ranu za ranu, modricu za modricu.

²⁶ Ako neko slugi svome ili služavki oko izbjije, neka je zbog oka osloboди. ²⁷ A ako li slugi ili služavki Zub izbjije neka ih zbog zuba osloboди. ²⁸ Ako vo nasmrt izbode ovjeka ili ženu, neka ga kamenju i neka ne jedu njegovo meso, a vlasnik vola neka ostane nekažnjen. ²⁹ Ali ako je vo ili govedo prije bolo, i ako su gospodara na to upozorili, onda vola koji je ubio ovjeka ili ženu treba kamenovati i njegovog gospodara tako er pogubiti. ³⁰ Ali ako mu se zatraži otkupnina, neka onda za spas duše svoje dadne onoliko koliko se od njega traži. ³¹ A ako li sina ili k er izbode, neka se prema njemu ophode po ovom zakonu. ³² A ako ubode služavku ili slugu, neka se gospodaru njihovom isplati trideset šekela srebra, a vo neka se kamenjuje.

³³ Ako neko otkrije jamu, ili iskupa jamu pa je ne pokrije, i u nju upadne govedo ili magare, ³⁴ onda onaj iji je jama mora platiti odštetu novcem gospodaru njihovom, ali neka uginula životinja pripadne njemu.

³⁵ Ako li ne iji vo nasmrt izbode tu e govedo, onda neka prodaju govedo koje ostane živo i neka podijele novac izme u sebe a i meso uginule životinje. ³⁶ Ali ako je vo ili govedo bolo prije, i ako ga nije uvao gospodar, neka nadoknadi vola za vola, a uginula životinja neka ostane njemu.

22

¹ Ako neko ukrade govedo ili ovcu, pa ih zakolje ili proda, neka za jedno govedo vrati petero goveda, a za jednu ovcu etiri ovce. ² Ako lopova uhvate pri kra i, pa ga rane toliko da umre, nema krvnog grijeha. ³ Ali ako se sunce bude rodilo, krov je za krv. A lopov mora sve nadoknaditi; ako nema ništa, neka ga onda prodaju zbog njegove kra e. ⁴ Ako se ukradeno kod njega na e još živo, govedo, magarac ili ovca, neka ih dvostruko plati.

⁵ Ako neko dopusti da se opustoši ne ija njiva ili vinograd, ili pusti stoku svoju da se napasa na tu oj njivi, odštetu e pla ati najboljim iz svoje njive i vinograda.

⁶ Ako izbjije požar i zahvati trnje, pa izgori plast sijena, žito još nepožnjeveno ili njiva, onda štetu mora nadoknaditi onaj ko je vatru zapalio.

⁷ Ako neko posudi bližnjem novac, ili dâ robu na uvanje, i bude ukraden iz ku e toga ovjeka, onda e lopov, ako ga uhvate, platiti dvostruko. ⁸ Ako lopova pak ne uhvate, onda e gospodar ku e stati pred Boga da pokaže da li je ili nije pružio ruku na imovinu drugoga. ⁹ Jer svaka pronevjera, bilo za vola, magarca ili ovcu, za plast ili bilo kakvu drugu stvar za koju jedna strana kaže, "to je to", obje e strane do i pred Boga. Onaj koga Bog osudi e dvostruko platiti bližnjemu svome.

¹⁰ Ako ovjek bližnjemu svome dâ magarca, vola ili ovcu, ili bilo koju životinju na uvanje, i ona ugine, ozlijedi se ili pobegne, a da niko ne vidi, ¹¹ neka se pred Gospodom zakune da se vidi da li je ili nije pružio ruku na imovinu bližnjeg svoga. Gospodar e prihvatići zakletvu i ne e tražiti odštetu.

¹² Ali ako bude ukradeno, platit e odštetu. ¹³ Ako životinju razderu divlje zvijeri, neka je ponese kao dokaz. Ne e pla ati odštetu za ono rastrgnuto.

¹⁴ Ako ovjek posudi nešto od bližnjeg svog pa se to ošteti ili ugine, a gospodar ne bude tu, neka plati odštetu. ¹⁵ Ako gospodar bude tu, ne e platiti, a ako je iznajmljeno, onda neka uzme samo najam.

Ostali propisi

¹⁶ Ako ovjek zavede djevcicu koja nije zaru ena pa legne s njom, onda e platiti bra ni dar za nju i oženiti je. ¹⁷ Ako njen otac odbija da je njemu dâ, on e platiti u novcu koliko ide za djevicu.

¹⁸ Vještici ne daj da živi.

¹⁹ Ko god legne sa životinjom, taj mora biti pogubljen.

²⁰ Ko žrtvu prinosi bogovima drugim osim Gospodu, uništenju e biti predan.

²¹ Ne inite zla niti tla ite došljaka, jer i vi ste bili stranci u Egiptu. ²² Ne ophodi se loše prema udovici ili djetetu bez roditelja. ²³ Ako li im zla u iniš, vapid e meni i Ja u uti vapaj, ²⁴ i srdžba e se Moja rasplamsati i pogubit u te oštrinom ma a, i žene twoje e ostati udovice, a djeca twoja bez oca.

²⁵ Ako posudiš novca nekom od naroda Moga, nekom siromahu, nemoj zelenaš za njega biti, i nemoj mu kamatu uzimati.

²⁶ Ako uzmeš u zalog haljine bližnjeg svoga, vratit eš mu ih do zalaska sunca, ²⁷ jer to su mu jedine haljine kojim tijelo ogr e, u emu drugom da spava? A ako zavapi Meni, Ja u ga uti, jer sam milostiv.

²⁸ Ne huli na Boga i ne proklinji vladara naroda svoga.

²⁹ Ne oklijevaj da žrtvuješ od prinosa polja i presa svojih za vino. Prvoro enog sina svoga Meni eš dati. ³⁰ Isto u ini s volovima i ovcama svojim; sedam dana neka su uz majku, a osmog dana ih daj Meni.

³¹ Budite narod Meni posve en. Zato ne jedite meso koje su u polju rastrgle zvijeri divlje, psima ga bacite.

23

¹ Ne širi vijesti lažne. Ne pomaži ovjeku opakom lažno svjedo e i. ² Ne povodi se za ve inom da zlo iniš, nit svjedo anstvo svoje ravnaj prema mnoštvu, kako bi pravdu iskrivio. ³ Pristrasan nemoj biti ni prema siromahu na sudu.

⁴ Ako nabasaš na govedo ili magarca neprijatelja svoga, svakako mu ga natrag dovedi. ⁵ Vidiš li magarca mrzitelja svoga kako pod tovarom posustaje, nemoj ga ostaviti, nego mu pomogni.

⁶ Pravdu siromaha svoga ne izvr i na sudu. ⁷ Kloni se stvari lažne i ne ubijaj nevinoga i pravednika, jer nijednog bezbožnika ne smatram pravednikom. ⁸ I ne primaj mita! Jer mito one što vide slijepim ini i krivi stvar pravednu.

⁹ I ne tla i stranca, jer znaš kako je došljacima, jer i vi ste bili došljaci u zemlji Egipat.

Zakoni o suboti

10 Šest godina zemlju obra uj i plod kupi, **11** ali godine sedme ga ostavi da se siromasi naroda tvoga mogu od njega hraniti, a ono što ostane neka pripadne životinjama. Isto u ini s vinogradom i maslinjakom svojim.

12 Šest dana obavlaj poslove svoje, ali sedmi eš mirovati, da goveda tvoja i magarci tvoji mogu odahnuti i da se sin služavke tvoje i stranac mogu odmarati.

13 Dobro pazite na sve što sam vam naredio! I imena bogova tu ih ne spominjite, neka ne prelaze preko usana vaših.

14 Tri puta u godini ete Mi slavlje slaviti. **15** Slavlje beskvasnih hljebova eš održati, sedam dana eš jesti hljeb bez kvasca u vrijeme odre eno u mjesecu Abibu, kako sam ti naredio. Jer u tom mjesecu si izašao iz Egipta. I neka se ruku praznih ne pojavljuju pred licem Mojim. **16** I slavi Praznik prvjenca žetve, kad prvenac ploda svoga sa njive doneseš, kao i Praznik berbe na kraju svake godine kada si plodove svoga truda sabrao sa njive. **17** Tri puta godišnje neka svi muški tvoji do u pred lice Gospoda Boga.

18 Krv od žrtve u Moju ast ne prinosi uz kvasni hljeb, a neka loj od žrtve prinesene Meni ne ostane do jutra.

19 Najraniji prvenac njive svoje donesi u ku u Gospoda, Boga tvoga. Ne kuhaj janje u mljeku majke njegove!

Predskazanje osvajanja Kanaana

20 Gle, an ela jednog šaljem ispred tebe da te uva na putu i da te odvede na mjesta koja sam za te spremio. **21** uvaj ga se i slušaj rije i njegove, ne budi neposlušan, greške vaše on ne e trjeti jer je ime Moje u njemu.

22 Ali ako zaista želiš poslušati glas njegov te ako eš sve u initi što Ja kažem, onda u biti neprijatelj tvoga neprijatelja i dušmanin tvoga dušmanina. **23** Kada an eo Moj krene ispred tebe i kada te dovede kod Amorejaca, Hetita, Perižana i Kanaanaca, kod Hivijaca i Jebusejaca i kada ih potpuno uništim, **24** onda se ne moli bogovima njihovim, niti im služi,

pa i ne ini kako oni ine nego ih potpuno uništi i stupove njihove do temelja razruši.²⁵ I Gospodu vašem Bogu služite, onda e blagosloviti vodu i hleb tvoj i bolest u iz vaše sredine otkloniti.²⁶ Neka ne bude pometkinje i nerotkinje u zemlji tvojoj, broj u dana tvojih umnožiti.²⁷ Strah u Svoj ispred tebe slati i sve narode kojim do eš zbunjivati njime, i sve u neprijatelje u bijeg natjerati pred tobom.²⁸ Stršljene u pred tobom poslati da Hivijce, Kanaanca i Hetite pred tobom rastjeraju.²⁹ Ali ne želim ih za godinu jednu protjerati pred tobom da zemlja ne postane pustoš i da se divlje zvijeri ne razmnože na štetu tvoju.

³⁰ Postepeno u ih pred tobom tjerati dok se broj tvoj ne uve a da zemlju u posjed možeš uzeti.³¹ I granicu tvoju postavljam od Crvenog mora do mora Filistejskog i od pustinje do rijeke Eufrat, jer stanovnike zemlje u predati u ruke tvoje da ih pred sobom tjeraš.³² s njima i s bogovima njihovim nemoj saveza sklapati!³³ Neka ne ostanu u zemlji tvojoj da te ne navode na grijeh protiv mene, jer ako budeš služio bogovima njihovim, oni e ti zasigurno zamka biti!

24

Sklapanje saveza na Sinaju

¹ I On re e Mojsiju: "Popnite se gore k Gospodu; ti, Aron, Nadab i Abihu i sedamdeset starješina izraelskih, molite se izdaleka! ² Ali neka se Mojsije sam približi Gospodu, neka oni ne prilaze i neka se narod ne penje s njim."

³ I Mojsije do e i prenese narodu sve rije i Gospodnje i sve zapovijedi. Tad narod jednoglasno odgovori: "Sve što je Gospod rekao mi emo initi!" ⁴ Tad Mojsije zapiše sve rije i Gospodnje. Ujutro ustane te sagradi altar pod brdom i podigne dvanaest stupova u spomen dvanaest plemena Izraelovih.⁵ I Mojsije pošalje mlade hebrejske momke da paljenice prinose i telad za žrtve zahvalnosti.⁶ I Mojsije uzme polovinu krvi i ulije u posude, a drugu polovinu prolije po altaru.⁷ Zatim uzme Knjigu saveza i pro ita pred narodom. I

oni rekoše: "Sve što je Gospod rekao – tome emo se pokoravati i to emo initi!"⁸ Tad Mojsije uze krv i poprska narod njome govore i: "Gle, ovo je krv Saveza koji je Gospod sklopio s vama na temelju rije i ovih!"⁹

Tad se popeš Mojsije i Aron, Nadab i Abihu i sedamdeset Izraelovih starješina¹⁰ i vidješe Boga Izraelova; ispod nogu njegovih bijaše uzvišenje kao od safira, prozirno kao nebo samo.¹¹ I on ne pruži ruke na izabranike izraelske. Gledali su Boga, jeli i pili.¹² I Gospod re e Mojsiju: "Popni se k Meni na brdo i ostani tamo, onda u ti dati plo e kamene, Zapovijed i Zakon koji sam napisao da vas podu im!"¹³ Tad krene Mojsije zajedno sa slugom svojim Jošuom; i Mojsije se popne na brdo Božije.¹⁴ Starješinama je pak rekao: " ekajte nas ovdje dok vam se ne vratimo. Eto, Aron i Hur su s vama; ko god bude imao spor neka ide k njima."¹⁵

Kada se Mojsije pope na brdo gusti ga oblak prekri.¹⁶ I slava je Gospodnja po ivala na brdu Sinaj; oblak ga prekrivao šest dana, ali sedmog dana On pozva Mojsija iz oblaka.¹⁷ I slava Gospodnja se u ini Izraelovim sinovima kao vatrica rasplamsala na vrhu brda.¹⁸ I Mojsije u e usred oblaka i pope se na brdo. I on ostane na brdu etrdeset dana i etrdeset no i.

25

Doprinosi za Svetište

I Gospod re e Mojsiju:² "Izraelovim sinovima kaži da Mi donose doprinos i od svakog koga na to poti e srce njegovo, dar u primiti dobrovoljni!³ Ovo su darovi koje u od njih primati: zlato, srebro i mjeđ; ⁴ plavo, porfirno i tamnocrveno predivo, bijelo platno i kostrijet,⁵ i crvene kože ovnuske, jazavca kože, i drvo bagremovo,⁶ te ulje za svjetlo, mirise za ulje pomazanja i kâd mirišljavi.⁷ Oniks i drugo kamenje dragoo koje se na haljine utka ili na naprsnik stavljaj.⁸ I neka Mi Svetište sagrade da me u njima boravim.⁹ Šator susreta i sve što je u njemu sagradite ta no po uputama koje u ti dati.

Kov eg saveza

¹⁰ "Od drveta bagremova neka oni naprave Kov eg, dug dva i po lakta, a širok i visok po jedan i po lakat. ¹¹ I ti ga istim zlatom presvuci sa unutarnje i vanjske strane, i sa gornje strane mu na ini vijenac zlatni. ¹² I etiri zlatna prstena izlij i postavi na etiri strane njegove, tako da dva prstena budu sa jedne, a dva sa druge strane. ¹³ I poluge od drveta bagremova na ini pa ih zlatom presvuci, ¹⁴ i poluge pruži kroz zlatno prstenje na stranama Kov ega, tako da ga možeš nositi. ¹⁵ Poluge neka ostanu me u prstenjem zlatnim i neka se ne vade. ¹⁶ I Svjedo anstvo koje u ti dati položi u Kov eg.

¹⁷ I pomirbeni poklopac eš mi od istoga zlata na initi, neka je dug dva i po lakta, a širok lakat i po. ¹⁸ I dva zlatna kerubina skuj na oba kraja poklopca, ¹⁹ tako da jednog kerubina na iniš sa strane jedne, a drugoga sa strane druge; neka su iz jednog komada izra eni kerubini i poklopac pomirbeni. ²⁰ I neka kerubini svoja krila šire nad njim, da krilima svojim poklopac zaštite, i neka licem budu okrenuti jedan prema drugom, te neka im lica gledaju u poklopac. ²¹ I poklopac eš iznad Kov ega staviti, i Svjedo anstvo koje u ti dati u Kov eg eš položiti. ²² Tamo u se susresti i govoriti s tobom sa poklopca pomirbenog, izme u dva kerubina što su na Kov egu saveza, kazivat u ti što eš ti za narod Izraelov kao zapovijed dati.

Sto za hljbove

²³ Tako er eš na initi sto od drveta bagremova, neka je dug dva lakta, širok lakat jedan, a visok lakat i po. ²⁴ istim eš ga zlatom prekriti i zlatan mu vijenac na ini naokolo. ²⁵ I na ini mu oplate unaokolo, široku dlan jedan, i vijenac zlatni na ini oko oplate. ²⁶ I za njega eš na initi etiri zlatna prstena koja eš pri vrsti za etiri noge njegove. ²⁷ Blizu opate neka budu da se poluge mogu umetnuti kako bi ga mogli nositi. ²⁸ Poluge eš napraviti od drveta bagremova i presvu i zlatom, i na njima eš sto nositi. ²⁹ Na init eš i

posude, zdjele, vr eve i pehare kojima eš nalivati; od istoga zlata ih napravi.³⁰ I na sto eš stalno preda me stavljati prinesene hljebove.

Zlatni svije njak

³¹ I svije njak eš skovati od zlata istoga; postolje njegovo, stalak, aše, aške i latice; neka sve bude iz jednog komada skovano.³² Neka mu šest grana izbjija sa strana, tri grane sa jedne strane, a tri grane sa druge strane svije njaka.³³ Na kraju grane neka budu tri aše u obliku bademova cvijeta, svaka sa aškom i laticama, i na kraju druge grane neka tako er budu aše u obliku cvijeta badema, svaka sa aškom i laticama. Tako neka bude za svih šest grana što izbijaju iz svije njaka.³⁴ I na svije njaku samom neka budu etiri ašice kao badem, s populjkom i cvjetom njegovim,³⁵ te aška iskovana iz istog komada kao svije njak ispod svakog para šest grana svije njaka.³⁶ Jer aške i grane njegove neka su iz jednog dijela – sve kovano od zlata istoga.³⁷ I sedam eš svjetiljki napraviti, i neka se redaju tako da osvjetljuju prostor ispred sebe.³⁸ I usjeka i te pepeljare neka budu od zlata istoga.³⁹ Od jednog talenta zlata istog neka bude na injen sa svim ovim spravama.⁴⁰ I dobro pazi da sve na iniš onako kako sam ti pokazao na brdu.

26

Šator susreta

¹ Šator eš na initi od deset zavjesa, od prepredenog platna plavog, porfirnog i tamnocrvenog. Na njima neka budu vješto utkani likovi kerubina.² Neka je dužina svake zavjese dvadeset i osam lakata, i neka je široka etiri lakta. Neka sve ove zavjese imaju istu mjeru.³ Neka se pet zavjesa sastavlja u jednu, jedna do druge, pa opet pet zavjesa, jedna do druge.⁴ Petlje ti izradi od porfira na kraju jedne zavjese, gdje e se krajevi sastavljeni, a isto tako u ini na kraju druge zavjese, gdje je mjesto spajanja.⁵ Pedeset eš petlji na initi na zavjesi jednoj, na mjestu

spajanja, te pedeset petlji na ini na kraju druge zavjese, gdje e se sastavlјati, ove petlje neka su jedna naspram druge.⁶ Onda na ini pedeset kop i od zlata i njima sastavi zavjese, jednu na drugu tako da Šator bude cjelina.

⁷ I zavjese eš na initi od kostrijeti za naslon nad Šotorom; jedanaest eš takvih zavjesa na initi. ⁸ Neka je zavjesa jedna duga trideset lakata, te neka je široka etiri lakta. I neka svih jedanaest zavjesa imaju istu mjeru. ⁹ Pet ovakvih zavjesa sastavi posebno, i šest drugih tako er zasebno sastavi, te šestu zavjesu podvostru i s prednje strane naslona. ¹⁰ I pedeset eš petlji napravit na rubu jedne zavjese, tamo gdje se spaja, i pedeset petlji na drugoj zavjesi, tamo gdje se sastavlja.

¹¹ I na init eš pedeset kop i mjedenih te eš kop ama pri vrstiti petlje pa šator sastaviti da bude cio. ¹² A što bude viška zavjese na naslonu, neka visi polovina jedne zavjese na stražnjoj strani Šatora. ¹³ I neka po jedan lakat visi sa strana, tamo i amo, od viška zavjesa po dužini da pokriju obje strane Šatora. ¹⁴ I pokriva naslonu ti na ini od preplanulih koža ovnjujskih i pokriva od kozjih koža na vrhu.

¹⁵ I daske za Šator na ini od drveta bagrema i uspravno ih postavi. ¹⁶ Neka je daska jedna duga deset lakata, a široka lakat i po. ¹⁷ Neka daska ima dva klina, jedan naspram drugog, za spajanje. Tako u ini sa svim daskama za Šator. ¹⁸ I za Šator na ini dasaka dvadeset za stranu južnu. ¹⁹ A ispod na ini etrdeset postolja od srebra za dvadeset dasaka, dva postolja za dva klina na dasci, i nanovo dva postolja za dasku sa dva klina. ²⁰ I na drugoj strani Šatora, okrenutoj k sjeveru, dvadeset dasaka, ²¹ i za njih etrdeset postolja srebrenih, dva postolja pod jednu dasku pa dva postolja pod drugu. ²² Ali na stražnjoj strani Šatora, koja na zapad gleda, na ini dasaka šest. ²³ Uz to na ini daske dvije za dva ugla po stražnjoj strani Šatora. ²⁴ Neka su rastavljene dolje, ali neka se prstenom gore sastave, tako neka objema bude i neka u uglovima stoje. ²⁵ Tako e biti dasaka osam sa postoljima srebrenim; šesnaest postolja, dva postolja pod jednu dasku, dva postolja pod drugu.

²⁶ Grede eš na initi od bagrema, pet za daske na jednoj strani Šatora, ²⁷ i pet greda za daske na drugoj strani Šatora, i pet greda za daske na zapadnoj strani Šatora. ²⁸ Greda u sredini neka prolazi kroz daske s jednog do drugog kraja. ²⁹ I daske eš zlatom presvu i i prstenje koje e ih držati od zlata na initi; i grede eš zlatom presvu i. ³⁰ Tako eš Šator podignuti, onako kako ti je pokazano na brdu.

³¹ I zavjesu na ini od prepredenog platna, plavog, porfirnog i tamnocrvenog, te neka vješto u nju budu utkani likovi kerubina. ³² I na etiri stuba od bagremovog drveta je objesi, stupovi neka su zlatom presvu eni, kao i kuke njihove, i neka imaju etiri srebrena postolja. ³³ Zavjesu ti objesi o kuke, Kov eg saveza iza zavjese postavi, neka vam zavjesa dijeli sveto od najsvetijeg. ³⁴ I pomirbeni poklopac eš postaviti na Kov eg saveza u najsvetiji dio. ³⁵ A sto pak postavi s one strane zavjese, a svije njak naspram stola sa južne strane Šatora, a sto neka stoji u dijelu sjevernom.

³⁶ I zastor eš jedan na initi za ulaz Šatora od plavog, porfirnog i tamnocrvenog te prepredenog šarenog platna. ³⁷ I napravi za zastor pet stupova od bagrema, zlatom presvu enih, sa zlatnim kukama, i za njih izlij pet postolja mjedenih.

27

Altar za paljenice

¹ I altar jedan na ini od drveta bagremova, pet lakata dug i širok, neka je etverouglast i visok tri lakta. ² I na etiri ugla mu pri vrsti rogove, neka su rogovci i altar iz jednog dijela, i presvuci ga mjedom. ³ Lonce mu za pepeo napravi; kotli e, lopate, viljuške i klješta, sav pribor njegov izradi od mjedi. ⁴ Rešetku mjedenu na ini kao mrežu i pri vrsti na rešetki mjedeno prstenje sa sve etiri strane. ⁵ I ispod izbo ine je postavi tako da rešetka doseže sredinu altara. ⁶ I poluge altaru izradi, poluge od bagrema presvu ene u mqed. ⁷ I poluge postavi u prstenje tako da budu sa obje strane altara kako bi ga

mogao nositi.⁸ Od dasaka eš ga napraviti tako da je unutra šupalj, onako kako ti je pokazano na brdu, tako ga napravi.

Dvorište

⁹ Dvorište napravi za Šator. Na južnoj strani napravi zavjese od prepredenog lana, duge stotinu lakata¹⁰ i podigni dvadeset stupova na dvadeset mјedenih postolja, i kuke stupova sa spojnicama njihovim od srebra.¹¹ Na sjevernoj strani na ini zavjese duge stotinu lakata, te dvadeset stupova s dvadeset mјedenih postolja i kuke stupova sa spojnicama njihovim od srebra.¹² Ali na zapadnoj strani neka zavjese budu duge pedeset lakata, i neka bude deset stupova na deset postolja,¹³ na strani isto noj neka širina dvorišta bude pedeset lakata;¹⁴ neka se petnaest lakata zavjese stavi na jednu stranu i s njom tri stupa i postolja tri,¹⁵ te petnaest lakata zavjese na drugu stranu uz tri stuba i postolja tri.¹⁶ Neka je na ulazu u dvorište jedan zastor, dvadeset lakata dug, od plavog, porfirnog i tamnocrvenog te prepredenog šarenog platna, uz to etiri stupa s postolja etiri.¹⁷ Svi stupovi u dvorištu neka su presvu eni srebrom i neka imaju srebrenе kuke i mјedena postolja.¹⁸ I neka je dvorište dugo stotinu lakata, široko pedeset, a visoko pet lakata; neka su zastori od prepredena platna a postolja od mјedi.¹⁹ I svi alati u Šatoru za službu itavu, i sve kolje u njemu, i kolje dvorišta, moraju biti od mјedi.

Ulje za svjetiljku

²⁰ I Izraelovim sinovima zapovijedi da ti donesu istog maslinovog ulja, cije enog za svjetiljke, da bi se svjetlo stalno održalo.²¹ Neka ga u šatoru, s one strane zavjese koja visi ispred Svjedo anstva, uvaju Aron i sinovi njegovi da svijetli od ve eri pa do jutra pred Gospodom. Neka je to zapovijed vje na koje se trebaju pridržavati sva budu a pokoljenja Izraelovih sinova.

28

Sve eni ke haljine

¹ A dovedi k sebi izme u sinova Izraelovih, brata tvoga Arona i sinovime njegove, da mi služe kao sve enici: Arona te Nadaba, Abihu, Eleazara i Itamara, sinove Aronove. ² I svome bratu Aronu na ini haljine svete na ast i kao ukras. ³ I razgovoraj sa svima što imaju srce mudro, koje sam ispunio duhom mudrosti, da Aronu haljine naprave kako bi ga posvetili da mi služi kao sve enik. ⁴ A ovo su haljine koje ete na initi: Naprsnik, ople ak, plašt, košulju vezenu, kapu i pojasa. ⁵ Neka zato uzmu zlata i platna porfirnog, crvenog i tamnocrvenog i lan prepredeni.

⁶ I ople ak neka vješto izrade od zlata i platna porfirnog, crvenog, tamnocrvenog i lana prepredenog. ⁷ Dvije naramenice neka budu na dva kraja njegova koja e se spajati i tako e se sastavljati. ⁸ A vješto izra eni pojasa, koji je na njemu i sa kojim se pri vrš ava, neka je izra en na isti na in, iz jednog dijela, od iste tkanine, platna porfirnog, crvenog, tamnocrvenog i lana prepredenog. ⁹ I dva eš kamena oniks uzeti i na njih ugravirati imena Izraelovih sinova, ¹⁰ šest imena njihovih na kamenu jednom i šest preostalih imena na kamenu drugom, po ro enju njihovom. ¹¹ Vještinom draguljara kojom se kamen obra uje urezat eš na dva kamena imena Izraelovih sinova i okovati ih zlatom unaokolo. ¹² I ta dva kamena eš položiti na naramenice ople ka da budu kamenje spomena za Izraelove sinove, i neka Aron kao spomen pred Gospodom nosi njihova imena na svojim ramenima. ¹³ I kop e eš od zlata na initi, ¹⁴ i lanca dva od istoga zlata, jednako pletena, onako kako se lanci pletu, pa ih objesi o kop e.

¹⁵ Naprsnik su enja vješto izradi, na isti na in kao ople ak. Od zlata i platna porfirnog, crvenog i tamnocrvenog te od lana prepredenog eš ga na initi. ¹⁶ Neka je etverouglast i dvostruko položen, pedalj dug i jedan pedalj širok. ¹⁷ I po njemu drago kamenje umetni, etiri reda kamenja; neka je prvi red rubin, topaz i alem, ¹⁸ drugi neka je smaragd, safir i ametist,

¹⁹ u tre em pak hijacint, ahat i ledac ²⁰ a u etvrtom krizolit, oniks i jaspis. ²¹ I neka je ovih kamenova dvanaest s imenima Izraelovih sinova, jedan za svako ime, vješto urezani kamen za ime svako od plemena dvanaest. ²² I na naprsniku neka su lanci jednaki, ispleteni od zlata istoga. ²³ I dva zlatna prstena na ini za naprsnik te ih stavi na dva kraja njegova. ²⁴ Onda lanca dva provuci kroz prstenove na krajevima naprsnika. ²⁵ A druga dva kraja od lanaca pri vrsti za dvije kop e pa ih stavi na naramenice od ople ka sa strane prednje. ²⁶ I druga dva prstena izradi od zlata i postavi ih na druga dva kraja naprsnika, s unutrašnje strane, koja gleda u ople ak. ²⁷ I još dva zlatna prstena eš izraditi i postaviti na naramenice ople ka, dolje na strani njegovoj prednjoj, iznad tkanog pojasa ople ka. ²⁸ I neka se naprsnik sa prstenovima svojim i vrpcom od porfira pri vrsti za prstenove ople ka da uz pojasa njegov vrsto stoji i da se naprsnik ne odvoji od ople ka. ²⁹ Tako e Aron imena Izraelovih sinova na naprsniku su enja nositi na srcu kada ulazi u Svetište kao vje ni spomen pred Gospodom. ³⁰ I na naprsnik su enja stavi Urim i Tumim, da leže na srcu Aronovom, kada izlazi pred Gospoda; i tako e Aron uvijek na srcu nositi presudu Izraelovih sinova pred Gospodom.

³¹ Plašt za ople ak na ini sav od porfira. ³² I neka je u sredini prorez za glavu, i neka prorez bude opto en unaokolo tkanjem, kao prorez oklopa, da se ne razdere. ³³ A na rubu njegovom na ini šipke od ljubi astog, crvenog i tamnocrvenog tkanja; izme u njih izradi zvonca od zlata, ³⁴ zlatno zvonce pa šipak, pa nanovo zvonce pa šipak, svud oko plašta, uz rub njegov. ³⁵ I neka ga Aron nosi kada službu obavlja, i neka se uje njegovo odzvanjanje kada u Svetište ulazi pred Gospoda i kada izlazi; tako on ne e umrijeti.

³⁶ Zatim plo u izradi od istoga zlata te na nju ugraviraj kao na pe atu: "Gospodu posve en", ³⁷ i vrpcom od porfira pri vrsti za kapu, sprjeda na kapi da stoji. ³⁸ I neka bude na elu Aronovu, da na se uzme grijeho koji bi mogli okaljati svete prinose koje donose sinovi Izraelovi. I neka je stalno na elu njegovu da stje e blagonaklonost Gospodnju.

³⁹ Košulju na ini od lana, od lana i kapu napravi, a pojas vezom izvezi.

⁴⁰ I sinovima Aronovim napravi košulje i za njih izradi pojase za ukras i ast. ⁴¹ I njima odjeni brata svoga Arona i sinove njegove, te ih pomaži, i ruke im ispuni, pa ih posveti da mi služe kao sve enici. ⁴² I hla e im lanene na ini da tijelo svoje nago prekriju, od kukova do lanaka neka sežu. ⁴³ Neka ih nose Aron i sinovi njegovi kada ulaze u Šator susreta ili kada se približe altaru da služe svetinji, da krivnju na se ne navaljuju i da ne moraju umrijjeti. Neka je to vje na naredba za njega i potomke njegove poslije njega.

29

Posve ivanje sve enika

¹ A ovo eš u initi kada ih budeš posve ivao da bi mi kao sve enici služili: tele uzmi i dva zdrava ovna, ² te hljebove i kola e beskvasne pomiješane s uljem i beskvasnih prevrta uljem namazanih; od brašna pšeni nog ih umijesi. ³ U jednu korpu ih stavi pa prinesi uz tele i dva ovna. ⁴ A onda eš Arona i sinove njegove odvesti pred Šator susreta i тамо ih saprati. ⁵ I odje u eš uzeti i Aron neka obu e košulju sa plaštrom za naple ak, uz to ople ak i naprsnik te ga opaši pojasm ople ka.

⁶ I kapu mu na glavu obveži i svetu plo u pri vrsti za kapu. ⁷ I ulje za pomazanje eš uzeti i na glavu mu izliti pa ga pomazati.

⁸ I sinove eš njegove dovesti i košulje im obu i. ⁹ I opaši ih pojasmima, Arona i sinove njegove, i visoke kape im obveži i neka je sve enstvo za njih vje ita odredba. Ovako eš Aronu i sinovima njegovim ruke ispuniti: ¹⁰ Dovedi tele pred Šator susreta i neka Aron i sinovi njegovi ruke svoje polože na njegovu glavu. ¹¹ Onda zakolji tele pred Gospodom, pred ulazom u Šator susreta. ¹² I krvi eš njegove uzeti i prstima nanijeti na rogove altara, a svu ostalu krv eš prolit na podnožje altara. ¹³ I sav eš loj uzet što iznutrice prekriva, opnu na jetri i oba bubrega s lojem koje je na njima i zapalit na

altaru. ¹⁴ Ali meso, kožu i izmet teleta eš iznad tabora u vatri spaliti, jer to je žrtva za grijeh.

¹⁵ Nakon toga eš uzeti jednog ovna, pa neka Aron i sinovi njegovi polože ruke na glavu njegovu. ¹⁶ Ovna zakolji i krvlju njegovom poprskaj oko altara. ¹⁷ A ovna u komade isjeci, iznutrice i noge saperi i položi ih kraj udova i glave njegove. ¹⁸ I ovna cijelog zapali na altaru jer to je paljenica za Gospoda, miris ugodni, žrtva ognjena Gospodu.

¹⁹ Pa eš uzeti drugoga ovna, i neka Aron i sinovi njegovi ruke polože na glavu njegovu. ²⁰ Ovna potom zakolji pa krvlju njegovom namaži kraj desnog uha Aronova, kraj od desnoga uha sinovima njegovim, desni palac desnice njihove i palac desne noge njihove, a krvlju ostalom zapljesni altar unaokolo.

²¹ I uzmi krvi sa altara i ulja za pomazanje pa poprskaj Arona i haljine njegove, sinove njegove i njihovu odje u; tako e biti posve en uz haljine svoje i tako e i sinovi njegovi biti posve eni uz odje u svoju.

²² Nakon toga eš uzeti loj od ovna, rep i loj koji prekriva crijeva, opnu na jetri, oba bubrega i loj oko njih i desno ple e jer je ovan prinesen za posve enje. ²³ I uzmi hljeb jedan i prevrtu s uljem iz korpe beskvasnih hljebova koji stoji pred Gospodom, ²⁴ i sve predaj u ruke Aronove i u ruke sinova njegovih te e u rukama obrati da bude žrtva obrtna pred Gospodom.

²⁵ Potom im to uzmi iz ruku i zapali na altaru kao paljenicu, kao miris ugodan pred Gospodom, to je žrtva plamena za Gospoda. ²⁶ I prsa uzmi od ovna za posve enje Arona i njiši ih pred Gospodom kao žrtvu obrtanu, i to e biti tvoj dio. ²⁷ I tako eš posvetiti prsa žrtve obrtne kao i ple e od žrtve podizane, koje bijahu prevrtane i uzdizane od ovna za posve enje Arona i sinova njegovih. ²⁸ I to neka je odre eno za Arona i njegove sinove zasvagda me u sinovima Izraelovim, jer to je žrtva. Žrtva koju e prinositi Izraelovi sinovi, od žrtava njihovih zahvalnih, doprinos njihov za Gospoda.

²⁹ I svete haljine Aronove neka baštine sinovi njegovi nakon njega, da budu u njima pomazani i da im se ruke

ispune u njima. ³⁰ Sin koji naslijedi mjesto njegovo sve eni ko, koji e u i u Šator susreta da služi na svetištu, on e haljine nositi sedam dana.

³¹ A ti uzmi ovna za posve enje pa mu meso skuhaj na mjestu svetom. ³² A neka Aron i sinovi njegovi jedu meso ovna uz hljeb iz korpe pred ulazom u Šator susreta. ³³ Neka jedu od onoga što je poslužilo za njihovo posve enje, kad im ruke ispunije da ih posvete. Neka ne jede nijedan tu inac, jer je sveto! ³⁴ A ako li nešto od mesa i hljeba za sve eni ko posve enje ostane do jutra, onda to spali u plamenu, neka se ne jede jer je sveto!

³⁵ I postupaj s Aronom i sa sinovima njegovim onako kako sam ti zapovedio. Sedam dana eš im ruke ispunjavati, ³⁶ i dnevno eš tele jedno klati kao žrtvu za grijeh i o iš enje. Altar eš o istiti ine i o iš enje i pomazat eš ga da se osveti. ³⁷ Sedam dana eš iš enje initi i posve ivati altar te e on postati svetinja nad svetinjom i sve što se dotakne altara bi e sveto.

³⁸ A ovo eš žrtvovati na altaru: dva janjeta od godinu, redovno svakoga dana. ³⁹ Jedno eš janje žrtvovati ujutro, a drugo nave er, ⁴⁰ uz prvo eš prinijeti desetinu efe pšeni nog brašna smiješanog sa etvrtinom hina ulja cije enog i etvrtinu hina vina. ⁴¹ Drugo eš janje žrtvovati uve er, a sa žrtvom prinosnicom i ljevanicom kao i ujutro, žrtvuj ga kao miris ugodan, paljenicu Gospodu. ⁴² Neka to bude trajna žrtva paljenica za budu a pokoljenja pred Gospodom, pred ulazom u Šator susreta, gdje u se s vama sastajati kako bi vam govorio. ⁴³ I tamo u se susretati sa Izraelovim sinovima i neka se to mjesto posveti kroz Moju slavu. ⁴⁴ I svetim u u initi šator i altar. Posvetit u Arona i Izraelove sinove da Mi služe kao sve enici. ⁴⁵ I boravit u me u Izraelovim sinovima i bit u njihov Bog. ⁴⁶ I neka spoznaju da sam Ja, Gospod, Bog koji ih je izveo iz Egipta i da živim me u njima. Ja sam Gospod Bog.

30

Kadioni žrtvenik

¹ I altar jedan na ini za paljenje tamjana, napravi ga od drveta bagremova. ² Neka je dug i širok po jedan lakat, etverouglast i visok dva lakta, te neka mu rogovi budu u jednom komadu s njim. ³ I istim ga zlatom presvuci, njegovu gornju plo u, strane i robove njegove, te mu na ini vijenac zlatni naokolo. ⁴ I dva zlatna prstena na ini pod vijenac, pri vrsti ih na dvije njegove strane, na oba ugla njegova. Kroz njih e se provu i poluge da se može nositi. ⁵ A poluge eš na initi od drveta bagremova i presvu i ih zlatom. ⁶ I pred zavjesu eš ga postaviti koja visi ispred Kov ega saveza, pred pomirbenim poklopcom iznad kojeg je Svjedo anstvo, gdje u se s tobom susresti. ⁷ I neka Aron pali miomirisni tamjan na njemu svako jutro; dok svjetla priprema, neka tamjan pali, neka je to redovno paljenje pred Gospodom za potomke vaše. ⁸ Ne prinosite na njemu tamjana tu ega, niti paljenicu tu u, ni prinosice ni ljevanice! ⁹ Neka jednom u godini Aron vrši o iš enje na rogovima njegovim. Neka krvlju žrtve koja se prinosi za grijeh jednom godišnje obavi iš enje za vaše rodove; jer je to svetinja nad svetinjama Gospodu.

Porez

¹⁰ I Gospod re e Mojsiju: ¹¹ "Kada broj Izraelovih sinova doznaš, svih koji budu izbrojani, neka svaki od njih Gospodu plati otkupninu za dušu svoju, kada budu izbrojani, da ih pošast ne sna e. ¹² Svako ko bude izbrojan neka dadne pola šekela – prema hramskom šekelu dvadeset gera je jedan šekel – pola šekela kao doprinos Gospodu. ¹³ Svaki koji bude izbrojan, a star je dvadeset ili više godina, taj e Gospodu prilog dati. ¹⁴ Neka bogati ne daje više i neka siromašni ne daje manje od pola šekela, kada Gospodu prilog dajete kao otkup za se. ¹⁵ I priloge eš od Izraelovih sinova uzeti i iskoristiti ih za

službu u Šatoru susreta, da je Izraelovim sinovima spomen pred Gospodom, da iskupe duše svoje."

Umivaonik

¹⁷ I dalje Gospod poru i Mojsiju: ¹⁸ "Na init eš i umivaonik od mjedi za pranje, i neka mu je postolje mјedeno. Postavi ga izme u Šatora susreta i altara, te vode nalij u njega. ¹⁹ I neka Aron i sinovi njegovi ruke svoje i noge Peru u njemu. ²⁰ Kada žele u i u Šator susreta, neka se vodom saperu, da ne moraju umrijeti; isto neka ine kada altaru prilaze, da služe i da spaljuju žrtve paljenice pred Gospodom. ²¹ I neka Peru ruke i noge svoje da ne moraju umrijeti. Neka je to vje ita zapovijed za njih, za njega i potomke njegove, i budu a pokoljenja."

Ulje za pomazanje i tamjan

²² I Gospod re e Mojsiju: ²³ "Uzmi mirisa najboljih, smirne iste pet stotina šekela, cimeta mirišljavog pola te težine - dvije stotine i pedeset šekela, dvije stotine i pedeset šekela mirisave trske, ²⁴ pet stotina šekela lovorike – prema hramskom šekelu, te jedan hin maslinovog ulja, ²⁵ i od toga na ini posve eno ulje za pomazanje. Vješto sa injenu smjesu poput smjese parfimera; neka je to sveto ulje za pomazanje. ²⁶ I uljem pomaži Šator susreta i Kov eg saveza, ²⁷ kao i sto i sav njegov pribor, pa i svije njak, i sav pribor uz njega, žrtvenik za paljenje tamjana; ²⁸ žrtvenik za paljenice i pribor uz njega te umivaonik sa postoljem svojim. ²⁹ I posveti ih da budu svetinja nad svetnjom; sve što dotaknu postati e sveto.

³⁰ Arona i sinove njegove eš pomazati i posvetiti kako bi Mi služili kao sve enici. ³¹ I sinovima eš Izraelovim re i: To e mi biti kroz naraštaje sveto ulje pomazanja! ³² Neka se ne posipa po tijelu ovjeka i ne pravite sli no ulje, sveto je, zato neka vam bude sveto! ³³ Ko sli no spravi ili tu inca pomaže istim, bit e iskorijenjen iz naroda svoga."

³⁴ I Gospod re e Mojsiju: "Uzmi mirodija: natafe, šeheleta i helebene. Od mirodija istoga tamjana, u istoj mjeri, ³⁵ i od toga na ini kâd, vještinom parfimera, posoljen, ist i svet. ³⁶ I

sitno ga istucaj i malo stavi ispred Svjedo anstva u Šator susreta, gdje u se s vama sastati. Neka vam je to svetinja nad svetinjama.³⁷ A takav kâd ne pravite za se, neka je to svetinja za Gospoda.³⁸ Ako li bi iko na inio takav kâd da se nasla uje njegovim mirisom, neka bude iskorijenjen iz naroda svoga.

31

Oholiab i Besasel

¹ I Gospod re e Mojsiju: ² "Gle, imenom sam pozvao Besasela, sina Urijeva, od koljena Hurova, iz plemena Judina. ³ I duhom sam ga Božijim ispunio, mudroš u, znanjem i razumom te vještina za posao svaki, ⁴ da djela umjetni ka domišlja i da ih izra uje u zlatu, srebru i mjedi, ⁵ da kamenje drago dora uje za umetanje, da drvo oblikuje tako da umjetnine svake vrste umije izraditi. ⁶ I gle, njemu sam poslao Oholiaba, sina Ahisamakova iz plemena Danova, i svima sam koji mudro srce imaju mudrost u srca položio, da sve što sam ti zapovjedio umiju na initi. ⁷ Šator susreta, Kov eg saveza, pomirbeni poklopac i sav pribor Šatora,⁸ i svije njak isti i sav pribor, i altar za tamjan,⁹ kao i altar za paljenice sa svim svojim priborom. ¹⁰ Pa i haljine svete za službu Aronovu, sve enika, kao i haljine za sinove njegove, za dužnost sve eni ku,¹¹ i ulje za pomazanje, te tamjan miomirisni za Svetiše. Neka u potpunosti u ine onako kako sam ti rekao.

Subota

¹² I Gospod re e Mojsiju: ¹³ "Poru i Izraelovim sinovima: 'Obilježavajte Moju subotu! Jer to je znak izme u Mene i vas za sva budu a pokoljenja, da shvatite da sam ja Gospod koji vas posve uje.'¹⁴ I zbog toga poštujte subotu, jer je sveta. Ko je oskrnavi mora obavezno umrijeti, neka duša onoga koji subotom radi bude iskorijenjena iz naroda svoga!

¹⁵ Neka se šest dana radi, ali dana sedmog je subota, dan potpunog odmora, svet Gospodu. Svako ko subotom bude radio mora biti pogubljen!¹⁶ Zato neka Izraelovi sinovi drže subote,

tako što e je slaviti u koljenima svim, kao savez vje ni.¹⁷ Ona je vje iti znak izme u Mene i sinova Izraelovih; jer za šest dana je Gospod stvorio nebesa i zemlju ali se sedmog dana odmarao i krije. "

¹⁸ I kada je Gospod završio razgovor s Mojsijem na brdu Sinaj, dade mu dvije plo e Svjedo anstva, plo e kamene, ispisane prstom Božnjim.

32

Zlatno tele

¹ A narod se vidjevši da Mojsije ve dugo ne silazi s brda skupi oko Arona i re e: "Hajde, bogove nam na ini koji e i i pred nama, jer ne znamo šta se desilo tom Mojsiju koji nas je izveo iz zemlje egipatske." ² Tad im Aron odgovori: "Zlatne naušnice poskidajte sa žena, djece i k eri vaših te ih donesite meni!" ³ Tad narod sav poskida naušnice, što nosiše na ušima, pa ih donesu Aronu. ⁴ A on ih uze iz njihovih ruku pa oblikova alatom za klesanje kalup i tele zlatno na ini. Tad oni rekoše: "Izraele, ovo su bogovi tvoji, koji te izvedoše iz zemlje egipatske."

⁵ Kada to Aron vidje, sagradi altar pred njim pa povika: "Sutra je slava Gospodova!" ⁶ Ujutro rano ustaše te prinesoše paljenice i žrtve zahvalnice; i narod sjede da jede i piye te ustade da se veseli.

⁷ Tad Gospod re e Mojsiju: "Si i dolje, jer se narod tvoj, koji si izveo iz zemlje egipatske iskvario! ⁸ Brzo odlutaše sa staze koju sam im zapovjedio; tele su si izlili, molili su mu se i žrtvovali govore i: Izraele, ovo su bogovi tvoji, koji te izvedoše iz zemlje egipatske!" ⁹ I Gospod kaza Mojsiju: "Dugo sam motrio ovaj narod, i gle, narod je to tvrdoglav. ¹⁰ A sada Me ostavi samog da se srdžba Moja na njih rasplamsa i da ih istrijebim, a od tebe u na initi narod veliki."

¹¹ A Mojsije zamoli Gospoda, Boga svoga, govore i: "Ah Gospode, zašto da se Tvoja srdžba rasplamsa nad narodom koji si tolikom silom i rukom vrstom izveo iz zemlje

egipatske? ¹² Zašto da Egipani govore: "Zlonamjerno ih je izveo, da ih u gori pogubi i sa zemlje iskorijeni?" Odvrati se od gnjeva Svoga i odustani od propasti naroda Svoga. ¹³ Sjeti se sluga Svojih, Abrahama, Isaka i Izraela, kojima si se sobom zakleo i kojima si kazao: Potomke u vaše razmnožiti kao zvijezde na nebesima, i sva e zemlja koju obe ah pripasti njima, neka im je baština dovijek! ¹⁴ Tad Gospod odustane od zla kojim je prijetio narodu svome.

¹⁵ Tad se Mojsije okrenu i si e sa brda, u rukama je nosio dvije plo e. One bijahu ispisane s obje strane, s prednje i sa zadnje strane. ¹⁶ I plo e bijahu djelo Božije, i pismo bijaše Božije, uklesano u plo e. ¹⁷ Kada je Jošua za uo viku naroda re e Mojsiju: "Vika je bojna u taboru." ¹⁸ Pa nastavi: "Ali nije to vika pobjede ili vapaj poraza, nego je pjesma ono što ujem." ¹⁹ A desi se kada je prišao taboru i video tele i plesanje, da se srdžba Mojsijeva rasplamsa i on baci table i razbi ih pod brdom. ²⁰ I on uze tele te ga spali ognjem, u prah ga istuca i prospje po vodi, i natjera sinove Izraela da je piju.

²¹ Tad Mojsije re e Aronu: "Šta ti je ovaj narod zgriješio pa si toliki grijeh na njega svalio?" ²² Tad odvrati Aron: "Neka gospodar moj ne raspaljuje srdžbu svoju. Ti znaš da je narod ovaj zao. ²³ Rekoše mi: Bogove nam na ini koji e i i pred nama, jer ne znamo šta se desilo tom Mojsiju koji nas je izveo iz zemlje egipatske!" ²⁴ Tad im odgovorim: "Ko zlata ima neka ga skine sa sebe! Onda ga meni dadoše, i ja ga bacih u oganj, i iz njega iza e ovo tele!"

²⁵ A kada je Mojsije video da se narod razuzdao – jer ga razuzda Aron na sramotu pred protivnicima njegovim, ²⁶ tad Mojsije stade na kapije tabora govore i: "K meni ko je Gospodov!" Tad uz njega stadoše svi sinovi Levijevi. ²⁷ I on im re e: "Ovako re e Gospod, Bog Izraelov, neka svaki opasa ma uz bedro svoje i po e od jednih vrata do drugih u logoru, i neka svaki ubije brata svoga, prijatelja i bližnjeg!" ²⁸ I Levijovi sinovi u iniše kako im je Mojsije kazao, i toga dana od naroda pogibe oko tri hiljade ljudi. ²⁹ I Mojsije re e: "Gospodu se posvetiste danas, po cijenu sinova i bra e svoje, da vam

blagoslov podari ovoga dana!" ³⁰ I sljede eg dana Mojsije re e narodu: "Veliki ste grijeh u inili! A sada u se popeti ka Gospodu; možda ga mogu zamoliti da vam oprosti." ³¹ I Mojsije se vrati ponovo Gospodu i re e: "Ah! Narod je onaj u inio grijeh težak time što si napravi zlatne bogove!" ³² Ali oprosti im grijeh, ako ne eš, onda me, molim te, izbriši iz knjige koju si napisao! ³³ Tad Gospod odgovori Mojsiju: "Izbrisat u onoga iz Moje knjige ko je zgriješio!" ³⁴ Te po i sada i povedi narod na mjesto o kojem sam ti govorio. Gle, Moj an eo e po i ispred tebe. Ali onoga dana kada ih budem pohodio pohodit u i grijeye njihove. ³⁵ I Gospod udari po narodu zbog teleta koje im je Aron na inio.

33

Nare enje da se Sinaj napusti

¹ I Gospod re e Mojsiju: "Digni se odavde i po i, ti i narod koji si izveo iz zemlje egipatske, u zemlju koju sam Abrahamu, Isaku i Jakovu obe ao zakletvom, rekavši: 'Tvom u je potomstvu darovati!' ² An ela u jednog pred tobom poslati i Kanaance, Amorejce, Hetite, Perižane, Hivijce i Jebusejce rastjerati. ³ I po ite u zemlju u kojoj teku med i mljeko, ali Ja ne u po i s vama zato što ste narod tvrdoglav pa bi vas mogao putem istrijebiti."

⁴ Kada je narod uo ove oštре rije i, po e tugovati te niko nije nosio svoj nakit. ⁵ Jer Gospod je rekao Mojsiju: "Reci Izraelovim sinovima: 'Narod ste tvrdoglav! Kada bih samo na tren s vama putovao, morao bih vas uništiti. Te skinite sada svoj nakit da vidim što u initi s vama!'" ⁶ I Izraelovi sinovi sa sebe skinuše nakit kod brda Horeb.

Šator susreta

⁷ Ali Mojsije uze šator i razape ga izvan tabora, dalje od njega, i prozva ga "Šator susreta". I tako se desi da je svako ko je tražio Gospoda morao po i k Šatoru susreta, koji bijaše van tabora. ⁸ I desi se, kada je Mojsije išao u Šator da sav narod

ustane i stane kod ulaza u svoj šator te prati Mojsija pogledom dok ne u e u Šator susreta.

⁹ A kad Mojsije u e u Šator, spusti se stup oblaka i stane pred ulazom Šatora, i On je razgovarao s Mojsijem. ¹⁰ I kada je narod cijeli vidoj stup oblaka na ulazu u Šator svi ustani i poklone se, svaki pred ulazom svoga šatora. ¹¹ I Gospod je razgovarao s Mojsijem lice u lice. A kada se Mojsije ponovo vrati u tabor, njegov sluga Jošua, sin Nunov, mladi , ne htjede napustiti Šator.

Mojsije moli Gospoda za narod

¹² Mojsije re e Gospodu: "Gle, Ti mi govorиш: 'Povedi narod gore', ali mi nisi rekao koga eš poslati sa mnom. A kazao si, 'po imenu te znam i milost si našao u Mojim oima.'

¹³ A sada, ako li sam milost našao u Tvojim oima, molim da mi obznaniš Svoje staze, da Te shvatim i da milost Tvoju na em. Prisjeti se tako er da je ovo Tvoj narod." ¹⁴ A Gospod re e: "Moje e lice s tobom i Ja u ti mira dati" ¹⁵ A on odgovori: "Ako ne eš biti prisutan na putu našem, onda nas ne pokre i odavde. ¹⁶ Jer kako da znamo da smo milost našli u Tvojim oima, narod Tvoj i ja? Samo po Tvom polasku s nama znat emo da smo ja i narod Tvoj druga iji od svakog drugog naroda na licu zemlje?"

¹⁷ I Gospod re e Mojsiju: "Tu stvar koju si rekao u u initi, jer našao si milost u Mojim oima, i poznajem te po imenu tvome." ¹⁸ A Mojsije odvrati: "Molim te pokaži mi Svoju slavu." ¹⁹ A On odgovori: "U init u da sva dobra Moja pro u ispred tebe, i pred tobom u obznaniti Svoje ime – 'Gospod'. I milostiv u biti prema onome prema kome budem milostiv, i smilovati u se onome kome se smilujem." ²⁰ I re e: "Ali lica Moga ne eš vidjeti, ovjek Me ne može vidjeti i ostati živ." ²¹ I Gospod kaza: "Gle, postoji mjesto kod Mene na kojem eš stati na stijenu, ²² i dok Moja slava bude prolazila stavit u te u raspuklino stijene i zaklanjat u te rukom dok ne pro em. ²³ Onda u skloniti ruku Svoju i vidjeti eš le a Moja, ali Mi lica vidjeti ne eš."

34

Mojsije izra uje nove plo e

¹ I Gospod re e Mojsiju: "Iskleši dvije plo e, poput onih prvih, da rije i na njih zapišem koje bijahu na plo ama koje si razbio; ² i budi spremam da se sutra, rano ujutro, popneš na brdo Sinaj i pred Mene staneš na njegovom vrhu. ³ I nikome ne dopusti da se penje s tobom, niti dozvoli da iko bude vi en oko brda; neka ne pasu ni ovce ni goveda nasuprot njega!"⁴

⁴ I Mojsije isklesa dvije plo e poput onih prvih te ustade rano ujutro i pope se na brdo Sinaj, kako mu je Gospod i zapovjedio; nosio je dvije plo e u rukama. ⁵ Tad Gospod si e u oblaku i stade pred njega te prozva ime Gospodovo. ⁶ I Gospod pro e ispred njegova lica govore i: "Gospod, Gospod Bog,⁷ milostivi i darežljivi, spor u srdžbi, vjernosti velike i milosti; ljubavi postojane za hiljade, što prestup i grijeh opašta, ali nipošto ne ostavlja nekažnjene, nego grijeh o eva pohodi u sinovima i unucima do tre eg i etvrtog koljena!" ⁸ Tad Mojsije hitro pade ni ice i po e moliti. ⁹ I on re e: "O Gospode, ako sam milost našao u Tvojim oima, onda Te molim da do eš me u nas iako smo narod tvrdoglav. Oprosti nam grijeha i krivnju našu, uzmi nas kao baštinu Svoju."

Obnavljanje saveza

¹⁰ On re e: "Gle, Savez u s vama sklopiti, ispred naroda cijelog u uda initi, kakva nisu injena na zemlji cijeloj niti u ma kojem narodu. Sav narod koji je oko tebe vidjet e djelo Gospodnje; jer divno e biti ono što u s vama u initi.

¹¹ "Pazite na ovo što vam nare ujem ovoga dana. Gle, pred vama u rastjerati Kanaance, Hetite, Perižane, Hivijice i Jebusejce. ¹² uvajte se da ne sklopite savez sa stanovnicima zemlje u koju idete, da to ne postane zamka me u vama.

¹³ Altare eš njihove razoriti i stupove porušiti, i Ašerine im posijeci, ¹⁴ jer klanjati se ne eš drugome bogu osim Gospodu, ije je ime Ljubomorni, jer je Bog ljubomoran. ¹⁵ Ne sklapaj savez sa stanovnicima ove zemlje, pa da te pozovu kada za

bogovima svojim blude i kada bogovima svojim žrtve prinose pa da od žrtve te jedeš,¹⁶ i da k eri njihove uzimaš za sinove svoje, i da one blude za bogovima svojim pa sinove tvoje zavode da ine isto.

¹⁷ Sebi ne izlijevaj bogove od gvož a.

¹⁸ Držat eš Slavu beskvasnih hljebova; sedam dana eš jesti hljeb bez kvasca, kako sam ti naredio, u vrijeme odre eno u mjesecu Abibu, jer u tom mjesecu iza oste iz Egipta.¹⁹ Sve prvoro eno pripada Meni, sva muška stoka, prvjenac krave i ovce.²⁰ Prvoro eno magare eš iskupiti janjetom, a ako ga ne iskupiš, vrat eš mu slomiti. Sve prvoro ene sinove eš iskupiti i nijedan neka se preda Mnom ne pojavljuje praznih ruku.

²¹ "Šest dana eš raditi, a sedmi dan eš odmarati, i u vrijeme oranja i žetve eš odmarati.²² Praznik sedmica eš slaviti, Praznik prve žetve pšeni ne i berbe na kraju godine.

²³ Tri puta godišnje e muški dolaziti pred Gospoda Boga, Boga Izraelovog.²⁴ Jer narode u pred vama protjerati i proširiti granice naroda vašeg. Niko vam zemlju ne e priželjkivati kada krenete gore da stanete pred Gospoda, vašeg Boga, tri puta godišnje.

²⁵ Ne eš prinositi krvi od žrtve Moje uz hljeb kiseli, i ne eš pustiti da žrtva preno i od slavlja Pashe.²⁶ Najbolje od prvjenga ploda tvoga eš donijeti u dom Gospoda, tvoga Boga. Ne eš kuhati mladu kožu u mlijeku majke njegove."

²⁷ I Gospod re e Mojsiju: "Zapiši ove rije i, jer po rije ima ovim sam sklopio Savez s tobom i sa Izraelem."²⁸ Tako je Mojsije bio s Gospodom etrdeset dana i no i. Nije jeo hljeba niti je pio vode. I on je na plo e zapisivao rije i zapovijedi, deset zapovijedi.

Mojsijevo svjetlo lice

²⁹ Kada se Mojsije vratio s brda Sinaj – s dvije Table svjedo anstava u rukama je silazio sa brda - nije znao da mu s lica svjetlost sija, zato što je razgovarao s Bogom.³⁰ Aron i sav narod Izraelov je vidio Mojsija i gle, lice mu je svjetlilo te su se plašili da mu pri u.³¹ Ali Mojsije ih je zvao, te se

Aron i sve vo e zbora vratiše njemu. I Mojsije je razgovarao s njima.³² Naposljetku se sav narod izraelski približio i on im kaza sve što mu je Gospod naredio na brdu Sinaj.³³ A kada je Mojsije dovršio svoj govor, navu e koprenu na lice svoje.

³⁴ Ali kada bi Mojsije išao pred Gospoda da razgovara, skinuo bi koprenu dok ne bi izašao. A kada bi izašao, govorio bi narodu izraelskom šta mu je nare eno,³⁵ a narod Izraela bi vido lice Mojsijevu, kožu koja je sijala, i Mojsije bi ponovo prekrio lice sve dok ne bi opet otišao da s Njim razgovara.

35

Pravila o suboti

¹ I Mojsije skupi sav zbor sinova Izraelovih pa im re e: "Ovo su stvari koje vam je Gospod zapovjedio: ² Šest dana ete raditi, a sedmi dan neka vam je svet, da slavite subotu, dan odmora Gospodnjeg. Ko bude radio na taj dan, mora umrijeti. ³ Na dan subotnji ni vatre ne palite u vašim domovima!"

Doprinos za Šator susreta

⁴ I Mojsije je skupljenom zboru Izraelovih sinova rekao: "Ovo je Gospod naredio: ⁵ Skupite izme u sebe dobrovoljni prilog za Gospoda; svaki koga srce njegovo podstie neka prinese prilog Gospodu; zlato, srebro i mjed.⁶ Plavo, porfirno i tamnocrveno predivo, bijelo platno i kostrijet,⁷ i crvene kože ovnjujske, od jazavca kože, kao i drva bagremova,⁸ te ulje za svjetlo, mirise za ulje pomazanja i kâd mirišljavi.⁹ Oniks i drugo kamenje dragoo koje se na haljine utka ili na naprsnik stavlja.

¹⁰ I svi me u vama koji imaju srce mudro, neka do u i izrade ono što je Gospod naredio: ¹¹ Šator i naslon njegov, kuke, daske i prijevornice njegove, stupove i postolja, ¹² Kov eg i poluge njegove, pomirbeni poklopac i zavjesu koja zaklanja, ¹³ sto s polugama svojim, sa svim priborom i hljeb za prinošenje. ¹⁴ Svije njak za osvjetljivanje s njegovom priborom, i svije e, kao i ulje za svije njak. ¹⁵ Altar kadioni s

polugama njegovim, ulje za pomazanje i mirisni tamjan, i zavjesu za vrata Šatora.¹⁶ Altar za paljenice s mjedenom rešetkom, poluge i sve sprave njegove, umivaonik i postolje njegovo.¹⁷ Zavjese za dvorište, stupove njegove i postolja;¹⁸ kolce za Šator i dvorište i konopce njihove.¹⁹ Haljine za službu u svetištu, svete haljine za Arona, sve enika, i haljine sinova njegovih, za službu sve eni ku.

²⁰ Tad se povuće sav zbor Izraelovih sinova od Mojsija.

²¹ I do oše; svako koga je srca na to navelo i svako iji duh za to bijaše voljan; donešoše Gospodu prilog za izgradnju Šatora susreta i službu cijelu, kao i izravanje svetih haljina.

²² A do oše muškarci zajedno sa ženama i svi koji bijahu voljna srca i donešoše broševe, naušnice, narukvice i prstenje; nakit od zlata; svi Gospodu zlato prinesoše.²³ I svako ko kod sebe nađe plavo, porfirno i tamnocrveno predivo, bijelo platno i kostrijet, i crvene kože ovnuske, te od jazavca kože - prinese i njih.

²⁴ I ko je srebro i mjeđuhtio kao dar donijeti, doneše ih kao prilog Gospodu. I ko drveta bagremova nađe kod sebe doneše ga za razne poslove službe.²⁵ I sve žene mudroga srca prele su rukama svojim i ispredeno donosile; plavo, porfirno i tamnocrveno predivo te platno fino.²⁶ I sve žene koje je srce na to navodilo, i koje bijahu razumne, prele su kostrijet.

²⁷ Plemi i pak donešoše oniksa i kamenja dragog za ople ak i naprsnik,²⁸ mirodija i ulja za svjetlo, i ulje za pomazanje i tamjan mirisni.²⁹ Tako sinovi Izraelovi Gospodu darovaše prilog dobrovoljni – svi muškarci i žene što bijahu srca voljna da doprinesu djelu koje je Gospod kroz Mojsija naredio.

Izgradnja Šatora susreta

³⁰ Tad Mojsije reče Izraelovim sinovima: "Gle, Gospod je imenom pozvao Besasela, sina Urijeva, od koljena Hurova, iz plemena Judina,³¹ I duhom ga je Božijim ispunio, mudroš u, znanjem i razumom te vještinom za posao svaki,³² da djela umjetni ka domišlja i da ih izrađuje u zlatu, srebru i mjeđu,

³³da kamenje drago dora uje za umetanje, da drvo oblikuje tako da umjetnine svake vrste umije izraditi. ³⁴A stavio mu je na srce sposobnost da i druge može obu avati, njemu i Oholiabu, sinu Ahisamakovu, iz plemena Danova. ³⁵On ih je obdario vještinom da umiju uraditi posao svaki; posao rezbara, onog što nacrte izra uje, onog što veze od plave, grimizne i crvene tkanine te od ispredena lana, kao i posao tkalca – svakog zanatlije i umjetnika.

36

¹ Zato e Besasel, Oholiab i svi muškarci mudroga srca, kojima Gospod dade razboritost u srca tako da znaju sva djela izraditi, za službu Božiju uraditi onako kako Gospod naredi."

² I Mojsije pozva Besasela i Oholiaba i sve muške mudroga srca, i sve koje je srce na to navelo, da do u da rade.

³ I primiše od Mojsija sav prilog, koji Izraelovi sinovi donesoše za rad na svetištu. I nastavlјali su svakoga jutra donositi još darova. ⁴Tad do oše svi mudri ljudi koji su radili na svetištu, svaki sa svoga posla koji je obavljao, ⁵pa rekoše Mojsiju: "Narod donosi previše, više no što je potrebno za ovo djelo koje Gospod naredi!" ⁶Tad naredi Mojsije da se taborom pro uje i raširi glas: "Ni ovjek ni žena da ne izra uju više išta za Svetište!" Tako narodu zabranije da donosi, ⁷jer sve što imahu bijaše dovoljno za cijelo djelo, i još je ostalo viška.

⁸I svi muški mudrog srca me u radnicima, napraviše Šator od deset zavjesa, od platna prepredenog, plavog, porfirnog i tamnocrvenog, te vješto u njega utkaše likove kerubina. ⁹Jedna zavjesa bijaše duga dvadeset i osam lakata, a široka etiri lakta, i sve bijahu iste mjere. ¹⁰I on sastavi pet zavjesa u jednu, jednu do druge, pa opet pet zavjesa, jednu do druge. ¹¹Petlje on izradi od porfira na kraju jedne zavjese, gdje e se krajevi sastavlјati, a isto tako u ini na kraju druge zavjese, gdje je mjesto spajanja. ¹²Pedeset on petlji na ini na zavjesi jednoj, na mjestu spajanja, te pedeset petlji na ini na kraju druge zavjese, gdje e se sastavlјati, ove petlje bijahu jedna naspram

druge. ¹³ I on izradi pedeset kop i zlatnih i s njima sastavi zavjese, jednu s drugom tako da je Šator bio jedna cjelina.

¹⁴ I zavjese on napravi od kostrijeti za naslon nad Šatorom, jedanaest takvih zavjesa na ini. ¹⁵ Jedna zavjesa bijaše duga trideset lakata, a široka etiri lakta. I svih jedanaest bijahu iste veli ine. ¹⁶ Pet ovakvih zavjesa on sastavi za se, i šest drugih tako er sastavi u jednu. ¹⁷ I pedeset petlji on napravi na rubu jedne zavjese, tamo gdje se spaja, i pedeset petlji na drugoj zavjesi, tamo gdje se sastavlja. ¹⁸ I on izradi pedeset kop i mjedenih da sastavi šator kako bi bio jedna cjelina. ¹⁹ I pokriva naslonu on na ini od preplanulih ovnjujskih i kozjih koža.

²⁰ I daske za Šator on na ini od drveta bagremova i uspravno ih postavi. ²¹ Jedna daska bijaše duga deset lakata, a široka lakat i po. ²² I svaka daska je imala po dva klina, jedan naspram drugog. Tako u ini sa svim daskama za Šator. ²³ Tako on izradi daske za Šator; dvadeset dasaka za stranu južnu. ²⁴ A ispod on izradi etrdeset postolja od srebra za dvadeset dasaka, dva postolja za dva klina na dasci, i opet dva postolja za dasku sa dva klina. ²⁵ I na drugoj strani Šatora, okrenutoj k sjeveru, izradi dvadeset dasaka, ²⁶ i za njih etrdeset postolja, dva postolja pod jednu dasku, dva postolja pod drugu. ²⁷ Ali na stražnjoj strani Šatora, koja na zapad gleda, on izradi dasaka šest, ²⁸ uz to na ini daske dvije za dva oška po stražnjoj strani Šatora. ²⁹ Bijahu rastavljene dolje, ali se prstenom gore spajahu; takve bijahu obje i u oškovima stajahu. ³⁰ Tako bijaše dasaka osam sa postoljima srebrenim; šesnaest postolja, ispod svake daske dva postolja.

³¹ On izradi pet prijevornica od daske bagremove na jednoj strani Šatora, ³² i pet prijevornica za daske na drugoj strani Šatora, kao i pet prijevornica na zapadnoj strani Šatora. ³³ I on na ini prijevornicu u sredini; ona je prolazila kroz daske s jednog na drugi kraj. ³⁴ I daske zlatom preli i prstenove, koje e ih primiti, od zlata na ini; i prijevornice on zlatom okova.

³⁵ I zavjesu on na ini od prepredenog platna, plavog, porfirnog i tamnocrvenog, s vješto utkanim kerubinima je

izradio.³⁶ I za nju on napravi etiri stupa od bagremova drveta i presvu e ih zlatom. Kuke bijahu zlatne i on im izradi postolja srebrena.³⁷ I zastor on jedan na ini za ulaz u šator od plavog, porfirnog i tamnocrvenog te prepredenog šarenog platna,³⁸ i pet stupova s kukama, vrhove i pojase im zlatom okova, ali im postolja bijahu od mjedi.

37

Izgradnja Kov ega saveza

¹ I Besasel izradi Kov eg dug dva i po lakta, a širok i visok po jedan i po lakat.² I istim ga zlatom preli s unutarnje i vanjske strane, i s gornje strane mu izradi vijenac zlatni.³ I izlije etiri zlatna prstena pa postavi na etiri strane njegove, tako da dva prstena bijahu s jedne, a dva s druge strane.⁴ I poluge od drveta bagremova izradi pa ih zlatom presvu e,⁵ i poluge pruži kroz zlatne prstenove na stranama Kov ega, tako da se može nositi.⁶ I pomirbeni poklopac od zlata istoga izradi, dug dva i po lakta, a širok lakat i po.⁷ I dva zlatna kerubina skova na oba kraja poklopca,⁸ jednog kerubina sa strane jedne, a drugoga sa strane druge i iz jednog komada on izradi kerubine i poklopac pomirbeni.⁹ Kerubini su širili krila svoja nad njim da poklopac njima zaštite, i licem bijahu okrenuti jedan prema drugom te gledahu u poklopac.

Izgradnja stola

¹⁰ Tako er izradi sto od drveta bagremova, dug dva lakta, širok lakat jedan, a visok lakat i po.¹¹ istim ga zlatom presvu e i zlatan mu vijenac izradi naokolo.¹² On mu oplatu izradi naokolo, široku dlan jedan, i vijenac zlatni postavi oko oplate.¹³ Za njega na ini etiri zlatna prstena koja pri vrsti za etiri noge njegove.¹⁴ Bijahu blizu oplate, da se poluge mogu umetnuti kako bi ga nosili.¹⁵ Poluge izradi od drveta bagremova i presvu e zlatom.¹⁶ On izradi i posude, zdjele, vr eve i pehare kojima se izljeva; od istog zlata ih on napravi.

Izgradnja svije njaka

¹⁷ I svije njak on skova od zlata istoga; postolje njegovo, stalak, aše, aške i latice; sve bijaše iz jednog komada skovano. ¹⁸ Šest mu grana na ini sa strana, tri grane s jedne strane, a tri grane s druge strane. ¹⁹ Na kraju grane on izradi aše u obliku bademova cvijeta, svaka sa aškom i laticama, a na kraju druge grane tako er izradi aše u obliku cvijeta badema, svaka sa aškom i laticama. Tako za sve šest grana što izbijaju iz svije njaka. ²⁰ I na svije njaku samom on izradi etiri ašice kao badem s pupoljkom i cvijetom njegovim, ²¹ te aške iskova iz istog komada kao svije njak, ispod svakog para šest grana svije njaka. ²² Jer pupoljci i grane njene bijahu iz jednog dijela – sve kovano od zlata istog. ²³ I sedam mu svjetiljki izradi te usjeka e i pepeljare od zlata istoga. ²⁴ I on ga izradi, sa svim priborom njegovim, od jednog talenta zlata istoga.

Izgradnja kadionog žrtvenika

²⁵ I altar on na ini za paljenje tamjana, izradi ga od drveta bagremova. Bijaše dug i širok po jedan lakat, etverouglast i visok dva lakta, te mu rogovi bijahu iz jednog komada s njim. ²⁶ I istim ga zlatom presvu e; njegovu gornju plo u, strane i robove njegove te mu na ini vijenac zlatan naokolo. ²⁷ I dva zlatna prstena on izradi pod vijenac, te ih pri vrsti na dvije njegove strane, na oba ugla njegova. Kroz njih provu e poluge da se može nositi. ²⁸ A poluge izradi od drveta bagremova i presvu e ih zlatom.

²⁹ I ulje on sveto za pomazanje spremi kao i isti kâd mirisni, vještinom parfimerskom.

38

Izgradnja altara za paljenice

¹ Nakon toga on altar za paljenice na ini od drveta bagremova, pet lakata dug i širok, etvrtast, i visok tri lakta. ² I

na etiri ugla mu pri vrsti robove, koji bijahu iz jednog dijela s altarom, pa ih presvu e mjedom.³ Lonce mu za pepeo napravi, kotli e, lopate, viljuške i klijesta, sav pribor njegov on izradi od mjeni. ⁴ Rešetku mjenetu on izradi poput mreže ispod izbo ine da doseže sredinu altara. ⁵ Na rešetki on mjenene prstenove sa sve etiri strane izli i postavi da drže poluge. ⁶ I poluge on altaru izradi, poluge od bagrema presvu ene u mjeni.

⁷ I poluge on postavi u prstenove tako da budu s obje strane altara kako bi ga mogao nositi. Šupljeg ga izradi sa daskama.

Izra ivanje umivaonika

⁸ Umivaonik on izradi od mjeni i postolje mjeneno od ogledala žena koje služiše, što pred ulazom u Šator susreta službu obavljaše.

Dvorište

⁹ Dvorište on napravi za šator. Na južnoj strani izradi zavjese od prepredenog lana, duge stotinu lakata ¹⁰ i podiže dvadeset stupova na dvadeset mjenenih postolja, i kuke stupova sa spojnicama njihovim od srebra. ¹¹ Na sjevernoj strani na ini zavjese duge stotinu lakata te dvadeset stupova s dvadeset mjenenih postolja, i kuke stupova sa spojnicama njihovim od srebra. ¹² A na zapadnoj strani izradi zavjese duge pedeset lakata, i deset stupova na deset postolja, kuke na stupove i pojase srebrene. ¹³ A na strani prednjoj, što na istok gleda, pedeset lakata. ¹⁴ I petnaest lakata zavjese bijaše na jednoj strani i s njom tri stupa i postolja tri. ¹⁵ I tako i na drugoj strani, s obje strane kapija bijaše petnaest lakata zavjese uz tri stupa i postolja tri. ¹⁶ Sve zavjese za dvorište bijahu od tankog platna prepredenoga. ¹⁷ A postolja za stupove bijahu od mjeni, a kuke na stupovima i pojasi bijahu srebreni. ¹⁸ A na ulazu u dvorište izradi jedan zastor, dvadeset lakata dug, od plavog, porfirnog i tamnocrvenog te prepredenog šarenog platna, a širok pet lakata, kao i druge zavjese u dvorištu.

¹⁹ I bijaše etiri stupa sa etiri postolja od mjedi s kukama, pojasevima i vrhovima prekrivenim srebrom. ²⁰ A sve kolje za šator i dvorište bijaše od mjedi.

Utrošene stvari

²¹ Ovo je spisak utrošenih stvari za šator, za Šator susreta, koji bijaše izgra en po nalogu Mojsijevom, trudom Levita, pod vodstvom Itamara, sina Aronova. ²² Nakon što je Besasel, Urisov sin, sina Hurova, iz plemena Judina, sve na inio što je Gospod zapovjedio Mojsiju; ²³ s Oholiabom, sinom Ahisamakovim, iz plemena Danova, vještim rezbarom, kroja em i tka em za porfir, crveno i tamnocrveno predivo kao i za lan prepredeni.

²⁴ Sve zlato koje bijaše utrošeno za izgradnju, zlato koje bijaše prineseno kao dar dobrovoljni, iznosilo je dvadeset i devet talenata te sedam stotina i trideset šekela, po šekelu hramskom. ²⁵ Srebra pak što zbor prinese bijaše stotinu talenata te hiljadu i sedam stotina sedamdeset i pet šekela, po hramskom šekelu. ²⁶ To jest beku po glavi, pola šekela po šekelu svetišta, od svih popisanih u zboru, svih što su imali dvadeset i više godina, dakle, šest stotina tri hiljade petsto i pedeset ljudi. ²⁷ Od stotinu talenata srebra izliše postolja svetišta i postolja zavjesa, stotinu postolja od stotinu talenata, jedan talent za jedno postolje. ²⁸ A od hiljadu sedam stotina sedamdeset i pet šekela izradiše kuke za stupove i obložiše vrhove njihove te ih sastaviše šipkama.

²⁹ A prilog mjedi iznosio je sedamdeset talenata te dvije hiljade i etiri stotine šekela. ³⁰ Od toga izradiše postolja ulaza Šatora susreta, kao i altar mjedeni sa rešetkom njegovom i sav pribor uz altar. ³¹ Uz to postolja za dvorišni ulaz, postolja dvorišta svuda unaokolo, sve kolje u Šatoru i dvorištu.

39

Izra ivanje sve eni kih haljina

¹ Od porfira, crvenog i tamnocrvenog platna te lana prepredenog na iniše haljine za službu, svete haljine za Arona, onako kako je Gospod Mojsiju naredio.

² Ople ak vješto izradiše od zlata i platna porfirnog, crvenog, tamnocrvenog i lana prepredenog. ³ Iskovaše listove od zlata te isjekoše žice da se vješto daju utkati u platno porfirno, crveno i tamnocrveno te lan prepredeni. ⁴ Dvije naramenice izradiše na dva kraja njegova koje se spajahu i tako sastavljuju. ⁵ A pojasi koji je na njemu, i s kojim se pri vrš ava, bi izra en na isti na in, od iste tkanine, od platna porfirnog, crvenog, tamnocrvenog i lana prepredenog, onako kako je Gospod naredio Mojsiju. ⁶ I obradiše oniks u zlatu okovan pa ugraviraše imena sinova Izraelovih, ⁷ njih pri vrstiše za naramenice ople ka, da kamenje drago bude spomen za Izraelove sinove, onako kako je Gospod zapovjedio Mojsiju.

⁸ Naprsnik su enja vješto izradiše na isti na in kao ople ak; na iniše ga od zlata i platna porfirnog, crvenog i tamnocrvenog i lana prepredenoga. ⁹ Bijaše etvrtast i dvojako položen, pedalj dug i jedan pedalj širok. ¹⁰ I u njega drago kamenje umetnuše, etiri reda kamenja; prvi red – rubin, topaz i alem, ¹¹ drugi – smaragd, safir i ametist ¹² u tre em pak – hijacint ahat i ledac ¹³ a u etvrtom – krizolit, oniks i jaspis. ¹⁴ I bijaše dvanaest kamenova s imenima Izraelovih sinova, jedan za svako ime; vješto urezani kamen za ime svako od plemena dvanaest. ¹⁵ I za naprsnik izradiše lance, ispletene od zlata istoga. ¹⁶ I dva zlatna prstena na iniše za naprsnik te ih staviše na dva kraja njegova. ¹⁷ Onda lanca dva provukoše kroz prstenove na krajevima naprsnika. ¹⁸ A druga dva kraja od lanaca pri vrstiše za dvije kop e pa ih staviše na naramenice od ople ka, sa strane prednje. ¹⁹ I druga dva prstena izradiše od zlata i staviše ih na druga dva kraja naprsnika, iznutra, na strani koja gleda u ople ak. ²⁰ I još dva zlatna prstena izradiše pa ih postaviše na naramenice ople ka, dolje, na strani njegovoj

prednjoj, iznad tkanog pojasa ople ka.²¹ I naprsnik se sa prstenjem svojim i vrpcem od porfira pri vrsti za prstenove ople ka da uz pojas njegov vrsto stoji i da se naprsnik ne odvoji od ople ka – onako kako je Gospod zapovjedio Mojsiju.

²² Plašt za naple ak izradiše sav od porfira.²³ U sredini bijaše prorez za glavu, prorez opto en unaokolo tkanjem, kao prorez oklopa, da se ne pocijepa.²⁴ A na rubu njegovu na iniše šipke od ljubi astog, crvenog i tamnocrvenog tkanja,²⁵ a izme u njih na iniše zvonca od zlata, pa njih utkaše izme u šipke, po skutu od plašta unaokolo²⁶ zlatno zvonce pa šipak, pa nanovo zvonce pa šipak naokolo oko plašta uz rub njegov, za službu Božiju onako kako je Gospod zapovjedio Mojsiju.

²⁷ I košulje na iniše od bijelog lana, vješto izvezene za Arona i sinove njegove,²⁸ kape i kapice od lana, kao i hla e od lana izvezenoga,²⁹ pojas od lana izvezenoga, od porfira, crvenog i tamnocrvenog platna šareno prepredenog, onako kako je Gospod zapovjedio Mojsiju.

³⁰ Zatim plo u izradiše od istoga zlata te na nju ugraviraše kao na pe atu: "Gospodu posve en",³¹ i vrpcem od porfira pri vrstiše za kapu, sprijeda na kapi da stoji, onako kako je Gospod zapovjedio Mojsiju.

³² Tako bi dovršena gradnja Šatora susreta. I Izraelovi sinovi na iniše sve onako kako je Gospod Mojsiju naredio; sve tako u iniše.³³ I donesoše Šator Mojsiju, Šator i sav njegov pribor, kop e njegove, daske, prijevornice, stupove i postolja;³⁴ pokriva e od preplanulih koža ovnajskih, pokriva od koža jazav i jih te zavjesu.³⁵ Kov eg saveza s polugama svojim i pomirbenim poklopcem,³⁶ sto sa svim priborom njegovim i hljebove za postavljanje.³⁷ Donesoše i svije njak ist, sve svjetiljke njegove, pribor sav njegov i ulje za svjetiljke.³⁸ Donesoše i zlatni altar, ulje za pomazanje i miomirisni tamjan, kao i zavjesu za ulaz Šatora susreta,³⁹ altar mjedeni s mrežom svojom i polugama, kao i priborom svim i postoljem;⁴⁰ zavjese dvorišta sa stupovima i postoljima, zavjesu za ulaz u dvorište sa stupovima i kolcima i sav pribor za službu Šatora susreta.⁴¹ Haljine donesoše za službu u

svetištu, svete haljine sve enika Arona i odje u sinova njegovih, za službu sve eni ku.⁴² Sve onako kako je Gospod Mojsiju naredio, tako Izraelovi sinovi uradiše.⁴³ I Mojsije pogleda sav posao i gle, uradili su ga kako je Gospod zapovjedio; tako ga baš izvršiše. I Mojsije ih blagoslovi.

40

Podizanje Šatora susreta

¹ I Gospod re e Mojsiju: ² "Prvoga dana mjeseca prvog postavit eš Šator susreta. ³ I Kov eg saveza eš unutra postaviti i prekriti ga zavjesom. ⁴ I sto eš unijeti i na njega postaviti ono što ide uz njega, svije njak eš unijeti i na njega svije e postaviti. ⁵ A zlatni altar kadioni eš pred Kov eg saveza postaviti i zavjesu objesiti na ulaz u šator. ⁶ Ali altar za paljenice eš pred Šator susreta postaviti; ⁷ a umivaonik položi izme u Šatora susreta i altara te ga vodom napuni. ⁸ A dvorište eš unaokolo podignuti i zavjesu na ulaz dvorišta objesiti.

⁹ I ulja za pomazanje eš uzeti te Šator pomazati, i sve što je unutra; posveti ga s priborom svim da svet bude. ¹⁰ I altar za paljenice eš pomazati i sav pribor njegov, i altar posvetiti, da altar postane svetinja nad svetinjom. ¹¹ I umivaonik eš pomazati, zajedno s postoljem eš ga posvetiti. ¹² Arona i sinove njegove eš pred ulaz Šatora susreta dovesti i vodom ih saprati: ¹³ i Arona obuci u haljine svete i pomaži ga te posveti, da mi kao sve enik služi. ¹⁴ I sinove eš njegove dovesti i košulje im obu i;¹⁵ pa eš ih pomazati, kako si i oca njihovog pomazao, da mi kao sve enici služe. I neka ovo pomazanje zna i službu sve eni ku dovijeka, za sva pokoljenja."

¹⁶ I Mojsije u ini sve što mu je Gospod zapovjedio; ta no tako u ini. ¹⁷ I desi se u godini drugoj, prvog dana prvoga mjeseca, da Šator susreta postaviše. ¹⁸ I Mojsije podiže Šator susreta; postavi postolja i daske položi na njih, u vrsti prijevornice i podiže stupove. ¹⁹ Pa razape naslon nad Šator i postavi pokriva na naslon gore, onako kako je Gospod zapovjedio Mojsiju.

²⁰ I on uze Svjedo anstvo pa ga stavi u Kov eg saveza, te poluge pri vrsti uz Kov eg, pa poklopac pomirbeni postavi na njega. ²¹ I Kov eg unese u Šator, i zavjesu za pokrivanje objesi te prekri Kov eg svjedo anstva, onako kako je Gospod zapovjedio Mojsiju. ²² I sto on postavi u Šator susreta, na sjevernu stranu šatora, izvan zavjese, ²³ te hljebove postavi na njega pred Gospoda, onako kako je Gospod zapovjedio Mojsiju. ²⁴ Sviye njak on postavi u Šator susreta, naspram stola, na južnu stranu šatora, ²⁵ i svjetiljke na njega postavi pred Gospodom, onako kako je Gospod zapovjedio Mojsiju. ²⁶ I zlatni altar postavi u Šator susreta, ispred zavjese, ²⁷ i pokâdi po njemu mirisnim kådom, kako je Gospod zapovjedio Mojsiju. ²⁸ I objesi zavjesu na ulaz šatora. ²⁹ Ali altar za paljenice postavi pred ulaz šatora i na njemu prinese paljenice, onako kako je Gospod naredio Mojsiju. ³⁰ Umivaonik pak postavi izme u šatora susreta i altara te ga napuni vodom za pranje, ³¹ i Mojsije, Aron i sinovi njegovi oprâše u njemu ruke i noge. ³² I prali su se svaki put kada bi išli u Šator susreta ili prilazili altaru, onako kako je Gospod zapovjedio Mojsiju. ³³ I on uredi dvorište unaokolo, oko šatora i altara i objesi zavjesu na ulaz dvorišta. Tako Mojsije dovrši posao.

Gospodnja slava

³⁴ Tad oblak prekri Šator susreta i Gospodnja slava ga ispuni. ³⁵ I Mojsije nije mogao u i u Šator, jer je oblak lebdio nad njim a slava Gospodnja ispunjavala Šator. ³⁶ A kada bi se oblak nad Šatorom podigao, Izraelovi sinovi bi krenuli, tokom svih svojih putovanja. ³⁷ A kada se oblak nije dizao, nisu polazili sve do dana dok se ne bi podigao. ³⁸ Jer oblak Gospodnji je danju bio iznad Šatora, a no u je bio ispunjen plamenom vidljivim itavom zboru Izraelovom, tokom svih njihovih putovanja.

LEVITSKI ZAKONIK

1

Žrtva paljenica

¹ I Gospod pozva Mojsija te mu iz Šatora susreta re e:

² "Ovako poru i Izraelovim sinovima: Ako neko od vas želi Gospodu prinijeti žrtvu od stoke, neka to bude žrtva od goveda ili stoke sitne.

³ Ako je njegova žrtva paljenica od goveda, neka to bude mužjak bez mahane. Neka ga dovede do ulaza u Šator susreta da pred Gospodom bude prihva eno. ⁴ I neka ruku svoju položi na glavu žrtve, tako e se dragovoljno primiti i njega od grijeha o istiti. ⁵ A neka onda govedo pred Gospodom zakolje te neka sve enici, sinovi Aronovi, krv prinesu i proliju oko altara koji stoji pred Šatorom susreta. ⁶ A neka on kožu odre sa žrtve i neka je raspar a na dijelove, ⁷ te neka sinovi Aronovi, sve enici, vatru na altaru nalože i drva na vatru stave. ⁸ A neka na drva iznad vatre, sve enici, sinovi Aronovi, polože komade mesa, glavu i loj. ⁹ A neka potom iznutrice i noge vodom operu i neka sve enik sve na altaru spali kao paljenicu, žrtvu mirisa ugodnog Gospodu.

¹⁰ Ako li je žrtva od sitne stoke, neka dovede mužjaka bez mahane, jarca ili ovna za paljenicu. ¹¹ I neka je na sjevernoj strani altara pred Gospodom zakolje pa neka sinovi Aronovi, sve enici, krv razliju oko altara. ¹² A neka on žrtvu na dijelove rasije e i neka ih sve enik položi uz glavu i loj na drva iznad vatre koja je na altaru. ¹³ A neka iznutrice i noge vodom opere i neka to sve sve enik prinese i na altaru spali kao paljenicu, žrtvu mirisa ugodnog Gospodu.

¹⁴ A ako bi Gospodu žrtvu prinosio od ptica, neka to bude grlica ili golub. ¹⁵ Neka ih sve enik prinese altaru pa im glavu odstrani a potom spali; ali krv njihova neka se slijeva sa strane altara. ¹⁶ Glavu i perje neka odvoji i baci na hrpu pepela kraj

altara. ¹⁷ Neka ih na krilima raspori, ali tako da ih posve ne odvoji, i neka ih sve enik spali na altaru kao paljenicu, žrtvu mirisa ugodnog Gospodu.

2

Žrtva prinosnica

¹ A kada ko ho e da prinese Gospodu žrtvu prinosnicu, neka dar njegov bude od brašna najboljeg preko kojeg ete preliti ulja i na to dodati tamjana. ² Tako ete je odnijeti Aronovim sinovima, sve enicima. Neka od toga zagrabi šaku ulja, brašna i tamjana i neka to sve enik spali u spomen njegov na altaru, kao paljenicu, žrtvu mirisa ugodnog Gospodu. ³ A ono što ostane od žrtve, neka pripadne Aronu i njegovim sinovima, kao svetinja od paljenica Gospodnjih.

⁴ A ako ho eš prinijeti dar pe en u pe i, neka to budu beskvasne poga e od najboljeg brašna, zamiješene uljem ili poga e beskvasne uljem namazane. ⁵ Ako je prinosnica tvoja u tavi pe ena, neka je beskvasna od brašna najboljeg i uljem umiješana. ⁶ Na komade eš je izlomiti i preliti uljem; to je žrtva prinosnica. ⁷ A ako se dar tvoj kuha u kotli u, neka bude od brašna najboljeg pripravljenog s uljem, ⁸ i prinosnicu eš spremljenu od ovih stvari prinijeti Gospodu i predati sve enicima koji e je odnijeti k altaru. ⁹ I neka sve enik uzme od dara za spomen i neka spali na altaru kao paljenicu, žrtvu mirisa ugodnog Gospodu. ¹⁰ A ono što ostane od žrtve neka pripadne Aronu i njegovim sinovima, kao svetinja od paljenica Gospodnjih. ¹¹ Nijedna prinosnica koju Gospodu prinesete ne smije biti s kvascem; jer Gospodu ne ete prinositi kvasca ni meda spaljivati kao žrtvu paljenicu. ¹² Kao prvenac ploda ih možete prinijeti Gospodu - ali na altaru ih za miris ugodni ne ete prinositi. ¹³ Sve svoje prinosnice eš posoliti i so saveza Boga tvoga ne e nedostajati u prinosnicama tvojim; uz sve žrtve svoje eš so prinositi.

¹⁴ A ako li Gospodu, Bogu tvome, želiš prinijeti prinosnicu od plodova prvih, neka to bude od klasa prženog ili brašna od

samljevenog zrnevlja, ¹⁵ i ulja i tamjana na to dodaj; jer je žrtva prinosnica. ¹⁶ I neka sve enik spali na altaru ono za spomen odre eno, od samljevenog zrnevlja, ulja i sav tamjan; jer je paljenica za Gospoda.

3

Žrtva pomirnica

¹ A ako je dar njegov žrtva pomirnica i ako je prinosi od goveda svojih, neka to bude od mužjaka ili ženke bez mahane jer e je dovesti pred Gospoda. ² I neka ruku svoju položi na glavu žrtve pa neka je potom zakolje pred ulazom u Šator susreta. Neka onda sinovi Aronovi, sve enici, krv razliju oko altara. ³ A potom e prinijeti od žrtve pomirnice paljenicu Gospodu; loj što iznutrice prekriva kao i sav loj što visi na njima, ⁴ uz to oba bubrega i loj što je na njima i na slabinama, kao i opnu na jetri; neka je izvadi zajedno s bubrežima. ⁵ I neka to sinovi Aronovi spale na altaru zajedno sa žrtvom paljenom koja leži na drvima iznad vatre, kao paljenicu, žrtvu mirisa ugodnog Gospodu.

⁶ Ako je dar njegov, koji Gospodu kao žrtvu pomirnicu prinosi, od stoke sitne, neka bude od ženke ili mužjaka bez mahane. ⁷ Ako ovcu prinese kao žrtvu, neka je dovede pred Gospoda, ⁸ pa neka ruku svoju položi na njenu glavu te neka je zakolje pred Šatorom susreta, a potom neka sinovi Aronovi krv razliju oko altara. ⁹ Neka poslije toga loj od žrtve pomirnice prinese kao paljenicu Gospodu; cio rep, koji e uz samu ki mu odvojiti, te sav loj uz iznutrice, ¹⁰ oba bubrega s lojem što je na njima i na slabinama, opnu jetre; neka je s bubrežima izvadi. ¹¹ I neka to sve enik spali na altaru; kao hranu, žrtvu paljenicu Gospodu.

¹² Ako je dar njegov koza, neka je prinese pred Gospoda, ¹³ pa neka ruku svoju položi na njenu glavu i neka je zakolje pred Šatorom susreta. Neka sinovi Aronovi krv razliju oko altara. ¹⁴ I neka od toga prinese svoju žrtvu kao paljenicu Gospodu, loj što iznutrice prekriva i na njima visi. ¹⁵ Uz to

bubrega oba s lojem što je na njima i na slabinama, opnu jetre; neka je s bubrežima izvadi. ¹⁶ I neka to sve enik spali na altaru kao paljenicu, miris ugodan – sav loj pripada Gospodu, ¹⁷ neka je to odredba vje ita za vas, s koljena na koljeno, u svim naseljima vašim, da ne jedete ni krvi ni loja.

4

Žrtva za grijeh

¹ Gospod re e Mojsiju: ² "Ovako poru i Izraelovim sinovima: Ako se ko nehotice ogriješi o koju zapovijed Gospodnju; da u ini nešto što se initi ne smije:

³ ako zgriješi pomazani sve enik, tako da grijeh svoj prenese na narod, neka potom za svoj grijeh žrtvuje Gospodu tele bez mahane, kao žrtvu za grijeh. ⁴ I neka ga dovede pred ulaz u Šator susreta, ispred Gospoda, pa neka ruku položi na glavu teleta i neka ga zakolje pred Gospodom. ⁵ A neka pomazani sve enik uzme krv teleta i odnese u Šator susreta, ⁶ pa neka sve enik prst svoj umo i u krv i sedam puta poškropi zavjesu Svetišta s prednje strane, pred Gospodom.

⁷ I neka sve enik pomaže krv na rogove altara za miomirisni kâd koji se dimi pred Gospodom u Šatoru susreta, a svu ostalu krv od teleta neka izlije na podnožje altara koji je na ulazu u Šator susreta. ⁸ I neka odvoji loj od teleta za žrtvu grijeha, itav loj što iznutrice prekriva i koji na njima visi, ⁹ te oba bubrega s lojem što je na njima i na slabinama, opnu jetre: neka je s bubrežima izvadi, ¹⁰ onako kako se vadi iz goveda za žrtvu pomirnicu; i neka to sve enik spali na altaru za paljenice.

¹¹ Ali kožu teleta, sve meso i glavu njegovu, udove, iznutrice i izmet, ¹² sav ostatak teleta, odnesite pred tabor, na mjesto isto gdje se prosipa pepeo od loja te ga spalite ognjem od drva; na mjestu gdje se pepeo prosipa neka se spali.

¹³ Ako se nehotice ogriješi itava zajednica Izraelova, a zbor ne bude za to znao, te ako su u inili nešto što je Gospod zabranio i shvate grešku svoju, ¹⁴ neka potom, kada se za grijeh koji su u inili dozna, prinesu tele kao žrtvu za grijeh, neka ga

dovedu pred Šator susreta.¹⁵ Neka onda starješine zajednice polože ruke na glavu žrtve pred Gospodom i neka zakolju žrtvu pred Gospodom.¹⁶ A neka pomazani sve enik odnese krvi u Šator susreta,¹⁷ te neka prst u krv umo i i sedam puta poprš e zavjesu Svetišta s prednje strane, pred Gospodom.¹⁸ I neka krvlju pomaže rogove altara koji stoji pred Gospodom u Šatoru susreta a neka svu preostalu krv izlije na podnožje altara koji stoji ispred Šatora susreta.¹⁹ Ali sav loj njegov odvojite i spalite na altaru.²⁰ I neka s teletom ini onako kako je inio s teletom za žrtvu grijeha; tako neka s njim ini. I sve enik e okajati grijeha njihove i bit e oprošteni.²¹ I neka tele iznesu izvan tabora i tamo spale, kao što zapališe i prvo tele. To je žrtva za grijeh zajednice.

²² Kada nehotice zgriješi plemi i u ini nešto za što je Gospod, njegov Bog, naredio da se ne ini, i shvati da je zgriješio,²³ ili mu se ukaže na grijeh koji je u inio, neka jare muško bez mahane prinese kao žrtvu.²⁴ Neka ruku položi na njegovu glavu i zakolje tamo gdje se kolje žrtva pred Gospodom; to je žrtva za grijeh.²⁵ I neka sve enik prstom nanese krvi na rogove altara za paljenice a preostalu krv neka izlije na podnožje altara.²⁶ Sav loj njegov neka spali na altaru, kao loj za žrtvu pomirnicu. Neka ga tako sve enik okaje od grijeha, i oprostit e mu se.

²⁷ Ako li ko od obi nog naroda zgriješi nehotice tako što u ini nešto za što je Gospod zapovjedio da se ne ini, i shvati da je griješio,²⁸ ili mu se ukaže na grijeh koji je u inio, neka uzme jaricu bez mahane pa je prinese kao žrtvu za grijeh koji je u inio.²⁹ Neka ruku svoju položi na glavu žrtve i neka je zakolje na mjestu za žrtve paljenice.³⁰ A neka sve enik prstom nanese krvi na rogove altara a ostatak krvi neka izlije na podnožje njegovo.³¹ A neka sav loj njen izvadi, kako je vadio i loj za žrtvu pomirnicu i neka to sve enici spale na altaru kao miris ugodan Gospodu. Neka ga tako sve enik okaje od grijeha, i oprostit e mu se.

³² A ako bi ovcu primio kao žrtvu grijeha, neka je to životinja bez mahane,³³ pa neka ruku položi na njenu glavu i

neka je zakolje gdje se kolju paljenice.³⁴ Neka potom sve enik prstom nanese krv na rogove altara za paljenice te ostatak krvi neka izlije na podnožje njegovo.³⁵ Neka loj njen izvadi, onako kako je odvajao loj od ovce za žrtvu pomirnicu, te neka to sve spali na altaru, iznad paljenice Gospodnje. I neka ga tako sve enik okaje zbog grijeha, koje je u inio, i oprostit e mu se.

5

Žrtva prijestupnica

¹ Ako neko zgriješi tako što se ne odazove pozivu da svjedo i; vidjevši ili uvši stvar a ipak ne progovori, nosi e krivnju svoju.² Ako neko dotakne nešto ne isto, strvinu ne iste zvijeri ili strvinu ne ista živin eta ili puzavca, i u neznanju postane ne ist i kriv,³ ili ako neko dotakne izmet ljudski u neznanju, bilo što od ega se ne istim postaje, te shvati grešku svoju,⁴ ili ako neko olahko izusti zakletvu govore i da e zlo ili dobro u initi, ili bilo šta od onoga ime se ovjek olahko kune u neznanju, pa spozna grešku svoju, bit e kriv.⁵ Kada u bilo emu od ovoga shvati krivicu svoju, neka prizna grijeh svoj,⁶ neka Gospodu prinese žrtvu prijestupnicu, žensko od sitne stoke, ovcu ili kozu kao žrtvu za grijeh i neka ga sve enik okaje zbog grijeha njegovog.

⁷ Ako sebi ne može priuštiti janje ili jare, neka onda za grijeh svoj prinese Gospodu žrtvu prijestupnicu, dvije grlice ili dva golubi a; jednu kao žrtvu za grijeh, a drugu kao paljenicu.

⁸ I neka ih doneše sve eniku, a najprije neka prinese onu odre enu kao žrtvu za grijeh. Neka joj vrat slomi, ali da glavu potpuno ne odvoji,⁹ i neka krvlju žrtve poprš e zid altara, te neka ostatak krvi istisne na podnožje njegovo; to je žrtva za grijeh.¹⁰ A drugu neka žrtvuje kao paljenicu, onako kako je odre eno. I neka ga sve enik okaje zbog grijeha njegovog kojim se ogriješio, i bit e mu oprošteno.

¹¹ A ako sebi ne može priuštiti ni dvije grlice ni dva golubi a, neka grešnik onda prinese desetinu efe najboljeg brašna da bude žrtva za grijeh. Ali neka ne dodaje ulja ili

tamjana na nju, zato što je žrtva za grijeh.¹² Neka je odnese sve eniku, a on neka zagrabi šaku, onoliko koliko je odre eno za spomen, i neka spali na altaru iznad paljenice Gospodnje. To je žrtva za grijeh.¹³ I neka ga tako sve enik okaje za grijeh kojim se ogriješio u bilo emu od ovoga, i bit e mu oprošteno. A ostalo neka pripadne sve eniku kao i od žrtve prinosnice."

¹⁴ I Gospod re e Mojsiju: ¹⁵ "Ako neko iznevjeri ogriješivši se nehotice o ono što je Gospodnja svetinja, neka prinese Gospodu žrtvu prijestupnicu: ovna bez mahane, od stada svoga, vrijednog onoliko srebrenih šekela koliko se procijeni po šekelu hramskom, kao žrtvu prijestupnicu.¹⁶ Neka nadoknadi onoliko koliko se ogriješio o svetište, i neka još petinu od toga doda i daruje sve eniku; i neka ga sve enik okaje ovnom odre enim za žrtvu prijestupnicu, i bit e mu oprošteno.

¹⁷ A ako neko zgriješi i u ini u neznanju bilo šta od onoga što je Gospod zabranio, i od onoga što je nevaljalo inititi, pa shvati svoj grijeh; nosit e krivicu svoju.¹⁸ Neka prinese sve eniku ovna bez mahane, po tvojoj procjeni, kao žrtvu prijestupnicu, i neka ga sve enik okaje zbog grijeha kojeg u ini nehotice; i bit e mu oprošteno.¹⁹ To je žrtva prijestupnica; zaista se ogriješio o Gospoda."

²⁰ I Gospod re e Mojsiju: ²¹ "Ako se neko ogriješi i nevjeran bude prema Gospodu, prevarivši bližnjeg svoga u pologu ili pohrani, kra om ili ako ga je tla io,²² te ako nešto izgubljeno prona e pa slaže ili se krivo zakune – zbog bilo ega od ovoga ime ovjek može zgriješiti.²³ Ako je dakle, priznao krivnju svoju, neka onda ono što je ukrao ili što je iznudio, ono što je uvao ili pronašao, vрати,²⁴ i sve ono o emu je zakletvu lažnu dao neka nadoknadi u punoj mjeri i neka još petinu na to doda; i neka to dadne onome kome pripada, i to dana onoga kada spozna svoj grijeh.²⁵ Ali neka svoju žrtvu prijestupnicu prinese Gospodu, neka doveđe sve eniku ovna bez mahane, po procjeni tvojoj.²⁶ I neka ga sve enik okaje pred Gospodom i bit e mu oprošteno, za bilo šta od onoga u emu može zgriješiti."

6

O prinosnici, paljenici i žrtvi za grijeh

¹ I Gospod re e Mojsiju: ² "Poru i Aronu i sinovima njegovim: Ovo je zakon o paljenici. Paljenica neka stoji na ognju altara svu no , sve do jutra, i neka se vatra na njemu održava. ³ Neka sve enik obu e lanenu haljinu, i neka lanene hla e navu e na tijelo svoje; neka potom zgrne pepeo s altara u koji je sagorjela paljenica i neka ga istrese kraj altara. ⁴ A neka onda skine haljine sa sebe i navu e drugu odje u, pa neka pepeo odnese izvan tabora na mjesto isto. ⁵ Ali neka se održava vatra na altaru, neka se ne gasi; neka zato sve enik svako jutro drva na njemu pali, paljenice prinosi i loj pomirnica na njemu spaljuje. ⁶ Vatra neka stalno gori na altaru, neka se nikada ne gasi!

⁷ Ovo je zakon o prinosnici. Neka je sinovi Aronovi prinesu pred Gospoda, ispred altara. ⁸ Neka onda jedan od njih uzme šaku od najboljeg brašna, ulja i tamjana što je na prinosnici i neka to spali na altaru, kao miris ugodni, onaj dio koji je predvi en za spomen Gospodu. ⁹ Ono što ostane neka pojedu Aron i sinovi njegovi, neka to jedu bez kvasca na mjestu svetom; u dvorištu Šatora susreta neka jedu. ¹⁰ Neka se ne mijesi s kvascem. To dadoh kao udio od žrtava Mojih ognjenih. Svetinja je, poput prijestupnice i žrtve za grijeh. ¹¹ Sve što je muško me u potomcima Aronovim smije od toga jesti; to je udio Gospodnjih paljenica dovijeka odre en za budu a pokoljenja. Što god ih dotakne, sveto je!"

¹² I Gospod re e Mojsiju: ¹³ "Ovo je žrtva koju Aron i sinovi njegovi moraju prinijeti Gospodu; svaki na dan svoga pomazanja. Desetinu efe najboljeg brašna, kao ustaljenu prinosnicu, pola ujutro a pola uve er. ¹⁴ Neka se spremi u tavi s uljem, neka ih donese pržene u obliku kola i a; raspar anu u komade prinesite prinosnicu kao miris ugodan Gospodu. ¹⁵ I neka je prinese sve enik, pomazanik koji e naslijediti Arona od sinova njegovih; neka je odredba vje ita da se sve pali

Gospodu. ¹⁶ Svaka prinosnica sve enika neka se potpuno spali; ne smije se jesti."

¹⁷ I Gospod re e Mojsiju: ¹⁸ "Ovako poru i Aronu i sinovima njegovim: Ovo je zakon o žrtvi za grijeh. Na istom mjestu gdje se kolje žrtva za paljenicu neka se kolje i žrtva za grijeh, pred Gospodom: svetinja je nad svetinjom. ¹⁹ Sve enik koji prinosi žrtvu za grijeh je smije jesti; neka se jede na mjestu svetom, u dvorištu Šatora za susret. ²⁰ Sve što se dotakne mesa njena, neka je sveto! Ako li nešto od krvi pokapa po haljinama, neka se opere na mjestu svetom. ²¹ Ako se skuha u zemljanoj posudi, neka se razbije. Ako li je kuhan u sudu mjedenom, neka se istrlja i vodom opere. ²² Svako muško me u sve enicima je smije jesti; presveto je. ²³ Ali ne jedite od žrtve za grijeh ija je krv odnesena u Šator susreta da se okaje u Svetištu; nego je spalite.

7

O žrtvi pomirnici i prijestupnici

¹ Ovo je zakon o žrtvi prijestupnici, svetinja je nad svetinjama. ² Na istom mjestu gdje se kolje žrtva paljenica, neka se zakolje i žrtva prijestupnica, te neka sve enik krv njenu izlije oko altara. ³ Neka prinese sav loj njen, rep uz loj što iznutrice prekriva; ⁴ oba bubrega i loj što je na njima i na slabinama, kao i opnu jetre; s bubrezima je izvadite. ⁵ I neka ovo sve enik spali na altaru kao paljenicu Gospodu; to je žrtva prijestupnica. ⁶ Svi muški me u sve enicima je smiju jesti; neka se pojede na mjestu svetom, jer je svetinja nad svetinjama.

⁷ Kako žrtva za grijeh tako i žrtva prijestupnica, za obje vrijedi isti zakon; pripadaju sve eniku koji vrši okajanje. ⁸ A sve eniku koji prinese ne iju paljenicu pripada koža žrtve. ⁹ Tako i sve prinosnice koje se spremaju u pe i, tavi ili kotli u; one pripadaju sve eniku koji ih prinese. ¹⁰ Sve prinosnice, bilo da su uljem umiješane ili suhe, pripadaju sinovima Aronovim, jednom kao i drugima.

¹¹ A ovo je zakon žrtve pomirnice. ¹² Ako je prinosi da zahvali, neka uz zahvalnicu prinese i kola a beskvasnih zamiješanih uljem, beskvasnih poga a namazanih uljem i brašna najboljeg dobro izmiješanog s uljem. ¹³ Uz kola e neka prinese beskvasnih hljebova, uz žrtvu svoju pomirnicu. ¹⁴ Neka od toga svega prinese Gospodu po komad kao žrtvu podignutu; neka to pripadne sve eniku koji krv pomirnice prska. ¹⁵ A meso žrtve pomirnice za zahvalnost valja pojesti istoga dana kad se prinese; ništa od nje ne smije preno iti. ¹⁶ A ako li je žrtva koju prinese vezana zakletvom, ili dobrovoljna, neka se onda jede istoga dana, a ono što preno i se smije jesti sutradan. ¹⁷ Ali ono što od mesa žrtvenog ostane do tre ega dana – spalite ognjem. ¹⁸ Ali ako ko tre ega dana bude jeo od mesa pomirnice, ne e mu se žrtva primiti; ne e se zara unati onome ko je primio nego e mrska biti, i duša koja je okusi e krivnju snositi.

¹⁹ Meso koje se ne ega ne istoga dotakne ne smije se jesti, ve ga spalite na vatri; a ina e ga svako smije jesti dok je ist. ²⁰ A onaj koji je ne ist te bude jeo od mesa pomirnice Gospodnje, neka se istrijebi iz naroda. ²¹ A ako neko dotakne nešto ne isto, ne isto e ljudske ili stoke, te bilo kakvu gadost, a ipak bude jeo od žrtve pomirnice što Gospodu pripada; neka se istrijebi iz naroda."

²² I Gospod re e Mojsiju: ²³ "Ovako poru i Izraelovim sinovima: Ne jedite loj od bikova, ovaca i koza! ²⁴ Loj od strvina i rastrgnutih životinja se smije koristiti u sve svrhe; ali ga nipošto ne jedite! ²⁵ Jer svako ko bude jeo loj od životinje koja se prinosi Gospodu kao paljenica bit e iskorijenjen iz naroda svoga. ²⁶ Ne ete ni krvи jesti u svojim domovima, bilo od ptica ili stoke. ²⁷ Ko god bude jeo bilo kakve krvi, iskorijenit e se iz naroda."

²⁸ I Gospod re e Mojsiju: ²⁹ "Ovako poru i Izraelovim sinovima: Ko Gospodu želi žrtvu pomirnicu prinijeti neka Gospodu uputi dar svoj od pomirnice. ³⁰ Neka rukama svojim prinese paljenice Gospodnje, loj s prsima; prsa koja e prinijeti kao žrtvu prevrtanu pred Gospodom. ³¹ Neka sve enik pak spali loj na altaru, a prsa neka pripadnu Aronu i sinovima

njegovim.³² I desno ple e žrtve svoje sve eniku dajte kao žrtvu podignutu.³³ Neka onom sinu Aronovu koji prinese krv i loj pomirnice pripadne ple e.³⁴ Jer Ja sam prsa i ple a žrtve prevrtane od sinova Izraela, od njihove žrtve pomirnice, dodijelio kao vje ito pravo Aronu i njegovim sinovima.³⁵ To je udio koji pripada Aronu i sinovima njegovim od paljenica Gospodnjih, od dana kada im odredih da služe kao sve enici.³⁶ Gospod naredi da im se daruje na dan njihova pomazanja od sinova Izraelovih, kao vje ito pravo za pokoljenja njihova budu a."

³⁷ Ovo je zakon o paljenici, prinosnici, prijestupnici i žrtvi za grijeh, žrtvi za posve enje i žrtvi zahvalnoj,³⁸ koji je Gospod naredio Mojsiju na brdu Sinaj, onoga dana kada je sinovima Izraela zapovjedio da Gospodu prinose žrtve svoje, u pustinji Sinajskoj.

8

Posve ivanje sve enika

¹ I Gospod re e Mojsiju: ² "Povedi Arona i s njim sinove njegove, uzmi haljine i ulje za pomazanje i tele kao žrtvu za grijeh; dva ovna i korpu beskvasnih hljebova,³ i zajednicu cijelu skupi ispred ulaza u Šator susreta."⁴ I Mojsije u ini što mu je Gospod zapovjedio te se sva zajednica okupi ispred ulaza u Šator susreta.

⁵ I Mojsije re e zajednici: "Ovo je Gospod zapovjedio da se u ini."⁶ I Mojsije dovede Arona i sinove njegove te ih opra vodom.⁷ I obu e mu košulju i opasa pojasom, ogrnu ga plaštom i na njega stavi ople ak te ga opasa pojasom od ople ka i pri vrsti njime.⁸ Pri vrsti na njemu naprsnik i u njega položi Urim i Tumim.⁹ Na glavu mu obveza kapu i na nju sprijeda pri vrsti plo u zlatnu, svetu krunu, kako je Gospod naredio Mojsiju.

¹⁰ I Mojsije uze ulje pomazanja i pomaza Šator i sve što je bilo u njemu te ga posveti.¹¹ I poprš e uljem sedam puta altar i pomaza ga sa svim priborom njegovim, pomaza i umivaonik s

postoljem, kako bi sve posvetio. ¹² I izli ulja pomazanja na glavu Aronovu i pomaza ga kako bi ga posvetio. ¹³ I Mojsije dovede sinove Aronove te im obu e košulje i opasa ih pojasmom te im na glave obveza kape, onako kako je Gospod naredio Mojsiju.

¹⁴ Tad dovede tele odre eno kao žrtvu za grijeh te Aron i sinovi njegovi spustiše ruke na glavu teleta, ¹⁵ i on ga zakla, a Mojsije uze krvi njegove na prst i premaza rogove altara unaokolo, izlije krvi na podnožje i o isti altar od grijeha. ¹⁶ Tad uze sav loj sa crijeva i opnu s jetre, te oba bubrega i loj na njima, pa sve Mojsije spali na altaru. ¹⁷ A tele, s mesom, kožom i izmetom njegovim spali na vatri izvan tabora, onako kako je Gospod zapovjedio Mojsiju.

¹⁸ I dovede i ovna odre enog kao žrtvu paljenicu te Aron i sinovi njegovi spustiše ruke na glavu njegovu. ¹⁹ I on ga zakla, a Mojsije poprš e altar krvlju unaokolo. ²⁰ I on ga isije e na komade te Mojsije glavu, dijelove i loj spali, ²¹ pa oprat će iznutrice i noge vodom. Tako Mojsije spali itavog ovna na altaru. To bijaše paljenica za ugodan miris, žrtva ognjena Gospodu; onako kako je Gospod i naredio.

²² I dovede i drugog ovna; ovna za posve enje, te Aron i sinovi njegovi spustiše ruke na njegovu glavu. ²³ I on ga zakla, a Mojsije uze krvi njegove i pomaza desno uho Aronovo, palac njegove desne ruke i palac desne noge. ²⁴ I Mojsije dovede Aronove sinove i pomaza im krvlju kraj desnog uha, na pal eve desnica njihovih i pal eve nogu desnih. I Mojsije izlije krv oko altara. ²⁵ Nakon toga uze loj, rep i sav loj s iznutrica kao i opnu jetre te oba bubrega s lojem njihovim uz desno ple e. ²⁶ Uze i iz korpe s beskvasnim hljebovima, što je ispred Gospoda, jedan beskvasni kola i kola hljeba s uljem te pogat će jednu pa ih položi na komade loja desnog ple a. ²⁷ I sve to spusti u ruke Aronove i sinova njegovih i obrne kao žrtvu obrtanu pred Gospodom. ²⁸ Nakon toga, uvezvi to iz ruku njihovih, on spali sve na altaru. To je bila žrtva posve enja za ugodan miris, paljenica Gospodu. ²⁹ I Mojsije uze prsa pa ih je

obrtao kao žrtvu obrtanu pred Gospodom; to bijaše Mojsijev udio od ovna posve enja, onako kako je Gospod zapovjedio.

³⁰ I Mojsije uze ulja pomazanja i krvi sa altara i poprš e Arona i haljine njegove, sinove njegove i njihove haljine; tako on posveti Arona i haljine, s njim sinove i haljine njihove.

³¹ I Mojsije re e Aronu i sinovima njegovim: "Skuhajte meso ispred ulaza u Šator susreta i pojedite ga tamo s hljebom koji je u korpi žrtve za posve enje, kako sam naredio i rekao 'Aron i sinovi njegovi e ga pojesti'. ³² Ali šta ostane viška od mesa i hljeba spalite na vatri. ³³ I sedam dana ne izlazite iz Šatora susreta, do onoga dana kada budu ispunjeni dani vaše žrtve za posve enje; jer sedam dana e vam ruke ispunjavati.

³⁴ Ono što je danas u injeno, to je Gospod naredio kako bi vaš grijeh iskupili. ³⁵ Sedam dana ete i dan i no provoditi u Šatoru susreta ispunjavaju i Gospodnje zapovijedi, kako ne biste umrli; jer tako je meni nare eno.

³⁶ Aron i sinovi njegovi u iniše sve što je Gospod kroz Mojsija naredio.

9

Prva žrtva Arona i sinova njegovih

¹ I desi se osmoga dana da Mojsije pozove Arona, sinove njegove i starještine Izraelove k sebi, ² i re e Aronu: "Uzmi tele kao žrtvu za grijeh i ovna za paljenicu, neka su obje životinje bez mahane, pa ih Gospodu prinesi. ³ I ovako poru i Izraelovim sinovima: 'Jarca uzmite kao žrtvu za grijeh, janje i tele od godinu, bez mahane, za paljenicu. ⁴ Bika jednog i ovna kao žrtvu pomirnicu uzmite da ih pred Gospodom žrtvujete i s uljem umiješenu prinosnicu; jer danas e vam se prikazati Gospod. " ⁵ I donešoće ono što je Mojsije naredio pred ulaz u Šator susreta; i sva zajednica pristupi i stade pred Gospoda.

⁶ Tad Mojsije re e: "To je ono što je Gospod zapovjedio; to ete initi i tako e vam se pokazat slava Gospodnja!" ⁷ I Mojsije re e Aronu: "Pri i altaru i prinesi svoju žrtvu za grijeh i paljenicu da okaješ sebe i narod; i prinesi žrtvu naroda da ih iskupiš, onako kako je Gospod zapovjedio."

⁸ Tad Aron pristupi altaru i zakla tele kao žrtvu za vlastiti grijeh. ⁹ I Aronovi sinovi mu doneše krv i on umo i prst svoj u nju te namaza robove altara. Preostalu krv proli na podnožje altara. ¹⁰ A loj, bubrege i opnu jetre žrtve za grijeh on spali na altaru, onako kako je Gospod naredio Mojsiju. ¹¹ A meso i kožu on spali izvan tabora na vatri.

¹² Nakon toga zakla paljenicu i sinovi Aronovi mu doneše krv i on je prospe oko altara. ¹³ I doneše žrtvu za paljenicu, izrezanu na dijelove, s glavom, i on je na altaru spali. ¹⁴ I on opere iznutrice i noge pa i njih spali iznad paljenice na altaru.

¹⁵ Poslije on prinese žrtvu koju darova narod. Uze jarca, žrtvu za grijeh naroda, te ga zakla kao žrtvu za grijeh, baš kao i prethodnu. ¹⁶ Nakon toga dovede žrtvu za paljenicu i prinese je po odredbama. ¹⁷ On je žrtvovao i prinosnicu, od nje zagrabilo šaku i spalio na altaru, pored jutarnje paljenice.

¹⁸ Naposljetku zakolje vola i ovna kao pomirnicu naroda. I Aronovi sinovi mu doneše krv, i on njome poprš e altar unaokolo. ¹⁹ A loj vola uz rep ovna, s lojem što prekriva iznutrice, bubrege i opnu jetre, ²⁰ položiše na prsa i spališe sav loj iznad altara. ²¹ Ali prsa i desno ple e je Aron prevrtao kao žrtvu prevrtanu pred Gospodom, onako kako je Mojsije zapovjedio.

²² I Aron pruži svoju ruku te blagoslovi narod, pa si e dolje nakon što je žrtvu za grijeh, prinosnicu i pomirnicu žrtvovao. ²³ A Mojsije i Aron u oše u Šator susreta. Kad iza oše blagoslovioše narod. Tada se slava Gospodnja pokaza cijelom narodu, ²⁴ i pojavi se organj Gospodnji koji spali paljenicu i loj na altaru. Vidjevši to, narod kliknu i pade ni ice.

10

Smrt Nadaba i Abihu

¹ Ali Aronovi sinovi, Nadab i Abihu, uzmu svoje kadionice te u njih stave vatre i položiše tamjana preko te tako prinesoše tu e vatre pred Gospoda, kako im nije zapovjedio. ² Tada udari oganj od Gospoda i proguta ih; oni pogiboše pred Gospodom. ³ I Mojsije re e Aronu: "Na to je Gospod mislio kada je kazao: 'Posve en u biti me u onima koji Mi prilaze i proslavljen pred narodom cijelim!' A Aron je šutio.

⁴ A Mojsije pozove Mišaela i Elsafana, sinove Uziela, Aronova strica, pa im re e: "Pri ite i bra u svoju odnesite iz Svetišta, ispred tabora ih odnesite!" ⁵ I oni pri oše te ih odnesoše s haljinama njihovim ispred tabora, kako je Mojsije zapovjedio. ⁶ Tad Mojsije re e Aronu i sinovima njegovim Eleazaru i Itamaru: "Ne raspuštajte kose svoje i ne cijepajte haljine da ne poginete i da srdžba ne sna e zajednicu itavu. Ali bra a vaša, sav dom Izraelov, neka pla e zbog ognja ovog što ga je Gospod rasplamsao. ⁷ Ali vi ne izlazite pred ulaz Šatora susreta da ne poginete; jer Gospodnje ulje pomazanja je na vama!" I oni u iniše kako je Mojsije kazao.

⁸ I Gospod re e Aronu: ⁹ "Vina i opojnoga pi a nemojte piti ni ti ni sinovi tvoji, kada ulazite u Šator susreta, da ne biste poginuli. Neka je to vje ita odredba za vaša pokoljenja, ¹⁰ da razlikujete sveto od nesvetog, isto od ne istoga, ¹¹ i da sinove Izraelove pou ite zakonima koje im je Gospod poru io kroz Mojsija!"

¹² I Mojsije re e Aronu i njegovim preostalim sinovima, Eleazaru i Itamaru: "Uzmite prinosnicu koja ostade od paljenica Gospodnjih i pojedite je bez kvasca kraj altara, jer je svetinja nad svetinjom. ¹³ Pojedite je na mjestu svetom; jer to je ono što je tebi i sinovima tvojim odre eno od paljenica Gospodnjih; jer tako mi je nare eno. ¹⁴ Isto tako prsa od žrtve obrtane i ple a žrtve podizane – jedite, ti, sinovi tvoji i k eri tvoje, na mjestu istome, jer je tebi i djeci tvojoj odre eno od žrtava pomirnica Izraelovih sinova. ¹⁵ Ple e žrtve uzdizane i

prsa žrtve obrtane prinesite s paljenicama loja, da se obrne kao žrtva obrtana pred Gospodom. Neka to tebi i sinovima pripadne kao vjećito pravo, onako kako je Gospod zapovjedio."

¹⁶ A Mojsije podrobnije potraži jarca za žrtvu za grijeh, i gle, on bijaše spaljen. Tad se on naljuti na Eleazara i Itamara, na preostale sinove Aronove, pa upita: ¹⁷ "Zašto žrtvu za grijeh ne pojedoste na mjestu svetom? Jer je svetinja nad svetinjom. On vam je darovao da snosite grijeh zajednice, da ga okajete pred Gospodom! ¹⁸ Gle, krv njegova nije prinesena u unutrašnjost Svetišta; trebali ste ga pojesti u Svetištu, onako kako sam zapovjedio!" ¹⁹ Ali Aron re-e Mojsiju: "Gle, danas su prinijeli svoju žrtvu za grijeh i paljenicu pred Gospodom, i desilo mi se ovo, zar da danas jedem od žrtve za grijeh? Da li bi i to bilo pravo pred očima Gospoda? ²⁰ Kada je Mojsije to uočio, bijaše mu pravo.

11

Zakon o istim i ne istim životinjama

¹ I Gospod re-e Mojsiju i Aronu: ² "Ovako poručite Izraelovim sinovima: Ovo su životinje koje vam je dozvoljeno jesti od svih životinja zemaljskih: ³ Sve što ima papke razdvojene i što preživa me u životinjama dozvoljeno vam je jesti. ⁴ Ali, od životinja što preživaju i što imaju razdvojene papke, zabranjeno vam je jesti kamilu, jer iako preživa nema razdvojene papke, neka je zato za vas ne ista. ⁵ Tako ni svica, jer iako preživa nema razdvojene papke, neka je zato za vas ne ista. ⁶ Pa tako i zeca, jer iako preživa nema razdvojene papke, neka je zato za vas ne ista. ⁷ Ni svinju, ona ima papke ali ne preživa, neka je zato za vas ne ista. ⁸ Njihova mesa nemojte jesti niti im dirajte strvine, jer su one za vas ne iste.

⁹ A od svega što je u vodi ovo jedite: Sve što ima peraje i ljske u vodama, moru i rijekama, dozvoljeno vam je jesti.

¹⁰ Ali sve što nema peraje i ljske u morima i rijekama – sve životinje što se u vodama mi u, sve što u moru živi, neka vam je gadno. ¹¹ Neka vam je odvratno; ne jedite njihova mesa i ne

doti ite im se strvina. ¹² Sve što je u vodama a nema peraje i ljuške neka vam je gadno.

¹³ A izme u ptica neka su vam gadne sljede e, ne jedite jer su odvratnost: orla, jastreba i morskog orla, ¹⁴ tetrijeba i sokola bilo koje vrste, ¹⁵ svaku vrstu gavrana, ¹⁶ noja, kopca i galeba te lastavicu svake vrste. ¹⁷ Ni sovu, gnjurca, ušaru, ¹⁸ labuda, pelikana i droplju, ¹⁹ rodu i aplju svake vrste, a ni pupavca i šišmiša.

²⁰ Svaki krilati kukac što na etiri noge ide neka je za vas gadost. ²¹ Samo ove vam je od krialih kukaca što idu etveronoške dozvoljeno jesti; one što iznad nogu imaju listove da mogu skakutati preko zemlje. ²² Od njih smijete jesti svaku vrstu skakavaca, zrikavca i cvraka. ²³ Ali svi preostali krilati kukci što idu na etiri noge neka su za vas gadost.

²⁴ I od njih ete se one istiti; ko im se dotakne strvine bit e ne ist do ve eri; ²⁵ ali ko podigne nešto od strvine njihove neka opere haljine svoje, i bit e ne ist do ve eri. ²⁶ Svaka životinja koja nema posve razdvojene papke, i koja ne preživa, za vas e biti ne ista; svako ko je dotakne e se one istiti. ²⁷ I sve što ide na šapama me u etveronošcima e za vas biti ne isto; svako ko im se strvine dotakne e biti ne ist do ve eri, ²⁸ a ko im strvinu podigne neka opere haljine svoje, i bit e ne ist do ve eri; jer ne iste su za vas.

²⁹ I ovi gmizavci neka su za vas ne isti, svi što po zemlji pužu: lasica, miš, sve vrste guštera, ³⁰ zidni macaklin, kameleon, daždevnjak, zelemba i tinšamet. ³¹ Ove su životinje od svih što gmižu za vas ne iste. Ko ih se dotakne dok su mrtve bit e ne ist do mraka. ³² Tako er e biti ne isto sve na što padnu ove životinje kada uginu; bilo da se radi o drvenom upu ili haljinama, o koži ili vre i. Svaka stvar koja se koristi neka se potopi u vodu i neka ne ista ostane do ve eri; onda e se o istiti. ³³ Ako li ijedna od ovih životinja upadne u zemljano posu e, postat e ne isto sa svime što je unutra, i morate ga razbiti. ³⁴ I ako takva voda dotakne bilo kakvu hranu koju želite jesti, postat e ne ista, kao i svako pi e koje se pije iz takve posude. ³⁵ Sve na što padne takva strvina, postat e ne isto;

bilo da se radi o kakvoj pe i ili o ognjištu, neka se sruše, jer bi postalo ne isto i za vas bi ne isto ostalo.³⁶ A izvor gdje se voda skuplja ostaje ist; ali ko dotakne strvinu u njemu e se isto toliko one istiti.³⁷ Ako li takva strvina padne na sjeme koje se sije, i ono ostaje isto,³⁸ ali ako je sjeme vodom poliveno, i takva strvina padne na njega, za vas e biti ne isto.³⁹

³⁹ Ugine li vam kakva životinja od onih koje jedete, i neko se dotakne strvine njene bit e ne ist do ve eri.⁴⁰ A ko bi jeo od strvine njezine, neka opere haljine svoje i bude ne ist do ve eri, a i onaj što strvinu podigne mora haljine saprati i ne ist biti do ve eri.

⁴¹ Sve životinje što po zemlji pužu su gadost, i ne smiju se jesti. ⁴² Sve što na stomaku puže, sa svime što na etiri ili više nogu ide, niti bilo koju životinju što zemljom puže, ne smijete jesti, jer su odvratne.⁴³ Ne poganite sebe životinjama koje pužu, i nemojte se prljati njima da i vi ne isti ne postanete. ⁴⁴ Jer Ja sam Gospod, vaš Bog; zato ete se posve ivati i sveti biti; i ne ete se one istiti svakojakim životinjama koje zemljom pužu!⁴⁵ Jer Ja sam Gospod, onaj koji vas je izveo iz zemlje egipatske da vaš Bog budem; zato ete biti sveti, jer Ja sam svet!"⁴⁶ Ovo je zakon o stoci, pticama i svim živim biima što se u vodama kre u, i svemu životu što zemljom puže.⁴⁷ Da umijete razlikovati ne isto od istog, i životinje koje je dozvoljeno jesti od životinja koje se jesti ne smiju.

12

Odredbe za porodilje

¹ I Gospod re e Mojsiju: ² "Ovako poru ite Izraelovim sinovima: Kada žena ostane trudna pa rodi djeaka, neka onda ostane ne ista sedam dana; neka je ne ista kao onih dana kada bijaše ne ista radi mjesecnice svoje.³ A osmog dana neka obrežu kožicu djeaka.⁴ I neka majka trideset i tri dana ostane doma da se isti od krvi. Ne smije doticati ništa sveto i ne e dolaziti k Svetištu dok se ne dovrše dani njenog išenja.⁵ A

ako rodi djevoj icu, neka ostane dvije sedmice ne ista kao što bijaše ne ista radi mjesec nice svoje, i neka šezdeset i šest dana ostane ku i da se od krvi svoje o isti.

⁶ A kada se dovrše dani njenog iš enja, za sina ili za k er, neka prinese sve eniku što je kod ulaza u Šator susreta janje staro godinu dana kao paljenicu te goluba ili grlicu kao žrtvu za grijeh. ⁷ I neka sve enik prinese žrtvu te neka je okaje, i tako e se ona o istiti od krvarenja svoga. To je zakon za ženu koja rodi sina ili k er. ⁸ Ako li ne može dati janje, neka uzme dva goluba ili dvije grlice, jednu kao paljenicu i drugu kao žrtvu za grijeh, i neka je sve enik okaje, i bit e ona ista."

13

Odredbe o gubi

¹ I Gospod re e Mojsiju i Aronom: ² "Ako se nekome na koži pojavi otok ili lišaj ili bjelkasta pjega, što bi bio znak gube na koži njegovojoj, neka se odvede Aronu ili nekom od njegovih sinova sve enika. ³ Kada sve enik pregleda izraslinu na koži njegovojoj, i ako vidi i utvrdi da je dlaka na zaraženom mjestu postala bijela, a rana dublja nego ostatak kože; onda je guba. Neka ga sve enik proglaši ne istim im ga pregleda. ⁴ A ako li je pjega na njegovojoj koži bijela, i ako nije dublja no ostatak kože, te ako dlake nisu pobijelile, neka onda sve enik zaraženog zatvori sedam dana. ⁵ Neka ga sedmog dana ponovo pregleda; ako je pjega ostala iste veli ine, i ako se nije raširila, neka ga zatvori još sedam dana. ⁶ I kada ga sve enik sedmog dana ponovo pregleda i na e da je pjega manje vidljiva, i da se nije raširila po koži, neka ga proglaši istim, jer je to lišaj. Neka opere haljine svoje i bit e ist. ⁷ Ali ako se lišaj dalje bude širio po koži, nakon što ga je sve enik pregledao, neka ga ponovo pokaže sve eniku. ⁸ A kada sve enik vidi da se lišaj dalje širi, neka ga proglaši ne istim, jer je to guba.

⁹ Ako se guba pokaže na ovjeku, dovedite ga pred sve enika; ¹⁰ ako sve enik na koži zapazi bijelu pjegu i da su i dlake postale bijele, te ako je živog mesa u oteklini, ¹¹ to je

guba koja je zastarjela na koži njegovoj; neka ga zato sve enik proglaši ne istim i neka ga ne zatvara jer je ve ne ist. ¹² A ako li guba na koži izbjije te prekrije svu kožu od glave do pete, gdje god bi sve enik o ima pogledao, ¹³ i ako sve enik vidi da guba prekriva cijelu kožu njegovu, neka ga proglaši istim; budu i da je sav pobijelio, ist je. ¹⁴ Ali onoga dana kada se žive rane pojave na njemu, bit e ne ist. ¹⁵ I kada sve enik vidi žive rane, neka ga proglaši ne istim; jer otvorene rane su ne iste: guba je. ¹⁶ Ali ako li rane pobijele, neka do e ponovo sve eniku, ¹⁷ i ako ga sve enik pregleda i vidi da je pjega pobijeljela, neka zaraženog gubavca proglaši istim; jer je ist.

¹⁸ A ako mu se na koži pojavi ir pa zacijeli, ¹⁹ ali se na mjestu gdje je bio ir pojavi bijela pjega ili crvenkasta fleka, neka to pokaže sve eniku. ²⁰ A ako li sve enik vidi da leži dublje nego ostala koža i da su dlake postale bijele, neka ga proglaši ne istim; to je guba, izbila je u iru. ²¹ A ako to sve enik pogleda i gle, nema bijelih dlaka, i ne leži dublje no ostatak kože nego je blje e, neka ga sve enik zatvori sedam dana. ²² Ako se bude dalje širilo po koži, neka ga sve enik proglaši ne istim; to je guba. ²³ Ako li bjelkasta pjega ostane ista i ako se ne širi, to je ožiljak od ira, i neka ga sve enik proglaši istim.

²⁴ Ako nekome koža na opeklini pobijeli, i ako se u njoj pojavi bjelkastocrvena ili bijela pjega; ²⁵ i ako sve enik pogleda pa prona e da je dlaka pobijeljela i da dublje leži nego ostatak kože; to je guba, izbila je u opeklini; neka ga zato sve enik proglaši ne istim, jer je to guba. ²⁶ A ako sve enik pak vidi da dlake nisu bijele na opeklini i da ne leže dublje no ostatak kože i da je opeklina blijeda, neka ga zatvori sedam dana. ²⁷ Sedmog dana neka ga pregleda; ako se proširilo po koži, neka ga sve enik proglaši ne istim; to je guba. ²⁸ Ako je pjega ostala ista, ako se nije proširila i ako je blijeda, onda je to oteklina od opeketine; neka ga sve enik proglaši istim, jer je to ožiljak od opeketine.

²⁹ Ako se na glavi ili na bradi nekog ovjeka ili žene pojavi bolest, ³⁰ a sve enik pregleda i utvrđi da leži niže nego ostatak

Levitski zakonik

kože i da je kosa na tom mjestu tanja i žu kasta; neka ga onda proglaši ne istim. To je šuga, to jeste guba na glavi ili bradi.

³¹ A ako sve enik, pregledavši oboljelo mjesto, utvrđi da nije dublje od ostatka kože i da nema crne kose na njemu, neka sve enik zatvori šugavca sedam dana. ³² A kada sve enik sedmog dana pregleda oboljelo mjesto i vidi da se šuga nije proširila i da nema žu kaste kose te da ne leži dublje od ostatka kože, ³³ neka se onda bolesnik obrije, ali neka oboljelo mjesto ne brije, i neka ga sve enik zatvori još sedam dana. ³⁴ A kada sve enik pregleda šugu sedmoga dana i utvrđi da se nije proširila i da ne leži dublje od ostatka kože, neka ga sve enik proglaši istim, i neka opere haljine svoje; on je ist. ³⁵ Ali ako se šuga bude dalje širila po koži nakon njegova išenja, ³⁶ a sve enik ga pregleda i pronađe da se šuga proširila, neka sve enik više ne istražuje ima li žu kastih dlaka, jer je ne ist. ³⁷ Ali ako opazi da je šuga ostala ista i da su na njoj izrasle crne dlake, onda je šuga izlije ena, i on je ist; neka ga sve enik istim proglaši.

³⁸ Ako se na koži ovjeka ili žene pokažu bijele pjage, ³⁹ te ih sve enik pogleda i pronađe na koži blijede bijele pjage, onda je to osip koji je izbio na koži, i bolesnik je ist.

⁴⁰ Ako ovjeku opada kosa s glave; elav je, što zna i da je ist. ⁴¹ Ako mu sprijeda opada kosa, elav je ali ist. ⁴² Ali ako se po elavom zatiljku ili elu pojavi crvenkastobijela pjega, to je guba koja je izbila na elavom zatiljku ili elu. ⁴³ I neka ga pregleda sve enik, i ako nađe da je osip na elavom zatiljku ili elu bjelkastocrvenkast, da izgleda kao guba na tijelu, ⁴⁴ onda je ovjek gubav i ne ist, i neka ga sve enik proglaši potpuno ne istim zbog osipa na njegovoj glavi.

⁴⁵ A neka gubavac koji ima osip hoda u poderanim haljinama, i otkrivene glave, i neka usne skriva i uzvikuje: 'ne ist, ne ist!' ⁴⁶ Dok je bolest na njemu, neka ostane potpuno ne ist; i zato što je ne ist, neka stanuje osamljen i izdvojen, neka mu je dom izvan tabora.

⁴⁷ Ako je na odjeći guba, bilo da je odjeća a od vune ili platna, ⁴⁸ bez obzira na to da li je na osnovi ili potki od vune ili

platna, ili na koži ili bilo emu napravljenom od kože; ⁴⁹ pa pjega bude zelenkasta ili crvenkasta na haljinama ili na koži, na osnovi ili na potki, ili bilo emu što je od kože napravljeno, onda je bolest guba, i neka se pokaže sve eniku. ⁵⁰ I kada sve enik pregleda fleke, neka zatvori haljine na sedam dana. ⁵¹ I kada pogleda fleku sedmi dan, a ona se bude proširila po haljini, na osnovi ili na potki, na koži ili odje i od kože, onda je zlo udna guba, i haljina je ne ista. ⁵² Neka onda spali taj komad odje e, osnovu ili potku, ili predmet izra en od kože na kojoj je ovakva fleka; jer je zlo udna guba, i mora se na vatri spaliti.

⁵³ A vidi li sve enik da se fleka nije proširila na haljini, na potki ili osnovi, ili na bilo kakvom predmetu izra enom od kože, ⁵⁴ neka sve enik naredi da se predmet na kojem je fleka opere i neka ga još sedam dana zatvori. ⁵⁵ I ako sve enik vidi da se fleka nakon pranja nije proširila i da nije promijenila boju, onda je ne isto; neka se u vatri spali, jer je truhla i na vanjskoj i na unutarnoj strani. ⁵⁶ Ali ako sve enik vidi da je fleka pobijeljela nakon pranja, neka je otkine od odje e ili kože, od osnove ili potke. ⁵⁷ A bude li još uvijek vidljiva na komadu odje e, na potki ili osnovi, ili bilo kakvom predmetu izra enom od kože, onda je guba; komad odje e na kojem je guba u vatri eš spaliti. ⁵⁸ Odje u, potku, osnovu, ili predmet od kože koja se opere i fleka nestane, još jednom ete oprati, onda e biti ista."

⁵⁹ To je zakon o gubi na odje i, bilo da je od vune ili od platna, bilo da je na potki, osnovi ili kakvom predmetu izra enom od kože; po kojem e se odje a proglašavati istom ili ne istom.

14

Odredbe o iš enju gube

¹ I Gospod re e Mojsiju: ² "Ovaj zakon važi za gubavca na dan njegova iš enja: Neka ga odvedu sve eniku, ³ pa neka sve enik iza e pred tabor i kada pregleda i vidi da je pjega gubavca zarasla, ⁴ neka naredi da onome kojeg valja o istiti

donesu dvije žive ptice, koje su iste, te drvo kedrovo, grimiznog prediva i sipana.⁵ I neka sve enik naredi da se zakolje jedna ptica u zemljanoj posudi nad živom vodom.⁶ A živu pticu uzmite s kedrovinom, grimiznim predivom i sipanom i sve to s pticom umo ite u krv zaklane ptice; one zaklane nad živom vodom.⁷ Pa sedam puta poprš ite onoga kojeg istite od gube, i tako ga o istite; i živu pticu pustite u polje.⁸ Neka tada onaj koji se isti opere haljine svoje, i neka ošiša svu kosu, i neka se opere u vodi; onda je ist. Nakon toga mu je dozvoljeno u i u tabor; ali neka sedam dana ostane izvan svoga šatora.⁹ I neka se sedmog dana ošiša, i neka obrije bradu i obrve; neka sve dlake sa sebe obrije; i neka odje u svoju opere, i neka se okupa u vodi; tako e se o istiti.¹⁰

A osmog dana neka uzme dva janjeta bez mahane i jednu ovcu od godinu, tri desetine najboljeg brašna zamiješenog uljem i jedan log ulja.¹¹ I neka sve enik koji vrši iš enje postavi onoga koji se isti zajedno s navedenim stvarima pred Gospoda, pred ulaz u Šator susreta,¹² i neka uzme janje i prinese ga kao žrtvu za grijeh uz log ulja i neka žrtvu obr e kao žrtvu obrtanu pred Gospodom.¹³ Zatim neka zakolje janje na onom mjestu gdje se kolju paljenice i žrtve za grijeh. Jer kako žrtva za grijeh pripada sve eniku tako i žrtva prijestupnica pripada njemu; svetinja je nad svetinjom.¹⁴ I neka sve enik uzme krvi od žrtve prijestupnice i neka namaže onome koji se isti kraj desnoga uha, desni palac desnice njegove i desni palac njegove desne noge.¹⁵ Neka zatim sve enik uzme s loga ulja i neka pospe svoju lijevu ruku,¹⁶ i neka desni prst umo i u ulje što mu je u lijevoj ruci, i neka prstom sedam puta poprš e ulja pred Gospoda.¹⁷ I neka od ostatka ulja što mu je u ruci namaže onome što se isti kraj desnoga uha, desni palac desnice njegove i desni palac njegove desne noge, preko krvi žrtve prijestupnice.¹⁸ A neka ostatak ulja prolije po glavi onoga što se isti, i neka ga okaje pred Gospodom.¹⁹ Te neka sve enik prinese žrtvu za grijeh da ne istoga koji se isti okaje, i neka nakon toga zakolje žrtvu

paljenicu. ²⁰ I neka sve enik prineše paljenicu zajedno s prinosnicom na altaru kako bi ga okajao; tako e se o istiti.

²¹ A ako je siromašan i ne može primijeti toliko, neka onda prineše jedno janje, žrtvu prijestupnicu, kao žrtvu prevrtanu, da ga okaje, te jednu desetinu najboljeg brašna zamiješenog uljem, za žrtvu prinosnicu, jedan log ulja, ²² dvije grlice ili dva golubi a, prema mogu nosti svojoj. Neka jednu prineše kao žrtvu za grijeh, a drugu kao paljenicu. ²³ I neka ih osmi dan svoga iš enja donese sve eniku pred ulaz u Šator susreta, pred Gospoda. ²⁴ Neka tada sve enik uzme janje za grijeh i ulje te neka oboje obr e pred Gospodom kao žrtvu obrtanu. ²⁵ Pa neka zakolje janje kao žrtvu prijestupnicu; i neka uzme krvi od žrtve i namaže onome koji se isti kraj desnoga uha, desni palac desnice njegove i desni palac njegove desne noge. ²⁶ I neka ulja naspe u svoju lijevu ruku, ²⁷ i neka desnim prstom poprš e sedam puta ulja, iz lijeve ruke, pred Gospodom. ²⁸ Neka potom onome koji se isti uljem pomaže kraj desnoga uha, palac desnice njegove i palac desne noge, preko krvi žrtve prijestupnice. ²⁹ A neka preostalo ulje izlije preko glave onoga koji se isti; da ga okaje pred Gospodom.

³⁰ Neka zatim jednu grlicu ili golubi u žrtvu je, po svojim mogu nostima; ³¹ baš ono što je priskrbio, jednu kao žrtvu za grijeh, a drugu kao paljenicu uz prinosnicu; i neka tako sve enik okaje pred Gospodom onoga koji se treba o istiti.

³² To je zakon za onoga koji ima gubu a ne može rukom svojom priskrbiti što mu je za iš enje potrebno.

Odredbe o iš enju ku a

³³ I Gospod re e Mojsiju i Aronu: ³⁴ "Kada do ete u zemlju Kanaansku, koju sam vam kao baštinu darovao, i Ja udarim gubom neku ku u u zemlji vašoj, ³⁵ neka onda vlasnik pokaže ku u sve eniku govore i: 'ini mi se da je guba u ku i.'

³⁶ Neka potom sve enik naredi da se sve iz ku e iznese prije no što u nju u e, da se ne oskrnavi sve što je u ku i; neka zatim sve enik u e u ku u da je pregleda. ³⁷ Pa kad vidi pošast i vidi da na zidovima ku e ima zelenih ili crvenkastih udubljenja,

koja su dublja od površine zida,³⁸ neka potom iza e iz ku e na vrata ku na i neka je sedam dana zaklju a.³⁹ I neka se vrati sedmoga dana, i ako vidi da se pošast na zidu raširila,⁴⁰ neka naredi da se izbjije kamenje na kojem je udubljenje i baci ispred grada na mjesto ne isto;⁴¹ a ku u neka ostružu iznutra i prah ostrugani neka bace izvan grada na mjesto ne isto.⁴² I neka uzmu drugo kamenje i postave na mjesto onog izbijenog, i neka drugom zemljom obligepe ku u.

⁴³ A ako se pošast ponovo pojavi u ku i, nakon izbijanja kamenja, struganja i ponovnog obljepljivanja ku e,⁴⁴ neka sve enik u e u nju; i ako vidi da se pošast po ku i raširila, onda je to zarazna guba; ku a je ne ista.⁴⁵ Neka se onda ku a sruši, a njeno kamenje, gra a i zemlja neka se iznese pred grad i baci na mjesto ne isto.⁴⁶ I ko ode u ku u dok je zaklju ana, taj je ne ist do ve eri.⁴⁷ I ko u ku i bude spavao, neka opere odje u svoju. Neka i onaj koji u ku i bude jeo opere haljine svoje.

⁴⁸ A ako sve enik pri ulasku vidi da se pošast nije raširila nakon ponovnog obljepljivanja ku e, neka je onda proglaši istom; jer pošast je nestala.⁴⁹ I neka za iš enje ku e uzme dvije ptice, kedrovine, crvenog prediva i sipana.⁵⁰ I neka jednu pticu zakolje nad zemljanim posudom, nad živom vodom,⁵¹ pa neka uzme kedrovine, sipana, crvenog prediva i živu pticu i neka ih umo i u krv zaklane ptice i u živu vodu te neka ku u poprš e sedam puta.⁵² I neka ku u o isti od grijeha krvlju ptice, živom vodom, živom pticom, kedrovinom, sipanom i crvenim predivom.⁵³ I neka živu pticu pusti ispred grada u polje i neka okaje ku u; tako e biti ista."⁵⁴ Ovo je zakon za sve vrste gube i lišaja,⁵⁵ na haljinama ili u ku i,⁵⁶ za otekline, fleke ili lišaje,⁵⁷ da pou i kada ih proglašiti istim ili ne istim. To je zakon o gubi.

15

Odredbe o ne isto i kod muškaraca i žena

¹ I Gospod re e Mojsiju i Aronu: ² "Poru i Izraelovim sinovima: Kad ovjek ima izljev iz svoga tijela, ne ist je zbog

svoga izljeva.³ A ovo je zakon o njegovoju ne isto i; bilo da mu tijelo slobodno ispusti izljev ili da ga zadrži; ne ist je.⁴ Svaki ležaj na koji se spusti onaj s izljevom je ne ist i sve na emu sjedi je ne isto.⁵ I svako ko mu se dotakne ležaja neka opere haljine svoje i neka se okupa u vodi; i ne ist e biti do ve eri.⁶ Ko sjedne na nešto na emu je sjedio onaj s izljevom, neka opere haljine svoje i neka se okupa u vodi; i ne ist e biti do ve eri.⁷ Ko dotakne tijelo onoga što ima izljev neka opere haljine svoje i neka se okupa; i ne ist e biti do ve eri.⁸ I ako onaj koji ima izljev pljune istoga, neka on opere haljine svoje i neka se okupa; i ne ist e biti do ve eri.⁹ I sedlo i sve na emu jaše onaj s izljevom postaje ne isto,¹⁰ i ko god dotakne nešto što je bilo ispod njega biti e ne ist do ve eri. I ko tako nešto bude nosio neka opere haljine svoje i neka se okupa u vodi; ne ist e biti do ve eri.¹¹ Neka onaj koga ne isti dotakne, a vodom nije oprao ruke, haljine svoje opere i neka se okupa; ne ist je do ve eri.

¹² Kada onaj s izljevom dotakne kakav vr zemljani, neka se odmah razbije, a neka se drveno posu e dobro vodom opere.

¹³ I kada se onaj s izljevom o isti od izljeva svoga, neka potom broji sedam dana svog iš enja, i neka haljine svoje pere i tijelo kupa u živoj vodi; tako e ist biti.¹⁴ I neka osmog dana za sebe uzme dvije grlice ili dva golubi a i neka do e pred Gospoda, ispred ulaza u Šator susreta i neka ih da sve eniku.

¹⁵ I neka ih sve enik žrtvuje, jednu kao žrtvu za grijeh a drugu kao paljenicu; i tako e ga sve enik okajati pred Gospodom zbog izljeva njegovog.

¹⁶ Kada ovjek izlje sjeme, neka opere vodom cijelo tijelo; i ne ist e biti do ve eri.¹⁷ A svaki komad odje e i svaku kožu na kojoj bude sjeme operite vodom; i ne ista e biti do ve eri.¹⁸ I kada ovjek spava sa ženom i kada ispusti sjeme, neka se potom okupaju u vodi, i bit e ne isti do ve eri.

¹⁹ A žena kada ima izljev, kada krv ide iz tijela njezina, sedam je dana ne ista; i svako ko je dotakne bit e ne ist do ve eri.²⁰ I sve na emu bude ležala u ne isto i svojoj bit e ne isto, i sve na emu bude sjedila.²¹ I svako ko joj ležaj

dotakne neka opere haljine svoje i neka se okupa u vodi; ne ist e biti do ve eri. ²² I ko god dotakne nešto na emu je sjedila neka haljine svoje opere i neka se okupa u vodi; ne ist e biti do ve eri. ²³ I ko dotakne nešto što je bilo na njenom ležaju ili nešto na emu je sjedila ne ist e biti do ve eri. ²⁴ I kada ovjek legne s njom i ne isto a njezina do e na njega, onda e sedam dana biti ne ist, i svaki ležaj na koji legne e biti ne ist.

²⁵ Ako žena krvari dugo vremena izvan mjesec nice svoje ili duže u vrijeme mjesec nice ne ista e biti sve dok krvari; kao u danima svoje mjesec nice e ne ista biti. ²⁶ Svaki ležaj na kojem bude ležala za vrijeme svoga krvarenja e biti kao postelja za vrijeme njene mjesec nice; i sve na emu sjedi e tako er biti ne isto kao u vrijeme njene mjesec nice. ²⁷ I svako ko se dotakne tih stvari e biti ne ist: neka haljine svoje opere i neka se okupa u vodi; ne ist e biti do ve eri. ²⁸ A ako se o isti od svoga krvarenja, neka broji sedam dana i onda e biti ista. ²⁹ I neka osmog dana za sebe uzme dvije grlice ili dva golubi a i neka ih odnese sve eniku na ulazu u Šator susreta. ³⁰ I neka sve enik jednu prinese kao žrtvu za grijeh, a drugu kao paljenicu, te neka je okaje pred Gospodom zbog ne isto e njene.

³¹ Tako ete Izraelove sinove sa uvati od ne isto a njihovih, da ne umiru zbog ne isto e svoje kada Svetište Moje oskrnave koje je me u njima. ³² To je zakon za one koji imaju izljev i one koji sjeme ispuštaju tako da se njime one iste, ³³ i one koji zbog ne isto e svoje pate i one koji imaju izljeve, bilo muškarci ili žene; i za muškarce koji legnu s ne istim ženama."

16

Veliko pomirenje

¹ I Gospod poru i Mojsiju poslije smrti Aronovih sinova, nakon što pred Gospoda stadoše i poginuše. ² I Gospod re e Mojsiju: "Poru i svom bratu Aronu da ne dolazi u svaku doba u Svetište, iza zavjese koja je ispred pomirbenog poklopca što je na Kov egu saveza, da ne pogine; jer u se nad poklopcem u

oblaku obznaniti.³ Neka ovako Aron ulazi u Svetište; s teletom kao žrtvom za grijeh i s ovnom za paljenicu;⁴ i neka svetu lanenu košulju obu e, i lanenim hla ama prekrije tijelo svoje, te neka se opasa lanenim pojasmom i obveže kapu lanenu; neka se okupa u vodi i obu e.⁵ Neka potom od zajednice Izraelove uzme dva jarca kao žrtvu za grijeh i jednoga ovna kao paljenicu.

⁶ I neka Aron tele za sebe prinese kao žrtvu za grijeh, i neka okaje sebe i ku u svoju.⁷ Neka potom uzme dva jarca i neka ih dovede pred Gospoda, pred ulaz u Šator susreta.⁸ I neka baca kocku nad ova dva jarca, jedna kocka za Gospoda, a druga za Azazela.⁹ I neka Aron dovede jarca koji kockom pripadne Gospodu, i neka ga prinese kao žrtvu za grijeh.¹⁰ Ali jarca koji kockom pripadne Azazelu eš živog postaviti pred Gospoda i nad njim izvršiti okajanje te ga poslati u pustinju Azazelu.

¹¹ I neka Aron dovede tele, žrtvu za grijeh, koja je za njega samoga, i neka okaje sebe i ku u svoju, te neka potom zakolje tele kao žrtvu za grijeh, što je za njega odre ena.¹² Neka zatim uzme kadionicu punu žara sa altara koji je ispred Gospoda, i neka ruke napuni miomirnišnim kadom istucanim, i neka ga unese unutra iza zavjese;¹³ i neka kâd položi na vatru ispred Gospoda da dim od kada prekrije pomirbeni poklopac, koji je na Svjedo anstvu, da ne umre.¹⁴ I neka uzme tele e krvi i prstom prsne prema pomirbenom poklopcu na istoku; i neka sedam puta poprš e prstom krv ispred pomirbenog zaklopca.

¹⁵ I neka zatim zakolje jarca, žrtvu za grijeh odre enu za narod, i neka krv njegovu unese iza zavjese, i neka s njome u ini kao što je u inio s krvljvu tele om, i neka prsne po pomirbenom poklopcu.¹⁶ Neka tako okaje Svetište zbog grijeha Izraelovih sinova i zbog njihovih prijestupa, i sve krivice njihove; neka isto tako u ini sa Šatorom susreta, koji je usred njihove ne isto e.¹⁷ I neka nijedan ovjek ne bude u Šatoru susreta kada u e da izvrši o iš enje Svetišta, sve dok ne iza e. I neka tako okaje sebe, dom svoj i svu zajednicu Izraelovu.¹⁸ I neka iza e altaru koji stoji pred Gospodom i

neka ga okaje. I neka uzme krvi od teleta i jarca pa neka pomaže rogove altara unaokolo,¹⁹ i neka ga prstom svojim poprše krvljju sedam puta, te neka ga o isti od ne isto a sinova Izraelovih i posveti.

²⁰ I kada dovrši sa iš enjem Svetišta, Šatora susreta i altara, neka dovede živog jarca.²¹ I neka mu Aron položi obje ruke na glavu, i neka nad njim ispovijedi sve grijeha sinova Izraelovih, sve prijestupe u svim grijesima, i neka ih položi jarcu na glavu te neka ga da ovjeku koji je spreman jarca u pustinju otjerati.²² I neka jarac sva zlodjela njihova koja na njemu leže odnese u zemlju daleku – neka pošalju jarca u pustinju.

²³ I neka Aron po e u Šator susreta i skine sa sebe lanene haljine, koje je obukao kada je ulazio u Svetište, i neka ih ostavi tamo.²⁴ Tijelo svoje neka opere u vodi na svetom mjestu, i neka svoje haljine obu e i iza e da prinese svoju paljenicu i paljenicu za narod, i neka tako okaje sebe i narod.

²⁵ I loj žrtve za grijeh neka spali na altaru.²⁶ A neka onaj koji je jarca poslao Azazelu opere haljine svoje, i neka se okupa; onda se može vratiti u tabor.²⁷ Tele i jarca, žrtve za grijeh, iju su krv u Svetište unijeli, odvucite ispred tabora i kože, meso i izmet njihov spalite.²⁸ I onaj ko ih spali neka opere haljine svoje, i neka se okupa, onda se može vratiti u tabor.

²⁹ I neka je ovo za vas vje ita odredba: Desetog dana sedmoga mjeseca postite i ne inite nikakva posla, ni domorodac ni došljak me u vama.³⁰ Jer toga dana e vas okajati kako bi vas o istili; od svih grijeha svojih bitete o iš eni pred Gospodom.³¹ Neka je zato za vas subota dan odmora i postite; to je za vas odredba vje ita.³² A neka okajanje izvrši sve enik kojeg pomazaše i ije ruke ispunije kako bi umjesto oca svoga služio kao sve enik; i neka obu e lanene haljine, svetu odje u.³³ I neka okaje Najsvetiće i Šator susreta; i za altar neka u ini okajanje te za sve enika i cijelu zajednicu.³⁴ Neka je to za vas vje ita odredba da Izraelove sinove jednom okajete zbog svih grijeha njihovih!" I Aron u ini onako kako je Gospod zapovjedio Mojsiju.

17

Odredbe o mjestu žrtvovanja

¹ I Gospod re e Mojsiju: ² "Poru i Aronu, njegovim sinovima i svim Izraelovim sinovima: Ovo je Gospod zapovjedio: ³ Ko god iz doma Izraelova zakolje bika, janje ili kozu u taboru ili izvan njega, ⁴ pa je ne doneše pred ulaz u Šator susreta da se Gospodu prinese kao žrtva pred domom Božijim, neka mu se zara una krivica za krv; jer kry je prolio. Neka se zato taj ovjek iskorijeni iz naroda svoga. ⁵ Neka zato Izraelovi sinovi dovedu svoje žrtve, koje su do sada u polju klali, i prinesu Gospodu, ispred ulaza u Šator susreta sve eniku, da ih tamo prinesu kao žrtvu pomirnicu. ⁶ I neka sve enik poprš e krvlju altar Gospodnji pred ulazom u Šator susreta i neka zapali loj, miris ugodan Gospodu. ⁷ I neka od danas više ne prinose žrtve demonima za kojim blude. Neka je to vje ita odredba za njih i budu a pokoljenja.

⁸ A ti im poru i: Neka svaki ovjek iz doma Izraelova ili tu inac koji živi me u vama i koji želi prinijeti žrtvu ili paljenicu, ⁹ a ne dovede je pred Šator susreta da je Gospodu žrtvuje, bude iskorijenjen iz naroda svoga.

Zabранa o jedenju krvi

¹⁰ A ako neko iz doma Izraelova ili tu inac koji živi me u vama okusi bilo kakvu krv – Ja u lice Svoje protiv te duše koja krv jede okrenuti i iz naroda njegova u ga iskorijeniti.

¹¹ Jer život tijela je u krvi i dao sam vam je na altaru da okajete duše svoje, jer krvlju se iskupljuje život. ¹² Zato sam poru io Izraelovim sinovima: Neka nijedna duša me u vama ne jede krv; neka ni tu inac me u vama ne jede krv. ¹³ I ako neko od Izraelovih sinova ili tu inac što živi me u njima ulovi divlja ili pticu, koja se smije jesti, neka pusti da krv iz nje iste e i neka je prekrije zemljom. ¹⁴ Jer u krvi je život svakog bi a; krv mu je život. Zato sam poru io Izraelovim sinovima: Ne jedite krv bilo kojeg bi a; jer život svakog bi a je krv njegova. Ko god je bude jeo bi e iskorijenjen. ¹⁵ I svako ko jede strvinu ili

rastrgnuto, bilo da je domorodac ili tu inac, neka opere haljine svoje, i neka se okupa u vodi. ¹⁶ Ako li haljine i tijelo ne opere, snositi e svoju krivicu."

18

Bra ni odnosi

¹ I Gospod re e Mojsiju: ² "Poru i svim Izraelovim sinovima: Ja, Gospod, Bog sam vaš! ³ Ne inite onako kako ine u zemlji egipatskoj, gdje ste živjeli, niti radite ono što se ini u zemlji kanaanskoj, u koju u vas odvesti, ne povodite se za njihovim obi ajima! ⁴ Prema Mojim odredbama se ravnajte i držite se Mojih zapovijedi; da u njima hodite, jer Ja, Gospod, Bog sam vaš. ⁵ Zato se držite odredbi i zapovijedi Mojih, jer ko ih se pridržava živ e kroz njih biti. Ja sam Gospod!

⁶ Neka niko ne prilazi rodbini svojoj da otkrije nagost njihovu; Ja sam Gospod! ⁷ Ne otkrivaj nagost oca i majke svoje. Majka ti je, ne otkrij nagost njenu. ⁸ Ne otkrivaj nagost žene tvoga oca; jer to je nagost oca tvoga. ⁹ Ni nagost sestre svoje, k eri oca ili majke twoje, bilo da je ro ena u ku i ili izvan nje – ne otkrivaj nagost njenu. ¹⁰ Ni nagost k eri tvoga sina ili k eri twoje k erke. Ne otkrivaj nagost njenu jer je twoja nagost. ¹¹ Nagost k eri žene tvoga oca, koju je otac tvoj za eo i koja ti je sestra, ne otkrivaj nagost njenu. ¹² Ne otkrivaj nagost sestre oca svoga, jer je rodbina i krv bliska ocu tvome. ¹³ Ne otkrivaj nagost sestre svoje majke, jer je rodbina i krv bliska majci twojoj. ¹⁴ Ne otkrivaj nagost brata tvoga oca, nemoj lijegati kraj žene njegove, strina ti je. ¹⁵ Nagost snahe svoje ne otkrivaj, jer žena je sina tvoga; ne otkrivaj nagost njenu. ¹⁶ Ne otkrivaj nagost žene tvoga brata, jer to je nagost brata tvoga. ¹⁷ Nemoj otkrivati nagost žene i k eri njene, niti k er njena sina ili k er njene k eri, ne otkrivaj nagost njihovu; jer su rodbina i krv bliska, djelo je sramno. ¹⁸ Ne eš uz ženu uzeti i sestrnujenu, da ljubomoru budiš dok joj nagost otkrivaš za života njezina.

¹⁹ Ne prilazi ženi u vrijeme mjesec ne ne isto e da otkriješ nagost njenu. ²⁰ Nemoj lijegat kraj žene bližnjega svoga, da se njome tako oskrnaviš. ²¹ Ne daj da djecu tvoju Molohu žrtvuju, da ne oskrnaviš ime Boga svoga; Ja sam Gospod. ²² Nemoj lijegati s muškarcem kao sa ženom, gadost je. ²³ Ni sa životinjom nemoj lijegati da se njome ne okaljaš. I neka žena ne liježe pod životinju; opakost je krajnja.

²⁴ Nemojte se okaljati ovim stvarima, jer su se svim tim okaljali pagani koje pred vama tjeram. ²⁵ I tako se i zemlja one istila i Ja u opakost njenu pohoditi. I stanovnike e svoje izbaciti. ²⁶ A vi se držite odredbi i zapovijedi Mojih, i ne inite ove gadosti, ni domorodac ni tu inac me u vama – ²⁷ jer sve opakosti ove u iniše ljudi ove zemlje, oni što bijahu prije vas, tako da se zemlja one istila. ²⁸ Da vas zemlja ne bi izbacila kada je one istite, onako kako je izbacila pagane koji bijahu tu prije vas. ²⁹ Jer svako ko ini ove opakosti – duše što ovo inie, istrijebit e se iz naroda svoga. ³⁰ Tako se držite Mojih zapovijedi, da nikakav gadan obi aji ne inite i da se njime oskrnavite. Ja, Gospod, Bog sam vaš!"

19

Gospod je svet

¹ I Gospod re e Mojsiju: ² "Poru i cijeloj zajednici Izraelovih sinova: Sveti budite, jer Ja sam svet, Gospod, Bog vaš. ³ Svaki od vas neka poštuje majku i oca svoga, i neka se pridržava Moje subote, jer Ja, Gospod, Bog sam vaš. ⁴ Ne obra ajte se idolima i ne izlijevajte sebi bogove, jer Ja Gospod, Bog sam vaš.

⁵ I kada Gospodu želite prinijeti žrtvu pomirnicu, žrtvujte je tako da budete prihva eni. ⁶ Neka se jede onoga dana kada je žrtvovana, a i dana sljede eg, ali neka se ono što ostane tre eg dana spali na vatri. ⁷ Ali ako se ipak bude jelo tre ega dana, onda je to gadost i ne e biti prihva eno, ⁸ i onaj ko bude jeo bit e kriv jer je okaljao ono što je Gospodu sveto; neka se duša takva iskorijeni iz naroda svoga.

Voli bližnjeg svoga

⁹ Kada žanjete rod sa zemlje svoje ne žanjite njivu do njenog kraja, niti kupite ostatke plodova poslije žetve. ¹⁰ Nemojte ih kupiti ni u vinogradu, niti skupljati bobe koje ispadnu, nego ih ostavite za siromaha i tu inca; Jer Ja sam Gospod, vaš Bog.

¹¹ Nemojte krasti, lagati i jedni druge varati. ¹² Ne kunite se lažno Mojim imenom tako da ime Boga svoga oskrnavite! Ja sam Gospod.

¹³ Bližnjeg svoga nemoj lagati i potkradati. Neka plata najamnika ne preno i kod tebe. ¹⁴ Ne proklinji ovjeka gluhog i ne postavljam prepreke na put slijepcu, nego se boj Boga svoga: Ja sam Gospod.

¹⁵ Ne inite nepravde na sudu; ne budi pristrasan siromahu, niti se priklanjam bogatijem, nego bližnjem svome pravedno sudi. ¹⁶ Ne širi klevetu me u narodom svojim i ne prolivaj krv bližnjega svoga! Ja sam Gospod.

¹⁷ Ne mrzi brata u srcu svome; nego bližnjeg svoga ozbiljno opominji da zbog njega krivicu ne snosiš. ¹⁸ Ne sveti se i ne srdi na sinove naroda svoga, nego voli bližnjeg svoga kao sebe samoga! Ja sam Gospod.

Držite se odredbi Mojih

¹⁹ Držite se odredbi Mojih. Ne dopuštaj da se dvije vrste stoke pare i ne zasijavaj polje s dvije vrste sjemena. Ne obla i na se haljine od dvije vrste tkanine.

²⁰ Ako ovjek legne s robinjom koja je zaru ena za drugoga, a ne bude otkupljena ni oslobo ena, neka se kazne, ali neka se ne pogube; jer ona nije bila slobodna. ²¹ Ali neka on prinese žrtvu prijestupnicu Gospodu ispred ulaza u Šator susreta; ovna jednog kao žrtvu prijestupnicu. ²² I neka ga sve enik okaje tim ovnom, žrtvom prijestupnicom pred Gospodom zbog grijeha po injenog; tako e mu se oprostiti grijeh njegov.

²³ Kada do ete u zemlju i zasadite stabala, vo ki svakojakih jestivih, onda plodove smatrajte neobrezanim; tri godine ih držite neobrezanim, ne smiju se jesti; ²⁴ ali godine etvrte neka se svi plodovi posvete za slavlje Gospodnje, ²⁵ tek pete godine jedite plodove, da za vas rodi što više; Ja, Gospod, Bog sam vaš.

²⁶ Ne jedite ništa u emu još ima krvi. Nemojte vra ati i gatati. ²⁷ Rub kose svoje nemojte unaokolo šišati niti okrajak brade svoje skra ivati. ²⁸ Ne režite tijela svoga zbog mrtvaca, niti na sebi usijecajte kakvih biljega. Ja sam Gospod.

²⁹ Ne obeš aš uj k er svoju daju i je da bude bludnica, da se zemlja ne poda bludu i ne ispuni opakoš u! ³⁰ Poštujte Moju subotu i plašite se Svetišta Moga! Ja sam Gospod.

³¹ Ne obra ajte se vra evima i gatarama; ne polazite njima da se ne oskrnavite; jer Ja, Gospod, Bog sam vaš.

³² Pred glavom sijedom eš ustajati i poštovati lice starca; i boj se Boga svoga! Ja sam Gospod.

³³ Kada tu inac poželi živjeti u zemlji vašoj s vama, ne tla ite ga. ³⁴ Tu inca me u vama gledajte kao da se rodio izme u vas i ljubi ga kao sebe samog; jer i vi ste bili tu inci u zemlji egipatskoj. Ja, Gospod, Bog sam vaš.

³⁵ Ne krivite pravo niti krivo mjerite dužine, težine ili visine. ³⁶ Neka su vam mjerila prava, dobra težina, ispravna efa i pravedna ina! Ja Gospod, Bog sam vaš, koji vas je izveo iz zemlje egipatske: ³⁷ zato se držite i poštujte sve odredbe i zapovijedi Moje. Ja sam Gospod."

20

Kazne za velike grijehe

¹ I Gospod re e Mojsiju: ² "Poru i Izraelovim sinovima: Ko od sinova Izraelovih ili tu inaca koji u Izraelu žive dijete svoje da Molohu, mora obavezno umrijeti; neka ga narod kamenuje! ³ I lice u Svoje protiv takva ovjeka okrenuti i iskorijeniti ga iz naroda njegovog, jer je Molohu dao svoje dijete te je oskrnavio Moje sveto ime i Svetište. ⁴ I ako li narod

o i svoje zatvori nad ovjekom, koji Molohu daruje djecu te ga ne smakne,⁵ onda u lice Svoje okrenuti protiv tog ovjeka i cijele njegove porodice te u njega i sve koji ga slijede, da bi s Molohom bludili, iskorijeniti iz naroda njihovog.

⁶ I ako se ko obrati vraima i gatarama da za njima bludi, lice u svoje okrenuti protiv njih i iskorijenit ih iz naroda njihovog.⁷ Zato se posve ujte i sveti budite; jer Ja sam Gospod, Bog vaš!⁸ Zato se držite Mojih odredbi i izvršavajte ih; jer Ja sam Gospod, onaj koji vas posve uje.⁹ Ko proklinje majku ili oca svoga neka se obavezno pogubi; proklinjao je majku ili oca svoga - krv njegova nek padne na njega!

¹⁰ Kada ovjek u ini preljubu s tu om ženom, sa ženom bližnjega svoga, neka se obavezno pogube preljubnik i preljubnica.¹¹ Onaj koji legne sa ženom oca svoga otkrio je golotinju oca svoga; neka se obavezno pogube; krv njihova nek padne na njih.¹² Ako ovjek legne sa ženom sina svoga neka se oboje pogube; u inili su djelo opako; krv njihova nek padne na njih!¹³ Onaj koji uzme za ženu kjer i majku njenu u inio je djelo opako; neka se zajedno sa ženama spali da takve opakosti ne bude me u vama!¹⁵ Ako ovjek legne sa životinjom neka se pogubi, i životinju tako er smaknite.¹⁶ Ako se kakva žena približi životinji i legne s njom, neka se pogube i ona i životinja; krv njihova nek padne na njih!

¹⁷ Ako koji ovjek uzme sestru svoju, kjer oca svoga ili majke svoje i otkrije nagost njenu te ona vidi golotinju njegovu, onda je to sramota golema. Neka se iskorijene pred oima naroda. Otkrio je nagost sestre svoje, neka snosi krivnju svoju!¹⁸ I ako ko legne sa ženom dok ima mjesečnicu i otkrije nagost i tok krvi njene, a ona otkrije tok krvi svoje, neka se oboje iskorijene iz naroda svoga!¹⁹ Golotinju sestre majke svoje i sestre oca svoga ne otkrivaj; jer ko to u ini, otkrio je nagost rodbine svoje; neka snosi krivnju svoju.²⁰ Ako ovjek legne sa ženom strica svoga, otkrio je nagost strica svoga; neka snose krivnju svoju, i nek bez djece umru!²¹ Ako ko legne sa

ženom brata svoga, onda je to ne isto; neka ostanu bez djece, jer je nagost brata svoga otkrio.

²² Zato poštujte sve zakone i prava Moja, da vas ne izbací zemљa u koju vas vodim da u njoj živite! ²³ I ne živite kao pagani koje sam pred vama rastjerao, jer su sve ove stvari inili i zato sam ih prezreo. ²⁴ Ali vama sam rekao: Zemlju njihovu za se uzmite, jer vama u je u vlasništvo dati – zemlju u kojoj teku med i mlijeko. Ja Gospod, Bog sam vaš, koji vas je od tih naroda izdvojio. ²⁵ Tako i vi razlikujte istu od ne iste stoke, i ne iste ptice od istih, i nemojte poganiti sebe ni stokom, pticom ni bilo im što zemljom puže, što sam vam kao ne isto odredio, ²⁶ nego mi budite sveti, jer sam Ja, Gospod, svet; Ja sam vas od narodâ izdvojio da meni pripadate!

²⁷ Ako je u ovjeku ili ženi duh vraarski ili gatarski neka se pogube. Kamenujte ih, krv njihova nek padne na njih!"

21

Odredbe za sve enike

¹ I Gospod re e Mojsiju: "Poru i sve enicima, sinovima Arona: Neka se za mrtvacom niko od vas ne one isti, ² osim za rođbinom svojom najbližom, za majkom, za ocem, sinom, kerkom ili bratom, ³ i zbog sestre svoje, djevice koja mu bijaše bliska, jer još nije bila ne ija žena; za njom se može one istiti. ⁴ Neka se ne one isti muž me u narodom svojim i neka se ne okalja. ⁵ Neka ne briju glave i ne skra uju krajeve brade te neka ne zasijecaju kožu svoju. ⁶ Neka Bogu svome budu sveti, i neka ne skrnave ime Boga svoga; jer oni prinose paljenice Gospodnje, hljeb Boga svoga i neka budu sveti! ⁷ Neka ne uzimaju bludnicu i obeš aš enu kao ženu, niti onu koju je muž otpustio; jer sve enik je svet Bogu svome. ⁸ Neka je svet za tebe jer on prinosi hljeb tvoga Boga. Neka je za te svet; jer Ja sam svet, Gospod, koji vas posve ujem. ⁹ A ako se k er sve enika oskrnavi bludom, onda je okaljala oca svoga; neka se spali na vatri! ¹⁰ A onaj koji je visoki sve enik me u bra om svojom, na ije elo izliše ulje za pomazanje i kome ruku

ispuniše da haljine svete obuće, neka ne raspušta kosu i neka ne razdire haljina svojih. ¹¹ I neka ne ide nijednom mrtvacu; ni za majkom niti za ocem neka se ne oskrnavi. ¹² Neka ne izlazi iz Svetišta i da ne oskrnavi Svetište Boga svoga; jer posve enje ulja pomazanja je na njemu; Ja sam Gospod. ¹³ Neka uzme djevicu za ženu, ¹⁴ neka ne uzima udovice, raspuštenice, ženu obešenju ili bludnicu. Djevicu iz naroda svoga neka za ženu uzme, ¹⁵ da potomke svoje ne skrnavi me u narodom, jer Ja, Gospod, njega posve ujem."

¹⁶ I Gospod reče Mojsiju: ¹⁷ "Poruči Aronu: Ako bi ko od tvojih potomaka u vremenima budu imalo kakvu tjelesnu mahanu nipošto ne smije prilaziti da prinosi hljeb Boga svoga.

¹⁸ Ne, neka se ne približava niko koji ima mahana tjelesnih: bilo da je slijep ili hrom, da ima lice unakaženo ili prevelik ud, ¹⁹ ili da ima ruku slomljenu ili nogu, ²⁰ da je grbav ili patuljast, da ima mahana na oku, da je šugav, krastav ili uškopljenik. ²¹ Te ako ko od potomaka Aronovih ima mahana tjelesnu neka se ne približava da prinosi paljenice Gospodu; zato što ima mahana tjelesnu, neka ne prilazi da prinosi hljeb Gospoda svoga. ²² On smije jesti hljeb Boga svoga, od svetog i najsvetijeg. ²³ Ali neka ne prilazi zavjesi, niti altaru, jer ima mahana tjelesnu, da Svetište Moje ne oskrnavi; jer ih Ja, Gospod, posve ujem." ²⁴ I Mojsije to poruči Aronu, sinovima njegovim i svim Izraelovim sinovima.

22

O hrani i žrtvama

¹ I Gospod reče Mojsiju: ² "Poruči Aronu i sinovima njegovim da se uvaju svetih darova Izraelovih sinova, koje Mi posve uju, da sveto Moje ime ne okaljaju: Ja sam Gospod. ³ A sada im reci: Ko se od vaših potomaka, krví vaše, dok je ne ist, približi Svetištu koje Izraelovi sinovi posvetiše Gospodu - takvog ovjeka odstranite od Mog pogleda; Ja sam Gospod. ⁴ Ako je ko od potomaka Aronovih gubav ili ima izljev neka ne jede od svetih prinosa dok se ne o isti. A ko

dotakne nekoga ko se one istio mrtvacem ili ovjeka koji izbaci sjeme,⁵ ili je pak dotakao kakvog gmizavca da se one isti ili ovjeka ne ista, kakva god prljavština na njemu bila,⁶ ko dotakne takvog ne ist je do ve eri i neka ne jede svetih prinosa, osim ako tijelo svoje opere u vodi.⁷ I kada sunce za e, onda je ist, i nakon toga smije jesti od svetih prinosa, jer njegov je hljeb.⁸ Neka ne jede strvine ili rastrgnuto da se od toga ne one isti; Ja sam Gospod!⁹ I neka se drže Mojih odredbi da grijeh na se ne navale i da ne puginu kada se oskrnave; jer Ja sam Gospod koji ih posve uje.

¹⁰ Ali nijedan svjetovnjak ne smije jesti od svetinje. Ni gost ni najamnik sve enikov ne smiju jesti svetih prinosa.¹¹ A kad sve enik kupi roba za novac, taj smije jesti od svetinje, a i robovi koji su ro eni u ku i njegovoj smiju jesti njegova hljeba.¹² Ali kad k er sve enikova postane žena tu incu, neka ne jede od prinosa svetinje.¹³ Ali ako k er sve enikova postane udovica ili ako je otpusti muž, a ona nema djece, te se vrati u ku u oca svoga, kao u mladosti svojoj, neka ponovo jede hljeb oca svoga. Ali neka ga ne jede nijedan tu inac.¹⁴ A ako neko slu ajno bude jeo od svetih prinosa, neka doda petinu i nadoknadi svetu stvar.¹⁵ I neka ne skrnave svete darove Izraelovih sinova, koje oni prinesoše Gospodu,¹⁶ da na se ne navale grijeh i krivnju kada jedu svetih prinosa: jer ih Ja, Gospod, posve ujem."

¹⁷ I Gospod re e Mojsiju: ¹⁸ "Poru i Aronu, sinovima njegovim i svim Izraelovim sinovima: Svako ko prinese žrtvu, bilo da je iz doma Izraelova ili tu inac, bez obzira na to da li prinese paljenicu zavjetom ili dobrovoljno,¹⁹ da bude prihva eno za njega, neka žrtvuje mužjaka bez mahane od goveda, ovaca ili koza.²⁰ Nemojte žrtvovati ništa što ima mahanu; ne bi bilo prihva eno.²¹ I kada neko Gospodu želi prinijeti žrtvu pomirnicu, bilo da ispuni zavjet ili dobrovoljno, neka budu bez mahane od goveda ili koza, da bude prihva eno.²² Životinju slijepu ili slomljena noge, unakaženu, gušavu, šugavu ili krastavu ne prinosite kao paljenicu na altar Gospodnjii.²³ Bika ili ovcu koja ima predugu ili prekratku nogu

možeš žrtvovati kao žrtvu dobrovoljnu, ali za ispunjene nekog zavjeta nije dovoljno. ²⁴ Gospodu ne prinosite žrtve sa zgnje enim, stu enim, rastrgnutim ili odsje enim testisima; u zemlji svojoj ne inite takvih stvari. ²⁵ I iz ruke tu inca nemojte ništa sli no svome Bogu kao hranu prinositi; jer osaka ene su i imaju mahanu na sebi; ne e biti prihva ena."

²⁶ I Gospod re e Mojsiju: ²⁷ "Kada se tele oteli, janje ojanji ili koza okozi, neka sedam dana ostane uz majku svoju, tek osmoga dana se može prinijeti kao paljenica Gospodu. ²⁸ Ali nemojte govedo ili ovcu zaklati s mladun etom u isti dan. ²⁹ A kad Gospodu želite prinijeti žrtvu zahvalnicu, onda je prinesite tako da vam bude prihva ena. ³⁰ Isti dan je pojedite, i neka ništa ne ostane viška do jutra; Ja sam Gospod.

³¹ Ali držite se odredbi Mojih i izvršavajte ih; Ja sam Gospod! ³² I sveto Moje ime nemojte okaljati; nego ete me posvetiti me u Izraelovim sinovima, Mene, Gospoda, koji vas posve uje, ³³ koji vas je izveo iz zemlje Egipat da bude Bog vaš; Ja sam Gospod."

23

Blagdani

¹ I Gospod re e Mojsiju: ² "Poru i Izraelovim sinovima: Ovo su blagdani Gospodnji u ast kojih ete sazivati svete zborove; ovo su Moji blagdani:

Subota

³ Šest dana ete raditi, ali sedmoga dana je subota odmora, sveti zbor; tada ne inite nikakva posla; jer subota je Gospodnja u svim vašim domovima.

Pasha

⁴ A ovo su blagdani Gospodnji, sveti zborovi, koje ete u vrijeme odre eno sazivati: ⁵ etarnaestog dana prvog mjeseca uve er je Pasha Gospodnja. ⁶ A petnaestog dana istoga mjeseca je slavlje beskvasnih hljebova za Gospoda. Tad jedite sedam

dana hljeb beskvasni.⁷ Prvoga dana održite sveti zbor; ne inite nikakva teža ka posla,⁸ i Gospodu ete sedam dana žrtvovati paljenice. Sedmoga dana je zbor sveti, tad ne inite nikakva teža ka posla."

Blagdan prve žetve

⁹ I Gospod re e Mojsiju: ¹⁰ "Poru i Izraelovim sinovima: Kada stignete u zemlju koju u vam darovati i u njoj žetvu požanjete, onda ete prvenac žetve odnijeti sve eniku.¹¹ A neka on obr e snop pred Gospodom da za vas bude primljen, na dan subotnji neka ga sve enik obr e.¹² A toga dana, kada budete snop obrtali, Gospodu žrtvujte janje staro godinu dana, bez mahane,¹³ i prinosnicu koja ide uz to, dvije desetine najboljeg brašna zamiješenog uljem, paljenicu, miris ugodan Gospodu te ljevanicu što uz nju ide, jednu etvrtinu hina vina.¹⁴ Ali nemojte jesti hljeba ni pržena zrnevlja, a ni mlada klasja, do toga dana kada Gospodu prinesete ovaj dar. To je odredba vje na za budu a pokoljenja u svim domovima vašim.

Blagdan sedmica

¹⁵ A po evši od dana nakon subote, od dana kada prinesoste snopove, nabrojte sedam sedmica,¹⁶ do onoga dana koji slijedi sedmu subotu, dakle, pedeset dana nabrojte i onda Gospodu prinesite novu žrtvu prinosnicu.¹⁷ A iz domova svojih ponesite dva hljeba za obrtanje, neka svaki bude od dvije desetine efe najboljeg brašna; neka se bez kvasca ispeku kao prvine Gospodu.¹⁸ A uz hljeb prinesite sedam jednogodišnjih janjaca, tele i dva ovna; neka je to paljenica za Gospoda i ljevanica i prinosnica koja ide uz nju - paljenica, miris ugodan Gospodu.¹⁹ Tako er, prinesite dva jarca kao žrtve za grijeh i dva jednogodišnja janjeta kao žrtvu pomirnicu,²⁰ i neka ih sve enik obr e zajedno s hljebovima prvine, s janjcima kao žrtvu obrtanu pred Gospodom. Sveti su Gospodu za sve enika.²¹ I toga dana proglašite: 'Neka je za vas zbor sveti, nikakvog posla teža kog ne obavlajtel!' To je odredba vje na za budu a pokoljenja u svim domovima vašim.

²² Ali kad žetvu s polja svojih skupljate, nemojte je žnjeti do samih krajeva polja, i nemojte pabir iti nakon žetve, nego to ostavite za tu ince i siromahe. Ja sam Gospod, Bog vaš."

Blagdan trube

²³ I Gospod re e Mojsiju: ²⁴ "Poru i Izraelovim sinovima: Neka je prvi dan sedmoga mjeseca za vas dan odmora, spomen proglašen trubom, sveti zbor. ²⁵ Nemojte initi nikakav posla teža ka, nego Gospodu prinesite paljenicu."

Dan pomirenja

²⁶ I Gospod re e Mojsiju: ²⁷ "Desetog dana sedmoga mjeseca je Dan pomirenja, neka je za vas sveti zbor, i postite te prinesite Gospodu žrtvu paljenicu; ²⁸ i toga dana nemojte raditi jer je Dan pomirenja, da se iskupite pred Gospodom, vašim Bogom. ²⁹ Jer svaka duša koja toga dana ne bude postila bit će iskorijenjena iz naroda svoga. ³⁰ I Ja u svakog ko toga dana bude radio iskorijeniti iz njegovog naroda. ³¹ Nemojte raditi. To je vje ita odredba za koljena budu a u svim domovima vašim. ³² Neka je to za vas subota odmora i posta. Devetog dana toga mjeseca, uve er, po nite slaviti i neka slavlje traje od ve eri do ve eri."

Blagdan koliba

³³ I Gospod re e Mojsiju: ³⁴ "Poru i Izraelovim sinovima: Petnaestog dana ovoga mjeseca slavite za Gospoda Blagdan koliba, neka traje sedam dana. ³⁵ Prvoga dana je sveti zbor, ne obavljajte nikakva posla. ³⁶ Sedam dana ete Gospodu prinositi paljenice; osmog dana održite sveti zbor i prinesite Gospodu paljenicu; zbor je blagdanski, ne inite nikakva posla.

³⁷ Ovo su blagdani Gospodnji za koje ete sazivati svete zborove; Gospodu prinosite paljenice, prinosnice, žrtava klanica i ljevanica, svakoga dana ono što je propisano, ³⁸ uz subote Gospodnje, uz žrtve vaše, zavjete i sve dobrovoljne darove koje Gospodu prinosite.

³⁹ Tako ete petnaestog dana sedmog mjeseca, kada žetvu pokupite, održati blagdan Gospodnji, neka traje sedam dana; neka je prvog i osmog dana praznik. ⁴⁰ Ali prvoga dana uzmite plodove lijepih vo ki, palmovih grana i granica s gustih krošnji i vrbe sa potoka te se sedam dana veselite pred Gospodom, vašim Bogom. ⁴¹ I tako ete obilježavati Gospodnji blagdan sedam dana u godini. Neka je to za vas vje ita odredba u pokoljenjima budu im, da slavite u sedmom mjesecu. ⁴² Sedam dana boravite u kolibama; svi domoroci neka stanuju u kolibama, ⁴³ da vaši potomci spoznaju da sam pustio da sinovi Izraela stanuju u kolibama kada ih izvedoh iz zemlje egipatske; Ja sam Gospod, Bog vaš."

⁴⁴ I Mojsije obznani Izraelovim sinovima Gospodnje blagdane.

24

Svije njak

¹ I Gospod re e Mojsiju: ² "Naredi Izraelovim sinovima da isto ulje, od maslina cije eno, donesu za svije njak, da stalno svijetli! ³ Neka ga Aron namjesti ispred zavjese svjedo anstva u Šatoru susreta da postojano gori pred Gospodom od ve eri do zore; to je odredba vje na za vaša budu a pokoljenja. ⁴ Neka redovno namješta svjetiljke na svije njaku od istoga zlata pred Gospodom.

Hljebovi

⁵ A onda uzmi najboljega brašna i ispeci dvanaest kola a; neka je svaki kola od dvije desetine efe. ⁶ I postavi u dva reda po šest kola a na sto od istog zlata što je pred Gospodom. ⁷ I na svaki red stavi istoga tamjana, i neka je to hljeb spomen, paljenica Gospodu. ⁸ Neka ih svake subote neprekidno reda pred Gospodom, kao dar sinova Izraelovih; za Savez vje ni. ⁹ I neka pripadnu Aronu i sinovima njegovim; neka ih jedu na mjestu svetom, jer kao svetinja nad svetinjama od paljenica Gospodovih e pripasti njemu, kao vje ni udio."

Kazna za bogohuljenje

¹⁰ A tada me u sinove Izraelove do e sin jedne Izraelke kome otac bijaše Egip anin. Sin Izraelkin se u taboru sva ao s jednim Izraelcem. ¹¹ Tad sin Izraelkin po e huliti na ime Gospodnje i psovati ga. Nakon toga ga dovedoše Mojsiju. Majka mu se zvala Salumita, a bijaše k i Dabrijina, iz plemena Danova. ¹² I zato iše ga u tamnicu dok ne rastuma e šta e initii s njim po volji Gospodnjoj.

¹³ I Gospod re e Mojsiju: ¹⁴ "Izvedi toga što je hulio ispred tabora, i neka svi koji su ga uli polože ruke na njegovu glavu, i neka ga kamenuje cijela zajednica! ¹⁵ I poru i sinovima Izraelovim: Ko Boga svoga proklinje, neka snosi grijeh svoj; ¹⁶ i onaj što huli na ime Gospodnje mora se obavezno pogubiti! Neka ga cijela zajednica kamenuje, bilo da je tu inac ili domorodac; ako na ime huli, neka umre!

Oko za oko

¹⁷ I ako neko ubije ovjeka, mora umrijeti! ¹⁸ A ako ko pogubi životinju, neka je nadoknadi; život za život! ¹⁹ Ali ako bližnjeg svoga ranite, neka i vas sna e isto; ²⁰ lom za lom, oko za oko, Zub za Zub; kako je ranio ovjeka neka se u ini i njemu! ²¹ Ko ubije životinju, neka je nadoknadi, ali ko pogubi ovjeka, mora umrijeti! ²² Imajte isto pravo za tu inca i domorodca; jer Ja sam Gospod, Bog vaš." ²³ I Mojsije to kaza Izraelovim sinovima, a oni izvedoše bogohulnika ispred tabora i kamenovaše ga. I Izraelovi sinovi postupiše onako kako je Gospod naredio.

25

Subotna godina

¹ I Gospod re e Mojsiju na brdu Sinajskom: ² "Poru i Izraelovim sinovima: Kada stignete u zemlju koju u vam darovati, neka zemlja slavi Gospodu subotu. ³ Šest godina njive zasijavaj i vinograd obrezuj te skupljaj plodove. ⁴ Ali neka

sedme godine zemlja ima svoju subotu odmora, subotu Gospodnju, kada ne eš zasijavati njive svoje i vinograd obrezivati.⁵ A i ono što nakon žetve samo naraste, nemoj žnjeti; i grož e u svom neobrezanom vinogradu nemoj brati, nek je to godina odmora zemlji.⁶ I neka vam ova subotna godina donese hrane: tebi, slugama tvojim i služavkama, najamnicima tvojim i gostima koji kod tebe žive;⁷ i sve što rodi neka bude hrana stoci i divljim životinjama u zemlji tvojoj.

Jubilejska godina

⁸ I izbrojte sedam godina subotnih, dakle sedam puta sedam godina, tako da vrijeme sedam godina subotnih iznosi etdeset i devet godina.⁹ Neka se potom oglasi truba, u sedmome mjesecu, desetoga dana; neka se na Dan pomirenja oglasi truba u cijeloj zemlji vašoj.¹⁰ I pedesetu godinu posvetite te proglašite slobodu za sve ljudi što u zemlji žive. To je godina jubilejska kada e se svaki od vas vratiti na svoj posjed i porodici svojoj.¹¹ Neka je pedeseta godina za vas jubilejska: nemojte sijati niti žnjeti ono što rodi samo te godine, a ni grož a nemojte brati u vinogradima neobrezanim.¹² Jer godina je jubilejska; neka je sveta za vas, sa polja jedite što samo rodi.

¹³ Te godine neka se svako vrati na svoju baštinu.¹⁴ Ako bližnjem svome zemlju prodate ili zemlju od njega kupite, ne varajte brata svoga,¹⁵ po broju godina od godine jubilejske to kупи od njega, a on neka tebi proda po broju godina žetve.¹⁶ Ako je godina puno, onda mu cijenu pove aј a ako ih je malo, onda je smanji; jer odre eni broj žetvi ti prodaje.¹⁷ Zato ne varajte jedni druge, nego se bojte Boga svoga; jer Ja sam Gospod, Bog vaš.

¹⁸ Zato se držite Mojih zapovijedi i uvajte odredbe Moje te ih izvršavajte; tako ete sigurno živjeti u zemlji svojoj.¹⁹ I neka vam zemlja pruži plodove svoje da jedete dok se ne zasitite i da bezbjedno živite.²⁰ A kada upitate: Što emo jesti sedme godine kad ne sijemo i ne skupljamo ljetinu?²¹ Onda

znajte da u šeste godine blagosloviti zemlju da rodi za tri godine;²² tako da kad osme godine budete sijali, jesti ete plod raniji sve do godine devete; dok ne rodi nova jedite prijašnje ljetine.

Propisi o prodaji zemlje

²³ Zemlju ne smijete prodati potpuno, jer ona pripada meni. Jer ste tu inci i stranci kod mene.²⁴ I u cijelom kraju koji vam pripada neka bude otkupa zemlje.²⁵ Ako brat tvoj osiromaši te proda nešto od svoje baštine, onda neka kao otkupitelj do e njegov najbliži rod; neka otkupi ono što je brat prodao.²⁶ A ako nema otkupitelja, a rukama svojim može zaraditi onoliko koliko je potrebno za otkup,²⁷ neka godine koje pro u od prodaje obra una i nadoknadi kupcu, da sam opet do e do svoje baštine.²⁸ A ako ne može platiti nadoknadu, neka ono što je prodao ostane u rukama kupca sve do godine jubilejske; a te e se godine ono povratiti, i on e se vratiti na svoju baštinu.

²⁹ Ko proda ku u unutar zidina grada, taj za otkup ima godinu dana. Godinu jednu ima pravo otkupa.³⁰ A ako je ne otkupi za godinu dana, neka onda ku a koja je unutar zidina grada ostane kupcu i njegovoj porodici kao imanje neotkupljivo; ona se u godini jubilejskoj ne vra a.³¹ A neka se ku e u selima koje nisu opasane zidom ra unaju poput polja i zemlje; mogu se otkupiti, i jubilejske godine se vra aju.³² A što se ti e gradova levitskih i ku a u njihovom vlasništvu – oni imaju vje ito pravo otkupa.³³ I kada neko nešto kupi od levita, onda e se prodata ku a vratiti u vlasništvo jubilejske godine, jer ku e u gradovima levitskim su vlasništvo njihovo me u sinovima Izraelovim.³⁴ Ali neka se pačnjaci oko gradova njihovih ne prodaju jer su njihovo imanje vje ito.

Milost osiromašenog bra i

³⁵ Ako osiromaši brat tvoj te se ne može više izdržavati, pomozi mu kao da je tu inac ili gost; uzmi ga da kod tebe živi.³⁶ Nemoj mu uzimati kamate niti lihvariti, boj se Boga svoga, i nek brat tvoj živi s tobom.³⁷ Novac mu ne posu uj na kamatu

niti mu hranu pozajmljuj radi dobiti. ³⁸ Ja, Gospod, Bog sam vaš, koji sam vas izveo iz zemlje egipatske da vam darujem zemlju Kanaan i da vam budem Bog.

³⁹ I ako brat tvoj kraj tebe osiromaši, pa ti se mora prodati, nemoj ga koristiti kao roba, ⁴⁰ neka ti služi kao najamnik i došljak do godine jubilejske. ⁴¹ Neka onda sloboden po e od tebe s djecom svojom i neka se vrati na djedovinu svoju. ⁴² Jer sluge su Moje oni koje izvedoh iz zemlje egipatske, zato se ne prodaju u ropstvo. ⁴³ Nemoj nad njim gospodarit grubo, boj se Boga svoga. ⁴⁴ A što se ti e robova i ropkinja tvojih, koje eš imati, kupuj ih od pagana što žive oko vas. ⁴⁵ Možete ih kupovati od stranaca me u vama i rodbine njihove koja je kod vas ro ena u zemlji vašoj; njih možete kao vlasništvo zadržati. ⁴⁶ Možete ih djeci svojoj poslije vas u vlasništvo trajno ostaviti. Neka vam služe, ali nad bra om svojom, sinovima Izraelovim, ne eš vladati; neka grubo ne gospodari jedan nad drugim.

Otkup siromaha

⁴⁷ Kada se tu inac ili gost obogati, a brat tvoj kraj njega osiromaši pa se proda tu incu, gostu ili rodbini njegovoj, ⁴⁸ neka potom, nakon što se prodao, ostane pravo otkupa za njega; brat ga njegov može otkupiti, ⁴⁹ stric, ro ak ili bilo ko iz porodice njegove. Ili neka se sam otkupi ako rukama svojim stekne dovoljno. ⁵⁰ A neka s kupcem svojim ra una od godine kad se prodao do godine jubilejske. I cijena njegova neka se obra una po broju godina, i neka se provedeno vrijeme ra una kao najamnika. ⁵¹ Ako je ostalo još mnogo godina, neka isplati za svoju otkupninu srazmjerno od cijene kupovine. ⁵² A ako je ostalo još malo godina, do godine jubilejske neka se obra una po godinama službe i neka plati srazmjerno tim godinama.

⁵³ Neka je kod njega kao najamnik, godinu na godinu, ali neka on ne vlada nad njim grubo pred o ima tvojim. ⁵⁴ Ali ako se ne otkupi na jedan od ovih na ina, neka se osloboodi na godinu jubilejsku, zajedno s djecom svojom, ⁵⁵ jer Izraelovi sinovi služe Meni; sluge su Moje koje izvedoh iz zemlje egipatske. Ja, Gospod, Bog sam vaš.

26

Blagoslov poslušnosti

¹ Nemojte sebi praviti idola niti kipova; ne podižite stupove ni kamenja sa slikama u svojoj zemlji da pred njima ni ice padate – jer Ja, Gospod, Bog sam vaš. ² Obilježavajte Moje subote i poštujte Moje Svetište – Ja sam Gospod.

³ Ako budete slijedili Moje zakone i isvršavali odredbe Moje, ⁴ onda u vam kišu darovati u vrijeme pogodno, zemlja e rod donositi i vo ke ra ati plodom. ⁵ I vršidba e vam trajati do berbe vinograda, a berba stizati do sijanja, i hljeba ete se svoga nasititi i sigurno ete u zemlji živjeti. ⁶ Mir u podariti zemlji, da mirno spavate i da se nikoga ne plašite. I zle zvijeri u istjerati iz zemlje i ma ne e do i u zemlju vašu. ⁷ Neprijatelje ete svoje tjerati i padat e pred vama od ma a; ⁸ vas e petorica tjerati stotinu, a vas e stotinu tjerati desetine hiljada; i neprijatelji vaši e pred vama pasti od ma a. ⁹ I okrenut u se k vama i plodnim vas u initi te razmnožiti, i Savez svoj utvrditi s vama. ¹⁰ I zalihom starom ete se hraniti, i staro ete ispraznjavati zbog novog. ¹¹ Dom u Svoj usred vas postaviti i duša vas Moja ne e prezirati, ¹² i hodit u me u vama i biti vaš Bog, a vi ete biti narod Moj. ¹³ Ja, Gospod, Bog sam vaš, koji sam vas izveo iz zemlje egipatske da im ne robujete, i palice sam jarma vašega polomio i uzdigao vas da uspravno hodate.

Kazna za neposlušnost

¹⁴ Ali ako Me ne budete poslušali i ne izvršite ove zapovijedi, ¹⁵ te ako odredbe Moje zanemarite, i ako duša vaša prezre zakone Moje i prekršite naredbe Moje te raskinete Savez, ¹⁶ evo šta u vam Ja u initi: izložit u vas strepnji, iznemoglosti i groznici što o i troši a život gasi. Uzaludno ete sjeme svoje zasijavati jer e ga neprijatelji vaši proždrti. ¹⁷ I lice u Svoje protiv vas okrenuti da potu eni budete od neprijatelja vaših; i oni što vas mrze neka nad vama vladaju, i bježat ete iako vas нико ne goni. ¹⁸ A ako i tada ne budete

Levitski zakonik

poslušni, onda u vas sedmerostruko kazniti zbog grijeha vaših.
¹⁹ I ponos vaš vrsti u slomiti. Nebo u vam poput željeza u initi, a zemlju poput mjedi,²⁰ da snagu svoju uzaludno trošite, da zemlja ne daje roda i da vo ke ne ra aju plodom.

²¹ A ako se i tada ne budete pokoravali, i ne budete htjeli slušati, onda u vas udariti sedmerostruko zbog grijeha vaših.²² I divlje zvijeri u me u vas poslati da vas djece vaše liše, da istrijebe stoku vašu i broj vaš umanje tako da vam putevi ostanu pusti.

²³ A ako se ni od ovih mjera ne obratite, nego Mi se i dalje budete protivili,²⁴ onda u se i Ja usprotiviti i sedmerostruko vas kazniti zbog grijeha vaših.²⁵ Ma e vas sna i koji e osvetiti Moj savez! A kada se povu ete u gradove svoje, kugu u me u vas pustiti i predati vas u ruke neprijateljima vaših.
²⁶ A kada vam potporu u hljebu slomim, deset e žena vaših hljeb u jednoj pe nici pe i, i hljeb e vam na mjeru dijeliti, i jest ete ali se ne ete zasititi.

²⁷ A ako vas ni to ne natjera na poslušnost, i ako Mi se još uvijek budete protivili,²⁸ onda u se i Ja gnjevno usprotiviti, sedmerostruko u vas kazniti zbog grijeha vaših.²⁹ I meso ete svojih sinova i svojih k eri jesti;³⁰ Srušit u visoke idole vaše i oboriti kadione žrtvenike te u leševe vaše baciti na leševe idola vaših, i duša e vas Moja prezreti.³¹ I gradove u vaše opustošiti, i svetišta vaša porušiti, i miomirise vaše više ne u mirisati.³² A zemlju u u pustoš pretvoriti da e se neprijatelji vaši koji do u da žive u njoj zgroziti.³³ I rasijat u vas me u narode paganske, i ma u Svoj iz korica izvu i tako da e zemlja vaša postati pustoš a gradovi ruševine.

³⁴ A zemlja e namiriti subote dok leži opustošena, i vi ete biti u zemlji neprijatelja vaših.³⁵ I dok je opustošena, bit e i u miru, jer nije imala mira subotama dok ste vi živjeli u njoj.³⁶ I onima koji preostanu u zemljama neprijatelja vaših srce u strahom ispuniti tako da e ih šuštanje liš a natjerati u bijeg, i bježat e kao da ih ma goni, i padat e i kad ih niko ne e progoniti.³⁷ I neka padnu jedni preko drugih kao od ma a, iako ih niko ne goni. Ne ete mo i opstati pred neprijateljima

svojim,³⁸ nego ete me u narodima paganskim stradati i zemlja e vas progutati.³⁹ I preostali e zbog grijeha svojih truhnuti u zemlji neprijatelja; i zbog grijeha otaca svojih e truhnuti s njima.

⁴⁰ A ako priznaju grijeh svoj, grijeh otaca svojih i nevjeru svoju koju ispoljiše prema Meni kada Mi se usprotiviše,⁴¹ zbog ega se i Ja usprotivih te ih dovedoh u zemlju neprijatelja njihovih, te ako se potom ponizi neobrezano srce njihovo tako da krivnju svoju priznaju,⁴² onda u se prisjetit Saveza Svoga s Jakovom i zavjeta s Isakom i Abrahacom, i na zemlju u pomisliti.⁴³ Ali zemlja e, napuštena od njih, namiriti subote svoje dok opustošena leži; ali oni e ispaštati zbog grijeha svojih, zbog toga što su odredbe Moje kršili, i što im je duša prezrela Moje zapovijedi.⁴⁴ Iako e biti u zemlji neprijateljskoj, ipak ih ne u potpuno odbaciti i toliko prezreti da ih posve uništim i Savez raskinem; jer Ja, Gospod, Bog sam njihov.⁴⁵ I zbog njih u se prisjetiti Svoga Saveza sa o evima njihovim kada ih iz zemlje egipatske izvedoh nao igled naroda paganskih da im budem Bog. Ja sam Gospod."

⁴⁶ Ovo su zapovijedi, zakoni i odredbe koje Gospod postavi na brdu Sinajskom, kroz Mojsiju, izme u sebe i Izraelovih sinova.

27

Odredbe o zavjetima

¹ I Gospod re e Mojsiju:² "Poru i Izraelovim sinovima: Ako ko želi u initi poseban zavjet Gospodu koji vrijedi koliko ovjek;³ neka onda muško od dvadeset do šezdeset godina procijeni na pedeset srebrenih šekela po šekelu hramskom.⁴ A ako je žena, onda je procijeni na trideset šekela.⁵ A ako ima pet do dvadeset godina, procijeni dvadeset šekela za muško, a deset za žensko.⁶ A ako je staro od mjesec dana do pet godina, muško procijeni na pet šekela, a žensko na tri.⁷ A ako su stari šezdeset ili više godina, onda muško procijeni na petnaest šekela, a žensko na deset.⁸ Ako li je neko suviše siromašan da

plati onoliko koliko procijeniš, onda ga odvedite pred sve enika i neka ga on procijeni; prema onome koliko ruka onoga što se zavjetovao može dati, neka ga sve enik procijeni.

⁹ Ako životinju prinose Gospodu kao žrtvu, neka sve što se od nje prineše bude sveto. ¹⁰ Neka se ne mijenja niti nadomješta za drugu, dobru za lošu ili lošu za dobru; a ako je neko zamijeni, onda e obje životinje biti svete pred Gospodom.

¹¹ Ali ako je kakva ne ista životinja, od koje se ne smije Gospodu žrtvovati; neka je odvedu pred sve enika, ¹² i neka je sve enik procijeni, da li je dobra ili loša, i kako on ocijeni, neka tako bude. ¹³ A ako bi je ko htio otkupiti, neka doda petinu njegove procjene.

¹⁴ Ako neko ku u posveti Gospodu, neka je sve enik procijeni, da li je dobra ili loša, i neka se tako vodi. ¹⁵ A ako je želi otkupiti onaj što je posvetio, neka na cijenu doda petinu procjene i njemu e pripasti.

¹⁶ Ako ko zavjetuje njivu svoju, neka se procijeni po usjevu: jedan gomer je ma neka vrijedi pedeset srebrenih šekela. ¹⁷ Ako li zavjetuje polje godine jubilejske, neka ostane po tvojoj procijeni. ¹⁸ Ali ako polje zavjetuje nakon godine jubilejske, neka mu sve enik obra una cijenu po preostalim godinama do sljede e godine jubilejske; i neka se to odbije od cijene. ¹⁹ Ali ako onaj koji je polje zavjetovao želi iskupiti isto, neka doda petinu procjene i polje e ostati njegovo. ²⁰ A ako ne želi polja otkupiti, ili ako ga proda nekome drugom, onda ga ne može otkupiti; ²¹ kada se polje godine jubilejske osloboди ostat e sveto Gospodu, kao polje zavjetovano; sve eniku e kao baština pripasti. ²² Ali ako neko posveti Gospodu dio polja kupljenoga, koje nije dio njegove baštine, ²³ neka mu sve enik obra una cijenu po tvojoj procjeni do godine jubilejske, i neka istog dana dâ iznos procjene kao svetinju Gospodnju. ²⁴ Ali neka se godine jubilejske polje vrati onome od koga je kupljeno, onome kome kao baština pripada. ²⁵ A neka se sve procjenjuje po hramskom šekelu; jedan šekel za dvadeset gerara.

Levitski zakonik

²⁶ Ali neka niko prvjenac stoke ne zavjetuje; ona ve Gospodu pripada kao prvjenac; bilo da je tele ili janje – pripada Gospodu. ²⁷ Ako li je životinja ne ista, neka je otkupe po twojоj procjeni, dometnuvši petinu cijene. Ako je ne želi otkupiti, neka se po twojоj procjeni proda. ²⁸ Ali ne prodajite i ne otkupljujte ništa što je Gospodu posve eno, bilo da je ovjek, životinja ili polje; sve zavjetovano je svetinja Gospodu. ²⁹ A ovjek proklet, izdvojen za uništenje iz roda ljudskog, neka se ne otkupljuje; mora obavezno biti smaknut.

³⁰ I svaka desetina od usjeva, bilo od zemlje ili vo ki, pripada Gospodu; Gospodu su sveti. ³¹ A ako neko želi otkupiti nešto od desetine, neka na cijenu doda još petinu. ³² A i desetina od goveda i ovaca, i svega što prolazi ispod štapa pastirskoga, svaka deseta životinja, neka bude posve ena Gospodu. ³³ Ne ispitujte da li je dobra ili hrava, nemojte je mijenjati. Ako je neko zamijeni, onda će obje životinje biti svete i ne smiju se otkupljivati."

³⁴ To su odredbe koje Gospod dao Mojsiju za sinove Izraelove na brdu Sinajskom.

BROJEVI

1

Popis izraelskih muškaraca sposobnih za rat

¹I Gospod re e Mojsiju u pustinji Sinajskoj, u Šatoru susreta prvoga dana drugog mjeseca, druge godine nakon njihova izlaska iz zemlje egipatske: " ²Prebrojte svu zajednicu Izraelovih sinova, po rodovima i domovima o eva njihovih, poimenice; sve što je muško, glavu po glavu; ³sve muško od dvadeset godina i naviše, za rat sposobne muževe u Izraelu; po etama ih njihovim izbrojte, ti i Aron. ⁴I neka je s vama po jedan ovjek iz svakog plemena, svaki koji je poglavar doma oca svoga. ⁵A ovo su imena muškaraca koji e biti uz vas: Elisur, sin Šedeurov, za pleme Rubenovo; ⁶Šelumiel, sin Surišadajev, za pleme Simeonovo; ⁷Nahšon, sin Aminadabov, za pleme Judino; ⁸Netanel, sin Suarov, za pleme Jisakarovo; ⁹Eliab, sin Helonov, za pleme Zebulonovo. ¹⁰Od sinova Josipovih: Elišama, sin Amihudov, za pleme Efrajimovo; Gamaliel, sin Pedahsurov, za pleme Manašeovo; ¹¹Abidan, sin Gidonijev, za pleme Benjaminovo; ¹²Ahiezer, sin Amišadajev, za pleme Danovo; ¹³Pagiel, sin Okranov, za pleme Ašerovo; ¹⁴Elijasaf, sin Deuelov, za pleme Gadovo; ¹⁵Ahira, sin Enanov, za pleme Naftalijev. ¹⁶To su izabranici zajednice, plemi i rodova otaca svojih; poglavari Izraela nad hiljadama.

¹⁷Mojsije i Aron uzeše ljudе što po imenima bijahu odre eni, ¹⁸i sazvaše cijelu zajednicu prvoga dana drugog mjeseca. I popisaše ih po rodovima i domovima otaca njihovih, po imenima njihovim, sve od dvadeset godina i naviše, glavu po glavu. ¹⁹Kako Gospod naredi Mojsiju, tako ih je pobilježio u pustinji Sinajskoj.

²⁰I sinova Rubenovih, prvoro enog sina Izraelovog, po porijeklu svome, po rodovima i domu otaca njihovih, po broju imena njihovih, glavu po glavu; svih muškaraca sposobnih za

rat, starih dvadeset ili više godina, ²¹ bijaše popisanih iz plemena Rubenova etrdeset šest hiljada i pet stotina.

²² Simeonovih sinova, po porijeklu svome, po rodovima i domu otaca njihovih, po broju imena njihovih, glavu po glavu; svih muškaraca sposobnih za rat, starih dvadeset ili više godina, ²³ bijaše popisanih iz plemena Simeonova pedeset devet hiljada i tri stotine.

²⁴ Sinova Gada, po porijeklo svome, po rodovima i domu otaca njihovih, po broju imena njihovih, glavu po glavu; svih muškaraca sposobnih za rat, starih dvadeset ili više godina, ²⁵ bijaše popisanih iz plemena Gadova etrdeset pet hiljada šest stotina i pedeset.

²⁶ I sinova Judinih, po porijeklu svome, po rodovima i domu otaca njihovih, po broju imena njihovih, glavu po glavu; svih muškaraca sposobnih za rat, starih dvadeset ili više godina, ²⁷ bijaše popisanih iz plemena Judina sedamdeset etiri hiljade i šest stotina.

²⁸ Sinova Jisakara, po porijeklu svome, po rodovima i domu otaca njihovih, po broju imena njihovih, glavu po glavu; svih muškaraca sposobnih za rat, starih dvadeset ili više godina, ²⁹ bijaše popisanih iz plemena Jisakarova pedeset etiri hiljade i etiri stotine.

³⁰ I sinova Zebulona, po porijeklu svome, po rodovima i domu otaca njihovih, po broju imena njihovih, glavu po glavu; svih muškaraca sposobnih za rat, starih dvadeset ili više godina, ³¹ bijaše popisanih iz plemena Zebulonova pedeset sedam hiljada i etiri stotine.

³² Sinova Josipa, po porijeklu svome, po rodovima i domu otaca njihovih, po broju imena njihovih, glavu po glavu; svih muškaraca sposobnih za rat, starih dvadeset ili više godina, ³³ bijaše popisanih iz plemena Josipova etrdeset hiljada i pet stotina.

³⁴ I sinova Manašea, po porijeklu svome, po rodovima i domu otaca njihovih, po broju imena njihovih, glavu po glavu; svih muškaraca sposobnih za rat, starih dvadeset ili više

Brojevi

godina, ³⁵ bijaše popisanih iz plemena Manašeova trideset dvije hiljade i dvjeta.

³⁶ Sinova Benjamina, po porijeklu svome, po rodovima i domu otaca njihovih, po broju imena njihovih, glavu po glavu; svih muškaraca sposobnih za rat, starih dvadeset ili više godina, ³⁷ bijaše popisanih iz plemena Benjaminova trideset pet hiljada i etiri stotine.

³⁸ I sinova Dana, po porijeklu svome, po rodovima i domu otaca njihovih, po broju imena njihovih, glavu po glavu; svih muškaraca sposobnih za rat, starih dvadeset ili više godina, ³⁹ bijaše popisanih iz plemena šezdeset dvije hiljade i sedam stotina.

⁴⁰ Sinova Ašera, po porijeklu svome, po rodovima i domu otaca njihovih, po broju imena njihovih, glavu po glavu; svih muškaraca sposobnih za rat, starih dvadeset ili više godina, ⁴¹ bijaše popisanih iz plemena Ašerova etrdeset jedna hiljada i pet stotina.

⁴² I sinova Naftalija, po porijeklu svome, po rodovima i domu otaca njihovih, po broju imena njihovih, glavu po glavu; svih muškaraca sposobnih za rat, starih dvadeset ili više godina, ⁴³ bijaše popisanih iz plemena Naftalijeva pedeset tri hiljade i etiri stotine.

⁴⁴ To su oni, koje popisaše Mojsije i Aron uz dvanaest poglavara Izraelova – od svakog plemena jedan. ⁴⁵ I popisanih Izraelovih sinova, po domovima otaca svojih, onih starih dvadeset i više godina, sposobnih za rat, ⁴⁶ bijaše ukupno šeststo tri hiljade pet stotina i pedeset.

Služba Levita

⁴⁷ Ali Levite s plemenom otaca svojih ne ubrojiše u ovaj popis. ⁴⁸ Jer Gospod poru i Mojsiju: ⁴⁹ "Samo pleme Levita nemoj popisivati i ne ra unaj broj njihov me u Izraelove sinove. ⁵⁰ Nego eš Levite odrediti za Šator svjedo anstva i za sav pribor i sve što ide uz njega. Neka nose Svetište sa svim priborom njegovim i neka upravljuju njime, te neka se tabore oko njega. ⁵¹ A kada se Šator premješta, neka ga Leviti rastave,

a kada se Šator nanovo utabori, neka ga Leviti podignu. Ali ako mu pri e svjetovnjak, neka se pogubi. ⁵² I neka se Izraelovi sinovi utabore po etama svojim, svaki u svom taboru, kraj zastave svoje. ⁵³ A neka se Leviti utabore oko Šatora svjedo anstva da ne sna e sud gnjevni zajednicu Izraelovih sinova. Neka tako Leviti služe oko Šatora svjedo anstva." ⁵⁴ I Izraelovi sinovi u iniše onako kako je Gospod zapovjedio Mojsiju; ta no tako u iniše.

2

Ure enje tabora

¹ I Gospod re e Mojsiju i Aronu: ² "Neka se Izraelovi sinovi utabore kod zastave i znaka doma otaca svojih; neka se okolo utabore, okrenuti k Šatoru susreta. ³ Neka se prema istoku, tamo gdje sunce izlazi, utabori Juda sa svojim etama, s poglavarem nad sinovima Judinim, Nahšonom, sinom Aminadabovim, ⁴ uz vojsku svoju; njih izbrojanih sedamdeset etiri hiljade i šest stotina. ⁵ Neka se kraj njih utabori pleme Jisakarovo. Poglavar nad sinovima Jisakarovim je Netanel, sin Suarov; ⁶ uz vojsku svoju, njih izbrojanih pedeset etiri hiljade i etiri stotina. ⁷ Uz njih Zebulonovo pleme i poglavar nad sinovima Zebulonovim Eliab, sin Helonov, ⁸ uz vojsku svoju, njih izbrojanih pedeset sedam hiljada i etiri stotina. ⁹ I ukupno izbrojanih u Judinom taboru bijaše stotinu osamdeset šest hiljada i etiri stotina, po etama njihovim. Neka oni krenu prvi.

¹⁰ A neka se Ruben sa svojim etama utabori prema jugu, neka se utabore po vojskama svojim. Poglavar nad sinovima Rubena je Elisur, sin Šedeurov, ¹¹ uz vojsku svoju, njih izbrojanih etrdeset šest hiljada i pet stotina. ¹² Neka se do njih utabori pleme Simeonovo, i poglavar nad sinovima Simeona, Šelumiela, sin Surišadajev, ¹³ uz vojsku svoju, njih izbrojanih pedeset devet hiljada i tri stotine.

¹⁴ Neka je uz njih pleme Gadovo. Poglavar nad sinovima Gadovim je Elijasaf, sin Deuelov, ¹⁵ uz vojsku svoju, njih

izbrojanih etrdeset pet hiljada šest stotina i pedeset. ¹⁶ I ukupno izbrojanih u Rubenovu taboru bijaše stotinu pedeset jedna hiljada etiri stotine i pedeset, po vojskama svojim. Neka oni krenu drugi.

¹⁷ Neka zatim po e Šator susreta uz tabor Levita usred ostalih tabora; kako se utaboriše, neka tako i polaze, svako na svojoj strani i po vojsci svojoj.

¹⁸ Neka se Efrajim sa etama svojim utabori prema zapadu, po vojskama svojim. Poglavar nad sinovima Efrajimovim je Elišama, sin Amihudov, ¹⁹ uz vojsku svoju, njih izbrojanih etrdeset hiljada i pet stotina. ²⁰ Neka se do njega utabori pleme Manašea. Poglavar nad sinovima Manašeovim je Gamaliel, sin Pedahsurov, ²¹ uz vojsku svoju, njih izbrojanih trideset dvije hiljade i dvije stotine. ²² I Benjaminovo pleme, s poglavarem nad sinovima Benjaminovim Abidana, sina Gidonijeva, ²³ uz vojsku svoju, njih izbrojanih trideset pet hiljada i etiri stotine. ²⁴ I ukupno izbrojanih u taboru Efrajimovu bijaše sto osam hiljada i stotinu, po vojskama njihovim. Neka oni po u tre i.

²⁵ A neka se prema sjeveru utabori Dan sa svojim etama, neka se utabore po vojskama svojim. Poglavar nad sinovima Danovim je Ahiezer, sin Amišadajev, ²⁶ uz vojsku svoju, njih izbrojanih šezdeset dvije hiljade i sedam stotina. ²⁷ Neka se uz njih utabori pleme Ašerovo. Poglavar nad sinovima Ašerovim je Pagiela, sina Okranova, ²⁸ uz vojsku svoju, njih izbrojanih etrdeset jedna hiljada i pet stotina. ²⁹ Uz njih pleme Naftalijevi. Poglavar nad sinovima Naftalija je Ahira, sin Enanov, ³⁰ uz vojsku svoju, njih izbrojanih pedeset tri hiljade i etiri stotine. ³¹ I ukupno izbrojanih u taboru Danovom bijaše stotinu pedeset sedam hiljada i šest stotina. Neka posljednji po u s vojskama svojim.

³² To su popisani Izraelovih sinova, podijeljeni po domovima otaca svojih; izbrojni po taborima, po vojskama svojim. Ukupno ih bijaše šest stotina tri hiljade pet stotina i pedeset. ³³ A Levite ne ubrojiše me u Izraelove sinove, kako je Gospod zapovjedio Mojsiju.

³⁴ I Izraelovi sinovi u iniše sve onako kako je Gospod naredio Mojsiju: utaboriše se po zastavama svojim i po oše, svaki sa svojim plemenom, prema domu otaca svojih.

3

Aronovi sinovi

¹ A ovo su Aronovi i Mojsijevi potomci u vrijeme kad je Gospod govorio s Mojsijem na brdu Sinajskom. ² Ovo su imena sinova Aronovih: Prvoro eni Nadab, zatim Abihu, Eleazar i Itamar. ³ Ovo su imena sinova Aronovih, pomazanih sve enika kojima ruke ispunije za službu sve eni ku.

⁴ Ali Nadab i Abihu poginuše pred Gospodom, kad tu u vatu prinesoše pred Gospoda u pustinji Sinajskoj; ali nisu imali sinova. Zato Eleazar i Itamar služiše kao sve enici pred Aronom, ocem svojim.

Dužnosti Levita

⁵ I Gospod re e Mojsiju: ⁶ "Pozovi pleme Levita i nek stane pred Arona, sve enika, kako bi služili njemu i ⁷ cijeloj zajednici pred Šatorom susreta, te da tako vrše službu Šatora svjedo anstva. ⁸ I neka uvaju sav pribor Šatora susreta i neka motre na Izraelove sinove dok vrše službu. ⁹ I Levite predaj Aronu i sinovima njegovim kao dar; kao dar su mu predani od Izraelovih sinova. ¹⁰ A Aronu i sinovima njegovim zapovijedi da vrše službu sve eni ku, ali ako se približi stranac, on mora umrijjeti!"

¹¹ I Gospod re e: ¹² "Gle, Ja sam izveo Levite izme u sinova Izraelovih umjesto svih prvoro enih, koji krilo maj insko napuštaju kod Izraelovih sinova, tako da Leviti Meni pripadaju. ¹³ Jer sve prvoro eno pripada Meni; jer onoga dana kada udarih na svu prvoro en ad u zemlji egipatskoj, posvetih sebi sve prvoro ene u Izraelu, i od ljudi i od stoke, da Meni pripadaju – Meni, Gospodu."

¹⁴ I Gospod poru i Mojsiju u pustinji Sinajskoj: ¹⁵ "Prebroj sinove Levijeve po domovima otaca njihovih i plemenima; sve što je muško, staro mjesec ili više prebroj!" ¹⁶ Tako ih Mojsije izbroja po zapovijedi Gospodnjoj, onako kako mu bi nare eno.

¹⁷ A ovo su sinovi Levijevi po imenima svojim: Geršon, Kehat i Merari. ¹⁸ A ovo su imena Geršonovih sinova po rodovima svojim: Libni i Šimi. ¹⁹ I imena sinova Kehatovih po rodovima svojim: Amram, Jishar, Hebron i Uziel. ²⁰ I imena sinova Merarijevih po rodovima svojim: Mahli i Muši. To su Levijevi rodovi po domovima otaca svojih.

²¹ Od Geršona potje e rod Libnijev i Šimijev. To su rodovi Geršonovaca. ²² Izbrojanih muškaraca, starih mjesec ili više, bijaše sedam hiljada i pet stotina. ²³ Neka se pleme Geršonovaca utabori iza Šatora svjedo anstva, prema zapadu, ²⁴ uz poglavara ku e Geršonove Elijasafa, sina Laelova. ²⁵ A sinovi Geršonovi uvahu Šator susreta, Šator svjedo anstva, gornji pokriva i zavjesu na ulazu u Šator, ²⁶ te zavjesu na ulazu u dvorište, koja je oko Šatora i altara, uz to užad i sve što je potrebno za službu.

²⁷ Od Kahata vu e korijen rod Jisharov, rod Hebranov i rod Uzielov. To su rodovi Kehatovaca. ²⁸ I muškaraca starih mjesec ili više, koji služiše oko svetinje, bijaše osam hiljada i šest stotina. ²⁹ Neka se pleme sinova Kehatovih utabori pored Šatora sa juga, ³⁰ uz poglavara sinova Kehatovih, Elisafana, sina Uzielova. ³¹ I njihova je dužnost bila da uvaju Kov eg, sto, altare i pribor Svetišta s kojim službu vršiše i zavjesu koja pripada njemu. ³² A predvodnik poglavara Levita bijaše Eleazar, sin sve enika Arona; on je nadgledao one koji služiše na Svetištu.

³³ Od Merarija potje e rod Mahlijev i rod Mušijev. To su Merarijevi rodovi. ³⁴ Njih izbrojanih, muškaraca starih mjesec ili više, bijaše šest hiljada i dvije stotine. ³⁵ I poglavar doma otaca roda Merarijeva bijaše Suriel, sin Abihajilov. Oni su taboravali kraj Šatora prema sjeveru. ³⁶ A njihova dužnost bijaše da se brinu o daskama, stupovima, postoljima i kukama,

kao i svim poslovima povezanim s tim. ³⁷ Zatim o stupovima dvorišta unaokolo, o užadima i stopicama njegovim.

³⁸ A ispred Svetišta, ispred Šatora susreta, neka se tabore Mojsije, Aron i sinovi njihovi – da služe Svetištu, da službu obaveznu sinovima Izraelovim obavljaju. Ali ako se približi stranac, on mora umrijeti!

³⁹ Ukupno izbrojanih Levita, što ih Mojsije i Aron izbrojaše po rodovima njihovim, po zapovijedi Gospodnjoj, svih muškaraca, starih mjesec ili više, bijaše dvadeset i dvije hiljade.

Iskupljenje prvoro en adi Izraela

⁴⁰ I Gospod re e Mojsiju: "Prebroj svu prvoro en ad Izraelovih sinova, starih mjesec ili više te ih popiši po imenima njihovim! ⁴¹ I Levite uzmi za Mene, za Mene Gospoda, umjesto prvoro en adi sinova Izraelovih i stoku Levita, umjesto prvjence stoke sinova Izraelovih." ⁴² I Mojsije izbroja svu prvoro en ad Izraela onako kako je Gospod i naredio. ⁴³ Tad bijaše muških, starih mjesec ili više, dvadeset dvije hiljade i dvije stotine sedamdeset troje.

⁴⁴ I Gospod re e Mojsiju: " ⁴⁵ Uzmi Levite umjesto svih prvoro en adi Izraelovih sinova i stoku Levita umjesto njihove stoke. Leviti pripadaju Meni, Gospodu. ⁴⁶ Ali kao otkupninu za onih dvije stotine sedamdeset i troje viška iznad broja Levita, ⁴⁷ uzmi po pet šekela po glavi, i to uzimaj ravnaju i se po šekelu hramskom, dvadeset gerara za jedan šekel. ⁴⁸ I taj novac eš kao otkupninu za višak me u njima dati Aronu i sinovima njegovim." ⁴⁹ Tad Mojsije uze novac od onih kojih bijaše previše i koji su prelazili broj koji su Leviti otkupili. ⁵⁰ Od prvoro en adi Izraela on uze novac, hiljadu tri stotine šezdeset i pet šekela, po šekelu hramskom. ⁵¹ I Mojsije dade otkupninu Aronu i sinovima njegovim po zapovijedi Gospodnjoj, onako kako je Gospod naredio Mojsiju.

4

Dužnosti Kohatovaca

¹ I Gospod re e Mojsiju i Aronu: ² "Izbrojte Kohatove sinove me u sinovima Levijevim, po rodovima i domovima otaca njihovih, ³ od trideset godina pa sve do pedeset godina starosti, sve sposobne za službu u Šatoru susreta.

⁴ Neka je ovo služba Kohatovih sinova u Šatoru susreta: svetinja nad svetinjom. ⁵ Kada vojska po e, neka Aron i sinovi njegovi u i skinu zavjesu što prekriva i neka pokriju Kov eg njome. ⁶ Neka ga potom prekriju kožama kozijim i neka preko rašire platno, posve plavo, i neka postave kolje. ⁷ Neka rašire plavo platno preko stola za hljebove, i neka na njega postave posude, zdjele, vr ove i pehare; i neka hljeb stalno стоји на njemu. ⁸ I neka sve prekriju grimiznim platnom, pokriju pokriva em od kozijih koža i postave kolje njegovo. ⁹ Neka potom uzmu plavo platno i neka njim prekriju i svije njak što svjetlost daruje zajedno s usjeka ima, lopaticama i posudama za ulje, kojima služe oko njega. ¹⁰ I neka sav ovaj pribor umotaju u kozije kože i neka ga postave na nosila.

¹¹ Neka i preko zlatnog altara stave plavo platno i neka ga prekriju dekom od koža kozijih, i neka postave kolje njegovo. ¹² Neka uzmu sav pribor za službu, sve ime se služba obavlja, te neka preko svega prebace plavo platno, i neka sve ovo prekriju kožama kozijim i postave na nosila. ¹³ Neka i altar o iste od nasлага masti i neka ga prekriju crvenim platnom. ¹⁴ Neka sav pribor kojim služe polože na njega: kotli e, lopate, viljuške i kliješta, i sav alat što ide uz altar, te neka rašire deku od kozijih koža preko njega i neka postave poluge. ¹⁵ A kada Aron i sinovi njegovi dovrše pokrivanje Svetišta i sveg pribora njegovog, neka pri polasku tabora u Svetište u u sinovi Kohatovi da ga nose; ali neka se ne doti u svetih stvari jer bi poginuli. ¹⁶ Neka Eleazar, sin Aronov, nadgleda ulje za svije njak, miomirisni kad, prinosnicu trajnu i ulje za pomazanje, neka nadgleda cijeli Šator i sve što je unutra, Svetište i njegov pribor."

Brojevi

17 I Gospod re e Aronu i Mojsiju: **18** "Pazite da se pleme Kohatovo ne iskorijeni me u Levitima! **19** Zato ovo s njima inite da ne umiru, ve da žive kada se približe Svetinji nad svetinjama: Neka Aron i sinovi njegovi u u i svakom posebno dodijele posao i teret koji e nositi. **20** Ali neka oni ni trena ne ulaze da pogledaju Svetište da ne bi morali umrijeti!"

Geršonovci

21 I Gospod re e Mojsiju: **22** "Prebroj sinove Geršonove, po rodu i domovima otaca njihovih; **23** od trideset godina pa sve do pedeset godina starosti, sve sposobne za službu u Šatoru susreta.

24 A neka je ovo dužnost roda Geršonova, kako e služiti i što e nositi: **25** neka nose zavjese Svetišta i Šator susreta, njegove zavjese i pokriva od kozije kože, koja je iznad, kao i zavjesu koja je na ulazu u Šator susreta. **26** Neka nose plahte dvorišta i zavjesu koja je na ulazu u dvorište, koje se proteže oko altara Svetišta, te neka nose užad, pribor, sve ime se posao obavlja: i neka u ine sve što je potrebno initi. **27** Neka se poslije naredbe Aronove i sinova njegovih obavi sva služba Geršonovaca, u svemu što trebaju nositi i u initi; ali vi im oprezno dajite zadatke pri nošenju. **28** To je služba roda Geršonova u Šatoru susreta i ono što e initi pod nadzorom sve enika Itamara, sina Aronova.

Merarijevcı

29 I sinove Merarijeve ti popiši po rodu i domu otaca njihovih; **30** od trideset godina pa sve do pedeset godina starosti ih izbroj, sve sposobne za službu u Šatoru susreta. **31** I ovo je njihova dužnost pri nošenju, s obzirom na svu službu njihovu na Svetištu. Neka nose daske i njihova postolja, kao i stupove i stopice njihove, **32** uz to stupove dvorišta, s postoljima, užadima i klinovima, sav pribor i posao koji valja obavljati na njima; poimenice im nabrojte sve stvari koje imaju nositi. **33** To je služba roda sinova Merarijevih, po svemu što imaju initi u Šatoru susreta pod Itamarom, sve enikom, sinom Aronovim.

Popis sposobnih Levita

³⁴ I Mosjije i Aron uz poglavara zajednice izbrojaše Kohatovce, ³⁵ stare trideset ili više godina, sve do godine pedesete, sve sposobne za rad u Šatoru susreta. ³⁶ I po rodovima ih bijaše dvije hiljade sedam stotina i pedeset. ³⁷ To bijahu popisani roda Kohatova, svi oni sposobni za rad u Šatoru susreta, što ih Aron i Mojsije izbrojaše po zapovijedi Gospodnjoj i pod vodstvom Mojsijevim.

³⁸ Prebrojaše i sinove Geršonove po domu otaca i rodu njihovom, ³⁹ stare trideset ili više godina, sve do godine pedesete, sve sposobne za rad u Šatoru susreta. ⁴⁰ I po rodovima i domovima otaca njihovih ih bijaše popisanih dvije hiljade šest stotina i trideset. ⁴¹ To bijahu popisani roda Geršonova, svi oni sposobni za rad u Šatoru susreta, što ih Aron i Mojsije popisaše po zapovijedi Gospodnjoj.

⁴² I sinovi Merarijevi bijahu izbrojani, po rodu i domovima otaca njihovih, ⁴³ svi stari trideset ili više godina, sve do godine pedesete, svi koji do oše da kakvu službu obavljaju ili da teret nose u Šatoru susreta. ⁴⁴ I po rodovima ih bijaše tri hiljade i dvjeta. ⁴⁵ To bijahu popisani roda Merarijeva, svi oni sposobni za rad u Šatoru susreta, što ih Aron i Mojsije popisaše po zapovijedi Gospodnjoj.

⁴⁶ Svih popisanih Levita, što ih prebrojaše Mojsije i Aron s Izraelovim poglavarima uz domove i rodove njihove, ⁴⁷ od trideset godine do pedeset godina, svih koji su služili i nosili Šator susreta, ⁴⁸ bilo je izbrojano osam hiljada pet stotina i osamdeset. ⁴⁹ Po zapovijedi Gospodnjoj ih popisaše pod vodstvom Mojsija, svakog pojedina no za službu njegovu i teret. Popisaše ih onako kako je Gospod zapovjedio Mojsiju.

5

Odstranjanje ne istih iz tabora

¹ I Gospod re e Mojsiju: ² "Poru i Izraelovim sinovima da iz tabora odstrane svakog gubavca i sve koji imaju izljev, te sve

one koji se one istiše od mrtvaca! ³ I muškarce i žene vi istjerajte; pred tabor ih pošaljite kako ga ne bi one istili, jer Ja živim me u vama!" ⁴ I Izraelovi sinovi u iniše tako, i poslaše ih ispred tabora. Kako je Gospod zapovjedio Mojsiju, tako u iniše Izraelovi sinovi.

Naknada štete

⁵ I Gospod re e Mojsiju: ⁶ "Poru i Izraelovim sinovima: Ako ovjek ili žena zgriješe, nekim grijehom kakav ljudi ine, i postanu nevjerni Gospodu, tako da je duša na se nanijela krivnju. ⁷ Neka priznaju grijeh koji su u inili; neka potom grešnik nadoknadi svu štetu i neka na to doda još petinu onome o koga se ogriješio. ⁸ A ako nema bliske rodbine kojoj bi mogli odštetu platiti, neka se onda nadoknada što Gospodu pripada dodijeli sve eniku, uz ovna za pomirenje kojim e ga okajati. ⁹ Neka sve žrtve i sveti darovi koje Izraelovi sinovi prinose sve eniku, pripadnu njemu; ¹⁰ zaista, neka mu pripadaju sva iji sveti prinosi; kada neko nešto uru i sve eniku, njemu pripada."

Ljubomora

¹¹ I Gospod re e Mojsiju: ¹² "Poru i Izraelovim sinovima: Ako se ija žena ogriješi i postane nevjerna mužu svome, ¹³ i neko s njom legne, a to ostane neznano mužu jer se tajno oskrnavila, te ako nema svjedoka i нико je nije zatekao, ¹⁴ a u mužu se javi ljubomora tako da na ženu posumnja, a ona je zaista zgriješila – ili ako mu se javi ljubomora i na ženu posumnja iako nije zgriješila – ¹⁵ neka je muž odvede sve eniku i za nju prinese žrtvu, desetinu efe brašna je menoga. Ali neka žrtvu ne polijeva uljem i neka na nju ne stavlja tamjana, jer je prinosnica za ljubomoru, prinosnica podsje anja, da na grijeh podsjeti.

¹⁶ Neka je sve enik dovede pred Gospoda, ¹⁷ i neka uzme svete vode u posudu zemljjanu pa neka zemlje zagradi iz Svetišta i ubaci u vodu. ¹⁸ Neka je potom sve enik postavi pred Gospoda i neka otkrije glavu njenu i postavi prinosnicu

poduje anja, prinosnicu za ljubomoru, u ruke njene. A neka sve enik u rukama drži gorku vodu koja prokletstvu nosi.

¹⁹ I neka pusti ženu da se zakune, te neka joj kaže: 'Ako kraj tebe nije legao ovjek kakav, kraj tebe što mužu pripadaš, onda pij ove gorke vode što prokletstvo donosi i od nje ostani netaknuta.' ²⁰ A ako li si bludni ila, iako mužu svome pripadaš, ako si zgriješila tako što si s drugim legla – ²¹ neka je tada sve enik prokune i neka joj kaže – Neka te Gospod postavi za prokletstvo i kletvu me u narod tvoj, u inivši da ti bedro spadne a da ti se stomak natekne! ²² Neka ova voda što prokletstvo donosi u e u tijelo tvoje, da ti stomak otekne i bedro spadne!' I neka žena kaže: 'Amin! Amin!'

²³ Neka sve enik potom kletve na list ispiše i neka ih ispere gorkom vodom. ²⁴ I neka joj dadne da pije gorke vode što prokletstvo donosi da u nju prodre voda i da joj gorka postane.

²⁵ Neka zatim sve enik prinosnicu uzme iz ruku njenih i neka žrtvu obr e pred Gospodom, i neka je doneše na altar. ²⁶ I neka zagrabi šakom dio koji je za spomen odre en i neka ga spali na altaru, a neka potom dadne ženi vodu da ispije. ²⁷ A kada vodu popije, onda e, ako se oskrnavila, voda u nju prodrijeti i postati gorina od koje e joj stomak nate i i bedro klonuti, i prokleta e biti usred naroda svoga. ²⁸ A ako se žena nije oskrnavila, nego je ista, ne e joj se ništa desiti; imat e djecu."

²⁹ Ovo je zakon o ljubomori: Ako žena, iako pripada mužu svome, bludni i te se oskrnavi, ³⁰ ili se ljubomora javi u mužu, tako da u ženu posumnja, neka je postavi pred Gospoda da sve enik s njom postupi po zakonu ovom. ³¹ Onda je ovjek slobodan od krivnje, a žena ima da snosi krivnju svoju.

6

Nazireat

¹ I Gospod re e Mojsiju: ² "Poru i Izraelovim sinovima: Ako se muškarac ili žena posvete, davši zavjet nazireatski, da kao nazirejac za Gospoda žive, ³ neka se suzdržavaju od vina i žestokih pi a, te neka ne piju ukiseljena vina niti ukiseljenih

pi a žestokih. Ne smije piti ni soka od grož a; neka ne jede grož a ni svježa ni suha.⁴ Dok vrijedi nazireat njegov, neka ne jede ništa od vinove loze, ni zrna ni kože.

⁵ Dok traje zavjet nazireatski, neka mu britva ne prelazi preko glave; neka je svet dok ne pro e vrijeme koje je Gospodu zavjetovao; neka kosu slobodno pusti na glavi.⁶ Neka sve dok je Gospodu posve en ne prilazi mrtvacu.⁷ Neka se ne okalja ni zbog oca svoga, ni zbog majke, ni zbog brata, niti zbog sestre kada preminu, jer posveta je na glavi njegovoj.⁸ Sve vrijeme nazirejstva svoga je svet Gospodu.

⁹ A umre li ko iznenada kraj njega te tako okalja posvetu njegovu, neka glavu svoju obrije na dan iš enja, neka je obrije sedmoga dana.¹⁰ A neka osmoga dana doneše sve eniku dvije grlice ili dva golubi a, na ulaz u Šator susreta,¹¹ te neka sve enik žrtvuje jednu kao žrtvu za grijeh, a drugu kao paljenicu, kako bi ga iskupio, jer se oskrnavio mrtvacem; i neka tako posveti glavu istoga dana.¹² I neka Gospodu nanovo posveti dane svoga zavjeta; neka prinese janje staro godinu kao žrtvu prijestupnicu, ali dani prošli su propali jer se pokvarila posveta njegova.¹³ A ovo je zakon za nazireje: Neka ga dovedu pred Šator susreta kada pro u dani njegova nazirejstva.

¹⁴ I neka Gospodu prinese svoje žrtve, muško janje od godinu, bez mahane, kao paljenicu, i janje žensko od godinu kao žrtvu za grijeh, te ovna bez mahane kao žrtvu pomirnicu;¹⁵ uz to i korpu beskvasnih poga a od najboljeg brašna, u ulju zamiješenih kola a beskvasnih, pomazanih uljem, s njihovim prinosnicama i ljevanicama.¹⁶ Sve enik e ih prinijeti pred Gospoda kao žrtvu za njegov grijeh i paljenicu.¹⁷ I neka Gospodu žrtvuje ovna kao pomirnicu s korpom beskvasnih poga a; neka prinese i prinosnicu i ljevanicu njegovu.¹⁸ A neka nazirejac obrije glavu svoju pred ulazom u Šator susreta i neka uzme svoju posve enu kosu te neka je baci u vatru ispod pomirnice.¹⁹ I neka sve enik od ovna uzme skuhano ple e, te jedan beskvasni kola iz korpe i jednu poga u beskvasnu i neka je stavi nazirejcu u ruke nakon što obrije posve enu kosu s glave svoje.²⁰ I neka je sve enik obr e pred Gospodom kao

Brojevi

žrtvu obrtanu, kao svetinja je sve eniku odre ena, uz grudi i ple e obrtano. Poslije toga nazirejac smije vina pitи."

²¹ To je propis za nazirejca, prinos njegov Gospodu, osim onoga što mu ruke još mogu obezbijediti. Neka ini kako se zavjetovao, po zakonu njegove posvete.

Sve eni ki blagoslov

²² I Gospod re e Mojsiju: ²³ "Poru i Aronu i sinovima njegovim: Ovako ete sinove Izraela blagosloviti, recite im:

²⁴ Neka te Gospod blagoslovi i uva!

²⁵ Neka te Gospod obasja licem svojim i da ti milostiv bude!

²⁶ Neka Gospod lice svoje k tebi obrati i da ti mir daruje!

²⁷ Neka tako polažu ime Moje na sinove Izraela, i Ja u ih blagosloviti."

7

Žrtve plemenskih poglavara za posve ivanje Šatora susreta

¹ I desi se onoga dana kada je Mojsije dovršio podizanje Šatora susreta, kada ga je pomazao i posvetio sa svim priborom njegovim, te kada je i altar pomazao i posvetio uz sav pribor njegov, ² da pri u poglavari Izraelski, starješine domova otaca svojih, oni koji bijahu poglavari onih izbrojanih, ³ te prinesu svoje žrtve pred Gospoda: šest kola pokrivenih i dvanaest volova, jedna kola od dva poglavara te po jednog vola od svakoga; to donesoše pred Svetište. ⁴ I Gospod re e Mojsiju: ⁵"Primi to od njih; neka služi u Šatoru susreta i daruj Levitima, svakom prema obavezi njegovoj!" ⁶I Mojsije uze kola i volove te ih dade Levitima. ⁷Dvoja kola i etiri vola dade Geršonovim sinovima, prema službi njihovoj; ⁸ etvera kola i osam volova darova sinovima Merarijevim, prema službi njihovoj, pod upravom Itamara, sina sve enika Arona. ⁹ Ali sinovima Kohatovim ne dade ništa, jer njihova služba u Svetištu bijaše

da na ramenima svojim teret nose.¹⁰ A poglavari donesoše ono što je potrebno da se Svetište posveti na dan pomazanja; i prinesoše darove svoje pred altar.¹¹ Ali Gospod re e Mojsiju: "Neka poglavatar svaki prinese žrtvu za posve ivanje altara onoga dana koji je za njega odre en."

¹² A onaj što žrtvu prinese prvoga dana bijaše Nahšon, sin Aminadabov, iz plemena Judinog.¹³ On prinese srebrenu posudu tešku stotinu i trideset šekela i kotli srebreni od sedamdeset šekela, po hramskom šekelu, i jedno i drugo napunjeno najboljim brašnom, uljem zamiješenim, kao prinosnicu.¹⁴ Zatim, zlatnu posudicu punu tamjana, tešku deset šekela,¹⁵ jedno tele, ovna i janje staro godinu, kao paljenicu,¹⁶ jarca, kao žrtvu za grijeh,¹⁷ i za pomirnicu: dva vola, pet ovnova, pet jaraca i pet jednogodišnjih janjaca. To bijaše prinos Nahšona, sina Aminadabova.

¹⁸ Drugoga dana žrtve prinese Netanel, sin Suarov, poglavatar Jisakarovaca.¹⁹ On prinese srebrenu posudu tešku stotinu i trideset šekela i kotli srebreni od sedamdeset šekela, po hramskom šekelu, i jedno i drugo napunjeno najboljim brašnom, uljem zamiješenim, kao prinosnicu.²⁰ Zatim, zlatnu posudicu punu tamjana, tešku deset šekela,²¹ jedno tele, ovna i janje staro godinu, kao paljenicu,²² jarca, kao žrtvu za grijeh,²³ i za pomirnicu: dva vola, pet ovnova, pet jaraca i pet jednogodišnjih janjaca. To bijaše prinos Netanela, sina Suarova.

²⁴ Tre ega dana prinese žrtvu poglavatar sinova Zebulonovih, Eliab, sin Helonov.²⁵ On prinese srebrenu posudu tešku stotinu i trideset šekela i kotli srebreni od sedamdeset šekela, po hramskom šekelu, i jedno i drugo napunjeno najboljim brašnom, uljem zamiješenim, kao prinosnicu.²⁶ Zatim, zlatnu posudicu punu tamjana, tešku deset šekela,²⁷ jedno tele, ovna i janje staro godinu, kao paljenicu;²⁸ jarca, kao žrtvu za grijeh,²⁹ i za pomirnicu: dva vola, pet ovnova, pet jaraca i pet jednogodišnjih janjaca. To bijaše prinos Eliaba, sina Helonova.

Brojevi

³⁰ etvrtog je dana žrtvu prinio poglavar sinova Rubenovih, Elisur, sin Šedeurov.³¹ On prinese srebrenu posudu tešku stotinu i trideset šekela i kotli srebreni od sedamdeset šekela, po hramskom šekelu, i jedno i drugo napunjeno najboljim brašnom, uljem zamiješenim, kao prinosnicu.³² Zatim, zlatnu posudicu punu tamjana, tešku deset šekela,³³ jedno tele, ovna i janje staro godinu, kao paljenicu;³⁴ jarca, kao žrtvu za grijeh,³⁵ i za pomirnicu: dva vola, pet ovnova, pet jaraca i pet jednogodišnjih janjaca. To bijaše prinos Elisura, sina Šedeurova.

³⁶ Petoga je dana žrtvu prinio poglavar sinova Simeonovih, Šelumiela, sin Surišadajev.³⁷ On prinese srebrenu posudu tešku stotinu i trideset šekela i kotli srebreni od sedamdeset šekela, po hramskom šekelu, i jedno i drugo napunjeno najboljim brašnom, uljem zamiješenim, kao prinosnicu.³⁸ Zatim, zlatnu posudicu punu tamjana tešku deset šekela,³⁹ jedno tele, ovna i janje staro godinu, kao paljenicu,⁴⁰ jarca, kao žrtvu za grijeh,⁴¹ i za pomirnicu: dva vola, pet ovnova, pet jaraca i pet jednogodišnjih janjaca. To bijaše prinos Šelumiela, sina Surišadajeva.

⁴² Šestoga je dana žrtvu prinio poglavar sinova Gadovih, Elijasaf, sin Deuelov.⁴³ On prinese srebrenu posudu tešku stotinu i trideset šekela i kotli srebreni od sedamdeset šekela, po hramskom šekelu; i jedno i drugo napunjeno najboljim brašnom, uljem zamiješenim, kao prinosnicu.⁴⁴ Zatim zlatnu posudicu punu tamjana, tešku deset šekela,⁴⁵ jedno tele, ovna i janje staro godinu, kao paljenicu,⁴⁶ jarca, kao žrtvu za grijeh,⁴⁷ i za pomirnicu: dva vola, pet ovnova, pet jaraca i pet jednogodišnjih janjaca. To bijaše prinos Elijasafa, sina Deulova.

⁴⁸ Sedmoga je dana žrtvu prinio poglavar sinova Efrajimovih, Elišama, sin Amihudov.⁴⁹ On prinese srebrenu posudu tešku stotinu i trideset šekela i kotli srebreni od sedamdeset šekela, po hramskom šekelu, i jedno i drugo napunjeno najboljim brašnom, uljem zamiješenim, kao prinosnicu.⁵⁰ Zatim zlatnu posudicu punu tamjana, tešku deset

šekela, ⁵¹ jedno tele, ovna i janje staro godinu, kao paljenicu, ⁵² jarca, kao žrtvu za grijeh, ⁵³ i za pomirnicu: dva vola, pet ovnova, pet jaraca i pet jednogodišnjih janjaca. To bijaše prinos Elišama, sina Amihudova.

⁵⁴ Osmoga je dana žrtvu prinio poglavар sinova Manašeovih, Gamaliel, sin Pedahsurov. ⁵⁵ On prinese srebrenu posudu tešku stotinu i trideset šekela i kotli srebreni od sedamdeset šekela, po hramskom šekelu, i jedno i drugo napunjeno najboljim brašnom, uljem zamiješenim, kao prinosnicu. ⁵⁶ Zatim zlatnu posudicu punu tamjana, tešku deset šekela, ⁵⁷ jedno tele, ovna i janje staro godinu, kao paljenicu, ⁵⁸ jarca, kao žrtvu za grijeh, ⁵⁹ i za pomirnicu: dva vola, pet ovnova, pet jaraca i pet jednogodišnjih janjaca. To bijaše prinos Gamaliela, sina Pedahsurovog.

⁶⁰ Devetog je dana žrtvu prinio poglavар sinova Benjaminoivih, Abidan, sin Gidonijev. ⁶¹ On prinese srebrenu posudu tešku stotinu i trideset šekela i kotli srebreni od sedamdeset šekela, po hramskom šekelu, i jedno i drugo napunjeno najboljim brašnom, uljem zamiješenim, kao prinosnicu. ⁶² Zatim zlatnu posudicu punu tamjana, tešku deset šekela, ⁶³ jedno tele, ovna i janje staro godinu, kao paljenicu, ⁶⁴ jarca, kao žrtvu za grijeh, ⁶⁵ i za pomirnicu: dva vola, pet ovnova, pet jaraca i pet jednogodišnjih janjaca. To bijaše prinos Abidana, sina Gidonijeva.

⁶⁶ Desetog je dana žrtvu prinio plemi sinova Danovih, Ahiezer, sin Amišadajev. ⁶⁷ On prinese srebrenu posudu tešku stotinu i trideset šekela i kotli srebreni od sedamdeset šekela, po hramskom šekelu, i jedno i drugo napunjeno najboljim brašnom, uljem zamiješenim, kao prinosnicu. ⁶⁸ Zatim zlatnu posudicu punu tamjana, tešku deset šekela, ⁶⁹ jedno tele, ovna i janje staro godinu, kao paljenicu, ⁷⁰ jarca, kao žrtvu za grijeh, ⁷¹ i za pomirnicu: dva vola, pet ovnova, pet jaraca i pet jednogodišnjih janjaca. To bijaše prinos Ahiezera, sina Amišadajeva.

⁷² Jedanaestog je dana žrtvu prinio poglavар sinova Ašerovih, Pagiel, sin Okranov. ⁷³ On prinese srebrenu posudu

tešku stotinu i trideset šekela i kotli srebreni od sedamdeset šekela, po hramskom šekelu, i jedno i drugo napunjeno najboljim brašnom, uljem zamiješenim kao prinosnicu.⁷⁴ Zatim zlatnu posudicu punu tamjana, tešku deset šekela,⁷⁵ jedno tele, ovna i janje staro godinu, kao paljenicu,⁷⁶ jarca, kao žrtvu za grijeh,⁷⁷ i za pomirnicu: dva vola, pet ovnova, pet jaraca i pet jednogodišnjih janjaca. To bijaše prinos Pagiela, sina Okranova.

⁷⁸ Dvanaestog je dana žrtvu prinoio poglavar sinova Naftalija, Ahira, sin Enanov.⁷⁹ On prinese srebrenu posudu tešku stotinu i trideset šekela i kotli srebreni od sedamdeset šekela, po hramskom šekelu, i jedno i drugo napunjeno najboljim brašnom, uljem zamiješenim kao prinosnicu.⁸⁰ Zatim zlatnu posudicu punu tamjana, tešku deset šekela,⁸¹ jedno tele, ovna i janje staro godinu, kao paljenicu,⁸² jarca, kao žrtvu za grijeh,⁸³ i za pomirnicu dva vola, pet ovnova, pet jaraca i pet jednogodišnjih janjaca. To bijaše prinos Ahira, sina Enanova.

⁸⁴ To bijaše dar Izraelovih sinova za posve ivanje altara, onoga dana kada ga pomazaše: dvanaest srebrenih posuda, dvanaest srebrenih kotli a i dvanaest zlatnih posudica;⁸⁵ a svaka posuda bijaše teška stotinu i trideset srebrenih šekela i svaki kotli sedamdeset šekela srebrenih; srebra u tim posudama ukupno bijaše dvije hiljade i etiristo šekela, po šekelu hramskom.⁸⁶ A svaka zlatna posudica puna tamjana bijaše teška deset šekela, po šekelu Svetišta, tako da zlata u posudicama bijaše stotinu i dvadeset šekela.⁸⁷ A ukupno bi dvanaest volova za paljenice, uz to dvanaest ovnova, dvanaest jaganjaca, s prinosnicom njihovom, i dvanaest jaraca za žrtvu za grijeh.⁸⁸ A svega bijaše dvadeset i etiri vola za pomirnicu, uz njih šezdeset ovnova, šezdeset jaraca i šezdeset janjadi od godinu. To bi dar za posve ivanje altara, pošto ga pomazaše.

⁸⁹ A kada Mojsije krenu u Šator susreta da s Njim razgovara, za uje glas koji mu je zborio sa pomirbenog poklopca, koji bijaše na Kov egu saveza izme u dva kerubina, i On mu je govorio.

8

Sedam svjetiljki

¹ I Gospod re e Mojsiju: ² "Poru i Aronu: Kada budeš postavljao svjetiljke, neka svih sedam svijetli bude ispred svije njaka. ³ I Aron u ini tako. On postavi svjetiljke na prednju stranu svije njaka, onako kako je Gospod zapovjedio Mojsiju. ⁴ A svije njak bijaše skovan od zlata; bijaše skovan od postolja do aške, izra en po nacrtu koji Gospod pokaza Mojsiju.

Posveta levita

⁵ I Gospod re e Mojsiju: ⁶ "Uzmi levite izme u sinova Izraelovih i o isti ih! ⁷ Ovako eš s njima postupati da bi ih o istio: vodom okajanja ih poprš i, a neka oni obriju cijelo tijelo svoje te neka haljine operu; tada e biti isti. ⁸ Neka potom uzmu tele uz prinosnicu od najboljeg brašna, zamiješenu uljem, i drugo eš tele uzeti kao žrtvu za grijeh. ⁹ I levite odvedi pred Šator susreta i skupi cijelu zajednicu Izraelovih sinova. ¹⁰ Neka potom leviti stanu pred Gospoda, a neka Izraelovi sinovi polože ruke na njih. ¹¹ I neka Aron levite prinese pred Gospoda, kao žrtvu obrtanu od Izraelovih sinova pred Gospoda, da službu vrše Gospodu. ¹² I neka leviti ruke spuste na glave teladi i neka se potom jedno tele pred Gospodom prinese kao žrtva za grijeh, a drugo kao paljenica, kako bi levite iskupili. ¹³ Levite eš postaviti pred Arona i sinove njegove, i prinijeti ih Gospodu kao žrtvu obrtanu.

¹⁴ Tako eš izdvojiti levite izme u Izraelovih sinova kako bi Meni pripadali. ¹⁵ A neka zatim po u leviti i neka služe oko Šatora susreta, kad ih o istiš i prineseš kao dar. ¹⁶ Jer predani su Mi kao dar izme u Izraelovih sinova, umjesto svega što maj inu utrobu otvara, umjesto prvoro en adi Izraelovih sinova, njih sam uzeo. ¹⁷ Jer sva prvoro en ad sinova Izraelovih pripadaju Meni, od ovjeka pa do stoke. Posvetio sam ih Sebi onoga dana kada udarih na svu prvoro en ad u zemlji egipatskoj. ¹⁸ I uzeo sam levite umjesto prvoro enih

me u sinovima Izraelovim; ¹⁹ i darovao sam levite Aronu i sinovima njegovim da obavljaju službu sinova Izraelovih u Šatoru susreta, i da okaju sinove Izraela, da ih ne sna e pomor kada pri u Svetištu."

²⁰ Mojsije, Aron i sva zajednica izraelska postupe s levitima onako kako je Gospod zapovjedio Mojsiju. Tako u iniše Izraelovi sinovi. ²¹ I leviti se o istiše od grijeha te oprase svoje haljine. I Aron ih prineće kao žrtvu pred Gospoda te ih Aron okaja; tako postaše isti. ²² Zatim po oše leviti da službu svoju obavljaju u Šatoru susreta pred Aronom i sinovima njegovim. Postupiše s njima onako kako je Gospod zapovjedio Mojsiju za levite.

²³ I Gospod re e Mojsiju: ²⁴ "Ovo su dužnosti levita: Neka jedan od dvadeset i pet, ili više godina, u e i obavlja službu u Šatoru susreta. ²⁵ Ali neka onaj od pedesete godine napusti službu i neka ne služi više. ²⁶ Može bra i svojoj pomagati dok obavljaju službu na Svetištu, ali neka službu više ne obavlja sam. Tako u ini s levitima kad im dodjeljuješ službu."

9

Vrijeme Pashe

¹ Prvoga mjeseca druge godine nakon izlaska iz egipatske zemlje Gospod re e Mojsiju: ² "Neka Izraelovi sinovi slave Pashu u vrijeme odre eno! ³ etrnaestog dana ovog mjeseca uve er je slavite, u odre eno vrijeme; slavite je po svim pravilima i odredbama njenim." ⁴ I Mojsije re e Izraelovim sinovima da slave Pashu. ⁵ I slaviše Pashu etrnaestog dana prvoga mjeseca uve er u pustinji Sinaj, onako kako je Gospod zapovjedio Mojsiju, tako u iniše Izraelovi sinovi. ⁶ A tu bijaše nekoliko muškaraca koji se one istiše zbog leša jednoga ovjeka te nisu mogli slaviti Pashu toga dana; tada stadoše pred Arona i Mojsija, ⁷ i rekoše: "Ne isti smo zbog leša jednog ovjeka. Zašto bi nam bilo uskra eno da Gospodu prinesemo žrtvu izme u Izraelovih sinova u vrijeme odre eno?" A

Mojsije im re e: " ekajte da ujem što vam Gospod zapovijeda!"

⁹ I Gospod re e Mojsiju: ¹⁰ "Poru i Izraelovim sinovima: Ako se neko od vas ili vaših potomaka one isti zbog leša, ili je daleko na putu, neka ipak slavi Pashu Gospodnju. ¹¹ Neka je slave etrnaestog dana, drugog mjeseca, uve er, i neka je jedu s beskvasnim hljebom i gorkim zeljem, ¹² i neka ništa ne ostavlja do jutra, i neka joj ne lome kosti. Neka se drže svih odredbi za Pashu. ¹³ A neka se muškarac koji je ist i koji ne putuje, a ipak ne održi Pashu iskorijeni iz naroda svoga, jer nije prinio žrtvu Gospodu u vrijeme odre eno. Neka takav muškarac nosi grijeh svoj. ¹⁴ Ako me u vama živi tu inac i ako Gospodu želi Pashu održati, neka to u ini po pravilima njenim. Neka iste odredbe vrijede za vas doma e i za strance."

Oblak iznad Šatora susreta

¹⁵ I toga dana kada podigoše Šator susreta prekrije oblak Svetište, Šator susreta, a uve er bješe iznad njega poput plamena, od ve eri pa sve do jutra. ¹⁶ Tako bi sve vrijeme; oblak ga je prekrivao, ali no u bijaše poput plamena. ¹⁷ Kad god bi se oblak podigao iznad Šatora susreta, Izraelovi sinovi bi krenuli. A ondje gdje bi se spuštao, tu bi se utaborili Izraelovi sinovi. ¹⁸ Po naredbi Gospodnjoj bi kretali i po zapovijedi bi se Gospodnjoj taborili.

¹⁹ I kada je oblak više dana lebdio iznad Šatora susreta, Izraelovi sinovi su štovali odluku Gospodnju i nisu kretali. ²⁰ I kada bi se dešavalо da oblak samo nekoliko dana bdije iznad Svetišta, taborili bi i kretali po zapovijedi Gospodnjoj. ²¹ I kada bi se dešavalо da oblak ostane samo od ve eri do ujutro, a ujutro se podigne, oni bi kretali; ili kada bi oblak ostao no jednu i dan te se potom podizao, oni bi tako er kretali. ²² Ili kada bi oblak ostao nad Svetištem dva dana, mjesec dana, ili neko duže vrijeme, Izraelovi sinovi bi se utaborili i ne bi kretali; krenuli bi tek kada se oblak podigne. ²³ Po zapovijedi Gospodnjoj su se taborili i po Gospodnjoj naredbi bi kretali;

pazili su na Gospodnje upute, po zapovijedi Njegovoj pod vodstvom Mojsija.

10

Srebrenе trube

¹ I Gospod re e Mojsiju: ² "Izradi dvije srebrenе trube, neka budu kovane, i njima sazivaj zajednicu i zapovijedaj etama pokret. ³ Neka se sva zajednica sakupi ispred ulaza u Šator susreta kada obje zatrube. ⁴ A kada samo jedna zatrubi, neka se kraj tebe sakupe poglavari, vo e nad hiljadama Izraela. ⁵ A kada zatrube uzbunu, neka se tabori na istoku pokrenu. ⁶ A kada dva puta zatrubite uzbunu, neka se pokrenu tabori na jugu; neka se zatrubi uzbuna kada moraju po i. ⁷ No, kada se zajednica treba skupiti, zatrubite jednom, i nemojte uzbunu trubiti. ⁸ I neka sve enici, Aronovi sinovi, zatrube, i neka je to za vas i potomke vaše vje na obaveza. ⁹ I kada u zemlji svojoj u boj po ete protiv neprijatelja koji udari na vas glasno zatrubite, da se spomente pred Gospodom, vašim Bogom, i da spašeni budete od neprijatelja vaših. ¹⁰ Ali u danima radosti vaše, bilo da se radi blagdanu ili po etku mjeseca, zatrubite pri prinosu paljenica i pomirnica vaših, kako bi vam to bio spomen pred Bogom; Ja, Gospod, Bog sam vaš."

Izrael napušta Sinaj

¹¹ I desi se dvadesetog dana, u drugom mjesecu, godine druge, da se oblak podiže nad Svetištem. ¹² I Izraelovi sinovi po oše iz pustinje Sinaj, a oblak stade u pustinji Paran. ¹³ Prvi put po oše po naredbi Gospodnjoj datoj Mojsiju. ¹⁴ I prva po e zastava sinova Judinih, po etama svojim; i vo a vojske njihove bijaše Nahšon, sin Aminadabov. ¹⁵ A vo a vojske plemena sinova Jisakarovih bijaše Netanel, sin Suarov. ¹⁶ Vo a vojske plemena sinova Zebulona bijaše Eliab, sin Helonov.

¹⁷ Potom rastaviše Svetište i Geršonovi i Merarijevi sinovi po oše, kao nosioci Svetišta. ¹⁸ Zatim po e zastava sinova

Brojevi

Rubenovih, po etama svojim; i vo a vojske njihove bijaše Elisur, sin Šedeurov.¹⁹ A vo a vojske plemena sinova Simeona bijaše Šelumiel, sin Surišadajev.²⁰ I Eliasaf, sin Deuelov, bijaše vo a plemena sinova Gadovih.

²¹ Zatim po oše i Kohatovci, nosioci Svetišta; podigoše Svetište dok ovi stigoše.

²² Potom po e zastava sinova Efrajimovih, po etama svojim; i vo a vojske njihove bijaše Elišama, sin Amihudov;²³ te Gamaliel, sin Pedahsurov, bijaše vo a vojske plemena sinova Manašeа.²⁴ I Abidan, sin Gidonijev, bijaše vo a plemena sinova Benjaminovih.

²⁵ Zatim po e zastava sinova Danovih, kao zalazna straža, po etama svojim; i Ahiezer, sin Amišadajev, bijaše vo a njihove vojske.²⁶ I Pagiel, sin Okranov, bijaše vo a vojske plemena sinova Ašerovih;²⁷ te Ahira, sin Enanov, bijaše vo a vojske plemena sinova Naftalijevih.²⁸ Tim redom po oše sinovi Izraelovi, po vojskama svojim; ta no tako krenuše na put.

²⁹ I Mojsije re e Hobabu, sinu Reuela, Madijaninu, tastu: "Polazimo na ono mjesto za koje Gospod re e: 'Vama u ga darovati!' Po i s nama, želimo ti dobro initi; jer Gospod je Izraelu dobro dodijelio!"³⁰ Ali on odgovori: "Ne želim po i s vama, ve se želim vratiti porodici i zemlji svojoj!"³¹ A Mojsije odvrati: "Ne napuštaj nas još! Jer ti znaš gdje se možemo taboriti u pustinji, ti eš biti naše oko!³² A ako po eš s nama, želimo i tebi dati ono dobro koje Gospod nama dodijeli."

³³ Tako po oše od brda Gospodnje tri dana putuju i, a Kov eg saveza je putovao ispred njih na tri dana udaljenosti kako bi im izvidili odmorište.³⁴ I oblak Gospodnji je preko dana bio iznad njih kako bi pošli iz tabora.

³⁵ I desi se, kada Kov eg po e, da Mojsije rekne: "Ustani Gospode, da se raspu neprijatelji Tvoji i da pred Tobom bježe oni što Te preziru!"³⁶ A kada je mirovao, on bi govorio: "Vrati se, o Gospode, k mnoštvu hiljada Izraela!"

11

Narod se buni

¹ I desi se da se narod po e jadati, i to bijaše jalovo u ušima Gospodnjim. Njegova srdžba se rasplamsa, i oganj Gospodnji se me u njima raspali te sažeže krajeve tabora. ² Tad narod zavapi Mojsiju, a Mojsije se pomoli Gospodu; tad se ugasi vatra. ³ I nazvaše mjesto Tabera, jer je plamen Gospodnji gorio me u njima.

⁴ A ološ koji je bio me u njima obuze pohlepa, te i Izraelovi sinovi po eše ponovo plakati i jadikovati: "Ko e nas mesom nahraniti? ⁵ Prisjetismo se kako smo jeli džaba u Egiptu ribe, krastavce, dinje, luk crni i bijeli. ⁶ A sada nam duše sahnu; ni eg osim mane nam nije pred o ima!"

⁷ A ona bijaše kao sjeme korijandrovo i nalik na bdelij. ⁸ I narod je tr e i okolo sakupljao te je mljeo žrvnjevima ili tucao stupama, kuhao u kotlu ili pravio od nje kola e; a ukusa bijaše poput kola a prženih u ulju. ⁹ I kada bi no u padala rosa, s njom bi padala i mana.

¹⁰ A Mojsiju ne bijaše pravo kada je uo narod kako pla e u svojim porodicama, svako na ulazu u svoj šator, a Gospodnji gnjev planu. ¹¹ I Mojsije re e Gospodu: "Zašto patiš slugu Svoga? Zašto ne nalazim milosti u o ima Tvojim, kad si sav teret naroda ovog na mene navalio? ¹² Zar je od mene potekao, zar ja rodih sav narod ovaj, pa da mi kažeš: Nosi ga na svojim ple ima, kao što dojilja nosi dijete, u zemlju koju si obe ao njihovim o evima?" ¹³ Odakle mi meso da ga darujem narodu ovom? Jer kukaju i jadikuju preda mnom: 'Daj nam mesa da jedemo!' ¹⁴ Ne mogu ovaj narod nositi sam; preteško mi je. ¹⁵ I ako tako želiš postupati, ubij me odmah ovdje na mjestu, ako sam milost našao u Tvojim o ima da svoje nesre e ne moram više gledati!"

Gospod poziva sedamdeset starješina

¹⁶ Tad Gospod re e Mojsiju: "Skupi sedamdeset muškaraca, najstarije Izraelce, za koje znaš da su predstavnici i

najstariji me u narodom, i povedi ih pred Šator susreta da tamo kraj tebe stope. ¹⁷ I si i u i tu s tobom zboriti: i od duha u uzeti koji je na tebi te položiti na njih da s tobom nose teret naroda; da ga ne nosiš ti sam. ¹⁸ I narodu eš re i: Posvetite se za jutro i meso ete jesti, jer ste pred oima Gospodnjim plakali i kukali: 'Ko e nam dati mesa da jedemo? Bilo nam je dobro u Egiptu!' Zato e vam Gospod dati mesa da jedete: ¹⁹ I ne ete ga jesti samo jedan dan, niti dva, ni pet dana, ni deset dana, a ni dvadeset dana. ²⁰ Jeste ga mjesec itav, sve dok vam na nosne iza e i dok vam se ne ogadi jer ste Gospoda koji je bio me u vama odbacili: jer ste pred njim plakali i govorili: 'Zašto iza osmo iz Egipta?'

²¹ I Mojsije re e: "Šeststo hiljada je pješaka, me u njima sam i ja, a Ti govorиш: 'Mesa u im dati za mjesec dana!'" ²² Zar se mogu zaklati tolike ovce i goveda da bude dovoljno za njih? Mogu li se uhvatiti sve ribe iz mora kako bi im bilo dosta?"

²³ Tada Gospod re e Mojsiju: "Zar je Gospodnja ruka kratka? Sada eš vidjeti ho e li se re eno desiti ili ne!"

²⁴ Tad Mojsije iza e i narodu prenese rije i Gospodnje; i on skupi sedamdeset muškaraca, starješina naroda i postroji ih oko Šatora susreta. ²⁵ Tad Gospod si e u oblaku i s njim je razgovarao te uzevši od duha koji je bio na njemu i položivši ga na onih sedamdeset starješina. I desi se, da oni po nu predskazivati kada duh na njih do e; ali poslije nikada više.

²⁶ A dva ovjeka ostadoše u taboru. Jedan se zvao Eldad, drugi Medad, a duh je bdio i na njima, jer bijahu kao starještine popisani, ali nisu otisli pred Šator susreta; nego su predskazivali u logoru. ²⁷ Tad neki dje ak otr a i ispri a to Mojsiju, govore i: "Eldad i Medad predskazuju u logoru!"

²⁸ Tad Jošua, sin Nunov, koji je služio Mojsija još od mladosti svoje, uzme rije i kaza: "Mojsije, gospodaru, ušutkaj ih!" ²⁹ A Mojsije mu odgovori: "Zar si zavidan zbog mene? Ah, kad bi itav narod Gospodnji predskazivao! Kad bi Gospod svoj duh na njih spustio!" ³⁰ Potom se Mojsije vrati u tabor sa starješinama izraelskim.

Prepelice

³¹ Tada se podigne vjetar od Gospoda i nanese prepelice sa mora i saspe ih kraj tabora, na dan hoda s ove i s one strane tabora, oko dva lakta od zemlje. ³² Tad narod po e skupljati prepelice, taj dan i tu no , te cijeli sljede i dan. Onaj koji je najmanje sabrao imao je deset gomera. Zatim ih razastriješe oko tabora. ³³ Ali dok im je meso još bilo me u zubima, i dok ga još ne pojedoše razgnjevi se Gospod na narod te ga udari strašnim pomorom. ³⁴ Zato prozvaše to mjesto Kibrot Hataava, jer tu pokopaše one koji su bili pohlepni. ³⁵ I po e narod iz Kibrot Hataava u Haserot. I u Haserotu se utabori.

12

Aron i Mirjama se uzdižu protiv Mojsija

¹ A Aron i Mirjama po ešte prigovarati Mojsiju zbog žene Kušanke kojom se oženio, jer za ženu bijaše uzeo jednu Kušanku. ² I oni rekoše: "Zar Gospod samo zbori Mojsiju? Zar ne govori i nama?" I Gospod je to uo. ³ A Mojsije je bio krotak ovjek, krotkiji no svi ljudi Zemlje. ⁴ Tad Gospod odjednom re e Mojsiju, Aronu i Mirjami: "Po ite vas troje k Šatoru susreta!" I njih troje odmah odu. ⁵ Tad Gospod si e u oblaku i stade pred ulaz u Šator susreta. ⁶ I Gospod re e: "Slušajte rije i Moje: Ako je neko od vas vjerovjesnik, Ja u mu se obznaniti u vi enju, ili u u snu s njim razgovarati. ⁷ Ali nije tako s Mojim slugom Mojsijem. On je najvjerniji u cijeloj Mojoj ku i. ⁸ s njim razgovaram iz usta u usta, licem u lice, a ne zagonetkama, i lik Gospodnji on smije gledati. Kako se niste bojali govoriti protiv Moga sluge Mojsija?" ⁹ I srdžba se Gospodnja raspali na njih i On ode.

¹⁰ I oblak se udalji od šatora. I gle, im se udalji, Mirjam ogubavi kao snijegom posuta. A Aron se okrenu k njoj, i gle, bijaše gubava. ¹¹ I Aron re e Mojsiju: "Ah, gospodaru moj, ne svaljuj grijeh na nas zato što smo bili nerazumni te zgriješismo.

¹² Nemoj da ona bude kao mrtvo dijete, što iz krila maj inoga izlazi ve upola truhlo!" ¹³ A Mojsije je vatio Gospodu govore i: "O Bože, izlij i je!" ¹⁴ Tad Gospod odgovori Mojsiju: "Da joj je otac u lice pljunuo, zar se ne bi morala sedam dana stidjeti? Neka se zatvori sedam dana izvan tabora, onda je ponovo smijete primiti!" ¹⁵ Tako Mirjamu sedam dana odvojiše izvan tabora; i narod nije kretao dok je ponovo ne primiše. ¹⁶ Potom narod po e iz Haserota i utabori se u pustinji Paran.

13

Uhode u zemlji Kanaan

¹ I Gospod re e Mojsiju: ² "Pošalji ljude da izvide zemlju Kanaan, koju Izraelovim sinovima želim darovati. Po jednoga muškarca pošaljite iz plemena otaca njihovih, neka je svaki od njih poglavar." ³ I Mojsije ih posla iz pustinje Paran po naredbi Gospodnjoj, muškarce koji bijahu poglavari Izraelovim sinovima. ⁴ A ovo su njihova imena: Šamua, sin Zakurov, od plemena Rubenova. ⁵ Šafat, sin Horijev, od plemena Simeonova; ⁶ Kaleb, sin Jefuneov, od plemena Judina; ⁷ Jigal, sin Josipov, od plemena Jisakarova; ⁸ Hošea, sin Nunov, od plemena Efrajimova, ⁹ Palti, sin Rafuov, od plemena Benjaminova; ¹⁰ Gadiel, sin Sodijev, od plemena Zebulonova;

¹¹ Gadi, sin Susijev, od plemena Josipova, to jest od plemena Manašea. ¹² Amiel, sin Gemalijev, od plemena Danova; ¹³ Setur, sin Mikaelov, od plemena Ašerova; ¹⁴ Nahbi, sin Vofsijev, od plemena Naftalijeva; ¹⁵ Geuel, sin Makijev, od plemena Gadova. ¹⁶ To su imena muškaraca koje Mojsije posla da zemlju izvide. A Hošeu, sina Nuna, prozva Jošuom.

¹⁷ A Mojsije im šalju i ih da izvide zemlju Kanaan re e: "Idite gore u Negeb i popnite se na brda. ¹⁸ Razgledajte kakva je zemlja i ispitajte da li je narod koji živi u njoj jak ili slab, da li ih ima mnogo ili malo, ¹⁹ kakva je zemlja u kojoj žive, da li je

dobra ili loša, kakvi su gradovi u kojima stanuju, da li su kao sela ili utvr eni gradovi,²⁰ tlo kakvo je, plodno ili neplodno, da li ima stabala ili nema. Hrabi budite i uzmite plodova iz te zemlje!" Upravo je bilo vrijeme ranog groža.

²¹ I po oše gore te izvi aše zemlju, od pustinje Sina do Rehoba, koji je na putu za Hamat.²² Popnu se u Negeb i do u sve do Hebrona; tu bijahu Ahiman, Šešaj i Talmaj, Anakovi sinovi. A Hebron je osnovan sedam godina prije Soana u Egiptu.²³ I stigavši u dolinu Eškol, odrezaše lozu s grozdom i udvoje je ponesoše na motki; ponesoše i smokvi i mogranja.²⁴ To mjesto prozvaše Eškolovom dolinom, zbog grozda koji sinovi Izraela tu odrezaše.

Izvještaj uhoda

²⁵ I vrate se nakon što su etrdeset dana izvi ali zemlju.²⁶ Odu Mojsiju, Aronu i svoj zajednici Izraelovih sinova u pustinju Paran, u Kadeš. Njima i cijeloj zajednici podnesu izvještaj i pokažu plodove zemlje.²⁷ Tad im rekoše: "Idosmo u zemlju u koju si nas poslao, u njoj zaista teku med i mlijeko, i ovo je njen plod.²⁸ Ali narod koji živi u njoj je jak, i gradovi su golemi i dobro utvr eni. A vidjeli smo tamo i sinove Anakove.²⁹ Amale ani žive u negepskom kraju. Hetiti, Jebusejci i Amorejci žive na brdu, a Kanaanci uz more i duž Jordana."

³⁰ Kaleb je pak ušutkao narod oko Mojsija govore i: "Krenimo odmah i zauzmimo zemlju, jer smo je zasigurno nadvladati!"³¹ Ali muškarci koji su s njim išli odgovorile: "Ne možemo po i protiv naroda koji je mo niji od nas!"³² I ozloglašiše zemlju koju su izvidili govore i Izraelovim sinovima: "Zemlja kroz koju pro osmo da je izvidimo je zemlja koja proždire svoje stanovnike. Visokog je rasta sav narod koji tamo vidjesmo.³³ Tamo smo vidjeli i divove, sinove Anakove, iz roda divovskog. inilo nam se da smo pored njih poput skakavaca a takvi i njima bijasmo."

14

Pobuna i nevjerstvo Izraelaca

¹ Tada sva zajednica stane vikati i galamiti. I te no i je narod plakao. ² I svi Izraelovi sinovi po eše gun ati protiv Mojsija i Arona, i rekoše: "Ah, da smo umrli u zemlji egipatskoj ili da nas barem smrt sna e u ovoj pustinji! ³ I zašto nas Gospod vodi u ovu zemlju, da padnemo od ma a i da žene naše i dje ica sitna postanu plijen? Zar nam nije bolje da se vratimo u Egipat?" ⁴ Tad rekoše jedni drugima: "Sebi emo postaviti vo u i vratiti se u Egipat!"

⁵ Tad Mojsije i Aron padoše ni ice pred cijelom zajednicom izraelskom. ⁶ I Jošua, sin Nunov, i Kaleb, sin Jefuneov, poderaše na sebi haljine. ⁷ Zatim rekoše cijeloj zajednici izraelskoj: "Zemlja koju izvidismo je izuzetno dobra! ⁸ Ako smo Gospodu mili, onda e nas odvesti u tu zemlju i darovati nam je – zemlju u kojoj teku med i mlijeko. ⁹ Samo se ne bunite protiv Gospoda i ne bojte se naroda te zemlje, jer emo ih progutati kao zalogaj hljeba. Oni su bez zaštite, a s nama je Gospod – ne bojte se!" ¹⁰ Tad itava zajednica re e da ih treba kamenovati. Ali se slava Gospodnja pojavi pred svima ispred Šatora susreta, pred svim Izraelovim sinovima.

¹¹ I Gospod re e Mojsiju: "Koliko e Me dugo ovaj narod prezirati? Dokle ne e vjerovati u Mene unato svim znacima koje sam me u njima izveo? ¹² Kugom u ih udariti i istrijebiti, i na init u od tebe narod veliki, mo niji i ja i od ovoga!"

Mojsije posreduje za narod

¹³ No Mojsije odgovori Gospodu: "Ali onda e to Egip anuti, jer si ovaj narod Svojom silom izveo izme u njih. ¹⁴ I to e prenijeti stanovnicima ove zemlje, koji su uli da si Ti, Gospode, s ovim narodom, i da im se Ti, Gospode, obznanjuješ lice u lice, i da Tvoj oblak lebdi nad njima, i da pred njima danju lebdiš u stupu oblaka, a no u u plamenom stupu. ¹⁵ A ako sada ubiješ narod ovaj kao jednoga ovjeka, onda e naposljetku pagani, koji su uli pri e o Tebi, re i: ¹⁶ 'Gospod je

bio nemo an da narod dovede u zemlju koju im je obe ao, i zato ih je u pustinji poubijao.' ¹⁷ A sada dopusti da Gospodnja mo postane velika kako si kazao i zavjetovao: ¹⁸ 'Gospod je spor u srdžbi, a velike milosti; On prestup i grijeh opršta, ali nipošto ne ostavlja nekažnjene, nego grijeh o eva pohodi u sinovima i unucima do tre eg i etvrtoog koljena.' ¹⁹ Oprosti sada grijeha naroda ovog u milosti Svojoj silnoj, kako si im oprštao od Egipta do ovdje!"

Božiji sud nevjernicima

²⁰ Tad re e Gospod: "Oprštam po twojoj rije i, ²¹ ali života mi Moga zemlja e se ispuniti Gospodnjom slavom, ²² a nijedan od ljudi koji su slavu Moju i znamenja vidjeli, koje u inih u Egiptu i u pustinji, i koji su Me ve deseti put iskušali, koji nisu poslušali glasa Moga; ²³ nijedan ne e vidjeti zemlju koju sam obe ao o evima njihovim. Zaista, nijedan koji Me je prezreo, je ne e vidjeti. ²⁴ Ali moj sluga Kaleb, u kojem je druga iji duh i koji Me je vjerno pratio – njega u odvesti u zemlju u koju je išao, i potomcima njegovim e baština biti. ²⁵ Ali Amaleani i Kanaanci su u dolini, zato odstupite ujutro i po ite u pustinju prema Crvenom moru!"

²⁶ I Gospod još re e Mojsiju i Aronu: ²⁷ "Do kada da trpim ovu zlobnu zajednicu što protiv Mene gun a? Po uo sam vikanje Izraelovih sinova – kako se na Mene žale. ²⁸ Zato im kaži: Tako Ja živ bio, zbori Gospod: Sa vama u postupiti onako kako ste vi na Moje uši pri ali! ²⁹ Vaši e leševi padati u ovoj pustinji, i svi vaši izbrojani iznad dvadeset i više godina, svi što gun aste protiv Mene; ³⁰ niko od vas ne e do i u zemlju iznad koje sam podigao ruku Svoju kako bi vam dopustio da u njoj živite – osim Kaleb-a, sina Jefuneova, i Jošue, sina Nunova. ³¹ A djecu vašu, za koju rekoste da e plijen postati, odvest u da upoznaju zemlju koju ste prezreli. ³² A vaši leševi e u pustinji pasti. ³³ Djeca e vaša etrdeset godina lutati u pustinji, i bludni enje vaše podnositi sve dok vam se leševi ne raspadnu u pustinji. ³⁴ Za onih etrdeset dana što ste zemlju izvi ali ete etrdeset godina krivnju snositi, da spoznate šta zna i kada se

Brojevi

od vas okrenem! ³⁵ Ja, Gospod, kažem: Doista u ovo u initi ovoj zlobnoj zajednici što se protiv mene uzdigla; u ovoj e pustinji propasti i ovdje e umrijeti!"

³⁶ A muškarci koje je Mojsije poslao da zemlju izvide, oni koji se vratiše i potaknuše narod da gun a na Njega time što su zemlju prezreli, ³⁷ – ti muškarci koji prezreše zemlju poginuše od pomora Gospodnjeg. ³⁸ Ali Jošua, sin Nunov, i Kaleb, sin Jefuneov, ostaše živi od onih muževa koje poslaše da zemlju izvide.

Izrael poražen u boju

³⁹ I kada Mojsije prenese ove rije i narodu, svi se jako rastužiše. ⁴⁰ I po oše rano ujutro na vrh brda i rekoše: "Gle, ovdje smo; i želimo po i gore na mjesto o kojem je Gospod govorio, jer smo grijesili!" ⁴¹ Ali Mojsije re e: "Zašto Gospodnju zapovijed kršite? Ne ete uspjeti! ⁴² Ne idite gore, Gospod nije me u vama, potu i e vas neprijatelji vaši! ⁴³ Jer Amaleani i Kanaanci su pred vama i past ete od ma a, jer ste se od Gospoda odvratili – Gospod ne e biti me u vama!" ⁴⁴ Ali se oni prkosno uspinjahu uz brdo; ali ni Kov eg saveza Gospodnji niti Mojsije ne napustiše tabora. ⁴⁵ Tad se spuste Amaleani i Kanaanci što taboriše na brdu te ih potuku i raspršiše sve do Horme.

15

Odredbe o žrtvovanju u zemlji Kanaan

¹ I Gospod re e Mojsiju: ² "Poru i sinovima Izraela: Kada stignete u zemlju koju u vam za boravak darovati, ³ a Gospodu želite prinijeti paljenicu, bilo da je paljena žrtva ili klanica, bilo da ispunite zavjet poseban ili je žrtva dobrovoljna, ili žrtvu prigodom slava, koje Gospodu prinosite kao ugodan miris od goveda i ovaca, ⁴ onda e onaj koji Gospodu prinosi žrtvu u isto vrijeme prinijeti kao prinosnicu desetinu najboljeg brašna, umiješenog sa etvrtinom hina ulja. ⁵ A za ljvanicu e žrtvovati etvrtinu hina vina, uz paljenicu ili klanicu, za svaku

žrtvovanu ovcu.⁶ No kada žrtvuje ovna neka pripremi prinosnicu s dvije desetine najboljeg brašna i jednom tre inom hina ulja;⁷ a kao ljevanicu jednu tre inu hina vina. To e Gospodu žrtvovati za ugodan miris.⁸ A ako želi bika žrtvovati kao paljenicu ili klanicu, da ispuni zavjet ili kao pomirnicu Gospodu,⁹ onda e uz bika prinijeti prinosnicu, tri desetine najboljega brašna, zamiješenog s pola hina ulja;¹⁰ i kao ljevanicu e dodati pola hina vina. To je paljenica ugodna mirisa Gospodu.

¹¹ Tako postupajte sa svakim bikom, ovnom, sa svakom ovcom i kozom.¹² Neka se po broju ovih žrtava ravna i broj prinosnica i ljevanica.

¹³ Neka svaki domorodac ini tako kada Gospodu prinosi paljenicu mirisnu.¹⁴ I kada stranac živi me u vama, ili ubudu e bude me u vašim potomcima, a Gospodu želi prinijeti miomirisnu paljenicu, neka to ini isto kao i vi.

¹⁵ Neka u cijeloj zajednici važi isti zakon, za vas i za tu ince. To je vje na odredba za vaše potomke. Neka je strancu kao i vama pred Gospodom.¹⁶ Jedan zakon i jedno pravo neka vrijedi za vas i za tu inca koji je me u vama."

¹⁷ I Gospod re e Mojsiju:¹⁸ Poru i Izraelovim sinovima: "Kada stignete u zemlju u koju u vas odvesti,¹⁹ i kada budete jeli hljeba ove zemlje, onda ete za Gospoda uzdignuti žrtvu uzdizanu.²⁰ Od prvine tijesta svoga uzdignite kola kao žrtvu uzdizanu, kao sa gumna ga uzdignite.²¹ Gospodu ete od prvine svoga tijesta prinositi žrtvu uzdizanu u svim budu im pokoljenjima."

Žrtve za nenamjerne grijehе

²² "I ako se nehotice ogriješite i zanemarite jednu od ovih odredbi, koje je Gospod objavio po Mojsiju –²³ o sve što je Gospod objavio kroz Mojsija od dana kada je po eo zapovijedati i dalje, za vaša budu a pokoljenja,²⁴ ako se desilo bez znanja zajednice, nehotice, neka itava zajednica prinese tele kao paljenicu, za ugodni miris Gospodu, uz prinosnicu i ljevanicu, kako je odre eno, i jednoga jarca, kao žrtvu za

Brojevi

grijeh. ²⁵ I neka sve enik okaje itavu zajednicu Izraelovih sinova, i oprostit e im se, jer je bilo nenamjerno, i svoje prinose su darovali kao paljenicu Gospodu, uz to žrtvu za grijeh za svoju nepažnju. ²⁶ Tako e se oprostiti cijeloj zajednici Izraelovih sinova a i strancu koji je me u njima: jer cijeli narod je nehotice zgriješio.

²⁷ A ako nehotice zgriješi pojedinac, neka prinese jednogodišnju kozu kao žrtvu za grijeh. ²⁸ I neka sve enik okaje dušu njegovu koja je nehotice zgriješila, tako što e je okajati, bit e mu oprošteno. ²⁹ Neka važi jedan te isti zakon kada neko nehotice zgriješi, kako za doma e tako i za tu ince. ³⁰ A ako neko namjerno zgriješi – bio doma i ili tu inac – huli na Gospoda. Neka bude iskorijenjen iz naroda svoga, ³¹ jer je rije Gospodnju prezreo i prekršio zapovijed. Neka se obavezno iskorijeni iz naroda, grijeh je njegov na njemu."

Povreda subote

³² I kad sinovi Izraela bijahu u pustinji, na oše jednog ovjeka koji je u subotu sakupljao drva. ³³ Tada ga ovi što ga na oše kako sakuplja drva odvedu pred Mojsija, Arona i cijelu zajednicu. ³⁴ I zato iše ga jer nije bilo ta no odre eno što e se s njim desiti. ³⁵ A Gospod re e Mojsiju: " ovjek mora obavezno umrijeti, neka ga cijela zajednica kamenuje ispred tabora!" ³⁶ Tad ga zajednica izvede pred tabor i kamenova. On umre onako kako je Gospod zapovjedio Mojsiju.

Rese na odje i

³⁷ I Gospod re e Mojsiju: ³⁸ "Poru i Izraelovim sinovima da budu i naraštaji na ine rese na skutovima svojih haljina, i neka na svaku resu privezuju ljubi astu vrpca. ³⁹ I neka resa služi tome da pomislite na Gospoda i sve zapovijedi Gospodnje, kada je ugledate i da ih izvršavate, i da se ne povodite za žudnjom srca vaših i o iju vaših za kojim bludite; ⁴⁰ nego da se prisjetite svih Mojih zapovijedi, izvršavajte ih i budite sveti vašem Bogu. ⁴¹ Ja, sam Gospod, Bog vaš, koji vas

je izveo iz zemlje egipatske kako bi bio vaš Bog. Ja, Gospod, Bog vaš."

16

Korahova pobuna

¹ I Korah, sin Jisharov, sin Kehatov, sin Levijev, povede sa sobom od potomke Rubenove: Datana i Abirama, sinove Eliaba, i Ona, sina Peleta, ² i ustanu protiv Mojsija, sa još dvije stotine i pedeset Izraelovih sinova, poglavara zajednice, izabranika sabora, uglednih ljudi. ³ I okupe se protiv Mojsija i Arona te im reknu: "Previše tražite; jer su svi sveti u cijeloj zajednici i Gospod je me u njima! Zašto se uzdižete iznad zajednice Gospodnje?" ⁴ uvši ovo, Mojsije pade ni ice. ⁵ Potom on re e Korahu i svoj njegovoj družini: "Sutra e Gospod objaviti ko Mu pripada i ko Mu je svet, tako što e pustit da Mu se približi. ⁶ A u inite sada ovo: uzmite kadionice, Korah i sva družina njegova, ⁷ i sutra pred Gospodom u njih stavite vatre i tamjana preko ovjek koga Gospod izabere je svet. Previše tražite vi Levijci!"

⁸ I Mojsije re e Korahu: " ujte, sinovi Levijevi! ⁹ Zar vam je malo što vas je Bog Izraelov izdvojio iz zajednice izraelske, da vam dopusti da Mu se približite i da vršite službu u domu Gospodnjem, i da stojite ispred zajednice da Mu služite? ¹⁰ Tebe je i svu twoju bra u, sinove Levijeve, Sebi približio, a sada još ho ete i sve enstvo? ¹¹ Doista, skupljate se protiv Gospoda, ti i cijela twoja družina. I Aron – ko je on da protiv njega gun ate?"

¹² I posla Mojsije da pozovu Datana i Abirama, sinove Eliaba, ali oni odvrate: "Ne emo do i gore! ¹³ Zar nije dovoljno što si nas izveo iz zemlje gdje teku med i mljeko da bi nas u pustinji ubio? Želiš li se još vladarom nama postaviti? ¹⁴ Da li si nas zaista doveo u zemlju u kojoj teku med i mljeko, i da li si nam polja i vinograde kao baštinu dao? Zar eš i ovim ljudima o i iskopati? Ne emo do i gore!" ¹⁵ I Mojsije se

razljuti pa re e Gospodu: "Ne obaziri se na njihov prinos! Nisam ni magarca od njih uzeo i nikome nisam zla u inio!"

¹⁶ I Mojsije re e Korahu: "Ti i twoja družina, do ite sutra pred Gospoda – ti, oni i Aron. ¹⁷ I neka svaki uzme svoju kadionicu i stavi u nju tamjana, i neka onda svaki kadionicu doneše pred Gospoda; to je dvjesta i pedeset kadionica. I ti i Aron, neka svaki poneše svoju kadionicu!"

¹⁸ Tad svaki uzme svoju kadionicu, stave vatre unutra i tamjana preko, i stanu pred ulaz u Šator susreta. Tako u ine i Mojsije i Aron. ¹⁹ I Korah protiv njih okupi cijelu zajednicu Izraelovih sinova ispred ulaza u Šator susreta. Tad se pojavi slava Gospodnja pred cijelom zajednicom.

²⁰ I Gospod re e Mojsiju i Aronu: ²¹ "Odvojite se od ove zajednice da ih u trenu satrem!" ²² Tad padoše ni ice i povikaše: "O Bože, Bože, koji duh daješ svakom bi u, jedan ovjek je zgriješio a ti se ho eš svetići cijeloj zajednici?" ²³ Tad Gospod re e Mojsiju: ²⁴ "Poru i zajednici: Bježite iz okoline doma Korahova, Datanova i Abiramova!" ²⁵ Tad Mojsije ustane i po e Datanu i Abiramu sa Izraelskim starješinama. ²⁶ I on re e zajednici: "Odstupite od šatora ovih bezbožnika, i ni ega se njihovog ne doti ite, da ne budete uništeni zbog svih njihovih grijeha!" ²⁷ Tad odstupe od šatora Korahova, Datanova i Abiramova. Ali Datan i Abiram iza oše i stadoše pred ulaze svojih šatora sa ženama i djecom. ²⁸ I Mojsije re e: "Po ovome ete poznati da je Gospod poslao mene da u inim sva ova djela, i da ništa nisam u inio svojevoljno. ²⁹ Ako ovi ljudi umru kao svi ljudi što umiru, ako ih sna e subrina svih ljudi, onda me Gospod nije poslao. ³⁰ A ako Gospod u ini nešto nevi eno, tako da zemlja otvori svoja usta i proguta ove sa svime što imaju tako da živi si u u carstvo mrtvih, onda znajte da su ovi ljudi hulili na Gospoda!"

³¹ I desi se, im je sve ove rije i izgovorio, da se zemlja raspuke ispod njih, ³² otvori svoja usta te proguta porodice i sve ljude koji bijahu uz Koraha, i njihovo cijelo imanje. ³³ I živi si oše u carstvo mrtvih sa svime što su imali, i zemlja ih prekri. Tako nestadoše usred zajednice. ³⁴ A svi se Izraelci

Brojevi

zbog njihove vriske razbježaše, i rekoše: "Da i nas zemљa ne proguta!" ³⁵ I vatra planu od Gospoda te sažeže onih dvjesta pedeset ljudi što tamjan prinesoše.

17

Kadionice

¹ I Gospod re e Mojsiju: ² "Poru i Eleazaru, sinu sve enika Arona, da ukloni kadionice sa vatre i neka vatru raspe: jer su posve ene. ³ A neka se kadionice onih što su grijesili i prijestup životom platili, prekuju u plo e, i neka se njima altar obloži. Donesene su pred Gospoda i tako posve ene. Neka su opomena za Izraelovim sinovima!" ⁴ Tako Eleazar uze tu ane kadionice, što ih prinesoše oni izgorjeli, te ih prekovaše u plo e za oblaganje altara, ⁵ kao spomen Izraelovim sinovima, da se nijedan stranac, niko ko nije Aronova roda, ne približava da tamjan Gospod prinosi, te da ga ne sna e isto što i Koraha i njegovu družinu – onako kako je Gospod po Mojsiju kazao.

Sud narodu

⁶ A sutradan je cijela zajednica Izraelovih sinova gun ala na Mojsija i Arona govore i: "Ubili ste narod Gospodnj!" ⁷ I desi se, kada se zajednica okupila protiv Mojsija i Arona da se okrenu k Šatoru susreta, i gle, tад ga prekri oblak i pojavi se Gospodnja slava. ⁸ I Mojsije i Aron do u pred Šator susreta.

⁹ I Gospod re e Mojsiju: ¹⁰ "Odstupite od te zajednice da ih u trenu satrem!" Ali oni padoše ni ice. ¹¹ I Mojsije re e Aronu: "Uzmi kadionicu i stavi žara sa altara u nju, i preko stavi tamjana, i brzo po i zajednici i izvrši okajanje za njih! Jer Gospodnja se srdžba rasplamsala: pomor je po eo!" ¹² Aron uzme kadionicu onako kako je Mojsije kazao i otr i u zajednicu. I gle, pomor je bio po eo me u njima; stavi tamjana te izvrši okajanje za narod; ¹³ i stajao je me u mrtvima i živima i pomor prestade. ¹⁴ A broj onih koji su stradali bijaše etrnaest hiljada i sedamsto ljudi, bez onih što zbog Koraha izginuše. ¹⁵ I

Aron do e ponovo Mojsiju pred ulaz u Šator susreta nakon što je pomor prestao.

Aronov štap procvjetava

¹⁶ I Gospod re e Mojsiju: ¹⁷ "Razgovaraj sa Izraelovim sinovima te uzmi od njih po jedan štap iz svakoga doma otaca njihovih, od svih poglavara po domovima otaca njihovih, dvanaest štapova, i ime svakoga napiši na njegov štap. ¹⁸ A Aronovo eš ime napisati na štap Levijev; jer za svakog poglavara doma otaca njihovog neka bude po štap. ¹⁹ I položi ih u Šator susreta pred Svjedo anstvo, tamo gdje vam se prikazujem. ²⁰ I štap ovjeka kojeg izaberem e procvjetati. Tako u gun anje Izraelovih sinova koji su na Mene vikali ušutkati!" ²¹ I Mojsije to re e Izraelovim sinovima, tad mu svi poglavari dadoše dvanaest štapova, svaki poglavar po štap, po domovima otaca njihovih; i Aronov štap bijaše me u njima. ²² I Mojsije položi štapove pred Gospoda u Šator susreta.

²³ I desi se sljede eg jutra, kada Mojsije stupa u Šator susreta, da je Aronov štap procvjetao, štap sinova Levijevih, mladica je izrasla, cvijet propupao i sazreli bademi. ²⁴ I Mojsije iznese sve štапove Izraelovim sinovima i svaki uzme svoj.

²⁵ A Gospod re e Mojsiju: "Aronov štap ponovo odnesi pred Svjedo anstvo da se uva kao znamenje nepokornim, da prestanu gun ati preda Mnom i da ne moraju umrijeti!" ²⁶ I Mojsije u ini onako kako mu je Gospod zapovjedio, tako u ini.

²⁷ I Izraelovi sinovi rekoše Mojsiju: "Gle, umiremo; svi smo izginuti, svi redom! ²⁸ Svako ko se Gospodnjem domu približi, umire! Zar smo svi propasti?"

18

Služba Levita

¹ I Gospod re e Aronu: "Ti, sinovi tvoji, i dom otaca tvojih s tobom, bitete odgovorni za grijehе Svetišta; ti i sinovi tvoji s tobom, e snositi grijehе vašeg sve enstva. ² I bra u svoju, pleme Levijevo, pleme oca svoga, pridruži sebi da budu uz tebe

i da ti služe.³ Neka slušaju tvoje zapovijedi i vrše službu cijeloga Šatora, ali neka se priboru Svetišta i altaru ne bliže, da ne moraju mrijjeti, oni i vi uz njih.⁴ Neka se, dakle, pridruže tebi da brinu oko Šatora susreta, da vrše svaku službu u njemu; ali neka mu ne pristupa ni jedan stranac.⁵ Tako vršite službu na Svetištu i altaru, da sinove Izraelove više ne snalazi sud gnjevni.⁶ I gle, ja sam Levite, vašu braću, izdvojio iz zajednice Izraelovih sinova kao dar za vas, kao darovani Gospodu da službu na Svetištu vrše.⁷ Ali ti i sinovi tvoji izvršavajte svoje sve enstvo u svemu što pripada altaru i iza zavjesa, te služite; jer na dar vam dajem službu sve eni ku. No ako se približi stranac, mora umrijeti."

⁸ I Gospod reče Aronu: "Gle, dajem ti svoje prinose uzdizane, da brigu o njima vodiš; darujem ti sve što Izraelovi sinovi posvete, tebi i sinovima tvojim, kao pomazanje, kao odredbu vještina.⁹ To će pripadati tebi od svetinja nad svetinjama, od paljenica altara: svaki prinos njihov između u prinosnica, žrtvi za grijehe, i prijestupnica koje mi prinose. Neka pripadaju tebi i tvojim sinovima kao svetinja nad svetinjom.¹⁰

¹⁰ Na presvetom mjestu će ih jesti. Svaki ih muškarac može jesti. Neka ti budu svete!¹¹ I neka ti i ovo pripada: žrtve uzdizane njihovih prinosova, od svih obrtnih žrtvi sinova Izraela – dao sam ih tebi, sinovima tvojim i klerima kao vještina odredbu. Svako ko je ist u tvome domu, neka ih jede.

¹² Naj istije ulje i najbolje od vina i žita, prvenac njihov što Gospodu prinose, tebi sam darovao.¹³ Plod prvi svega što u zemlji raste, koje Gospodu prinose, neka tebi pripadne i neka jede svako ko je ist u domu tvome.¹⁴ Sve zavjetovano u Izraelu neka je tvoje.¹⁵ Prvoro ene svakog biće, što Gospodu prinose, bilo od ovjeka ili životinje, neka pripadne tebi. I obavezno iskupi prvoro ene ovjeka, neka se iskupi i prvenac ne iste životinje.¹⁶ Kada napune mjesec dana, iskupi ih po twojoj procjeni, za pet šekela srebra, po šekelu hramskom, koji vrijedi dvadeset gera.

¹⁷ Ali prvinu goveda, janjeta ili koze nemoj otkupljivati, jer su sveti. Njihovom će krvlju altar poprskati i loj će njihov

Brojevi

kao paljenicu zapaliti, kao miris ugodan Gospodu. ¹⁸ Ali neka ti pripadne njihovo meso; grudi što se obr u i desno ple e. ¹⁹ Sve sam žrtve uzdizane od svetih prinosa, koje Izraelovi sinovi uzdignu za Gospoda, darovao tebi, sinovima i k erima tvojim kao vje nu odredbu. To e biti savez osoljen pred Gospodom, za tebe i potomke tvoje."

²⁰ I Gospod re e Aronu: "U njihovoj zemlji ne eš ništa baštiniti, niti udjela imati me u njima; Ja sam baština i udio tvoj me u Izraelovim sinovima. ²¹ I gle, tako sam sinovima Levijem darovao sve desetine u Izraelu kao baštinu za službu koju vrše; službu u Šatoru susreta.

²² Neka zato ubudu e Izraelovi sinovi ne idu k Šatoru susreta, da na sebe ne navuku grijeha i da ne izginu. ²³ Nego neka Leviti vrše službu na Svetištu i neka snose svoju krivnju; neka je to vje na odredba za vaše potomke; no neka nemaju baštine me u Izraelovim sinovima. ²⁴ Jer desetine sam sinova Izraela, koje Gospodu uzdižu kao žrtvu, darovao Levitima kao baštinu. Zato sam im kazao da ne smiju imati nikakve baštine me u sinovima Izraela."

²⁵ I Gospod re e Mojsiju: ²⁶ "Poru i Levitima: Kada od Izraelovih sinova uzimate desetinu, koju sam vam kao baštinu darovao, Gospodu od toga prinesite žrtvu uzdizanu, jednu desetinu desetine. ²⁷ I prinos e vam se zara unati kao žito sa gumna i vino iz kace. ²⁸ Tako ete Gospodu primjeti žrtvu uzdizanu od vaše desetine koje od Izraelovih sinova uzimate, i od toga ete sve eniku Aronu dati žrtvu uzdizanu za Gospoda.

²⁹ Od svega što vam je dato Gospodu ete prinositi žrtve uzdizane, od najboljeg dijela posve enog prinosa. ³⁰ I reci im: Kada najbolji dio prinosa uzdižete, neka se Levitima zara una kao doprinos od gumna i kace. ³¹ I smijete ga jesti na svim mjestima, vi i dom vaš, jer je nagrada za službu vašu u Šatoru susreta. ³² I zbog toga na se ne ete navaliti grijeha, kad najbolje od toga uzdignite; ne ete oskrnaviti svetinju sinova Izraela niti umrijeti.

19

Zakoni o iš enju

¹ I Gospod re e Mojsiju i Aronu: ² "Ovo je zakon koji je Gospod zapovjedio govore i: Poru i Izraelovim sinovima neka ti dovedu crvenu junicu, zdravu i bez mahana, na kojoj još nije bio jaram. ³ Predajte je sve eniku Eleazaru, i neka je izvede pred tabor te neka se pred njim zakolje. ⁴ Neka potom sve enik Eleazar uzme njezine krvni prst i neka poprska sedam puta pro elje Šatora susreta. ⁵ I neka se junica pred njim spali; meso i kožu, krv njenu i izmet spalite. ⁶ I neka sve enik uzme kedrovine, crvenog prediva i sipana i neka ih baci usred vatre gdje izgara junica. ⁷ I neka sve enik opere svoje haljine i neka tijelo svoje opere. Neka zatim po e u logor, i neka je ne ist sve do ve eri. ⁸ Neka i onaj koji je spalio opere haljine svoje i opere tijelo vodom; neka je ne ist do ve eri. ⁹ I neka ist ovjek sakupi pepeo junice i neka ga istreće na isto mjesto izvan tabora, kako bi se sa uvao Izraelovim sinovima za vodu o iš enja. ¹⁰ I neka onaj koji skupi pepeo junice opere svoje haljine i neka ostane ne ist sve do ve eri. To je vje na odredba za Izraelove sinove i za strance koji žive me u vama.

¹¹ Ko se dotakne mrtvaca, ovjekova mrtva tijela, ostaje ne ist sedam dana. ¹² Neka se takav opere ovom vodom tre egi sedmog dana, tako e biti ist. Ako se pak ne opere tre egi i sedmog dana, ostati e ne ist. ¹³ Svako ko se dotakne mrtvaca, tijela preminula ovjeka, i ko se ne o isti; taj je oskrnavio Svetište Gospodnje. Neka se iskorijeni iz Izraela, jer nije poliven vodom o iš enja te je ostao ne ist. Njegova ne isto a je na njemu.

¹⁴ Ovo je zakon kad ovjek umre u šatoru: Ko u e u šator i svako ko je ve u šatoru ostaje sedam dana ne ist. ¹⁵ I svaka otvorena posuda bez poklopca je ne ista. ¹⁶ I onaj koji se na polju dotakne ovjeka poginulog od ma a ili mrtvaca ili ljudskih kostiju ili groba e sedam dana biti ne ist. ¹⁷ Neka se za onoga ne istog uzme pepela od spaljene životinje i neka se prelije teku om vodom u jednoj posudi. ¹⁸ I neka ist ovjek

uzme sipana i neka ga zamo i u vodu i neka poprš e šator, sve posude i sve ljude koji su unutra.¹⁹ I neka onaj isti poprska ne istoga tre eg i sedmog dana i neka ga tako sedmoga dana o isti. Neka opere haljine i tijelo svoje tako e do ve eri biti ist.

²⁰ A ako je neko ne ist i ne želi se o istiti, neka se iskorjeni iz zajednice, jer je Svetište Gospodnje oskrnavio; vodom o iš enja nije bio poliven, ne ist je.²¹ I neka je to za vas odredba vje na. I neka i onaj koji je polivao vodom o iš enja opere haljine svoje. A onaj koji se dotakne vode o iš enja ostaje ne ist do ve eri.²² I sve što ne isto dotakne postaje ne isto; i ko njega dotakne ostaje ne ist do ve eri."

20

Mirjamina smrt. Voda iz stijene

¹ Sinovi Izraelovi, cijela zajednica, potom stigše u pustinju Sin u prvome mjesecu, a narod se nastani u Kadešu. I Mirjama umre tamo i ondje je ukopaše.

² Nije bilo vode za zajednicu; zato se udružiše protiv Mojsija i Arona.³ I narod se sva ao s Mojsijem i Aronom govore i: "Ah, da smo i mi izginuli kada su naša bra a pred Gospodom poginula!⁴ I zašto ste zajednicu Gospodnju doveli u ovu pustinju, da umremo s našom stokom?⁵ Zašto nas izvedoste iz Egipta i dovedoste na ovo prokletlo mjesto, gdje nema ni žita, ni smokava, ni loze ili mogranja, gdje ak ni vode nema za pi e?"⁶ A Mojsije i Aron odstupiše od zajednice pred ulaz u Šator susreta i padaše ni ice. I slava Gospodnja im se ukaza⁷ I Gospod re e Mojsiju:⁸ "Uzmi štap i skupi zajednicu, ti i brat tvój Aron, i zapovjedite stijeni ispred vas i ona e vam darovati vodu. Tako eš im vodu iz stijene izvu i, napojiti zajednicu i stoku njihovu."⁹ Tad Mojsije uzme štap ispred Gospoda, onako kako mu je naredio.

¹⁰ Tad Mojsije i Aron skupiše zajednicu pred stijenom i rekoše im: " ujte, odmetnici! Ho emo li vam iz ove stijene izvu i vodu?"¹¹ I Mojsije diže ruku te dva puta udari štapom o

Brojevi

stijenu. Tad iz nje navalii mlaz vode te se zajednica i stoka napojiše.¹² A Gospod re e Mojsiju i Aronu: "Zato što Mi niste vjerovali i što Me niste posvetili pred Izraelovim sinovima, ovu zajednicu ne ete dovesti u zemlju koju sam joj darovao!"¹³ To su Meripske vode, jer se zajednica tu prepirala s Gospodom, a On se pokazao svetim.

Edom brani prolaz Izraelu

¹⁴ Poslije toga Mojsije posla glasnika iz Kadeša kralju Edoma: "Ovako ti poru uje tvoj brat Izrael: Ti poznaješ svu nevolju koja nas sna e,¹⁵ da o evi naši si oše u Egipat, da smo dugo boravili u Egiptu i da su Egipani nas i o eve naše zlostavljalii.¹⁶ A mi smo vapili Gospodu, i On je uo naše jauke i poslao Svoga anela te nas izveo iz Egipta. I gle, mi smo u Kadešu, gradu na rubu tvoga podru ja.¹⁷ Pusti nas da proemo kroz twoju zemlju! Ne emo gaziti polja i vinograde, ni vode ne emo iz bunara piti. I i emo kraljevskim putem i ne emo skretati ni lijevo ni desno, sve dok ne proemo kroz twoje podru je!"¹⁸ Ali mu Edom odvrati: "Ne prolazi kroz moju zemlju, ina e emo s ma em iza i preda te."¹⁹ A sinovi mu Izraelovi odgovoriše: "Glavnom cestom emo i i, i ako budemo pili vode, mi i stoka naša, platit emo; ništa ne tražimo osim da proemo pješice."²⁰ A on odvrati: "Ne prolazi!" I Edom po e na njih narodom silnim i vrste ruke.²¹ Tako im Edom zabrani da pro u kroz njegovo podru je, i Izrael se okrenuo od njega.

Aronova smrt

²² Tad po u iz Kadeša, i cijela zajednica Izraelovih sinova stiže do brda Hor.²³ I Gospod poru i Mojsiju i Aronu kod brda Hor, na rubu podru ja edomskoga:²⁴ "Neka se Aron pridruži svojim precima! Ne e do i u zemlju koju sam darovao Izraelovim sinovima, jer ne poslušaste Moju zapovijed kod Meripskih voda.²⁵ Povedi Arona i njegovog sina Eleazara na brdo Hor,²⁶ i skini haljine sa Arona pa ih obuci njegovom sinu Eleazaru; i neka se Aron tu pridruži svojim precima, neka tu

umre." ²⁷ Tad Mojsije u ini onako kako je Gospod zapovjedio. Popnu se na brdo Hor pred o ima cijele zajednice. ²⁸ I Mojsije svu e haljine sa Arona i obu e ih njegovom sinu Eleazaru. Ovdje, na vrh brda, umre Aron. A Mojsije i Eleazar si u s brda. ²⁹ I cijela zajednica vidje da je Aron umro; sav dom Izraelov ga je oplakivao trideset dana.

21

Pobjeda nad Aradom

¹ Kada je kralj Arada, Kanaanac koji je živio u Negebu, uo da Izrael dolazi Atarimskim putem, udari na Izraelce i neke od njih zarobi. ² Tada se Izrael ovako zavjetova Gospodu: "Ako narod ovaj predaš u moje ruke, onda u gradove njihove do temelja srušiti!" ³ I Gospod je uo glas Izraelov, predade mu Kanaance, a Izrael njih i gradove njihove uništi. Stoga prozvaše ono mjesto Hormu.

Mjedena zmija

⁴ Tad se od brda Hor zapute k Crvenom moru da zaobi u zemlju edomsku. Ali narod posta nestrpljiv na putu. ⁵ I po ne govoriti protiv Boga i Mojsija: "Zašto nas izvedoste iz Egipta da umremo u ovoj pustinji? Ovdje nema ni hljeba ni vode, a ovo se bijedno jelo ve ogadilo našim dušama!" ⁶ Tad Gospod pusti zmije otrovnice me u narod; ujedale su narod tako da je mnogo ljudi u Izraelu umrlo. ⁷ Potom do oše Mojsiju pa rekoše: "Griješili smo, govorili smo protiv tebe i Gospoda. Zamoli Gospoda da rastjera zmije od nas!" ⁸ Tad Gospod re e Mojsiju: "Napravi zmiju otrovnicu i postavi je na kopljje: ko god bude ujeden e živjeti kada je pogleda."

⁹ Tada Mojsije izradi zmiju od mjedi i postavi je na kopljje. I kad bi koga zmija ujela, on bi pogledao u mјedenu zmiju i živio bi.

Pjesma bunara

¹⁰ I Izraelovi sinovi po oše te se utaboriše u Obotu.
¹¹ Zatim krenu iz Obota te se utabore kraj Ije-Abarima, u pustinji što je nasuprot Moaba, sa strane sun eva izlaska.
¹² Odatile se zapute pa se utabore u dolini Zared. ¹³ Odande krenu pa se utabore s onu stranu Arnona, koji te e iz pustinje, iz podru ja Amorejaca; jer Arnon je granica moapska, izme u Moabaca i Amorejaca. ¹⁴ Zato se kaže u "knjizi ratova Gospodnjih":

*"Munjevito je Vaheb pokorio,
i doline arnonske,
¹⁵ obronke dolina što se nižu
do sjedišta Ara
i naslanjaju na granicu
Moaba."*

¹⁶ Odatile krenu u Beer. To je bunar o kojem je Gospod Mojsiju kazao: "Narod skupi da ih napojim!" ¹⁷ Tad je Izrael pjevao ovu pjesmu:

*"Klu aj, bunaru!" Pjevajte mu!
¹⁸ Što ga poglavari iskopaše,
kojeg starještine naroda izdubiše,
žezlima svojim i palicama."*

I iz pustinje odu u Matanu, ¹⁹ a iz Matane u Nahaliel, a iz Nahaliela u Bamot; ²⁰ iz Bamota u dolinu koja je u podru ju moapskom, kraj vrha Pisge, koji na pustinju gleda.

Pobjeda nad kraljem Sihonom

²¹ I Izrael pošalje glasnike Sihonu, amorejskom kralju, te mu poru i: ²² "Dopusti da pro em tvojom zemljom! Ne emo gaziti ni vinograda ni polja, ni vode iz bunara ne emo pitи; kraljevim putem emo i i dok ne pro emo tvoje podru je!"
²³ Ali Sihon ne dopusti Izraelu da pro e njegovim podru jem; i Sihon skupi sav svoj narod te krenu na Izraelce u pustinju. Kad

Brojevi

stije u Jahaz, udari na Izraelce. ²⁴ Ali Izrael ga potu e oštrinom svoga ma a te zaposjedne njegovu zemlju od Arnona do Jaboka, sve do Amonaca; jer granica Amonaca bijaše utvr ena. ²⁵ Tako Izrael zauze sve ove gradove te se nastani u gradovima Amorejaca, u Hešbonu i svim njegovim naseljima. ²⁶ Jer Hešbon bijaše grad Sihona, amorejskog kralja, koji je prije ratovao protiv kralja moapskog, te mu zauzeo svu zemlju do Arnona. ²⁷ Zato kažu pjesnici:

*"Do ite u Hešbon, neka se gradi,
nek se Sihonov grad podigne i utvrdi!*

*²⁸ Jer iz Hešbona je izbio oganj,
plamen iz grada Sihonova.
Koji sažeže Ar moapski,
i proguta visine arnonske.*

*²⁹ Teško tebi, o Moabe!
Propao si, narode Kemošev!
Sinove si svoje izbjeglištvu,
a k eri u sužanstvo predao,
Sihonu, kralju amorejskom.*

*³⁰ Tad ih postrijelasma,
propadoše od Hešbona do Dibona
tad razorismo pustoše i sve do Nofaha,
koji kraj Medeba leži!*

Pobjeda nad kraljem Ogom

³¹ Tako je Izrael živio u zemlji Amorejaca. ³² I Mojsije pošalje uhode da izvide Jazer; i zauzeše njegova naselja i rastjeraše Amorejce koji su u njima stanovali. ³³ Potom se okrenu i po u prema Bašanu. A Bašanski kralj Og kreće na njih sa cijelim svojim narodom u boj kod Edreja. ³⁴ Tad Gospod re e Mojsiju: "Ne boj ga se, Ja sam ga sa zemljom i ljudima predao u tvoje ruke! I s njim postupi kako si u inio sa Sihonom, kraljem amorejaca, koji je živio u Hešbonu!" ³⁵ I potukoše ga, sinove njegove, i cijeli njegov narod, tako da se niko od njih ne spasi. Potom zauzeše njegovu zemlju.

22

Balak poziva vra a Bileama

¹ Zatim po oše Izraelovi sinovi te se utaboriše na moapskim poljanama, s onu stranu Jordana, nasuprot Jerihona.

² Ali kad Balak, sin Siporov, vidje sve šta je Izrael u inio Amorejcima, ³ Moaba obuze strah od naroda, jer bijaše veliki; Moab se plašio Izraelovih sinova. ⁴ Tad Moab re e starješinama Midjana: "Sada e ova rulja sve oko nas proždrijeti, onako kako vo popase travu na polju." A Balak, sin Siporov, bijaše u to vrijeme kralj Moaba. ⁵ I pošalje glasnike Bileamu, sinu Beorovom, u Petoru, koja se nalazi na rijeci, u zemlji sinova njegovog naroda, kako bi ga pozvao, poru ivši: "Gle, jedan narod je stigao iz Egipta, prekrio je zemlju cijelu i utaborio se protiv mene! ⁶ Te do i i prokletstvo baci na ovaj narod, jer je mnogo silniji od mene. Možda ga tako mogu potu i i iz zemlje istjerati, jer znam da je onaj koga ti blagosloviš, blagoslovlijen, a da je proklet onaj koga ti prokuneš."

⁷ I starješine moapske i midjanske krenu nose i darove za vra anje. I stigoše Bileamu te mu prenesoše rije i Balakove.

⁸ A on im odvrati: "Preno ite ovdje, pa u vam odgovoriti prema onome što Gospod kaže." Tako poglavari moapski ostanu kod Bileama. ⁹ I Bog do e Bileamu pa re e: "Kakvi su to ljudi kod tebe?" ¹⁰ A Bileam odgovori Bogu: "Balak, sin Siporov, mi ih je poslao s ovom porukom: ¹¹ "Gle, jedan narod je stigao iz Egipta, prekrio je zemlju cijelu i utaborio se protiv mene! Te do i i prokletstvo baci na ovaj narod, jer mnogo silniji je od mene. Možda ga tako mogu potu i i iz zemlje istjerati!" ¹² Ali Bog re e Bileamu: "Ne polazi s njima! Ne proklinji narod, jer je blagoslovlijen!" ¹³ I Bileam ustane ujutro i kaže poglavarima moabskim: "Vratite se u svoju zemlju jer mi je Gospod zabranio da s vama po em!" ¹⁴ I poglavari moapske krenu, do u Balaku te mu kažu: "Bileam nije htio po i s nama!"

¹⁵ A Balak ponovo pošalje poglavare, brojnije i uglednije od prvih. ¹⁶ A kad su stigli rekoše: "Ovako re e, Balak, sin

Siporov: Nemoj oklijevati da mi do eš! ¹⁷ Jer veliku u ti ast ukazati i sve što mi kažeš u initi. Te do i i prokuni ovaj narod!" ¹⁸ A Bileam odgovori Balakovim slugama: " ak i kad bi mi Balak darovao svoju ku u punu zlata i srebra, ne bih mogao prekršiti zapovijed Gospoda, moga Boga, da u inim išta, bilo veliko ili malo! ¹⁹ A sada preno ite ovdje da vidim što e mi Gospod dalje kazati!" ²⁰ Te no i Gospod do e Bileamu pa mu re e: "Kada do u ljudi da te pozovu, ti po i s njima; ali eš initi samo ono što ti kažem!" ²¹ Bileam ustane ujutro, osamari magaricu i po e s poglavarima moapskim.

Bileamova magarica

²² Ali se srdžba Gospodnja rasplamsa što je krenuo i an eo mu Gospodnji kao protivnik stade na put. On je jahao na magarici i sa sobom imao dvojicu sluga. ²³ A kada je magarica ugledala an ela Gospodnjeg kako stoji na putu sa isukanim ma em u ruci, skrene sa staze u polje. Ali Bileam ju je tukao da je vrati na put. ²⁴ Tad an eo Gospodnji stane u uzak prolaz kraj vinograda; na obje se strane pružao zid. ²⁵ A kada magarica ugleda an ela Gospodnjeg, stisne se uza zid te pritisne Bileamovu nogu. Tada ju je još više tukao. ²⁶ Tad po e an eo Gospodnji i stane na usko mjesto gdje nije bilo prostora da pro e ni desno ni lijevo. ²⁷ A kad magarica ugleda an ela, legne pod Bileamom, a on ju je tukao štapom. ²⁸ Tad Gospod otvori usta magarici, i ona mu re e: "Što sam ti u inila da me ve tri puta tu eš?" ²⁹ A Bileam joj odgovori: "Zato što mi prkosioš! Da sam imao ma u ruci, do sada bih te ubio! ³⁰ A magarica odvrati: "Zar ja nisam magarica koju si stalno jahao do danas, da li sam se prije ovako ponašala?" A on odgovori: "Nisi!"

³¹ Tad Gospod otvori o i Bileamu, i on ugleda an ela Gospodnjeg kako stoji na putu sa isukanim ma em u ruci. A on se pokloni i pade ni ice. ³² Tad mu an eo Gospodnji re e: "Žašto si tri puta tukao magaricu? Gle, pošao sam da te sprije im jer tvoj put je opak preda mnom! ³³ A magarica me vidjela te je tri puta skrenula. Da nije, tebe bih sigurno ubio, a

nju ostavio da živi!" ³⁴ Tad Bileam re e an elu Gospodnjem: "Griješio sam jer nisam znao da mi stojiš na putu! A sada u, ako je zlo u tvojim oima, krenuti nazad." ³⁵ A an eo Gospodnji re e Bileamu: "Po i s ljudima, ali smiješ samo govoriti ono što ti ja kažem!" Tako Bileam po e s Balakovim poglavarima.

³⁶ A kada je Balak uo da Bileam dolazi, po e pred njega do grada Moaba na granici Arnona, na kraju podru ja. ³⁷ I Balak re e Bileamu: "Zar te nisam zvao i slao po tebe? Zašto nisi došao? Zar misliš da te doista ne mogu dovoljno nagraditi?" ³⁸ A Bileam odvrati Balaku: "Gle, sada sam ti došao, ali ho u li ti mo i što re i? Samo u govoriti rije i koje mi Bog u usta položi!" ³⁹ Tako Bileam po e s Balakom i oni stignu u Kiryat Husot. ⁴⁰ Tad Balak žrtvova krupne i sitne stoke i posla od toga Bileamu i poglavarima koji bijahu kod njega.

⁴¹ I desi se ujutro da Balak povede Bileama gore na vrh Bamot-Baala odakle se mogao vidjeti istureni kraj naroda.

23

Bileam blagoslov Izrael

¹ Bileam re e Balaku: "Izgradi mi sedam altara i dovedi mi sedam bikova i ovnova!" ² I Balak u ini kako mu je Bileam rekao. I Balak i Bileam žrtvovaše na svakom altaru po jednog bika i ovna. ³ Tad Bileam re e Balaku: "Pri i svojim paljenicama! A ja u po i ne bih li sreo Gospoda, i ono što mi javi ja u ti kazati!" ⁴ I Gospod srete Bileama koji mu re e: "Ovih sedam altara sam sagradio i na svakom sam žrtvovao bika i ovna." ⁵ A Gospod položi rije Bileamu u usta govore i: "Vrati se Balaku i ovako eš govoriti!" ⁶ I on se vrati, kad gle, on je stajao kraj paljenica sa svim poglavarima moapskim. ⁷ Tad po e besedu govore i:

*"Iz Arama me Balak doveo,
kralj Moaba iz planina isto nih:
Do i, prokuni Jakova za me,*

Do i i nagrdi Izrael!
8 *Kako da prokunem,*
ono što Bog nije prokleo?
9 *Jer sa vrha stijena ga vidim*
sa gora visokih ga motrim;
gle, narod što usamljen bdije,
me u narode on se ne broji!
10 *Ko e prah Jakova da izbroji*
i broj etvrti Izraela?
O da umrem smr u pravednika
da kraj moj bude takav!"

11 A Balak re e Bileamu: "Što si mi u inio? Doveo sam te da prokuneš moje neprijatelje, a gle, ti si ih još i blagoslovio! **12** A on mu odvrati: "Zar ne moram paziti da govorim samo ono što mi je Gospod u usta položio?"

13 A Balak mu re e: "Po i sa mnom na drugu mjesto odakle možeš vidjeti, samo eš krajnji dio njihov ugledati; odatle ih za mene prokuni!" **14** I on ga povede sa sobom na polje Sofim, na vrhu Pisge, te on sagradi sedam altara i na svakom žrtvova bika i ovna. **15** A on odvrati Balaku: "Pri i svojim paljenicama; a ja u susresti Gospoda ovamo." **16** I Gospod sretne Bileama te mu položi rije u usta govore i: "Vrati se Balaku i ovako eš govoriti!" **17** A kada mu se vratio, gle, stajao je kraj paljenica sa svim poglavarima moapskim. **18** Tad po e besjedu govore i:

"Ustanji, Bala e i poslušaj,
uho mi prikloni, o sine Siporov:
19 *Bog nije ovjek da bi lagao,*
nit sin ovje iji da porekne.
Zar rekne, a ne u ini,
kaže, a ne ispuni?
20 *Gle, zapovijed sam primio*
da blagoslovim:
a On je blagoslovio
i ja ne mogu pore i.

21 *Nesre u ne nazire u Jakovu
niti je zla vidio u Izraelu.
Gospod, Bog njihov je uz njih
i užvik kraljevski je me u njima.*

22 *Bog ih je iz Egipta izveo
za njih je poput rogovog bivolu.*

23 *Jer nema ini protiv Jakova
nit vra arije protiv Izraela;
a za Izraela i Jakova e se kazati:
"Veliko je Gospod u inio!"*

24 *Gle, naroda! Poput lavice ustaje
i poput lava se uzdiže;
ne liježe dok ne proždre žrtvu
dok ne ispije krv pobijenih."*

25 A Balak re e Bileamu: "Nemoj ih proklinjati, ali ni blagosiljati." **26** A Bileam mu odgovori: "Zar ti nisam rekao da moram sve initi što Gospod kaže?" **27** A Balak mu odvrati: "Do i sada, povest u te na drugo mjesto, možda e udovoljiti Gospodu da ih odande prokuneš." **28** Tako Balak odvede Bileama na vrh Peor, koji gleda u pustinju. **29** I Bileam re e Balaku: "Ovdje mi izgradi sedam altara i pripremi po sedam bikova i ovnova." **30** I Balak u ini kako je Bileam kazao, te žrtvova po ovna i bika na svakom altaru.

24

1 Kad Bileam vidje da je Gospodu milo blagosloviti Izraela, ne iza e kao prije da prori e, nego se okrenu licem k pustinji. **2** I Bileam podiže pogled te ugleda Izraela kako tabori po plemenima, duh se Gospodnji spusti na njega, **3** i on po e besjediti:

*"Proro anstvo Bileama, sina Beorova,
proro anstvo ovjeka
kome su o i otvorene.*

4 *Proro anstvo onoga koji uje*

*rije i Gospodnje,
koji vidi vi enja Svesilnoga
koji je pao, a ostao otvorenih o iju.*

5 *Kako su ti divni šatori,
O Jakove,
tvoji tabori, o Izraele!*

6 *Kao doline pružene,
poput vrtova kraj rijeke,
aloje što ih Gospod posadi,
kao kedri kraj voda!*

7 *Voda e mu iz vedra pote i,
i sjeme e njegovo biti me u vodama;
kraljevi e mu biti uzvišeniji no Agag,
i kraljevstvo njegovo slavno.*

8 *Gospod ga iz Egipta izvede
i za njega je poput rogova
divljeg bivola,
proždrijet e narode neprijateljske
i kosti e im razlomiti
i strijelama ih svojim probiti.*

9 *Spustio se i vreba kao lav,
poput lavice je; ko e ga probuditi?*

*Blaženi su oni što te blagoslove,
a prokleti oni što te kunu."*

10 Tad se Balak rasrdi na Bileama i pljesnu rukama. I Balak re e Bileamu: "Pozvao sam te da mi neprijatelje prokuneš, i gle, ti si ih ve tri puta blagoslovio!" **11** A sada bježi u svoje mjesto. Rekao sam: Veliku u ti ast ukazati, a Gospod te lišio asti." **12** A Bileam odvrati Balaku: "Zar nisam poru io tvojim glasnicima koje si po mene poslao; **13** ak i kad bi mi Balak darovao svoju ku u punu zlata i srebra ne bih mogao prekršiti zapovijed Gospoda, moga Boga, niti u initi išta, bilo veliko ili

Brojevi

malo? ¹⁴I gle sada, ja u po i svome narodu. Do i, pokazat u ti što e ovaj narod u initi narodu tvome u danima što dolaze!"

Bileamovo proro anstvo

¹⁵I Bileam po e besjediti:

"*Proro anstvo Bileama, sina Beorova,
proro anstvo ovjeka
kome su o i otvorene.*

¹⁶*Proro anstvo onoga koji uje
rije i Gospodnje,
i poznaje mudrost Najuzvišenijeg,
koji vidi vi enja Svesilnoga,
koji je pao, a ostao otvorenih o iju.*

¹⁷*Vidim ga, ali ne sada;
Pratim ga, ali nije blizu;
iza i e zvijezda iz Jakova,
i žezlo e se uzvisiti iz Izraela;
elo e Moaba razdrobiti,
i slomiti sve sinove Šeta.*

¹⁸*Edom e mu vlasništvo postati
a Seir imanje, neprijatelj njegov;
Izrael e vojevat juna ki.*

¹⁹*Od Jakova e pote i onaj što vlada,
i razoriti sve preostale gradove!"*

²⁰Tad pogleda Amaleka i nastavi besjedu:

"*Amalek je bio prvi me u narodima,
ali uništenje vje no kraj je njegov."*

²¹A onda pogleda Kenijce pa re e:

"*Iako ti je temelj tvrd,
a gnijezdo na stijenu položeno,
ipak e Kajin spaljen biti
dok te Ašur u sužanjstvo odvodi."*

23 I nastavi besedu svoju govore i,

"Ah, ko e živ ostati,

kad Bog ovo u ini?

24 A brodovi e iz Kitima do i

ponizit e Ašur i Heber,

a i njega e sna i propast vje ita."

Tad Bileam ustane i uputi se u svoje mjesto. Potom Balak ode svojim putem.

25

Izrael se skrnavi Baalom

1 I Izrael se utabori u Šitim, a narod po e bluditi sa k erima moapskim. **2** One pozvaše narod da žrtvuje njihovim bogovima. A narod je gozbio s njima i molio se njihovim bogovima. **3** Tako se Izrael podjarmi Baalu peorskem. Tad Gospodnja srdžba planu na Izraela. **4** I Gospod re e Mojsiju: "Dovedi sve poglavare Izraelove i objesi ih za Gospoda, okrenute k suncu, da se ljuta srdžba Gospodnja odvrati od Izraela!" **5** Tad Mojsije re e sucima izraelskim: "Neka svako pobije svoje ljude koji su se podjarmili Baalu peorskom!"

6 I gle, jedan od Izraelovih sinova dovede bra i jednu Midjanku, naigled Mojsiju i cijele zajednice, dok su plakali na ulazu u Šator susreta. **7** Kad to vidje Pinhas, sin Eleazara, sina sve enika Arona, ustane ispred zajednice, uzme kopljje u ruke **8** i krene za Izraelcem u odaje te ih oboje probode; Izraelca i ženu kroz stomak. Tako pomor prestane. **9** Ali je ipak od pomora stradalo dvadeset i etiri hiljade ljudi.

Pinhasova revnost

10 I Gospod re e Mojsiju: **11** "Pinhas, sin Eleazara, sina sve enika Arona, odvratio je Moju srdžbu od naroda Izraelova, tako što je revnovao me u njima obuzet Mojom revnoš u. Tako je Moj gnjev odvratio od Izraela te Izraelove sinove nisam istrijebio u Svojoj revnosti.

Brojevi

¹² Zato mu poru i: Gle, darujem ti Svoj savez mira, ¹³ i neka njemu i njegovim potomcima pripadne savez vje itog sve eništva, jer je Bogu svom predan bio, i tako okajao Izraelove sinove!"

¹⁴ A ime Izraelca koji je ubijen – koji je smaknut zajedno s Midjankom – bijaše Zimri. Bio je sin Salua, glavara jedne od Simeonovih porodica. ¹⁵ A ubijena Midjanka se zvala Kozbi. Bila je k er Surova. A Sur bijaše poglavar plemena, jedne porodice Midjanske.

¹⁶ I Gospod re e Mojsiju: ¹⁷ "Povedite vojnu na Midjance i potucite ih! ¹⁸ Jer oni su protiv vas vojevali svojim lukavstvom, kojim su vas prevarili oko Peora i svoje sestre Kozbi, k eri midjanskog poglavara, koja je ubijena na dan pomora nastalog zbog Peora."

26

Drugi popis

¹ I kada pomoru do e kraj, Gospod re e Mojsiju i Eleazaru, sinu sve enika Arona: ² "Prebroj cijelu zajednicu Izraelovih sinova, sve stare dvadeset ili više godina, po domovima otaca njihovih, sve sposobne za rat u Izraelu!" ³ I Mojsije je uz sve enika Eleazara pri ao s njima u dolinama Moaba, kraj Jordana, naspram Jerihona, govore i: ⁴ "Ko ima dvadeset ili više godina bit e popisan, onako kako je Gospod zapovjedio Mojsiju." I ovo su sinovi Izraela što iza oše iz Egipta:

⁵ Ruben, prvoro eni Izraelov. A njegovi sinovi bijahu: Henok, od njega potje e rod Henokovaca; Palu, od njega vu e korijen rod Paluovaca; ⁶ Hesron, od njega nastade rod Hesronovaca, i od Karmija postaše Karmijevci. ⁷ To su rođaci Rubena. Ukupno ih bijaše etrdeset tri hiljade sedamsto i trideset popisanih. ⁸ A Paluov sin bijaše Eliab, ⁹ a sinovi Eliaba: Nemuel, Datan i Abiram. Datan i Abiram bijahu ugledni lanovi zajednice koji se digoše protiv Mojsija i Arona u Korahovojoj pobuni, kada se uzdigoše protiv Gospoda. ¹⁰ I zemlja se otvorila i progutala ih zajedno s Korahom, kada je

Brojevi

izginula ta skupina i kada je vatra progutala dvjesta pedeset ljudi; i oni postadoše opomena.¹¹ Ali Korahovi sinovi ne izginuše.

¹² A sinovi Simeona po svojim rodovima bijahu: Od Nemuela rod Nemuelovaca; od Jamina potje e rod Jaminovaca; od Jakina vu e korijen rod Jakinovaca; ¹³ od Zeraha nastade rod Zerahovaca; i od Šaula rod Šaulovaca. ¹⁴ To su rodovi Simeonovaca. Ukupno ih bijaše dvadeset dvije hiljade i dvjesta.

¹⁵ A sinovi Gada po svojim rodovima bijahu: od Sefona rod Sefonovaca; od Hagija potje e rod Hagijevaca; od Šunija vu e korijen rod Šunijevaca; ¹⁶ od Oznija nastade rod Oznijevaca; od Erija postade rod Erijevaca; ¹⁷ od Aroda rod Arodovaca i od Arelija rod Arelijevaca. ¹⁸ To su rodovi Gadovih sinova. Ukupno ih bijaše etrdeset hiljada i petsto popisanih.

¹⁹ A Judini sinovi bijahu: Er i Onan. Er i Onan umriješe u zemlji kanaanskoj. ²⁰ A sinovi Judini po rodovima svojim bijahu: od Šele rod Šelinaca; od Peresa potje e rod Peresovaca i od Zeraha rod Zerahovaca. ²¹ A Peresovi sinovi bijahu: od Hesrona rod Hesronovaca i od Hamula rod Hamulovaca. ²² To su Judini rodovi. Ukupno ih bijaše sedamdeset šest hiljada i petsto popisanih.

²³ A sinovi Jisakara po svojim rodovima bijahu: od Tole rod Tolinaca; od Puve potje e rod Puvinaca; ²⁴ od Jašbua vu e korijen rod Jašbuovaca i od Šimrona rod Šimronovaca. ²⁵ To su rodova Jisakarovih. Ukupno ih bijaše šezdeset etiri hiljade i tristo popisanih.

²⁶ A sinovi Zebulona po svojim rodovima bijahu: od Sereda rod Seredovaca; od Elona potje e rod Elonovaca i od Jahleela rod Jahleelovaca. ²⁷ To su rodovi Zebulonovaca. Ukupno ih bijaše šezdeset hiljada i petsto popisanih.

²⁸ A sinovi Josipovi po svojim rodovima bijahu: Manaše i Efrajim. ²⁹ Sinovi Manašeа bijahu: od Makira rod Makirovaca, Makiru se rodi Gilead. Od Gileada potje e rod Gileadovaca.

³⁰ A ovo su bili sinovi Gileada: od Jezera vu e korijen rod Jezerovaca; od Heleka nastade rod Helekovaca; ³¹ od Asriela

rod Asrielovaca; od Šekema postade rod Šekemovaca; ³² od Šemide rod Šemidanaca i od Hefera rod Heferovaca. ³³ Heferov sin Selofhad nije imao sinova ve k eri, a one su se zvali: Mahla, Noa, Hogla, Milka i Tirsa. ³⁴ To su Manašeovi rodovi. Ukupno ih bijaše pedeset dvije hiljade i sedamsto popisanih.

³⁵ A ovo su sinovi Efraimovi po rodovima svojim: od Šutelaha rod Šutelahovaca; od Bekera potje e Bekerovaca; od Tahana postade rod Tahanovaca. ³⁶ Ovo su sinovi Šutelahovi: od Erana nastade rod Eranovaca. ³⁷ To su rodovi Efraimovih sinova. Ukupno ih bijaše trideset dvije hiljade i petsto. To su sinovi Josipovi po rodovima svojim.

³⁸ A sinovi Benjaminovi po svojim rodovima bijahu: od Bele rod Belinaca; od Ašbela potje e rod Ašbelovaca; od Ahirama vu e korijen rod Ahiramovaca; ³⁹ Od Šefufama postade rod Šefufamovaca i od Humafa rod Humafovaca. ⁴⁰ A Belini sinovi bijahu: Ard i Naaman. Od Arda potekoše Ardvci, a od Naamana rod Naamanovaca. ⁴¹ To su sinovi Benjaminovi, po rodovima svojim. Ukupno ih bijaše etrdeset pet hiljada šeststo popisanih.

⁴² A sinovi Danovi po svojim rodovima bijahu: od Šuhama rod Šuhamovaca. To su sinovi Dana po rodovima svojim. ⁴³ I od svih rodova Šuhamovaca bijaše šezdeset etiri hiljade i etiristo popisanih.

⁴⁴ A sinovi Ašerovi po svojim rodovima bijahu: od Jimne rod Jimminaca; od Jišvija potje e rod Jišvijevaca, i od Berije rod Berijevaca. ⁴⁵ A sinovi Berijevi bijahu: od Hebera rod Heberovaca, od Malkiela rod Malkielovaca. ⁴⁶ Ašerova k er se zvala Serah. ⁴⁷ To su rodovi sinova Ašerovih. Ukupno ih bijaše pedeset tri hiljade i etiristo popisanih.

⁴⁸ A sinovi Naftalijevi po svojim rodovima bijahu: od Jahseela rod Jahseelovaca; od Gunija potje e rod Gunijevaca; ⁴⁹ od Jesera nastade rod Jeserovaca, od Šilema rod Šilemovaca.

⁵⁰ To su rodovi sinova Naftalijevih po porodicama svojim. Ukupno ih bijaše etrdeset pet hiljada i etiristo popisanih.

⁵¹ To su prebrojani Izraelovi sinovi. Ukupno ih bijaše popisanih šest sto jedna hiljada sedamsto i trideset.

⁵² I Gospod re e Mojsiju: ⁵³ "Neka se njima dodijeli zemlja po broju imena njihovih. ⁵⁴ Onima kojih ima više dodijeli ve i posjed, a onima kojih je manje dodijeli manji posjed; po broju popisanih eš svakom plemenu dodijeliti posjed. ⁵⁵ Ali neka se zemlja podijeli kockom. Neka posjed primaju po imenu plemena otaca njihovih; ⁵⁶ jer kockom e im se zemlja razdijeliti, bilo ih mnogo ili malo.

⁵⁷ Ovo je popis Levita po rodovima njihovim: od Geršona rod Geršonovaca; od Kehata potje e rod Kehatovaca, od Merarija Merarijevaca. ⁵⁸ A ovo su rodovi Levijevaca: rod Libnijevaca, rod Hebronovaca, rod Mahlijevaca, rod Mušijevaca, i rod Korahovaca. Kehatu se rodi Amram. ⁵⁹ Amramova se žena zvala Jokebeda. Bila je k i Levijeva, ona koja mu se rodi u Egiptu. Ona rodi Amramu: Arona, Mojsiju i njihovu sestru Mirjam. ⁶⁰ Aronu se rodiše: Nadab, Abihu, Eleazara i Itamar. ⁶¹ Nadab i Abihu poginuše kada su prinosili neposve en plamen Gospodu.

⁶² Svih popisanih muškaraca starijih od jednog mjeseca bijaše dvadeset i tri hiljade. Njih nisu popisali uz Izraela i nije im dodijeljena baština me u Izraelovim sinovima.

⁶³ To su oni koje popisaše Mojsije i Eleazar, sve enici, u dolini Moaba kraj Jordana naspram Jerihona. ⁶⁴ Me u ovim nije bio nijedan kojeg Mojsije i Aron popisaše u pustinji Sinaj. ⁶⁵ Jer Gospod je za njih kazao: "Doista e u pustinji umrijeti!" I ne ostade nijedan osim Kaleba, sina Jefuneova, i Jošue, sina Nunova.

27

Zakon ženskog naslije a

¹ I pristupiše k eri Selofhada, sina Heferova, sina Gileadova, sina Makirova, sina Manašea. A zvale su se: Mahla, Noa, Hogla, Milka i Tirsa. ² I stadoše pred Mojsijom, sve enika Eleazara i poglavare zajednice ispred ulaza u Šator susreta govore i: ³ "Naš otac je umro u pustinji, nije pripadao družini koja se u društvu Korahovom podigla protiv Gospoda, od

svoga je grijeha umro; nije imao sinova. ⁴ Zašto da propadne ime oca našeg iz njegovog roda samo zato što nema sina? I nama dodijeli imanje me u bra om oca našeg!"

⁵ Tad Mojsije iznese njihov slu aj pred Gospoda. ⁶ I Gospod re e Mojsiju: ⁷ "K eri Selofhada pravo zbole. Dodijeli im posjed me u bra om oca njihovoga i neka posjed oca njihova pre e na njih!" ⁸ Poru i Izraelovim sinovima: "Ako umre neko a nema sina, neka njegova baština pripadne njegovojoj k eri. ⁹ A ako nema k eri, dodijelite je bra i njegovoj. ¹⁰ A ako nema ni bra e, neka se njegov dio da bra i njegova oca. ¹¹ Ako ni njegov otac nema bra e, neka se njegov dio dodijeli najbliskoj rodbini; neka ga uzme u posjed. Neka je to zakon za Izraelove sinove – onako kako je Gospod zapovjedio Mojsiju."

Jošua Mojsijev nasljednik

¹² I Gospod re e Mojsiju: "Popni se na ovo brdo Abarim i razgledaj zemlju koju sam darovao Izraelovim sinovima! ¹³ A kada je razgledaš, pridružit eš se svojim precima, kao što se pridružio i Aron, ¹⁴ jer ste se u pustinji Sin, kad se narod bunio, uzdigli protiv Moje zapovijedi, da Me posvetite kraj voda pred njihovim o imo." (To su Meripske vode kod Kadeša, u pustinji Sin). ¹⁵ A Mojsije odgovori Gospodu: ¹⁶ "Neka Gospod Bog, koji bi ima svim daruje dah života, postavi ovjeka nad zajednicu; ¹⁷ koji e i i pred njima i dolaziti prije njih, koji e ih izvoditi i uvoditi, da zajednica Gospodnja ne bude poput ovaca bez pastira." ¹⁸ A Gospod odgovori Mojsiju: "Uzmi Jošuu, sina Nunova, ovjeka u kojem je duh i ruku svoju položi na njega. ¹⁹ Neka stane pred sve enika Eleazara, i cijelu zajednicu, i zapovijed mu daj pred njihovim o imo. ²⁰ I dio mu svoje vlasti predaj, tako da mu se pokorava cijela zajednica Izraelovih sinova. ²¹ I neka stane pred sve enika Eleazara; i neka za njega ispita odluku Urima. Neka po njegovoj zapovijedi izlaze i ulaze, on i svi Izraelovi sinovi s njim – zajednica cijela. ²² I Mojsije u imi kako je Gospod naredio, te uze Jošuu i postavi ga pred sve enika Eleazara i cijelu

zajednicu; ²³ i položi ruke svoje na njega i dade mu zapovijed – onako kako je Gospod zborio kroz Mojsija.

28

Zakoni o žrtvama

¹ I Gospod re e Mojsiju: ² "Naredi sinovima Izraela da paze da žrtve Moje, hranu Moju – paljenice ugodnog mirisa za Me, prinose u vrijeme odre eno. ³ I poru i im: Ovo je paljenica koju ete Gospodu prinositi: dva jednogodišnja janjeta bez mahana, svakoga dana kao paljenicu trajnu. ⁴ Jedno eš janje prijeti ujutro, a drugo žrtvovati nave er, ⁵ uz njega desetinu efe najboljega brašna kao prinosnicu, zamiješenu etvrtnom hina ulja od cije enjih maslina. ⁶ To je paljenica trajna koju prinosiše na brdu Sinaj kao ugodan miris Gospodu – žrtvu vatrenu Gospodu. ⁷ I ljevanicu; uz svako janje etvrtinu hina. U Svetištu eš izliti ljevanicu Gospodu od pi a žestokog. ⁸ Drugo eš janje žrtvovati uve er. Prinesi ga kao ljevanicu i jutarnju prinosnicu, kao paljenicu za ugodan miris Gospodu.

⁹ Ali na dan subotnji prinesite dva jednogodišnja janjeta bez mahane i dvije desetine najboljeg brašna zamiješenog uljem, kao prinosnicu, a uz to i ljevanicu. ¹⁰ To je subotnja paljenica – neka bude svake subote – povrh trajne paljenice i ljevanice. ¹¹ Ali prvog dana vaših mjeseci Gospodu ete kao paljenicu prijeti dva junca i dva ovna, sedam jednogodišnjih janjadi bez mahane, ¹² tri desetine najboljega brašna kao prinosnicu zamiješenu uljem uz svakog junca; dvije desetine najboljega brašna kao prinosnicu zamiješenu uljem uz svakog ovna, ¹³ i jednu desetinu najboljeg brašnja kao prinosnicu zamiješenu uljem uz svako janje. Paljenica je, žrtva vatreна за ugodan miris Gospodu. ¹⁴ I neka je ljevanica pola hina vina za svakog junca, tre ina hina za svakog ovna i etvrtna za svako janje. To je mjese na paljenica, za svaki mjesec u godini. ¹⁵ Neka se uz to prinese jarac Gospodu kao žrtva za grijeh, povrh trajne paljenice i ljevanice.

¹⁶ etrnaestog dana prvoga mjeseca je Pasha Gospodnja, ¹⁷ a petneastoga dana ovoga mjeseca je slavlje. Neka se sedam dana jede hljeb beskvasni. ¹⁸ Neka je prvoga dana sveti sabor. Nikakvog teža kog posla ne radite, ¹⁹ no žrtvujte paljenicu, žrtvu vatrenu Gospodu: dva junca, ovna i sedam jednogodišnjih janjadi; neka su bez mahana. ²⁰ Uz njih dajte prinosnice, brašna najboljeg zamiješenog uljem; tri desetine za svakog junca, a dvije desetine za svakog ovna, ²¹ te jednu desetinu uz svako od sedam janjadi. ²² Uz to prinesite jarca kao žrtvu za grijeh, da se iskupite. ²³ I ovo ete primijeti uz jutarnju paljenicu, trajnu žrtvu vatrenu. ²⁴ Tako ete prinositi svaki dan svih sedam dana hranu Gospodu, miomirisnu paljenicu, neka se prineše povrh trajne žrtve vatrene i ljevanice. ²⁵ I sedmog dana ete održati sveti sabor. Nikakva teža ka posla ne radite.

²⁶ I na Dan prvina, kada Gospodu žrtvujete novu prinosnicu na slavlju sedmica, održite sveti sabor; nikakva teža ka posla ne radite. ²⁷ Gospodu kao paljenicu ugodnog mirisa prinesite dva junca, ovna i sedam jednogodišnjih janjadi, ²⁸ uz prinosnice od najboljeg brašna zamiješenog uljem; tri desetine za svakog junca, dvije desetine za svakoga ovna i ²⁹ jednu desetinu za svako od sedam janjadi; ³⁰ te jarca kao žrtvu za grijeh da se iskupite. ³¹ Ove ete žrtve primijeti s ljevanicama njihovim, trajne paljenice i prinosnice – neka budu bez mahane.

29

¹ I prvoga dana sedmog mjeseca održavajte sveti sabor; ne inite nikakva teža ka posla jer je Dan truba. ² I Gospodu ete prinositi paljenice ugodnog mirisa: jednog junca, jednog ovna i sedam jednogodišnjih janjadi bez mahane; ³ uz to i prinosnicu od najboljeg brašna zamiješenu uljem, tri desetine efe uz junca, dvije desetine uz ovna ⁴ i po jednu desetinu uz svako od sedam janjadi. ⁵ Prinesite i jarca kao žrtvu za grijeh da se iskupite, ⁶ pored paljenice mladog mjeseca i njene prinosnice, te povrh trajne paljenice, njene prinosnice i ljevanice po odredbama njihovim, kao ugodan miris, žrtvu ognjenu Gospodu.

⁷ I desetoga dana prvog mjeseca održite sveti sabor, i postite; ne inite nikakva teža ka posla. ⁸ I Gospodu prinesite paljenicu ugodna mirisa: jednoga junca, jednog ovna i sedam jednogodišnjih janjadi, neka su bez mahana; ⁹ uz njih dajte prinosnicu od najboljeg brašna zamiješenu uljem; tri desetine efe uz junca, dvije desetine uz ovna, ¹⁰ i po jednu desetinu uz svako od sedam janjadi. ¹¹ Prinesite i jarca kao žrtvu za grijeh, pokraj žrtve za grijeh na dan pomirenja i trajne paljenice s njenom prinosnicom i ljevanicom.

¹² I petnaestog dana sedmog mjeseca održavajte sveti sabor; ne inite nikakva teža ka posla nego sedam dana slavite Gospodu blagdan. ¹³ Tada prinesite paljenicu, žrtvu vatrenu, mirisa ugodnog Gospodu: trinaest mladih junaca, dva ovna i etraest jednogodišnjih janjadi; neka su bez mahana. ¹⁴ Uz njih prinosnice od najboljeg brašna zamiješene uljem, tri desetine efe uz svakog junca, dvije desetine uz svakog ovna, i ¹⁵ jednu desetinu za svako od etraest janjadi. ¹⁶ Prinesite i jarca kao žrtvu za grijeh, povrh postojane paljenice s njenom prinosnicom i ljevanicom.

¹⁷ I drugoga dana: dvanaest junaca, dva ovna i etraest jednogodišnjih janjadi bez mahane, ¹⁸ te prinosnicu i ljevanicu uz junce, ovnove i janjad, po zakonu i broju njihovom. ¹⁹ Prinesite i jarca kao žrtvu za grijeh, povrh trajne paljenice s njenom prinosnicom i ljevanicom.

²⁰ I tre ega dana: jedanaest junaca, dva ovna i etraest jednogodišnjih janjadi bez mahane, ²¹ te prinosnicu i ljevanicu uz junce, ovnove i janjad, po zakonu i broju njihovom. ²² Prinesite i jarca kao žrtvu za grijeh, povrh trajne paljenice s njenom prinosnicom i ljevanicom.

²³ I etvrtog dana: deset junaca, dva ovna i etraest jednogodišnjih janjadi bez mahane, ²⁴ te prinosnicu i ljevanicu uz junce, ovnove i janjad, po zakonu i broju njihovom. ²⁵ Prinesite i jarca kao žrtvu za grijeh, povrh trajne paljenice s njenom prinosnicom i ljevanicom.

²⁶ I petog dana: devet junaca, dva ovna i etraest jednogodišnjih janjadi bez mahane, ²⁷ te prinosnicu i ljevanicu

Brojevi

uz junce, ovnove i janjad, po zakonu i broju njihovom.

28 Prinesite i jarca kao žrtvu za grijeh, povrh trajne paljenice s njenom prinosnicom i ljevanicom.

29 I šestog dana: osam junaca, dva ovna i etrnaest jednogodišnjih janjadi bez mahane, **30** te prinosnicu i ljevanicu uz junce, ovnove i janjad, po zakonu i broju njihovom. **31** Prinesite i jarca kao žrtvu za grijeh, povrh trajne paljenice s njenom prinosnicom i ljevanicom.

32 I sedmog dana: sedam junaca, dva ovna i etrnaest jednogodišnjih janjadi bez mahane, **33** te prinosnicu i ljevanicu uz junce, ovnove i janjad, po zakonu i broju njihovom. **34** Prinesite i jarca kao žrtvu za grijeh, povrh trajne paljenice s njenom prinosnicom i ljevanicom.

35 A osmog dana ete održati sveti sabor; ne imite nikakva teža ka posla. **36** Gospodu prinesite paljenicu, žrtvu vatrenu, mirisa ugodnog Gospodu; jednog junca, jednog ovna i sedam jednogodišnjih janjadi bez mahane, **37** te prinosnice i ljevanice uz junca, ovna i janjad, po zakonu i broju njihovom. **38** Prinesite i jarca kao žrtvu za grijeh, povrh trajne paljenice s njenom prinosnicom i ljevanicom.

39 Ovo ete Gospodu prinositi na vašim slavljima pored onoga što ste zavjetovali i dobrovoljno dali paljenica, prinosnica, ljevanica i pomirnica.

30

Zakon o zavjetima

1 I Mojsije prenese Izraelovim sinovima sve ono što mu je Gospod naredio. **2** I Mojsije poru i poglavarima plemena Izraelovih sinova govore i: "Ovo je Gospod zapovjedio: **3** Ako se ovjek zavjetuje Gospodu ili se zakune, te tako svoju dušu obavezuje, neka ne prekrši rije i svoje; nego neka po svemu što je kazao i postupa.

4 Kada se žena zavjetuje Gospodu i na se uzme obavezu dok je neodata u ku i oca svoga, **5** te ako zavjet njen i dato obe anje s kojim je dušu obvezala do u do njenog oca a on joj

ništa ne rekne, onda e njezin zavjet ostati valjan i svaka obaveza koju je uzela na se.⁶ Ali ako joj otac zabrani kad sazna, onda nikakav zavjet niti obe anje koje je dala nije valjano. I Gospod e joj oprostiti jer joj je otac zabranio.⁷ Ali ako se uda te se zavjetuje ili nepromišljeno obe a i tako preuzme obaveze,⁸ a muž joj zato sazna pa joj ništa ne rekne, onda joj je zavjet valjan i obaveze koja je na se preuzela.⁹ Ali ako joj muž onoga dana kada sazna zabrani, onda joj zavjet i nepromišljeno obe anje s kojim se vezala ne e biti valjani; I Gospod e joj oprostiti.

¹⁰ Ali zavjet udovice i otpuštenice e vrijediti – sve ono ime dušu obveže.¹¹ A ako se u ku i muža svoga zavjetuje ili zakletvom obveže dušu svoju,¹² a muž to uje te joj ne zabrani, onda e njen zavjet vrijedit i svako obe anje koje je na dušu svoju preuzela.¹³ Ali ako joj muž onoga dana kada uje zabrani, ili na bilo kakav na in poništi, onda joj nijedan zavjet ili obe anje kojim je dušu vezala ne vrijede, niti išta što je izgovorila. Jer muž joj je zabranio, a Gospod e joj oprostiti.¹⁴ Sve zavjete i zakletve za post – muž može potvrditi ili poništiti.¹⁵ Ali ako iz dana u dan bude šutio, time potvr uje sve njene zavjete ili obe anja koja je na se preuzela; potvr uje ih, jer ništa nije kazao onoga dana kada ih je uo.¹⁶ Ako ih poništi kasnije, nakon što je uo, snosit e krivicu njenu."

¹⁷ To su odredbe koje je Gospod zapovjedio Mojsiju, o odnosu izme u muža i žene, i izme u k eri i oca dok je ona neudata u ku i oca svoga.

31

Osveta Midjancima

¹ I Gospod re e Mojsiju: ² "Osveti se Midjancima za Izraelove sinove; a poslije toga eš se pridružiti svojim precima!"³ I Mojsije re e narodu: "Opremite muškarce za pohod na Midjance, da osvetu Gospodnju izvrše nad njima!⁴ Iz svakog plemena Izraelova pošaljite po hiljadu muškaraca!"⁵ Tako izdvojiše iz hiljada Izraelovih, po hiljadu iz svakog

Brojevi

plemena: dvanaest hiljada spremnih za boj. ⁶ I Mojsije ih posla, hiljadu iz svakog plemena, na vojnu s Pinhasom, sinom sve enika Eleazara, uz svete stvari i trube. ⁷ I povedoše vojnu protiv Midjanaca, onako kako je Gospod zapovjedio Mojsiju, i pobiju sve muškarce. ⁸ Uz njih su pogubili i kraljeve Midjanske: Evija, Rekema, Sura, Hura i Rebu – pet kraljeva Midjanskih. I Bileama, sina Beorovog, pogubiše ma em. ⁹ I Izraelovi sinovi odvedoše žene Midjanske i djecu u sužanjstvo; i svu stoku, imanje njihovo i dobra poplja kaše. ¹⁰ I spale sve gradove njihove, naselja i tabore. ¹¹ I pokupe sav plijen, ljude i stoku, ¹² te zarobljenike, plijen i oplja kano odnesu u tabor u dolini Moaba, koja je kraj Jordana nasuprot Jerihona, Mojsiju i Eleazaru, sve eniku, i zajednici Izraelovih sinova.

¹³ I Mojsije, sve enik Eleazar, i svi poglavari zajednice iza oše pred njih izvan tabora. ¹⁴ I Mojsije se razgnjevi nad zapovjednicima vojske, nadstojnicama nad stotinama i hiljadama, koji se vratiše iz pohoda. ¹⁵ A Mojsije im re e: "Što ostaviste žive sve žene? ¹⁶ Gle, žene su u slu aju Peorovu, po nagovoru Bileama, odvratile Izraelove sinove od Gospoda, tako da je zajednicu Gospodnju poharao pomor. ¹⁷ A sad pobijte svu mušku djecu i svaku ženu koja je spavala s muškarcem! ¹⁸ Ali sve mlade djevojke koje još nisu spavale s muškarcem ostavite za se.

¹⁹ Sedam dana se utaborite ispred tabora, svi vi koji ste nekoga ubili ili se dotakli leša; iskupite se tre eg i sedmog dana, vi i vaši zarobljenici. ²⁰ I svu odje u, sve napravljeno od kože, sav prapor drveni iskupite!" ²¹ I sve enik Eleazar re e ratnicima koji su se vratili iz boja: "Gle, to je zakon koji je Gospod zapovjedio Mojsiju: ²² samo zlato, srebro, mjeđ, gvož e bakar i olovo, ²³ sve što može izdržati vatru, pronesite kroz plamen i biti e isto, ali mora se oprati i vodom o iš enja. Ali ono što ne može vatru izdržati pronesite kroz vodu. ²⁴ I odje u operite sedmoga dana, tako ete se o istiti. Potom do ite u tabor!"

²⁵ I Gospod re e Mojsiju: ²⁶ "Ti, sve enik Eleazar i poglavari otaca sinova Izraelovih popišite ratni plijen:

sužnjeve, ljude i stoku,²⁷ i podijelite pljen na pola, na borce koji su ratovali i na ostatak zajednice.²⁸ I uzmi danak za Gospoda od vojnika koji su bili u boju, po jednu dušu na njih pet stotina, od ljudi, goveda, magaraca i ovaca.²⁹ Od njihove eš polovice uzeti i dati Eleazaru, sve eniku, kao žrtvu uzdizanu Gospodu.³⁰ Ali od polovice Izraelovih sinova uzet eš po jedno na pedeset, od ljudi, goveda, magaraca i ovaca, od sve stoke, i darovat eš Levitima, koji vrše službu na Svetištu Gospodnjem."³¹ Mojsije i sve enik Eleazar u iniše onako kako je Gospod zapovjedio Mojsiju.

³² I plijena što ratnici naplja kaše bijaše: šest stotina sedamdeset i pet hiljada ovaca,³³ sedamdeset i dvije hiljade goveda,³⁴ šezdeset i jedna hiljada magaraca.³⁵ A što se ti e duša ljudskih, mlađih djevojaka koje još ne upoznaše muškarca, bijaše trideset i dvije hiljade.³⁶ I polovina ratnog plijena koja je pripadala ratnicima bijaše: tri stotine trideset i sedam hiljada ovaca,³⁷ od toga Gospodu pripade šest stotina i sedamdeset pet ovaca;³⁸ trideset i šest hiljada goveda, od toga Gospodu pripadoše sedamdeset i dva;³⁹ trideset hiljada i pet stotina magaraca, od toga Gospodu pripade šezdeset i jedan;⁴⁰ te šesnaest hiljada ljudi, od toga Gospodu pripadoše trideset i dvije duše.⁴¹ I Mojsije dade ovaj danak sve eniku Eleazaru, kao žrtvu uzdizanu Gospodu, onako kako je Gospod zapovjedio Mojsiju.

⁴² A polovica koja pripade sinovima Izraela, koju Mojsije izdvoji iz ratnog plijena muškaraca koji ratovaše,⁴³ dakle, polovica što pripade zajednici, iznosila je: tri stotine trideset i sedam hiljada i pet stotina ovaca,⁴⁴ trideset i šest hiljada goveda,⁴⁵ te trideset hiljada i pet stotina magaraca,⁴⁶ i šesnaest hiljada ljudi.⁴⁷ I Mojsije izdvoji od ove polovine po jedno na pedeset, od ljudi i stoke te darova Levitima, koji službu vrše na Svetištu Gospodnjem, onako kako je Gospod zapovjedio Mojsiju.

⁴⁸ I zapovjednici vojske, vo e nad hiljadama i stotinama,⁴⁹ pristupiše Mojsiju te rekoše: "Sluge su tvoje izbrojale ratnike i od onih koji bijahu pod našim zapovjedništvom nijedan ne

manjka. ⁵⁰ Zato Gospodu prinosimo na dar, ono što je svaki ratnik našao: zlatne narukvice, kopče, naušnice, prstenje i ogrlice, da duše naše okajemo pred Gospodom! ⁵¹ Mojsije i sve enik Eleazar preuzeše od njih zlato, svakakvih vještih izraenih umjetnina. ⁵² I zlata žrtve uzdizane, koju prinesoše Gospodu, ukupno bijaše šesnaest hiljada i sedam stotina i pedeset šekela, od zapovjednika nad hiljadama i voja nad stotinama. ⁵³ A svaki je ratnik za sebe plja kao. ⁵⁴ Mojsije i Eleazar, sve enik, uzeše zlato od zapovjednika nad hiljadama i stotinama te ga odnesoše u Šator susreta, kao spomen za sinove Izraela pred Gospodom.

32

Ruben i Gad se sele u Gilead

¹ A sinovi Rubenovi i Gadovi imali su mnogo, vrlo mnogo stoke; te ugledaše zemlju jazersku i gileadsku, i gle, to bijaše zemlja pogodna za stoarstvo. ² Tad do oše Rubenovi sinovi i Gadovi sinovi do Mojsija, sve enika Eleazara i poglavara zajednice pa rekoše: ³ "Atarot, Dibon, Jazer, Nimra, Hešbon, Eleale, Sebam, Nebo i Beon, ⁴ zemlja na koju je Gospod udario pred zajednicom Izraelovom, pogodna je za stoarstvo, a mi, služe tvoje, imamo mnogo stoke." ⁵ Te nastaviše: "Ako smo milosti našli u tvojim oima, onda eš zemlju tu darovati svojim slugama kao posjed; ne vodi nas preko Jordana!"

⁶ A Mojsije odvrati Gadovim sinovima i sinovima Rubenovim: "Zar da bra i vaša odlaze u rat, a vi da ostanete ovdje? ⁷ Zašto želite srca Izraelovih sinova obeshrabriti da ne odlaze u zemlju koju im je Gospod darovao? ⁸ Tako u iniše vaši oevi kada sam ih poslao iz Kadeš Barnee, da izvide zemlju. ⁹ Stigoše do doline Eškol i ugledaše zemlju: ali obeshrabriše srca Izraelovih sinova tako da ne htjedoše po i u zemlju koju im je Gospod darovao. ¹⁰ I srdžba se Gospodnja rasplamsa tada i on se zakle govore i: ¹¹ Zaista, oni stariji od dvadeset godina što iz Egipta iza oše ne e vidjeti zemlju koju sam obeao Abrahamu, Isaku i Jakovu, zato što me nisu

slijedili; ¹² osim Kaleba, sina Jefuneovog, Kenižanina i Jošue, sina Nunovog; jer oni su Gospoda posve slijedili.' ¹³ Tako se raspalila srdžba Gospodnja nad Izraelom, i pustio ih je da lutaju pustinjom etrdeset godina, dok se nije zatro cijeli naraštaj koji je zlo inio u oima Gospodnjim. ¹⁴ I gle, i vi, naraštaj grešnika, podigoste se umjesto oeva vaših, da užarenu srdžbu Gospodnju prema Izraelu još razbuktate! ¹⁵ Ako se odvratite od Njega, On e ih još duže ostaviti u pustinji i cijeli ete ovaj narod upropastiti!"

¹⁶ A oni opet pristupiše njemu i rekoše: "Želimo torove za stada naša izgraditi i gradove za djecu našu. ¹⁷ A mi emo se naoružati i hrabro krenuti pred Izraelovim sinovima dok ih ne dovedemo na njihovo mjesto; ali neka naša djeca ostanu u gradovima tvrdim radi stanovnika ove zemlje. ¹⁸ Ne emo se vratiti dok svaki od Izraelovih sinova ne bude zaposjeo svoju baštinu. ¹⁹ Jer mi ne emo više baštiniti s njima s onu stranu Jordana nego neka nama pripadne baština s ove strane Jordana, prema istoku!" ²⁰ Tad im Mojsije odgovori: "Ako ete to u initi, da se pred Gospodom za boj spremite, ²¹ onda krenite. Ko je pod oružjem nek ide na onu stranu Jordana pred Gospoda, dok On ne rastjera Svoje neprrijatelje ispred lica Njegovog. ²² A kada pokorite zemlju pred Gospodom, tek se onda vratite. Tako ete pred Gospodom i Izraelom biti iskupljeni, i neka ova zemlja postane vaše imanje pred Gospodom. ²³ A ako ne u inite ovako, gle, onda ste se o Gospoda ogriješili, i spoznat ete da e vas vaš grijeh sna i! ²⁴ Te gradite sada gradove za djecu vašu i torove za ovce, i u inite ono što ste obe ali." ²⁵ A sinovi Rubenovi i Gadovi rekoše Mojsiju: "Sluge e twoje u initi kako je moj gospodar zapovjedio. ²⁶ Neka djeca naša, žene, imanje i stoka ostanu u gradovima Gileada; ²⁷ a mi, sluge twoje, svi koji smo pod oružjem, kre emo u boj pred Gospodom, kako je moj gospodar naredio!"

²⁸ Tada Mojsije zbog njih zapovjedi sve eniku Eleazaru, Jošui, sinu Nuna, i poglavarima plemena Izraelovih sinova; ²⁹ i re e im: "Kada sinovi Gadovi i Rubenovi pre u s vama preko

Jordana, svi, koji su za borbu pred Gospodom spremni, i kada se zemlja pred vama podloži, onda im dajte zemlju Gilead kao baštinu.³⁰ Ali ako ne po u pod oružjem s vama, neka se nastane me u vama u zemlji Kanaan." ³¹ Tad odgovore sinovi Rubenovi i Gadovi: "Kako je Gospod kazao tvojim slugama, tako smo u initi.³² Pod oružjem smo u zemlju Kanaan pred Gospodom po i, da nam ostane naša baština s one strane Jordana."

³³ Tako Mojsije dodijeli sinovima Gadovim, sinovima Rubenovim i polovici plemena Manašeа, sina Josipovog, kraljevstvo Sihona, kralja Amorejaca, te kraljevstvo Oga, kralja Bašana, zemlju uz gradove i cijelo podruje unaokolo.³⁴ I sinovi Gadovi izgradili Dibon, Atarot i Aroer,³⁵ Atrot Šofan, Jazer, Jogbohu,³⁶ Bet Nimru i Bet Haran, gradove tvrde i torove za stada.³⁷ A sinovi Rubenovi izgradili Hešbon, Eleale, Kirjatajim,³⁸ Nebo, Baal Meon, koje preimenovaše, i Šibmu. I gradovima koje izgradili dadoše druga imena.³⁹ Sinovi Makira, sina Manašeovog, po oše u Gilead te ga zauzeše, i rastjeraše Amorejce koji bijahu tamо.⁴⁰ I Mojsije dodijeli Gilead Makiru, Manašeovom sinu, te se on nastani tamо.⁴¹ Jair pak, sin Manašeov, po e i zauze njihova sela te ih nazva "Jairova sela".⁴² I Nobah po e i zauze Kenat i njegova podruje ja i nazva ih po svom imenu "Nobah".

33

Izraelovo putovanje

¹ A ovo su stajališta Izraelovih sinova, koji iza oše pod vodstvom Mojsija i Arona po etama svojim iz Egipta. ² I Mojsije zabilježi sva mjesta njihova putovanja po naredbi Gospodnjoj; a ovo su polazne ta ke njihovih kretanja:³ Iz Ramzesa krenuše prviog mjeseca, petnaestog dana prvoga mjeseca: dan poslije Pashe iza oše Izraelovi sinovi ponosno pred oima svih Egipana,⁴ dok su Egipani pokopavali one koje je Gospod me u njima pogubio, to jest, sve prvorone: jer Gospod je njihovim bogovima presudu donio.

⁵ I Izraelovi sinovi po oše iz Ramzesa te se utaboriše u Sukotu. ⁶ Potom po u iz Sukota te se utabore u Etamu, koji je na rubu pustinje. ⁷ Iz Etama krenu te se upute prema Pi Hahirotu, koji se nalazi naspram Baal Sefona, i utabore se pred Migdolom. ⁸ Krenu iz Pi Hahirota te pro u posred mora u pustinju; išli su tri dana pustinjom Etanom, a potom se utabore u Mari. ⁹ Iz Mare krenuše te stigoše u Elim; a u Elimu je bilo dvanaest izvora i sedamdeset palma, i tu se utaboriše. ¹⁰ Iz Elima krenuše te se utaboriše uz Crveno more.

¹¹ Od Crvenog mora po u te se utabore u pustinji Sin. ¹² Oti oše iz pustinje Sin te se utaboriše u Dofkiju. ¹³ Napustivši Dofke postave tabor u Alušu. ¹⁴ Iz Aluša krenu te se utabore u Refidimu; tu narod nije imao vode za pi e. ¹⁵ Upute se iz Refidima te se utabore u pustinji Sinaj. ¹⁶ Potom po u iz pustinje Sinaj te se utabore kraj Kibrot Hataava. ¹⁷ Zapute se iz Kibrot Hattava te se utabore u Haserotu. ¹⁸ Napustivši Haserot utabore se u Ritmi. ¹⁹ Krenu iz Ritme te se utabore u Rimon Peresu. ²⁰ Iz Rimon Peresa krena pa se utabore u Libni. ²¹ Otputovaše iz Libne te se utaboriše u Risi. ²² Iz Risi po u pa se utabore u Kehelati. ²³ Odu iz Kehelate pa se utabore na brdu Šeferu. ²⁴ Po u sa brda Šefer pa se utabore u Haradi. ²⁵ Napuste Haradu te se utabore u Makhelotu. ²⁶ Krenu iz Makhelota te se utabore u Tahatu. ²⁷ Po u iz Tahata te se utabore u Tarahu. ²⁸ Iz Taraha krenu pa se utabore u Mitki. ²⁹ Napuste Mitku pa se potom utabore u Hašmoni. ³⁰ Upute se iz Hašmona pa se utabore u Moserotu. ³¹ Krenu iz Moserota pa se utabore u Bene Jaakanu. ³² Iz Bene Jaakana po u i utabore se u Hor Gidgadu. ³³ Odu iz Hor Gidgada pa se utabore u Jotbati. ³⁴ Napustivši Jotbate utabore se u Abroni. ³⁵ Iz Abrone po u te se utabore u Esion Geberu. ³⁶ Iz Esion Gebera krenu te se utabore u pustinji Sin, to jest u Kadešu. ³⁷ Napustivši Kadeš utabore se na brdu Hor, na granici zemlje edomske. ³⁸ Tu se na Gospodnju zapovijed sve enik Aron popne na brdo i tamo umre, etrdeset godina nakon izlaska Izraelovih sinova iz zemlje egipatske, prvoga dana petog mjeseca. ³⁹ I Aronu je bilo stotinu dvadeset i tri godine kada je umro na brdu Hor.

⁴⁰ Tad na uje Kanaanac, kralj Arada, koji je stanovao na jugu zemlje Kanaan, da se primi u Izraelovi sinovi. ⁴¹ I krenu od brda Hora te se utabore u Salmoni. ⁴² Po u iz Salmone te se utabore u Punonu. ⁴³ Napustivši Punonu utabore se u Obotu. ⁴⁴ Upute se iz Obota te se utabore u Ije Abarimu, na granici Moaba. ⁴⁵ Zapute se iz Ije Abarima te se utabore u Dibon Gadu. ⁴⁶ Po u iz Dibon Gada te se utabore u Almon Diblatajimu. ⁴⁷ Krenu iz Almon Diblatajima te se utabore na uzvisini Abarim, pred Nebom. ⁴⁸ Sa uzvisine Abarim krenu te se utabore u dolinama Moaba, kraj Jordana, naspram Jerihona. ⁴⁹ Kraj Jordana su taborili, od Bet Haješimota sve do Abel Hašitima na Moapskim dolinama.

⁵⁰ I Gospod re e Mojsiju u dolinama Moaba kraj Jordana, nasuprot Jerihonu: ⁵¹ "Poru i Izraelovim sinovima: Kada prije ete preko Jordana u zemlju Kanaan, ⁵² rastjerajte stanovnike te zemlje pred licima vašim, uništite njihove slike; sve izlevene idole slomite, i njihove uzvisine razorite. ⁵³ Zauzmite zemlju i u njoj živite, jer sam vama tu zemlju darovaao da je prisvojite. ⁵⁴ I zemlju ete kockom podijeliti, po rodovima vašim. Brojniji neka dobiju ve i dio, a onim kojih je manje dodijelite manji dio; neka baštini svako ono gdje mu kocka padne, i po plemenima o eva vaših naslje ujte. ⁵⁵ Ali ako ne rastjerate stanovnike ove zemlje pred licima svojim, oni e postati trnje u vašim oima i bodlje u vašim bokovima, i smetat e vam u zemlji u kojoj živite. ⁵⁶ I desit e se vama ono što sam njima spremao!"

34

O granicama i podjeli zemlje

¹ I Gospod re e Mojsiju: ² "Poru i Izraelovim sinovima: Kada stignete u zemlju Kanaan koja e vam kao baština pripasti; u zemlju kaanansku u svojim granicama. ³ Neka se južna strana proteže od pustinje Sin, prate i Edom, tako da vaša južna granica po inje na kraju Slanog mora na istoku. ⁴ I nek vam granica južno od uzvisine Akrabimske skrene i neka

Brojevi

ide sve do Sina. Neka dopire do podru ja južno od Kadeš Barnee; neka odatle nastavlja do Hasad Adara sve do Asmona.

⁵ Neka od Asmona skrene k Egipatskom potoku i neka izbjije na more.

⁶ Neka vam je zapadna granica Veliko more i njegova obala; to je vaša granica k zapadu.

⁷ Neka vam je ovo sjeverna granica: Neka od Velikog mora ide sve do brda Hor; ⁸ neka se od brda Hor povu e granica sve do Hamata, i neka stiže sve do Sedada; ⁹ neka se granice dalje prostire do Sifrona i neka završava kod Hasar Enana. Neka je ovo vaša sjeverna granica.

¹⁰ Za granicu na istoku povucite crtu od Hasar Enana do Šefama. ¹¹ I neka se granica od Šefama spušta do Rible, isto no od Ajna. Neka se potom spusti do isto ne strane Kineretskog jezera. ¹² Neka se zatim spusti niz Jordan sve do Slanog mora. To je vaša zemlja s granicama naokolo."

¹³ I Mojsije zapovjedi Izraelovim sinovima: "Ovo je zemlja koju ste kockom stekli kao baštinu, za koju je Gospod naredio da je dobije devet plemena i polovica jednog plemena. ¹⁴ Jer pleme sinova Rubenovih uz domove otaca svojih, te pleme sinova Gadovih uz domove o eva svojih, ve su primili svoje baštine, kao što je svoj dio primila i polovica plemena Manašeova. ¹⁵ Tako su ta dva i po plemena primila svoje baštine s ovu stranu Jordana, prema Jerihonu, k istoku gdje sunce izlazi."

¹⁶ I Gospod re e Mojsiju: ¹⁷ "Ovo su imena muškaraca koji e vam zemlju razdijeliti: Eleazar, sve enik, i Jošua, sin Nunov. ¹⁸ Zatim ete od svakog plemena uzeti po jednog poglavara, za podjelu zemlje. ¹⁹ I ovo su imena muškaraca: Kaleb, sin Jefuneov, od plemena Judina; ²⁰ Šemuel, sin Amihudov, od plemena Simeonova; ²¹ Elidad, sin Kislonov, od plemena Benjaminova; ²² iz plemena sinova Danovih, pleme Buki, sin Joglijev. ²³ Iz plemena Josipova, pleme Haniel, sin Efodov iz plemena Manašeovog. ²⁴ Iz plemena sinova Efrajimovih, poglavar Kemuel, sin Šiftanov; ²⁵ Iz plemena sinova Zebulona, poglavar Elisafan, sin Parnakov; ²⁶ iz

plemena sinova Jisakarovih, poglavar Paltiel, sin Azanov; ²⁷ iz plemena sinova Ašera, poglavar Ahidud, sin Šelomijev; ²⁸ iz plemena sinova Naftalijevih, poglavar Pedahel, sin Amihudov." ²⁹ To su muškarci kojim Gospod zapovjedi da sinovima Izraela baštinu u zemlji Kanaan razdijele.

35

Levitski gradovi

¹ I Gospod re e Mojsiju u dolini Moaba kraj Jordana, naspram Jerihona: ² "Zapovjedi Izraelovim sinovima da od svoje baštine daruju Levitima gradove da u njima stanuju. Levitima dodijelite pašnjake oko gradova; ³ U gradovima e živjeti a na pašnjacima držati goveda, stoku i sve životinje! ⁴ Neka se pašnjaci uz gradove, koje ete Levitima dati, prostiru od gradskih zidina hiljadu lakata naokolo. ⁵ Onda odmjerite od grada k istoku dvije hiljade lakata, i na južoj strani dvije hiljade lakata, i na zapadnoj strani dvije hiljade lakata te na sjevernoj strani dvije hiljade lakata, tako da grad leži u sredini. Neka su to njihovi pašnjaci.

⁶ Neka od gradova koje ete Levitima darovati, bude šest gradova za uto ište, gdje eš dopustiti ubojici da se skrije; uz ove im dodajte još etrdeset i dva grada. ⁷ Neka ukupno bude etrdeset osam gradova s pašnjacima koje ete dati Levitima. ⁸ A gradove koje ete od baštine sinova Izraelovih uzeti, uzmite tako što ete ih više uzeti od plemena koja imaju više, a manje od onih koja imaju manje. Neka svako pleme dâ Levitima gradove srazmerno baštini koju dobije."

⁹ I Gospod re e Mojsiju: ¹⁰ "Poru i Izraelovim sinovima: Kada prije ete Jordan i stignete u zemlju Kanaan, ¹¹ izaberite za se gradove koji e vam uto ište biti, da ubojica koji nehotice ubije ovjeka tamo može pobje i. ¹² I neka su vam ovi gradovi uto ište od krvnog osvetnika, da ubojica ne mora umrijeti prije no što mu se sudi pred zajednicom. ¹³ I neka od gradova koje dodijelite bude šest gradova uto išta. ¹⁴ Tri ete s ovu stranu Jordana dodijeliti, a tri u zemlji Kanaan. ¹⁵ Neka ovi gradovi

Izraelovim sinovima, strancima i došljacima budu uto ište, da mogu pobje i ako ovjeka nehotice ubiju.

¹⁶ Ako ga oru em željeznim udari, te tako ubije, onda je ubojica; neka se takav krvnik obavezno pogubi. ¹⁷ A ako ga udari kamenim oru em, od kojeg ovjek može poginuti, tako da zaista umre, onda je ubojica; i neka se takav krvnik obavezno pogubi. ¹⁸ A ako li ga udari drvenim oru em, od kojeg ovjek može umrijeti, tako da zaista umre, onda je ubojica; i neka se takav krvnik obavezno pogubi.

Krvna osveta

¹⁹ Neka krvni osvetnik pogubi ubojicu ako ga sretne; neka ga ubije. ²⁰ A ako neko gurne drugoga iz mržnje ili namjerno baci nešto na njega, tako da umre, ²¹ ili ga iz neprijateljstva udari svojom rukom te ovaj umre; onda se onaj koji ga je udario mora obavezno pogubiti, jer je ubojica. Neka krvni osvetnik pogubi ubojicu kada ga sretne.

²² A ako ga nehotice gurne, a ne iz neprijateljstva, ili slu ajno nešto na njega baci, ²³ ili ako kamen od kojeg se može poginuti baci na njega, a on zaista umre, ali ga nije vidio, i nije neprijatelj, te mu nije htio nauditi, ²⁴ neka onda zajednica izme u ubojice i krvnog osvetnika odlu uje po zakonu. ²⁵ I neka zajednica izbavi ubojicu iz ruku krvnog osvetnika, i neka ga ponovo vrati u grad uto išta u kojem se skrivaو; i neka ostane tamo do smrti visokog sve enika kojeg su pomazali svetim uljem. ²⁶ Ali ako ubojica napusti podru je grada uto išta, ²⁷ i ako ga krvni osvetnik na e van granica grada uto išta, te osvetnik pogubi ubojicu, onda nije kriv za krv; ²⁸ jer mora ostati do smrti visokog sve enika u gradu uto ištu. Tek se nakon njegove smrti smije vratiti na svoje imanje. ²⁹ I neka je ovo zakon za sva vaša pokoljenja u svim naseljima.

³⁰ Svakog ko ubije ovjeka treba kazniti smr u samo nakon iskaza svjedoka, ali nije dovoljan jedan svjedok da se ovjek osudi na smrt. ³¹ I nemojte primati otkupninu za krvnika koji je kriv za ubojstvo, nego ga obavezno pogubite. ³² Tako er, otkupninu ne uzimajte od onoga koji je pobjegao u grad

uto ište neposredno pred smrt sve enika, da bi se na svoju zemlju mogao vratiti.³³ I nemojte skrnaviti zemlju u kojoj živite! Jer krv prlja zemlju; i zemlja se ne može iskupiti od krvi koja je na njoj prolivena, osim krvlju onoga koji je prolio.³⁴ Ne kaljajte zemlju u kojoj živite, jer i Ja u njoj boravim! Jer Ja, Gospod, boravim me u Izraelovim sinovima."

36

Zakon o udaji djevojaka s pravom nasljedstva

¹ Tada pristupe starještine rodova sinova Gileadovih, sina Makira, sina Manašeа, od plemena sinova Josipovih, te poru iše Mojsiju, poglavarima i plemenskim starješinama² govore i: "Gospod je mome gospodaru zapovjedio da se zemlja Izraelovim sinovima dodijeljuje kockom. I moj gospodar je od Gospoda primio zapovijed da se baština našeg brata Selofhada dodijeli njegovim k erima.³ A ako se udaju za jednog od sinova iz drugih plemena Izraela, onda e se njihova baština oduzeti od baštine o eva naših, i ono što imaju e se dodati baštini plemena kojem pripadaju; tako e se odvojiti od ždrijeba naše baštine.⁴ Ali kada bude jubilejska godina Izraelovih sinova, onda e se imanje sjediniti sa baštinom onog plemena u koje se udaju; tako e se od baštine našeg plemena otkinuti imanje našega oca!"

⁵ I Mojsije zapovjedi Izraelovim sinovima, po naredbi Gospodnjoj, govore i: "Pleme Josipovih sinova zbori pravo.⁶ Ovo je rije koju je Gospod k erkama Selofhada poru io govore i: 'Mogu se udati za onoga koji je u njihovim o ima dobar; ali neka se udaju samo unutar plemena oca svoga,⁷ da ne prelazi baština Izraelovih sinova iz plemena u pleme; nego neka svako me u Izraelovim sinovima zadrži baštinu svojih otaca.⁸ Neka se svaka k er koja me u plemenima Izraelovim posjeduje baštinu udaje za ovjeka iz plemena oca svoga, da svako me u Izraelovim sinovima zadrži dio baštine otaca svojih,⁹ te da baština ne prelazi iz plemena u pleme, nego neka

Brojevi

svako me u plemenima Izraelovih sinova zadrži svoju baštinu.”

¹⁰ Kako Gospod naredi, tako i u iniše k eri Selofhadove.
¹¹ I Mahla, Tirsa, Hogla, Milka i Noa, k eri Selofhadove, udaše se za sinove stri eva svojih. ¹² Udaše se u porodice sinova Manašeа, sinova Josipovih, i njihova baština osta u porodicama plemena njihova oca.

¹³ To su odredbe i zakoni koje Gospod kroz Mojsija zapovjedi Izraelovim sinovima u dolinama Moaba, kraj Jordana, naspram Jerihona.

PONOVLJENI ZAKON

1

Mojsije podsje a Izrael na prije eni put

¹ Ovo su Mojsijeve rije i koje uputi Izraelu s onu stranu Jordana, u pustinji, u Arabi prema Sufu, izme u Parana, Tofela, Labana, Hazerota i Di Zahaba. ² Jedanaest je dana hoda iz Horeba preko uzvisine Seira do Kadeš Barnee. ³ I desi se etrdesete godine, jedanaestog dana, da Mojsije po ne besjediti svim Izraelovim sinovima, onako kako mu je Gospod naredio; ⁴ nakon njegove pobjede nad Sihonom, kraljem amorejskim, koji je živio u Hešbonu, i bašanskog kralja Oga, koji je živio u Aštarotu i Edreju. ⁵ Na drugoj strani Jordana, u zemlji Moab, Mojsije po e tuma iti i izlagati ovaj zakon, govore i: ⁶"Gospod, Bog naš, obratio nam se na gori Horeb govore i: 'Dosta ste boravili na ovoj gori!' ⁷ Krenite i idite u gorje Amorejaca i njihovim susjedima u Arabi, na visoravnima, u Šefeli i Negebu, i na obali mora, u zemlju Kanaan i u Libanon, do velike rijeke Eufrata! ⁸ Gle, vama sam namijenio zemlju koja je pred vama; u ite i zauzmite tu zemlju. Gospod se zakleo o evima Abrahamu, Isaku i Jakovu, da e je njima i potomcima njihovim darovati!"

⁹ Ali ja vam tada rekoh: 'Ne mogu vas sam nositi', ¹⁰ jer vas je Gospod, Bog vaš, umnožio i gle, danas vas je kao zvijezda nebeskih. ¹¹ Neka vas Gospod, Bog otaca vaših, umnoži još hiljadu puta više i neka vas blagoslovi, kako je i obe ao! ¹² No kako da sam nosim vaše breme, vaš teret i nesuglasice?

¹³ Izaberite iz plemena vaših mudre i iskusne muškarce, da vam ih kao poglavare postavim! ¹⁴ A vi mi odgovoriste: 'Dobra je stvar koju misliš u initi!' ¹⁵ Tad izabrah od vaših plemenskih starješina mudre i iskusne ljude te ih postavih kao poglavare vaše, kao vo e nad hiljadama i nad stotinama, pedesetnike i desetnike, te kao poglavare vaših plemena. ¹⁶ U to vrijeme

naredih vašim sucima: Poslušajte bra u svoju i pravo sudite izme u ovjeka i brata njegova, ili stranca! ¹⁷ Budite nepristrasni na sudu, saslušajte i malog i velikog, i nikoga se ne bojte, jer presuda je Gospodnja. No iznesite parnicu koja vam je preteška meni, da je ja po ujem! ¹⁸ Tako vam tad naredih sve što vam valja initi.

Pobuna naroda

¹⁹ Tad smo pošli iz Horeba i lutali kroz onu groznu i ogromnu pustinju koju ste vidjeli na putu do gorja Amorejaca; onako kako nam je Gospod, Bog naš, zapovjedio, te do osmo do Kadeš Barnee. ²⁰ Tad vam rekoh: 'Stigli ste do gorja Amorejskog, koje nam Gospod, Bog naš, želi darovati. ²¹ Gle, Gospod, tvoj Bog, ti je zemlju ovu što pred tobom leži dodijelio. Uspni se, zauzmi je, kako ti je Gospod, Bog otaca tvojih, obe ao. Ne boj se i ne strahuj!' ²² Tad mi pristupiste i rekoste: 'Daj da pošaljemo muškarce ispred nas da zemlju izvide i da nas obavijeste o putu kojim emo po i i o gradovima u koje emo sti i!' ²³ I to mi se u ini dobro te izabrah od vas dvanaestericu, po jednog iz svakog plemena. ²⁴ Oni krenuše i zaputiše se gore u brda, pa onda do doline Eškol i razgledaše zemlju. ²⁵ Ubraše plodova te zemlje te donešoše nama. I izvijestiše nas govore i: 'Zemlja koju nam Gospod, Bog naš, želi darovati je dobra!'

²⁶ Ali vi ne htjedoste po i gore nego ste se usprotiviste naredbi Gospodnjoj. ²⁷ Gun ali ste u svojim šatorima govore i: 'Gospod nas prezire, zato nas izvede iz zemlje egipatske da nas preda u ruke Amorejaca i iskorijeni! ²⁸ Gdje da po emo? Bra a nam srca prestraviše govore i: Taj narod je silniji i višlji su od nas, gradovi su im veliki i utvr eni do nebesa. A tamo vidjesmo i Anakove sinove!' ²⁹ Ali ja vam odvratih: 'Ne plašite se i ne strahujte zbog njih! ³⁰ Jer Gospod, Bog vaš, ide ispred vas, i borit e se za vas, onako kako je to u inio i u Egiptu na vaše o i, ³¹ i u pustinji, gdje si vidio kako te Gospod, tvoj Bog, nosio onako kako otac nosi sina, cijelim putem dok ne stigoste do ovoga mjesta! ³² No vi ne htjedoste vjerovati Gospodu,

Ponovljeni zakon

vašem Bogu,³³ koji je hodio putem ispred vas da vam mjesto za tabor pronađe, no u kao plamen, a danju kao oblak.

³⁴ Kad je Gospod uočiku i riječi vaše, naljuti se te se zakle govoreći: ³⁵ 'Niko od ljudi ovoga opakog pokoljenja neće vidjeti dobru zemlju koju sam pod zakletvom obećao dati o evima vašim.' ³⁶ Samo je Caleb, sin Jefuneov, vidjeti. Njemu i njegovim sinovima u darovati zemlju na koju je krojan, jer je Gospoda vjerno slijedio.' ³⁷ Ali se Gospod i na mene naljutio i rekao mi: 'Ni ti ne ešti u i tamo!' ³⁸ Ali, Jošua sin Nunov, koji pred tobom stoji, dođe i ešti tamo. Ohrabri ga i osnaži, jer on je Izraelovu baštinsku razdijeliti. ³⁹ I sitna vaša dječica, za koju rekoste da će plijen postati, i sinovi vaši, koji još ne znaju šta je dobro a šta zlo, oni će u i tamo; njima u zemlju darovati i neka bude u njihovom vlasništvu.' ⁴⁰ A vi vratite i idite u pustinju koja je na putu k Crvenom moru.'

⁴¹ Tad mi odvratiste govoreći: 'Ogriješili smo se o Gospodu! Po iemo gore i boriti se onako kako nam je Gospod, Bog naš, naredio!' I opasali ste se oružjem i lakovjernim krenulim u brda. ⁴² Ali Gospod mi reče: 'Poruči im: Ne polazite gore i ne borite se, jer nisam me u vama, da vas neprijatelj ne bi potukao!' ⁴³ I ja vam to rekoh, ali ne poslušaste. Usprotiviste se naredbi Gospodnjoj i drsko po oste u brda. ⁴⁴ Tad se protiv vas postrojiše Amorejci, koji žive u tom gorju, te vas progoniše poput peleni i rastjeraše od Seira sve do Horme. ⁴⁵ Tada ste se vratili i plakali pred Gospodom, ali Gospod ne htjede uti vašeg glasa niti vam prikloniti uho. ⁴⁶ Tako ostaste dugo u Kadešu, onoliko koliko već ostaste.

2

Godine u pustinji

¹ Zatim se okrenusmo i po osmo u pustinju koja je na putu k Crvenom moru, onako kako mi je Gospod naredio; i dugo kružismo oko brda Seir. ² I Gospod mi poruči i govoreći: ³ 'Dovoljno ste se dugo kružili oko ovog brda. Krenite na

Ponovljeni zakon

sjever!' ⁴ A narodu ovako poru i: 'Proputujte kroz podru je bra e vaše, sinova Ezavovih, koji žive u Seiru, i oni e vas se plašiti, ali budite oprezni; ⁵ ne zapo injite nikakve sva e s njima, jer vam od njihove zemlje ne u dati ni pedalj; jer sam goru Seir Ezavu u vlasništvo dao! ⁶ Hranu novcem kupujte od njih, da imate šta jesti i vodu za pi e od njih novcem kupujte.

⁷ Gospod, Bog tvoj, te je blagoslovio u svim djelima ruku tvojih. Pazio je na te u tvojim lutanjima kroz ovu ogromnu pustinju; i Gospod, tvoj Bog je ovih etrdeset godina bio uz tebe; ni ega ti nije nedostajalo.' ⁸ Tako pro osmo kraj bra e svoje, sinova Ezavovih, što u Seiru borave, cestom kroz Arabu, od Elata do Esion Gebera.

Onda okrenusmo i po osmo prema pustinji Moab. ⁹ Potom mi Gospod poru i: 'Ne napadaj Moapce i ne upuštaj se s njima u boj, jer od njihove ti zemlje u vlasništvo ništa ne u dati. Ar dadow Lotovim sinovima kao baštinu. ¹⁰ Ranije su tu živjeli Emijci. Bio je to mo an i brojan narod, visoka stasa kao Anakovi sinovi. ¹¹ I njih su ubrajali u Refaimce kao i Anakove sinove, a Moapci ih nazivahu Emijcima. ¹² U Seiru su nekada živjeli Horijci, ali su im Ezavovi sinovi oduzeli imanja, i rastjerali ih ispred sebe te se naselili na njihova mjesta, kao što je u inio Izrael sa zemljom koju mu dodijeli Gospod. ¹³ A sada po ite i prije ite preko potoka Zereda!' Tad prije osmo potok Zered. ¹⁴ I putovali smo od Kadeš Barnee do prelaska preko potoka Zereda trideset i osam godina, dok se ne iskorijeni itavo pokoljenje ratnika iz tabora; onako kako se Gospod zakleo. ¹⁵ I ruka se Gospodnja protiv njih okrenula i iz tabora ih istrebljivala, sve dok ih nije posve nestalo.

¹⁶ I desi se, kada su svi ratnici iz naroda pomrli, ¹⁷ da mi Gospod kaže: ¹⁸ 'Danas eš granicu Maoaba kod Ara prije i, ¹⁹ i približiti se sinovima Amonovim. Ne zame i boja i ne ratuj s njima, jer ti od sinova Amonovih ne u dati zemlje. Darovao sam je Lotovim sinovima kao baštinu. ²⁰ I za nju kažu da je zemlja refaimska, i neko su tu živjeli divovi. Njih su Amonci zvali Zamzumijcima. ²¹ To bijaše silan i brojan narod, kao Emijci. A Gospod ih istrijebi i rastjera sa imanja pred njima

kako biste zauzeli njihova mjesta. ²² Onako kako je u inio i s Ezavovim sinovima, koji su u Seiru živjeli, tako što je pred njima istrijebio Horijce. Rastjeraše ih sa njihovih imanja i naseliše se na njihova mjesta gdje žive do dana današnjeg. ²³ I Avijce, koji su živjeli u naseljima sve do Gaze, Kaftorci, koji do oše iz Kaftora istrijebiše i naseliše se u njihova mjesta. ²⁴ Te po i sada i prije i rijeku Arnon! Gle, ja sam Sihona, kralja Hešbona, Amorejca, predao sa zemljom njegovom u tvoje ruke. Idi i zauzimaj zemlju i ratuj protiv njega! ²⁵ Od danas u strah i trepet pred tobom ulivati narodu pod itavim nebom, tako da e se tresti i preplašit im uju za tebe!'

Pobjeda nad kraljem Sihonom

²⁶ Tad poslali glasnike iz pustinje Kedemot Sihonu, kralju hešbonskom, s porukom mira, rekoh: ²⁷ "Htio bih kroz tvoju zemlju pro i. I i u samo putem; ne u skretati ni lijevo niti desno. ²⁸ Hranu eš mi za novac prodavati, da imam šta jesti, i pitku vodu eš mi za novac davati. Pusti me da pješice pro em, ²⁹ kao što su mi sinovi Ezavovi dopustili, oni što žive u Seiru, te Moapci, koji borave u Aru, samo da do em preko Jordana u zemlju koju nam Gospod, Bog naš, želi darovati! ³⁰ Ali Sihon, kralj Hešbona, nam ne dade da pro em kroz njegovu zemlju; jer Gospod, Bog tvoj, stvrdnu njegov duh i skameni njegovo srce, te ga predade u tvoje ruke, gdje je i danas. ³¹ I Gospod mi re: 'Gle, po eo sam predavati Sihona i zemlju njegovu tebi; po ni je zauzimati, da ti zemlja njegova bude baština!' ³² I Sihon se postroji protiv nas kod Jahasa sa itavim narodom svojim. ³³ Ali Gospod, Bog naš, ga predade u naše ruke i mi ga potukosmo i sinove njegove i narod itav. ³⁴ I tad osvojismo sve njegove gradove, i predadosmo ih uništenju, svaki grad, sve muškarce, žene i djecu; niko ne ostade živ. ³⁵ Zadržasmo samo stoku kao plijen iz gradova koje osvojismo. ³⁶ Od Aroera, što je na obali rijeke Arnon, preko grada u dolini, sve do Gileada, nijedan grad ne bijaše previše tvrd; Gospod, Bog naš, nam ih sve predade u ruke. ³⁷ Ali zemlji Amorejaca se nisi približavao, niti cijelom podru ju uz obalu rijeke Jabok, niti

gradovima u brdima, bilo emu što nam je Gospod, Bog naš, zabranio."

3

Pobjeda nad Ogom, kraljem bašanskim

¹ Onda se okrenemo i poemo putem u Bašan. Tada se Og, kralj bašanski, sa cijelim svojim narodom okrenu protiv nas, zame u i boj kod Edreja. ² Tad mi Gospod poru i: 'Ne boj ga se! Jer sam ga predao tebi u ruke sa cijelim narodom i zemljom njegovom, i s njim u im onako kako si postupio sa Sihonom, kraljem Amorejaca, što je u Hešbonu živio.' ³ Tako Gospod, Bog naš, preda i kralja Oga bašanskog u naše ruke uz cijeli narod njegov. Potukli smo ih i niko se od njih nije spasio. ⁴ I u to smo vrijeme zauzeli sve njegove gradove, i ne bijaše grada koji nismo zaposjeli: šezdeset gradova, cijelu pokrajinu Argob, kraljevstvo Oga bašanskog. ⁵ Svi ovi gradovi bijahu utvr eni visokim zidinama, kapijama i prijevornicama; a bijaše i dosta drugih gradova bez zidina. ⁶ I predadosmo ih uništenju, kao što u inismo sa Sihonom, kraljem hešbonskim; sve gradove posvetismo uništenju, muškarce, žene i djecu. ⁷ Ali stoku i ratni plijen iz gradova zadržasmo za se. ⁸ Tako uzmemo zemlju iz ruku dvojice amorejskih kraljeva, što bijahu s onu stranu Jordana, od rijeke Arnon do brda Hermona, ⁹ – Sidonci zovu Hermon Sirjon, a Amorejci ga zovu Senir – ¹⁰ sve gradove u dolini, cijeli Gilead i Bašan, sve do Salke i Edreja, gradove kraljevstva Oga bašanskoga. ¹¹ Bašanski kralj Og bijaše posljednji Refaimovac. Gle, njegov krevet bijaše željezni. Zar nije još u Rabahu, gradu Amorejaca? Dug je devet lakata, a širok etiri lakta, po laktu obi na ovjeka.

¹² Osvojismo tu zemlju, a ja je predadoh Rubenovcima i Gadovcima, od Areora, koji leži kraj rijeke Arnona, uz polovicu brda Gileada s gradovima njegovim. ¹³ No ostatak Gileada i cijeli Bašan, kraljevstvo Oga, dodijelih polovici

Ponovljeni zakon

plemena Manašeova. Cijela pokrajina Argob, sav Bašan, bijaše nazvan *zemlja refaimska*.¹⁴ Jair, sin Manašeov zauze itavo podru je Argoba do granice s Gešurovcima i Maakinovcima, i nazove ga *Jairova naselja*, kako se i do dana današnjeg zove.

¹⁵ Makiru dadoh Gilead.¹⁶ Rubenovcima i Gadovcima dodijelih zemlju Gilead do rijeke Arnon, koja je sredina i granica u dolini, sve do Jaboka, granice sinova Amonovih.¹⁷ Uz to i Arabu s Jordanom, kao granicu od jezera Kinereta do mora Arava, Slanoga mora uz obronke Pisge na istoku.¹⁸ I naredih vam u to vrijeme govore i: "Gospod, Bog vaš, vam ovu zemlju darova kako biste je zaposjeli; a sad naoružani krenite ispred vaše bra e, Izraelovih sinova; svи muškarci sposobni za rat.

¹⁹ Neka samo žene vaše, djeca i stoka – jer znam da imate mnogo stoke – ostanu u gradovima, koje vam darovah,²⁰ dok Gospod ne umiri i bra u vašu, kao što je vas umirio, dok ne zauzmu zemlju koju im je Gospod, Bog vaš, darovao s onu stranu Jordana; a potom se vratite, svaki na svoj posjed, koji sam vam dao!²¹ A Jošui sam u ono vrijeme zapovjedio govore i: Tvoje su o i sve vidjele, sve što je Gospod Bog u inio onoj dvojici kraljeva; tako e Gospod u initi sa svakim kraljevstvom u koje prije eš.²² Ne bojte ih se! Jer je Gospod, Bog vaš, onaj koji se boriti za vas!"

²³ I molih Gospoda u ono vrijeme govore i:²⁴ 'Ah, Gospode Bože, po eo si prikazivati slugi svome slavu i snažnu ruku Svoju; jer gdje je bog na nebesima ili na zemlji koji bi mogao u initi sli no i koji bi imao mo poput Tvoje?

²⁵ Dopusti da prije em tamo i da vidim dobру zemlju s onu stranu Jordana, divno gorje i Libanon!²⁶ Ali Gospod se srdio na mene zbog vas i nije me uslišio nego je kazao: 'Dosta! Ni rije i više o tome!²⁷ Popni se na vrh Pisge i podigni pogled k zapadu, k sjeveru, jugu i istoku i pogledaj o im svojim, jer ti ne eš prije i Jordana.²⁸ I naredi Jošui, osnaži ga i u vrsni, jer on e prije i pred tim narodom i neka im zemlju koju ti ugledaš razdijeli!'²⁹ Tako ostasmo u dolini naspram Bet Peora.

4

Opomena na pokoravanje zakonu

¹ A sada Izraele, uj zakone i odredbe koje vas u im kako biste ih izvršavali, da živite i da u ete u zemlju koju vam je Gospod, Bog otaca vaših, dao i da je zaposjednete. ² Ni rije i nemojte dodavati na ono što vam zapovijedim ali ništa i ne oduzimajte, da bi držali odredbe Gospoda, Boga svoga, koje vam nare ujem. ³ O i su vaše vidjele šta Gospod u ini zbog Baala Peora. Jer sve one koji su slijedili Baala Peora me u vama je Gospod istrijebio! ⁴ Ali vi što ostaste uz Gospoda, Boga svoga; svi ste živi i danas. ⁵ Eto, podu io sam vas zakonima i odredbama kako mi je Gospod, Bog moj, zapovjedio, da po njima postupate u zemlji u koju ete do i da je zaposjednete. ⁶ uvajte ih sada i izvršavajte; jer u tome leži mudrost vaša i razum pred oima svih naroda. Kada uju odredbe re i e: 'Kako li je ovaj veliki narod mudar i razuman!' ⁷ Jer gdje postoji tako veliki narod kojem je Bog tako blizu kao što je nama Gospod, Bog naš, kad god Ga zovemo. ⁸ I gdje je ovako veliki narod koji ima tako pravedne zakone i odredbe kao što je zakon koji vam danas iznosim?

⁹ Ali pazi na se i uvaj dušu svoju, i ne zaboravi zbivanja koja si video vlastitim oima, neka ti iz srca ne isteku ni jednog dana života tvoga; nego ih djeci svojoj i unucima obznani! ¹⁰ Onoga dana kada si pred Gospodom, Bogom svojim, stajao na brdu Horeb, kada mi Gospod poru i: 'Skupi narod da im objavim rije Moju, i da nau e da Me se boje sve dok su živi na zemlji i da djecu svoju njima podu e!' ¹¹ Tad ste prišli i stajali pod brdom, no planina je gorjela u plamenu sve do srži nebesa, tamnih, obla nih i tmurnih. ¹² I Gospod vam je govorio iz plamena, uli ste glas Njegovih rije i ali lik mu ne vidjeste; glas ste jedino uli. ¹³ I objavio vam je Svoj savez, zapovjedio da ga se držite, onih deset zapovijedi i uklesa ih u dvije kamene plo e. ¹⁴ I Gospod mi je zapovjedio u ono vrijeme da vas podu im zakonu i odredbama koje ete izvršavati u zemlji u koju odlazite da bi je zauzeli.

Ponovljeni zakon

¹⁵ Stoga uvajte duše svoje jer ne vidjeste lika onoga dana kada vam je Gospod iz plamena zborio na brdu Horeb, ¹⁶ da ne biste postupili pogrešno te pravili kakav idol u obliku muškarca ili žene, ¹⁷ kip kakve životinje koja je na zemlji, ili ptice koja leti po nebu, ¹⁸ sliku ne ega što puže zemljom, ili ribe koja je u vodi dublje od površine zemlje; ¹⁹ niti da o i svoje podižeš k nebu pa da Sunce, Mjesec, zvijezde i svu vojsku nebesku gledaš pa da te zavedu da im se moliš i služiš, njima koje je Gospod, Bog tvoj, dodijelio svim narodima pod nebom. ²⁰ No vas je Gospod uzeo i izveo iz pe i gvozdene, iz Egipta, da budete njegov narod i baština onako kako je to i danas. ²¹ I Gospod se zbog vas toliko naljutio na mene da se zakleo da ja ne u pre i preko Jordana i u i u dobru zemlju, koju Gospod, Bog tvoj, tebi kao baštinu daje; ²² ve moram mirjeti u ovoj zemlji i ne smijem pre i Jordan; no vama je dozvoljeno po i preko Jordana i zauzeti onu divnu zemlju. ²³ Pazite sada da Savez Gospoda, Boga svoga, koji je s vama sklopio, ne zaboravite i da sebi ne pravite bilo kakve idole što vam je Gospod, Bog vaš, zabranio! ²⁴ Jer Gospod, Bog vaš, je plamen što žari i proždire i Bog ljubomorni.

²⁵ A kad izrodite sinove i unuke te dugo proživite u zemlji toj, a pogrešno postupite pa sebi izradite rezani lik bilo kakvog oblija, i u inite ono što je zlo u oima Gospoda, Boga vašeg, tako da Ga razgnjevite; ²⁶ sazivam vam danas nebesa i zemlju kao svjedoke protiv vas da ete doista uskoro biti iskorijenjeni iz zemlje u koju idete preko Jordana da je zaposjednete; ne ete dugo u njoj boraviti nego ete zaista biti iskorijenjeni! ²⁷ I Gospod e vas rasuti me u narodima i malo e vas ostati me u paganima do kojih e vas dotjerati Gospod. ²⁸ A tamo ete služit bogovima na injenim rukama ljudskim, kamenu i drvetu, koji ne vide, ne uju, ne jedu i ne osjete. ²⁹ A ako li odatle potražiš Gospoda, svoga Boga, onda eš Ga na i, doista, ako Ga srcem cijelim i dušom budeš tražio. ³⁰ Kada te obuzme nevolja pa te sve ove stvari sna u u danima budu im, onda eš se Gospodu, svome Bogu, vratiti i bit eš pokoran Njegovom glasu. ³¹ Jer Bog je milostiv; Gospod, Bog tvoj ne e te ostaviti

Ponovljeni zakon

ili uništiti, a ne e zaboraviti ni zavjeta kojim se zakleo o evima tvojim.

Nema Boga osim Gospoda

³² Te pitaj za vremena stara, koja bijahu prije tebe, o danu onome kada je Bog stvorio ovjeka na zemlji, s jednog kraja nebesa do drugoga da li se ikada dogodila ovako velika stvar, da li se desila ili se pro ulo o njoj: ³³ da li je ikada ijedan narod po uo glas kakvog boga iz plamena i živ ostao? ³⁴ Ili pak, da li je ikad kakav bog pokušao sebi uzeti narod iz drugog naroda kušaju i ga ispitima, znamenjima, udima, borbom i rukom silnom i ispruženom desnicom, kroz strahote goleme i djela velika, kao što je to Gospod, vaš Bog, u inio za vas u Egiptu pred vašim o ima. ³⁵ To ti je prikazano da spoznaš da je Gospod Bog, i niko drugi osim Njega. ³⁶ Dao ti je da sa nebesa uješ Njegov glas kako bi te podu io; a na zemlji ti je pokazao silnu vatrui, i Njegove si rije i uo iz plamena. ³⁷ I zato što je volio o eve tvoje i što je odabrao njihove potomke, On ih je Svojim licem i silom divnom izveo iz Egipta, ³⁸ kako bi mo nije i ve e narode pred tobom tjerao da te dovede i da ti ovu zemlju kao baštinu dodijeli, kako je danas. ³⁹ Zato danas znaj i na srce primi da je Gospod jedini Bog gore na nebesima i dolje na zemlji, i niko osim Njega. ⁴⁰ Stoga se pridržavaj odredbi Njegovih i Zakona koje ti danas zapovijedam, da tebe i djecu tvoju dobro sna e, i da dugo živiš u zemlju koju ti Gospod daruje za sva vremena!

Gradovi uto išta

⁴¹ Tad Mojsije izdvoji tri grada na drugoj strani Jordana, k izlasku sunca, ⁴² da ubica što svog bližnjeg nehotice ubi, a nije ga mrzio prije, može tamo pobje i da se u grad ovaj skloni i da živ ostane. ⁴³ Bezer u pustinji, u zemlji ravni arskoj, za Rubenovce; Ramot u Gileadu za Gadovce i Golani u Bašanu za sinove Manašeove.

Uvod u zakon

⁴⁴ Ovo je zakon koji Mojsije postavi izraelskom narodu. ⁴⁵ Ovo su svjedo anstva, odredbe i zakoni koje je Mojsije Izraelovim sinovima obznanio kada iza oše iz Egipta, ⁴⁶ na drugoj strani Jordana, u dolini naspram Bet Peora, u zemlji Sihona, kralja Amorejaca, koji je stanovao u Hešbonu, kojeg potukoše Mojsije i Izraelovi sinovi kada iza oše iz Egipta, ⁴⁷ i iju zemlju uzeše sebi, uz podru je Oga, kralja bašanskog; od dvojice kraljeva Amorejaca, koji bijahu s onu stranu Jordana prema izlasku sunca, ⁴⁸ od Areora, koji leži na obali Arnona, sve do brda Sion, to jeste Hermona, ⁴⁹ i cijele doline s onu stranu Jordana, prema istoku, do mora u Arabi pod obroncima Pisge."

5

Ponavljanje deset Božijih zapovijedi

¹ I Mojsije sazva cijeli Izrael te im poru i: "Po uj, o Izraele, odredbe i zakone koje ušima tvojim danas zborim; uvajte ih i nau ite kako biste ih izvršavali! ² Gospod, Bog naš, sklopi savez s nama na Horebu. ³ Nije ga sklopio sa o evima našim ve sa svima nama koji smo danas ovdje živi i zdravi.

⁴ Licem u lice je Gospod na brdu s vama razgovarao iz plamena. ⁵ U to vrijeme stajah izme u Gospoda i vas da rije i Gospodnje objavim, jer plašili ste se plamena i niste se popeli na brdo. A On re e:

⁶ Ja sam Gospod, vaš Bog, koji vas je iz Egipta, iz ku e ropstva izveo.

⁷ Nemoj imati drugih Bogova uza me.

⁸ Nemoj sebi praviti lika rezana niti slike kakve, bilo onoga što je na nebu ili onoga što je na zemlji, niti onoga što je u vodama ili pod zemljom. ⁹ Ne moli im se i ne služi im! Jer Ja, Gospod, Bog tvoj, Bog sam ljubomoran koji grijeha o eva snalazi kod sinova, do tre eg i etvrtog koljena onih što me

Ponovljeni zakon

reziru, ¹⁰ a koji milost pruža hiljadama koji me ljube i drže zapovijedi Moje.

¹¹ Ne uzimaj zalud ime Gospodnje, ime Boga tvoga, jer Gospod ne e ostaviti nekažnjena onoga ko Mu ime uzalud izgovara.

¹² Dana se subotnjeg sje aj i drži ga onako kako ti je Gospod, Bog tvoj, zapovjedio. ¹³ Šest dana radi i poslove svoje obavljam, ¹⁴ ali sedmog dana je subota Gospodnja, Boga tvoga, tada se posla ostavi, ne radite ni ti, ni sinovi tvoji, ni k eri, ni služe, ni služavke, ni tvoj bik, niti magarac, ni stoka nit tu inac koji živi unutar kapija tvojih – da odmarajte sluge tvoje, služavke tvoje i ti. ¹⁵ Jer prisjeti se da si i ti bio rob u zemlji egipatskoj i da te Gospod, tvoj Bog, izveo odatle mo nom rukom i ispruženom desnicom. Stoga ti je Gospod, tvoj Bog, zapovjedio da svetujuće subotu.

¹⁶ Poštuj majku i oca svoga, kako ti je Gospod, Bog tvoj, zapovjedio, da dugo i dobro živiš u zemlji koju ti je Gospod, Bog tvoj, darovao!

¹⁷ Ne ubij!

¹⁸ Ne ini preljubu!

¹⁹ Ne kradi!

²⁰ Ne svjedo i lažno o bližnjem svome!

²¹ Ne priželjkuj ženu bližnjeg svoga! Ne žudi za domom njegovim, ne priželjkuj zemlju njegovu, ni slugu niti služavku, nit govedo ili magare njegovo, ništa što njemu pripada!

²² Ove rije i izgovori Gospod cijeloj vašoj zajednici na brdu, iz plamena, oblaka i tmine, silnim glasom, ništa na to ne dodavši. I uklesa ih na dvije kamene plo e pa ih predade meni.

²³ I desi se kada ste za uli glas iz tame, a gora plamtjela ognjem, da mi pristupiste, svi poglavari i starješine, ²⁴ pa mi rekoste: 'Gle, Gospod, Bog naš, nam dopusti da vidimo Njegovu slavu i veli inu, i usmo Njegov glas iz plamena; danas vidjesmo da Bog razgovara s Ijudima i da oni ostanu živi. ²⁵ I zašto bi sada umirali? Jer e nas ova silna vatra progutati! Ako glas Gospoda, našeg Boga, i dalje budemo slušali, svi smo pomrijeti! ²⁶ Jer ko bi od svih bi a mogao uti

glas Boga živoga iz plamena, poput nas, a ipak ostati živ?

²⁷ Primakni se i slušaj sve što e Gospod, Bog naš, re i; i sve nam prenesi što e ti Gospod, Bog naš, poru iti; i mi smo to poslušati i izvršiti!

²⁸ A kada Gospod u rije i vaše besjede, što mi ih kazaste, pa re e: ' uo sam besjedu i rije i koje narod ovaj iznese. I sve je pravo što kazaše. ²⁹ O kada bi uvijek imali takvo srce, da Me se plaše i da se uvijek pridržavaju Mojih zapovijedi, da njih i djecu njihovu sna e dobro dovijeka. ³⁰ Po i i poru i im: 'Vratite se u svoje šatore! ³¹ No ti ostani ovdje kraj Mene da ti sve zapovijedi, odredbe i zakone kažem, da ih podu iš njima i da ih izvršavaju u onoj zemlji koju im dajem u baštinu! ³² Te pazite sada i inite onako kako je Gospod, Bog vaš, naredio; ne odstupajte od toga ni lijevo ni desno, ³³ nego idite putem koji vam je Gospod, Bog vaš, naredio da biste živjeli, i da bi vas dobro našlo, da dugo ostanete u zemlji koju ete baštiniti.

6

Ljubav prema Bogu

¹ I ovo su zapovijedi – odredbe i zakoni – koje je Gospod, vaš Bog, naredio da vas njima nau im, da ih izvršavate u zemlji u koju odlazite kako biste je zaposjeli; ² da se bojiš Gospoda, Boga svoga, i da držiš sve zapovijedi i odredbe koje ti dajem, ti, djeca tvoja i unuci, cijelog svog života kako bi dugo živio! ³ Uj sad, Izraele, i pazi da ih izvršavaš, da te dobro sna e i da se silno umnožiš, onako kako je Gospod, tvoj Bog i otac, obe ao, u zemlji u kojoj te e med i mlijeko.

⁴ Uj, o Izraele, Gospod je naš Bog, Gospod jedini! ⁵ I Gospoda, Boga svoga, ljubi svim srcem svojim, svom dušom svojom, i cijelom snagom svojom. ⁶ I ove rije i koje ti danas nare ujem nosi u srcu svome, ⁷ i njima podu i sinove svoje, o njima pri aj kada sjediš u ku i kada ideš putem; kada liježeš i ustaješ; ⁸ kao znamenje ih na svoj dlan priveži, nosi ih kao spomen iznad oiju ⁹ i zapiši ih na stupove ku e svoje i na kapije njene.

Ponovljeni zakon

¹⁰ A kada te Gospod, tvoj Bog, dovede u zemlju za koju se zakleo o evima, Abrahamu, Isaku i Jakovu, da e ti je dati; divne i velike gradove, koje nisi sam sagradio, ¹¹ i ku e pune dobara, koje nisi sam ispunio, bunare iskopane, koje nisi kopao, vinograde i masline, koje nisi zasadio; i kada budeš jeo te se zasitiš, ¹² uvaj se da ne zaboraviš Gospoda, koji te iz zemlje egipatske, iz ku e ropstva izveo, ¹³ nego se Gospoda, svoga Boga, plaši, služi Mu i Njegovim se imenom kuni. ¹⁴ I ne slijedite druge bogove; bogove naroda oko vas, ¹⁵ jer Gospod, tvoj Bog, koji boravi me u vama Bog je ljubomoran – da se ne rasplamsa srdžba Gospoda Boga protiv tebe i da te ne istrijebi sa zemlje.

¹⁶ Ne iskušavajte Gospoda, Boga svoga, kao što ga kuštaste u Masi!

¹⁷ Potpuno se držite zapovijedi Gospoda, Boga svoga, svjedo anstava i naredbi Njegovih koje vam dade! ¹⁸ I ini ono što je dobro i pravi no u o ima Gospodnjim, da te dobro sna e i da u eš u dobru zemlju i da je baštiniš; onu koju Gospod zakletvom obe ao o evima tvojim, ¹⁹ te da rastjeraš sve neprijatelje pred sobom onako kako je Gospod kazao.

²⁰ I kada te sin tvoj u danima budu im upita govore i: 'Kakva su to svjedo anstva, odredbe i zakoni koje vam je Gospod, naš Bog, zapovjedio?', ²¹ ti mu odgovori: 'Bijasmo sluge faraonove u Egiptu, i Gospod nas izvede rukom mo nom iz zemlje egipatske, ²² i pred o ima našim napravi velika i strašna znamenja i uda u Egiptu, protiv faraona i cijelog njegovog doma. ²³ I On nas sa tog mjesta izvede kako bi nas doveo ovamo, da nam daruje zemlju koju je zakletvom obe ao našim o evima. ²⁴ I Gospod nam je zapovjedio da se držimo svih ovih odredbi; da se Gospoda Boga bojimo, da nas uvijek sna e dobro i da nas održi u životu, kako je to i danas. ²⁵ I kao pravi nost e nam se pripisati ako održimo sve odredbe Gospoda, Boga našeg, i ako inimo onako kako nam je zapovjedio.'

Izabrani narod

¹ Kada te Gospod, Bog tvoj, dovede u zemlju da je zaposjedneš, i kada pred tobom iskorijeni narode mnoge: Hetite, Girgašane, Amorejce, Kanaance, Perižane, Hivijce i Jebusejce, sedam brojnijih i silnijih naroda od tebe – ² i kada ih Gospod, tvoj Bog, tebi preda kako bi ih potukao, obavezno ih uništi! Ne sklapaj saveza s njima i nemoj im pružati milost! ³ I nemojte sklapati brakove s njima; ne daji svoje k eri njihovim sinovima za žene, niti njhove k eri uzimaj za žene sinovima svojim. ⁴ Jer sinove bi tvoje okrenuli od Mene da drugim bogovima služe; a onda e se srdžba Gospodnja raspaliti nad vama i brzo vas iskorijeniti. ⁵ Nego ovako s njima postupajte: njihove altare razrušite, kamene im spomenike porazbijajte, stabla im sveta sasijecite i rezane bogove u plamenu spalite.

⁶ Jer vi ste narod svet Gospodu, vašem Bogu; tebe je Gospod, tvoj Bog, iz svih naroda izabrao, od svih naroda zemlje, da njegov narod budete. ⁷ Nije vas Gospod odabrao niti vam je srce priklonio zato što vas je mnogo – jer vi ste najmanji od svih naroda – ⁸ no zato što vas Gospod ljubi i zato što htjede održati zakletvu kojom se vašim o evima zakleo. Zato vas Gospod izvede mo nom rukom i otkupi iz ku e ropstva, iz faraonovih ruku, kralja Egipta. ⁹ Zato znaj da je Gospod, vaš Bog, istiniti i vjerni Bog, koji se saveza drži i milost ukazuje do hiljaditog koljena onima koji njegove zapovijedi poštuju i koji ga ljube. ¹⁰ Ali u lice se sveti svakome ko Ga prezire, satire ga; ne odga a onima koji Ga mrze nego ih uništava; sveti se njemu samome. ¹¹ Zato drži zapovijedi, zakone i odredbe koje ti danas zapovijedam da ih izvršavaš!

¹² A ako zapovijedi ove poslušaš, ako ih uzdržiš i izvršiš, onda e se Gospod, Bog tvoj, držati Saveza i milosti koje je o evima tvojim zakletvom obe ao. ¹³ Ljubit e te, blagoslovit i umnožit; blagoslovit e plod tijela tvoga i zemlje tvoje, žito tvoje, vino i ulje, mladun ad tvojih goveda i prirast ovaca tvojih, u zemlji za koju se zakleo tvojim o evima da e ti je

Ponovljeni zakon

darovati. ¹⁴ Blagoslovjen eš biti me u svim narodima. Ne e biti neplodnoga i neplodne me u vama, ni me u stokom vašom. ¹⁵ I Gospod e svaku bolest od vas odvratiti i ne e vas pohoditi pomorima zlobnim egipatskim, koje poznaš, nego e ih slati svima onima koji te preziru. ¹⁶ I sve eš narode прогутати које ti Gospod, твој Bog, преда. Neka ti око на njih ne gleda milostivo i bogovima njihovim ne služi; jer to bi ti postala замка.

¹⁷ No, ако у srcu svome prozboriš: 'Ovi su narodi бројнији od mene! Kako da ih отјерам sa njihove земље?' ¹⁸ Ne бој ih се! Te prisjeti se onoga što je Gospod, твој Bog, u inio egip anima i faraonu; ¹⁹ na silna iskušenja koje o i twoje видјеше, na znamenja, уда, mo nu ruku i ispruženu desnicu kojom te Gospod, Bog твој, izveo. Tako e Gospod, Bog твој, u initi sa svakim narodom којег se plašiš! ²⁰ Uz то e Gospod, Bog твој, stršljene me u njih poslatи dok oni preostали и они što se skrivaju ne stradaju. ²¹ Ne plaši ih се, jer Gospod, Bog твој, je me u vama; славни i strašni Bog. ²² I Gospod, твој Bog, e ове narode pred tobom постепено rastjerati; nemoj ih brzo razdrobiti jer e se zvijeri poljske razmnožiti tebi na štetu. ²³ Gospod, твој Bog, tebi e ih predati i silovito zbuniti dok ih ne uništiš. ²⁴ Kraljeve e njihove u twoje ruke predati, i ti име njihovo под nebom zatri. Nijedan ovjek pred tobom не e остати, sve dok ih ne iskorijeniš. ²⁵ Rezane likove bogova njihovih u plamenu спали; i ne žudi за zlatom i srebrom које je na njima, i nemoj ga uzimati да ti zamka не postane, jer je то Gospodu, Богу tvome mрskо. ²⁶ I гадост tu ne unosi u svoj dom da te ne sna e isto prokletstvo kao i njega; preziri ga kao гадост i grozi ga se, jer je prokleto!

8

Zahvalnost Gospodu

¹ uvajte sve zapovijedi koje vam danas nalažem, izvršavajte ih kako biste se množili i živjeli, da biste ušli i zaposjeli zemlju za koju se Gospod zakleo da e vam je dati.

Ponovljeni zakon

²I prisje aj se cijelog puta kojim te Gospod, tvoj Bog, vodio ovih etrdeset godina u pustinji, kako bi te ponizio i iskušao da spozna šta ti je u srcu i da li eš držati Njegove zapovijedi ili ne. ³Ponizio te i pustio da gladuješ, hranio te manom, koju ne poznavaste ni ti ni otac tvoj, kako bi spoznao da ovjek ne živi samo o hljebu, ve i o svakoj rije i što izlazi iz Božijih usta! ⁴Hajnine se tvoje ne izderaše na tebi i stopala ti ne otekoše etrdeset godina. ⁵Zato sad znaj u srcu svome da te Gospod, tvoj Bog, kori, kao što otac kori sina. ⁶I uvaj odredbe Gospoda, Boga tvoga, da Njegovim stazama hodiš i da Ga se plasiš! ⁷Jer Gospod, Bog tvoj, te dovodi u zemlju divnu, zemlju potoka, vrela i jezera što u dolinama i brdima izviru. ⁸U zemlju pšenice, je ma, loze, smokava, šipka, ispunjenu maslinama i medom; ⁹u zemlju u kojoj se ne eš sirotinjski hraniti, u kojoj ne eš imati manjka, u zemlju ije su stijene od željeza, gdje eš mјed iz brda iskpati. ¹⁰I kada se zasitiš, onda Gospoda, Boga svoga, hvali i slavi za dobру zemlju koju ti je darovao.

¹¹Pazi da Gospoda, Boga svoga, ne zaboraviš, i da zbog toga odredbe njegove, zapovijedi i zakone koje ti danas nalažem ne zapostaviš. ¹²Kad se zasitiš i divne ku e izgradiš i u njima stanuješ, ¹³kad se goveda tvoja i ovce umnože, i zlato se i srebro tvoje namnoži, i kada ti se sav imetak uve a, ¹⁴neka ti se tad srce ne uzoholi da zaboraviš Gospoda, Boga svoga, koji te izveo iz Egipta, iz ku e ropstva. ¹⁵Njega, koji te proveo kroz groznu i ogromnu pustinju, punu ljutih zmija i škorpona, suhu zemlju bezvodnu; Onoga koji na ini da ti iz stijene tvrde voda pote e. ¹⁶On te hranio manom u divljini, koja o evima tvojim bijaše nepoznata. On te ponizio i iskušao da bi ti na kraju dobro u inio. ¹⁷Ne zbori u srcu svome: 'Vlastita mi snaga i ruka mo na donese ovo bogatstvo!' ¹⁸nego misli na Gospoda, Boga svoga – jer On je taj koji ti daje snagu da stekneš bogatstvo – da Savez Svoj kojim se o evima tvojim zakleo održi, onako kako je to danas. ¹⁹No, ako Gospoda, Boga svoga, zaista zaboraviš, te druge bogove budeš slijedio, ako im se budeš molio i služio, onda svjedo im danas protiv vas, da ete zaista stradati. ²⁰Poput pagana koje je Gospod pred vama

istrijebio, tako te i vi biti iskorijenjeni, jer se glasu Gospoda, Boga vašeg, niste poslušali.

9

"Ne zbog pravi nosti"

¹ Uj, Izraele! Danas eš prije i preko Jordana, da u eš u zemlju i da pokoriš narode koji su ve i i snažniji od tebe, gradove široke i tvrde do neba; ² jedan narod, silan i visokog naraštaja, sinove Anakove, koje poznaješ i o kojima si uo glasine: "Ko može opstati pred Anakovim sinovima?" ³ Znaj da danas Gospod, Bog tvoj, On koji pred tobom hodi je plamen koji guta. Uništit e ih i tebi pod initi i ti eš ih rastjerati sa njihovih imanja i brzo iskorijeniti, onako kako ti je Gospod rekao. ⁴ A kada ih Gospod, Bog tvoj, pred tobom izbací, ne reci u srcu svome: "Zbog moje me pravi nosti Gospod uveo u ovu zemlju da je baštinim!" Jer Gospod je ove pagane rastjerao pred tobom zbog njihova bezbožništva. ⁵ Nije te zbog pravi nosti i poštena srca uveo, kako bi zemlju njihovu zaposjedneš, nego zbog bezbožništva Gospod, Bog tvoj, ove pagane rastjera sa njihovih imanja, kako bi rije održao kojom se Gospod zakleo o evima tvojim, Abrahamu, Isaku i Jakovu.

⁶ Zato sada znaj da ti Gospod, Bog tvoj, ne daruje ovu zemlju kao baštinu zbog pravi nosti twoje, jer narod si tvrdoglav! ⁷ Sjeti se i ne zaboravi kako si Gospoda, Boga svoga, rasrdio u pustinji! Neposlušni ste Gospodu bili od dana vašeg izlaska iz Egipta do dolaska vašeg na ovo mjesto. ⁸ I na Horebu ste još ljudili Gospoda, i On se naljuti na vas toliko da vas je htio uništiti. ⁹ Kada po oh na brdo da primim kamene plo e, plo e Saveza, koji Gospod s vama sklopi, ostadoh etrdeset dana i no i na brdu te ne okusih hljeba i ne napih se vode. ¹⁰ Tada mi Gospod dade dvije kamene plo e, ispisane prstom Gospodnjim, i na njima sve rije i koje vam je Gospod izrekao na brdu iz plamena na dan zbora. ¹¹ I desi se nakon etrdeset dana i no i da mi Gospod dade kamene plo e – plo e Saveza. ¹² I Gospod mi re e: "Ustani i brzo si i odavde, jer

Ponovljeni zakon

narod tvoj, koji si iz Egipta izveo, u ini zlo. Brzo si oše sa staze koju sam im odredio i liveni lik napravili!"

¹³ I Gospod mi re e: "Gledao sam ovaj narod i gle, tvrdoglav je! ¹⁴ Ostavi me samog da ih istrijebim i ime njihovo pod nebom izbrišem! Od tebe u napraviti silniji i ve i narod nego što je ovaj! ¹⁵ I tad se okrenuh da si em sa brda – a cijelo je bilo u plamenu – nose i dvije plo e Saveza u ruci, ¹⁶ onda pogledah i gle, ogriješiste se o Gospoda, Boga vašeg, tako što sebi izliste tele i brzo si oste sa staze koju vam je Gospod zapovjedio. ¹⁷ Tad zgrabih obje plo e i bacih iz svojih ruku; razbih ih pred o ima vašim. ¹⁸ I ni ice padoh pred Gospoda, i kao prije, etrdeset dana i no i ne okusih hljeba i ne napih se vode zbog svih vaših grijeha koje po iniste kada uradiste ono što je zlo u o ima Gospodnjim i kada Ga razgnjeviste. ¹⁹ Jer sam se plašio gnjeva i srdžbe kojom se Gospod razjario, toliko da vas htjede uništiti, ali Gospod me uslišio i tada. ²⁰ I na Arona se Gospod silno naljuti tako da ga htjede uništiti. Ali sam se u ono vrijeme molio i za Arona. ²¹ No grijeh sam vaš, tele koje sebi izliste, uzeo i spalio na vatri, razbio sam ga i potpuno smrskao da se u prah pretvorilo; i prah sam bacio u potok koji se slijevao s brda. ²² I u Taberi i Masi i Kibrot Hataavi naljutiste Gospoda. ²³ I kada vas Gospod posla iz Kadeš Barne s nalogom govore i: "Po ite gore i zauzmite zemlju koju sam vam darovao." No vi se usprotiviste naredbi Gospodnjoj, bijaste neposlušni i nevjerni te se ne pokoriste Njegovom glasu. ²⁴ Neposlušni bijaste Gospodu od onoga dana od kada vas poznajem!

²⁵ No, tada sam pao ni ice i ležao pred Gospodom etrdeset dana i no i, jer Gospod re e da e vas uništiti. ²⁶ Tad sam se molio Gospodu govore i: "Ah, Gospode Bože, ne uništavaj narod Svoj i baštinu koju si ogromnom snagom Svojom i rukom mo nom otkupio i iz Egipta izveo! ²⁷ Prisjeti se sluga svojih Abrahama, Isaka i Jakova! Ne gledaj bezbožništvo, tvrdoglavost i grijeh naroda ovog, ²⁸ da u zemlji u koju nas vodiš ne kažu: 'Gospod ih nije mogao dovesti u zemlju koju im je obe ao, te ih izvede zato što ih prezire, da ih u pustinji

poubija!' ²⁹ Oni su narod Tvoj i baština Tvoja, koju si izveo ogromnom snagom Svojom i ispruženom desnicom!"

10

Nove plo e

¹ U ono mi vrijeme Gospod poru i: "Iskleši dvije kamene plo e, kao što su bile prve, i popni se k meni na brdo i napravi kov eg od drveta. ² A ja u na plo ama ispisati zapovijedi koje su bile na prvim plo ama, koje si razbio, a ti ih u kov eg položi." ³ Tako na inih kov eg od drveta bagremova te isklesah dvije plo e, poput prvih, pa se popeh na brdo s dvjema plo ama što bijahu u mojim rukama.

⁴ Tada On ispisa na plo ama, pismom istim kao i prije, Deset zapovijedi, koje vam Gospod sa brda naredi iz plamena, na dan zbora. ⁵ A ja se okrenuh, si oh sa brda i stavih plo e u kov eg koji sam napravio: i one ostadoše tamo, kako mi je Gospod i zapovjedio.

⁶ I krenuše Izraelovi sinovi iz Beerota Bene-Jakaana u Moseru. Tamo umre Aron i bude sahranjen, a umjesto njega sve enik postade njegov sin Eleazar. ⁷ Odatile po u u Gudgod, a iz Gudgoda u Jotbatu, u zemlju gdje ima potoka. ⁸ U to vrijeme Gospod izdvoji pleme Levijevu da nosi Kov eg saveza, da pred Gospodom stoji, da Mu služi i u Njegovo ime blagosilja, kako je do dana današnjeg. ⁹ Zato Levi nema udjela ni nasljedstva me u bra om svojom; jer Gospod je njegova baština, kako mu je Gospod, Bog tvoj, i obe ao.

¹⁰ A ja ostadoh na brdu kao i prije, etrdeset dana i no i ovoga puta, i Gospod me usliši i tada; Gospod te ne htjede unišiti. ¹¹ No Gospod mi re e: "Kreni i idi ispred naroda, kako bi ušao i zaposjeo zemlju za koju sam se zakleo njihovim o evima da u im je darovati."

¹² Dakle, Izraele! Što Gospod, Bog tvoj, traži od tebe osim toga da se Gospoda, Boga svoga, bojiš, da hodiš svim stazama Njegovim i da Ga ljubiš, da služiš Gospodu, Bogu svome, svim srcem i cijelom dušom, ¹³ tako što eš se odredbi Gospodnjih i

zapovijedi držati, koje ti nalažem danas, za tvoje dobro? ¹⁴ Gle, Gospodu, Bogu tvome, pripadaju nebo i neba svih nebesa, zemљa i sve što je u njoj; ¹⁵ no ipak, Gospod prikloni srce samo o evima vašim, i ljubio ih je, poslije njih je potomke njihove izabrao iz svih naroda – vas, kakvi ste tu danas. ¹⁶ Dakle, obrežite srce svoje i ne budite više tvrdoglavci! ¹⁷ Jer Gospod, Bog vaš, je Bog nad bogovima i Gospodar na gospodarima, veliki, mo an, strašan Bog, koji ne gleda ko je ko i ne prima mita, ¹⁸ koji pravdu donosi siro etu i udovici i koji ljubi stranca, pružaju i mu hranu i odje u. ¹⁹ A i vi ljubite stranca jer i vi ste bili tu inci u zemlji egipatskoj. ²⁰ Gospoda, Boga svoga, se plaši, služi Mu, uz Njega budi i Njegovim se imenom zaklinji. ²¹ On je slava tvoja i Bog tvoj, koji u ini velike i strašne stvari što si ih video o ima svojim. ²² O evi tvoji po oše dolje u Egipat sa sedamdeset duša, a sada te Gospod, Bog tvoj, umnožio poput zvijezda nebeskih!

11

Ljubi Gospoda Boga svoga

¹ Tako, dakle, ljubi Gospoda, Boga svoga, i uvijek izvršavaj odredbe Njegove i naredbe, zakone i zapovijedi Njegove. ² I shvatite danas – ne govorim vašoj djeci koja nisu vidjela i proživjela ukor Gospoda, Boga vašeg, slavu Njegovu i silnu ispruženu ruku, ³ znamenje Njegovo i djelo, koje na ini usred Egipta: faraonu, kralju Egipta, i cijeloj njegovoј zemljii; ⁴ i ono što u ini sa silnom vojskom egipatskom, konjima njihovim i bojnim kolima, kad pusti da ih vode Crvenog mora potope kad vas tjeraše, i kako ih Gospod istrijebi do dana današnjeg. ⁵ I ono što vam u pustinji u ini dok ne do oste do ovog mjesta, ⁶ i ono što u ini Datantu i Abiramu, sinovima Eliaba, sina Rubenova, kako zemљa otvori svoja usta te ih proguta s njihovim porodicama i šatorima i imanjem cijelim, usred Izraela. ⁷ Zaista, vlastitim o ima ste vidjeli silna djela Gospodnja, koja On u ini.

Ponovljeni zakon

⁸ Zato se držite svih zakona koje vam danas nare ujem da oja ate, da u ete i zauzmete zemlju u koju polazite kako biste je zaposjeli; ⁹ i da dugo živite u zemlji za koju se Gospod zakleo o evima vašim da e je njima i njihovim potomcima darovati, zemlju u kojoj te e med i mlijeko. ¹⁰ Jer zemlja u koju dolaziš kako bi je zaposjeo nije poput zemlje egipatske, iz koje iza oste, gdje si sijao svoje sjeme i natapao ga nogama svojim, kao baš u zelja. ¹¹ No zemlja u koju idete kako biste je zaposjeli je zemlja brda i dolina, koja vodu pije od kiša nebeskih. ¹² To je zemlja o kojoj se Gospod, Bog vaš, stara, na koju su vazda upravljene o i Gospoda, Boga tvoga, od po etka do kraja godine.

¹³ A ako budete slušali Moje zapovijedi, koje vam danas nalažem, tako da Gospoda, Boga svoga, ljubite i da Mu služite svim srcem i cijelom dušom, ¹⁴ onda u kišu vašoj zemlji darovati u vrijeme pravo, ranu i kasnu kišu, da možeš sabrati svoje žito, vino i ulje. ¹⁵ I stoci u tvojoj na poljanama darovati trave, a ti eš jesti i sit biti. ¹⁶ No uvajte se da vam srce ne zavedu, da se ne odmetnete pa po nete služiti drugim bogovima i pred njima ni ice padati; ¹⁷ ina e e se na vas raspaliti gnjev Gospodnj; zaklopit e nebesa da kiša ne pada i da zemlja ploda ne daje, te da ubrzo nestanete iz dobre zemlje, koju vam Gospod daruje.

¹⁸ Stavite sebi ove rije i na srce i dušu i kao znamenje ih na dlan privežite, neka su vam spomen iznad o iju. ¹⁹ Njima podu i sinove svoje, o njima pri aj kada sjediš u ku i i kada putem ideš, kada liješeš i ustaješ. ²⁰ Zapiši ih na stupove ku e svoje i na njene kapije, ²¹ da ti i djeca tvoja, u zemlji za koju se Gospod zakleo o evima tvojim da e im je darovati, živite sve dok su nebesa iznad zemlje. ²² Jer ako se budete vjerno držali zapovijedi koje vam danas nalažem, da Gospoda, Boga svoga, ljubite, da hodite svim Njegovim stazama i da ste Mu priklonjeni, ²³ onda e Gospod sve one narode pred vama rastjerati, tako da ja e i ve e narode otjerate sa imanja njihovih.

²⁴ Neka vam pripada svako mjesto na koje stanete svojom stopom; neka je vaše podru je od pustinje, od Libanona i

Eufrata, sve do Zapadnog mora. ²⁵ Niko ne e pred vama opstati: Gospod, Bog vaš, strah i trepet e raširiti pred vama nad svim zemljama u koje kro ite, onako kako vam je i obe ao.

Blagoslov i prokletstvo

²⁶ Gledajte, pred vas postavljam blagoslov i prokletstvo; ²⁷ blagoslov, ako se budete pokoravali zapovijedima Gospoda, Boga svoga, koje vam danas nalažem, ²⁸ a prokletstvo, ako se zapovijedima Gospoda, Boga svoga, ne budete pokoravali i ako skrenete s puta, koji vam danas nalažem, te krenete za drugim bogovima koje ne poznajete. ²⁹ I kada te Gospod, Bog tvoj, doveđe u zemlju u koju eš sti i da je zaposjedneš, tada izreci blagoslov na brdu Gerizim a prokletstvo na brdu Ebal. ³⁰ Nisu li s onu stranu Jordana, zapadno od puta k zalasku sunca, u zemlji Kanaanaca, što žive u ravnici Arabi, nasuprot Gilgalu, kraj hrasta More? ³¹ Jer vi prelazite preko Jordana kako biste ušli i zaposjeli zemlju koju vam Gospod, Bog vaš, ho e darovati; i zaposjest ete je i u njoj živjeti. ³² No pazite sada da izvršavate sve odredbe i zapovijedi koje vam danas nalažem!

12

Jedno Svetište

¹ Ovo su zapovijedi i odredbe kojih eš se savjesno držati u zemlji koju je Gospod, Bog tvojih o eva, darovao tebi u posjed, u svim danima, sve dok na zemlji živite. ² Sva mjesta, na kojima su pagani, koje ete rastjerati sa njihovih ognjišta, svojim bogovima služili u potpunosti srušite. ³ Razorite njihove altare, kamene im spomenike porazbijajte i sveta im stabla spalite, rezane likove bogova njihovih uništite i imena njihova izbrišite sa tih mjesta. ⁴ Ne ete Gospodu, Bogu svome, ovako služiti, ⁵ nego Ga potražite i idite na ono mjesto koje e Gospod, Bog vaš, izabrat izme u plemena vaših, da tamо uspostavi boravište imena Svoga. ⁶ Tamo ete donositi svoje paljenice i klanice, desetine vaše i uzdizane žrtve vaših

Ponovljeni zakon

dlanova, vaše žrtve zavjetne, dobrovoljne darove i prvinu vaših goveda i ovaca.⁷ I tamo ete pred Gospodom, Bogom svojim, jesti i radujte se, vi i vaše porodice, svemu što ste rukama svojim stekli, ime vas je Gospod, Bog vaš, blagoslovio.

⁸ Ne smijete tako postupati, kako radite danas, da svako ini samo ono što je pravi no u njegovim oima.⁹ Jer niste se još primirili i još niste dobili baštinu koju vam Gospod, Bog vaš, hoće dodijeliti.¹⁰ No pre i ete preko Jordana i živjeti u zemlji koju vam Gospod, vaš Bog, kao baštinu hoće darovati; i mir će vam osigurati od svih neprijatelja vaših, i u sigurnosti ete živjeti.¹¹ I neka bude tako, na mjesto koje Gospod, Bog vaš, odredi da u njemu stanuje ime Njegovo, donesite sve što vam zapovijedam: vaše paljenice, klanice, desetine vaše i žrtve uzdizane vaših dlanova, i sve izabrane žrtve zavjetne koje ete Gospodu posvetiti.¹² I radosni budite pred Gospodom, svojim Bogom, vi, sinovi vaši i kćeri, sluge i sluškinje, a i Levit koji je u vašim kapijama; jer on nema udjela i baštine me u vama.¹³ uvaj se toga da svoju paljenicu prineseš na nekom drugom mjestu, koje sam izabereš;¹⁴ nego na mjesto koje Gospod odredi između tvojih plemena, tamo eš žrtvovati paljenice i tamo eš sve initi što ti zapovijedam.

¹⁵ No, koliko god zaželiš, kolji i meso jedi, po blagoslovu Gospoda, Boga tvoga, koje ti je darovao u svim tvojim kapijama. isti i ne isti smije jesti, kako od gazele tako i od jelena.¹⁶ Krv ne smiješ jesti, nego je na zemlju prospri kao vodu.¹⁷ Ali u kapijama svojim ne smiješ jesti od desetine svoje pšenice, ulja svoga i vina, niti od prvijenca svojih goveda i ovaca, pa ni od kakve zavjetne žrtve koju eš posvetiti, a ni dobrovoljnog dara, žrtve uzdizane svojih ruku;¹⁸ nego eš pred Gospodom, Bogom svojim, jesti na mjestu koje je Gospod, Bog tvoj, izabratiti; ti, sin tvoj i kćer, sluga tvoj i sluškinja te Levit koji u tvojim kapijama živi. Radostan budi pred Gospodom, Bogom svojim, zbog svega što si stekao svojom rukom.¹⁹ uvaj se da ne ostaviš Levita dok god živiš na svojoj zemlji!

²⁰ A ako li Gospod, Bog tvoj, proširi twoje granice, kako je i obe ao, a ti kažeš: "Želim jesti mesa!", jer si željan mesa, onda ga smiješ jesti koliko ti volja. ²¹ No ako je mjesto koje je Gospod, Bog tvoj odabrao, kako bi Svoje ime тамо postavio, predaleko, onda smiješ zaklati od svojih goveda i ovaca, koje ti je Gospod darovao, onako kako sam naredio, i jesti koliko ti je volja. ²² Onako kako se jede gazela ili jelen, tako ih smiješ jesti; smije je jesti isti kao i ne isti. ²³ No pazi se toga da ne jedeš krvi; jer krv je život, a uz meso život nemoj jesti! ²⁴ Dakle, nemoj je jesti nego je na zemlju prolij kao vodu. ²⁵ Nemoj je jesti, kako bi tebe i djecu twoju poslije tebe dobro našlo, jer iniš ono što je pravedno u oima Gospodnjim. ²⁶ Samo eš svete prinose i zavjetne darove svoje uzeti i odnijeti na mjesto koje je Gospod odabrao. ²⁷ I svoje paljenice, meso i krv eš prinijeti na altaru Gospoda, svoga Boga. Krv eš svojih žrtava proliti na altar Gospoda, Boga tvoga, ali meso smiješ jesti. ²⁸ uvaj i izvršavaj sve ove rije i koje ti nalažem, kako bi tebe i djecu twoju nakon tebe zauvijek snašlo dobro, jer iniš ono što je u oima Gospoda, Boga tvoga, pravi no i milo.

²⁹ Kada Gospod, Bog tvoj, po isti pagane pred tobom тамо gdje odlaziš, kako bi ih sa imanja rastjerao, i kada ih otjeraš sa posjeda njihovih, i kad budeš boravio u zemlji njihovoj, ³⁰ tada se uvaj da ne po eš za njima, nakon što su pred tobom uništeni i da ne pitaš za njihovim bogovima govore i: "Kako su služili svojim bogovima i ja želim imiti tako!" ³¹ Gospodu, Bogu svome, ne eš na taj na in služiti jer Gospod prezire sve i gadost Mu je ono što su inili za svoje bogove; doista, ak su sinove i k eri svoje spaljivali u plamenu bogovima svojim!

13

uvajte se lažnih proraka!

¹ Držite se svega što vam nare ujem, i tako vršite; ništa tome ne dodajite i ništa ne oduzimajte! ² Ako me u vama pojavi kakav prorok ili sanjar te vam nagovijesti znamenje ili uđo, ³ te se to uđo ili znamenje zaista desi pa vam on potom

Ponovljeni zakon

kaže: "Po imo za drugim bogovima, koje ti nisi poznavao, i hajdemo njima služiti,"⁴ onda rije tog proroka i sanjara nemoj slušati, jer Gospod Bog vaskuša kako bi spoznao da li Gospoda, Boga svoga, doista ljubite svim srcem i dušom cijelom.⁵ Gospoda, Boga svoga, slijedite i njega se plašite, njegove zapovijedi držite i pokoravajte se Njegovom glasu, na Njega se naslonite i Njemu služite.⁶ Neka se takav prorok ili sanjar pogubi, jer huška protiv Gospoda, Boga vašeg, koji vas je iz zemlje egipatske izveo i koji vas je otkupio iz ku e ropstva; htio te je odvratiti sa puta za koji ti je Gospod, Bog tvoj, naredio da njime hodiš. Tako dakle, iskorijeni zlo iz svoje sredine!

⁷ Ako te brat tvoj, sin tvoje majke, ili sin, ili k er, ili žena tvoja, ili prijatelj, kojeg ljubiš poput duše svoje, poti e govore i: "Hajdemo da drugim bogovima služimo" – koje nisi poznavao, ni ti ni o evi tvoji,⁸ neke od bogova naroda koji su oko tebe, bilo da su ti blizu ili daleko, sa jednog kraja zemlje na drugi kraj zemlje –⁹ onda nemoj pristati i nemoj ga poslušati; nemoj ga pomilovati, nemoj ga skrivati i nemaj milosti prema njemu,¹⁰ nego ga obavezno pogubi; neka je tvoja ruka prva na njemu kako bi ga ubio, a potom ruke naroda cijelog.¹¹ Do smrti ga kamenujte jer te pokušao odvratiti od Gospoda, Boga tvoga, koji te izveo iz Egipta, iz ku e ropstva.¹² I neka to cijeli Izrael uje i neka se plaši, da niko više ne u ini takvo zlo me u vama.

¹³ Ako uješ kako govore o jednom od tvojih gradova, koje ti Gospod, Bog tvoj, ho e darovati da u njemu stanuješ¹⁴ da nevaljali ljudi, sinovi Belialovi, iza oše iz tvoje sredine te zavedoše stanovnike grada govore i: "Hajdemo drugim bogovima služiti", koje nikad ne poznavaste.¹⁵ Tada to ispitaj, istraži i temeljno se raspitaj, i gle, ako je doista istina da se takva gadost inila me u vama,¹⁶ onda eš stanovnike toga grada obavezno pogubiti oštrinom ma a; grad, i sve što je u njemu, sve eš uništenju predati pa ak i stoku njihovu ma em poubijati.¹⁷ Sav eš ratni plijen, koji u gradu naplja kate, skupiti nasred njihova trga i grad eš uz sav plijen za Gospoda,

Boga svoga, potpuno ognjem spaliti; i neka dovijeka ostane ruševina, neka se nikada više ne izgradi! ¹⁸ I neka ništa od prokletog ne ostane u vašim rukama, kako bi se Gospod odvratio od svog užarenog gnjeva i kako bi ti milost ukazao, da ti se smiluje i da te umnoži kako se o evima tvojim zakleo, ¹⁹ ako se budeš pokoravao glasu Gospoda, Boga svoga, i ako budeš držao Njegove zapovijedi, koje ti danas nalažem, kako bi inio ono što je pravedno u oima Gospoda, Boga tvoga.

14

Zabrana paganskih običaja

¹ Vi ste sinovi Gospoda, Boga svoga. Nemojte se rezati i sa elaz strizati zbog mrtvaca, ² jer vi ste narod svet Gospodu, Bogu svome, i Gospod vas je odabrao da budete Njegova svojina, narod izabran me u svim narodima zemlje.

³ Nemoj jesti никакве gadosti. ⁴ Ovo su životinje koje smijete jesti: govedo, ovca, koza, ⁵ jelen, gazela, srnda, jarac, bivo, antilopa i divokoza; ⁶ i svaku životinju koja ima razdvojene papke, i to posve razdvojene papke, i životinju koja preživa smijete jesti. ⁷ No ove koje preživaju i koje imaju posve razdvojene papke nemojte jesti: kamilu, zeca i svisca.

⁸ Svinja ima posve razdvojene papke ali ne preživa; neka je za vas ne ista. Ne jedite mesa njena i lešinu njenu ne doti ite.

⁹ A od životinja koje žive u vodi vam je dozvoljeno jesti ovo: sve što ima peraje i ljske smijete jesti. ¹⁰ Ali ono što nema peraje i ljske, nemojte jesti: neka je za vas ne isto.

¹¹ Sve iste ptice smijete jesti. ¹² No ove nemojte jesti: orla, jastreba i morskog orla, ¹³ tetrijebla i sokola, sve vrste supova i ¹⁴ gavranova, ¹⁵ noja, kopca i galeba te lastavicu svake vrste, ¹⁶ ni sovu, gnjurca, ušaru, ¹⁷ labuda, pelikana i droplju, ¹⁸ rodu i aplju svake vrste, a ni pupavca i šišmiša. ¹⁹ I neka su vam sve male krilate životinjice ne iste, nemojte ih jesti. ²⁰ Sve iste ptice smijete jesti.

²¹ Nemojte jesti strvine; tu incu je u svojim kapijama smiješ dati, kako bi jeo, ili je strancu prodati; jer narod svet si

Ponovljeni zakon

Gospodu, Bogu svome. Ne kuhaj janje u mlijeku majke njegove.

Desetina

²² Od roda usjeva svoga, svega što na polju rodi, izdvoji desetinu svake godine. ²³ I jedi pred Gospodom, Bogom svojim, na mjestu koje e On izabrati, kako bi ime Njegovo tamo stanovalo, desetinu od žita svoga, od ulja i vina te prvinu stoke svoje, da nau iš da se Gospoda, Boga svoga, svagda plasiš. ²⁴ No ako ti je put predug, i ako to ne možeš odnijeti, jer je mjesto koje je Gospod, Bog tvoj, izabrao kako bi ime Svoje tamo položio, za te previše udaljeno, kada te Gospod, Bog tvoj, blagoslovi, ²⁵ onda to rasprodaj i novac stegni u rukama svojim te po i na mjesto koje e Gospod, Bog tvoj, izabrati. ²⁶ Potroši novac na ono za im ti srce žudi, bilo da su goveda, ovce, vino, žestoka pi a, ili što ti ve duša želi, i jedi tamo pred Gospodom, Bogom svojim, i raduj se, ti i dom tvoj cijeli. ²⁷ No Levita koji je u tvojoj kapiji ne zaboravi; jer on nema udjela i baštine s tobom.

²⁸ Svake eš tri godine cijelu desetinu od prihoda svoga izdvojiti i ostaviti u kapijama svojim. ²⁹ Neka tada do e Levit, jer nema udjela i baštine s tobom, i tu inac, siro e i udovica, te neka jedu i neka se zasite, kako bi tebe Gospod, Bog tvoj, blagoslovio u svemu što iniš, svim djelima ruku tvojih.

15

Oprosna godina

¹ Svake sedme godine oglasi praštanje. ² A ovo su odredbe oproštenja: neka svako ko je u zajam dao oprosti dug ruku svojih, ono što je bližnjem posudio; neka ne goni bližnjega ili brata, jer proglašen je Gospodnji oprost duga. ³ Dozvoljeno ti je tu inca zbog duga goniti, no ono što si bratu svome posudio neka ruka tvoja oprosti. ⁴ Siromaha me u vama ne e biti, jer Gospod e te obilato blagosloviti u zemlji koju ti Gospod, Bog tvoj, kao baštinu daje kako bi je zaposjeo, ⁵ ako glas Gospoda,

Ponovljeni zakon

Boga svoga, budeš revnosno slijedio te ako budeš sve zapovijedi koje ti danas nalažem uvao i vršio.⁶ Jer Gospod, Bog tvoj, blagoslovit e te onako kako ti je i obe ao. Tako eš narodima mnogim pozajmljivati, a ti ne eš uzimati u zajam; nad mnogim eš narodima vladati, ali oni ne e nad tobom vladati.⁷

⁷ No ako je siromah me u vama, neko od bra e tvoje, u tvojim kapijama u zemlji koju ti Gospod, Bog tvoj daruje, ne budi tvrda srca i nemoj ruku stiskati pred bratom svojim siromašnim,⁸ nego mu širom ispruži dlan svoj te mu posudi drage volje koliko god mu treba.

⁹ uvaj se da ne bude belialštine u srcu tvome i da pomisliš: "Godina sedma, godina se oprosta bliži" i da mrko pogledaš brata i da mu ništa ne daš; jer on bi zbog tebe vatio Gospodu i ti bi grijeh snosio.¹⁰ Drage volje mu daj, i neka ti se srce ne steže kada mu pozajmljuješ, jer Gospod, Bog tvoj, zbog toga e te blagosloviti u svakom tvome poslu i u svim tvojim poduhvatima.¹¹ Uvijek e biti siromaha u zemlji, zato ti zapovijedam: ruke svoje otvori za tvoga brata, za jadnika i siromaha u svojoj zemlji!

¹² Ako ti se brat tvoj, Hebrej ili Hebrejka prodaju, neka ti služi šest godina, ali ga sedme godine osloboди. ¹³ I nemoj ga oslobođiti i pustiti praznih ruku.¹⁴ Obilato ga daruj od stoke svoje, gumna i kace svoje i podaj mu od onoga ime te Gospod, Bog tvoj, blagoslovio.¹⁵ I prisjeti se da si i ti bio sluga u zemlji egipatskoj i da te Gospod, Bog tvoj, otkupio. Zato ti danas nalažem ove stvari.¹⁶ No ako ti kaže: "Ne želim se od tebe seliti", jer ljubi tebe i dom tvoj, i jer mu je ugodno kod tebe,¹⁷ tada uzmi šilo i probuši mu uho na kapijama, i neka ti je dobijeka sluga; i sa služavkom postupi isto.¹⁸ Nemoj da ti bude teško da ga oslobođiš jer on ti je službom svojom šestogodišnjom donio dvostruku najamnikovu zaradu. Tako e te Gospod, Bog tvoj, blagosloviti u svemu što iniš.

¹⁹ Sve muške prvine od goveda i ovaca posveti Gospodu, Bogu svome. Nemoj prvine goveda svojih za posao koristiti i prvine ovaca stri i.²⁰ Pred Gospodom ih, Bogom svojim,

pojedi, ti i dom tvoj, godinu za godinom, na onom mjestu koje
e Gospod izabradi. ²¹ No ako životinja ima mahanu, ako šepa
ili je slijepa, ili ima kakvu drugu veliku mahanu, nemoj je
Gospodu, Bogu svome, žrtvovati. ²² U kapijama svojim je
pojedi, isti i ne isti me u vama je mogu jesti, poput gazele ili
jelena. ²³ Samo joj krv ne smiješ jesti; na zemlju je izlij kao
vodu.

16

O tri blagdana

¹ Drži mjesec Abib i slavi Pashu Gospodu, Bogu svome, jer
u mjesecu Abibu, te Gospod no u izveo iz Egipta. ² I Gospodu,
Bogu svome, za Pashu žrtvuj goveda i ovce na mjestu koje
e Gospod izabradi da u njemu stanuje ime Njegovo. ³ Ne smiješ
ništa kvasno uz to jesti. Sedam eš dana jesti beskvasni hljeb,
sirotinjski hljeb, jer u žurbi si pobjegao iz zemlje egipatske,
zato eš se dok si živ prisje ati onoga dana izlaska, dana kada
si iz Egipta izašao! ⁴ I neka kvasac sedam dana ne bude vi
en na cijelom tvome podruju; i neka od mesa koje si klapo uve
er prvoga dana ništa ne preno i do jutra. ⁵ Pashu ne smiješ klati u
jednoj od svojih kapija koju ti Gospod, Bog tvoj, daruje; ⁶ nego
na mjestu koje e Gospod, Bog tvoj, izabradi, kako bi ime
Njegovo tamo boravilo; tamo eš Pashu klati uve er, kada
sunce za e, u isto vrijeme kada si iz Egipta izašao. ⁷ I na mjestu
koje Gospod, Bog tvoj, izabere ti eš pe i i jesti, a ujutro se
vratiti svome šatoru. ⁸ Šest eš dana beskvasni hljeb jesti, ali
dana sedmog neka je sastanak sve ani Gospodu, Bogu tvome;
tad ne ini nikakva posla.

⁹ Sedam eš sedmica odbrojavati; od dana kad se srp na
žito položi po ni brojati sedmica sedam. ¹⁰ Potom eš Gospodu,
Bogu svome, slavu sedmica održati i prinjeti dobrovoljnu
žrtvu rukama svojim, onoliko koliko te Gospod blagoslovio. ¹¹ I
radostan budi pred Gospodom, Bogom svojim, ti i sin tvoj,
k er tvoja, sluga i sluškinja, Levit koji je u kapijama tvojim,
tu inac, siro e i udovica koja je kod tebe, na mjestu koje e

Gospod, Bog tvoj, izabrati kako bi ime Njegovo tamo boravilo.
¹² I prisjeti se da si bio sluga u Egiptu. Zapovijedi ove uvaj i vrši!

¹³ Blagdan koliba eš sedam dana slaviti, kad prinos sa gumna svoga i kace svoje sabereš. ¹⁴ I radostan budi dok je slava, ti i sin tvoj, ker tvoja, sluga i sluškinja, Levit koji je u kapijama tvojim, tu inac, siro e i udovica koja je kod tebe. ¹⁵ Sedam eš dana Gospodu, Bogu svome, blagdan slaviti na mjestu koje e Gospod, Bog tvoj izabrati. Gospod, Bog tvoj, blagoslovit e te u svim žetvama tvojim, i u svemu što ine ruke tvoje; zato budi radosna srca.

¹⁶ Neka se tri puta godišnje svi muškarci iz naroda tvoga pojave pred Gospodom, Bogom tvojim, na mjestu koje e On izabrati. Na Blagdan beskvasnih hlebova, na Blagdan sedmica i na Blagdan koliba. No neka se niko ne pojavi praznih ruku pred Gospodom, ¹⁷ nego svako s onime što može prinijeti, po blagoslovu koji mu je Gospod darovao.

Pravda i zabrana paganskih običaja

¹⁸ Suce i nadstojnike postavi na svim kapijama gradova tvojih, koje ti Gospod, Bog tvoj, daruje, u svim svojim plemenima, kako bi narodu sudili sudom pravi nim. ¹⁹ Nemoj kriviti pravo. Nemoj biti pristrasan i nemoj mito primati, jer mito zamagluje o i mudraca i krivi rije i pravednika. ²⁰ Za pravom i pravdom ti isklju ivo idi, kako bi živio i zemlju posjedovao, koju ti Gospod, Bog tvoj, ho e darovati.

²¹ Ne sadi sebi Ašera, ili bilo kakva stabla, kraj altara Gospoda, Boga svoga, kojeg eš napraviti, ²² i nemoj stup za spomen podizat koji Gospod, Bog tvoj, prezire.

17

¹ Nemoj Gospodu, Bogu svome, žrtvovati nikakvo govedo ili ovcu koja ima mahanu ili bilo kakvo zlo na sebi; jer to bi Gospodu, Bogu tvome, bila gadost.

² Kada se me u vama, u kapijama vašim, koje ti Gospod, Bog tvoj, daruje, zatekne muškarac ili žena kako ine nešto

Ponovljeni zakon

što je u oima Gospodnjim zlo, tako da Savez Njegov oskrnave,³ te se po u drugim bogovima moliti i njima služiti, bilo da se radi o Suncu ili Mjesecu ili cijeloj vojsci nebeskoj, što sam zabranio,⁴ a tebe neko o tome obavijesti ili na uješ, onda to podrobno ispitaj. I gle, ako je istina, i ako je sigurno, da se takva gadost po inila u Izraelu,⁵ onda eš tog muškarca ili ženu, koji u iniše ove zle stvari, izvesti na tvoje kapije i onda eš tog muškarca ili ženu kamenovati do smrti.⁶ Neka se svjedo enjem dva ili tri svjedoka pogubi onaj koji je na smrt osu en. No neka se ne pogubi svjedo enjem samo jednoga ovjeka.⁷ Neka svjedoci prvi dignu ruku na njega, kako bi ga pogubili, a zatim narod cijeli! Tako eš dakle iskorjenjivati zlo me u vama!

Sud

⁸ Kada ti je teško presuditi u parnici, bilo da se radi o ubistvu, o sva i ili nasilništu, o bilo kakvoj parnici koja je u tvojim kapijama, onda po i gore na mjesto koje e Gospod, Bog tvoj izabradi.⁹ A potom eš sve enicima, Levitima, i sucu, koji je na dužnosti u to vrijeme, do i i upitati: neka oni donesu presudu.¹⁰ I postupi po njihovoj presudi, koju e oglasiti sa onoga mjesta koje e Gospod, Bog tvoj, izabradi.¹¹ Po zakonu kojem te u e i po presudi koju donesu ti postupi; od presude koju oglase ne odstupaj ni lijevo ni desno.¹² A drznik koji ne bi poslušao sve enika, koji tamo stoji kako bi Gospodu, Bogu tvome, služio, ili suca, neka se pogubi! Tako eš iskorjenjivati zlo u Izraelu!¹³ I neka to itav narod uje i neka se plavi; da ne bude više oholih.

Kraljevski zakon

¹⁴ Kada do eš u zemlju koju ti Gospod, Bog tvoj, daruje, i kada je zaposjedneš i u njoj se nastaniš, te potom kažeš: "Ho u da kralja nad sobom postavim kao svi narodi paganski koji su oko mene",¹⁵ tada nad sobom postavi samo onoga koga e Gospod, Bog tvoj, izabradi. Izme u bra e svoje eš kralja nad sobom postaviti; nemoj tu inca nad sebe postavljati, koji nije

Ponovljeni zakon

tvoj brat. ¹⁶ Neka za sebe ne nabavlja mnogo konja i neka narod ne vodi ponovo u Egipat, kako bi konje svoje umnožio, jer Gospod vam je kazao: "Nikada se više ne vra aite ovim putem!" ¹⁷ Neka ne uzima puno žena, da mu srce ne bi skrenulo stranputicom; i neka sebi ne gomila previše zlata i srebra.

¹⁸ I kada bude sjeo na svoje kraljevsko prijestolje, neka naredi da se u jednu knjigu zapise prijepis Zakona, koji je pred levitskim sve enicima. ¹⁹ I neka je ona uz njega, da je ita itavog života svoga, kako bi nau io da se Gospoda, Boga svoga, plaši, da sve rije i zakona i odredbe uva i vrši. ²⁰ Da mu se srce ne uzoholi nad bra om i da ne skrene od zakona, ni lijevo ni desno, da vrijeme svog kraljevanja produži, on i sinovi njegovi, usred Izraela.

18

Prava Levita i sve enika

¹ Levitski sve enici, i cijelo pleme Levita nema udjela i baštine sa Izraelom; neka jedu paljenice Gospodnje i ono što im pripada. ² Neka zato nema naslije a me u bra om svojom, jer Gospod mu je baština, onako kako mu je i obe ao. ³ No neka je ovo pravo sve enika, ono što im od naroda pripada, od onih koji žrtve prinose bilo od goveda ili ovaca: sve enicima dajte ple ke, obje vilice i želudac. ⁴ Prvinu tvoga žita, vina tvoga i ulja i prvinu od striženja ovaca tvojih daj njemu, ⁵ jer njega je Gospod, Bog tvoj, izabrao me u svim plemenima da stoji i da u ime Gospodnje služi, on i sinovi njegovi dovijeka.

⁶ A ako li levit do e iz kojih od tvojih kapija gdje živi, iz cijelog Izraela, i po želji srca svoga do e u mjesto koje e Gospod odrediti, ⁷ može služiti u ime Gospoda, svoga Boga, kao i sva bra a njegova Leviti koji tamo stoje pred Gospodom.

⁸ Neka jede jednak dio kao i oni, pored onoga što dobije od prodaje svoje o evine.

Vjerovjesnici i proroci

⁹ Kada do eš u zemlju koju ti Gospod, Bog tvoj, daruje, nemoj se u iti groznim obi ajima pagana i nemoj ih slijediti.

¹⁰ Neka se ne na e niko me u vama koji e sina svoga ili k er pustiti da gazi kroz vatru, ili neko ko e vra ati, gatati, arati ili bajati, ¹¹ ili neko što duhove priziva, što budu nost prori e ili se mrtvima obra a. ¹² Jer ko ovako nešto ini je gadost Gospodu, i zbog takvih ih grozota Gospod, Bog tvoj, tjera pred tobom sa njihovih imanja. ¹³ No ti se posve drži Gospoda, Boga svoga; ¹⁴ jer narodi koji eš sa imanja njihovih rastjerati slušaju vra are i gatare; ali tebi Gospod, Bog tvoj, to ne dozvoljava.

¹⁵ Jednog e vam vjerovjesnika, poput mene, Gospod podi i izme u vas, od vaše bra e; njega slušajte! ¹⁶ Onako kako si od Gospoda, Boga svoga, molio na dan sabora, kada si govorio: "Ne u više slušati glas Gospoda Boga moga, i plamen veliki više ne u promatrati, da ne bi poginuo!" ¹⁷ I Gospod mi re e: "Pravo zbole! ¹⁸ Jednog u im vjerovjesnika, poput tebe, izme u bra e njihove podignuti i stavit u mu Svoje rije i u usta; neka im prenosi sve što Ja zapovjedim. ¹⁹ I desit e se, ko ne bude slušao rije i Moje i ko u Moje ime bude zboriti htio, od njega u tražit njegovo. ²⁰ No prorok koji je toliko ohol da u Moje ime zbori ono što mu nisam kazao, ili koji zbori u ime drugih bogova, takav prorok e zasigurno pogubljen biti! ²¹ No ako u srcu svome kažeš: "Po emu emo prepoznati rije koju Gospod nije izrekao?" Onda znaj, ²² kada prorok zbori u ime Gospodnje, a ona se rije ne desi i ne ispuni, onda je to rije koju Gospod nije kazao; prorok je iz oholosti zborio; nemoj ga se plašiti!

19

Gradovi uto išta

¹ Kada Gospod, Bog tvoj, istrijebi narode paganske iju e zemlju Gospod, Bog tvoj, tebi darovati, i kada ih istjeraš sa njihovih imanja te se nastaniš u njihovim gradovima i ku ama,

Ponovljeni zakon

² tada izdvoji tri grada usred zemlje svoje, koju ti Gospod, Bog tvoj, daje u posjed. ³ Pripremi put i razdijeli podruje zemlje koju ti Gospod, Bog tvoj, kao baštinu daje, na tri dijela; to uini kako bi se svaki ubica tamo mogao skloniti.

⁴ A po ovim odredbama ubica smije tamo ute i i živ ostati: ako nehotice ubije bližnjega svoga, a da ga prije nije prezirao.

⁵ Ako, naprimjer, po e s bližnjim svojim u šumu da sije e drva, pa rukom uhvati sjekiru kako bi drvo sasjekao, a željezo sklizne sa drške i pogodi bližnjeg tako da umre – neka se tada skloni u jedan od ovih gradova, kako bi ostao živ, ⁶ kako krvni osvetnik ne bi sustigao ubicu, jer mu je srce gnjevno, da ga ne uhvati jer je put previše dug; da ga ubije iako nije zasluzio smrtnu osudu jer prije nije osjeao nikakvu mržnju. ⁷ Zato ti ovo zapovijedam: Tri eš grada izdvojiti. ⁸ I kada Gospod, Bog tvoj, proširi tvoje granice, kako se o evima tvojim zakleo, i tebi cijelu zemlju daruje, koju je o evima tvojim obeao dati, ⁹ i ako budeš pazio na to da cijeli ovaj zakon vršiš, onako kako ti danas nalažem, da Gospoda, Boga svoga, ljubiš i uvijek Njegovim stazama hodiš, onda eš na ova tri mjesta dodati još tri grada. ¹⁰ Tako se usred zemlje koju ti Gospod, Bog tvoj, kao baštinu daje, ne e prolijevati nevina krv, i ti ne eš biti kriv za prolivenu krv.

¹¹ No ako neko mrzi bližnjega svoga te ga vreba, pa ga napadne i ubije, a potom pobegne u jedan od ovih gradova,

¹² neka onda starješine njegovog grada pošalju po njega i neka ga dovedu i predaju u ruke krvnog osvetnika, da umre. ¹³ Nemoj ga žaliti nego nedužno prolivenu krv u Izraelu izbriši; tako e te dobro sna i.

¹⁴ Nemoj pomjerati me u bližnjeg svoga, koju postaviše stari u baštini tvojoj koju naslje uješ u zemlji koju ti Gospod, Bog tvoj, daje da je zaposjedneš.

¹⁵ Neka ne ustaje samo jedan svjedok zbog neke krivnje ili nekoga grijeha, kojim se mogu e okaljati, nego neka se svaka presuda temelji na izjavama dva ili tri svjedoka. ¹⁶ No ako se pojavi lažni svjedok da nekoga optuži za prijestup, ¹⁷ neka muškarci koji su u sva i stanu pred Gospoda, pred sve enike i

suce koji u to vrijeme budu službovali, ¹⁸ i neka to suci podrobno ispitaju. Ako se ispostavi da je svjedok lažljivac i da je o bratu svome dao lažnu izjavu, ¹⁹ onda ete mu u initi ono što je on namjeravao u initi bratu svome. Tako eš, dakle, iskorjenjivati zlo me u vama! ²⁰ Neka to ostali uju i neka se plaše, i neka ne ine više takva zla djela me u vama. ²¹ Nemoj ga žaliti: život za život, oko za oko, Zub za Zub, ruku za ruku, nogu za nogu!

20

Ratni zakoni

¹ Kada po eš u rat protiv neprijatelja svoga i vidiš konje, bojna kola, i vojsku koja je ve a no ti, onda ih se nemoj bojati, jer je s tobom Gospod, Bog tvoj, koji te izveo iz zemlje egipatske. ² A uo i boja neka sve enik pri e i neka pri a s narodom, ³ i neka mu poru i: " uj, Izraele, danas polazite u boj protiv neprijatelja svojih, neka vam se srce ne steže! Ne bojte se, ne plašite se, i neka vas ne obuzima jeza pred njima!

⁴ Gospod, Bog vaš, uz vas kako bi se s vama borio protiv neprijatelja vaših; kako bi vam pomo pružio." ⁵ I neka nadstojnici poru e narodu: "Ima li me u vama muškarac koji je novu ku u izgradio a da se u nju nije uselio? Neka se vrati ku i svojoj kako ne bi stradao u ratu, a da se drugi u nju ne useli. ⁶ Ima li me u vama kakvog muškarca koji je zasadio vinograd koji još nije obrao? Neka se vrati ku i kako ne bi stradao u ratu pa da drugi uživa prvu berbu! ⁷ Ima li me u vama kakvog muškarca koji se vjerio te ženu sebi još nije ku i doveo? Neka se vrati ku i kako ne bi stradao u ratu pa da je drugi odvede svojoj ku i!" ⁸ A neka nadstojnici dalje narodu govore: "Neka po e ku i onaj ko se plaši i kome je srce strašljivo kako ne bi i srca bra e svoje prestrašio, poput srca svoga! ⁹ A neka vojskovo e stanu pred narod kada nadstojnici prestanu narodu besjediti.

¹⁰ Kada do eš pred kakav grad, kako bi rat protiv njega poveo, prvo mu mir ponudi. ¹¹ Ako prihvate i otvore svoje

kapije, neka ti onda sav narod pla a danak i neka budu pokorni.

¹² Ako ne žele o miru pregovarati, ve ho e ratovati, onda ih opsjedaj. ¹³ I kada ih Gospod, Bog tvoj, preda u tvoje ruke, onda sve muškarce pogubi oštrom ma a, ¹⁴ no žene, djecu i svu stoku, sve što je u gradu, i sve naplja kano uzmi kao ratni plijen. I slobodno uživaj u plijenu neprijatelja kojeg je Gospod, Bog tvoj, predao u tvoje ruke. ¹⁵ Tako u ini sa svim gradovima koji su daleko od tebe, gradovima koji ne pripadaju narodima odavde. ¹⁶ Ali u gradovima ovih naroda, koje ti Gospod, Bog tvoj, daje u posjed, ne eš ostaviti ništa živo što u sebi ima dašak životni, ¹⁷ obavezno nad njima izvrši prokletstvo, nad Hetitima, Amorejcima, Kaanancima, Perižanicima, Hivijcima i Jebusejcima – kako ti je Gospod, Bog tvoj, naredio. ¹⁸ Da vas ne podu e da inite sve grozote koje su oni inili za svoje bogove, te da se i vi tako ogriješite o Gospoda, Boga svoga.

¹⁹ Ako dugo opsjedaš neki grad kako bi ga zauzeo, onda nemoj sje i stabla, nemoj im sjekire prinositi, jer možeš se od njih hraniti, i ne moraš ih sje i. Stablo na polju nije ovjek pa da ga moraš uklju iti u svoju opsadu. ²⁰ Samo stabla za koja znaš da se sa njih ne može jesti, smiješ uništiti i sje i od njih smiješ praviti sprave za opsadu grada s kojim vodiš rat, dok ga ne nadvladaš.

21

O nerazriješenom ubistvu

¹ Kada se na e ubijen ovjek u zemlji koju ti Gospod, Bog tvoj, daje da je zaposjedneš, kako leži u polju, a ne zna se ko ga je ubio, ² neka tada po u starješine i suci i neka izmjere udaljenost izme u ubijenog i okolnih gradova. ³ I neka starješine iji je grad najbliži uzmu junicu s kojom se još nije radilo, i koja nije bila u jarmu, ⁴ neka onda starješine toga grada odvedu junicu u dolinu, na potok koji uvijek te e, gdje se ne ore i ne sije, i neka tamo junici slome vrat.

⁵ Neka potom pri u sve enici, sinovi Levijevi, jer njih je Gospod, Bog tvoj, izabrao da mu služe, i da u ime Gospodnje

Ponovljeni zakon

blagoslove: i neka po njihovim rije ima bude razriješen svaki spor i nasilnost.⁶ I neka starješine grada koji je najbliže ubijenom operu ruke nad junicom što joj kraj potoka polomiše vrat,⁷ i neka kažu: "Naše ruke ne proliše ovu krv nit je naše o vidješe. ⁸ Oprosti Svome narodu Izraelu, koji si Ti, o Gospode, otkupio, i nemoj kriviti svoj narod Izrael za nevinu krv koju proliše usred njega!" Tako e im biti oproštena krvna krivica.⁹ I krivicu zbog proljevanja nevine krvi eš iz svoje sredine izbrisati, ako u iniš ono što je pravo u o ima Gospodnjim.

O zarobljenicama

¹⁰ Kada po eš u rat protiv neprijatelja svojih, i kada ti ih Gospod, Bog tvoj, preda u ruke, tako da ih povedeš kao zarobljenike domu. ¹¹ Ako me u njima ugledaš lijepu ženu pa je zaželiš, možeš da je uzmeš sebi za ženu. ¹² Onda je odvedi u svoju ku u, te neka se ošiša i nokte skrati,¹³ neka skine haljine sužanjstva svoga, i neka u ku i twojoj mjesec dana oplakuje svoga oca i majku svoju; nakon toga joj se smiješ približiti i le i s njom; neka bude tvoja žena. ¹⁴ Ali, ako ti se više ne bude svi ala, onda je oslobodi, po njenoj volji, ali je nipošto nemoj prodavati za novac ili se prema njoj odnositi kao prema ropkinji, jer si je osramotio.

Pravo prvoro enog

¹⁵ Ako neko ima dvije žene, jednu koja mu je draga, i drugu koja mu je mrska, te mu obje rode sinove, i ona koja mu je draga i ona nedraga, a prvoro eni sin bude od one koja mu je mrska,¹⁶ a zatim do e vrijeme kada mu valja imanje razdijeliti sinovima kao baštinu, ne može prvoro enim u initi sina od žene koja mu je draga umjesto sina one koja mu je mrska, koji je ro en prvi,¹⁷ nego e za prvoro enog priznati sina žene koja mu je mrska tako što e mu od svega što ima dati dva dijela, jer on je prvina njegove snage, i pripada mu pravo prvoro enoga.

Neposlušan sin

¹⁸ Ako neko ima neposlušnog i tvrdoglavog sina, koji se ne želi pokoriti glasu oca svoga i majke svoje, i koji ih ne želi slušati ni kada ga kore, ¹⁹ neka ga roditelji uzmu i odvedu starješinama grada, na kapije toga mjesta, ²⁰ i neka starješinama kažu: "Ovaj naš sin je neposlušan i tvrdoglav, ne pokorava se našem glasu; izjelica je i pijanac!" ²¹ Neka ga onda stanovnici toga grada kamenju do smrti. Tako eš iskorjenjivati zlo me u vama, neka itav Izrael uje i neka se boji.

O obješenima

²² Ako je na ovjek zgrijesio tako da to povla i smrtnu presudu, te bude pogubljen i obješen o drvo, ²³ neka mu leš ne preno i na stablu, nego ga obavezno istoga dana sahrani. Jer Bog proklinje one koje objese o drvo, a ti nemoj skrnaviti zemlju koju ti je Gospod, Bog tvoj, kao baštinu dao.

22

Razni zakoni

¹ Kad vidiš da je zalutalo govedo ili ovca brata tvoga, nemoj uskratiti svoju pomo i pored njih pro i; nego eš ih bratu svome obavezno vratiti. ² No ako brat ne stanuje u twojoj blizini ili ih ne prepoznaćeš, onda ih uvedi u svoju ku u, neka ostanu kod tebe, sve dok ih brat tvoj ne potraži, a onda eš mu ih vratiti. ³ Isto tako postupi s magarcem, s haljinama, sa svim što brat tvoj izgubi a ti prona eš. Nemoj nemaran biti. ⁴ Nemoj gledati kako magarac tvoga brata, ili njegovo govedo, pada na putu, nego im obavezno pomogni da se podignu.

⁵ Ne daj da žena nosi muške haljine, ni muškarac da obla i žensku odje u, jer svako ko to ini odvratan je Gospodu, Bogu svome.

⁶ Ako slu ajno prona eš pti je gnijezdo na nekom drvetu ili na zemlji, s pti ima ili jajima, dok majka sjedi na njima ili na jajima, nemoj uzeti majku s pti ima, ⁷ nego majku pusti da

Ponovljeni zakon

odleti a pti e možeš uzeti; kako bi te dobro našlo i da dugo živiš.

⁸ Ako gradiš novu ku u, napravi ogradu oko krova da ne navu eš krivnju krvi na svoj dom ako ko sa krova padne.

⁹ Nemoj u svome vinogradu saditi šta drugo, da sav rod ne pripadne svetištu, i ono što si posadio i rod vinograda. ¹⁰ Nemoj orati s volom i magarcem zajedno. ¹¹ Ne nosi haljine tkane od vune i lana zajedno. ¹² Napravi si rese na etiri kraja haljine koju obla iš.

¹³ Ako neko uzme ženu pa legne s njom, ali mu ona potom omrzne, ¹⁴ a on je optuži za ne asne stvari i raširi loš glas o njoj govore i: "Uzeo sam tu ženu, no kada joj se približih ne na oh na njoj znake djevi anstva!" ¹⁵ Neka onda otac i majka uzmu djevojku i iznesu dokaze djevi anstva starješinama grada na kapije. ¹⁶ I neka otac te mlade žene kaže starješinama: "Ovome sam ovjeku darovao k er za ženu, no ona mu je omrzla, ¹⁷ i gle on je optužuje za ne asne stvari šire i loš glas o njoj govore i: 'Nisam na tvojoj k eri našao dokaze djevi anstva' – no ovo su dokazi djevi anstva moje k eri!" I neka rašire platno pred starješinama grada. ¹⁸ Neka onda starješine uzmu toga ovjeka i neka ga kazne; ¹⁹ i neka propišu kaznu od stotinu šekela srebra i neka ih plati ocu te mlade žene, jer je pronio loš glas o djevici izraelskoj. Neka je zadrži za ženu; za života je cijelog ne smije otpustiti. ²⁰ Ali ako je istina i ako znaci djevi anstva nisu prona eni kod djevojke – ²¹ neka je tada izvedu pred prag ku e njena oca i neka je stanovnici grada kamenuju do smrti, jer je u inila ne asno djelo u Izraelu, tako što je bludni ila u domu svoga oca. Tako eš iskorjenjivat zlo me u vama.

²² Ako kakav ovjek legne sa ženom koja ima muža, oboje e umrijeti, i ovjek koji je legao s njom i žena. Tako eš iskorjenjivati zlo u Izraelu.

²³ Ako se zaru ena djevojka na e s kakvim drugim ovjekom u gradu i on s njom legne, ²⁴ onda ih oboje izvedite pred kapije grada i kamenujte do smrti: djevojku zato što u

gradu nije zapomagala, a muškarca zato što je ponizio zaru nicu bližnjeg svoga. Tako eš iskorjenjivati zlo u Izraelu.

²⁵ No ako kakav ovjek presretne zaru enu djevojku na njivi te nasilu legne s njom, neka umre sam. ²⁶ Ali djevojci nemoj u initi nikakva zla, jer nije po inila nikakav grijeh koji se smr u kažnjava – jer isti je slu aj kada se neko uzdigne protiv bližnjeg svoga pa ga ubije. ²⁷ On je zatekao na polju, djevojka je zapomagala, ali nije bilo nikog tu da je spasi.

²⁸ Ako neko presretne nezaru enu djevojku te nasilu legne s njom, pa ih neko tako zatekne, ²⁹ onda e ovjek koji je s njom legao platiti ocu te djevojke pedeset srebrenih šekela i uzet e je za ženu jer ju je ponizio; ne smije je otpustiti cijeloga života.

23

Isklju enje iz Gospodnje zajednice

¹ Neka se niko ne ženi ženom oca svoga i neka ne otkriva pokriva svoga oca. ² Niko kome su utu eni testisi ili odsje en ud ne smije biti primljen u Gospodnju zajednicu.

³ Nijedan izrod ne smije biti primljen u Gospodnju zajednicu – ni deseto koljeno njegovih potomaka neka ne ulazi u zajednicu Gospodnju.

⁴ Nijedan Amorejac niti Moabac ne smije u i u zajednicu Gospodnju. Ni deseto koljeno njihovih potomaka ne smije nikada biti primljeno u zajednicu Gospodnju, ⁵ jer vam nisu došli u susret nose i hljeb i vodu kada ste bili na putu dok ste dolazili iz Egipta, a uz to su još Bileama, sina Beorova iz Petora u Mezopotamiji, unajmili da vas prokune. ⁶ Ali Gospod, Bog vaš, ne htjede poslušati Bileama, nego okrenu prokletstvo u blagoslov, jer vas Gospod, Bog vaš, ljubi. ⁷ Nemoj tražiti njihova mira i dobra za cijelog života svoga, dovijeka.

⁸ Nemoj prezirati Edomca, jer on je brat tvoj; ni Egip anina nemoj prezirati, jer si u njegovoj zemlji bio tu inac. ⁹ Djeca koja im se rode u tre em koljenu smiju biti primljena u zajednicu Gospodnju.

Ne isto a u taboru

10 Kada se utaboriš protiv neprijatelja svojih, onda se uvaj svakoga zla.

11 Ako se iko one isti zbog no noge izljeva, neka iza e iz tabora. Neka ne ulazi u taboru. **12** Ali u sumrak, dok još sunce zalazi, neka se okupa vodom, onda može u i u tabor.

13 Imaj mjesto izvan tabora na koje eš izlaziti. **14** U priboru svom imaj lopaticu, i kada iza eš van iskopaj rupu i zagrni svoj izmet. **15** Jer Gospod, Bog vaš, hoda vašim taborom kako bi vas spasio i kako bi vam predao neprijatelje vaše. Neka je zato tvoj tabor svet, da Gospod ne vidi ništa poro no me u vama i da se zbog toga od vas odvrti.

Razni drugi zakoni

16 Nemoj vra ati roba koji od gospodara svoga pobegne tebi. **17** Neka stanuje kod tebe, gdje mu je milo me u vama, a ti ga nemoj tla iti.

18 Neka ne bude bludnice me u k erima izraelskim i neka ne bude svetišnog bludnika me u sinovima izraelskim.

19 Nemoj donositi u dom Gospoda, Boga svoga, novac bludni ki niti pse u pla u ni po kojem zavjetu; jer oboje je gadost Gospodu, Bogu tvome.

20 Ne uzimaj kamate od brata svoga, ni za novac niti za hranu – ni za bilo šta što se posu uje uz kamatu. **21** Od stranca smiješ uzimati kamate, no od brata svoga ne traži kamate, da bi te Gospod, Bog tvoj, blagoslovio u svemu što iniš u zemlji u koju eš do i kako bi je zaposjeo.

22 Kada se Gospodu, Bogu svome, zavjetuješ, nemoj oklijevati da ga ispunиш; jer e Gospod, Bog tvoj, to doista od tebe tražiti, i bio bi to grijeh za te. **23** No ako se ne zakuneš, ne eš se ogriješti. **24** Što prije e preko tvojih usana toga se drži i to ini, onako kako si se Gospodu, Bogu svome, dobrovoljno zavjetovao; ono što si ustima svojim obe ao.

25 Kada do eš u vinograd bližnjeg svoga, smiješ jesti grož e koliko ti je drago, sve dok se ne zasitiš, ali ga nemoj

skupljati u kakvu posudu. ²⁶ Kada ideš kroz žitno polje bližnjeg svoga, smiješ trgati klasje rukom, no srpa ne prinosi žitu bližnjega svoga!

24

Zakon o rastavi

¹ Kad ko uzme ženu i oženi se njome, a ona ne na e milosti u njegovim oima jer je na njoj pronašao nešto ne asno, te joj napiše rastavno pismo, predga u njene ruke i izbacije iz svoje ku e, ² a ona onda ode iz njegove ku e pa postane žena drugoga ovjeka, ³ no i njemu postane mrska, pa joj i on napiše rastavno pismo i predga u njene ruke, i potom je istjera iz svoga doma – ili ako taj drugi ovjek umre – ⁴ onda je prvi ovjek ne može ponovo uzeti za ženu, nakon što su je okaljali. To bi bila gadost pred Gospodom. Nemoj prljati grijehom zemlju koju ti Gospod, tvoj Bog, kao baštinu daje.

Zakoni narodne svakodnevnicice

⁵ Ako se ko nedavno oženio, neka ne polazi u rat. Neka mu se ne name u nikakve obaveze. Neka je godinu dana oslobo en i neka se u domu svome veseli sa ženom koju je uzeo.

⁶ Ne smije se u zalog uzimati ru ni mlin ili gornji mlinski kamen, jer bi se tako uzimao život u zalog.

⁷ Ako se na e ko da otme jednog od svoje bra e me u sinovima Izraelovim, pa ga na ini robom ili proda, onda ete otmiara pogubiti. Tako eš iskorjenjivati zlo me u vama.

⁸ uvaj se pošasti gube tako što eš savjesno slušati i initi sve što te sve enici, leviti, podu avaju. Kako sam njima zapovjedio, tako ete slušati i initi. ⁹ Prisjeti se što je Gospod, Bog tvoj, u inio Mirjami kad iza oste iz Egipta!

¹⁰ Ako posudiš nešto bratu svome, ne idi u njegov dom da uzmeš zalog. ¹¹ Ostani vani, i neka ti onaj kome posu uješ iznese zalog van. ¹² No ako je siromašan, nemoj se njegovim zalogom nave er pokrivati, ¹³ ve mu zalog obavezno vrati kad sunce za e da može u svojim haljinama spavati i da tebe

Ponovljeni zakon

blagoslovi. To e ti se kao pravi nost pred Gospodom, Bogom tvojim, zara unati.

¹⁴ Nemoj jadnog i siromašnog najamnika tla iti, bez obzira na to da li ti je brat ili jedan od stranaca koji žive u twojoj zemlji, i koji su u tvojim kapijama. ¹⁵ Istoga mu dana, dok sunce ne za e, isplati pla u, jer siromašan je i ezne za tim, da ne zavapi zbog tebe Gospodu, a da ti se to kao grijeh zara una.

¹⁶ Neka se o evi ne ubijaju zbog djece, i neka ne ubijaju djecu zbog o eva njihovih, nego neka svakog pogube zbog vlastitog grijeha.

¹⁷ Nemoj izvrati pravo tu incu i siro etu, te nemoj uzimati u zalog haljine udovici. ¹⁸ Sjeti se da si u Egiptu bio rob, i da te Gospod, Bog tvoj, otkupio odatle. Zato ti zapovijedam da iniš ovo.

¹⁹ Kad žanješ ljetinu svoju pa zaboraviš koji snop na polju, nemoj se po njega vra ati, neka pripadne tu incu, siro etu i udovici da bi te Gospod, Bog tvoj, blagoslovio u svakom poslu twojih ruku. ²⁰ Pošto stresiš masline svoje nemoj pretraživati grane; neka to pripadne tu incu, siro etu i udovici. ²¹ Nemoj pabir iti nakon što obereš svoj vinograd; neka to pripadne tu incu, siro etu i udovici. ²² I sjeti se da si i ti bio rob u zemlji egipatskoj, zato ti zapovijedam da iniš ovo.

25

¹ Kada me u ljudima izbjije sva a, i oni do u pred sud da im sude, onda valja onog nedužnog proglašiti pravi nim, a krivca osuditi. ² I ako je zlo inac zaslužio udarce, neka sudac naloži da ga obore i neka pred njegovim o ima primi kaznu; onoliko udaraca koliko odgovora krivici njegovoj.

³ Neka naloži do etrdeset udaraca, ali ne više, da ne bi primio previše udaraca, da se brat tvoj ne ponizi pred o ima twojim.

⁴ Ne veži usta volu kad vrše.

Zakon levirata

⁵ Ako bra a žive zajedno pa jedan od njih umre a nema sina, neka žena umrlog ne pripadne tu em ovjeku, nego neka njezin djever ode k njoj, neka je uzme za ženu i ispuni djeversku dužnost. ⁶ I neka prvi sin kojeg rodi nosi ime umrlog brata, da ne izumre ime njegovo u Izraelu. ⁷ No ako taj ovjek ne želi uzeti snahu za ženu, neka onda snaha njegova po e na kapije pred starješine i neka kaže: "Moj djever ne želi o uvati ime brata svoga u Izraelu; ne e da ispuni djeversku dužnost!"

⁸ Neka ga potom pozovu starješine grada i neka s njim razgovaraju. Ako ostane pri tome govore i: "Ne u je uzeti", ⁹ onda neka mu pri e snaha pred starješinama, neka mu svu e obu u sa nogu, i pljune u lice te neka ovako kaže: "Neka tako u ine sa svakim muškarcem koji ne želi graditi dom brata svoga!" ¹⁰ I neka se njegov dom u Izraelu zove "Dom bosoga".

Razni zakoni

¹¹ Ako se potuku dva ovjeka, a žena jednog od njih dotr i kako bi muža svoga spasila od ruke onoga koji ga tu e, te ona pruži ruku i uhvati ga za sramno mjesto, ¹² onda joj odsijeci ruku; nemoj imati milosti.

¹³ Nemoj u svojoj torbi imati dvojake tegove, lakše i teže. ¹⁴ Neka u domu ne bude dvojake mjere, ve e i manje. ¹⁵ Imaj prave i pune tegove i mjere, da dugo živiš u zemlji koju ti Gospod, Bog tvoj, daje. ¹⁶ Jer svako ko to ini Gospodu je, Bogu svome, gadost, svako ko nepravdu ini.

¹⁷ Sjeti se onoga što ti je Amalek u inio na putu iz Egipta, ¹⁸ kako te napao dok si putovao umoran i iznemogao, kako je tvoje zadnje ete poubijao, sve one što od umora ostadoše iza tebe jer se nije bojao Boga. ¹⁹ Sada kada ti je Gospod dao mira od svih neprijatelja oko tebe, u zemlji koju ti Gospod, Bog tvoj, kao baštinu daruje, sada iskorijeni sve što podsje a na Amaleka pod nebom; ne zaboravi to!

26

Prinošenje prvine i desetine

¹ Kada do eš u zemљу коју ti Gospod, Bog tvoj, kao baštinu daruje, i kada je zaposjedneš i u njoj nastaniš, ² onda uzmi od prvine svih plodova polja, koje eš sa zemље ubrati, коју ti Gospod, Bog tvoj, daruje, па ih stavi u jednu korpu i ostavi na место koje e Gospod, Bog tvoj, izabradi da bi име Njegovo тамо становало. ³ A потом eš при и sve eniku који у то vrijeme буде служио, и reci mu: "Svjedo im danas pred Gospodom, svojim Bogom, да sam дошао у земљу за коју се Gospod о evima нашим заклео да е нам је dati!" ⁴ I neka sve enik узме корпу из твојих руку и neka је спусти пред altar Gospoda, Boga tvoga.

⁵ A потом reci pred Gospodom, Bogom svojim: "Moj otac je bio lutaju i Aramejac, који je otputovao долje у Египат и живio тамо као странац с мало ljudi, а тамо постаде velikim, mo nim i brojnim narodom. ⁶ No Egip ami su s nama loše postupali i tla ili nas i teške nam poslove davali. ⁷ Tad zavapismo Gospodu, Богу о eva наших. I Gospod je уo naš glas i видio naš jad, našu muku i потла enost; ⁸ i Gospod nas je izveo из Egipa vrstom desnicom i ispruženom rukom, strašnim djelima, znamenjima i udima, ⁹ te nas dovede на ovo место i darova nam oву земљу, земљу у којој te e med i mljeko. ¹⁰ Igle, sada ti prinosim plodove земље које si mi Ti, o Gospode, podario!" – I spusti ih pred Gospoda, Boga svoga i moli se Gospodu, Богу svome. ¹¹ I sretan budi zbog svog dobra које je Gospod, Бог твој, podario tvome domu, ti, levit, i странац који je me u vama.

¹² Kada u potpunosti isplatiš desetinu od svoga prihoda, u tre оj godini, godini desetine, i kada si je dao levitu, strancu, udovici i siro etu, da u твојим kapijama jedu i da se zasite, ¹³ onda eš pred Gospodom, Bogom svojim re i: "Što je posve eno, то sam из дома свога изnio и darovao levitu, strancu, siro etu i udovici, по свим заповijedима које si mi naložio; nisam prekršio Твоје заповijedi niti sam ih zaboravio.

14 Ne jedoh od toga u vrijeme svoje žalosti, niti sam išta od toga koristio u ne iste svrhe, ništa nisam darovao za mrtvaca; bio sam poslušan glasu Gospoda, Boga svoga, i sve sam u inio onako kako si mi zapovjedio. **15** Pogledaj dolje sa Svog svetog doma, sa nebesa, i blagoslovi narod Svoj Izrael i zemlju koju si mu darovao, kako si se o evima našim zakleo; zemlju, u kojoj te e med i mljeko!"

16 Danas ti nare uje Gospod, Bog tvoj, da se držiš ovih zapovijedi i zakona; izvršavaj ih svim srcem i svom dušom. **17** Danas si se zarekao da je Gospod, Bog tvoj, i da eš Njegovim stazama i i, da eš sve Njegove odredbe, zapovijedi i zakone držati, te da eš se Njegovom glasu pokoravati. **18** A Gospod ti se danas zarekao da eš biti narod, baština Njegova, onako kako ti je obe ao, da sve zapovijedi Njegove držiš, **19** i da e te uzdi i nad sve narode koje je stvorio, slavom, hvalom i aš u, i da eš Gospodu, Bogu svome, biti sveti narod, onako kako se kleo.

27

Zapovijed o spomeniku

1 A Mojsije i starješine izraelske narediše narodu govore i: "Držite sve zapovijedi koje vam danas nalažem! **2** I onoga dana kad prije ete Jordan u zemlju koju vam Gospod, Bog vaš, daruje, tada podignite veliko kamenje i premažite ga kre om. **3** I im prije eš, sve rije i ovoga zakona ispiši na njih, da u eš u zemlju koju ti Gospod, Bog tvoj, daje; zemlju u kojoj te e med i mljeko, kako je Gospod, Bog tvoj, o evima tvojim obe ao. **4** im prije ete Jordan, postavite to veliko kamenje na brdo Ebal i okre ite ga kre om, kako vam danas nalažem. **5** I tamo eš Gospodu, svome Bogu, izgraditi jedan kameni altar; nemoj ga klesati željezom. **6** Od cijelih kamena eš altar Gospodu, Bogu svome, izgraditi, i na njemu eš Gospodu, Bogu tvome, prinositi paljenice. **7** A pomirnice eš prinositi i tamo jesti te radostan biti pred Gospodom, Bogom svojim. **8** I

Ponovljeni zakon

sve eš rije i ovoga zakona na kamenje ispisati, posve jasno i razgovijetno.

Prokletstva

⁹ I Mojsije, sve enici i Leviti poru iše cijelom Izraelu govore i: "Stani, Izraele, i poslušaj! Danas si postao narod Gospoda, Boga svoga. ¹⁰ Zato eš se pokoravati glasu Gospoda, Boga svoga, i izvršavati njegove odredbe i zakone, koje ti danas nalažem!"

¹¹ I Mojsije toga dana zapovijedi narodu: ¹² "Neka ovi stoje na brdu Garezim kako bi narod blagoslovili kada prije u preko Jordana: Simeon, Levi, Juda, Jisakar, Josip i Benjamin. ¹³ A neka ovi stoje na brdu Ebal kako bi proklinjali: Ruben, Gad, Ašer, Zebulon, Dan i Naftali. ¹⁴ I neka Leviti uzmu rije i neka svim Izraelcima gromkim glasom poru e:

¹⁵ "Proklet bio onaj koji izradi lik rezan ili liven, koji je Gospodu gadost, djelo ruke umjetnika, pa ga potajno postavi! – I neka sav narod odgovori: Amin!

¹⁶ Proklet bio onaj koji prezire oca i majku svoju! – I neka sav narod odgovori: Amin!

¹⁷ Proklet bio onaj koji pomjera me u bližnjeg svoga! – I neka sav narod odgovori: Amin!

¹⁸ Proklet bio onaj koji zavede slijepca sa puta! – I neka sav narod odgovori: Amin!

¹⁹ Proklet bio onaj koji krivi pravo stranca, siro eta i udovice! – I neka sav narod odgovori: Amin!

²⁰ Proklet bio onaj koji legne sa ženom oca svoga, jer otkrio je skut oca svoga! – I neka sav narod odgovori: Amin!

²¹ Proklet bio onaj koji legne s kakvom životinjom! – I neka sav narod odgovori: Amin!

²² Proklet bio onaj koji legne sa sestrom svojom, koja je k er njegovoga oca ili majke! – I neka sav narod odgovori: Amin!

²³ Proklet bio onaj koji legne sa svojom punicom! – I neka sav narod odgovori: Amin!

Ponovljeni zakon

24 Proklet bio onaj koji potajno ubije bližnjeg svoga! – I neka sav narod odgovori: Amin!

25 Proklet bio onaj koji prima mito kako bi nekog ubio i kako bi nevinu krv prolio! – I neka sav narod odgovori: Amin!

26 Proklet bio onaj koji ne drži zapovijedi ovoga zakona i koji ih ne izvršava! – I neka sav narod odgovori: Amin!

28

Blagoslov

1 No desit e se ako glas Gospoda, Boga svoga, zaista budeš slušao i pazio na to da vršiš sve Njegove zapovijedi, koje ti danas nalažem, da e te Gospod, Bog tvoj, uzvisit nad sve narode na zemlji. **2** I svi e ti ovi blagoslovi do i i sti i ako se glasu Gospoda, Boga svoga, budeš pokoravao. **3** Blagoslovljen eš biti u gradu i na polju. **4** Blagoslovljen e biti plod utrobe tvoje i plodovi zemlje tvoje, mladun ad stoke, goveda i ovaca tvojih. **5** Blagoslovljena e biti tvoja korpa i na ve tvoje. **6** Blagoslovljen eš biti pri ulasku i pri svom izlasku.

7 Gospod e poraziti tvoje neprijatelje, koji se protiv tebe dignu; jednim e putem protiv tebe krenuti, a na sedam puteva e se razbježati pred tobom. **8** Gospod e ti blagoslov dati da bude uz tebe u tvojim hambarima i u svemu što iniš. Blagoslovit e te u zemlji koju ti Gospod, Bog tvoj, daruje. **9** I Gospod e te postaviti kao Svoj sveti narod, kako ti se zakleo, ako budeš držao zapovijedi Gospoda, Boga svoga i budeš hodio Njegovim stazama. **10** Tada e svi narodi svijeta vidjeti da te Gospod prozvao svojim imenom, i plasit e te se. **11** I Gospod e ti pružiti obilato dobara: plodova tijela tvoga, plodova tvoje stoke i polja tvoga, u zemlji za koju se Gospod tvojim o evima zakleo da e ti je darovati. **12** Gospod e ti nebo otvoriti, Svoje dragocjeno blago, kako bi zemlji darovao kišu u pravo vrijeme, da sva djela ruku tvojih blagoslovi. I mnogim eš narodima u zajam davati, a sam ne eš ništa u zajam uzimati. **13** I Gospod e vas postaviti kao glavu, a ne kao rep; i uvijek eš i i gore, a nikad dolje, ako budeš zapovijedi

Gospoda, Boga svoga, slušao, koje ti danas nalažem kako bi ih uvao i vršio; ¹⁴ ako ne odstupiš od svih rije i koje ti danas nalažem, ni lijevo niti desno, tako da ne slijediš druge bogove, kako bi im služio.

Prokletstvo zbog neposlušnosti

¹⁵ A desit e se ako glas Gospoda, Boga svoga, ne budeš slušao, ako ne budeš Njegove zapovijedi i odredbe, koje ti danas nalažem, uvao i vršio, da e te sva ova prokletstva sna i:

¹⁶ Proklet eš biti u gradu i na polju. ¹⁷ Prokleta e biti tvoja korpa i na ve tvoje. ¹⁸ Proklet e biti plod utrobe tvoje i plodovi zemlje tvoje, potomci stoke, mladun ad goveda i ovaca tvojih. ¹⁹ Proklet eš biti pri ulasku i pri svom izlasku. ²⁰ Gospod e na te poslati prokletstvo, tjeskobu i opasnost u svemu što iniš, dok ne propadneš i brzo ne pogineš zbog svojih zlih djela, zato što si me napustio. ²¹ Gospod e uz tebe privезati kugu dok te ne istrijebi iz zemlje u koju dolaziš kako bi je zaposjeo. ²² Gospod e te udariti sušicom, groznicom, upalom, žegom, sušom, memlom i metljikom, time e te progoniti dok ne nestaneš. ²³ Nebo e nad tvojom glavom postati mjed, a zemlja pod tvojim nogama željezo. ²⁴ Gospod e kišu tvoje zemlje pretvoriti u pjesak i prah; padat e na tebe s neba sve dok ne budeš uništen.

²⁵ Gospod e te poraženog predati neprijateljima tvojim; jednim eš putem na njih krenuti, a na sedam eš se puteva pred njima razbjježati. Strašilo eš postati za sva zemaljska kraljevstva. ²⁶ I tjelesa e tvoja svim pticama nebeskim i životinjama hrana biti, a нико ih ne e otjerati. ²⁷ Gospod e vas udarati irevima egipatskim, izraslinama, svrabom i krastama, i нико vas ne e mo i izlje iti. ²⁸ Gospod e vas udariti ludilom, bjesnilom, sljepo om i bunilom. ²⁹ I usred dana eš lutati naokolo kao slijepac u mraku, i ne eš imati uspjeha na svojim putevima, bit eš tla en i plja kan itavog života, i ne eš imati spasioca. ³⁰ Oženit eš se, ali e drugi s njom lijegati; izgradit eš ku u, ali ne eš živjeti u njoj; zasadit eš vinograd, ali ga

Ponovljeni zakon

ne eš brati. ³¹ Tvoja e goveda pred tobom klati, ali ih ti ne eš jesti; magarca e pred oima tvojim ukrasti, ali ga ne e vratiti; Ovce e tvoje neprijateljima predati, i ti ne eš imati spasioca.

³² Sinove e tvoje i keri predati narodima drugim, i nedostajat e oima tvojim cijeli dan, ali e twoja ruka biti nemo na.

³³ Plod zemlje twoje i sav prihod rada tvoga e pojesti narod o kojem ništa nisi znao; tla it e te i zlostavljan stalno. ³⁴ I poludjet eš od onoga što eš oima svojim vidjeti. ³⁵ Gospod e te udariti zlo udnim izraslinama na koljenima i listovima od tabana sve do tjemena, tako da ne eš biti iscijeljen.

³⁶ Gospod e tebe i kralja kojeg uzdigneš nad sobom odvesti k jednom narodu koji ne poznaješ, niti ga znaju o evi tvoji, i tamo eš drugim bogovima služiti, kamenju i stablima.

³⁷ I zgražavat e se nad tobom, postat eš poslovica i ruglo me u svim narodima u koje e te otjerati Gospod. ³⁸ Mnogo eš sjemena na polja iznijeti, a malo eš sakupiti, jer skakavci e sve izjesti. ³⁹ Vinograde eš saditi i obra ivati, ali ne eš vina piti i grož e brati, jer e ga crvi izjesti. ⁴⁰ Masline eš imati po svom cijelom podruju; ali se ne eš uljem mazati, i masline e tvoje opadati. ⁴¹ Imat eš sinova i keri, ali ti ne e pripadati, jer e ot i u ropstvo. ⁴² Sva stabla twoja i plodove zemlje e ti bube zaposjesti. ⁴³ Stranac koji živi me u vama e se sve više nad tobom uzdizati, a ti eš sve više tonuti. ⁴⁴ On e tebi pozajmljivati ali mu ti ne eš u zajam davati; on e postati glava, a ti eš biti rep.

⁴⁵ I sva e te ova prokletstva sna i, pratit e te i susti i, sve dok ne budeš uništen, jer se glasu Gospoda, Boga svoga, nisi pokoravao, niti zakone i odredbe Njegove slijedio, koje ti je zapovjedio. ⁴⁶ Kao znamenja i uda e na tvome potomstvu ostati dobijeka. ⁴⁷ Zato što Gospodu, Bogu svome, nisi radosno i voljna srca služio kada si imao svega napretek, ⁴⁸ sada eš služiti neprijateljima svojim, koje e Gospod na te poslati, gladan i žedan, u golotinji i oskudici; i željezni e jaram na tvoj vrat postaviti sve dok ne budeš uništen. ⁴⁹ Gospod e jedan narod daleki protiv tebe uzdignuti, sa kraja zemlje, koji e poput orla doletjeti, jedan narod iji jezik ne eš razumjeti.

Ponovljeni zakon

⁵⁰ Narod okrutan, koji ne štedi starce i koji nema milosti prema mladiima. ⁵¹ Plod je tvoje stoke i zemlje jesti, sve dok ne budeš uništen, i ne će ti ništa ostati od žita, vina i ulja, od ploda goveda i ovaca tvojih, sve dok te ne upropasti.

⁵² I opsjedat će te u svim gradovima tvojim dok tvoje visoke i vrste zidine, u koje se uzdaš, ne uruše u cijeloj zemlji.

⁵³ A onda će jesti plod svoje utrobe, meso sinova i kćeri svojih koje ti je Gospod, Bog tvoj, darovao, u tjeskobi i nevolji kojom će te neprijatelj pritisnuti. ⁵⁴ A najnježniji i najmekši ovjek me u vama će tada zlovoljno gledati na brata svoga, na ljubljenu ženu svoju i na djecu koja su mu ostala, ⁵⁵ tako da nikom od njih ne će dati mesa djece svoje, koje je primoran jesti, jer mu ništa nije ostalo u opsadi i tjeskobi kojom će te tvoj neprijatelj u svim tvojim gradovima pritiskati. ⁵⁶ A i najnježnija i najmekša žena me u vama, ona koja se od nježnosti i razmaženosti ne bi usudila golim stopalom na zemlju stati, zlovoljno će gledati na ljubljenog muža i na sinove i kćeri svoje, ⁵⁷ i na posteljicu, koja izbjiga izme u nogu njenih, i na djecu koju pora a; jer njih će od silne oskudice potajno jesti u opsadi i tjeskobi kojom će te neprijatelj u tvojim gradovima pritiskati.

⁵⁸ Ako ne budeš pazio da vršiš sve rije i ovoga zakona, koje su zapisane u ovoj knjizi, i ne budeš se plašio užvišenog i asnog imena Gospoda, Boga svoga, ⁵⁹ onda će Gospod tebe i tvoje potomke staviti na teške kušnje, napast će te zlim i dugim bolestima. ⁶⁰ Sve će pošasti egipatske, one kojih se plasiš, na tebe slati, i one će te sti i, ⁶¹ uz to sve bolesti i nevolje koje nisu zapisane u ovoj knjizi zakona, Gospod će ih na tebe slati sve dok te ne uništi! ⁶² I ostat će vas tek što ica, vas koji ste bili tako brojni kao zvijezde nebeske, jer se Gospodu, Bogu svome, nisi pokoravao. ⁶³ I kako se Gospod zbog vas radovao kada vam je bio dobro i kada vas je množio, tako će Gospodu biti dragi i da vas uništava i istrebljuje iz zemlje u koju sada polazite da je zaposjednete.

⁶⁴ Jer Gospod će vas po svim narodima rasuti, s jednog kraja zemljnjog na drugi; tamo će drugim bogovima služiti,

nepoznatim tebi i o evima tvojim, kamenju i stablima.⁶⁵ I ne eš imati mira me u ovim paganima, i ne eš na i odmora za svoja stopala; jer Gospod e ti tamo dati uzdrhtalo srce, iznemoglu dušu i o i zgasle.⁶⁶ Život e tvoj o koncu visiti. Dana i no i eš se plašiti i život e ti biti nesiguran.⁶⁷ Ujutro eš govoriti: "Ah da je ve ve er!", a uve er eš re i: "Ah da je ve jutro!"; i to zbog straha koje ti srce steže i zbog onoga što ti o i moraju gledati.⁶⁸ I Gospod e te nazad u Egipat brodovima vratiti, onim putem za koji sam ti kazao: "Ne eš ga više nikada ugledati". I tamo e vas vašim neprijateljima prodavati kao robeve i ropkinje, ali ne e biti kupca!"⁶⁹

Ovo su rije i saveza koji Mojsije po zapovijedi Gospodnjoj sklopi sa sinovima Izraelaovim u zemlji Moab – pored onog saveza koji je s njima sklopio na Horebu.

29

Gospodnji savez sa Izraelem na Horebu

I Mojsije sazva cijeli Izrael te im re e: "Vidjeli ste sve što je Gospod pred vašim oima u inio faraonu, njegovim slugama i njegovoj zemlji egipatskoj,² velike kušanje što ih vidješe o i tvoje, uda i znamenja.³ I Gospod vam do dana današnjeg ne dade razumna srca, o i da vidite i uši da ujete.⁴ etrdeset sam vas godina vodio u pustinji, odje a se na vama ne pocijepa i cipela se na vašoj nozi ne raspade.⁵ Niste jeli hljeba i pili vina ili žestokog pi a da shvatite da sam ja Gospod, Bog vaš.⁶ I kad stigoste na ovo mjesto, po oše Sihon, kralj hešbonski, i Og, kralj bašanski, pred vas u boj, ali ih mi potukosmo.⁷ Zauzeli smo njihovu zemlju i dali je kao baštinu Rubenovcima, Gadovcima i polovini plemena Manašeova.⁸ Zato sada uvajte rije i ovoga saveza i vršite ih, da imate uspjeha u svemu što init!

⁹ Vi svi danas stojite pred Gospodom, svojim Bogom – vaši poglavari, vaša plemena, starješine i nadstojnici, svi muževi Izraela,¹⁰ djeca vaša, vaše žene i tu inac, koji je usred vašeg tabora, od drvosje e do vodonoše,¹¹ kako biste ušli u

Ponovljeni zakon

savez s Gospodom, Bogom svojim, u savez zakletvom potvr en, koji Gospod, Bog vaš, danas s vama sklapa, ¹² da bi te danas priznao kao Svoj narod i da je On Bog tvoj, kako ti je govorio i kako se o evima tvojim, Abrahamu, Isaku i Jakovu, zakleo. ¹³ Jer ja ne sklapam ovaj savez zakletvom potvr en samo s vama, ¹⁴ nego i sa onim koji s nama danas stoji pred Gospodom, našim Bogom, kako i sa onim koji danas nije s nama.

¹⁵ Vi znate kako smo živjeli u zemlji egipatskoj i sje ate se kako smo prošli posred naroda paganskih kroz ije smo podru je proputovali, ¹⁶ vidjeli ste kraj njih njihove gadosti, idole od drveta, kamena, srebra i zlata.

¹⁷ Zato se uvajte da me u vama nema muškarca ili žene, ili porodice ili pak plemena, ije bi se srce danas od Gospoda, Boga našeg, odvratilo, pa da krene da služi bogovima tih naroda; da me u vama nema kakav korijen koji bi izrodio otrov i pelin. ¹⁸ I da niko, kada po uje rije i ovog zavjeta potvr enog zakletvom, ne može radosna srca re i: 'Imat u mira, iako budem hodio u tvrdoglavosti srca svoga!' Zbog toga e odnijeti i suho i natopljeno!

¹⁹ Jer Gospod ne e biti voljan da oprosti takvom, nego e tad Gospod planuti gnjevom i ljubomorom svojom na takvog ovjeka, i na njega e pustiti svako prokletstvo koje je zapisano u ovoj knjizi; i Gospod e ime njegovo pod nebom izbrisati.

²⁰ Gospod e ga iz svih plemena Izraela odstraniti na propast, po svim prokletstvima saveza koja su zapisana u knjizi ovoga zakona.

²¹ A onda e se budu e pokoljenje vaše djece, koje e do i poslije vas, i tu inci koji dolaze iz stranih zemalja, zapitati, kada vide pošasti zemlje i bolesti koje je Gospod poslao, ²² kako je ovu cijelu zemlju u sumpor i so razgorio, zemlju na kojoj se ne može ništa sjati, na kojoj ništa ne ra a; da nijedna travka na njoj ne izraste, kao i u Sodomi, Gomori, Admi i Sebojimu, koje je Gospod u svom gnjevu i bijesu preorao. ²³ Zaista, svi ovi narodi e pitati: Zašto je Gospod u ovoj zemlji ovako postupio? Što zna i ovaj žarenii izljev

srdžbe?’²⁴ A onda e odgovoriti: ‘Jer su savez Gospoda, Boga njihovih o eva, napustili, savez koji je s njima sklopio kada ih je izveo iz Egipta.²⁵ Jer su otišli i drugim bogovima se molili i služili, bogovima koje nisu poznavali i koji im On nije odredio.

²⁶ Zato se srdžba Gospodnja izli na ovu zemlju, tako da je udario svim prokletstvima koja su zapisana u ovoj knjizi!²⁷ I Gospod ih je iš upao iz njihove zemlje u silnoj srdžbi i gnjevu, i ogor eno ih bacio u drugu zemlju. Kako je i danas!’

²⁸ Ono što je skriveno je kod Gospoda, Boga našeg; no ono što je objavljeno dovijeka je odre eno za nas i našu djecu, kako bismo držali sve rije i ovoga zakona.

30

Obe anje da e se obnoviti Izrael

¹ No desit e se, kad te sve ove rije i sna u, blagoslov i prokletstvo, koje sam pred tobom izložio, i ti ih primiš k srcu me u svim paganskim narodima me u koje te Gospod, Bog tvoj, odbacio,² kada se vratiš Gospodu, Bogu svome, i Njegov glas budeš slušao u svemu što ti danas nalažem, ti i djeca tvoja, svim srcem i svom dušom,³ da e Gospod tvoju sudbu preokrenuti i da e ti se smilovati, sabrat e te iz svih naroda me u koje te Gospod, Bog tvoj, rasuo.⁴ I da si odba en do kraja nebesa, ipak e te Gospod, Bog tvoj, odatle sabrati i dovesti.⁵ I Gospod, Bog tvoj, vratit e te u zemlju koju o evi tvoji posjedovaše, ti eš je zaposjeti, i dobro e ti initi, i umnožit e te više od o eva tvojih.⁶ I Gospod, Bog tvoj, obrezat e tvoje srce i srca tvojih susjeda da Gospoda, Boga svoga, ljubiš svim srcem i svom dušom, kako bi živio.⁷ Ali e sva ova prokletstva Gospod, Bog tvoj, na neprijatelje tvoje svaliti i na one koji te preziru i koji su te progonili.⁸ No ti eš se preokrenuti i glas eš Gospodnji slušati, i sve Njegove zapovijedi slijediti, koje ti danas nalažem.⁹ I Gospod, Bog tvoj, na pretek e ti dati u svim poslovima ruku tvojih, ploda tijela tvoga, ploda stoke i zemlje tvoje, za tvoje dobro; jer Gospod e se iznova zbog tebe radovati, za tvoje dobro, kako se radovao

Ponovljeni zakon

tvojim o evima, ¹⁰ ako glas Gospoda, Boga svoga, budeš slušao i ako budeš slijedio Njegove zakone i odredbe, zapisane u ovoj knjizi zakona; ako se Gospodu, Bogu svome, obratiš svim srcem i svom dušom.

¹¹ Jer ova zapovijed, koji ti danas nalažem, nije za tebe preteška i nedoku iva. ¹² Nije na nebesima da možeš re i: 'Ko e za nas ot i na nebesa i donijeti je nama da je ujemo i vršimo?' ¹³ Tako er, nije s onu stranu mora da moraš re i: 'Ko e za nas preko mora otploviti i donijeti je nama da je ujemo i vršimo?' ¹⁴ Jer rije ti je jako bliska, u tvojim ustima i u tvome srcu, tako da bi je mogao vršiti.

Život i smrt

¹⁵ Gle, danas sam ti život i dobro izložio, smrt i zlo. ¹⁶ Ono što ti danas zapovijedam je da Gospoda, Boga svoga, ljubiš i da hodiš Njegovim stazama, da odredbe Njegove i zakone držiš kako bi živio i kako bi se množio; i Gospod, Bog tvoj, e te blagosloviti u zemlji u koju polaziš da bi je zaposjeo.

¹⁷ No ako ti se srce odvrat i ako ne budeš slušao, nego dopustiš da te zavedu da se drugim bogovima moliš i da im služiš, ¹⁸ onda vam danas objavljujem da ete zasigurno stradati i da ne ete dugo živjeti u zemlji u koju polazite preko Jordana, da biste je zaposjeli. ¹⁹ Pozivan danas da svjedo e protiv vas nebesa i zemlju, da sam vam danas izložio život i smrt, blagoslov i prokletstvo; te biraj sada život kako bi živio, ti i potomci tvoji, ²⁰ tako što eš Gospoda ljubiti, Njegovom se glasu pokoravati i vrsto se pribiti uz Njega. Jer to je život tvoj i produženje tvojih dana, koje ti je dopušteno provesti u zemlji za koju se Gospod zakleo Abrahamu, Isaku i Jakovu da e im je darovati.

31

Jošua, Mojsijev nasljednik

¹ I Mojsije nastavi besjediti Izraelu, ² pa im re e: "Danas mi je stotinu i dvadeset godina, ne mogu više ulaziti i izlaziti; i

Ponovljeni zakon

sam Gospod mi je kazao: 'Ne smiješ prije i preko ovog Jordana!'³ Gospod, Bog tvoj, sam e pred tobom prije i; On e sam ove narode pred tobom uništiti, kako biste njihova imanja zauzeli. Jošua e pred vama i i, kako je Gospod kazao.⁴ I Gospod e s njima postupiti onako kako je postupio sa Sihonom i Ogom, kraljevima Amorejaca, i njihovom zemljom, koje je iskorijenio.⁵ I Gospod e ih vama predati, a vi s njima postupajte po svim naredbama, koje sam vam zapovjedio.⁶ Budite snažni i hrabri! Nemojte ih se plašiti i bojati, jer Gospod, Bog vaš, s vama hodi; ne e vas napustiti i ostaviti!"

⁷ I Mojsije pozva Jošuu te mu re e pred o ima cijelog Izraela: "Budi snažan i hrabar! Jer ti eš sa ovim narodom i i u zemlju za koju se Gospod zakleo da e je darovati o evima tvojim, i ti eš je njima u baštinu predati.⁸ No Gospod pred vama hodi; On e biti uz tebe i ne e te napustiti i ostaviti; nemoj se plašiti i bojati!"

itanje zakona

⁹ I Mojsije zapisa zakon i predade ga sve enicima, sinovima Levija, koji nosiše Kov eg saveza Gospodnjeg, i starješinama izraelskim.¹⁰ I Mojsije im naredi: "Kad pro e sedam godina, u vrijeme oprosne godine, na Blagdan koliba,¹¹ kada sav Izrael dolazi kako bi se pred Gospodom, Bogom tvojim, prikazao na mjestu koje e On izabradi – tada itaj ovaj zakon pred cijelim Izraelom, pred njihovim ušima.¹² Skupi narod, muškarce, žene i djecu, i tu inca koji je u tvojim kapijama, da uju i da nau e, da se Gospoda, Boga tvoga, plaše i da paze da sve rije i ovog zakona slijede.¹³ I djeca njihova, koja ga još ne poznaju, neka ga uju, kako bi se Gospoda, Boga vašeg, plašila, sve vrijeme dok budete boravili u zemlji u koju polazite preko Jordana da biste je zaposjeli."

Gospod predskazuje pad Izraela

¹⁴ I Gospod re e Mojsiju: "Gle, vrijeme se bliži kad ti valja mrjeti! Pozovi Jošuu i stupite u Šator susreta da mu dam

Ponovljeni zakon

zapovijedi!" ¹⁵ A Gospod se pojavi u Šatoru susreta kao stup oblaka; stup je lebdio nad ulazom u Šator.

¹⁶ I Gospod re e Mojsiju: "Gle, sada eš le i uz o eve svoje, a ovaj e se narod podi i i bludit za tu im bogovima zemlje u koju dolazi; i napustit e Me i raskinuti Savez koji sam na inio. ¹⁷ Tako e se u to vrijeme Moja srdžba raspaliti da u ih napustiti i Svoje lice skriti da bi bili proždrti. Mnoge e ih nevolje i zla sna i i toga e dana re i: 'Zar me nisu snašle sve ove nevolje zato što moj Bog nije me u nama?'" ¹⁸ No ja u u to vrijeme Svoje lice potpuno kriti zbog svega zla koje su na inili – zato što se okrenuše drugim bogovima.

¹⁹ A sada sebi zapišite pjesmu što slijedi, i neka je Izraelovi sinovi nau e. Stavi je u njihova usta, kako bi Mi ova pjesma bila svjedok protiv Izraelovih sinova. ²⁰ Jer odvest u ih u zemlju, koju sam obeao o evima njihovim, zemlju u kojoj te e med i mlijeko, i oni e jesti, zasititi se i debeli postati; drugim e se bogovima okrenuti, njima služiti, a Mene e prezirati i Moj savez raskinuti. ²¹ I neka ova pjesma svjedo i protiv njih kada ih sna u mnoge nevolje i zla; nje ne e nestati sa usana njihovih potomaka, jer Ja znam misli njihove, s kojim ve sada hode, prije no što ih dovedem u zemlju koju sam im obeao!" ²² Tako Mojsije zapisa pjesmu toga dana i Izraelce nau i pjesmi.

²³ I on zapovijedi Jošui, sinu Nunovom, govore i: "Budi snažan i hrabar! Jer ti eš Izraelove sinove odvesti u zemlju koju sam im obeao i ja u biti s vama!"

²⁴ A kad Mojsije dovrši s time da rije i zakona u potpunosti zapise u jednu knjigu, ²⁵ tad naredi levitima, koji nosiše Gospodnji Kovac eg saveza govore i: ²⁶ "Uzmite ovu Knjigu zakona i položite je u Kovac eg saveza Gospoda, Boga svoga, kako bi tamо bila svjedokom protiv vas. ²⁷ Jer ja poznajem vašu neposlušnost i tvrdoglavost. Gle, bili ste neposlušni Gospodu do dana današnjeg, dok sam me u vama živio; koliko ete više biti nakon moje smrti!" ²⁸ Skupite sada pred mnom sve starještine i nadstojnike vaših plemena, a ja u ove rije i na njihove uši zboriti, i nebesa i zemlju protiv njih kao svjedoke

Ponovljeni zakon

sazvati. ²⁹ Jer ja znam da ete nakon moje smrti, zasigurno, postupiti opako i da ete skrenuti sa staze koju sam vam zapovjedio; zato e vas na kraju nevolja sna i, jer ete initi ono što je zlo u oima Gospodnjim i srditi Ga djelima vaših ruku."

³⁰ Zatim Mojsije izgovori pred cijelom zajednicom Izraela rije i pjesme ove, od po etka do samog kraja:

32

Mojsijeva pjesma

¹ " ujte o nebesa, jer govoriti želim,
i ti, zemljo, poslušaj besjedu usta mojih!

² Neka moj nauk pada poput kiše,
neka se izlije poput rose,
kao oblaci kišni na travu.

³ Jer ime Gospoda želim obznaniti.
Slavu dajte Bogu našem!

⁴ On je stijena; savršeno je Njegovo stvaranje;
sva su djela Njegova pravi na.
Bog vjernosti bez ikakve krivice,
pravi an i iskren je On!

⁵ Sagriješiše protiv Njega,
oni što Mu djeca nisu,
nego mrlje grešne,
opak i kriv rod.

⁶ Zar se tako zahvaljuješ Gospodu,
suludi i budalasti narode?
Zar nije On otac tvoj, kojem pripadaš?
Zar nije On taj koji te stvorio i utvrdio?

⁷ Prisjeti se davnih dana;
pripazi na godine pokoljenja prijašnjih!
Upitaj oca svoga, on e ti kazati;
starce svoje, oni e ti pripovijedati.

Ponovljeni zakon

8 Kad Svevišnji baštinu podijeli paganima,
kada ovjeku djecu odvoji jedne od drugih,
tad postavi granice naroda vrsto,
po broju Izraelovih sinova.

9 Jer Gospodov je dio narod Njegov,
Jakov je Njegova odmjerena baština.

10 U pustinji ga je pronašao,
u nedo iji gdje zvijeri zavijaju.
On ga ogradi, pažnju mu pokloni,
uvao ga kao oko Svoje,

11 poput orla što se uzdiže nad gnijezdom,
što nad mladim svojim lebdi,
što krila svoja širi te ih uzima
i nosi krilima snažnim.

12 Gospod ga je sam vodio,
i nijedan tu i bog nije bio uz njega.

13 Vodio ga preko uzvisina zemlje,
i on je jeo plodove polja;
dao mu da med iz stijene siše
a ulje iz tvrdog kamena;

14 maslo od krava i mlijeko od ovaca,
uz salo janjaca i ovnava sinova bašanskih
te koza; uz najbolju pšenicu,
i pio si grož a krv, vatreno vino.

15 Tad se Ješurun ugoji pa se ritao;
Gojazan si, debeo i utovljen!
I odbacio je boga, koji ga stvori,
prezreo stijenu svoga spasenja.

16 Ljubomoru Njegovu podražiše
kroz bogove tu e,
kroz gadosti Ga razgnjeviše.

17 Demonima žrtvovaše, koji Bog nisu,
bogovima, koje ne poznavaše,
bogovima novim, koji se nedavno pojaviše,
kojih se o evi vaši ne bojaše.

Ponovljeni zakon

18 *Zanemario si stijenu koja te stvorila;
i Boga si zaboravio koji te izrodio!*

19 *Kad to Gospod vidje, odbaci ih,
ogor en zbog sinova i k eri svojih.*

20 *I on re e: "Lice u svoje pred njima kriti;
da vidim šta e biti propast njihova,
jer opak su rod i djeca nevjerna.*

21 *Na ljubomoru Me potakoše onime,
što bog nije, ništavnim idolima Me rasrdiše,
tako u i Ja njih na ljubomoru pota i
onime što nije narod,
kroz narod budalast u ih razjariti!*

22 *Jer plamen se jedan raspalio srdžbom Mojom,
koja e izgarati do najdubljih tmina carstva smrti,
i zemlju e i sve što na njoj raste progutati,
do temelja planine u oganj pretvoriti.*

23 *Nevolju u na njih nagrnuti,
strijele u Svoje na njih ispaliti.*

24 *Neka o ajavaju od gladi,
dok ih kuga i pošast grozna proždiru,
a onda u pustiti na njih,
o njake divljih zvijeri,*

uz otrov zmije što po prahu puže.

25 *A vani e im ma djecu odnositi,
a u ku ama strah,
devojku i mladi a,
starca i dojen e podjednako.*

26 *Rekao bih: "Otpuhat u ih,
sje anje na njih iskorijeniti me u ljudima!"*

27 *da se ne plašim poruge neprijatelja
da tla itelji njihovi ne pomisle:
'Naša je ruka nadvladala i nije to djelo Gospodnje!'*

28 *Jer narod su oni kojem je svaki savjet uzaludan,
koji razuman nije.*

29 *Da su mudri ovo bi k srcu uzeli;
pomislili bi na kraj vlastiti!*

Ponovljeni zakon

30 Kako jedan može hiljadu rastjerati,
a dvojica u bijeg potaknuti deset hiljada,
a da ih nije prodala stijena njihova,
da ih Gospod nije predao?

31 Jer njihova stijena nije poput stijene naše,
to i neprijatelji naši priznati moraju!

32 Jer od loze sodomske je potekao
okot njihov,
od poljana gomorskih;
grož e je njihovo otrovno,
a gorki grozdovi.

33 Vino je njihovo otrov zmijski,
i otrov gujin grozni.

34 Zar se sve to ne uva kod Mene,
u riznicama Mojim zape a eno?

35 Moje je osveta i pla a,
u vrijeme ono kad im posrne noge;
jer vrijeme njihova stradanja je blizu,
i njihova propast brzo stiže.

36 Jer Gospod e narodu svome suditi;
i milosti e na i za Svoje sluge,
kad vidi, da oslonca više nema,
i da je rob propao koliko i slobodnjak.

37 I On e re i: "Gdje su vaši bogovi,
stijena, kod koje ste tražili uto ište,

38 oni što pojedoše loj žrtava
i vino ljevanica ispijaše?

Neka se pridignu i neka vam pomognu,
neka vas zaštite!

39 Gledajte sada da sam Ja Taj, i samo Ja,
i da nema bogova pored Mene!
Ja sam Onaj Koji ubija i oživljava,
Ja ranjavam i lije im,
i niko se iz Mojih ruku ne može spasiti!

Ponovljeni zakon

40 *Jer ruku Ja Svoju dižem k nebesima
i govorim: kunem se Svojim vje nim životom!*
41 *Kad naoštrim Svoj ma od munja,
i kada se Moja ruka uhvati suda,
osvetit u se svim neprijateljima Svojim
i naplatiti onima koji Me preziru.*
42 *Strijele u Svoje krvlju oblići
i neka ma Moj meso proždire,
uz krv ubijenih i sužnjeva,
i glave plemi a neprijateljskih."*
43 *Slavite s njim, o nebesa,
klanjajte Mu se, bogovi svi,
jer e osvetiti krv djece svoje,
i osvetit se neprijateljima svim.
Platit e onima koji Ga preziru
i o istiti narod Svoj i zemlju.*

Rije Gospodnja je život

44 I Mojsije do e te izgovori sve rije i ove pjesme na uši naroda, on i Jošua, sin Nunov. **45** I kad Mojsije izgovori sve ovo do kraja, **46** tad im re e: "Primite k srcu sve rije i koje sam vam danas izrekao, da djeci svojoj naredite da paze, da sve rije i zakona ovog slijede. **47** Jer nije to prazna rije za vas, ve je vaš život. Kroz ovu rije ete dugo živjeti u zemlji u koju polazite preko Jordana da je zaposjednete."

Predskazanje Mojsijeve smrti

48 I Gospod poru i Mojsiju toga dana govore i: **49** "Popni se na ovu uzvišicu Abarimsku, na brdo Nebo, koje leži u zemlji Moab naspram Jerihona, te pogled baci na zemlju Kanaan, koju u Izraelovim sinovima kao baštinu dati. **50** A onda eš umrijeti na brdu, na koje eš se popeti, i pridružiti se svom narodu, kako je i Aron umro na brdu Hor, i pridružio se svojim precima, **51** zato što ste Me iznevjerili me u Izraelovim sinovima, kod vode Meripske u Kadešu, u pustinji Sin jer niste svetost Moju predo ili me u sinovima Izraela. **52** A ti eš

Ponovljeni zakon

zemlju koju darujem sinovima Izraela vidjeti, ali nikada u nju ne eš u i."

33

Mojsijev posljednji blagoslov

¹ Ovo je blagoslov kojim Mojsije, ovjek Gospodnj, blagoslovi sinove Izraela prije svoje smrti. ² On re e:

² "Gospod sa Sinaja do e,
zasvijetli im sa Seira;
blještav se pojavi sa uzvisine Paran,
stizhe usred svetih deset hiljada;
a iz desnice se Njegove rasplamsa plamen.

³ Zaista, ljubi On narod Svoj;
svi sveci su u Njegovim rukama,
tabore se kraj nogu Tvojih
i svaki prima od Tvojih rije i.

⁴ Mojsije nam zakon naloži,
udio baštine zajednici Jakova.

⁵ I posta on kralj nad Ješuronom,
kad se poglavari naroda sabraše,
kad se plemena izraelska ujediniše.

⁶ Neka Ruben živi i ne umre,
no neka je ljudi njegovih malo!"

⁷ A ovo je rije za Judu, re e:

"Gospode, uj glas Judin
dovedi ga narodu njegovom,
neka su ruke njegove snažne
i pred neprijateljima mu pomo pruži!"

⁸ A o Leviju re e:

"Tvoj Tumim i Urim,
kod ovjeka su koji te ljubi,

Ponovljeni zakon

*kojeg si kušao kod Mase,
s kojim si se sporio kod Meripe,
⁹ koji o ocu i majci svojoj zbori:
'Nisam ih vido!' Koji bra u svoju
ne pozna, o sinovima ništa ne zna;
jer slijedili su rije Tvoju,
i Savez su Tvoj o uvali.
¹⁰ Jakova e podu iti odredbama Tvojim
a Izraela Tvom zakonu;
tamjan e pred lice Tvoje donositi
i paljenice cijele na Tvoj altar.
¹¹ Blagoslovi Gospode snagu njegovu,
i neka Ti je drago djelo ruku njegovih;
le a neprijatelja njegovih zdrobi,
I onih što ga preziru, da ne ustanu više!"*

¹² O Benjamina re e:

*"Miljenik Gospodnji e siguran kod Njega bediti,
štiti ga svagda,
me u klancima Njegovim prebiva."*

¹³ O Josipu re e:

*"Neka zemlju njegovu blagoslovi Gospod
blagom što nebesa daruju, rosom,
i bujicom što se dolje krije:
¹⁴ ukusnim plodom što na suncu zri,
milim rodom što mjeseci rode;
¹⁵ najdragocjenijim prastarih gora,
blagom vje nih vrhova,
¹⁶ blagom zemlje i njezinim obiljem;
miloš u onoga što se u grmu krije,
neka do e na elo Josipovo,
na tjeme posve ene bra e njegove!
¹⁷ Divan je kao bik prvenac,
rogovi mu kao u bivola;
njima narode bode sve do krajeva zemljinih.*

Ponovljeni zakon

*To su desetine hiljada Efrajima,
To su desetine hiljada Manašea!"*

18 O Zebulonu re e:

*"Raduj se, Zebulone, svom izlasku,
i ti, Jisakare, svojim šatorima!"*

19 Narode e oni na brda sazivati;
tamo e žrtve pravedne prinijeti,
jer bogatstvo e iz mora izvla iti,
i skrivena blaga iz pustinje."

20 O Gadu on re e:

*"Blagoslovлен onaj što prostор Gadу daje!
Poput lavice on лиže i vreba,
te razdire ruku i tjeme.*

21 Izabra on sebi najbolji dio zemље;
jer tamo leži dio poglavara vrijedan,
i na elo naroda on stade,
pravdu i sudove Gospodnje izvrši,
i odluke Njegove Izraelu."

22 O Danu on re e:

*"Dan je mladi lavi ,
koji iz Bašana iska e."*

23 O Naftaliju on re e:

*"Naftali se zasitio dobrom
i pun je blagoslova Gospodnjeg;
Neka zauzme zapad i jug!"*

24 O Ašeru on re e:

*"Ašer je me u sinovima blagoslovлен;
neka je miljenik bra e svoje
i neka stopalo svoje u ulje potapa.*

25 *Neka su prijevornice od željeza i mjedi,
neka ti je snaga poput dana tvojih!"*

²⁶ Niko nije sli an Bogu Ješuruna,
koji se po nebu vozi tebi u pomo ,
i po oblacima u slavi Svojoj.

²⁷ Vje ni Bog je uto ište tvoje,
i ispod tebe su ruke bezvremene.
Neprijatelje je pred tobom tjerao
i poru io ti: Uništi!

²⁸ I tako Izrael može sigurno živjeti,
odvojen je izvor Jakovljev,
u zemlji punoj žita i vina,
gdje sa nebesa po njemu kapa rosa.

²⁹ Blago tebi, Izraele! Ko je sli an tebi,
o narode, koji je kroz Gospoda spašen?
On je tvoj štit i pomo tvoja
i pobjedonosni ma .

Neprijatelji e ti se pokorno ulizivati,
no ti eš im po le ima gaziti."

34

Mojsijeva smrt

¹ I Mojsije se pope sa dolina moabskih na brdo Nebo, na vrh Pisge, koja je naspram Jerihona. Tad mu Gospod pokaza svu zemlju od Gileada do Dana, ² sav Naftali, zemlju Efraim i Manaše, cijelu Judinu zemlju do zapadnog mora, ³ Negeb i Jordansku niziju, doline Jerihona, palmin grad sve do Soara. ⁴ I Gospod mu re e: "Ovo je zemlja za koju sam Abrahamu, Isaku i Jakovu zakleo kada sam kazao: Tvojim potomcima u je dati!" Dao sam ti da je vidiš svojim oima ali u nju ne eš u i."

⁵ I Mojsije, sluga Gospodnj, umrije u zemlji Moab po rije i Gospodnjoj, ⁶ i On ga ukopa u dolini, u zemlji Moab, naspram Bet Peora; no нико не zna za njegov grob do dana današnjeg.

⁷ I Mojsiju je bilo stotinu i dvadeset godina kada je umro; vid mu ne oslabi i snaga ga tijela ne izdade. ⁸ I sinovi su Izraelovi oplakivali Mojsija trideset dana u dolini Moab. Potom prestadoše za njim plakati i tugovati.

Ponovljeni zakon

⁹ No Jošua, sin Nunov, bijaše ispunjen duhom mudrosti, jer Mojsije položi ruke na njega. Sinovi su ga Izraelovi slušali i radili onako kako je Gospod zapovjedio Mojsiju. ¹⁰ Ali u Izraelu se više ne pojavi vjerovjesnik poput Mojsija. Njega je Gospod poznavao licem u lice, ¹¹ sa svim znamenjima i udima kojima ga je Gospod slao da ih ini u Egiptu na faraonu, svim njegovim slugama i samoj njegovoј zemlji; ¹² u svoj sili toga što je na inio, silnim i strahovitim djelima, koje Mojsije pokaza pred oima itavog Izraela.

ISBN 978-9958-9565-6-0

9789958956560